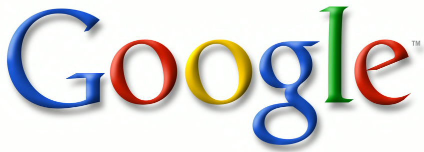
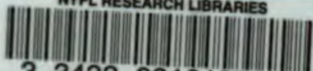

NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 08161870 8

Branch

VSFB

~~1510~~

ARISTOPHANIS

COMŒDIÆ

EX OPTIMIS EXEMPLARIBUS EMENDATÆ:

CUM

VERSIONE LATINA,

VARIIS LECTIONIBUS, NOTIS,

ET

EMENDATIONIBUS.

ACCEDUNT

DEPERDITARUM COMŒDIARUM FRAGMENTA,

ET

INDEX

VERBORUM, NOMINUM PROPRIORUM, PHRASIUM, ET PRÆCIPUARUM PARTICULARUM:

A

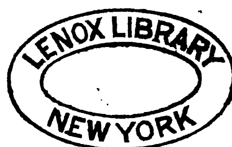
RICH. FRANC. PHIL. BRUNCK.

TOM. II.

OXONII:

TYPIS ET SUMTU N. BLISS.

1810.

LENOX LIBRARY
NEW YORK

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΑΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ.
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΙΝΕΣ.
ΧΟΡΟΣ.
ΒΛΕΠΥΡΟΣ ἀνὴρ Πραξαγόρας.
ΑΝΗΡ ΤΙΣ.
ΧΡΕΜΗΣ.
Ο ΚΑΤΑΘΕΙΣ.
Ο ΜΗ ΚΑΤΑΘΕΙΣ.
ΚΗΡΥΞ.
ΓΡΑΕΣ ΤΙΝΕΣ.
ΝΕΑΝΙΣ.
ΝΕΑΝΙΑΣ.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.
ΔΕΣΠΟΤΗΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΑΙ γυναῖκες συνέθεντο πάντα μηχανήσασθαι εἰς τὸ δόξαι ἄνδρες εἶναι, καὶ ἐκκλησιάσασαι πεῖσαι παραδοῦναι σφίσι τὴν πόλιν, δημηγορησάσης μιᾶς ἐξ αὐτῶν· αἱ δὲ μηχαναὶ τοῦ δόξαι αὐτὰς ἄνδρας εἶναι, τοιαῦται. πώγωνας περιθέτους ποιοῦνται, καὶ ἀνδρείαν ἀναλαμβάνονται στολὴν, προνοήσασαι, καὶ προασκήσασαι τὸ σῶμα ἑαυτῶν, ὡς ὅτι μάλιστα ἀνδρικὸν εἶναι δόξαι. μία δὲ αὐτῶν Πραξαγόρα, λύχνον ἔχουσα, προέρχεται κατὰ τὰς συνθήκας, καὶ φησὶν, Ω ΛΑΜΠΡΟΝ ΟΜΜΑ.

ARGUMENTI l. 2. ἐκκλησιάσασαι. Sic membr. Vulgo ἐκκλησιάζουσαι.

L. 5. πώγωνας περιθέτους ποιοῦνται, καὶ—Hæc, quibus carent impressi, verba addunt membr. in quibus etiam ἀναλαμβάνονται pro vulgato ἀναλαμβάνουσι. Quæ mox sequuntur duo participia in ordinem suum reposui.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ.

ΕΝ τοῖς Σκίροις τὰ γύναι' ἔκρινεν ἐν στολαῖς
ἀνέρων προκαθίζοντα, γενομένης ἐκκλησίας,
περιθέμεναι πώγωνας ἀλλοτρίων τριχῶν.
ἐποίησαν οὕτως. ὑστεροῦντες οὖν στολαῖς
ἄνδρες γυναικῶν ἐκάθισαν· καὶ δὴ μία
δημηγορεῖ περὶ τοῦ λαβούσας τῶν ὅλων
τὴν ἐπιτροπὴν βέλτιον ἄρξειν μυρίῳ·
ἐκέλευσέ τ' εἰς τὸ κοινὸν εἰσφέρειν ὅλα
τὰ χρήματ' ἄνδρας· ὡς κεκρῖσθαι τοῖς νόμοις.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΑΙ.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ, ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΙΝΕΣ, ΧΟΡΟΣ.

Πρ. Ὦ ΛΑΜΠΡΟΝ ὄμμα τοῦ τροχηλάτου λύχνου,
κάλλιστ' ἐν εὐσκόποισιν ἐξηρτημένον,
(γονάς τε γὰρ σὰς καὶ τύχας δηλώσομεν·
τροχῷ γὰρ ἐλαθεὶς κεραμικῆς ῥύμης ἄπο,
μυκτῆρσι λαμπρὰς ἡλίου τιμὰς ἔχεις.)
ὅρμα φλογὸς σημεῖα τὰ ξυγκείμενα.
σοὶ γὰρ μόνῳ δηλοῦμεν· εἰκότως, ἐπεὶ
κἀν τοῖσι δωματίοισιν Ἀφροδίτης τρόπων

2. ἐν εὐσκόποισιν ἐξηρτημένον. Sic legi debere in patulo est. Vide Jo. Jensii Lect. Lucian. p. 41. Mendose codd. et impressi ἐξηρτημένον, quod nihili prorsus est.

3. γονάς τε γὰρ σάς. Mendose in codd. γονάς τε γὰρ δισσάς.

8. Ἀφροδίτης τρόπων πειρωμέναισι. Depravata in codd. lectio τρόπω. Qui olim de *Schemis Venereis* scripsere, eorum in numerum perperam refert ingeniosus Faber Cyrenen meretricem, cujus mentio in Ran. 1327. Ad figuras quascunque opus illa quidem edebat, sed de illis aliquid scripsisse non comperitur. Obscenarum istius generis descriptionum auctor nobilissimus fuit Polycrates Atheniensis, qui Philænidis nomen commentationi suæ inscripsit, ut castam mulierem libidinis infamaret; at ejus calumniam contudit Æschrio Samius in choliambis qui apud Athenæum leguntur p. 335. Quod addit Faber de *fratrum Caracciorum* elaboratissimo opere, id vero non est consentaneum. Nam xvi. quas innuit figuræ ex *Julii Romani* delineatione æri incisæ fuerunt a *Marco Antonio Bononiensi*. (*v. Dictionn. de Bayle art.* ARETIN.) Exstant Bern. Monetæ in xv. tabulas disticha, cum præfatione, et disticho in *P. Aretini imaginem*. Venustos elegos impurus nescio quis bibliopola non ita pridem in lucem edidit, fœdissimis mendis contaminatos. Lectoribus rem gratam facturum me arbitror, si illorum partem aliquam hic exhibeam.

Aretine, tuæ memorantur ubique figuræ:
nam solet has vulgi dicere lingua tuas,
et quod scalptoris fieri commune decebat,
in solum vatem transtulit illa decus.
Tu versus patrios sub imagine quaque locaras
bis septem, quos nunc vix reperire datur.
His ego, jacturæ parva heu solatia magnæ,
substitui Latio disticha tincta sale,

ϖειρωμέναισι ϖλησίον ϖαραστατεῖς·
λορδουμένων τε σωμάτων ἐπιστάτην
ὀφθαλμὸν οὐδεὶς τὸν σὸν ἐξείργει δόμων.
μόνος δὲ μηρῶν εἰς ἀποῤῥήτους μυχοὺς
λάμπεις, ἀφεύων τὴν ἐπανθοῦσαν τρίχα·
στοάς τε, καρποῦ βακχίου τε νάματος
πλήρεις, ὑποιγνύσαισι συμπαραστατεῖς·
καὶ ταῦτα συνδρῶν, οὐ λαλεῖς τοῖς ϖλησίον.
ἀνθ' ὧν ξυνείσει καὶ τὰ νῦν βουλεύματα,
ὅσα Σκίροις ἔδοξε ταῖς ἐμαῖς φίλαις.
ἀλλ' οὐδεμία ϖάρεστιν, ἃς ἥκειν ἐχρῆν.
καί τοι ϖρὸς ὄρθρον ἐστίν· ἡ δ' ἐκκλησία
αὐτίκα μάλ' ἔσται· καταλαβεῖν δ' ἡμᾶς ἕδρας,
ὡς Σφυρόμαχός ϖοτ' εἶπεν, εἰ μέμνησθ' ἔτι·
ΔΕΙ ΤΑΣ ΕΤΑΙΡΑΣ ΕΓΚΑΘΙΖΟΜΕΝΑΣ
ΛΑΘΕΙΝ.
τί δῆτ' ἂν εἴη; ϖότερον οὐκ ἐῤῥαμμένους

hortorum placitura Deo, qui, rustica quamvis
suetus verba loqui, frater Amoris erat.

IN P. ARETINI IMAGINEM.

Excudit Veneres Marcus, quas Julius ante
pinxerat; has scribens vicit utrumque Petrus.

10. λορδουμένων. Sic bini codd. recte. Vulgo χορδουμένων, quod frustra tuetur Faber. Vide Suidam in λορδουμένη et λορδουμένων, collato Toupio tom. ii. p. 134.

13. ἀφεύων. Sic bini codd. recte. Vulgo ἀφαύων. Vide Thesm. 216. 590. maxime vero Lys. 825. ubi gloriatur mulier se τὸν σάκανδρον habere οὐ κομήτην, ἀλλ' ἀπεψιλωμένον τῷ λύχνῳ.

14. βακχίου τε νάματος. Sic codd. editio Bern. Juntæ, et Venetæ. Perperam Aldus, quem recentiores sequuntur, βακχείου, metro repugnante. De binis hujus nominis formis videndus præstantissimus Valckenarius in egregio ad Eurip. Phœn. commentario p. 11.

17. ἀνθ' ὧν ξυνείσει. Sic Berglerus ad Biseti aliorumque sententiam: certa est emendatio. Codd. etiam male συνοίσει.

18. Σκίρα, ἑορτὴ παρ' Ἀθηναίοις, ἀφ' ἧς καὶ ὁ μὴν Σκιροφοριών. Videndus de hoc festo Meursius in Græcia Feriata.

20. πρὸς ὄρθρον ἐστίν. Sic alter Reg. omissa particula, quam, ut impressi, insertam exhibent membr. Post hæc verba in utroque cod. distinctum, scriptumque ἡ δ' ἐκκλ—Vulgo totus versus sic legitur, tanquam absoluta phrasis:

καί τοι πρὸς ὄρθρον γ' ἐστὶν ἤδ' ἐκκλησία.

21. καταλαβεῖν δ' ἡμᾶς. Sic bini codd. Omissa vulgo particula connexiva. Subauditur δεῖ, aut repetendum proximum verbum ἔσται.

22. ὡς Σφυρόμαχος. Vulgo ὃς Σφ— contra loci sensum. Alluditur ad plebiscitum quoddam rogante Sphyromacho latum, cujus nescio an alibi mentio occurrat.

23. ἐγκαθιζομένας λαθεῖν, idem est quod ἐγκαθίζεσθαι λάθρα, Thesm. 184. Sic recte emendasse videtur Scaliger. In codd. scriptum: δεῖ τὰς ἑταίρας καθαγιαζομένας πως λαθεῖν. Aldus edidit δεῖ τὰς ἑταίρας καθαγιζομένας λαθεῖν, quæ lectio per ceteras deinceps editiones propagata fuit.

24. Hic versus et duo seqq. in neutro cod. leguntur. Horum in ultimo male vulgo excusum θοιμάτια, et κλεψάσας λαθεῖν. Frequens in permutatione verborum λαθεῖν, λαβεῖν, λαλεῖν librariorum lapsus.

ἔχουσι τοὺς πώγωνας, οὓς εἴρητ' ἔχειν;
ἢ θαἰμάτια τἀνδρεῖα κλεψάσαις λαβεῖν
ἦν χαλεπὸν αὐταῖς; ἀλλ' ὁρῶ τονδὶ λύχνον
προσιόντα. φέρε νυν ἐπαναχωρήσω πάλιν,
μὴ καί τις ὢν ἀνὴρ ὁ προσιὼν τυγχάνῃ.
Γυ. α'. ὥρα βαδίζειν, ὡς ὁ κῆρυξ ἀρτίως,
ἡμῶν προσιόντων, δεύτερον κεκόκκυκεν.
Πρ. ἐγὼ δέ γ' ὑμᾶς προσδοκῶσ' ἐγρηγόρουν
τὴν νύκτα πᾶσαν. ἀλλὰ, φέρε, τὴν γείτονα
τήνδ' ἐκκαλέσωμαι, τρυγονῶσα τὴν θύραν.
δεῖ γὰρ τὸν ἄνδρ' αὐτῆς λαθεῖν.
Γυ. β'. ἤκουσά τοι
ὑποδουμένη τὸ κνῦμά σου τῶν δακτύλων,
ἅτ' οὐ καταδαρθοῦσ'. ὁ γὰρ ἀνὴρ, ὦ φιλτάτη,
(Σαλαμίνιος γάρ ἐστιν, ᾧ ξύνειμ' ἐγὼ)
τὴν νύχθ' ὅλην ἤλαυνέ μ' ἐν τοῖς στρώμασιν,
ὥστ' ἄρτι τουτὶ θοἰμάτιον αὐτοῦ λαβεῖν.
Γυ. α'. καὶ μὴν ὁρῶ καὶ Κλειναρέτην, καὶ Σωστράτην
προσιοῦσαν ἤδη τήνδε, καὶ Φιλαινέτην.
Πρ. οὔκουν ἐπείξεσθ', ὡς Γλύκη κατώμοσε
τὴν ὑστάτην ἥκουσαν οἴνου τρεῖς χοᾶς
ἡμῶν ἀποτίσειν, κἀρεβίνθων χοίνικα.

29. *μὴ καί τις ὢν ἀνὴρ ὁ προσιὼν τυγχάνῃ.* Sic in altero Regio: at in membr. *τυγχάνεις.* Scribere debuit librarius *τυγχάνει*, quod et genuinum esse possit. *μὴ*, eo quo hic ponitur sensu, cum indicativo construi potest; quod alibi ostendetur.

31. *ἡμῶν προσιόντων.* Bene interpres ad manifestum loci sensum, poëtæque mentem, *prodeuntibus nobis domo*: sed leviter græca depravata sunt. Legendum *προϊόντων.* *προσιὼν* bene positum erat v. 29. quod librario fraudi fuit. Nihil frequentius permutatione verborum *προϊέναι, προσιέναι*: *προελθεῖν, προσελθεῖν.* Vide Abreschium ad Aristænetum p. 24. Quia autem mulier hic de se loquitur, non ideo plurale participium genere feminino poni debuit, quod censebat Faber. Vide quæ notavimus ad Euripidis Med. 316.

32. *ἐγρηγόρουν.* Sic alter Reg. In membr. *ἐγρηγορεῖν.* Vulgo *ἐγρηγορῶ.*

34. *τρυγονῶσα τὴν θύραν.* Sic alter Reg. In membr. *τρυγανῶσα.* Primariæ editt. *θρυγονῶσα*: recentiorum quædam *θρυγανῶσα.* Postremam scripturam tuetur Hesychius: *θρυγανᾷ. κνᾶται, ξύει.* Nostram Suidas: *τρυγονῶσα, ἡσύχως κνῶσα. Ἀριστοφάνης· τρυγονῶσα τὴν θύραν.*

36. *τὸ κνῦμα.* Sic recte membr. In altero *τὸ κνῆμα.* Perperam vulgo *τὸ κνίσμα.* Suidas: *κνῦμα, ὁ ἠρεμαῖος κνησμός.* ubi hunc Comici locum profert. Nomen derivatum est a *κνύω*, quo verbo in hoc ipso sensu utitur Comicus Thesm. 481.

οὗτος πόθῳ μου κνύει ἐλθὼν τὴν θύραν:

41. Hic et seq. versus eidem vulgo continuantur mulieri: in membr. diversæ tribuuntur, præfixa persona, *γυνή.* Similis locus est in Lys. 65.

ἀτὰρ αἵδε καὶ δή σοι προσέρχονταί τινες.

45. *ἡμῶν.* Sic bini codd. et primariæ editt. Male in aliis *ἡμῖν.* Ordo est: *τὴν ὑστάτην ἡμῶν ἥκουσαν ἀποτίσειν τρεῖς χοᾶς οἴνου.* Suidas etiam in *χοᾶ*, ubi hos versus profert, legit *ἡμῶν.*

Γυ. α'. τὴν Σμικυθίωνος οὐχ ὁρᾷς Μελιστίχην
σπεύδουσαν ἐν ταῖς ἐμβάσιν; κἀμοὶ δοκεῖ
κατὰ σχολὴν παρὰ τἀνδρὸς ἐξελθεῖν μόνη.
Γυ. β'. τὴν τοῦ καπήλου δ' οὐχ ὁρᾷς Γευσιστράτην,
ἔχουσαν ἐν τῇ δεξιᾷ τὴν λαμπάδα;
καὶ τὴν Φιλοδωρήτου τε καὶ Χαιρητάδου;
Πρ. ὁρῶ προσιούσας χ' ἀτέρας πολλὰς πάνυ
γυναῖκας, ὅ τι περ ἔστ' ὄφελος ἐν τῇ πόλει.
Γυ. γ'. καὶ πάνυ ταλαιπώρως ἔγωγ', ὦ φιλτάτη,
ἐκδρᾶσα παρέδυν. ὁ γὰρ ἀνὴρ τὴν νύχθ' ὅλην
ἔβηττε, τριχίδων ἑσπέρας ἐμπλήμενος.
Πρ. κάθησθε τοίνυν, ὡς ἂν ἀνέρωμαι τάδε
ὑμᾶς, ἐπειδὴ ξυλλελεγμένας ὁρῶ,
ὅσα Σκίροις ἔδοξεν, εἰ δεδράκατε.
Γυ. δ'. ἔγωγε. πρῶτον μέν γ' ἔχω τὰς μασχάλας
λόχμης δασυτέρας, καθάπερ ἦν ξυγκείμενον·
ἔπειθ', ὁπότ' ἀνὴρ εἰς ἀγορὰν οἴχοιτό μου,
ἀλειψαμένη τὸ σῶμ' ὅλον, δι' ἡμέρας
ἐχλιαινόμην ἑστῶσα πρὸς τὸν ἥλιον.
Γυ. ε'. κἄγωγε· τὸ ξυρὸν δέ γ' ἐκ τῆς οἰκίας
ἔρριψα πρῶτον, ἵνα δασυνθείην ὅλη,

46. Perperam rursus in impressis continuantur Praxagoræ hi versus, quos lineola in membr. præfixa indicat alius esse personæ. At id multo melius adhuc monstrat ipsa dialogi ratio.

48. κατὰ σχολήν. Suidas: ἀντὶ τοῦ μόλις, ἢ ἀψοφητί. Non placent istæ interpretationes. κατὰ σχολὴν est *otiose*, eo sensu quo dixit Terentius in Andria: *aliam otiosus quæret.* ἐπέραν κατὰ σχολὴν ζητήσει. *A son aise.*

51. Φιλοδωρήτου—Χαιρητάδου. Sic recte scripta virorum hæc nomina exhibent membr. In altero Χαιρητάδου.

56. ἐμπλήμενος. Membr. ἐμπεπλησμένος: alter, ut vulgo, omisso augmento, ἐμπλησμένος. Suidas nostram lectionem habet in ἐμπλημένος. At in τριχίδες, ubi locum hunc iterum profert, habet πεπλησμένος. Proba est utraque lectio: at Comicus priorem frequentat. Vide Vesp. 424. 1127. Equit. 935.

57. ὡς ἂν ἀνέρωμαι τάδε. Certissima est Dawesii emendatio. Vulgo ὡς ἀνείρωμαι τάδε, duplici vitio. Primum εἴρομαι vel ἀνείρομαι dialectus Attica respuit. Tum ὡς, ut finale significans, non solet Noster sine particula ἂν cum subjunctivo adhibere, quod observavi ad Lys. 1305. et quantum ad hoc spectat emendatior est binorum codd. scriptura, ὡς ἂν εἴρωμαι τάδε.

61. λόχμης. Nescio quid cogitavit alterius R. librarius, quum scriberet λέχους.

63. δι' ἡμέρας. Hæc verba male vulgo cum ἀλειψαμένη conjunguntur, et in versione ab interprete neglecta fuerant.

65. τὸ ξυρόν. Sic bini codd. editio Bern. Juntæ, et utraque Veneta: at male Aldus τὸν ξυρόν. Neutro genere hoc nomen Comicum nostrum extulisse inde probabile est, quod masculinum ξυρὸς, tanquam rarius, notatione dignum judicaverit Pollux, eoque usum fuisse Archippum observet, l. x. 177. τὸ δὲ ξυρὸν πολλῶν εἰρηκότων, παρατηρητέον, ὅτι Ἄρχιππος ἐν τῷ Ῥίνωνι ἀῤῥενικῶς αὐτὸ εἴρηκε.

καὶ μηδὲν εἴην ἔτι γυναικὶ προσφερής.
Πρ. ἔχετε δὲ τοὺς πώγωνας, οὓς εἴρητ' ἔχειν
πάσαισιν ἡμῖν, ὁπότε συλλεγοίμεθα;
Γυ. δ'. νὴ τὴν Ἑκάτην, τὸν καλὸν ἔγωγε τουτονί.
Γυ. ε'. κἄγωγ' Ἐπικράτους οὐκ ὀλίγῳ καλλίονα.
Πρ. ὑμεῖς δὲ τί φατέ;
Γυ. δ'. φασί· κατανεύουσι γάρ.
Πρ. καὶ μὴν τά γ' ἄλλ' ὑμῖν ὁρῶ πεπραγμένα.
Λακωνικὰς γὰρ ἔχετε, καὶ βακτηρίας,
καὶ θαἰμάτια τἀνδρεῖα, καθάπερ εἴπομεν.
Γυ. ζ'. ἔγωγέ τοι τὸ σκύταλον ἐξηνεγκάμην
τὸ τοῦ Λαμίου τουτὶ καθεύδοντος λάθρα.
Γυ. α'. τοῦτ' ἔστ' ἐκεῖνο τῶν σκυτάλων, ὧν πέρδεται.
νὴ τὸν Δία τὸν Σωτῆρ', ἐπιτήδειός γ' ἂν ἦν,
τὴν τοῦ Πανόπτου διφθέραν ἐνημμένος,
εἴπερ τι βουκολεῖν ἐθέλοι τὸν δήμιον.

70. τὸν καλόν. Vulgo omissus articulus cum metri labe et contra Atticismi rationem. Ignoranti poëtas Atticos in καλὸν primam semper corripere, melior videri posset alterius R. lectio.

νὴ τὴν Ἑκάτην, ἔγωγε καλὸν τουτονί.

Qui voces hoc ordine disposuit librarius metro se recte consulere arbitrabatur. Marklando, viro alioqui doctissimo, fucum forte fecisset. Is enim ad Euripidis Suppl. 728. dubitat an vera sit illa de quantitate nominis καλὸς observatio, Scenicorumque versus aliquot profert, quorum vulgata scriptura aliud quid suadere videtur. Sed a corruptelis librorum non minus quam ab *hypothesibus* cavendum est. In Iphigenia A. v. 21. recte edidit optimus Musgravius:

τοῦτο δέ γ' ἐστὶ τὸ καλὸν σφαλερόν.

In Euripidis versu ex Archelao, quem, ignorans Musgravius undenam desumtus esset inter incerta fragmenta retulit xxxiv. Regius Stobæi cod. præter dramatis titulum sinceram lectionem exhibet, quæ absque eo etiam reponi poterat et debebat:

σὺν μυρίοισι τὰ καλὰ γίγνεται πόνοις.

In Sophoclis Philoct. v. 1304. (vulgo 1342.) e codd. legendum est:

ἀλλ' αὐτ' ἐμοὶ καλόν τόδ' ἐστιν, οὐ σοι.

Versum autem 1381. (vulgo 1421.) quomodo legi debeat jamdudum declaravi ad Æschyli S. Th. 784.

ἃ σοί τε κἀμοὶ κάλ' ἐγῶ τελούμενα.

Nec harum rerum perito cuiquam non probabitur illa emendatio, quam abunde confirmant quæ ad Lys. 408. et alibi observavi, præ inepta τοῦ δεῖνα conjectura,

ἃ σοί τε κἀμοὶ κάλ' ἂν ὁρῶ τελούμενα.

Quid, malum, sibi vult eo loco particula ἂν in certa affirmatione? Anne dicere debuit Neoptolemus? *quæ tibique et mihi honesta futura videre possim.* At dubitantis hoc est: ille vero minime dubitat, certusque ait: *quæ tibique et mihi honesta futura esse perspicio.* Emendationem hujus comici versus præcepit Dawesius, quem adeas.

72. κατανεύουσι γάρ. Sic bene membr. In altero κατανεύσαιτε γάρ. Bern. Junta, κατανεῦσαι γάρ. Male Aldus, quem alii fere omnes sequuntur pro γὰρ dedit γοῦν.

81. Vulgo legitur: εἴπερ τις ἄλλος βουκολεῖν τὸν δήμιον. In membran. vox ἄλλος omissa. At in altero scriptum: εἴπερ τι βουκολεῖν ἐθέλει τὸν δήμιον. Quod recepi, mutato tantum ἐθέλει in ἐθέλοι. — βουκολεῖν non pro *custodire* accipio, sed pro *decipere.* Ordo est: ἐπιτήδειος ἂν ἦν — βουκολεῖν τὸν δήμιον, εἴπερ τι ἐθέλοι. Referuntur autem ista ad Λαμίαν, non vero ad ὁ σκύταλος, ut arbitratur Faber. Obscurus est locus, quia rei tum publice notæ, ad quam Comicus alludit,

Πρ. λέγοιτ' ἂν ὅπως καὶ τἄπὶ τούτοις δράσομεν,
ἕως ἔτ' ἐστὶν ἄστρα κατὰ τὸν οὐρανόν·
ἡ 'κκλησία δ', εἰς ἣν παρεσκευάσμεθα
ἡμεῖς βαδίζειν, ἐξ ἕω γενήσεται.
Γυ. α΄. νὴ τὸν Δί', ὥστε δεῖ σε καταλαβεῖν ἕδρας
ὑπὸ τῷ λίθῳ, τῶν Πρυτανέων καταντικρύ.
Γυ. η΄. ταυτί γέ τοι, νὴ τὸν Δί', ἐφερόμην, ἵνα
πληρουμένης ξαίνοιμι τῆς ἐκκλησίας.
Πρ. πληρουμένης, τάλαινα;
Γυ. η΄. νὴ τὴν Ἄρτεμιν,
ἔγωγε. τί γὰρ ἂν χεῖρον ἀκροῴμην ἄρα
ξαίνουσα; γυμνὰ δ' ἐστί μου τὰ παιδία.
Πρ. ἰδού γέ σε ξαίνουσαν, ἣν τοῦ σώματος
οὐδὲν παραφῆναι τοῖς καθημένοις ἔδει.
οὐκοῦν καλά γ' ἂν πάθοιμεν, εἰ πλήρης τύχοι
ὁ δῆμος ὤν, κἄπειθ' ὑπερβαίνουσά τις
ἀναβαλλομένη δείξειε τὸν Φορμίσιον.
ἢν δ' ἐγκαθιζώμεσθα πρότεραι, λήσομεν
ξυστειλάμεναι θαἰμάτια· τὸν πώγωνά τε

non supersunt hodie satis manifesta vestigia, quibus insistentes, sensum deprehendere possimus. E scholiis colligere est Lamiam illum fuisse carceris custodem, et alludere Comicum ad Sophoclis Inachum, quo in dramate inducebatur Argus Ionem servans. Utique nomine πανόπτου Argus innuitur. Hoc fundamento nititur conjectura Viri elegantissimæ doctrinæ Erici Huberti van Eldik, locum sic legentis et explicantis:

ἐπιτήδειός γ' ἂν ἦν,
τὴν τοῦ πανόπτου διφθέραν ἐνημμένος,
εἴπερ τις ἄλλος βουκολεῖν τὸν δήμιον.

JUVENCAM *exspectasses, cujus custodiæ Lamias, Argi instar, dignetur: præter opinionem intulit, ni fallor,* τὸν δήμιον. *Schemate isthoc* παρὰ προσδοκίαν *gaudet Comicus, sæpius non animadverso.* At ego nullus video cur contra codd. fidem τὸν δήμιον loco moveri debeat; prorsusque me fugit, si quid faceti est in eo quod sic præter exspectationem infertur. In eadem allusione ad Sophoclis Inachum permanens, per τὸν δήμιον Mercurium intelligo, qui Argum obtruncans carnificis munere fungebatur. *Lamias iste, si Argi renonem indueret, nedum a carnifice obtruncaretur, ipse carnifici quibus vellet modis os sublineret.* Longe vero probabilius est quod primo ait Scholiastes Lamiam fuisse hominem pauperem ἐκ ξυλοφορίας victitantem, qui sæpe magna onera ferens pedebat, quod nimio pondere pressis contingere solet: vide Ran. 9. et Petronium cap. 117. Ferebatur autem fabula de larva quadam, cui nomen Λαμία, in qua narrabatur, ὡς ἡ Λαμί' ἁλοῦσ' ἐπέρδετο, ut est in Vesp. 1177. Ex his omnibus collatis intelligendus est jocus, qui est in v. 78.

82. λέγοιτ' ἂν ὅπως. In membr. λέγοιθ' ὅπως. Vulgo λέγοιθ' ὅπως. Particula potentialis hic omnino requiritur. Mirum est quam sæpe illius omissio editores fefellerit. Extant apud Stobæum Menandri versus ex Bœotia, misere depravati, qui sic ad codicis fidem legendi sunt:

πολλὰ δύσκολα
εὕροις ἂν ἐν τοῖς πᾶσιν· ἀλλ' εἰ πλείονα
τὰ συμφέροντ' ἔνεστι, τοῦτο δεῖ σκοπεῖν.

Vide jam quid sit in Floril. Grotii p. 455. λέγοιμ' ἄν, λέγοις ἂν centies in his fabulis occurrunt. Infra 132. Lys. 97. 119. Ran. 1401. et alibi passim.

92. ἐστί μου. Sic bini codd. Elegantius esset: γυμνὰ δ' ἐστί μοι τὰ παιδία.

ὅταν καθῶμεν, ὃν περιδησόμεσθ' ἐκεῖ,
τίς οὐκ ἂν ἡμᾶς ἄνδρας ἡγήσαιθ' ὁρῶν;
Ἀγύῤῥιος γοῦν τὸν Προνόμου πώγων' ἔχων
λέληθε· καί τοι πρότερον ἦν οὗτος γυνή.
νυνὶ δ', ὁρᾷς, πράττει τὰ μέγιστ' ἐν τῇ πόλει.
τούτου γέ τοι, νὴ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν,
τόλμημα τολμῶμεν τοσοῦτον, οὕνεκα,
ἤν πως παραλαβεῖν τῆς πόλεως τὰ πράγματα
δυνώμεθ', ὥστ' ἀγαθόν τι πρᾶξαι τὴν πόλιν.
νῦν μὲν γὰρ οὔτε θέομεν, οὔτ' ἐλαύνομεν.
Γυ. η'. καὶ πῶς γυναικῶν θηλύφρων ξυνουσία
δημηγορήσει;
Πρ. πολὺ μὲν οὖν ἄριστά που.
λέγουσι γὰρ καὶ τῶν νεανίσκων ὅσοι
πλεῖστα σποδοῦνται, δεινοτάτους εἶναι λέγειν·
ἡμῖν δ' ὑπάρχει τοῦτο κατὰ τύχην τινά.
Γυ. η'. οὐκ οἶδα· δεινὸν δ' ἐστὶν ἡ μὴ 'μπειρία.
Πρ. οὐκοῦν ἐπίτηδες ξυνελέγημεν ἐνθάδε,
ὅπως προμελετήσωμεν, ἅ 'κεῖ δεῖ λέγειν.
οὐκ ἂν φθάνοις τὸ γένειον ἂν περιδουμένη,
ἄλλαι θ' ὅσαι λαλεῖν μεμελετήκασί που;
Γυ. θ'. τίς δ', ὦ μέλ', ἡμῶν οὐ λαλεῖν ἐπίσταται;
Πρ. ἴθι δὴ σὺ περίδου, καὶ ταχέως ἀνὴρ γενοῦ·

102. Ἀγύῤῥιος. Sic bene membr. ut in Pl. 176. At alter eodem errore qui ibi notatus fuit, Ἀργύριος. Similem mendam in Philemonis versibus apud Athenæum p. 340. E. corrigendam esse monuit summus Bentlejus. Hujus Agyrrii meminit etiam Plato Comicus his versibus:

λαβοῦ, λαβοῦ τῆς χειρὸς ὡς τάχιστά μου·
μέλλω στρατηγὸν χειροτονεῖν Ἀγύῤῥιον.

106. τοσοῦτον, οὕνεκα. Sic bini codd. Immo in altero posita distinctio post τοσοῦτον, recte. Edit. B. Juntæ τοσοῦτον γ' οὕνεκα. male in ceteris τοσούτου γ' οὕνεκα. Verborum constructionem, et quomodo hyperbaton resolvi debeat, distinctio indicat: τούτου γέ τοι οὕνεκα, νὴ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν, τόλμημα τολμῶμεν τοσοῦτον, ἤν πως—

110. θηλύφρων ξυνουσία. Sic bini codd. et editio Bern. Juntæ, recte. Vulgo θηλύφρων ἐξουσία.

113. Hesych. σποδεῖσθαι. περαίνεσθαι. Isto sensu hic accipiendum. hinc jocus in Equit. 425. et rursus 879.

115. δεινὸν δ' ἐστίν. Media particula in binis codd. omissa. Utique sine ullo incommodo abesse potest.

117. ὅπως προμελετήσωμεν. Rarissime apud Comicum occurrere ὅπως, ut finale significans cum subjunctivo constructum sine particula ἂν, observavi ad Lys. 384. et Ran. 1363. Aliud exemplum est in Vesp. 1525. Nihilominus hic legi mallem:

ὡς ἂν προμελετήσωμεν, ἅ 'κεῖ δεῖ λέγειν.

118. οὐκ ἂν φθάνοις τὸ γένειον ἂν περιδουμένη; Observa particulam ἂν geminatam, ut in Eurip. versu ex Heraclidis, quem protuli ad Pl. 1133.

φθάνοις δ' ἂν οὐκ ἂν τοῖσδε συγκρύπτων
δέμας;

Hujus Comici versus si Musgravio in mentem venisset, futilem inepti hominis conjecturam non recepisset.

ἐγὼ δὲ θεῖσα τοὺς στεφάνους, περιδήσομαι
καὐτὴ μεθ' ὑμῶν, ἤν τι μοι δόξῃ λέγειν.
Γυ. β'. δεῦρ', ὦ γλυκυτάτη Πραξαγόρα, σκέψαι τάλαν,
ὡς καὶ καταγέλαστον τὸ πρᾶγμα φαίνεται.
Πρ. πῶς καταγέλαστον;
Γυ. β'. ὥσπερ εἴ τις σηπίαις
πώγωνα περιδήσειεν ἐσταθευμέναις.
Πρ. ὁ Περιστίαρχος, περιφέρειν χρὴ τὴν γαλῆν,
πάριθ' ἐς τὸ πρόσθεν. Ἀρίφραδες, παῦσαι λαλῶν·
κάθιζε παριών. τίς ἀγορεύειν βούλεται;
Γυ. θ'. ἐγώ.
Πρ. περίθου δὴ τὸν στέφανον τύχῃ 'γαθῇ.
Γυ. θ'. ἰδού.
Πρ. λέγοις ἄν.
Γυ. θ'. εἶτα πρὶν πιεῖν λέγω;
Πρ. ἰδοὺ ΠΙΕΙΝ.
Γυ. θ'. τί γὰρ, ὦ μέλ', ἐστεφανωσάμην;
Πρ. ἄπιθ' ἐκποδών· τοιαῦτ' ἂν ἡμᾶς εἰργάσω
κἀκεῖ.
Γυ. θ'. τί δ'; οὐ πίνουσι κἀν τῇ 'κκλησίᾳ;
Πρ. ἰδού γέ σοι ΠΙΝΟΥΣΙ.
Γυ. θ'. νὴ τὴν Ἄρτεμιν,
καὶ ταῦτά γ' εὔζωρον. τὰ γοῦν βουλεύματα
αὐτῶν, ὅσ' ἂν πράξωσιν ἐνθυμουμένοις,
ὥσπερ μεθυόντων, ἐστὶ παραπεπληγμένα.
καὶ, νὴ Δία, σπένδουσί γ'· ἢ τίνος ἂν χάριν

128. τὴν γαλῆν. Comica licentia pro τῷ χοιριδίῳ. Porcello enim lustrabatur concio: qui autem lustrabat περιστίαρχος appellabatur. Pollux viii. 104. περὶ Περιστιάρχων. ἐκάθαιρον χοιριδίοις μικροῖς οὗτοι τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ θέατρον. καθάρσιον δὲ ἐκαλεῖτο τοῦτο τὸ χοιρίδιον. Sic constituendus videtur Onomastici locus. κάθαρμα etiam vocabatur illa hostia. Noster Acharn. 44.

πάριθ', ὡς ἂν ἐντὸς ἦτε τοῦ καθάρματος.

Locus Æschinis in Orat. c. Timarchum, quem Scholiastes ad illum versum adducit, est in editione Reiskii p. 48.

129. Ariphrades notus ex Equit. 1280. et Vesp. 1280. Facete hic fingit Comicus eum inter mulieres sedere.

131. τύχῃ 'γαθῇ. Perperam membran, et primariæ editiones τύχ' ἀγαθῇ.

135. κἀκεῖ. Sic bene cod. uterque et editio Bern. Juntæ. Vulgò ἐκεῖ.

140. Vulgo legitur ἢ τίνος χάριν τοσαῦτά γ' εὔχοντ'—quæ venustus Faber sic reddidit: *Sin minus, cujus rei gratia ita diis supplicarent, vinum nisi adesset?* Recte ad poëtæ mentem et loci sententiam: sed depravata erant græca. Bern. Junta edidit: τοσαῦτ' ἐπεύχοντ'. Potentialem particulam, quam linguæ ratio abesse non patitur, reposui. Sed ἐπεύχοντ' in imperfecto indicativi servari debebat. Vide quæ notavi ad Lys. 149. et ad Pl. 583. locus itaque sic legendus.

τοσαῦτ' ἐπεύχοιντ', εἴπερ οἶνος μὴ παρῇ;
καὶ λοιδοροῦνταί γ', ὥσπερ ἐμπεπωκότες·
καὶ τὸν παροινοῦντ' ἐκφέρουσ' οἱ τοξόται.
Πρ. σὺ μὲν βάδιζε, καὶ κάθιζ'· οὐδὲν γὰρ εἶ.
Γυ. θ'. νὴ τὸν Δί', ἦ μοι μὴ γενειᾶν κρεῖττον ἦν·
διψεῖ γάρ, ὡς ἔοικεν, ἀφαυανθήσομαι.
Πρ. ἔσθ' ἥτις ἑτέρα βούλεται λέγειν;
Γυ. ι'. ἐγώ.
Πρ. ἴθι δὴ στεφανοῦ· καὶ γὰρ τὸ χρῆμ' ἐργάζεται.
ἄγε νυν ὅπως ἀνδριστὶ καὶ καλῶς ἐρεῖς,
διερεισμένη τὸ σχῆμα τῇ βακτηρίᾳ.
Γυ. ι'. Ἐβουλόμην μὲν ἕτερον ἂν τῶν ἠθάδων
λέγειν τὰ βέλτισθ', ἵν' ἐκαθήμην ἥσυχος·
νῦν δ' οὐκ ἐάσω, κατά γε τὴν ἐμὴν, μίαν
ἐν τοῖσι καπηλείοισι λάκκους ἐμποιεῖν
ὕδατος. ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ, μὰ τὼ θεώ—
Πρ. ΜΑ ΤΩ ΘΕΩ. τάλαινα, ποῦ τὸν νοῦν ἔχεις;
Γυ. ι'. τί δ' ἔστιν; οὐ γὰρ δὴ πιεῖν ᾔτησά σε.
Πρ. μὰ Δί', ἀλλ' ἀνὴρ ὢν τὼ θεὼ κατώμοσας,
καίτοι τά γ' ἄλλ' εἰποῦσα δεξιώτατα.
Γυ. ι'. ὢ νὴ τὸν Ἀπόλλω.
Πρ. παῦε τοίνυν, ὡς ἐγὼ
ἐκκλησιάζουσ' οὐ προβαίην τὸν πόδα

ἢ τίνος ἂν χάριν
τοσαῦτ' ἐπεύχοιντ', εἴπερ οἶνος μὴ παρῇ;
In membr. scriptum τοσαῦτά γ' εὔχονται εἴπερ ἐμπεπτωκότες— In altero τοσαῦτά γ' εὔχοντ' εἴπερ ἐμπεπτωκότες, intermediis in utroque omissis. πεπωκὼς et πεπτωκὼς in libris sæpe permutantur, quod observavimus ad Lys. 395.

146. ὡς ἔοικεν, ἀφαυανθήσομαι. In binis codd. ut in edit. Bern. Juntæ, ὡς ἔοικε φαυανθήσομαι. Vide not. ad Ran. 1089.

150. τῇ βακτηρίᾳ. Edit. Bern. Juntæ τῆς βακτηρίας, qua in lectione rursus consentientes habet binos codd.

153. κατά γε τὴν ἐμὴν, (subaudi γνώμην) μίαν scilicet κάπηλον, quod nomen e proximo καπηλείοισι adsumendum. Sic, mutata solum distinctione, locum hunc, qui antea obscurus erat, illustravit Toupius, quem vide in Suidam i. 80.

154. ἐν τοῖσι—Bini codd. ἐν τοῖς καπηλείοισι, quod mihi gratius aures accidit.

160. ὢ—Sic in binis codd. accentu notata admirandi hæc interjectio. In impressis ὦ.

161. Vulgo legitur metro prorsus corrupto:
ἐκκλησιάζουσ' οὐκ ἂν προβαίην τὸν πόδα
τὸν ἕτερον, εἰ μὴ—
In altero Regio hæc est scriptura:
ἐκκλησιάζουσ' οὐ προβαίην τὸν πόδα
τὸν ἕτερον, εἰ μὴ—
ad metri legem bene: sed vides particulam potentialem quæ male vulgo in priore versu ponitur, in altero propriam suam sedem habere, et librarii culpa omissam fuisse; proinde rescribi debuisse, τὸν ἕτερον ἄν, εἰ μὴ—

τὸν ἕτερον ἄν, εἰ μὴ τοῦτ' ἀκριϐωθήσεται.
Γυ. ι'. φέρε τὸν στέφανον· ἐγὼ γὰρ αὖ λέξω πάλιν.
οἶμαι γὰρ ἤδη μεμελετηκέναι καλῶς.
'Εμοὶ γὰρ, ὦ γυναῖκες αἱ καθήμεναι - - -
Πρ. γυναῖκας αὖ, δύστηνε, τοὺς ἄνδρας λέγεις.
Γυ. ι'. δι' Ἐπίγονόν γ' ἐκεῖνον. ἐπιϐλέψασα γὰρ
ἐκεῖσε, πρὸς γυναῖκας ᾠόμην λέγειν.
Πρ. ἄπερρε καὶ σὺ, καὶ κάθησ' ἐντευθενί.
αὐτὴ γὰρ ὑμῶν γ' ἕνεκά μοι λέξειν δοκῶ,
τονδὶ λαϐοῦσα· τοῖς θεοῖς μὲν εὔχομαι,
τυχεῖν κατορθώσασα τὰ βεϐουλευμένα.
'Εμοίγ' ἴσον μὲν τῆσδε τῆς χώρας μέτα,
ὅσον περ ὑμῖν· ἄχθομαι δὲ καὶ φέρω
τὰ τῆς πόλεως ἅπαντα βαρέως πράγματα.
ὁρῶ γὰρ αὐτὴν προστάταισι χρωμένην
ἀεὶ πονηροῖς· κἄν τις ἡμέραν μίαν
χρηστὸς γένηται, δέκα πονηρὸς γίγνεται.
ἐπέτρεψας ἑτέρῳ; πλείον' ἔτι δράσει κακά.
χαλεπὸν μὲν οὖν ἄνδρας δυσαρέστους νουθετεῖν,
οἳ τοὺς φιλεῖν μὲν βουλομένους δεδοίκατε,
τοὺς δ' οὐκ ἐθέλοντας ἀντιϐολεῖθ' ἑκάστοτε.
ἐκκλησίαισιν ἦν ὅτ' οὐκ ἐχρώμεθα
οὐδὲν τοπαράπαν· ἀλλὰ τόν γ' Ἀγύῤῥιον

162. εἰ μὴ τοῦτ' ἀκριϐωθήσεται. Cum futuro indicativi εἰ bene construitur, licet in altero membro verbum sit optativi modi cum particula ἄν. Euripides Hippol. 484.

ἦτ' ἄρ' ἂν ὀψέ γ' ἄνδρες ἐξεύροιεν ἄν,
εἰ μὴ γυναῖκες μηχανὰς εὑρήσομεν.

In Philemonis versibus e Rhodia, quos protuli ad Pl. 1064. bene legeretur:

εἰ πάντες ἀποθανούμεθ', οἷς μὴ γίγνεται
ἃ βουλόμεσθα, πάντες ἀποθανοίμεθ' ἄν.

Sed præstat eo in loco codicis fidem sequi.

167. δι' Ἐπίγονόν γ' ἐκεῖνον. Sic optime bini codd. Vulgo μὰ Δί', Ἐπίγονόν γ' ἐκεῖνον, sine sensu. μὰ repetiit oscitabundus alius librarius e v. 158.

169. ἄπερρε καὶ σὺ, καὶ κάθησ'—Sic libri omnes, nisi quod mendose in codd. ut in primariis editt. est κάθησθ'— Sollicitandum non erat καὶ σὺ, quod optime habet, nec cum Marklando ad Eurip. Suppl. 1181. legendum, ἄπερρε, χ' ἥσυχος κάθησ' ἐντευθενί. In hanc cogitationem non incidisset vir optimus, si Comici editione usus fuisset, quæ personas recte distinctas, uti nunc primum conspiciuntur, exhibuisset. Mulieri ix. hæc dicit Praxagora: quia vero mulieri viii. jam dixerat v. 144. σὺ μὲν βάδιζε, καὶ κάθιζ'· οὐδὲν γὰρ εἶ. Huic, quæ post illam pro concione verba facere temere aggressa est, ait: καὶ σὺ, *et tu quoque, ut prior illa, facesse hinc.*

173. ἐμοίγ' ἴσον. Perperam vulgo ἐμοὶ δ' ἴσον. Vide not. ad Lys. 739.

175. ἅπαντα βαρέως πράγματα. Inconcinne in utroque codice, ἅπαντα πράγματα βαρέως.

178. γίγνεται est in primariis editt. et in binis codd. Nescio cujus editoris libidine vulgo legatur γίνεται.

πονηρὸν ἡγούμεσθα· νῦν δὲ, χρωμένων,
ὁ μὲν λαβὼν ἀργύριον, ὑπερεπῄνεσεν·
ὁ δ' οὐ λαβὼν, εἶναι θανάτου φήσ' ἀξίους
τοὺς μισθοφορεῖν ζητοῦντας ἐν τῇ 'κκλησίᾳ.
Γυ. α'. νὴ τὴν Ἀφροδίτην, εὖγε ταυταγὶ λέγεις.
Πρ. τάλαιν', Ἀφροδίτην ὠνόμασας. χαρίεντά γ' ἂν
ἔδρασας, εἰ τοῦτ' εἶπες ἐν τῇ 'κκλησίᾳ.
Γυ. α'. ἀλλ' οὐκ ἂν εἶπον.
Πρ. μηδ' ἐθίζου νῦν λέγειν.
Τὸ συμμαχικὸν αὖ τοῦθ', ὅτ' ἐσκοπούμεθα,
εἰ μὴ γένοιτ', ἀπολεῖν ἔφασκον τὴν πόλιν·
ὅτε δὴ δ' ἐγένετ', ἤχθοντο· τῶν δὲ ῥητόρων
ὁ ταῦτ' ἀναπείσας εὐθὺς ἀποδρὰς ᾤχετο.

192. ἀλλ' οὐκ ἂν εἶπον. Sic bene uterque cod. Perperam impressi οὐκ ἂν εἴπω. Quum dixisset Praxagora: *Lepida vero et jocosa nobis faceres, in concione si id diceres*, respondet mulier: *At non dicerem*, ἀλλ' οὐκ ἂν εἶπον. Unde liquet bene me in superiore versu pro vulgato εἶπας, reposuisse εἶπες.

195. ὅτε δὴ δ' ἐγένετ'—Sic bene ambo codd. Vulgo ὅτε δή γ'—

196. ὁ ταῦτ' ἀναπείσας—In Cononem hoc minime cadere mihi videtur. Totus hic locus admodum obscurus est ob monumentorum historicorum penuriam. v. 199. Κορινθίοις ἄχθεσθε. Legendum credo ἤχθεσθε: maxime si, ut Palmerio videtur, edita fuit hæc fabula post initam Atheniensibus cum Corinthiis, Argivis et Bœotis contra Lacedæmonios societatem. Præterea manifesta est oppositio temporum quibus diversimode erga se invicem affecti erant Corinthii et Athenienses quæ nulla esset, si ἄχθεσθε in præsenti retineretur. V. 201. sensus hic esse videtur: *Argivus antea rudis audiebat: nunc vero Hieronymus rerum peritus esse comperitur*. Quibus in verbis rursus est oppositio opinionis quæ antea obtinuerat, et illius quæ tum fovebatur de Argivis. Proinde Hieronymus ille Argivus fuerit, atque diversus ab eo cujus meminit Diodorus Lib. xiv. cap. 81. qui Atheniensis erat. Porro qui sequuntur duo versus Cimmeriis tenebris involuti sunt; nec dubito quin eorum scriptura depravata sit. Vulgo legitur ἀλλ' ὀρίζεται. In membr. vero, ut in edit. B. Juntæ, ἀλλ' οὐχ ὀρίζεται. Concedamus negationem inepte a librario additam fuisse; tamen sensum quem e vulgatis Faber elicuit, ea neutiquam admittunt: *Sed eam excludit Thrasybulus ipse*. Nec ὀρίζω nec ὀρίζομαι *excludendi* significatione usquam occurrit. Multo meliorem lectionem dat alter Regius, cui facile est sequentem versum accommodare: ἀλλ' οὐ χρῄζετε. Bini versus itaque sic legi possint:

σωτηρία παρέκυψεν· ἀλλ' οὐ χρῄζετε,
Θρασύβουλον αὐτὸν οὐχὶ παρακαλούμενοι.

Et hoc quidem in versione secutus sum: at in re obscura et admodum incerta emendationem meam in textum inferre veritus fui, quo recipietur olim, si eruditorum virorum trium aut quatuor, quorum est hac de re sententiam ferre, calculo comprobabitur. Thrasybulus autem hic intelligitur nobilis ille Atheniensium libertatis vindex, sive suadeat Comicus civibus suis, ut eum, forte tum absentem, arcessant et reipublicæ præficiant, sive metonymice Thrasybuli nomine quemvis alium significare velit popularis status defensorem, qui rempublicam tutam ab omni periculo præstare possit. Nec priori interpretationi repugnat temporum ratio. Nam si, juxta Palmerium, prodiit hæc fabula postquam Conon a Tiribazo in vincula conjectus est, id est post annum 3. Ol. xcvi. nihil obstat quin ipsum Thrasybulum hic intelligamus, qui quarto post anno demum ab Aspendiis interfectus fuit, scilicet anno 3. Ol. xcvii. Vide Diodorum l. xiv. cap. 99.

ναῦς δὴ καθέλκειν τῷ πένητι μὲν δοκεῖ·
τοῖς πλουσίοις δὲ καὶ γεωργοῖς οὐ δοκεῖ.
Κορινθίοις ἄχθεσθε· κἀκεῖνοί γέ σοι
νῦν εἰσὶ χρηστοὶ, καὶ σὺ νῦν χρηστὸς γενοῦ.
Ἀργεῖος ἀμαθὴς, ἀλλ' Ἱερώνυμος σοφός·
σωτηρία παρέκυψεν, ἀλλ' ὀρίζεται
Θρασύβουλος αὐτὸς οὐχὶ παρακαλούμενος.
Γυ. α'. ὡς ξυνετὸς ἀνήρ.
Πρ. νῦν καλῶς ἐπῄνεσας.
Ὑμεῖς γ' ἄρ' ἔστ', ὦ δῆμε, τούτων αἴτιοι.
τὰ δημόσια γὰρ μισθοφοροῦντες χρήματα,
ἰδίᾳ σκοπεῖθ' ἕκαστος, ὅ τι τις κερδανεῖ·
τὸ δὲ κοινὸν, ὥσπερ Αἴσιμος, κυλίνδεται.
ἢν οὖν ἐμοὶ πείθησθε, σωθήσεσθ' ἔτι.
ταῖς γὰρ γυναιξὶ φημὶ χρῆναι τὴν πόλιν
ἡμᾶς παραδοῦναι. καὶ γὰρ ἐν ταῖς οἰκίαις,
ταύταις ἐπιτρόποις καὶ ταμίαισι χρώμεθα.
Γυ. β'. εὖ γ', εὖ γε, νὴ Δί', εὖ γε· λέγε, λέγ', ὦ 'γαθέ.
Πρ. Ὡς δ' εἰσὶν ἡμῶν τοὺς τρόπους βελτίονες,
ἐγὼ διδάξω. πρῶτα μὲν γὰρ τἄρια
βάπτουσι θερμῷ κατὰ τὸν ἀρχαῖον νόμον
ἁπαξάπασαι· κοὐχὶ μεταπειρωμένας
ἴδοις ἂν αὐτάς. ἡ δ' Ἀθηναίων πόλις,
εἰ τοῦτο χρηστῶς εἶχεν, οὐκ ἂν ἐσώζετο,
εἰ μή τι καινὸν ἄλλο περιειργάζετο;
καθήμεναι φρύγουσιν, ὥσπερ καὶ προτοῦ.
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρουσιν, ὥσπερ καὶ προτοῦ.
τὰ Θεσμοφόρι' ἄγουσιν, ὥσπερ καὶ προτοῦ.
τοὺς ἄνδρας ἐπιτρίβουσιν, ὥσπερ καὶ προτοῦ.
μοιχοὺς ἔχουσιν ἔνδον, ὥσπερ καὶ προτοῦ·

207. σκοπεῖθ'—Vulgo σκοπεῖσθ', quod retineri debebat. In binis codd. σκοπεῖς. Membr. ὅτι τί κερδανεῖς. Alter, ὅτι τί κερδανεῖ.

211. ἡμᾶς παραδοῦναι. Sic bini codd. et editio Bern. Juntæ. Perperam vulgo ὑμᾶς, quum sequatur χρώμεθα, et mox rursus ἡμῶν.

216. βάπτουσι, πλύνουσιν. Schol. et ex eo Suidas.

219. χρηστῶς. ἀντὶ τοῦ φυλακτικῶς. Ἀριστοφάνης—ἀντὶ τοῦ, ἐφυλάττετο τὸν ἀρχαῖον νόμον, καὶ μὴ ἐπολυπραγμόνει, καὶ τὰς καινὰς ἔφερε (l. εἰσέφερε) πολιτείας. Verba sunt Suidæ, qui hunc locum profert, *non in iis quæ hodie exstant fabulis* reperiendum, ut Kustero videbatur.

224. Parasitus in Plauti Menæchmis iv. 1. roganti mulieri, quid sibi cum marito sit agendum, respondet:

αὐτοῖς παρεψωνοῦσιν, ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
τὸν οἶνον εὔζωρον φιλοῦσ', ὥσπερ πρὸ τοῦ.
βινούμεναι χαίρουσιν, ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
ταύταισιν οὖν, ὦνδρες, παραδόντες τὴν πόλιν,
μὴ περιλαλῶμεν, μηδὲ πυνθανώμεθα,
τί ποτ' ἄρα δρᾶν μέλλουσιν, ἀλλ' ἁπλῷ τρόπῳ
ἐῶμεν ἄρχειν, σκεψάμενοι ταυτὶ μόνα·
ὡς τοὺς στρατιώτας πρῶτον οὖσαι μητέρες
σώζειν μάλ' ἐπιθυμοῦσιν· εἶτα σιτία
τίς τῆς τεκούσης μᾶλλον ἐπιπέμψειεν ἄν;
χρήματα πορίζειν εὐπορώτατον γυνή·
ἄρχουσά τ' οὐκ ἂν ἐξαπατηθείη ποτέ.
αὐταὶ γὰρ εἰσιν ἐξαπατᾶν εἰθισμέναι.
τὰ μὲν ἄλλ' ἐάσω· ταῦτα δ' ἂν πείθησθέ μοι,
εὐδαιμονοῦντες τὸν βίον διάξετε.

Γυ. α'. εὖ γ', ὦ γλυκυτάτη Πραξαγόρα, καὶ δεξιῶς.
πόθεν, ὦ τάλαινα, ταῦτ' ἔμαθες οὕτω καλῶς;

Πρ. ἐν ταῖσι φυγαῖς μετὰ τἀνδρὸς ᾤκησ' ἐν Πνυκί·
ἔπειτ' ἀκούουσ' ἐξέμαθον τῶν ῥητόρων.

Γυ. α'. οὐκ ἐτὸς ἄρ', ὦ μέλ', ἦσθα δεινὴ καὶ σοφή·
καί σε στρατηγεῖν αἱ γυναῖκες αὐτόθεν
αἱρούμεθ', ἢν ταῦθ', ἁπινοεῖς, κατεργάσῃ.
ἀτὰρ ἢν Κέφαλός σοι λοιδορῆται προσφθαρείς,

226. αὐτοῖς παρεψωνοῦσιν. Id est τοῖς μοιχοῖς. Positum αὐτοῖς, pro αὐτῶν χάριν. Vide not. ad Ran. 615. Vulgo male legitur αὐταῖς. *Levissima mutatione* emendationem tentabat Kusterus, αὐτκί. At ego leviori, αὐτοῖς. Græca non adtigit ingeniosus Faber, sed sensum perspexit: *in obsonando fallunt. Gallice dicimus:* ELLES FERRENT LA MULE. *Adde,* MŒCHORUM GRATIA.

231. τί ποτ' ἄρα. Sic bini codd. et primariæ editt.

234. σώζειν μάλ' ἐπιθυμοῦσιν. Sic bene Scaliger. Media vocula vulgo omissa cum versus labe. In binis codd. σώζουσιν ἐπιθυμοῦσιν, constantibus quidem numeris, sed corrupta sententia.

239. Vulgo sic legitur hic versus: τὰ δ' ἄλλ' ἐάσω· ταῦτα κἂν πείθησθέ μοι. Istud κἂν mendosum est, cui hic nullus locus esse potest. Scripserat poëta:

τὰ μὲν ἄλλ' ἐάσω· ταῦτα δ' ἂν πείθησθέ μοι.

243. ἐν Πνυκί. Sic bini codd. recte. Vulgo ἐν Πυκνί. Vide not. ad Thesm. 658. μετὰ τἀνδρὸς etiam in binis codd. scriptum est, quod jam reposueram antequam eos inspexissem. Articulum hic prorsus flagitat Atticismi ratio. Supra v. 48. παρὰ τἀνδρός. Perperam in altero cod. ᾤκισ'.

246. καί σε στρατηγεῖν. Sic bini codd. et editio Bern. Juntæ. Vulgo στρατηγόν.

248. προσφθαρείς, *accedens.* φθείρεσθαι Atticis scriptoribus significat *ire, venire,* sed in malam partem semper accipitur, de iis qui cum suo aut aliorum malo vel damno *eunt* aut *vagantur.* Noster Av. 916.

ἔπειτ', ὦ ποιητά, κατὰ τί δεῦρ' ἀνεφθάρης;

Pac. 72.

ἰχθεὶς δὲ μετὰ ταῦτ' ἐκφθαρεὶς οὐκ οἶδ' ὅποι.

πῶς ἀντερεῖς πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ 'κκλησίᾳ;
Πρ. φήσω παραφρονεῖν αὐτόν.
Γυ. α'. ἀλλὰ τοῦτό γε
ἴσασι πάντες.
Πρ. ἀλλὰ καὶ μελαγχολᾷν.
Γυ. α'. καὶ τοῦτ' ἴσασιν.
Πρ. ἀλλὰ καὶ τὰ τρύβλια
κακῶς κεραμεύειν, τὴν δὲ πόλιν εὖ καὶ καλῶς.
Γυ. α'. τί δ', ἢν Νεοκλείδης ὁ γλάμων σε λοιδορῇ;
Πρ. τούτῳ μὲν ἂν εἴποιμ' ἐς κυνὸς πυγὴν ὁρᾷν.
Γυ. α'. τί δ', ἢν ὑποκρούσωσί σε;
Πρ. προσκινήσομαι,
ἅτ' οὐκ ἄπειρος οὖσα πολλῶν κρουμάτων.
Γυ. α'. ἐκεῖνο μόνον ἄσκεπτον, ἢν σε τοξόται
ἕλκωσιν, ὅ τι δράσεις ποτ'.
Πρ. ἐξαγκωνιῶ

Demosthenes c. Midiam p. 560. ἀλλὰ δεινοί τινές εἰσιν· φθείρεσθαι πρὸς τοὺς πλουσίους, καὶ παρεῖναι, καὶ μαρτυρεῖν. Bene Reiskius interpretatur: *cum contentione, quasi certatim, concurrere, ruere, ferri ad divites, ad horum divitum fraudem pestemque.* Plura de hujus verbi diversis significationibus vide Misc. Observatt. tom. iv. p. 451.

255. Vulgo legitur: τούτῳ μὲν εἶπον ἐς κυνὸς πυγὴν ὁρᾷν. Quod significat, *huic quidem dixi*, sententia repugnante. Faber vertit, *huic ego dicam*: ad sensum recte, sed non ex Græcis. Jamdudum sinceram poëtæ manum restitueram: τούτῳ μὲν ἂν εἴποιμ'. Emendationem hanc plane confirmavit alter Regius, in quo perspicue scriptum, τούτῳ μὲν εἴποιμ', male omissa particula potentiali, qua in re tot jam librariorum socordiæ exempla enotavi, ut pigeat crambem hanc recoquere. Nisi quis prorsus Attici sermonis imperitus sit, statim animadvertit a Comico non aliter scribi potuisse. Mendosa impressorum lectione usus est nuper Parisinus Professor in nota ad Sophoclis Aj. 183. ubi pro solito suo more ineptissime nugatur:

πεπλάνητ' ἐκεῖνος, καὶ φρένας κούφας
ἔχει.

Notam illam alibi ad examen revocabo: nunc unica observatione defungar. Nihil verius est, quam quod alicubi ait Dawesius, apud solos poëtas certam reperiri sermonis Attici normam. Hos ab infinitis corruptelis, quibus scatent oratores, vix apud eos animadversis, incolumes præstitit metrorum ratio. Æschinis orationem c. Timarchum hisce forte diebus legebam, cujus statim initio offendit me solœcismus, quem librarii imperitiæ deberi neminem fugiet, qui cum Aristophane familiaritatem contraxerit. προσήκειν δ' ἔγωγε νομίζω, ὅταν μὲν νομοθετῶμεν, τοῦθ' ἡμᾶς σκοπεῖν, ὅπως καλῶς ἔχοντας καὶ συμφέροντας νόμους τῇ πολιτείᾳ ΘΗΣΟΙΜΕΘΑ. Certum est oratorem scripsisse ΘΗΣΟΜΕΘΑ. Horum θησοίμεθα, θησόμεθα, in versu vix fieri posset, ut alterum in alterius locum irrepsisset salva metri lege, cujus indicio fraus detegeretur. At in solutæ orationis scriptore ad ista non advertunt, qui singulorum græcorum vocabulorum significationem norunt, græci tamen sermonis proprietatem et indolem ignorant.

256. προσκινήσομαι. In Lys. 227. κακῶς παρίξω, κοὐχὶ προσκινήσομαι. Jocus est in ambiguo. ὑποκρούειν *pulsare* significat, *verberare*; sed et verbum est palæstræ venereæ, *subagitare*. Quod priori sensu mulier dixerat, altero Praxagora accipit, ideo respondet προσκινήσομαι.

259. ἕλκωσιν, *trahere velint.* Di-

ὡδί· μέση γὰρ οὐδέποτε ληφθήσομαι.
Γυ. α'. ἡμεῖς δέ γ', ἢν αἴρωσ', ἐᾶν κελεύσομεν.
Γυ. β'. ταυτὶ μὲν ἡμῖν ἐντεθύμηται καλῶς·
ἐκεῖνο δ' οὐ πεφροντίκαμεν, ὅτῳ τρόπῳ
τὰς χεῖρας αἴρειν μνημονεύσομεν τότε.
εἰθισμέναι γὰρ ἐσμὲν αἴρειν τὰ σκέλη.
Πρ. χαλεπὸν τὸ πρᾶγμ'· ὅμως δὲ χειροτονητέον
ἐξωμισάσαις τὸν ἕτερον βραχίονα.
ἄγε νυν ἀναστέλλεσθ' ἄνω τὰ χιτώνια·
ὑποδεῖσθε δ' ὡς τάχιστα τὰς Λακωνικάς,
ὥσπερ τὸν ἄνδρα θεᾶσθ', ὅτ' εἰς ἐκκλησίαν
μέλλοι βαδίζειν, ἢ θύραζ' ἑκάστοτε.
ἔπειτ', ἐπειδὰν ταῦτα πάντ' ἔχῃ καλῶς,
περιδεῖσθε τοὺς πώγωνας. ἡνίκ' ἂν δέ γε
τούτους ἀκριβώσητε περιηρμοσμέναι,
καὶ θαἰμάτια τἀνδρεῖά γ', ἅπερ ἐκλέψατε,
ἐπαναβάλεσθε, κᾆτα ταῖς βακτηρίαις
ἐπερειδόμεναι βαδίζετ', ᾄδουσαι μέλος
πρεσβυτικόν τι, τὸν τρόπον μιμούμεναι
τὸν τῶν ἀγροίκων.
Γυ. β'. εὖ λέγεις· ἡμεῖς δέ γε
προΐωμεν αὐτῶν. καὶ γὰρ ἑτέρας οἴομαι
ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς τὴν Πνύχ' ἥξειν ἄντικρυς
γυναῖκας.
Πρ. ἀλλὰ σπεύσαθ', ὡς εἰώθ' ἐκεῖ
τοῖς μὴ παροῦσιν ὀρθρίοις ἐς τὴν Πνύκα,

verso sensu ἐξαγκωνίζεσθαι apud Diodorum occurrit L. xiii. cap. 27. ubi a Wesselingio illustratur.

265. αἴρειν τὰ σκέλη. In Lys. 229. οὐ πρὸς τὸν ὄροφον ἀνατενῶ τὼ Περσικώ. Quid sit *tollere pedes*, ostendit versu illo Ovidius de A. A. iii. 775.

Milanion humeris Atalantes crura ferebat.

Gons. de Salas ad Petron. cap. 55. ubi plura dabunt alii interpretes.

268. τὰ χιτώνια male redditum in versione per *vestes*. Verti debuit, *tunicas succingite*. Hunc locum explicat Oct. Ferrarius de Re Vestiaria Partis ii. Lib. iv. p. 149. seqq.

275. τἀνδρεῖά γ' ἅπερ. Perperam vulgo τἀνδρεῖα τάπερ. In binis codd. τἀνδρεῖα θ' ἅπερ. Articulo præpositivo ὁ vice relativi ὅς, Tragici quandoque utuntur, Aristophanes nunquam; ut nec eodem articulo utitur vice pronominis οὗτος vel αὐτός, quod observavi ad Pl. 44. ubi male excusum ὅς pro ὁ.

276. ἐπαναβάλεσθε. Sic bene alter Reg. Sed sine codicis ope tolli poterat editionum menda ἐπαναβάλλεσθε. Hunc locum jam emendaverat Toupius ad Suidam i. 146.

282. σπεύσαθ'. Vulgo corrupto metro σπεύσασθ', quod etiam sine codice emendari poterat. Illud est in altero Reg.

ὑπαποτρέχειν ἔχουσι μηδὲ πάτταλον.

Χο. ἄρα προβαίνειν, ὦνδρες, ἡμῖν ἐστι. τοῦτο γὰρ χρὴ
μεμνημένας ἀεὶ λέγειν, ὡς μή ποτ' ἐξολίσθῃ,
ἡμᾶς. ὁ κίνδυνος γὰρ οὐχὶ μικρὸς, ἢν ἁλῶμεν
ἐνδυόμεναι κατὰ σκότον τόλμημα τηλικοῦτον.

Ημ. χωρῶμεν εἰς ἐκκλησίαν, ὦνδρες· ἠπείλησε γὰρ
ὁ Θεσμοθέτης, ὃς ἂν μὴ πρῷ πάνυ τοῦ κνέφους
ἥκῃ κεκονιμένος, βλέπων ὑπότριμμα,
στέργων σκοροδάλμῃ, μὴ δώσειν τὸ τριώβολον.
ἀλλ', ὦ Χαριτιμίδη, καὶ Σμίκυθε, καὶ Δράκης,

284. μηδὲ πάτταλον. Sic etiam bini codd. nec sollicitari debet. πασσάλην, quod a poëtæ manu esse suspicari quis possit, occurrit Vesp. 91. diverso modo constructum :

ὕπνου δ' ὁρᾷ τῆς νυκτὸς οὐδὲ πασσάλην.

Vide Pierson. ad Mœrin p. 330.

287. ἡμᾶς. Pronomen hoc non pendet ab ἐξολίσθῃ. Ordo est: τοῦτο γὰρ χρὴ μεμνημένας ἡμᾶς ἀεὶ λέγειν, ὡς μή ποτ' ἐξολίσθῃ.

288. ἐνδυόμεναι. Sic recte Faber. Vulgo ἐνδούμεναι, quod nihili est.

290. ὃς ἂν μὴ πρῷ—Sic bini codd. recte. Vulgo ὡς ἂν. Fabri certissima emendatio in novissima Batava recepta fuit.

291. κεκονιμένος. Sic bene uterque cod. ut legi volebat Kusterus. Minus bene vulgo κεκονισμένος.

292. μὴ δώσειν τὸ τριώβολον. Articulum, qui in impressis omissus est, exhibent ambo codd.

293. Sic in primariis editt. legitur hic versus, ut et in membr.

ἀλλ' ὦ χάριτι μία ἢ καὶ σμίκυθε καὶ
δράκη.

In recentioribus vero alia syllabarum distinctio, quam exhibet etiam alter Regius :

ἀλλ' ὦ Χάρι τιμία, ἢ καὶ Σμίκυθε, καὶ
Δράκη.

Depravatam scripturam alii aliter restituere tentarunt, sed pariter omnes luserunt operam. Literis capitalibus, quæ olim solæ in usu erant, ista scribas, et verum facile deprehendes nomen :

ΑΛΛΩΧΑΡΙΤΙΜΙΑΗΚΑΙ.

Perperam Α aut scriptum, aut lectum fuit pro Δ, quod millies contigisse tironibus jam notum, cujusque rei exemplum enotavi ad Thesm. 456. Scriptum erat in antiquioribus libris Ω ΧΑΡΙΤΙΜΙΔΗ ΚΑΙ. Hoc certissimum est. Bisetus emendabat ὦ Χαριτιμία, ἢ καὶ— Sed Fabrum merito offendit istud ἢ, quod quid sibi velit, ne Bisetus ipse dixerit. Proinde reponebat ille, longius a vestigiis scripturæ veteris recedens :

ἀλλ' ὦ Χαρίδημε, καὶ Σμίκυθε, καὶ σὺ
Δράκη.

Pronomen σὺ inserebat, minime dubius quin ante literas δρ produci posset, sicque bonum senarium Comico se restituisse arbitrabatur. Sed fallebatur in omnibus. Nam ut in μικρὸς, σμικρὸς prima semper producitur, ita derivata inde nomina propria Σμίκυθος, Σμικυθίων, Σμικύθη prima longa semper efferuntur. Equit. 969.

χρυσοῦ | διω | ξεις Σμι | κυθην | και κυ
| ριον.

Vides quam facile erat mendam illam eluere, modo quis recta methodo usus fuisset. Hac occasione ridiculum errorem ostendam, quo obscuratur lex Attica ab Æschine prolata in Orat. c. Timarchum p. 23. edit. Cantabrig. Τῶν ῥητόρων ἐάν τις λέγῃ ἐν βουλῇ ἢ ἐν δήμῳ περὶ τοῦ εἰσφερομένου, μὴ χωρὶς περὶ ἑκάστου, ἢ δὶς περὶ τοῦ αὐτοῦ ὁ αὐτὸς τοῖς αὐτοῖς, ἢ λοιδορῆται, ἢ κακῶς ἀγορεύῃ τινὰ, ἢ ὑποκρούῃ, ἢ χρηματιζόντων μεταξὺ ΑΝΗΚΕΣΤΩΣ λέγῃ περὶ τῶν μὴ ἐπὶ τοῦ βήματος, ἢ παρακελεύηται, ἢ ἕλκῃ τὸν ἐπιστάτην ἀφειμένης τῆς ἐκκλησίας ἢ τῆς βουλῆς, κυριευέτωσαν οἱ πρόεδροι μέχρι πεντήκοντα δραχμῶν εἰς ἕκαστον ἀδίκημα ἐπιγράφειν τοῖς πράκτορσιν. Istud ΑΝΗΚΕΣΤΩΣ torsit interpretes, idque qui melius eorum explicare sibi visus est, nihil attulit sani. Transpositæ literæ sunt librarii culpa : scribere debebat ΑΝΕΣΤΗΚΩΣ. Ut autem e diverticulo in viam revertar, observandum superest codicem utrumque exhibere Δράκη. Sic Lys. 254.

χώρει, Δράκης, ἡγοῦ βάδην.

ἵπου κατεπείγων σαυτὸν, προσέχων, ὅπως
μηδὲν παραχορδιεῖς, ὧν δεῖ σ' ἀποδεῖξαι·
ὅπως δὲ τὸ σύμβολον λαβόντες ἔπειτα πλη-
σίον καθεδούμεθ', ὡς ἂν χειροτονῶμεν
ἅπανθ', ὁπόσ' ἂν δέῃ τὰς ἡμετέρας φίλας.
καί τοι τί λέγω; φίλους γὰρ χρῆν μ' ὀνομάζειν.
Ημ. ὅρα δ' ὅπως ὠθήσομεν τούσδε τοὺς ἐξ ἄστεος
ἥκοντας, ὅσοι πρότου μὲν, ἡνίκ' ἐλθόντας ἔδει
λαβεῖν ὀβολὸν μόνον, κάθηντο λαλοῦντες·
νυνὶ δ' ἐνοχλοῦσ' ἄγαν. ἀλλ' οὐχὶ, Μυρωνίδης
ὅτ' ἦρχεν ὁ γεννάδας, οὐδεὶς ἂν ἐτόλμα
τὰ τῆς πόλεως διοικεῖν, ἀργύριον λαβών·
ἀλλ' ἧκεν ἕκαστος ἐν ἀσκιδίῳ φέρων
πιεῖν, ἅμα τ' ἄρτον, καὶ δύο κρομμύω,

295. ὅπως μηδὲν παραχορδιεῖς. Vulgo παραχορδιῇς, quod non solœcum modo, sed etiam barbarum est: dedissent saltem παραχορδίσῃς. Sed ὅπως cum futuro indicativi construi debet, ut jam sæpius monui, et παραχορδιεῖς ad certam Atticismi normam reposuissem, etiamsi alter Regius cum Suida id non subministrasset. In præc. versu bini codd. ut et Suidas et editio Bern. Juntæ, habent:

ἴσυ κατεπείγων, σαυτῷ προσέχων, ὅπως.

quod Aldinæ lectioni, κατεπείγων σαυτὸν, προσέχων—præferri debuit, et reponi velim.

299. χρῆν μ' ὀνομάζειν. Sic bini codd. et primariæ editt. In recentioribus pronomen omissum. Supra v. 296. in membr. et in editione Bern. Juntæ pro πλησίον est πλησία, quod Atticum et genuinum esse possit, ut πότερα pro πότερον. In editione Aldina, aliisque est πλησίοι. Male uterque cod. καθεδοῦμεν, et seq. v. ὅπως ἂν δέῃ.

300. Huic versui in membr. præfixa nota χορὸς ἕτερος, quod idem est ac ἡμίχορος: quæ nota versui etiam 289. præponi debuit. ὠθήσομεν est in membr. In altero ὀνήσομεν; vulgo ὠθήσομαι. In utroque τούσδε τοὺς ξένους. Melior est Aldina lectio τούσδε τοὺς ἐξ ἄστεως, modo ἄστεος per ο scribatur.

301. ἐλθόντας. Sic bini codd. Vulgo ἐλθόντ'.

302. In utroque cod. ut in editione Bern. Juntæ, pro vulgato ἐκάθηντο λαλοῦντες est κάθηντο λαλοῦσαι. Prius adsumi potuit; sed καθῆντο excudi debuit. Vide not. ad Thesm. 479.

305. ἀργύριον λαβών. Vulgo φέρων, quod poëta pro suo agnosci nolit, quum sequens versus in idem participium φέρων desinat, quæ librario causa fuit erroris. λαβὼν propriam in suam sedem revocavi. Vide 186. 187. 302. et 309. et confer not. ad v. 614.

307. ἄρτον, καὶ—Quod insertum exhibent impressi αὖ, non agnoscunt codd. In membr. δύω: recte alter δύο.

Quæ a binis Semichoris hic recitantur, nullam fere metri formam habere, recte observavit Dawesius, qui ea in xl. versiculos divisit, sibi antistrophice respondentes: quod ut procederet, necesse habuit quædam recidere, quædam inserere, alia immutare. Vix ego credam verba μὴ δῶσιν τὸ τριώβολον, v. 292. glossema esse, quo carere sententia possit. In codd. distincti sunt postremi duo versus, ut vulgo:

ζητοῦσι λαβεῖν, ὅταν πράττωσί τι κοινὸν, ὥσπερ πηλοφοροῦντες.

Primus in utroque Semichoro versus asynartetus est ex dimetro iambico et dimetro trochaico catal. utque duo isti sibi congruunt, probabile est decem sequentes singulis singulos olim congruisse. Librariorum fraude luxata sunt metra, quæ cujusnam fuerint generis quum ignoremus, eorum restitutionem tentare temerarium esset. In altero Semichoro quædam deesse videntur. Prioris duo ultimi versus ad senariorum formam facile redigi possunt:

καὶ τρεῖς ἂν ἐλάας. νυνὶ δὲ τριώβολον
ζητοῦσι λαβεῖν, ὅταν πράττωσί τι κοινὸν,
ὥσπερ πηλοφοροῦντες.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ, ΑΝΗΡ ΤΙΣ, ΧΡΕΜΗΣ, ΧΟΡΟΣ, ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ.

Βλ. ΤΙ τὸ πρᾶγμα; ποῖ ποθ' ἡ γυνὴ φρούδη 'στί μοι;
ἐπεὶ πρὸς ἕω νῦν γ' ἔστιν· ἡ δ' οὐ φαίνεται.
ἐγὼ δὲ κατάκειμαι πάλαι χεζητιῶν,
τὰς ἐμβάδας ζητῶν λαβεῖν ἐν τῷ σκότῳ
καὶ θοἰμάτιον· ὅτε δὴ δ' ἐκεῖνο ψηλαφῶν
οὐκ ἐδυνάμην εὑρεῖν, ὁ δ' ἤδη τὴν θύραν
ἐπεῖχε κρούων ὁ Κοπρεαῖος, λαμβάνω
τουτὶ τὸ τῆς γυναικὸς ἡμιδιπλοΐδιον,
καὶ τὰς ἐκείνης Περσικὰς ὑφέλκομαι.
ἀλλ' ἐν καθαρῷ ποῦ, ποῦ τις ἂν χέσας τύχοι;
ἢ πανταχοῦ τοι νυκτός ἐστιν ἐν καλῷ.
οὐ γάρ με νῦν χέζοντά γ' οὐδεὶς ὄψεται.
οἴμοι κακοδαίμων, ὅτι γέρων ὢν ἠγόμην
γυναῖχ'· ὅσας εἴμ' ἄξιος πληγὰς λαβεῖν.
οὐ γάρ ποθ' ὑγιὲς οὐδὲν ἐξελήλυθε
δράσουσ'. ὅμως δ' οὖν ἐστιν ἀποπατητέον.
Αν. τίς ἐστιν; οὐ δήπου Βλέπυρος ὁ γειτνιῶν;
νὴ τὸν Δί', αὐτὸς δῆτ' ἐκεῖνος. εἰπ' ἐμοὶ,

ἅπανθ', ὁπόσ' ἂν τὰς ἡμετέρας φίλας δέῃ.
καί τοι τί λέγω; φίλους γὰρ ὀνομάζειν μ' ἐχρῆν.

Sed hoc nihil expedit.

315. ὅτε δὴ δ' ἐκεῖνο. Perperam vulgo ὅτε δ' ἤδ' ἐκεῖνο: id est, ὅτε δὲ ἤδη ἐκεῖνο, ubi ultima in ἤδη eliditur, quæ elisionem non patitur. Recte in membran. scriptum, ut edidimus: in altero ὅτε δῆτ' ἐκεῖνο. Sic supra 195. ὅτε δὴ δ' ἐγένετ', ἤχθοντο. Vesp. 121. vulgo etiam legitur ὅτε δὴ δὲ ταύταις ταῖς τελεταῖς οὐκ ὠφέλει. Necesse non est itaque rescribere ὅτε δ' οὐδ' ἐκεῖνο, quæ conjectura est Toupii ad Suidam iii. 312.

317. ὁ Κοπρεαῖος. Perperam codd. et B. Junta κοπρεαῖος.

319. ὑφέλκομαι. Perperam membr. ἐφέλκομαι: pejus alter ἀφειλόμην.

320. ἐν καθαρῷ, in loco puro ab hominibus. Horatius Epist. ii. 271.

Puræ sunt plateæ, nihil ut meditantibus obstet.

Significandi vim explicat Apollonius iii. 1201.

ἀλλ' ὅτε δὴ ἴδε χῶρον, ὅτις πάτου ἔκτοθεν ἦεν
ἀνθρώπων, καθαρῇσιν ὑπεύδιος εἰαμενῇσιν.

inde ἀποπατεῖν, quia alvum exoneraturi loca secreta quærere solent.

321. ἐστὶν ἐν καλῷ. Thesm. 292. ποῦ καθίζωμ' ἐν καλῷ, τῶν ῥητόρων ἵν' ἐξακούω;

328. νὴ τὸν Δί', αὐτὸς δῆτ' ἐκεῖνος. Perperam vulgo hæc verba Blepyro tribuuntur: alteri viro continuantur in

τί τοῦτό σοι τὸ πυῤῥόν ἐστιν; οὔ τι που
Κινησίας σου κατατετίληκέν ποθεν;
Βλ. οὐχ· ἀλλὰ τῆς γυναικὸς ἐξελήλυθα
τὸ κροκωτίδιον ἀμπισχόμενος, οὑνδύεται.
Αν. τὸ δ' ἱμάτιόν σου ποῦ 'στιν;
Βλ. οὐκ ἔχω φράσαι.
ζητῶν γὰρ αὔτ' οὐχ εὗρον ἐν τοῖς στρώμασιν.
Αν. εἶτ' οὐδὲ τὴν γυναῖκ' ἐκέλευσάς σοι φράσαι;
Βλ. μὰ τὸν Δί'· οὐ γὰρ ἔνδον οὖσα τυγχάνει.
ἀλλ' ἐκτετρύπηκεν λαθοῦσά μ' ἔνδοθεν·
ὃ καὶ δέδοικα μή τι δρᾷ νεώτερον.
Αν. νὴ τὸν Ποσειδῶ, ταυτὰ τοίνυν ἄντικρυς
ἐμοὶ πέπονθας. καὶ γὰρ, ᾗ ξύνειμ' ἐγὼ,
φρούδη 'στ', ἔχουσα θοἰμάτιον, οὔγὼ 'φόρουν·
κοὐ τοῦτο λυπεῖ μ'· ἀλλὰ καὶ τὰς ἐμβάδας.
οὔκουν λαβεῖν γ' αὐτὰς ἐδυνάμην οὐδαμοῦ.
Βλ. μὰ τὸν Διόνυσον, οὐδ' ἄρ' ἔγωγε τὰς ἐμὰς
Λακωνικάς· ἀλλ' ὡς ἔτυχον χεζητιῶν,
ἐς τὼ κοθόρνω τὼ πόδ' ἐνθεὶς ἵεμην,

membr. recte. Sic Mysis in Terentii Andria iv. 5, 6.

Quem video? estne hic Crito sobrinus
Chrysidis?
is est.

Eun. iii. 4. 7.

Sed quisnam a Thaïde exit?
is est, annon est? ipsus est.

329. τοῦτο τὸ πυῤῥόν. His significatur color muliebris pallæ qua indutus est Blepyrus; quam priusquam discernat ille nescio quis, Blepyrum quem rubentem conspicit, a Cinesia cinædo concacatum fuisse arbitratur. Adposita nomini Κινησίας in membran. nota, οὗτος μαλακός.

330. Ultima hujus versus vox Blepyro vulgo tribuitur, sic scripta, πόθεν; pro morata negatione, de qua vide not. ad Ran. 1455. Sed hic illa locum non habet, quum sequatur absoluta negatio οὐκ.

332. τὸ κροκωτίδιον. Sic omnino legendum, ne titubet versus. Vulgo cum metri labe τὸ κροκώτιον. Mendosius in utroque cod. τὸ κροκώτιον. Lys. 47.

τὰ κροκωτίδια, καὶ τὰ μύρα, καὶ περιβαρίδες.

οὑνδύεται. Sic bini codd. recte. Iidem etiam v. 341. οὔγὼ 'φόρουν pro ὃ ἐνδύεται, et ὃ ἐγώ.

338. ὃ—Sic etiam bini codd., id est δι' ὅ. Fallitur Faber legendum censens ᾧ. Vide quæ notavi ad Euripidis Hecubam 13. et Phœnissas 270. Apollonius i. 205.

ὃ καὶ μεταρρίθμοις ἂν
πᾶσιν ἀρεστήσειεν—

Similis sententiæ versus est in Euripidis Medea 37.

δέδοικα δ' αὐτὴν, μή τι βουλεύσῃ νέον.

Ad quem vide quæ notavi. Sæpe νέον ponitur eodem sensu quo κακόν. Sic Bac. 358.

κἀξαιτώμεθα
ὑπέρ τε τούτου, καίπερ ὄντος ἀγρίου,
ὑπέρ τε πόλεως, τὸν θεὸν, μηδὲν νέον
δρᾷν.

342. κοὐ τοῦτο λυπεῖ μ'—Subauditur μόνον, cujus frequens est ellipsis. καὶ οὐ τοῦτο μόνον λυπεῖ με, ἀλλὰ καὶ—Mox v. 358. plena phrasis est: οὐδὲ τοῦτό με μόνον τὸ λυποῦν ἐστιν, ἀλλ'—

344. οὐδ' ἄρ' ἔγωγε τὰς ἐμάς. Vulgo οὐδ' ἐγὼ γὰρ τὰς ἐμάς.

346. ἵεμην. Sic Regius alter optime. Vulgo ἵεμαι, quod triplici ex causa mendosum est. Prima, quia non constat

ἵνα μὴ 'γχέσαιμ' ἐς τὴν σισύραν· φανὴ γὰρ ἦν.
Αν. τί δῆτ' ἂν εἴη; μῶν ἐπ' ἄριστον γυνὴ
κέκληκέν αὐτὴν τῶν φίλων;
Βλ. γνώμην γ' ἐμήν.
οὔκουν πονηρά γ' ἐστὶν, ὅ τι κἄμ' εἰδέναι.
Αν. ἀλλὰ σὺ μὲν ἱμονιάν τιν' ἀποπατεῖς· ἐμοὶ δ'
ὥρα βαδίζειν ἐστὶν εἰς ἐκκλησίαν,
ἤνπερ λάβω θοἰμάτιον, ὅπερ ἦν μοι μόνον.
Βλ. κἄγωγ', ἐπειδὰν ἀποπατήσω· νῦν δ' ἐμοῦ
ἀχράς τις ἐγκλείσασ' ἔχει τὰ σιτία.
Αν. μῶν ἣν Θρασύβουλος εἶπε τοῖς Λακωνικοῖς;
Βλ. νὴ τὸν Διόνυσον, ἐνέχεται γοῦν μοι σφόδρα.
ἀτὰρ τί δράσω; καὶ γὰρ οὐδὲ τοῦτό με
μόνον τὸ λυποῦν ἐστιν, ἀλλ' ὅταν φάγω,
ὅποι βαδιεῖταί μοι τολοιπὸν ἡ κόπρος.
νῦν μὲν γὰρ οὗτος βεβαλάνωκε τὴν θύραν,
ὅστις ποτ' ἔστ' ἄνθρωπος Ἀχραδούσιος.
τίς ἂν οὖν ἰατρόν μοι μετέλθοι, καὶ τίνα;

temporum ratio: ὡς ἔτυχον χεζητιῶν, ἵεμαι. Sed hoc utcunque defendi posset, quia in narrationibus solent tempora variari. Secundo quia præsens ἵεμαι orationem solœcam reddit, sequente ἵνα cum optativo, quod sic nonnisi præteriti temporis verbo subjungi potest. Sed hoc negant etiam homines quidam, qui lexicon aliquod devorarunt, et ideo se græce doctissimos esse autumant. Denique quod nullum colorem recipit, hoc est: ἵεμαι metrum pessundat. Prima hujus verbi semper brevis est, nisi in temporibus quæ augentur, in quibus ι vi augmenti producitur. Sic Equit. 625.

εὐθὺς γὰρ αὐτοῦ κατέστην ἐνθένδ' ἵεμην.

Hac occasione similem mendam, quam impudens in Euripidis Bac. reliqui, tollam. Ibi v. 618. tetrameter est trochaicus, qui ut rectis incedat pedibus, sic legendus est:

ἵετο, ξίφος κελαινὸν ἁρπάσας, δόμων ἔσω.

Male in mea editione, ut in ceteris, legitur ἵεται.

350. Perperam hic versus alteri viro vulgo tribuitur. In altero R. ὅτου κἄμ' εἰδέναι.

352. εἰς ἐκκλησίαν. Vulgo inseritur articulus invito metro: eum neuter agnoscit codd.

354. νῦν δ' ἐμοῦ. Vulgo syllaba extra numerum excurrente, νυνὶ δέ μου. In altero R. est νῦν. Sic etiam a prima manu scriptum fuerat in membr. ubi post νῦν in vocum exigua intercapedine ι postmodo additum, et accentus super ῦ litura inductus. Sed mendæ, quales sunt istæ duæ postremæ, codicum non exspectant opem.

362. ἄνθρωπος Ἀχραδούσιος idem valet quod v. 317. ὁ κοπρεαῖος. Finxit autem a præcedenti ἀχρὰς gentile nomen, quasi a pago aliquo Attico. Ita Berglerus, haud improbabiliter. Pro vero tamen nomine hoc habet Stephanus, quem vide in Ἀχραδοῦς. Sæpe jocum petit e pagorum nominibus Comicus. Vide not. ad Ran. 426.

Prima in ἀχρὰς corripitur, et corripi etiam debet in derivato Ἀχραδούσιος. Vix credo licentiam hic obtinere posse, quæ in nominibus propriis conceditur: proinde scribendum censuerim:

νῦν μὲν γὰρ οὗτος βεβαλάνωκε τὴν θύραν,
ὅστις ποτ' ἔστ' ἅνθρωπος, οὑχραδούσιος.

ordine sic instituendo: νῦν μὲν γὰρ οὗτος ὁ Ἀχραδούσιος, ὅστις ποτ' ἐστ' ἄνθρωπος, βεβαλάνωκε τὴν θύραν.

τίς τῶν κατὰ πρωκτὸν δεινός ἐστι τὴν τέχνην;
ἆρ' οἶδ' Ἀμύνων· ἀλλ' ἴσως ἀρνήσεται.
Ἀντισθένη τις καλεσάτω πάσῃ τέχνῃ.
οὗτος γὰρ ἀνὴρ ἕνεκά γε στεναγμάτων
οἶδεν τί πρωκτὸς βούλεται χεζητιῶν.
ὦ πότνι' Εἰλείθυι', μή με περιίδῃς
διαῤῥαγέντα, μηδὲ βεβαλανωμένον,
ἵνα μὴ γένωμαι σκωραμὶς κωμῳδική.

Χρ. οὗτος, τί ποιεῖς; οὔ τί που χέζεις;

Βλ. ἐγώ;
οὐ δῆτ' ἔτι γε, μὰ τὸν Δί', ἀλλ' ἀνίσταμαι.

Χρ. τί δὲ τῆς γυναικὸς ἀμπέχει τὸ χιτώνιον;

Βλ. ἐν τῷ σκότῳ γὰρ τοῦτ' ἔτυχον ἔνδον λαβών.
ἀτὰρ πόθεν ἥκεις ἐτεόν;

Χρ. ἐξ ἐκκλησίας.

Βλ. ἤδη λέλυται γάρ;

Χρ. νὴ Δί' ὄρθριον μὲν οὖν.
καὶ δῆτα πολὺν ἡ μίλτος, ὦ Ζεῦ φίλτατε,
γέλων παρέσχεν, ἣν προσέῤῥαινον κύκλῳ.

Βλ. τὸ τριώβολον δῆτ' ἔλαβες;

Χρ. εἰ γὰρ ὤφελον.

364. τίς τῶν κατὰ πρωκτὸν δεινός ἐστι τὴν τέχνην. Sic distincte et perspicue scriptum in altero R. In membr. τῶν κατὰ πρωκτῶν mendose. At mendosius in impressis τῶν κατασπρώκτων, quod sensu prorsus caret. Hujus loci emendationem tentavit Toupius, quem non frustra lector adiverit ad Suidam iii. 311. licet eruditissimi viri conjecturam non receperim, cui præstat codicis lectio. οἱ κατὰ πρωκτὸν sunt ii, qui circa partem illam occupantur, qui in ea operam suam ponunt, sicque non minus quam medici, innui possunt drauci, qua in ambiguitate consistit jocus.

366. Ἀντισθένη. Sic alter Reg. ut Suidas in χεζητιάων. Vulgo Ἀντισθένην.

367. οὗτος γὰρ ἀνήρ. Sic bini codd. et Suidas cum impressis. Scribi posset οὗτος γὰρ ὥνηρ, quod Toupius voluisse videtur. Sed ἀνὴρ sic, vel comite, vel absente pronomine, sine articulo tam sæpe apud Comicum occurrit, ut vix dubitem, quin id tulerit familiaris Atticorum sermo. Porro notandum illud στεναγμάτων, quo festive adlusit Comicus ad τὸ στενὸν τοῦ πρωκτοῦ. Verba sunt Toupii loco modo laudato.

374. Vulgo legitur τὸ τῆς γυναικὸς δ' ἀμπέχει χιτώνιον. In membran. τὸ τῆς γυναικὸς ἀμπέχῃ τριβώνιον. Paulo melius alter τί τῆς γυναικὸς ἀμπέχει τριβώνιον; Desideratur particula connexiva δὲ, quam alieno loco positam exhibent impressi. Legendum:

τί δὲ τῆς γυναικὸς ἀμπέχει τὸ χιτώνιον.

Primariæ editt. etiam τριβώνιον habent perperam. χιτώνιον, etsi nulla, quod sciam, veteris codicis auctoritate, bene repositum.

377. νὴ Δί'. Perperam vulgo νὴ τὸν Δί'. Articulum versus recipere gravatur, eumque ejecisset quilibet editor, nisi fungus aut stipes fuisset: eorum neuter agnoscit codicum.

380. τὸ τριώβολον. Sic bini codd. et editio B. Juntæ. Perperam in aliis omissus est articulus.

ἀλλ' ὕστερος νῦν ἦλθον, ὥστ' αἰσχύνομαι
ἔχων μὰ Δί' οὐδέν' ἄλλο γ', ἢ τὸν θύλακον.

Βλ. τὸ δ' αἴτιον τί;

Χρ. πλεῖστος ἀνθρώπων ὄχλος,
ὅσος οὐδεπώποτ' ἦλθ' ἀθρόος ἐς τὴν Πνύκα·
καὶ δῆτα πάντας σκυτοτόμοις ᾐκάζομεν,
ὁρῶντες αὐτούς. οὐ γὰρ ἀλλ' ὑπερφυῶς
ὡς λευκοπληθὴς ἦν ἰδεῖν ἡ 'κκλησία·
ὥστ' οὐκ ἔλαβον οὔτ' αὐτὸς, οὔτ' ἄλλοι συχνοί.

Βλ. οὐδ' ἄρ' ἂν ἐγὼ λάβοιμι νῦν ἐλθών;

Χρ. πόθεν;
οὐδ' εἰ μὰ Δία τότ' ἦλθες, ὅτε τὸ δεύτερον
ὡλεκτρυὼν ἐφθέγγετο.

Βλ. οἴμοι δείλαιος.

382. Vulgo legitur perquam absurde:

ὥστ' αἰσχύνομαι
μὰ τὸν Δί' οὐδέν' ἄλλον ἢ τὸν θύλακον.

Quod profecto miror editores concoxisse. In utroque cod. scriptum: οὐδὲν ἄλλο ἢ—Ex vi sententiæ reposui:

ἔχων μὰ Δί' οὐδέν' ἄλλο γ', ἢ τὸν θύλακον.

384. Vulgo legitur mendosissime ex nescio cujus interpolatione:

ὅσος οὐδέποτ' ἦλθεν ἀθρόως ἐς τὴν Πνύκα.

Versum non male emendaverat Dawesius, cujus crisin plane confirmant bini codd. In altero scriptum, ut edidimus:

ὅσος οὐδεπώποτ' ἦλθ' ἀθρόος ἐς τὴν Πνύκα.

Sic etiam est in membranis, nisi quod pro ἦλθ' plene scriptum est ἦλθεν, repugnante metro. In primariis vero editt. versus sic legitur:

ὅσος οὐδεπώποτ' ἦλθεν ἀθρόως ἐς τὴν Πνύκα.

Vides ex indole linguæ positum nomen adjectivum ἀθρόος, quod male in adverbium ἀθρόως mutatum fuerat. In mendosa interpolatoris lectione prima illius adverbii producitur, licet juxta artis præscriptum apud Comicum non aliter uspiam occurrat, quam prima correpta. Denique οὐδέποτε cum futuro tantum construitur; nusquam apud Comicum cum præterito reperitur, quod observavimus ad Thesm. 32. Cum præterito adhibetur οὐδεπώποτε, ut vides hic a Comico factum fuisse. Nec aliter alii scriptores solent. Quæ pauca afferuntur e solutæ orationis scriptoribus contraria loca, aut editorum libidinem, aut malam librariorum manum experta sunt, et a peritiore manu facilem emendationem exspectant. In Xenophontis Hellenicis edit. Stephani p. 362. lin. ult. ubi vulgo legitur: εἶχε γὰρ λέγειν καὶ ὅτι μόνοι τῶν Ἑλλήνων βασιλεῖ συνεμάχοντο ἐν Πλαταιαῖς, καὶ ὅτι ὕστερον ΟΥΔΕΠΟΤΕ στρατεύσαιντο ἐπὶ βασιλέα—in Regio codice, ad quem nuper amicissimi Valckenarii, seu potius, ut in votis est, literatorum omnium in gratiam, præstantissimum illud opus contuli, scriptum est ΟΥΔΕΠΩΠΟΤΕ. Hinc liquet sinceram eam esse lectionem Theocriti versus in Pharmaceutria 157. quam reposueram:

νῦν δέ τε δωδεκαταῖος ἀφ' ὦτέ νιν οὐδὲ πεποτίδον.

Quod alii præferunt οὐδὲ ποκ' εἶδον depravatum mihi videtur. Reperientur in poëtis loca paucissima, ubi metri necessitas huic regulæ vim intulit, quod jam olim observavit Phrynichus laudatus Piersono ad Excerpta ex Herodiano p. 461. In Stratonis Epigramm. xxi. μηπώποτε positum est pro μήποτε.

385. καὶ δῆτα πάντας σκυτοτόμοις ᾐκάζομεν. Sic jam ex Kusteri sententia excusum fuit in novissima Batava. Priores editt. ut codd. habent καὶ δῆτα πάντες σκυτοτόμοι. ᾐκάζομεν—

ΑΝΤΙΛΟΧ', ΑΠΟΙΜΩΞΟΝ ΜΕ ΤΟΥ ΤΡΙΩ-
ΒΟΛΟΥ
ΤΟΝ ΖΩΝΤΑ ΜΑΛΛΟΝ. τἀμὰ γὰρ διοίχεται.
ἀτὰρ τί τὸ πρᾶγμ' ἦν, ὅτι τοσοῦτον χρῆμ' ὄχλου
οὕτως ἐν ὥρᾳ ξυνελέγη;
Χρ. τί δ' ἄλλο γ', ἢ
ἔδοξε τοῖς Πρυτάνεσι περὶ σωτηρίας
γνώμας καθεῖναι τῆς πόλεως. κᾆτ' εὐθέως
πρῶτος Νεοκλείδης ὁ γλάμων παρείρπυσε·
κᾆπειθ' ὁ δῆμος ἀναβοᾷ, πόσον δοκεῖς,
ὡς δεινὰ τολμᾶν τουτονὶ δημηγορεῖν,
καὶ ταῦτα περὶ σωτηρίας προκειμένου,
ὃς αὐτὸς αὑτῷ βλεφαρίδ' οὐκ ἐσώσατο.
ὁ δ' ἀναβοήσας καὶ περιβλέψας ἔφη·
Τί δαί μ' ἐχρῆν δρᾶν;
Βλ. Σκόροδ' ὁμοῦ τρίψαντ' ὀπῷ,
τιθύμαλλον ἐμβαλόντα τοῦ Λακωνικοῦ,
σαυτῷ παραλείφειν τὰ βλέφαρα τῆς ἑσπέρας,
ἔγωγ' ἂν εἶπον, εἰ παρὼν ἐτύγχανον.
Χρ. μετὰ τοῦτον Εὐαίων ὁ δεξιώτατος
παρῆλθε γυμνός, ὡς ἐδόκει τοῖς πλείοσιν.
αὐτός γε μέντ' οὔ *φασκεν ἱμάτιον ἔχειν,
κᾆπειτ' ἔλεξε δημοτικωτάτους λόγους.
Ὁρᾶτε μέν με δεόμενον σωτηρίας
τετραστατήρου καὐτόν· ἀλλ' ὅμως ἐρῶ,
ὡς τὴν πόλιν καὶ τοὺς πολίτας σώσετε.
ἢν γὰρ παρέχωσι τοῖς δεομένοις οἱ κναφῆς
χλαίνας, ἐπειδὰν πρῶτον ἥλιος τραπῇ,
πλευρῖτις ἡμῶν οὐδέν' ἂν λάβοι ποτέ.
ὅσοις δὲ κλίνη μή 'στι, μηδὲ στρώματα,
ἰέναι καθευδήσοντας ἀπονενιμμένους

392. Hic versus et sequens facete traducti sunt ex Æschyli Myrmidonibus, in quibus erat:

Ἀντίλοχ', ἀποίμωξόν με τοῦ τεθνηκότος
τὸν ζῶντα μᾶλλον.

Nec dubito quin versus clausula τἀμὰ γὰρ διοίχεται ex Æschylo etiam sit: capitalibus itidem literis excudi debuerat.

399. πόσον δοκεῖς. Vide not. ad Pl. 742.

400. ὡς δεινὰ τολμᾶν—Sic alter Reg. Vulgo οὐ δεινὰ—In membr. nec οὐ, nec ὡς comparet.

402. ὃς αὐτὸς—Sic bene uterque cod. Mendose vulgo ὡς.

415. οἱ κναφῆς. Perperam codd. κναφεῖς neglecto dialecti idiotismo. Sed monui ad Pl. 166. scribendum esse οἱ γναφῆς.

ἐς τῶν σκυλοδεψῶν· ἣν δ' ἐπικλίνῃ τὴν θύραν,
χειμῶνος ὄντος, τρεῖς σισύρας ὀφειλέτω.
Βλ. νὴ τὸν Διόνυσον, χρηστά γ'· εἰ δ' ἐκεῖνά γε
προσέθηκεν, οὐδεὶς ἀντεχειροτόνησεν ἄν·
τοὺς ἀλφιταμοιβοὺς τοῖς ἀπόροις τρεῖς χοίνικας
δεῖπνον παρέχειν ἅπασιν, ἢ κλάειν μακρά,
ἵνα τοῦτ' ἀπέλαυσαν Ναυσικύδους τἀγαθόν.
Χρ. μετὰ τοῦτο τοίνυν εὐπρεπὴς νεανίας
λευκός τις ἀνεπήδησεν, ὅμοιος Νικίᾳ,
δημηγορήσων, κἀπεχείρησεν λέγειν,
ὡς χρὴ παραδοῦναι ταῖς γυναιξὶ τὴν πόλιν.
εἶτ' ἐθορύβησαν, κἀνέκραγον, ὡς εὖ λέγοι,
τὸ σκυτοτομικὸν πλῆθος· οἱ δ' ἐκ τῶν ἀγρῶν
ἀνεβορβόρυξαν.
Βλ. νοῦν γὰρ εἶχον, νὴ Δία.
Χρ. ἀλλ' ἦσαν ἥττους· ὁ δὲ κατεῖχε τῇ βοῇ,
τὰς μὲν γυναῖκας πόλλ' ἀγαθὰ λέγων, σὲ δὲ
πολλὰ κακά.
Βλ. καὶ τί εἶπε;
Χρ. πρῶτον μέν σ' ἔφη
εἶναι πανοῦργον.
Βλ. καὶ σέ;
Χρ. μή πω τοῦτ' ἔρῃ.

420. ἣν δ' ἐπικλίνῃ τὴν θύραν. Sic omnino legendum, ut Kusterus vidit, quod ad membran. mendosam scripturam proxime accedit. Est in illis, ut apud Suidam in ἀλφιταμοιβοὺς, ἣν δ' ἀποκλίνῃ τὴν θύραν. Proprium est in hac re verbum ἐπικλίνειν, oppositum τῷ ἀνακλίνειν. In altero Regio scriptum: ἐς τὸν σκυλοδεψόν. ἣν δ' ἀποκλίνῃ τῆς θύρας. In Comici vero editionibus mendosissime legitur, ut et apud Suidam in τετραστατήρου, ἣν δ' ἀποκλίνῃ τῇ θύρᾳ. Pronum esset emendare ad alterius Regii scripturam, ἣν δ' ἀποκλείσῃ τῆς θύρας. Sic Lys. 423.

ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀποκέκλεισμαι τῶν
πυλῶν.

Æschylus Prom. 675.

ἐξήλασέν με, κἀπέκλεισε δωμάτων.

Sed probabilior et præstantior est altera lectio.

Scribi etiam potuit, ἣν δ' ἀποκλείσῃ τῇ θύρᾳ, ut in Solonis lege apud Lysiam, p. 359. ὅστις δὲ ἀπίλλῃ τῇ θύρᾳ, et in Vesp. 775.

426. Nausicydis farinarum venditoris meminit Xenophon Memor. Socratis ii. 7.

427. εὐπρεπής. In altero R. εὐτρεπής. Nomina hæc sæpissime commutari, tironibus notum. Sic etiam πρέπω et τρέπω. Scripserat Euripides in Danaë:

φεῦ· τοῖσι γενναίοισιν ὡς ἁπανταχοῦ
πρέπει χαρακτὴρ χρηστὸς εἰς εὐψυ-
χίαν.

Sic in Stobæi cod. Ms. In Musgravii editione et in Grotii Florileg. legitur τρέπει. Nicias, cujus hic mentio, diversus est a nobili expeditionis Siculæ duce, hujus forte nepos, ut censet Palmerius.

429. κἀπεχείρησεν. Sic bini codd. Claudicat vulgo metrum ob omissionem ν paragogici.

κἄπειτα κλέπτην.
Βλ. ἐμὲ μόνον;
Χρ. καὶ, νὴ Δία,
καὶ συκοφάντην.
Βλ. ἐμὲ μόνον;
Χρ. καὶ, νὴ Δία,
τωνδὶ τὸ πλῆθος.
Βλ. τίς δὲ τοῦτ' ἄλλως λέγει;
Χρ. γυναῖκα δ' εἶναι πρᾶγμ' ἔφη νουβυστικὸν,
καὶ χρηματοποιόν· κοὐχὶ τἀπόρρητ' ἔφη
ἐκ Θεσμοφόροιν ἑκάστοτ' αὐτὰς ἐκφέρειν·
σὲ δὲ κἀμὲ βουλεύοντε τοῦτο δρᾶν ἀεί.
Βλ. καὶ, νὴ τὸν Ἑρμῆν, τοῦτό γ' οὐκ ἐψεύσατο.
Χρ. ἔπειτα συμβάλλειν πρὸς ἀλλήλας ἔφη
ἱμάτια, χρυσί', ἀργύριον, ἐκπώματα,
μόνας μόναις γ', οὐ μαρτύρων ἐναντίον·
καὶ ταῦτ' ἀποφέρειν πάντα, κοὐκ ἀποστερεῖν·
ἡμῶν δὲ τοὺς πολλοὺς ἔφασκε τοῦτο δρᾶν.
Βλ. νὴ τὸν Ποσειδῶ, μαρτύρων τ' ἐναντίον.
Χρ. οὐ συκοφαντεῖν, οὐ διώκειν, οὐδὲ τὸν
δῆμον καταλύειν, ἄλλα τε πολλὰ κἀγαθὰ
ἕτερά τε πλεῖστα τὰς γυναῖκας εὐλόγει.
Βλ. τί δῆτ' ἔδοξεν;
Χρ. ἐπιτρέπειν γε τὴν πόλιν

440. τίς δὲ τοῦτ' ἄλλως λέγει; Sic codd. et primariæ editt. Perperam in recentioribus ἄλλος.

442. κοὐχὶ τἀπόρρητ'—Legebatur in impressis κοὐτ' ἀπόρρητ' labante versu. Fabri emendatio κοὔτε τἀπόρρητ' recepta fuit in novissima Batava: huic patrocinantur membr. in quibus ad eum modum perspicue scriptum, κοὔτε τἀπόρρητ'. Sed mendosa est ea lectio, absolute posito οὔτε, sine relatione ad alterum vel οὔτε, vel τε, vel καί. In altero R. scriptum καί γε τἀπόρρητ'—Ob oculos procul dubio habebat librarius κοὔ γε, quod locum tueri posset: sed longe melius est quod dedimus ex Dawesii emendatione.

443. ἐκ Θεσμοφόροιν. Bini codd. ἐκ Θεσμοφόρων. Bern. Junta, ἐκ Θεσμοφόρω. V. seq. veteres editt. cum codd. δουλεύοντε. In permutatione literarum Β Δ, quæ hic casu et librarii oscitantia facta, jocum quæsivit auctor nescio quis epigrammatis, cujus acumen prava scriptura obtusum est cum alibi, tum in Analectis nostris tom. iii. p. 169. Sic autem scribendum est:

Τοῦτο τὸ ΟΥΛΕΥΕΙΝ εἶχες πάλαι. ἀλλὰ τὸ Βῆτα
οὐκ ἐπιγιγνώσκω· Δέλτα γὰρ ἐγράφετο.

448. μόνας μόναις γ', οὐ μαρτύρων ἐναντίον. Sic. cod. In Aldina μόνας μόναις οὐ μαρτύρων γ' ἐναντίον. In edit. Bern. Juntæ, μόνας μόναις γ' οὐ μαρτύρων γ' ἐναντίον.

453. ἄλλα τε πολλὰ κἀγαθά. Vulgo corrupto metro ἄλλα πολλά τε κἀγαθά. In cod. ἄλλα πολλὰ κἀγαθά, male omisso τε.

455. ἐπιτρέπειν γε τὴν πόλιν αὐταῖς: Pessime vulgo ἐπιτρέπειν τε τὴν πόλιν

ἐς τῶν σκυλοδεψῶν· ἣν δ' ἐπικλίνῃ τὴν θύραν,
χειμῶνος ὄντος, τρεῖς σισύρας ὀφειλέτω.

Βλ. νὴ τὸν Διόνυσον, χρηστά γ'· εἰ δ' ἐκεῖνά γε
προσέθηκεν, οὐδεὶς ἀντεχειροτόνησεν ἄν·
τοὺς ἀλφιταμοιβοὺς τοῖς ἀπόροις τρεῖς χοίνικας
δεῖπνον παρέχειν ἅπασιν, ἢ κλάειν μακρά,
ἵνα τοῦτ' ἀπέλαυσαν Ναυσικύδους τἀγαθόν.

Χρ. μετὰ τοῦτο τοίνυν εὐπρεπὴς νεανίας
λευκός τις ἀνεπήδησεν, ὅμοιος Νικίᾳ,
δημηγορήσων, κἀπεχείρησεν λέγειν,
ὡς χρὴ παραδοῦναι ταῖς γυναιξὶ τὴν πόλιν.
εἶτ' ἐθορύβησαν, κἀνέκραγον, ὡς εὖ λέγοι,
τὸ σκυτοτομικὸν πλῆθος· οἱ δ' ἐκ τῶν ἀγρῶν
ἀνεβορβόρυξαν.

Βλ. νοῦν γὰρ εἶχον, νὴ Δία.

Χρ. ἀλλ' ἦσαν ἥττους· ὁ δὲ κατεῖχε τῇ βοῇ,
τὰς μὲν γυναῖκας πόλλ' ἀγαθὰ λέγων, σὲ δὲ
πολλὰ κακά.

Βλ. καὶ τί εἶπε;

Χρ. πρῶτον μέν σ' ἔφη
εἶναι πανοῦργον.

Βλ. καὶ σέ;

Χρ. μή πω τοῦτ' ἔρῃ.

420. ἣν δ' ἐπικλίνῃ τὴν θύραν. Sic omnino legendum, ut Kusterus vidit, quod ad membran. mendosam scripturam proxime accedit. Est in illis, ut apud Suidam in ἀλφιταμοιβοὺς, ἣν δ' ἀποκλίνῃ τὴν θύραν. Proprium est in hac re verbum ἐπικλίνειν, oppositum τῷ ἀνακλίνειν. In altero Regio scriptum: ἐς τὸν σκυλοδεψόν. ἣν δ' ἀποκλίνῃ τῆς θύρας. In Comici vero editionibus mendosissime legitur, ut et apud Suidam in τετραστατήρου, ἣν δ' ἀποκλίνῃ τῇ θύρᾳ. Pronum esset emendare ad alterius Regii scripturam, ἣν δ' ἀποκλείσῃ τῆς θύρας. Sic Lys. 423.

ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀποκέκλεισμαι τῶν πυλῶν.

Æschylus Prom. 675.

ἐξήλασέν με, κἀπέκλεισε δωμάτων.

Sed probabilior et præstantior est altera lectio.

Scribi etiam potuit, ἣν δ' ἀποκλείσῃ τῇ θύρᾳ, ut in Solonis lege apud Lysiam, p. 359. ὅστις δὲ ἀπείλλῃ τῇ θύρᾳ, et in Vesp. 775.

426. Nausicydis farinarum venditoris meminit Xenophon Memor. Socratis ii. 7.

427. εὐπρεπής. In altero R. εὐτρεπής. Nomina hæc sæpissime commutari, tironibus notum. Sic etiam πρέπειν et τρέπειν. Scripserat Euripides in Danaë:

φεῦ· τοῖσι γενναίοισιν ὡς ἁπανταχοῦ
πρέπει χαρακτὴρ χρηστὸς εἰς εὐψυχίαν.

Sic in Stobæi cod. Ms. In Musgravii editione et in Grotii Florileg. legitur τρέπει. Nicias, cujus hic mentio, diversus est a nobili expeditionis Siculæ duce, hujus forte nepos, ut censet Palmerius.

429. κἀπεχείρησεν. Sic bini codd. Claudicat vulgo metrum ob omissionem ν paragogici.

κᾆπειτα κλέπτην.
Βλ. ἐμὲ μόνον;
Χρ. καὶ, νὴ Δία,
καὶ συκοφάντην.
Βλ. ἐμὲ μόνον;
Χρ. καὶ, νὴ Δία,
τωνδὶ τὸ πλῆθος.
Βλ. τίς δὲ τοῦτ' ἄλλως λέγει;
Χρ. γυναῖκα δ' εἶναι πρᾶγμ' ἔφη νουβυστικὸν,
καὶ χρηματοποιόν· κοὐχὶ τἀπόρρητ' ἔφη
ἐκ Θεσμοφόροιν ἑκάστοτ' αὐτὰς ἐκφέρειν·
σὲ δὲ κἀμὲ βουλεύοντε τοῦτο δρᾶν ἀεί.
Βλ. καὶ, νὴ τὸν Ἑρμῆν, τοῦτό γ' οὐκ ἐψεύσατο.
Χρ. ἔπειτα συμβάλλειν πρὸς ἀλλήλας ἔφη
ἱμάτια, χρυσί', ἀργύριον, ἐκπώματα,
μόνας μόναις γ', οὐ μαρτύρων ἐναντίον·
καὶ ταῦτ' ἀποφέρειν πάντα, κοὐκ ἀποστερεῖν·
ἡμῶν δὲ τοὺς πολλοὺς ἔφασκε τοῦτο δρᾶν.
Βλ. νὴ τὸν Ποσειδῶ, μαρτύρων τ' ἐναντίον.
Χρ. οὐ συκοφαντεῖν, οὐ διώκειν, οὐδὲ τὸν
δῆμον καταλύειν, ἄλλα τε πολλὰ κἀγαθὰ
ἕτερά τε πλεῖστα τὰς γυναῖκας εὐλόγει.
Βλ. τί δῆτ' ἔδοξεν;
Χρ. ἐπιτρέπειν γε τὴν πόλιν

440. τίς δὲ τοῦτ' ἄλλως λέγει; Sic codd. et primariæ editt. Perperam in recentioribus ἄλλος.

442. κοὐχὶ τἀπόρρητ'—Legebatur in impressis κοὔτ' ἀπόρρητ' labante versu. Fabri emendatio κοὔτε τἀπόρρητ' recepta fuit in novissima Batava: huic patrocinantur membr. in quibus ad eum modum perspicue scriptum, κοὔτε τἀπόρρητ'. Sed mendosa est ea lectio, absolute posito οὔτε, sine relatione ad alterum vel οὔτε, vel τε, vel καί. In altero R. scriptum καί γε τἀπόρρητ'—Ob oculos procul dubio habebat librarius καὶ γε, quod locum tueri posset: sed longe melius est quod dedimus ex Dawesii emendatione.

443. ἐκ Θεσμοφόροιν. Bini codd. ἐκ Θεσμοφόρων. Bern. Junta, ἐκ Θεσμοφόρω. V. seq. veteres editt. cum codd. δουλεύοντε. In permutatione literarum Β Δ, quæ hic casu et librarii oscitantia facta, jocum quæsivit auctor nescio quis epigrammatis, cujus acumen prava scriptura obtusum est cum alibi, tum in Analectis nostris tom. iii. p. 169. Sic autem scribendum est:

Τοῦτο τὸ ΟΥΛΕΥΕΙΝ εἶχες πάλαι. ἀλλὰ τὸ Βῆτα
οὐκ ἐπιγιγνώσκω· Δέλτα γὰρ ἐγράφετο.

448. μόνας μόναις γ', οὐ μαρτύρων ἐναντίον. Sic cod. In Aldina μόνας μόναις οὐ μαρτύρων γ' ἐναντίον. In edit. Bern. Juntæ, μόνας μόναις γ' οὐ μαρτύρων γ' ἐναντίον.

453. ἄλλα τε πολλὰ κἀγαθά. Vulgo corrupto metro ἄλλα πολλά τε κἀγαθά. In cod. ἄλλα πολλὰ κἀγαθὰ, male omisso τε.

455. ἐπιτρέπειν γε τὴν πόλιν αὐταῖς. Pessime vulgo ἐπιτρέπειν σε τὴν πόλιν

αὐταῖς. ἐδόκει γὰρ τοῦτο μόνον ἐν τῇ πόλει
οὔπω γεγενῆσθαι.
Βλ. καὶ δέδοκται;
Χρ. φήμ' ἐγώ.
Βλ. ἅπαντά τ' αὐταῖς ἐστι προστεταγμένα,
ἃ τοῖσιν ἀστοῖς ἔμελεν;
Χρ. οὕτω ταῦτ' ἔχει.
Βλ. οὐδ' εἰς δικαστήριον ἄρ' εἶμ', ἀλλ' ἡ γυνή;
Χρ. οὐδ' ἔτι σὺ θρέψεις οὓς ἔχεις, ἀλλ' ἡ γυνή.
Βλ. οὐδὲ στένειν τὸν ὄρθρον ἔτι πρᾶγμ' ἔστι μοι;
Χρ. μὰ Δί', ἀλλὰ ταῖς γυναιξὶ ταῦτ' ἤδη μέλει·
σὺ δ' ἀστενακτὶ περδόμενος οἴκοι μενεῖς.
Βλ. ἐκεῖνο δεινὸν τοῖσιν ἡλίκοισι νῷν,
μὴ παραλαβοῦσαι τῆς πόλεως τὰς ἡνίας,
ἔπειτ' ἀναγκάζωσι πρὸς βίαν - - -
Χρ. τί δρᾶν;
Βλ. κινεῖν ἑαυτάς.
Χρ. ἢν δὲ μὴ δυνώμεθα;
Βλ. ἄριστον οὐ δώσουσι.
Χρ. σὺ δέ γε, νὴ Δία,

ταύταις. Quod reposuimus γε est in codice.

462. ἔτι πρᾶγμ' ἔστι μοι. Sic cod. Vulgo ἔτι πρᾶγμ' ἄρά μοι.

464. ἀστενακτί. Sic cod. Perperam impressi ἀστενακτεί. Sincera est prior forma, ut ἀγαχτὶ, ἀνοιμωκτί. De his adverbiis in ὶ et εὶ legisse operæ pretium erit quæ notavit Valckenarius ad Theocr. Sel. Idyll. p. 228.

468. κινεῖν, et versu abhinc altero κινῇς habent cod. et primariæ editt. Huic verbo suffectum a nescio quo recentiore editore alterum ejusdem potestatis βινεῖν βινῇς, absque ulla necessitate.

469. Hic versus et sequens non erant in codice e quo descripta fuit hæc fabula in Aldina officina: proinde desunt in editione principe. Qui alium melioremque codicem nactus fuerat B. Junta, ut ex infinitis lectionibus, Aldinis longe præstantioribus, colligere est, binos versus in suum locum reposuit. Inde recepti fuerunt in Basileensem Cratandri, in utramque Venetam, porro in Parisinam Wecheli. Jam mirare Kusteri socordiam; sic ille ad hunc locum: *In edit. Paris. et aliis quibusdam sequentes duo στίχοι inserti leguntur:—Sed duo illi versus in duabus antiquiss. editt. Aldina et Florent. non reperiuntur, quarum auctoritas potior apud nos fuit, quam aliarum editt. recentiorum.* Vides vere me alicubi in his notis dixisse, Kusterum de optima editione Bern. Juntæ ne fando quidem audivisse. Saltem Cratandrianam, aut Venetarum alterutram ad hunc locum consuluisset, unde didicisset hos versus in Parisina Wecheli officina non casos fuisse. Sed hoc negligentiæ est: istud autem stoliditatis, non persensisse nullam esse sententiarum connexionem, si, sublatis his versibus, Chremis quæstioni ἢν δὲ μὴ δυνώμεθα; respondeat Blepyrus, τὸ πρὸς βίαν δυνάσταται. Spreta Kusteri crisi binos illos versus in textu restitui voluit Berglerus, insertique sunt in novissima Batava, uncis inclusi, quod nescio an ex Bergleri sententia factum fuerit: hoc solum scio, signa illa, quæ νοθείας suspicionem injiciunt, inepte fuisse posita.

δρᾷ ταῦθ', ἵν' ἀριστᾷς τε καὶ κινῇς ἅμα.
Βλ. τὸ πρὸς βίαν δεινότατον.
Χρ. ἀλλ' εἰ τῇ πόλει
τοῦτο ξυνοίσει, ταῦτα χρὴ πάντ' ἄνδρα δρᾷν.
λόγος τέ τοι τις ἔστι τῶν γεραιτέρων·
'Ανόηθ' ὅσ' ἂν καὶ μῶρα βουλευσώμεθα,
ἅπαντ' ἐπὶ τὸ βέλτιον ἡμῖν ξυμφέρειν.
καὶ ξυμφέροι γ', ὦ πότνια Παλλὰς καὶ θεοί.
ἀλλ' εἶμι· σὺ δ' ὑγίαινε.
Βλ. καὶ σύ γ', ὦ Χρέμης.
Χο. ἔμβα, χώρει.
ἆρ' ἔστι τῶν ἀνδρῶν τις ἡμῖν ὅστις ἐπακολουθεῖ;
στρέφου, σκόπει,
φύλαττε σαυτὴν ἀσφαλῶς, πολλοὶ γὰρ οἱ πανοῦργοι,
μήπου τις ἐκ τοὔπισθεν ὢν τὸ σχῆμα καταφυλάξῃ·
ἀλλ' ὡς μάλιστα τοῖν ποδοῖν ἐπικτυπῶν βάδιζε.
ἡμῖν δ' ἂν αἰσχύνην φέροι
πάσαισι παρὰ τοῖς ἀνδράσιν τὸ πρᾶγμα τοῦτ' ἐλεγχθέν.
πρὸς ταῦτα συστέλλου σεαυτήν,
κύκλῳ περισκοπουμένη κἀκεῖσε, καὶ τὰ τῇδε

Sunt autem duo illi versus in Reg. cod. scripti, ut eos exhibui ne una mutata litera. Perperam in edit. Bern. Juntæ excusum δώσουσιν—ἀριστᾷ—κινεῖς. Personas absurde Faber, et post eum Bergierus, distinxerat.

474. ἀνόηθ' ὅσ' ἂν καὶ μῶρα βουλευσώμεθα. Sic optime cod. In impressis prorsus ἀμέτρως legitur, ὅσ' ἂν ἀνόητα καὶ μῶρα βουλευσώμεθα. Eandem sententiam vide Nub. 587. et Suidam in 'Αθηναίων δυσβουλία, ubi qui laudatur Eupolidis versus, est ex fragmento quod protulimus ad Ran. 733.

481. φύλαττε σαυτήν. Male cod. φύλασσε σεαυτήν.

482. τὸ σχῆμα καταφυλάξῃ. In cod. verbum est simplex φυλάξῃ, omissa præpositione, quæ solemnis librariorum culpa.

484. Vulgo legitur ὑμῖν δ' αἰσχύνην φέρει, solœca phrasi, et corrupto metro. Versus est dimeter iambicus, qui saltem in codice rectis incedit pedibus, ἡμῖν δέ γ' αἰσχύνην φέρει. Sed vera est lectio quam reposui:

ἡμῖν δ' ἂν αἰσχύνην φέροι.

Omissa fuerat particula potentialis ἄν, quod centies ad minimum in his fabulis contigisse animadvertas.

485. τοῖς ἀνδράσιν. Vulgo claudicat versus propter omissionem ν paragogici.

487. Hunc et seq. versum ex præclara Valckenarii emendatione, prolata ad Eurip. Phœn. p. 96. exhibui. Vulgo legitur numeris prorsus corruptis:

καὶ περισκοπουμένη κἀκεῖσε, καὶ τά γ' ἐκ δεξιᾶς,
μὴ ξυμφορὰ—

At in codice scriptum:

περισκοπουμένη κἀκεῖσε καὶ τά τ' ἐκ δεξιῶν
μὴ ξυμφορὰ γένηται τὸ πρᾶγμα.

Inde præeunte viro doctissimo edidi:

κύκλῳ περισκοπουμένη κἀκεῖσε, καὶ τὰ τῇδε
ἐκ δεξιῶν, μὴ ξυμφορὰ γενήσεται τὸ πρᾶγμα.

Optime καὶ τὰ τῇδε restitutum, revocatis tribus quæ aufugerant literis: nam pri-

ἐκ δεξιῶν, μὴ ξυμφορὰ γενήσεται τὸ πρᾶγμα.
ἀλλ' ἐγκονῶμεν· τοῦ τόπου γὰρ ἐγγύς ἐσμεν ἤδη,
ὅθεν περ εἰς ἐκκλησίαν ὡρμώμεθ', ἡνίκ' ᾖμεν·
τὴν δ' οἰκίαν ἔξεσθ' ὁρᾶν, ὅθεν περ ἡ στρατηγὸς
ἔσθ', ἡ τὸ πρᾶγμ' εὑροῦσ', ὃ νῦν ἔδοξε τοῖς πολίταις·
ὥστ' εἰκὸς ἡμᾶς μὴ βραδύνειν ἔστ' ἐπαναμενούσας,
πώγωνας ἐξηρτημένας, μή καί τις ὄψεθ' ἡμᾶς,
χ' ἡμῶν ἔσω κατάπτη.
ἀλλ' εἶα δεῦρ' ἐπὶ σκιᾶς,
ἐλθοῦσα πρὸς τὸ τειχίον,
παραβλέπουσα θατέρῳ,
πάλιν μετασκεύαζε σαυτὴν αὖθις, ἥπερ ἦσθα,
καὶ μὴ βράδυν'· ὡς τήνδε καὶ δὴ τὴν στρατηγὸν ἡμῶν
χωροῦσαν ἐξ ἐκκλησίας ὁρῶμεν. ἀλλ' ἐπείγου
ἅπασα, καὶ μίσει σάκον πρὸς ταῖν γνάθοιν ἔχουσα·

marim etiam editt. ut cod. habent τα τ'—non τα γ'—Sic Thesm. 666.

καὶ τὰ τῇδε καὶ τὰ δεῦρο πάντ' ἀνασκέπτει καλῶς.

et Av. 423.

τὰ ταῦτα γὰρ δὴ πάντα, καὶ
τὸ τῇδε, καὶ τὸ κεῖσε, καὶ
τὸ δεῦρο—

Quod autem ad illud καὶ attinet, quod initio versus exhibent impressi, codex vero non agnoscit, ex ipsa phrasi manifestum est inepti interpolatoris esse additamentum, vel potius e genuina voce depravationem. Si quid velis, quod ad illud propius accedat, pro κύκλῳ, repone ex Thesm. supra laudato versu καλῶς, cujus evanida posterior syllaba isti καὶ ortum dare potuit.

495. Pessime vulgo e quattuor versiculis, quorum primus dimeter est catalecticus, tres alii dimetri sunt acatalecti, duas lineas fecerunt, nobisque pro versibus obtruserunt. Hic autem scriptura codicis hæc est: χἠμῶν εἴσω κατάπτη. In Aldina excusum χἠμῶν ἴσως κατίπτῃ: in edit. B. Juntæ, χ' ἡμῶν ἴσω κατίπτῃ. Quod ex Kusteri conjectura in textum intulit Bergierus, χ' ἡμῶν ἴσως κατίδῃ, ineptissimum est. Multo satius erat corruptam lectionem intactam relinquere, quam sententiam tam absurdam ingenioso Comico affingere. Levis menda cuivis paulo acutius cernenti statim in oculos incidit. Scribendum erat:

χ' ἡμῶν ἔσω κατάπτῃ.

et medium in nostrum agmen involet.

496. ἐπὶ σκιᾶς. Male cod. ἐπὶ σκιᾷ. ἐπὶ motum ad locum significans cum genitivo construitur.

499. ἥπερ ἦσθα. Male cod. ὥσπερ ἦσθα.

502. σάκον. Schol. τὸν πώγωνα λέγει. Inde petenda origo et ratio nominis σάκανδρος, quod significat τὸ τῆς γυναικὸς αἰδοῖον. Vide Lys. 824. Hinc intelligendum acumen in Frontonis Epigrammate, quod ante nos ediderant Orvillius ad Charit. p. 615. et Hesychii præstantissimus interpres tom. ii. col. 1140. demumque post nos Toupius Cur. Nov. in Suidam p. 141.

Μέχρι τίνος πολεμεῖς μ', ὦ φίλτατε ΚΥΡΕ; τί ποιεῖς;
τὸν σὸν ΚΑΜΒΥΣΗΝ οὐκ ἐλεεῖς; λέγε μοι.
μὴ γίγνου ΜΗΔΟΣ. ΣΑΚΑΣ γὰρ ἔσῃ μετὰ μικρὸν,
καί σε ποιήσουσιν αἱ τρίχες ΑΣΤΥΑΓΗΝ.

Quidquid Toupio libeat, ita legendum est ad Vaticanarum membranarum fidem hoc carmen. πολεμεῖς με quam bene græce dicatur, abunde ostendit Orvillius. Quia in sequenti epigrammate scripsit Fronto ποιήσει σ' ὁ χρόνος ΜΙΣΟΥΜΕΝΟΝ, non inde inferri potest eum in alio

χ' αὗται γὰρ ἥκουσιν, πάλιν τὸ σχῆμα ταὔτ' ἔχουσαι.

Πρ. ταυτὶ μὲν ἡμῖν, ὦ γυναῖκες, εὐτυχῶς
τὰ πράγματ' ἐκβέβηκεν, ἃ 'βουλεύσαμεν.
ἀλλ' ὡς τάχιστα, πρίν τιν' ἀνθρώπων ἰδεῖν,
ῥιπτεῖτε χλαίνας· ἐμβὰς ἐκποδὼν ἴτω·
χαλᾶτε συναπτοὺς ἡνίας Λακωνικάς·
βακτηρίας ἄφεσθε· καὶ μέντοι σὺ μὲν
ταύτας κατευτρέπιζ'· ἐγὼ δὲ βούλομαι
εἴσω παρερπύσασα, πρὶν τὸν ἄνδρα με
ἰδεῖν, καταθέσθαι θοἰμάτιον αὐτοῦ πάλιν,
ὅθεν περ ἔλαβον, τἄλλα θ', ἃ 'ξηνεγκάμην.

Χορός.

ἤδη κεῖται πάνθ', ἅπερ εἶπας· σὸν δ' ἔργον τἄλλα διδάσκειν,
ὅ τι σοι δρῶσαι ξύμφορον ἡμεῖς δόξομεν ὀρθῶς ὑπακούειν.
οὐδεμιᾷ γὰρ δεινοτέρᾳ σου ξυμμίξασ' οἶδα γυναικί.

carmine, diverso tempore scripto, eadem forma usum fuisse: καί σε πωγωνοῦντα dant eædem membranæ, quod tam bonum est ac ἢ πειθήσομαι'. Veteribus poëtis haud credo vitio daturum Toupium, quod formulas suas variaverint. Sumta sunt nomina propria illius carminis omnia ex Xenophontis Cyropædia, et ad alium sensum deflexa. Μῆδος alludit ad τὸν μὴ δόντα, μὴ χαριζόμενον: nomen est gentile, cui gentile alterum opponi debet: est autem hoc Σάκας: frequens Sacarum seu Scytharum in illa historia mentio: barbari erant, horridi et inculti, barbam alentes. Eo respicit Fronto, non autem ad Sacam Astyagis pocillatorem, qui pulcher erat, Regique in deliciis. Σάκας ἔσῃ, hispidus fies, quod declarat sequens versiculus, καί σε πωγωνοῦσιν αἱ τρίχες 'Αστυάγην. Postremi nominis ratio explicata ad Lys. 152. Non aliud gentile nomen in Xenophontis historia reperire poterat, quod τῷ Μῆδος opponeret, et τὸ Σάκας adsumens, ad σάκος barbam manifesto respexit.

503. ἥκουσιν ob metrum scribendum erat. Perperam vulgo ἥκουσι.

513. ὅθεν περ ἔλαβον, τἄλλα θ', ἃ 'ξηνεγκάμην. Sic legendus est hic versus. ὅθεν περ ἔλαβον est in cod. et in edit. B. Juntæ. In ea etiam, ut in Aldina, est ἃ 'ξηνέγκαμεν, activa forma pro media male posita: mendosius in cod. ἃ ξυνέκαμεν. In recentioribus editt. nescio quo corruptelæ auctore, legitur:

ὅθεν παρέλαβον, τἄλλα θ', ἃ 'πηνέγκαμεν.

Quod hic perperam fecerunt, ut περ in præpositionem mutatum sequenti verbo jungerent, id fieri debet in Vesp. v. 1050. ubi pro εἴπερ ἐλαύνων legendum est εἰ παρελαύνων. Frequentes sunt ejusmodi errores.

514. Hic et qui sequuntur usque ad actus finem versus tetrametri sunt anapæstici, quorum primus fractis pedibus incedebat, deficiente in priore colo syllaba: κεῖται δὴ πάνθ' ἅπερ εἶπας. Legendum ἤδη κεῖται πάνθ' ἅπερ εἶπας. Pejus in cod. κεῖται δὲ—

516. ξυμμίξασ' οἶδα. Sic codex et editt. septem primariæ. In Frobeniana primum, typothetæ, ut videtur, errore, excusum fuit ξυμμίξας, masculino genere pro feminino. Suidas: Ξυμμίξασα, ξυντυχοῦσα, οὐδὲ μιᾷ γὰρ δεινοτέρᾳ σου ξυμμίξασα οἶδα γυναικί. Nec ulla vetere inspecta editione, nec Suida consulto, monuerat Faber, ξυμμίξασ' in feminino scribendum esse. At Kusterus nec Fabri, nec Suidæ sui, nec veterum editionum ullam rationem habuit, et sicco pede mendam transiit. Sinceram scripturam scite revocavit Berglerus, ut et eam restituendam esse monuerunt Dawesius et Toupius. Nollem Th. Burgessium ea scripsisse quæ in Dawesii emendationem adnotavit. ξυμμίξας solœcismus est nullo exemplo defendendus.

Πρ. περιμείναθ' νῦν, ἵνα τῆς ἀρχῆς, ἣν ἄρτι κεχειροτόνημαι,
ξυμβέβλοισιν ἀπάσαις ὑμῖν χρήσωμαι. καὶ γὰρ ἐκεῖ μοι
ἐν τῷ θορύβῳ καὶ τοῖς δεινοῖς ἀνδρειόταται γεγένησθε.
Χο. (λείπει ἡ τοῦ Χοροῦ ᾠδή.)

ΒΛΕΠΥΡΟΣ, ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ, ΧΟΡΟΣ.

Βλ. ΑΥΤΗ, πόθεν ἥκεις, Πραξαγόρα;
Πρ. τί δ', ὦ μέλε,
σοὶ τοῦθ';
Βλ. ὅ τι μοι τοῦτ' ἐστίν; ὡς εὐηθικῶς.
Πρ. οὔ τοι περί του μοιχοῦ γε φήσεις.
Βλ. οὐκ ἴσως
ἑνός γε.
Πρ. καὶ μὴν βασανίσαι τουτί γέ σοι
ἔξεστι.
Βλ. πῶς;
Πρ. εἰ τῆς κεφαλῆς ὄζω μύρου.
Βλ. τί δ'; οὐχὶ βινεῖται γυνὴ κἄνευ μύρου;
Πρ. οὐ δὴ τάλαιν' ἔγωγε.
Βλ. πῶς οὖν ὄρθριον
ᾤχου σὺ, καὶ πῇ, θοιμάτιον λαβοῦσά μοι;
Πρ. γυνή με τις νύκτωρ ἑταίρα καὶ φίλη
μετεπέμψατ' ὠδινοῦσα.
Βλ. κᾆτ' οὐκ ἦν ἐμοὶ
φράσασαν ἰέναι;
Πρ. τῆς λεχοῦς δ' ἦν φροντίσαι,
οὕτως ἐχούσης, ὦ 'νερ.
Βλ. εἰποῦσάν γ' ἐμοί.

518. ξυμβέβλοισιν ἀπάσαις ὑμῖν. Sic quidem libri omnes: vitium tamen est in hac lectione. Solutos pedes amare versum anapæsticum nórunt tirones, vitaruntque poëtæ, quantum fieri potuit, cæsuram post secundum pedem. Scripserat Comicus: ξυμβούλοισιν πάσαις ὑμῖν—

521. ὡς εὐηθικῶς. Hæc verba recte viro continuantur in cod.

522. περί του μοιχοῦ. Perperam vulgo περὶ τοῦ μοιχοῦ, diverso et perquám absurdo sensu.

527. πῶς οὖν ὄρθριον ᾤχου σὺ καὶ πῇ; Sic cod. optime. Tres ultimæ voculæ in unam coaluerant in Aldino codice, nisi ipsius Aldi interpolatio est, σιωπῇ. In edit. B. Juntæ est ᾤχουν πῇ—θοιμάτιον λαβοῦσά μοι. Sic libri omnes. At hic mallem λαβοῦσά μου.

531. τῆς λεχοῦς δ' ἦν φροντίσαι. Sic cod. Vim et venustatem habet istud ἦν quod mulier marito regerit. Vulgo τῆς λεχοῦς δ' οὐ φροντίσαι—cum interrogatione.

ἀλλ' ἔστιν ἐνταῦθά τι κακόν.
Πρ. μὰ τὼ θεώ.
ἀλλ' ὥσπερ εἶχον ᾠχόμην· ἐδεῖτο δὲ,
ἥπερ μεθῆκέ μ', ἐξιέναι πάσῃ τέχνῃ.
Βλ. εἶτ' οὐ τὸ σαυτῆς ἱμάτιόν σ' ἐχρῆν ἔχειν;
ἀλλ' ἔμ' ἀποδύσασ', ἐπιβαλοῦσα τοὔγκυκλον,
ᾤχου καταλιποῦσ' ὡσπερεὶ προκείμενον,
μόνον οὐ στεφανώσασ', οὐδ' ἐπιθεῖσα λήκυθον.
Πρ. ψύχος γὰρ ἦν· ἐγὼ δὲ λεπτὴ κἀσθενής·
ἔπειθ' ἵν' ἀλεαίνοιμι, τοῦτ' ἠμπισχόμην·
σὲ δ' ἐν ἀλέᾳ κατακείμενον καὶ στρώμασι
κατέλιπον, ὦνερ.
Βλ. αἱ δὲ δὴ Λακωνικαὶ
ᾤχοντο μετὰ σοῦ, κἄτι χ' ἡ βακτηρία.
Πρ. ἵνα θοἰμάτιον σώσαιμι, μεθυπεδησάμην,
μιμουμένη σε, καὶ κτυποῦσα τοῖν ποδοῖν,
καὶ τοὺς λίθους παίουσα τῇ βακτηρίᾳ.
Βλ. οἶσθ' οὖν ἀπολωλεκυῖα πυρῶν ἑκτέα,
ὃν χρῆν ἔμ' ἐξ ἐκκλησίας εἰληφέναι;
Πρ. μὴ φροντίσῃς· ἄρρεν γὰρ ἔτεκε παιδίον.
Βλ. ἡ 'κκλησία;
Πρ. μὰ Δί', ἀλλ' ἐφ' ἥνπερ ᾠχόμην.
ἀτὰρ γεγένηται;
Βλ. ναὶ μὰ Δί', οὐκ ᾔδησθά με

536. ἐπιβαλοῦσα. Sic est in cod. ubi hic versus sic scriptus conspicitur:

ἀλλ' ἔμ' ἀποδύσασ' ἐπιβαλοῦσα τοῦ κύκλου.

In primariis editt. est ἐπιλαβοῦσα τοὔγκυκλον, sine copula, quæ in recentioribus inserta fuit. Mulier sumta mariti veste, ei pallam suam reliquerat, qua indutus ille prodiit in scenam. Vide v. 331. Miror œconomiam fabulæ non melius perspectam fuisse Fabro, qui locum hunc inepte vertit.

543. κἄτι χ' ἡ βακτηρία. Sic legendum esse perite vidit Kusterus. In cod. scriptum est: μετὰ σοῦ. κἄτι χὴ βακτηρία. Inde depravata est B. Juntæ lectio, κἄτιχ' ἡ βακτηρία. In vetustissimis codd. sic exaratum erat ΚΑΙΤΙΧΗ —ι in ε mutatum fuit, κἄετι pro κἄτι. Depravatissima est Aldinæ edit. lectio: μετὰ σοῦ καὶ κατίσχ' ἡ βακτηρία.

547. ἑκτέα, ὃν χρῆν. In cod. ἑκτέον ὃ χρῆν. Inusitata forma est ἑκτέον pro ἑκτεύς. At compositum ἡμιεκτέον in usu est. Vide Nub. 645.

550. μὰ Δί', ἀλλ' ἐφ' ἥνπερ ᾠχόμην. Vulgo legitur sententia nulla et corrupto metro: μὰ Δί', ἀλλ' ἔγωγ' ᾠχόμην. In cod. sic scriptum: μὰ Δί'. ἀλλ' ἐφ' ἣν 'γώ γ' ᾠχόμην. Inde, ni fallor, veram poëtæ manum restitui. In primariis editt. est: μὰ Δί' ἀλλ' ἔφην ἔγωγ' ᾠχόμην. A mala manu est pronomen illud personale, quod nullo pacto versui aptari potest, et sensui prorsus est inutile.

551. οὐκ ᾔδησθα. Vulgo ᾔδεισθα. Atticam formam revocavi. Auctor Etymol. M. p. 420. l. 12. ᾔδεισθα. τὸ κοινότερον διὰ τῆς ι· τὸ δὲ Ἀττικώτερον, διὰ τοῦ η, ᾔδησθα,

φράσαντά σοι χθές;

Πρ. ἄρτι γ' ἀναμιμνήσκομαι.

Βλ. οὐδ' ἄρα τὰ δόξαντ' οἶσθα;

Πρ. μὰ Δί' ἐγὼ μὲν οὔ.

Βλ. κάθησο τοίνυν σηπίας μασωμένη.
ὑμῖν δέ φασι παραδεδόσθαι τὴν πόλιν.

Πρ. τί δρᾶν; ὑφαίνειν;

Βλ. οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ἄρχειν.

Πρ. τίνων;

Βλ. ἁπαξαπάντων τῶν κατὰ πόλιν πραγμάτων.

Πρ. νὴ τὴν Ἀφροδίτην, μακαρία γ' ἄρ' ἡ πόλις
ἔσται τολοιπόν.

Βλ. κατὰ τί;

Πρ. πολλῶν οὕνεκα.
οὐ γὰρ ἔτι τοῖς τολμῶσιν αὐτὴν αἰσχρὰ δρᾶν
ἔσται τολοιπὸν οὐδαμοῦ δὲ μαρτυρεῖν,
οὐ συκοφαντεῖν.

Βλ. μηδαμῶς, πρὸς τῶν θεῶν,
τουτὶ ποιήσῃς, μηδ' ἀφέλῃς μου τὸν βίον.

Χο. ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, τὴν γυναῖκ' ἔα λέγειν.

Πρ. μὴ λωποδυτῆσαι, μὴ φθονεῖν τοῖς πλησίον,
μὴ γυμνὸν εἶναι, μὴ πένητα μηδένα,
μὴ λοιδορεῖσθαι, μὴ 'νεχυραζόμενον φέρειν.

Χο. νὴ τὸν Ποσειδῶ, μεγάλα γ', εἰ μὴ ψεύδεται.

Πρ. ἀλλ' ἀποφανῶ τοῦθ', ὥστ' ἐμοί σε μαρτυρεῖν,
καὶ τοῦτον αὐτὸν μηδὲν ἀντειπεῖν ἐμοί.

Χο. νῦν δὴ δεῖ σε πυκνὰν φρένα, καὶ
φιλόσοφον ἐγείρειν φροντίδ', ἐπισταμένην
ταῖσι φίλαισιν ἀμύνειν. κοινῇ γὰρ ἐπ' εὐτυχίαισιν

[illegible] Vide eruditam Valckenarii notam ad Iliad. xxii. 200.

556. τίνων; Sic bene cod. et edit. B. Juntae. Vulgo τίνος;

557. κατὰ πόλιν. Perperam cod. κατὰ τὴν πόλιν. V. seq. pro vulgato γὰρ dedi γ' ἄρ'.

559. Hic versus et sequens in cod. omissi. Causa manifesta.

564. Hunc versum ut et 568. alii viro vulgo tribuunt, cujus non video quaenam hic esse possint partes, nec cui rei in scenam inducerentur. Bos ego Choro tribuo.

569. ὥστ' ἐμοί σε μαρτυρεῖν. Ad Chorum pertinet pronomen σε, ad Blepyrum autem τοῦτον, v. seq. Vulgo legitur ὥστ' ἔμοιγε. Longe diversa est cod. scriptura ἀλλ' ἀποφανῶ τοῦθ'. ὥστε ἄν μοι μαρτυρεῖν. Facile commutantur γε et σε: versu abhinc secundo, ubi in impressis bene legitur δεῖ σε, cod. habet δεῖ γε.

571. πυκνάν. Doricam formam non agnoscit cod. in quo scriptum δεῖ γε πυκνήν. Postremam hoc recipi debebat.

ἔρχεται γὰρ γνώμης ἐπίνοια, πολίτην
δῆμον ἐπαγλαϊοῦσα μυρίαισιν εὐτυχίαισι βίου,
δηλοῦν, ὅ τι περ δύναται καιρός.
δεῖται γάρ τι σοφοῦ 'ξευρήματος ἡ πόλις ἡμῶν.
ἀλλὰ πέραινε μόνον μήτε δεδραμένα, μήτ'
εἰρημένα πω πρότερον.
μισοῦσι γὰρ, ἢν τὰ παλαιὰ πολλάκις θεῶνται.
ἀλλ' οὐ μέλλειν, ἀλλ' ἅπτεσθαι καὶ δὴ χρὴ ταῖς διανοίαις,
ὡς τὸ ταχύνειν χαρίτων μετέχει πλεῖστον παρὰ τοῖσι θεαταῖς.

Πραξαγόρα.

καὶ μὴν ὅτι μὲν χρηστὰ διδάξω πιστεύω· τούσδε δὲ θεατὰς,
εἰ καινοτομεῖν ἐθελήσουσιν, καὶ μὴ τοῖς ἤθεσι λίαν
τοῖς ἀρχαίοις ἐνδιατρίβειν· τοῦτ' ἔσθ', ὃ μάλιστα δέδοικα.

Βλέπυρος.

περὶ μὲν τοίνυν τοῦ καινοτομεῖν μὴ δείσῃς· τοῦτο γὰρ ἡμῖν
δρᾶν ἀντ' ἄλλης ἀρχῆς ἐστιν, τῶν δ' ἀρχαίων ἀμελῆσαι.

Πραξαγόρα.

μή νυν πρότερον μηδεὶς ὑμῶν ἀντείπῃ, μηδ' ὑποκρούσῃ,
πρὶν ἐπίστασθαι τὴν ἐπίνοιαν, καὶ τοῦ φράζοντος ἀκοῦσαι.
κοινωνεῖν γὰρ πάντας φήσω χρῆναι, πάντων μετέχοντας,
κἀκ ταυτοῦ ζῆν, καὶ μὴ τὸν μὲν πλουτεῖν, τὸν δ' ἄθλιον εἶναι·
μηδὲ γεωργεῖν τὸν μὲν πολλὴν, τῷ δ' εἶναι μηδὲ ταφῆναι·
μηδ' ἀνδραπόδοις τὸν μὲν χρῆσθαι πολλοῖς, τὸν δ' οὐδ' ἀκολούθῳ·

574. γνώμης ἐπίνοια. Vulgo γλώττης. Nomina ista facile permutantur. Vide Markland. ad Eurip. Suppl. 547. et not. ad Ran. 355.

577. Vulgo sic legitur hic versus, quem frustra pro tetrametro anapæstico aliquis venditaret:

δεῖται γάρ τοιγε σοφοῦ τινὸς ἐξευρήματος
ἡ πόλις ἡμῶν.

In cod. scriptum γάρ τοι σοφοῦ. Inde resecta inutili voce τινὸς et mutato τοι in τι, quorum alterum quam sæpe in alterius locum irrepserit, tironibus notum, pulcher emergit hexameter heroicus:

δεῖται γάρ τι σοφοῦ 'ξευρήματος ἡ πόλις
ἡμῶν.

581. χρὴ ταῖς διανοίαις. Sic cod. Vulgo χρῆν.

582. χαρίτων μετέχει πλεῖστον. Subauditur μέρος, qua ellipsi nihil frequentius. Alibi id nomen expressum occurrit. Plenam locutionem observes in Pl. 226.

ἡμῖν μετάσχῃ τοῦδε τοῦ πλούτου μέρος.

Ran. 334.

φιλοπαίγμονα τιμὰν,
χαρίτων πλεῖστον ἔχουσαν
μέρος.

Qui locus nostro simillimus. Itaque minime necesse est πλειόνων legere, ut placet Toupio ad Suidam iii. 228.

584. τοῖς ἤθεσι λίαν τοῖς ἀρχαίοις ἐνδιατρίβειν. Vel cæco apparet sic legendum esse. Mendose vulgo: τοῖς ἤθεσι λίαν, τοῖς τ' ἀρχαίοις ἐνδιατρίβειν. In cod. copula non est: τοῖς ἤθεσι λίαν τοῖς ἀρχαίοις— et super ἤθεσι scriptum ab eadem manu pro diversa lectione γρ. ἤθεσιν. Istud ἤθεσι librarii errore primum invectum fuit.

593. τὸν δ' οὐδ' ἀκολούθῳ. Sic bene edidit B. Junta. In codice τὸν δ' οὐδ'

ἀλλ' ἕνα ποιῶ κοινὸν πᾶσιν βίοτον, καὶ τοῦτον ὅμοιον.

Βλέπυρος.

πῶς οὖν ἔσται κοινὸς ἅπασιν;

Πραξαγόρα.

κατέδει σπέλεθον πρότερός μου.

Βλέπυρος.

καὶ τῶν σπελέθων κοινωνοῦμεν;

Πραξαγόρα.

μὰ Δί', ἀλλ' ἔφθης μ' ὑποκρούσας.
τοῦτο γὰρ ἤμελλον ἐγὼ λέξειν. τὴν γῆν πρώτιστα ποιήσω
κοινὴν πάντων, καὶ τἀργύριον, καὶ τἄλλ', ὁπόσ' ἐστιν ἑκάστῳ,
εἶτ' ἀπὸ τούτων κοινῶν ὄντων ἡμεῖς βοσκήσομεν ὑμᾶς,
ταμιευόμεναι, καὶ φειδόμεναι, καὶ τὴν γνώμην προσέχουσαι.

Βλέπυρος.

πῶς οὖν ὅστις μὴ κέκτηται γῆν ἡμῶν, ἀργύριον δὲ
καὶ Δαρεικοὺς, ἀφανῆ πλοῦτον—

Πραξαγόρα.

ταῦτ' ἐς τὸ μέσον καταθήσει,
καὶ μὴ καταθεὶς ψευδορκήσει.

Βλέπυρος.

κἀκτήσατο γὰρ διὰ τοῦτο.

Πραξαγόρα.

ἀλλ' οὐδέν τοι χρήσιμον ἔσται πάντως αὐτῷ.

Βλέπυρος.

κατὰ δὴ τί;

ἀκολούθοις. In ceteris editt. est τὸν δ' ἀκολούθῳ, claudicante versu, sententiaque minus bona. Depravatam lectionem, cujus tamen vitium sensit, in versione expressit Faber: *illum autem uno pedisequo*. Nos vero: *illum autem ne pedisequum quidem habere*.

595. κατέδει σπέλεθον πρότερός μου. Sic in cod. scriptum, ut legendum esse conjecerat Faber; non, ut vulgo, μοι. Proverbialis locutio esse videtur in eos qui loquentem intempestive interpellant. Libri omnes habent κατέδῃ. Oportuit κατέδει. Atticis ἔδομαι futurum est, cujus secunda est ἔδει, κατέδει. Phrynichus: βρώσομαι, κακῶς ὁ Φαβωρῖνος. οἱ γὰρ Ἀττικοὶ ἀντ' αὐτοῦ τῷ ἔδομαι καὶ κατέδομαι χρῶνται. Auctor Etym. M. p. 786. l. 23. φάγομαι—ὁ μέσος μέλλων β' φαγοῦμαι ὤφειλεν εἶναι. ἀλλὰ σεσημείωται τὸ φάγομαι, πίομαι, ἔδομαι.

602. ταῦτ' ἐς τὸ μέσον. Vulgo τοῦτ'—

604. ἀλλ' οὐδέν τοι. Perperam cod. ἀλλ' οὐδέν τι. Modo monui has voculas sæpissime commutatas reperiri, quia eodem sono Græculi eas efferebant, ut et hodie multi faciunt.

605. οὐδεὶς οὐδὲν πενίᾳ δράσει. Perpe-

Πραξαγόρα.

οὐδεὶς οὐδὲν πενίᾳ δράσει. πάντα γὰρ ἕξουσιν ἅπαντες,
ἄρτους, τεμάχη, μάζας, χλαίνας, οἶνον, στεφάνους, ἐρεβίνθους.
ὥστε τί κέρδος μὴ καταθεῖναι; σὺ γὰρ ἐξευρὼν ἀπόδειξον.

Βλέπυρος.

οὔκουν καὶ νῦν οὗτοι μᾶλλον κλέπτουσ', οἷς ταῦτα πάρεστι;

Πραξαγόρα.

πρότερόν γ', ὦ 'τᾶν, ὅτε τοῖσι νόμοις διεχρώμεθα τοῖς προτέροισι·
νῦν δ', ἔσται γὰρ βίος ἐκ κοινοῦ, τί τὸ κέρδος μὴ καταθεῖναι;

Βλέπυρος.

ἢν μείρακ' ἰδὼν, ἐπιθυμήσῃ καὶ βούληται σκαλαθῦραι,
ἕξει, τούτων ἀφελὼν, δοῦναι· τῶν ἐκ κοινοῦ δὲ μεθέξει
ξυγκαταδαρθών.

Πραξαγόρα.

ἀλλ' ἐξέσται προῖκ' αὐτῷ ξυγκαταδαρθεῖν.

ram vulgo οὐδ' ἐν πενίᾳ. Ridiculo librarii errore in cod. scriptum est, οὐδεὶς οὐδὲν πενιώμασι δράσει.

609. ὦ 'τᾶν, sic bene cod. Vulgo ὦ 'ταῖρ'—νόμοις διεχρώμεθα. Ad hæc verba ita commentatur Faber. *Prava lectio. Scribe,* τοῖσι νόμοισιν ἐχρώμεθα. *Ita postulat versus et hellenismus. Nam* διεχρώμεθα *aliud est quam* ἐχρώμεθα. In metris parum intelligebat Faber, quod passim ostendunt ejus notæ. Vide quam bellus esset tetrameter sic, ut ille volebat, scriptus:

πρότερον γ' | ω 'ταν | ὅτε τοι | σι νομοι
| σιν εχρω | μεθα τοις | προτεροι | σι.

in quo cæsura est post quartum pedem contra artem. Quod autem ad *hellenismum* adtinet, illius eum non minus fugit ratio. Meliora ab H. STEPHANO edoceri poterat, si illius *Thesaurum* consuluisset, ubi T. iv. col. 615. διαχρῶμαι, *vacante præpositione pro* χρῶμαι UTOR, *passim apud Herodotum, ut* διαχρεώμενοι ἐσθῆτι. *Et* διαχρῶνται οἴνῳ. *Item* διαχρῶνται τρόπῳ ζοῆς τοιῷδε. *Et* διεχρήσαντο ἤθεσι ξεινικοῖσι. *Et* διαχρᾶσθαι τῷ αὐτῷ τρόπῳ. Alia exempla profert in vocum Herodoti recensione et interpr. p. 12. appendicis edit. Wesselingii. Composita verba sæpissime occurrunt cum apud alios scriptores, tum apud Comicum nostrum, in quibus præpositio multum ad ornatum, nihil ad significationem confert, qua de re opportunior erit ad Nubes dicendi occasio.

611. σκαλαθῦραι. Schol. συνουσιάσαι. Quod autem addit μείρακα hic *marem* significare, ineptum est. Fraudi fuit Græculo, nam scholion illud recentioris est monetæ, nec antiquum Grammaticum sapit, interpolata horum versuum lectio, quos sic exhibent editiones primariæ.

ἢν μείρακ' ἰδὼν ἐπιθυμήσῃ καὶ βούλεται
TOTTON σκαλαθύραι,
ἕξει τούτων ἀφελῶν δοῦναι. τῶν ἐκ κοινοῦ
δὲ μετέξει.

Quæ in recentioribus emendatius repræsentantur βούληται et μεθέξει, sic recte scripta sunt in cod. ubi mendose σκωλαθύραι. Pronomen τοῦτον, quod metrorum imperito Græculo suspectum non fuit, ei persuadere debuit μείρακα hic *puerum* significare. Sed uno ore clamarunt eruditi omnes, istud τοῦτον, quod versus respuit, tollendum esse: nihilominus id in textu reliquit vel Berglerus, vel illius lucubrationum caupo. At in altero versu pro τούτων Berglerus ipse reposuit ταύτην, *audacter*, ut ait, *invitis editt. omnibus, et insuper Scholiaste*. At ego aio; *stultissime, invita sententia, et insuper communi sensu*. Quid enim sibi vult ταύτην ἀφελὼν, *puellam hanc eximens?* ineptum est. ἕξει (i. e. δυνήσεται) δοῦναι (scilicet τῇ μείρακι) ἀφελὼν, *demens, detrahens, decerpens,* τούτων, *ex iis quæ ille sibi reservarit, nec in commune deposuerit.*

καὶ ταύτας γὰρ κοινὰς ποιῶ τοῖς ἀνδράσι συγκατακεῖσθαι,
καὶ παιδοποιεῖν τῷ βουλομένῳ.

Βλέπυρος.

πῶς οὖν, εἰ πάντες ἴασιν,
ἐπὶ τὴν ὡραιοτάτην αὐτῶν, καὶ ζητήσουσιν ἐρείδειν;

Πραξαγόρα.

αἱ φαυλότεραι καὶ σιμότεραι παρὰ τὰς σεμνὰς καθεδοῦνται·
κᾆτ' ἢν ταύτης ἐπιθυμήσῃ, τὴν αἰσχρὰν πρῶθ' ὑποκρούσει.

Βλέπυρος.

καὶ πῶς ἡμᾶς τοὺς πρεσβύτας, ἢν ταῖς αἰσχραῖσι συνῶμεν,
οὐκ ἐπιλείψει τὸ πέος πρότερον, πρὶν ἐκεῖσ', οἷ φῄς, ἀφικέσθαι;

Πραξαγόρα.

οὐχὶ μαχοῦνται.

Βλέπυρος.

περὶ τοῦ;

Πραξαγόρα.

θάρρει, μὴ δείσῃς, οὐχὶ μαχοῦνται.

614. *τοῖς ἀνδράσι συγκατακεῖσθαι.* Sic scribendum; non, ut vulgo, *ξυγκα*— Atticam literam hic respuit metri lex. In cod. ut in edit. B. Juntæ pro *ξυγκατακεῖσθαι*, repetitum e præc. v. *ξυγκαταδαρθεῖν*. Hoc modo sæpe contigit, ut idem vocabulum in duorum continuorum versuum fine scriberetur, ubi fere semper se prodit oscitantiæ librarii culpa. Aldus edidit *ξυγκατακεῖσθαι*, e scripto libro, ut probabile est; sin ex conjectura, laudandum est illius acumen, bonaque retinenda emendatio. Similem mendam sustuli in Apollonii Arg. i. ubi vers. 593. et sequens eodem participio *εἰσορόωντες* claudebantur. Emendationem, quam haud vereor luculentam appellare, in indicem flagitiorum meorum retulit Flos Criticorum nostratium. (*V. Journal des Sçavans, mai* 1784.)

616. *ἐρείδειν, συνουσιάζειν.* Vide fragm. Inc. ii. et Eustathium ibi laudatum.

619. *συνῶμεν.* Perperam vulgo *ξυνῶμεν.*

621. Hunc et seq. versum ad fidem codicis in integrum restitui, qui dimidia fere sui parte mutili erant. Sic legebantur:

οὐχὶ μαχοῦνται.—περὶ τοῦ;—τοῦ μὴ ξυγκαταδαρθεῖν.
καί σοι τοιοῦτον ὑπάρξει.

In codice vero sic scripti sunt:

οὐχὶ μαχοῦνται περί του. θάρρει. μὴ δείσῃς. οὐχὶ μαχοῦνται.
περὶ τοῦ;—τοῦ μὴ ξυγκαταδαρθεῖν. καί σοι τοιοῦτον ὑπάρχει.

Juxta codicis scripturam prior horum versuum totus est mulieris. Fraudi fuit librario prava lectio *περί του*, pro *περὶ τοῦ.* Illud est etiam in edit. B. Juntæ. At Aldus dedit *περί του.* Loquendi vices personis melius me divisisse arbitror, marito bis *περὶ τοῦ;* tribuendo. Si priore loco dixisset mulier *περί του*, nihil fuisset causæ cur maritus iterum percontaretur *περὶ τοῦ;* In minore Batava sic interpolatus fuit posterior versus:

καί σοι τοιοῦτον ὑπάρξει. καί σοι τὰ περὶ τοῦδε μάχεσθαι.

Omissis sinceris, spuria in editione sua exhibuit Kusterus, sic denuo immutata: *καί σοι τὰ περὶ τούτου δεῖ μάχεσθαι.* Egregium sane judicii specimen! Quæ in sequentibus obtinebat personarum distinctio erat absurdissima. Nihil prorsus hic viderunt interpretes: postremus

Βλέπυρος.

περὶ τοῦ;

Πραξαγόρα.

τοῦ μὴ ξυγκαταδαρθεῖν. καὶ σοὶ τοιοῦτον ὑπάρχει.
τὸ μὲν ἡμέτερον γνώμην τιν᾽ ἔχει. προβεβούλευται γὰρ ὅπως ἂν
μηδεμιᾶς ᾖ τρύπημα κενόν.

Βλέπυρος.

τὸ δὲ τῶν ἀνδρῶν τί ποιήσει;
φεύξονται γὰρ τοὺς αἰσχίους, ἐπὶ τοὺς δὲ καλοὺς βαδιοῦνται.

Πραξαγόρα.

ἀλλὰ φυλάξουσ᾽ αἱ φαυλότεραι τοὺς καλλίους ἀπιόντας
ἀπὸ τοῦ δείπνου· καὶ τηρήσουσ᾽ ἐπὶ τοῖσιν δημοσίοισιν
οἱ φαυλότεροι· κοὐκ ἔξεσται παρὰ τοῖσι καλοῖς καταδαρθεῖν
ταῖσι γυναιξὶν, πρὶν τοῖς αἰσχροῖς καὶ τοῖς μικροῖς χαρί-

Βλέπυρος. [σωνται.

ἡ Λυσικράτους ἄρα νυνὶ ῥὶς ἴσα τοῖσι καλοῖσι φρονήσει.

Πραξαγόρα.

νὴ τὸν Ἀπόλλω· καὶ δημοτική γ᾽ ἡ γνώμη, καὶ καταχήνη
τῶν σεμνοτέρων ἔσται πολλὴ, καὶ τῶν σφραγῖδας ἐχόντων,
ὅταν ἐμβὰς δή γ᾽ εἴπῃ· Προτέρῳ παραχώρει, κᾆτ᾽ ἐπιτήρει,
ὅταν ἤδη ᾽γὼ διαπραξάμενος παραδῶ σοι δευτεριάζειν.

omnium Bergleriu prioribus non fuit acutior. Ista τοῦ μὴ ξυγκαταδαρθεῖν pressius verti debuerunt: *Si cum illis non concubueritis*; vel, *quia cum illis non concumbetis*.

623. τὸ μὲν ἡμέτερον. Sic cod. et Aldina editio. Mendose Bern. Junta ὑμέτερον, quod inepte revocavit Bergleruss; non videns hæc ex ipsa sententia mulieri contribuari debere.

624. μηδεμιᾶς ᾖ τρύπημα κενόν. Scripsisset, si per metrum licuisset, τὸ τρύπημα. Hic locus, ut multi alii, exemplo esse possit Comicis licuisse nomen substantivum efferre sine articulo, quem solutæ orationis scriptores non omitterent. Vide not. ad Lys. 152.

628. Hic versus in cod. omissus. Primariæ editt. recte habent τοῖσι καλοῖς, ut etiam excusum fuit in novissima Batava: mendose recentiores quædam τοῖς καλοῖς.

631. καταχήνη, κατάγελως. Vide Vesp. 575.

633. Hic versus in codice omissus. Causa manifesta: ad ὅταν sequentis versus aberravit librarii oculus. Vulgo autem sic legitur metro prorsus corrupto, et sententia nulla:

ὅταν ἐμβάδι γ᾽ εἴπῃ, πρότερος παραχώρει· κᾆτ᾽ ἐπιτήρει.

Qua in scriptura ne forma quidem apparet tetrametri anapæstici. Deinde quisnam est nominativus verbi εἴπῃ? non alius esse possit, quam καταχήνη, quod ineptissimum est. Metro et sententiæ subvenit Faber, acuteque genuinam detexit lectionem:

ὅταν ἐμβὰς δή γ᾽ εἴπῃ· Προτέρῳ παραχώρει, κᾆτ᾽ ἐπιτήρει.

Per embadem *intellige id hominum genus qui* ἐμβάδι *utebantur: ii autem erunt senes*. Plut. 759.

ἐκτυπεῖτο δὲ
ἐμβὰς γερόντων εὐρύθμοις προβήμασιν.

634. δευτεριάζειν, *secundas partes agere*.

Βλέπυρος.

πῶς οὖν, οὕτω ζώντων ἡμῶν, τοὺς αὑτοῦ παῖδας ἕκαστος
ἔσται δύνατος διαγιγνώσκειν;

Πραξαγόρα.

τί δὲ δεῖ; πατέρας γὰρ ἅπαντας
τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν εἶναι τοῖσι χρόνοισιν νομιοῦσιν.

Βλέπυρος.

οὐκοῦν ἄγξουσ' εὖ καὶ χρηστῶς ἑξῆς τὸν πάντα γέροντα
διὰ τὴν ἄγνοιαν, ἐπεὶ καὶ νῦν, γιγνώσκοντες πατέρ' ὄντα,
ἄγχουσι. τί δῆθ', ὅταν ἀγνὼς ᾖ, πῶς οὐ τότε κἀπιχεσοῦνται;

Πραξαγόρα.

ἀλλ' ὁ παρεστὼς οὐκ ἐπιτρέψει· τότε δ' αὐτοῖς οὐκ ἔμελ' οὐδὲν
τῶν ἀλλοτρίων, ὅστις τύπτοι· νῦν δ' ἢν πληγέντος ἀκούσῃ,
μὴ 'υτὸν ἐκεῖνον τύπτῃ δεδιὼς, τοῖς δρῶσιν τοῦτο μαχεῖται.

Βλέπυρος.

τὰ μὲν ἄλλα λέγεις οὐδὲν σκαιῶς· εἰ δὲ προσελθὼν Ἐπίκουρος,
ἢ Λευκολόφας, πάππαν με καλοῖ, τοῦτ' ἤδη δεινὸν ἀκοῦσαι.

Πραξαγόρα.

πολὺ μέντοι δεινότερον τούτου τοῦ πράγματός ἐστι.

Βλέπυρος.

τὸ ποῖον;

Πραξαγόρα.

εἴ σε φιλήσειεν Ἀρίστυλλος, φάσκων αὑτοῦ πατέρ' εἶναι.

Βλέπυρος.

οἰμώζοι γ' ἂν, καὶ κωκύοι.

Πραξαγόρα.

σὺ δέ γ' ὄζοις ἂν καλαμίνθης.
ἀλλ' οὗτος μὲν πρότερον γέγονεν, πρὶν τὸ ψήφισμα γενέσθαι,

Metaphora a scena sumta. Pro διαπραξάμενος, ridiculo errore in cod. scriptum παραταξάμενος, quod exhibet etiam edit. B. Juntæ.

638. ἑξῆς. Vox hæc in cod. omissa.

644. τὰ μὲν ἄλλα λέγεις οὐδὲν σκαιῶς. Id est οὐ σκαιῶς. Familiare est Atticis οὐδὲν adhibere pro οὐ.

645. πάππαν με καλοῖ. Mendose vulgo πάπαν με καλεῖ. Sequitur mox εἴ σε φιλήσειεν.

647. Ἀρίστυλλος. Homo erat αἰσχροποιὸς, lingua et ore aliorum subserviens libidini, cujus mentio in Pluto 314.

649. γέγονεν ob metrum scribi debuit. Perperam vulgo γέγονε.

ὥστ' οὐχὶ δέος, μή σε φιλήσῃ.

Βλέπυρος.

δεινὸν μέντ' ἂν γ' ἐπεπόνθη.
τὴν γῆν δὲ τίς ἔσθ' ὁ γεωργήσων;

Πραξαγόρα.

οἱ δοῦλοι. σοὶ δὲ μελήσει,
ὅταν ᾖ δεκάπουν τὸ στοιχεῖον, λιπαρὸν χωρεῖν ἐπὶ δεῖπνον.

Βλέπυρος.

περὶ δ' ἱματίων τίς πόρος ἔσται; καὶ γὰρ τοῦτ' ἔστιν ἔρεσθαι.

Πραξαγόρα.

τὰ μὲν ὄνθ' ὑμῖν πρῶτον ὑπάρξει· τὰ δὲ λοίφ' ἡμεῖς ὑφανοῦμεν.

Βλέπυρος.

ἓν ἔτι ζητῶ· πῶς, ἤν τις ὄφλῃ παρὰ τοῖς ἄρχουσι δίκην τῳ,
πόθεν ἐκτίσει ταύτην; οὐ γὰρ τῶν κοινῶν γ' ἐστὶ δίκαιον.

Πραξαγόρα.

ἀλλ' οὐδὲ δίκαι πρῶτον ἔσονται.

Βλέπυρος.

τουτὶ δὲ πόσους ἐπιτρίψει;

Πραξαγόρα.

κἀγὼ ταύτην γνώμην ἐθέμην. τοῦ γὰρ, τάλαν, οὕνεκ' ἔσονται;

Βλέπυρος.

πολλῶν ἕνεκεν, νὴ τὸν Ἀπόλλω· πρῶτον δ' ἑνὸς οὕνεκα δήπου,

650. *μή σε φιλήσῃ.* Cod. *οὐ μή σε φιλήσει.* Hinc *οὐ μὴ* est etiam in edit. B. Juntæ, reclamante metro.—*δεινὸν μέντ' ἂν γ' ἐπεπόνθη.* Vulgo *δεινὸν μέντ' ἂν ἐπεπόνθειν.* Primo post *ἂν* inseri debuit *γε* ob metrum. Tum *ἐπεπόνθη* e puriori Atticismo reposui. Nec aliter hic Suidas legisse videtur, cujus hæc est nota ex edit. Mediolan. descripta: *ἐπεπόνθη, ἀντὶ τοῦ ἐπεπόνθειν· καὶ ἑωράκη, ἀντὶ τοῦ ἑωράκειν· καὶ ᾔδη, ἀντὶ τοῦ ᾔδειν.* Omnia ista sunt tertiæ personæ, quam Attici terminatione a prima non distinguebant. Vide Kœnium ad Corinthum de Dial. Att. §. lviii. et confer not. ad Pl. 696. In edit. B. Juntæ pro *ἐπεπόνθειν* est *ἐπεπόνθην*, quod ad verum propius accedit. Prioris coli vulgata lectio bona est, *ὥστ' οὐχὶ δέος, μή σε φιλήσῃ.* E codicis scriptura diversa hæc concinnari posset: *ὥστ' οὐ δέος, οὐ μή σε φιλήσει.* *Ita ut nihil causæ sit cur metuas; non te osculabitur.*

652. *δεκάπουν τὸ στοιχεῖον.* Hoc explicat Casaubonus ad Athen. vi. 10. ubi Scholiastem emendat, cujus nota sic scribenda: *ἡ τοῦ ἡλίου σκιὰ, ὅταν ᾖ δέκα ποδῶν. θέλει δὲ εἰπεῖν, ὅτι γίνεται ὀψέ.—Τὸ παλαιὸν οἱ καλοῦντες ἐπὶ δεῖπνον, καὶ οἱ καλούμενοι παρεσημαίνοντο τὴν σκιάν. καὶ οὕτως οἱ μὲν ἀνέμενον τοὺς κληθέντας, οἱ δ' ἀπῄεσαν ἐπὶ τὰς ἑστιάσεις· οὐδέπω τηρήσεως οὔσης ἑτέρας, ἀφ' ἧς οἷόν τε ἦν τεκμήρασθαι εἰς πόσας ὥρας προήκει.* Huc respexisse videtur Pollux vi. 44. *τῇ σκιᾷ δ' ἐτεκμαίροντο τὸν καιρὸν τῆς ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὁδοῦ, ἣν καὶ στοιχεῖον ἐκάλουν. καὶ ἔδει σπεύδειν, εἰ δεκάπουν τὸ στοιχεῖον εἴη.*—*λιπαρὸν χωρεῖν.* Sic bene cod. Vulgo *λιπαρῶς.*

659. *ἑνὸς οὕνεκα.* Perperam vulgo *εἵνεκα.* Vide not. ad Pl. 329.

ἢν τις ὀφείλων ἐξαρνῆται.

Πραξαγόρα.

πόθεν οὖν ἐδάνεισ' ὁ δανείσας,
ἐν τῷ κοινῷ πάντων ὄντων; κλέπτων δή που 'στ' ἐπίδηλος.

Βλέπυρος.

νὴ τὴν Δήμητρ', εὖ γε διδάσκεις. τουτὶ τοίνυν σὺ φράσον μοι.
τῆς αἰκίας οἱ τύπτοντες πόθεν ἐκτίσουσιν, ἐπειδὰν
εὐωχηθέντες ὑβρίζωσιν; τοῦτο γὰρ οἶμαί σ' ἀπορήσειν.

Πραξαγόρα.

ἀπὸ τῆς μάζης, ἧς σιτεῖται· ταύτην γὰρ ὅταν τις ἀφαιρῇ,
οὐχ ὑβριεῖται φαύλως οὐδεὶς οὕτως τῇ γαστρὶ κολασθείς.

Βλέπυρος.

οὐδ' αὖ κλέπτης οὐδεὶς ἔσται;

Πραξαγόρα.

πῶς γὰρ κλέψει, μετὸν αὐτῷ;

Βλέπυρος.

οὐκ ἀποδύσουσ' ἄρα τῶν νυκτῶν.

Πραξαγόρα.

οὐκ, ἢν οἴκοι γε καθεύδῃς,
οὐδ' ἢν γε θύραζ', ὥσπερ πρότερον. βίοτος γὰρ πᾶσιν ὑπάρξει.
ἢν δ' ἀποδύῃ γ', αὐτὸς δώσει. τί γὰρ αὐτῷ πρᾶγμα μάχεσθαι;
ἕτερον γὰρ ἰὼν ἐκ τοῦ κοινοῦ κρεῖττον κομιεῖται ἐκείνου.

Βλέπυρος.

οὐδὲ κυβεύσουσιν ἄρ' ἄνθρωποι.

662. τουτὶ τοίνυν σὺ φράσον μοι. Vulgo τουτὶ τοίνυν φρασάτω μοι, perquam infacete illata tertia persona statim post secundam, in eodem ad eandem personam sermone: διδάσκεις—φρασάτω.

663. τῆς αἰκίας πόθεν ἐκτίσουσιν; Subauditur τὴν δίκην, seu potius τὸ τίμημα. Pl. 480.

τί δῆτά σοι τίμημ' ἐπιγράψω τῇ δίκῃ;

Piget me eorum, quæ ad hunc versum scripsit Dawesius. Oratorum Græcorum ne unam quidem paginam legisse videtur. αἰκία producta media apud Poëtas Atticos sæpe occurrit. Vide Æschylum Prom. 93. 117.

666. Vocem οὐδεὶς addidi, sententia flagitante et metro. Toto pede mutilus erat versus. Faber reponebat ἔξεις, ut supra 638. Kusterus, πάνυ τοι: quorum illud frigidum, hoc solœcum. Neuter animadverterat deesse nominativum verbi ὑβριεῖται. Eadem diphthongus initio utriusque vocis, alterius omittendæ causa fuit. Genuinum hoc esse ostendit alterum quod infertur v. seq. οὐδείς.

667. πῶς γὰρ κλέψει, μετὸν αὐτῷ; In impressis erat, πῶς γὰρ κλέψαιμι τὸ 'μαυτοῦ; E Suida, qui locum hunc profert in μετὸν, monuit Kusterus legendum esse, πῶς γὰρ κλέψαι, μετὸν αὐτῷ; quam lectionem in textu exhibet novissima Batava: sic quoque in cod. scriptum est. Sed soloeca est oratio. Oporteret πῶς ἂν κλέψαι, immo Attice κλέψειε. Scripserat Comicus, quod reposui, κλέψει.

672. οὐδὲ κυβεύσουσιν ἄρ' ἄνθρωποι.

Πραξαγόρα.

περὶ τοῦ γὰρ τοῦτο ποιήσει;

Βλέπυρος.

τὴν δὲ δίαιταν τίνα ποιήσεις;

Πραξαγόρα.

κοινὴν πᾶσιν. τὸ γὰρ ἄστυ
μίαν οἴκησιν φημὶ ποιήσειν ξυῤῥήξασ' εἰς ἓν ἅπαντα,
ὥστε βαδίζειν ὡς ἀλλήλους.

Βλέπυρος.

τὸ δὲ δεῖπνον ποῦ παραθήσεις;

Πραξαγόρα.

τὰ δικαστήρια καὶ τὰς στωὰς, ἀνδρῶνας πάντα ποιήσω.

Βλέπυρος.

τὸ δὲ βῆμα τί σοι χρήσιμον ἔσται;

Πραξαγόρα.

τοὺς κρατῆρας καταθήσω,
καὶ τὰς ὑδρίας, καὶ ῥαψῳδεῖν ἔσται τοῖς παιδαρίοισι
τοὺς ἀνδρείους ἐν τῷ πολέμῳ, κεἴ τις δειλὸς γεγένηται,
ἵνα μὴ δειπνῶσ' αἰσχυνόμενοι.

Βλέπυρος.

νὴ τὸν Ἀπόλλω, χάριέν γε.
τὰ δὲ κληρωτήρια ποῖ τρέψεις;

Πραξαγόρα.

ἐς τὴν ἀγορὰν καταθήσω·
κᾆτα στήσασα παρ' Ἁρμοδίῳ κληρώσω πάντας, ἕως ἂν
εἰδὼς ὁ λαχὼν ἀπίῃ χαίρων ἐν ὁποίῳ γράμματι δειπνεῖ·
καὶ κηρύξει τοὺς ἐκ τοῦ Βῆτ' ἐπὶ τὴν στωὰν ἀκολουθεῖν

Sic scriptum in cod. In impressis est, οὐδὲ κυβεύσουσ' ἄρ' ἄνθρωποι. Accentu tantum mutato voculae ἀρ' praestabat forte edere, οὐδὲ κυβεύσουσ' ἆρ' ἄνθρωποι, ob rationem allegatam ad v. 518.

675. παραθήσεις. Sic cod. ut impressi. Marklandus ad Eurip. Suppl. 938. legendum censet παραθήσει in forma media, cujus rei me fugit ratio.

676. τὰς στωάς. Hic et infra ubicunque haec vox occurrit, scriptum in cod. στοιάς. In impressis est στοάς. Prior syllaba ob metrum produci debet. Analogiae magis congruum mihi videtur στωὰ, quam στοιά. Ab illo, στωὰ, derivatur nomen Στωϊκοί. Formam στοιὰ, cujus nescio, an apud scriptorem quempiam exemplum occurrat, cujusque non meminerunt Lexicographi, adfirmare videtur auctor Etymol. M. p. 550. l. 7. Sed voces fingere, quas usus nunquam admisit, Grammaticis solemne est.

682. κᾆτα στήσασα. In cod. καταστήσασα.

τὴν Βασίλειον δειπνήσοντας· τοὺς Θῆτ' ἐς τὴν παρὰ ταύτην·
τοὺς δ' ἐκ τοῦ Κάππ' ἐς τὴν στωὰν χωρεῖν τὴν Ἀλφιτόπωλιν.

Βλέπυρος.

ἵνα κάπτωσιν;

Πραξαγόρα.

μὰ Δί', ἀλλ' ἵν' ἐκεῖ δειπνῶσιν.

Βλέπυρος.

ὅτῳ δὲ τὸ γράμμα
μὴ 'ξελκυσθῇ, καθ' ὃ δειπνήσει, τούτους ἀπελῶσιν ἅπαντες.

Πρ. ἀλλ' οὐκ ἔσται τοῦτο παρ' ἡμῖν.
πᾶσι γὰρ ἄφθονα πάντα παρέξομεν·
ὥστε μεθυσθεὶς αὐτῷ στεφάνῳ
πᾶς τις ἄπεισιν τὴν δᾶδα λαβών.
αἱ δὲ γυναῖκες κατὰ τὰς διόδους
προσπίπτουσαι τοῖς ἀπὸ δείπνου,
τάδε λέξουσιν· Δεῦρο παρ' ἡμᾶς·
ἐνθάδε μεῖραξ ἔσθ' ὡραία.
Παρ' ἐμοὶ δ', ἑτέρα φήσει τις ἄνωθ'
ἐξ ὑπερῴου, καὶ καλλίστη,
καὶ λευκοτάτη· πρότερον μέντοι
δεῖ σε καθεύδειν αὐτῆς παρ' ἐμοί.
τοῖς δ' εὐπρεπέσιν γ' ἀκολουθοῦντες
καὶ μειρακίοις αἱ φαυλότεραι
τοιάδ' ἐροῦσιν· Ποῖ θεῖς οὗτος;
πάντως οὐδὲν δράσεις ἐλθών·
τοῖς γὰρ σιμοῖς καὶ τοῖς αἰσχροῖς
ἐψήφισθαι προτέροις βινεῖν·
ὑμᾶς δὲ τέως θρία λαβόντας
διφόρου συκῆς
ἐν τοῖς προθύροισι δέφεσθαι.

685. τοὺς Θῆτ' ἐς τὴν παρὰ ταύτην. Subaudi λαχόντας: τοὺς Θῆτα λαχόντας. Vulgo legitur, τὸ δὲ Θῆτ' ἐς τὴν παρὰ ταύτην. At vero in cod. scriptum est, δειπνήσοντας. τοὺς δ' ἐκ τοῦ Θῆτα παρ' αὐτήν. Quam lectionem sinceram esse credo, et versum, qui sequebatur, excidisse. Porticum Thracum designari arbitratur Meursius Ath. Att. pag. 15. Scholiastes vero minus probabiliter, τὸ Θησεῖον, *Thesei templum.*

687. Personæ in hoc versu perquam absurde distinctæ erant.

688. ἀπελῶσιν ἅπαντες. Sic recte cod. non, ut vulgo, ἅπαντας.

701. εὐπρεπέσιν γ'—inserenda fuit ob metrum particula.

702. αἱ φαυλότεραι sententia ipsa flagitante reponi debuit: vulgo absurde οἱ φαυλότεροι.

709. προθύροισι ob metrum scriben-

φέρε νῦν, φράσον μοι, ταῦτ' ἀρέσκει σφῷν;
Βλ. πάνυ.
Πρ. βαδιστέον τ' ἄρ' ἐστὶν εἰς ἀγορὰν ἐμοί,
ἵν' ἀποδέχωμαι τὰ προσιόντα χρήματα,
λαβοῦσα κηρύκαιναν εὔφωνόν τινα.
ἐμὲ γὰρ ἀνάγκη ταῦτα δρᾶν, ᾑρημένην
ἄρχειν, καταστῆσαί τε τὰ ξυσσίτια,
ὅπως ἂν εὐωχῆσθε πρῶτον τήμερον.
Βλ. ἤδη γὰρ εὐωχησόμεσθα;
Πρ. φήμ' ἐγώ.
ἔπειτα τὰς πόρνας καταπαῦσαι βούλομαι
ἁπαξαπάσας.
Βλ. ἱνατί;
Πρ. δῆλον τουτογί·
ἵνα τῶν νέων ἔχωμεν αὐταὶ τὰς ἀκμάς.
καὶ τάς γε δούλας οὐχὶ δεῖ κοσμουμένας
τὴν τῶν ἐλευθέρων ὑφαρπάζειν Κύπριν,
ἀλλὰ παρὰ τοῖς δούλοισι κοιμᾶσθαι μόνον,
κατωνάκῃ τὸν χοῖρον ἀποτετιλμένας.
Βλ. φέρε νυν ἐγώ σοι παρακολουθῶ πλησίον,
ἵν' ἀποβλέπωμαι, καὶ λέγωσί μοι ταδί·
ΤΟΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΤΟΥΤΟΝ ΟΥ ΘΑΥ-
ΜΑΖΕΤΕ;

dum fuit, non, ut vulgo, προθύρους. Emendata hic est scriptura codicis.

711. βαδιστέον τ' ἄρ'—Vulgo βαδιστέον ἄρ'—Vide not. ad Ran. 656.

716. τήμερον. Vulgo minus bene σήμερον.

719. δῆλον τουτογί. Vulgo τοῦτο τί. Quæ scriptura retineri poterat, distinctis personis, ut in cod. distinctæ sunt:
ΒΛ. ἱνατί; ΠΡ. δῆλον τοῦτο. ΒΛ. τί;
Sed longe præstat τουτογί, quod reponendum esse acute vidit Kœnius ad Corinthum p. 56.

724. κατωνάκη servorum est vestis. Hic metonymice ponitur res pro persona, quæ re utitur, ut supra 633. ἱμβάς. κατωνάκῃ valet igitur τῶν δούλων χάριν. Mentio κατωνακῶν. in Lys. v. 1151. ad quem locum respexit Hesychius. Ad metonymiam non adtenderant, nec ad usum dativi personam significantis pro genitivo cum ellipsi nominis χάριν, qui hoc aliter acceperunt, et optimam lectionem temere sollicitarunt.

727. Recitato hoc versu Blepyrus et Praxagora in forum ituri e scena egrediuntur. Hoc intellexere Faber et Kusterus, qui sequentes versus viro cuidam supellectilem suam in commune deposituro tribuerunt. In primariis editt. versus 728. et sequens perquam absurde Praxagoræ tributi erant: pravam illam distinctionem inepte revocavit Berglerus. Œconomiam fabulæ parum perspectam habuerunt editores, minime vero omnium postremus ille. Post versum 727. actus finitur, quo exacto, Chorus cantando et saltando partes suas agebat: sed temporis injuria et priscorum Grammaticorum socordia periere chorica cantica hujus fabulæ tantum non omnia.

Χο. (λείπει ἡ τοῦ Χοροῦ ᾠδή.)

ΑΝΗΡ Α, ὁ καταθεὶς, ΑΝΗΡ Β, ὁ μὴ καταθεὶς, ΚΗΡΥΞ, ΧΟΡΟΣ.

Αν. α'. ΕΓΩΓ', ἵν' εἰς ἀγορὰν γε τὰ σκεύη φέρω,
προχειριοῦμαι, κἀξετάσω τὴν οὐσίαν.
χώρει σὺ δεῦρο, κιναχύρα καλὴ καλῶς,
τῶν χρημάτων θύραζε πρώτη τῶν ἐμῶν,
ὅπως ἂν ἐντετριμμένη κανηφορῇς,
πολλοὺς κάτω δὴ θυλάκους στρέψασ' ἐμούς.
ποῦ 'σθ' ἡ διφροφόρος; ἡ χύτρα, δεῦρ' ἔξιθι,
νὴ Δία, μέλαινά γ', οὐδ' ἂν, εἰ τὸ φάρμακον
ἑψοῦσ' ἔτυχες, ᾧ Λυσικράτης μελαίνεται.
ἵστω παρ' αὐτὴν, δεῦρ' ἴθ', ἡ κομμώτρια·
φέρε δεῦρο ταύτην τὴν ὑδρίαν, ὑδριαφόρε,
ἐνταῦθα· σὺ δὲ δεῦρ', ἡ κιθαρῳδὸς, ἔξιθι,
πολλάκις ἀναστήσασά μ' εἰς ἐκκλησίαν
ἀωρὶ νυκτῶν διὰ τὸν ὄρθριον νόμον.
ὁ τὴν σκάφην λαβὼν προΐτω, τὰ κηρία

728. ἔγωγ'—Sic legendum esse manifestum est. Perperam vulgo ἐγὼ δ'— Similis erat menda v. 173.

730. Supellectilem suam foras effert quidam, eamque ordine disponit ante ædes. Alloquitur autem singula vasa, ut in comœdia, tanquam essent homines; assignatque singulis locum et officia, qualia in pompis esse solebant quarumdam personarum. Nam istud omnino tenendum, istæc ad imitationem pompæ fieri. Quodnam autem sit vas istud, quod primum effert, et κιναχύραν vocat, incertum est; Faber admodum verosimiliter putat esse cribri genus, adductus, credo, etymologia vocis, παρὰ τὸ κινεῖν ἄχυρα. BERGLER. Scholiastæ κιναχύρα est ὄνομα δούλης.—καλὴ καλῶς: Pace 1330. χώρει μετ' ἐμοῦ καλὴ καλῶς κατακείσει. Plautus Asin. iii. 3. I sane bella belle. Curcul. iv. 2. Sequere istum bella belle.

732. De virginibus canephoris vide Meursium Panathen. c. 22. cujus in fine laudantur Comicorum versus, quos servavit Nostri Schol. ad Av. 1550. ubi Hermippi fragmentum depravatum est, quod vel aliter, vel hoc modo legendum est.

ὥσπερ αἱ κανηφόροι,
λευκοῖσιν ἀλφίτοισιν ἐντετριμμέναις.
ἐγὼ δ' ἕνεκα ψαλαγμάτων τὴν διφροφόρον.

Dativus ἐντετριμμέναις pertinet ad substantivum quod præcedebat in eodem casu.

737. Perperam vulgo legitur: δεῦρ' ἴθι κομμώτρια. Emendandi rationem vidit Faber, cujus crisin confirmat cod. in quo δεῦρ' ἴθ' ἡ κομμώτρια. Suidas: κομμωτὴς, καλλωπιστής. κομμώτρια, ἐμπλάστρια, ἡ κοσμοῦσα τὰς γυναῖκας.

738. De Hydriaphoris videndus Meursius Panathen. cap. 21.

739. ἡ κιθαρῳδός. Gallinaceum intelligit, qui ὄρθριος ᾄδων dormientes e somno excitat. Hunc v. 30. præconis nomine designat mulier: hic citharœdus est, unde intelligendus jocus in ὄρθριον νόμον, quo alluditur ad musicum modum, qui ὄρθιος appellatur.

742. ὁ τὴν σκάφην. Qua significatione σκάφην accipi debeat, valde incertum est. Meursius loco modo citato et Lect. Att. iv. 8. ligonem esse ait; alii mactram,

κόμιζε, τοὺς θαλλοὺς καθίστη πλησίον,
καὶ τὼ τρίποδ' ἐξένεγκε, καὶ τὴν λήκυθον·
τὰ χυτρίδι' ἤδη καὶ τὸν ὄχλον ἀφίετε.
Αν. β'. ἐγὼ καταθήσω τἀμά; κακοδαίμων ἄρα
ἀνὴρ ἔσομαι, καὶ νοῦν ὀλίγον κεκτημένος.
μὰ τὸν Ποσειδῶ γ' οὐδέποτ', ἀλλὰ βασανιῶ
πρώτιστον αὐτὰ πολλάκις καὶ σκέψομαι.
οὐ γὰρ τὸν ἐμὸν ἱδρῶτα καὶ φειδωλίαν
οὐδὲν πρὸς ἔπος οὕτως ἀνοήτως ἐκβαλῶ,
πρὶν ἐκπύθωμαι πᾶν τὸ πρᾶγμ' ὅπως ἔχει.
οὗτος, τί τὰ σκευάρια ταυτὶ βούλεται;
πότερα μετοικιζόμενος ἐξενήνοχας
αὔτ', ἢ φέρεις ἐνέχυρα θήσων;
Αν. α'. οὐδαμῶς.
Αν. β'. τί δῆτ' ἐπὶ στοίχου 'στὶν οὕτως; οὔ τι που
Ἱέρωνι τῷ κήρυκι πομπὴν πέμπετε;
Αν. α'. μὰ Δί', ἀλλ' ἀποφέρειν αὐτὰ μέλλω τῇ πόλει
ἐς τὴν ἀγορὰν, κατὰ τοὺς δεδογμένους νόμους.
Αν. β'. μέλλεις ἀποφέρειν;
Αν. α'. πάνυ γε.
Αν. β'. κακοδαίμων ἄρ' εἶ,

in qua pinsitur farina. Hoc adfirmare videntur excerpta e Photii lexico prolata ab Hesychii interprete ad σκαφηφόροι; illud vero probabile reddit quod docet Harpocratio in Μετοίκιον: ἐκάλουν δὲ οἱ κωμικοὶ σκαφέας τοὺς μετοίκους, ἐπεὶ ἐν ταῖς πομπαῖς τὰς σκάφας ἐκόμιζον οὗτοι. Sane σκαφεὺς *fossorem* notat, cujus instrumentum est *ligo*. Sed hoc comicæ licentiæ esse possit. Altera acceptio probabilior mihi videtur. Prava distinctione locus hic impeditus erat, et copula inepte inserta in seq. v. quam cod. non agnoscit. Sic legitur in Kusteri editione:

ὁ τὴν σκάφην λαβὼν προΐτω τὰ κηρία·
κόμιζε τοὺς θαλλοὺς καὶ καθίστη πλησίον,
καὶ—

744. τὼ τρίποδ'. Infra 786. καὶ δὴ μὲν οὖν τωδὶ ξυνάπτω τὼ τρίποδι. Quod vulgatam hujus versus confirmat lectionem. In codice vero, τὸν τρίποδ'.

747. ἀνὴρ ἔσομαι. Sic cod. Harum vocum prior in impressis omissa cum versus ruina.

754. πότερα. Vulgo πότερον. Illud magis Atticum est, et Comico frequentatum.

756. ἐπὶ στοίχου. Sic cod. et editt. primariæ. In recentioribus ἐπὶ στίχου.— οὔτι που. Vulgo οὔτι μὴ, quod nescio an græce dicatur pro *num*. At οὔ τι που frequenter apud Poëtas Atticos occurrit. Vide not. ad Ran. 522. Euripid. Helena 95.

πῶς; οὔ τι που σῷ φασγάνῳ βίον στερεῖς;

483.

πόστ'; οὔ τι που λελήσμεθ' ἐξ ἄντρων
λέχος;

549.

οὔ τι που κρυπτεύομαι
Πρωτέως ἀσέπτου παιδὸς ἐκ βουλευμάτων;

Herc. Fur. 968.

οὔ τι που φόνος σ' ἐβάκχευσεν νεκρῶν,
οὓς ἄρτι καίνεις;

757. πομπὴν πέμπετε; Sic cod. et edit. B. Juntæ. In ceteris πομπὴ πέμπεται;

νὴ τὸν Δία τὸν Σωτῆρα.
Αν. α΄. πῶς;
Αν. β΄. πῶς; ῥᾳδίως.
Αν. α΄. τί δ'; οὐχὶ πειθαρχεῖν με τοῖς νόμοισι δεῖ;
Αν. β΄. ποίοισιν, ὦ δύστηνε;
Αν. α΄. τοῖς δεδογμένοις.
Αν. β΄. δεδογμένοισιν; ὡς ἀνόητος ἦσθ' ἄρα.
Αν. α΄. ἀνόητος;
Αν. β΄. οὐ γάρ; ἠλιθιώτατος μὲν οὖν
ἁπαξαπάντων.
Αν. α΄. ὅτι τὸ ταττόμενον ποιῶ;
τὸ ταττόμενον γὰρ δεῖ ποιεῖν τὸν σώφρονα
μάλιστα πάντων.
Αν. β΄. τὸν μὲν οὖν ἀβέλτερον.
Αν. α΄. σὺ δ' οὐ καταθεῖναι διανοεῖ;
Αν. β΄. φυλάξομαι,
πρὶν ἄν γ' ἴδω τὸ πλῆθος ὅ τι βουλεύεται.
Αν. α΄. τί γὰρ ἄλλο γ', ἢ φέρειν παρεσκευασμένοι
τὰ χρήματ' εἰσίν;
Αν. β΄. ἀλλ' ἰδὼν ἂν ἐπιθόμην.
Αν. α΄. λέγουσι γοῦν ἐν ταῖς ὁδοῖς.
Αν. β΄. λέξουσι γοῦν.
Αν. α΄. καὶ φασὶν οἴσειν ἀράμενοι.
Αν. β΄. φήσουσι γοῦν.
Αν. α΄. ἀπολεῖς ἀπιστῶν πάντ'.
Αν. β΄. ἀπιστήσουσι γοῦν.
Αν. α΄. ὁ Ζεύς σέ γ' ἐπιτρίψειεν.
Αν. β΄. ἐπιτρίψουσι γοῦν.
οἴσειν δοκεῖς τιν', ὅστις αὐτῶν νοῦν ἔχει;

772. ἀλλ' ἰδὼν ἂν ἐπιθόμην. Solœce vulgo ἀλλ' ἰδὼν ἐπειθόμην. Sæpissime a librariis istæ formæ ἐπιθόμην, ἐπειθόμην male commutatæ, cujus rei exemplum enotatum fuit ad Ran. 1376. aliaque occurrent. Equidem quempiam novi, cui vulgata lectio, nedum vitii suspecta sit, digna visa est, quæ tanquam exemplum proponeretur, ad cujus normam græcus sermo exigi posset: sed

μάταιός ἐστι, καὶ φρονῶν οὐδὲν φρονεῖ.

Vide notam supra ad v. 255.

773. λέγουσι γοῦν—λέξουσι γοῦν. In repetitione earundem vocum sita est venustas, cujus maxima pars perit, si legas, ut vulgo, λέξουσι γάρ. Postrema hæc particula rursus perperam infertur in trium sequentium versuum fine; quo sententiæ nexu, ostendet qui eam tueri volet.

776. Vulgo sic fertur hic versus uno pede claudus:

ὁ Ζεύς σ' ἐπιτρίψειεν.—ἐπιτρίψει γάρ.

At in cod. et in primariis editt. legitur:

ὁ Ζεύς σ' ἐπιτρίψειεν.—ἐπιτρίψουσι γάρ.

οὐ γὰρ πάτριον τοῦτ' ἐστὶν, ἀλλὰ λαμβάνειν
ἡμᾶς μόνον δεῖ, νὴ Δία. καὶ γὰρ οἱ θεοί·
γνώσει δ' ἀπὸ τῶν χειρῶν γε· καὶ τἀγάλματα,
ὅταν γὰρ εὐχώμεσθα διδόναι τἀγαθὰ,
ἕστηκεν ἐκτείνοντα τὴν χεῖρ' ὑπτίαν,
οὐχ ὥστε δώσοντ', ἀλλ' ὅπως τι λήψεται.
Αν. α'. ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, σύ γ' ἔμ' ἔα προὔργου τι δρᾶν.
ταυτὶ γάρ ἐστι συνδετέα. ποῦ μοι 'σθ' ἱμάς;
Αν. β'. ὄντως γὰρ οἴσεις;
Αν. α'. ναὶ μὰ Δία, καὶ δὴ μὲν οὖν
τωδὶ ξυνάπτω τὼ τρίποδε.
Αν. β'. τῆς μωρίας;
τὸ μηδὲ περιμείναντα τοὺς ἄλλους ὅ τι
δράσουσιν, εἶτα τηνικαῦτ' ἤδη—
Αν. α'. τί δρᾶν;
Αν. β'. ἐπαναμένειν· ἔπειτα διατρίβειν ἔτι.
Αν. α'. ἵνα δὴ τί;
Αν. β'. σεισμὸς εἰ γένοιτο πολλάκις,
ἢ πῦρ ἀπότροπον, ἢ διάξειεν γαλῆ,
παύσαιντ' ἂν εἰσφέροντες, ὦ 'μβρόντητε σύ.

780. Hic versus in Aldino codice mutilus erat; sic legitur in editione principe:

γνώσει δ' ἀπὸ τῶν χειρῶν τι, καὶ

Sinceriore codice usus Bern. Junta integrum versum edidit:

γνώσει δ' ἀπὸ τῶν χειρῶν τι, καὶ τἀγάλματα.

Totidem iisdemque literis scriptus est in Reg. cod. Hanc lectionem repræsentavit Cratander, quam postea imperite mutavit Zanettus, pro τἀγάλματα posito τἀγαλμάτων. Bona lectio rursus prodiit in Parisina Wecheli. Ant. Fracinus et Frobenius mutilum Aldi versum exhibuerunt. Kusterus vero ex Fabro edidit:

γνώσει δ' ἀπὸ τῶν χειρῶν τι καὶ [ἀγαλμάτων].

Satius erat bellis illis editoribus postremam vocem, quam pro spuria habebant, prorsus omittere, quam pravum adeo senarium in Comici textum inferre. καὶ ante ἀγαλμάτων necessario eliditur, et scribendum erat κἀγαλμάτων, quo pacto versus non stetisset. Quæ ad hunc locum commentatus est Faber nauci non sunt, nec Abreschii meminisse quidquam adtinet, qui in Dilucid. Thuc. p. 439. ridicule se torquet, ut pravam Fabri lectionem tueatur. At Kusterum nescio quo nomine appellem, qui alterius lectionis τἀγάλματα notitiam habuerit, nec tamen viderit eam unice veram esse. In codicis scriptura leve vitium est, librariorum solemni errore: τι mutandum in γε. Verba autem sic ordinari et suppleri debent: λαμβάνειν ἡμᾶς μόνον δεῖ. καὶ γὰρ οἱ θεοὶ (μόνον λαμβάνουσι.) γνώσει δὲ (τοῦτο) ἀπὸ τῶν χειρῶν γε (αὐτῶν.) καὶ γὰρ ὅταν εὐχώμεσθα (αὐτοῖς) διδόναι (ἡμῖν) τἀγαθὰ, τὰ ἀγάλματα ἕστηκεν ἐκτείνοντα τὴν χεῖρ' ὑπτίαν—

782. τὴν χεῖρ' ὑπτίαν, idem quod τὴν χεῖρα κοίλην, Thesm. 937.

784. σύ γ' ἔμ' ἔα. In cod. σύ γε ἔα, male omisso pronomine. In impressis minus concinne:

ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, ἔα με τῶν προὔργου τι δρᾶν.

Mendas primariarum editt. referre nihil adtinet.

785. ποῦ μοι 'σθ' ἱμάς; Vulgo ποῦ μοὔσθ' ἱμάς;

Αν. α'. χαρίεντα γοῦν πάθοιμ' ἄν, εἰ μὴ 'χοιμ' ὅποι
ταῦτα καταθείην.
Αν. β'. μὴ γὰρ οὐ λάβοις ἅποι.
θάῤῥει, καταθήσεις, κἂν ἔνην ἔλθῃς.
Αν. α'. τιή;
Αν. β'. ἐγῷδα τούτους χειροτονοῦντας μὲν ταχεῖς·
ἅττ' ἂν δὲ δόξῃ, ταῦτα πάλιν ἀρνουμένους.
Αν. α'. οἴσουσιν, ὦ 'τάν.
Αν. β'. ἢν δὲ μὴ κομίσωσι, τί;
Αν. α'. ἀμέλει κομιοῦσι.
Αν. β'. ἢν δὲ μὴ κομίσωσι, τί;
Αν. α'. μαχούμεθ' αὐτοῖς.
Αν. β'. ἢν δὲ κρείττους ὦσι, τί;
Αν. α'. ἄπειμ' ἐάσας.
Αν. β'. ἢν δὲ πωλῶσ' αὐτά, τί;
Αν. α'. διαῤῥαγείης.
Αν. β'. ἢν διαῤῥαγῶ δέ, τί;
Αν. α'. καλῶς ποιήσεις.
Αν. β'. σὺ δ' ἐπιθυμήσεις φέρειν;
Αν. α'. ἔγωγε· καὶ γὰρ τοὺς ἐμαυτοῦ γείτονας
ὁρῶ φέροντας.
Αν. β'. πάνυ γ' ἂν οὖν Ἀντισθένης
αὔτ' εἰσενέγκοι· πολὺ γὰρ ἐμμελέστερον
πρότερον χέσαι πλεῖν ἢ τριάκονθ' ἡμέρας.
Αν. α'. οἴμωζε.
Αν. β'. Καλλίμαχος δ' ὁ χοροδιδάσκαλος
αὐτοῖσιν εἰσοίσει τί πλεῖον Καλλίου;
ὤνθρωπος οὗτος ἀποβαλεῖ τὴν οὐσίαν.

795. καταθείην. Vulgo καταθείμην.— μὴ γὰρ οὐ λάβοις ὅποι. Vertit Faber: *Cave metuas, fieri non potest quin habeas ubi possis deponere, etiamsi ad ultimum mensis diem veneris.* Quod frigidum est et alienum a Græcorum significatione. Concisa phrasis est et elliptica, sic supplenda: ἀλλὰ δέδοικα μὴ οὐκ ἔχῃς ὅποι λάβοις. *Times ne habeas ubi deponas: at ego tibi timeo, vel, time vero potius, ne habeas ubi capere possis.* Dixerat supra idem homo v. 778. ἀλλὰ λαμβάνειν ἡμᾶς μόνον δεῖ.

796. ἔνην. Sic cod. Vulgo ἔνης.

797. ἐγῷδα. Sic cod. Vide ad Thesm. 502.

807. πολὺ γὰρ ἐμμελέστερον (sub ἔσται vel δόξει αὐτῷ) πρότερον χέσαι—Fallitur Berglerus istud χέσαι accipiens pro tertia persona optativi, quum sit infinitivus. Si χέσαι esset optativi modi, oporteret πολύ γ' ἄν, tumque ἐμμελέστερον, sic adverbialiter accipiendum, nullo nexu cum ceteris orationis partibus cohæreret. Præterea forma illa optativi χέσαιμι, χέσαις, χέσαι, Attica non est.

810. τί πλεῖον. Sic cod. et edit. Bern. Juntæ. Male vulgo τί πλείω.

Αν. α'. δεινά γε λέγεις.
Αν. β'. τί δεινόν; ὥσπερ οὐχ ὁρῶν
ἀεὶ τοιαῦτα γιγνόμενα ψηφίσματα.
οὐκ οἶσθ' ἐκεῖν', ἄδοξε, τὰ περὶ τῶν ἁλῶν;
Αν. α'. ἔγωγε.
Αν. β'. τοὺς χαλκοῦς δ' ἐκείνους ἡνίκα
ἐψηφισάμεθ', οὐκ οἶσθα;
Αν. α'. καὶ κακόν γ' ἐμοὶ
τὸ κόμμ' ἐγένετ' ἐκεῖνο. πωλῶν γὰρ βότρυς,
μεστὴν ἀπῆρα τὴν γνάθον χαλκῶν ἔχων·
κἄπειτ' ἐχώρουν εἰς ἀγορὰν ἐπ' ἄλφιτα.
ἔπειθ' ὑπέχοντος ἄρτι μου τὸν θύλακον,
ἀνέκραγ' ὁ κήρυξ, ΜΗ ΔΕΧΕΣΘΑΙ ΜΗΔΕΝΑ
ΧΑΛΚΟΥΝ ΤΟΛΟΙΠΟΝ· ΑΡΓΥΡΩ ΓΑΡ
ΧΡΩΜΕΘΑ.
Αν. β'. τὸ δ' ἔναγχος οὐχ ἅπαντες ἡμεῖς ὤμνυμεν,
τάλαντ' ἔσεσθαι πεντακόσια τῇ πόλει
τῆς τετταροκοστῆς, ἣν ἐπόρισ' Εὐριπίδης;
κεὐθὺς κατεχρύσου πᾶς ἀνὴρ Εὐριπίδην·
ὅτε δὴ δ' ἀνασκοπουμένοις ἐφαίνετο
Ο ΔΙΟΣ ΚΟΡΙΝΘΟΣ, καὶ τὸ πρᾶγμ' οὐκ ἤρκεσεν,

814. ἐκεῖν', ἄδοξε, τὰ περὶ τῶν ἁλῶν. Sic bene cod. Duo enim fuisse decreta intelligitur, quorum posteriore prius abrogatum fuit. Vulgo οὔδοξε, τὸ—

816. ἐψηφισάμεθ'. Sic cod. et edit. B. Juntæ. In Aldina et aliis exinde ἐψηφισάμεσθ'. Vide not. ad Ran. 300.

823. τὸ δ' ἔναγχος οὐχ ἅπαντες ἡμεῖς ὤμνυμεν. Sic legitur hic versus in cod. et in edit. B. Juntæ. Immo sic legitur etiam in editione Kusteri, in quam nescio quo casu irrepsit bona lectio. Quin eam a sciente et volente receptam fuisse credam, facit ejus nota: *Placet conjectura Scaligeri, qui versum hunc sic supplet et emendat:*

τί δ'; οὐκ ἔναγχος τοῦθ' ἅπαντες ὤμνυμεν;

Diu mecum quæsivi, quid sibi hæc nota vellet: non enim videbam, quid causæ esset cur aut supplementi aut emendationis indigeret vulgata lectio. Rem altius repetendam esse suspicatus sum. Fabri editionem adii, in qua exstat:

τὸ δ' ἔναγχος οὐχὶ τοῦτο πάντες ὤμνυμεν;

Licet iners mihi τοῦτο videretur, nihil tamen in versu hiulci aut mendosi deprehendebam, aliudque a Scaligero lectum fuisse intellexi. Principem editionem consului, in qua demum versum hunc sic constitutum vidi:

τὸ δ' ἔναγχος οὐχ ἅπαντες ὤμνυμεν;

Aldi lectionem repræsentarunt Fracinus, Cratander, Veneti, Wechelus, Frobenius, Batavi, ita ut nesciam unde sincerum istud ἡμεῖς ab Aldo omissum in Kusteri editionem migrarit. Scaligerum itaque cum suo supplemento valere jubeamus.

825. ἣν ἐπόρισ'. Sic bene cod. a themate πορίζω. Perperam vulgo ἣ 'ὐπόρισ'—

827. ὅτε δὴ δ' ἀνασκοπουμένοις. Sic recte cod. mendose rursus impressi ὅτε δ' ἤδ', ut supra v. 315.—ἐφαίνετο. Cod. ἐμφαίνεται.

828. οὐκ ἤρκεσεν. Perperam Scaliger οὐκ ἤρεσεν. Equit. 524.

καὶ λυδίζων, καὶ ψηνίζων, καὶ βαπτόμενος βατραχείοις
οὐκ ἐξήρκεσεν.

πάλιν κατεπίττου πᾶς ἀνὴρ Εὐριπίδην.
Αν. α'. οὐ ταυτόν, ὦ 'τάν. τότε μὲν ἡμεῖς ἤρχομεν·
νῦν δ' αἱ γυναῖκες.
Αν. β'. ἅς γ' ἐγὼ φυλάξομαι,
νὴ τὸν Ποσειδῶ, μὴ κατουρήσωσί μου.
Αν. α'. οὐκ οἶδ' ὅ τι ληρεῖς. φέρε σὺ τἀνάφορον, ὁ παῖς.
Κη. ὦ πάντες ἀστοί, νῦν γὰρ οὕτω ταῦτ' ἔχει,
χωρεῖτ', ἐπείγεσθ' εὐθὺ τῆς στρατηγίδος,
ὅπως ἂν ὑμῖν ἡ τύχη κληρουμένοις
φράσῃ καθ' ἕκαστον ἄνδρ', ὅπου δειπνήσετε·
ὡς αἱ τράπεζαί γ' εἰσὶν ἐπινενησμέναι
ἀγαθῶν ἁπάντων, καὶ παρεσκευασμέναι,
κλῖναί τε σισυρῶν καὶ δαπίδων νενησμέναι.
κρατῆρας ἐγκιρνᾶσιν αἱ μυροπώλιδες,
ἱστᾶσί τ' ἐφεξῆς· τὰ τεμάχη ῥιπίζεται,
λαγῷ' ἀναπηγνύασι, πόπανα πέττεται,

Præterea eo minus necessaria mutatio est, quod ἀρκεῖν et ἀρέσκειν adfinis sint significationis, et *in nonnullis locutionibus permutentur*, ut observat Valckenarius ad Eurip. Hippol. 278.

833. φέρε σὺ τἀνάφορον, ὁ παῖς. Sic bene cod. quod ut reponeretur accedere necesse non erat codicis auctoritatem. Nam certum est senarium in quarta sede spondeum non admittere. Editt. tamen omnium mendam σοὶ τἀνάφορον non est ullus editor qui subolfecerit. Fabri stuporem non miror: sed Kusteri veternum excitare poterat Suidas, quem ipse laudat, quique ipsi sinceram subministrabat lectionem. Sic enim ille: 'Ανάφορον, ξύλον ἀμφίκοιλον, ἐν ᾧ τὰ φορτία ἐξαρτήσαντες οἱ ἐργάται βαστάζουσιν. 'Αριστοφάνης· φέρε σὺ τἀνάφορον, ὁ παῖς.

836. ὅπως ἂν ὑμῖν. Sic recte Faber edidit, ut sententia flagitat: vulgo legitur ἡμῖν.

838. ἐπινενησμέναι, et mox νενησμέναι. Vide Nub. 1203. Vulgo ἐπινενασμέναι et νενασμέναι.

841. Vulgo sic legitur hic locus: κρατῆρα συγκιρνᾶσιν αἱ μυροπώλιδες ἱστῶσ' ἐφεξῆς, quorum absurditatem ostendit Dawesius Misc. Crit. p. 271. Ejus acumini debetur sincera lectio κρατῆρας ἐγκιρνᾶσιν, e qua vides alteram unius literæ mutatione depravatam fuisse, quod quidem ideo contigit, quia voces olim conjunctas male disjunxit librarius aliquis. Scriptum erat ΚΡΑΤΗΡΑΣΕΓΚΙΡΝΑΣΙΝ. Litera Σ quæ ad priorem pertinebat, posteriori contributa fuit, quod mutationis Ε in Υ causa fuit. Res est manifesta. Ad eundem fere modum in Pl. v. 707. ἐγκαλυψάμην mutatum fuerat in συγκαλυψάμην. Quod sequitur ἱστῶσ' ἐφεξῆς, id est plene ἱστῶσαι ἐφεξῆς, minus feliciter ille mutabat in ἱστῶντες ἐφεξῆς. Ad genuinam lectionem nobis viam aperuit Reg. cod. scriptura, quæ sic habet:

κρατῖνα συγκιρνᾶσιν· αἱ μυροπώλιδες
ἱστᾶσι. ἐφεξῆς τὰ τεμάχη ῥιπίζεται.

In fine vocis ἱστάσ' superne ad latus literæ σ positum est brevius ι. Et in vocum scriptura et in distinctione mendæ sunt ibi multæ, sed genuinam poëtæ manum facile est inde elicere:

κρατῆρας ἐγκιρνᾶσιν αἱ μυροπώλιδες,
ἱστᾶσί τ' ἐφεξῆς.

Quis non meminit Virgilii canentis?

Crateras magnos statuunt et vina coronant.

Sane crateres et magni et complures esse debebant, in quibus vinum misceretur universo Atheniensi populo. Sagaci Britanno unicus crater merito ridiculus videtur.

στέφανοι πλέκονται, φρύγεται τραγήματα·
χύτρας ἔτνους ἕψουσιν αἱ νεώταται·
Σμοιὸς δ' ἐν αὐταῖς ἱππικὴν στολὴν ἔχων
τὰ τῶν γυναικῶν διακαθαίρει τρυβλία.
γέρων δὲ χωρεῖ χλανίδα καὶ κονίποδας
ἔχων, καχάζων μεθ' ἑτέρου νεανίου·
ἐμβὰς δὲ κεῖται, καὶ τρίβων ἐῤῥιμμένος.
πρὸς ταῦτα χωρεῖθ', ὡς ὁ τὴν μᾶζαν φέρων
ἕστηκεν· ἀλλὰ τὰς γνάθους διοίγνυτε.
Ἀν. β'. οὐκοῦν βαδιοῦμαι δῆτα. τί γὰρ ἕστηκ' ἔχων
ἐνταῦθ', ἐπειδὴ τῇ πόλει ταυτὶ δοκεῖ;
Ἀν. α'. καὶ ποῖ βαδιεῖ σὺ, μὴ καταθεὶς τὴν οὐσίαν;
Ἀν. β'. ἐπὶ δεῖπνον.
Ἀν. α'. οὐ δῆτ', ἤν γ' ἐκείναις νοῦς ἐνῇ,
πρίν γ' ἂν ἀπενέγκῃς.
Ἀν. β'. ἀλλ' ἀποίσω.
Ἀν. α'. πηνίκα;
Ἀν. β'. οὐ τοὐμὸν, ὦ 'τὰν, ἐμποδὼν ἔσται.
Ἀν. α'. τί δή;
Ἀν. β'. ἑτέρους ἀποίσειν φήμ' ἔθ' ὑστέρους ἐμοῦ.
Ἀν. α'. βαδιεῖ δὲ δειπνήσων ὅμως;
Ἀν. β'. τί γὰρ πάθω;

844. φρύγεται τραγήματα. Lepida est vulgata lectio φρύγονται τραγήματα, quæ saltem in Kusteriana repeti non debebat. Mendam non persensisse videtur Berglerus. In cod. scriptum φρύσσεται. Ran. 510. καὶ τραγήματα ἔφρυγε.

846. Smœus iste erat αἰσχροποιὸς εἰς τὰς γυναῖκας, ut ait Scholiastes, qualis et Ariphrades, de quo similiter in Pace 885.

τὸν ζωμὸν αὐτῆς προσπεσὼν ἐκλάψεται.
BERGLER.

Per τὰ τρυβλία innuitur τὰ αἰδοῖα. Smœus autem inter equites meruerat, aut huic militiæ nomen suum dederat, in quam forte acceptus non fuerat, ideo mentione ἱππικῆς στολῆς eum notat Comicus.

848. κονίποδας. Perperam vulgo κονίποδα. Calceamenti levis genus quoddam κονίποδες.

849. καχάζων. Sic bene cod. Vulgo corrupto metro καγχάζων. Illud reponendum esse jam monuerat Piersonus ad Mœrin p. 215.

854. ἐπειδὴ τῇ πόλει ταυτὶ δοκεῖ. Sic cod. In impressis ἐπειδὴ ταῦτα τῇ πόλει δοκεῖ.

855. Præco, seu, si mavis, Præconissa, postquam cives ad epulum convocavit, partes suas absolvit, nec ulla causa est cur in scena moretur: abit igitur proclamatione facta. Perquam absurde vulgo quæ sunt hominis probi, isti Præconi tribuuntur, quo pacto perit omnis hujus diverbii lepor.

857. πρίν γ' ἂν ἀπενέγκῃς. Sic recte cod. Perperam in impressis cum versus ruina omissa est particula ἂν, quæ fere semper apud Comicum πρὶν comitatur cum subjunctivo constructum. Vide not. ad Lys. 1005. In primariis editt. πρίν γ' ἀπενείκῃς.—ἀλλ' ἀποίσω.—πηνίκα; Sic recte cod. Perperam in impressis ἐπηνίκα;

τὰ δυνατὰ γὰρ δεῖ τῇ πόλει ξυλλαμβάνειν
τοὺς εὖ φρονοῦντας.
Αν. α'. ἢν δὲ κωλύσωσι, τί;
Αν. β'. ὁμόσ' εἶμι κύψας.
Αν. α'. ἢν δὲ μαστιγῶσι, τί;
Αν. β'. καλούμεθ' αὐτάς.
Αν. α'. ἢν δὲ καταγελῶσι, τί;
Αν. β'. ἐπὶ ταῖς θύραις ἑστὼς - - -
Αν. α'. τί δράσεις; εἰπ' ἐμοί.
Αν. β'. τῶν εἰσφερόντων ἁρπάσομαι τὰ σιτία.
Αν. α'. βάδιζε τοίνυν ὕστερος· σὺ δ', ὦ Σίμων,
καὶ Παρμένων, αἴρεσθε τὴν παμπησίαν.
Αν. β'. φέρε νυν ἐγώ σοι ξυμφέρω.
Αν. α'. σύ; μηδαμῶς.
δέδοικα γὰρ μὴ καὶ παρὰ τῇ στρατηγίδι,
ὅταν κατατιθῶ, προσποιῇ τῶν χρημάτων.
Αν. β'. νὴ τὸν Δία, δεῖ γοῦν μηχανήματός τινος,
ὅπως τὰ μὲν ὄντα χρήμαθ' ἕξω, τοῖσδε δὲ
τῶν ματτομένων κοινῇ μεθέξω πως ἐγώ.
ὀρθῶς ἔμοιγε φαίνεται· βαδιστέον
ὁμόσ' ἐστὶ δειπνήσοντα, κοὐ μελλητέον.
Χο. (λείπει ἡ τοῦ Χοροῦ ᾠδή.)

ΓΡΑΕΣ ΤΙΝΕΣ, ΝΕΑΝΙΣ, ΝΕΑΝΙΑΣ, ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ, ΔΕΣΠΟΤΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Γρ. α'. ΤΙ ποτ' ἄνδρες οὐχ ἥκουσιν; ὥρα δ' ἦν πάλαι·

867. ὦ Σίμων. Sic recte cod. Frequens in Comœdia nomen. Perperam in impressis Σίκων.

868. παμπησίαν. τὴν πᾶσαν κτῆσιν. πᾶσαν τὴν ὕπαρξιν. Huc respexit Pollux p. 1154. Sed παμπησία, non minus quam παγκληρία vox est tragica, et sermone vulgi haud frequentata. Talibus cum in aliis fabulis, tum in hac maxime, multis utitur Comicus. Æschylus S. Theb. 819.

διέλαχον σφυρηλάτῳ
Σκύθῃ σιδήρῳ κτημάτων παμπησίαν.

Euripides Ione 1316.

ἴσ' ἀσπὶς, ἔγχος θ', ἥδε σοι παμπησία.

869. σύ; μηδαμῶς. Sic optime cod. In impressis μὴ, μηδαμῶς.

870. παρὰ τῇ στρατηγίδι. Supra 835. ἐπείγεσθ' εὐθὺ τῆς στρατηγίδος. Hoc substantivo augeantur lexica, in quibus στρατηγὶς reperitur quidem, sed tantum adjective. Scribere poterat v. 491. Comicus, ὅθεν περ ἡ στρατηγὶς ἦσθ'—et v. 500. ὡς τήνδε καὶ δὴ τὴν στρατηγίδ' ἡμῶν χωροῦσαν ὁρῶμεν. Sed iis in locis æque bene dixit στρατηγὸς et στρατηγόν. Sic Thesm. 432. ἡ γραμματεὺς, ad quem modum tot substantiva masculina de feminis adhibentur, adeo ut mirer illud Pollucem tanquam rarum quid et insolitum enotasse. Vide notam ad eum locum.

ἐγὼ δὲ καταπεπλασμένη ψιμυθίῳ
ἕστηκα καὶ κροκωτὸν ἠμφιεσμένη,
ἀργός, μινυρομένη τι πρὸς ἐμαυτὴν μέλος,
παίζουσ᾽, ὅπως ἂν περιλάβοιμ᾽ αὐτῶν τινα
παριόντα. Μοῦσαι, δεῦρ᾽ ἴτ᾽ ἐπὶ τοὐμὸν στόμα,
μελύδριον εὑροῦσαί τι τῶν Ἰωνικῶν.

Νε. νῦν μέν με παρακύψασα προὔφθης, ὦ σαπρά.
ᾤου δ᾽ ἐρήμας, οὐ παρούσης ἐνθαδὶ
ἐμοῦ, τρυγήσειν, καὶ προσάξεσθαι τινά,
ᾄδουσ᾽· ἐγὼ δ᾽, ἢν τοῦτο δρᾷς, ἀντᾴσομαι.
κεἰ γὰρ δι᾽ ὄχλου τοῦτ᾽ ἐστὶ τοῖς θεωμένοις,
ὅμως ἔχει τερπνόν τι, καὶ κωμῳδικόν.

Γρ. α΄. τούτῳ διαλέγου, κἀπιχώρησον· σὺ δὲ
φιλοττάριον αὐλητά, τοὺς αὐλοὺς λαβὼν,
ἄξιον ἐμοῦ καὶ σοῦ προσαύλησον μέλος.
εἴ τις ἀγαθὸν βούλεται
παθεῖν τι, παρ᾽ ἐμοὶ χρὴ καθεύδειν.
οὐ γὰρ ἐν νέαις τὸ σοφὸν ἔν-
εστιν, ἀλλ᾽ ἐν ταῖς πεπείροις·
οὐδέ τις στέργειν ἂν ἐθέλοι
μᾶλλον ἢ ᾽γὼ τὸν φίλον,

880. μινύρομαι secundam producit, quæ in μινυρίζω corripitur. Illud forma tantum media adhibetur, hoc activa. Sic differunt μαρτύρομαι et μαρτυρέω, quod Clarkio observatum ad Ἰλ. α΄. 338.

881. περιλάβοιμ᾽. In cod. παραλάβοιμ᾽.

884. Perperam hæc vulgo alii anui tribuuntur, quæ puellæ esse vere censuit Berglerus. In faceto hoc anuum, puellæ et adolescentis congressu personæ vulgo absurdissime notatæ. Eas ego clarius distinxi, et ad fabulæ œconomiam loquendi vices eis divisi, quod hic semel tantum moneo.

885. ἐνθαδί. Vulgo ἐνθάδε. Illud magis est Atticum, hicque reponi debuit ad vitandum ingratum hiatum ob concursum ejusdem vocalis. ἐνθαδὶ ἐμοῦ aures suavius accidit, quam ἐνθάδε ἐμοῦ. Nihil minutum est eorum quæ ad venustatem conferunt; nec scio an sæpius quam par erat ejusmodi minutias neglexerim.

887. ἢν τοῦτο δρᾷς, ἀντᾴσομαι. In primariis editt. literis male disjunctis, δράσαντ᾽ ᾄσομαι. In cod. ἢν τοῦτο δράσῃς ᾄσομαι.

890. κἀπιχώρησον. Sic libri. Anus puellæ senem quemdam ostendit, eique dicit: *Cum hoc sene colloquere et ei permitte, seu, copiam fac tui.* Quia lege cautum fuerat ne formosæ puellæ adolescentem ullum admitterent, antequam seni alicui gratificatæ fuerint. Vide supra 705. Suspecta tamen est hæc scriptura, et cum Fabro malim κἀποχώρησον. Intelligenda phrasis tanquam si scriptum esset: ἀποχωρήσασα τούτῳ διαλέγου. Schema est quod vocant πρωθύστερον. Eaque ratione bene hic διαλεχθῆναι eo sensu accipiatur, quem in Pl. vers. 1082. minus probavi. *Abscede hinc et cum hoc seniculo rem habe.*

896. Versus hic est dimeter trochaicus, cujus corrupti sunt numeri: scribendum,

εστιν, ἀλλ᾽ ἐν ταῖς πεπείροις.

In cod. scriptum ἐν ταῖς ἐμπείροις, ad sensum non male, sed reclamante metro. ἐμπείροις glossema est.

ὥπερ ξυνείην· ἀλλ' ἐφ' ἕτερον ἂν πέτοιτο.
Νε. μὴ φθόνει ταῖσιν νέαισι,
τὸ τρυφερὸν γὰρ ἐμπέφυκε
τοῖσιν ἁπαλοῖς μηρίοισι,
κἀπὶ τοῖς μήλοις ἐπανθεῖ·
σὺ δ', ὦ γραῦ, παραλέλεξαι, κἀντέτριψαι, τῷ
θανάτῳ μέλημα.
Γρ. α'. ἐκπέσοι σου τὸ τρῆμα,
τό τ' ἐπίκλιντρον ἀποβάλοις,
βουλομένη σποδεῖσθαι,
κἀπὶ τῆς κλίνης ὄφιν εὕροις,
καὶ προσελκύσαιο βουλομένη φιλῆσαι.
Νε. αἶ, αἶ· τί ποτε πείσομαι; οὐχ ἥκει μοι ταῦρος·
μόνη δ' αὐτοῦ λείπομαι·
ἡ γάρ μοι μήτηρ ἄλλῃ βέβηκε,
καὶ τἄλλ' οὐδὲν μετὰ ταῦτα.
ἀλλ', ὦ μαῖ', ἱκετεύω,
κάλει τὸν Ὀρθαγόραν, οὕτως
σαυτῆς κατόναι', ἀντιβολῶ σε.
Γρ. α'. ἤδη τὸν ἀπ' Ἰωνίας
τρόπον, τάλαινα, κνησιᾷς:

900. *ταῖσιν νέαισι.* Sic ob metrum scribendum: est enim hic versus etiam trochaicus. Vulgo *ταῖσι.*

902. Mendose vulgo legitur *τοῖς ἁπαλοῖς μηρίοις*: in cod. *μηροῖς*. Versus est dimeter trochaicus.

906. Anus istæ imprecationes subobscuræ sunt, quibus luminis adtulit quantum potuit Bisetus. Quemadmodum ille, per *τὸ τρῆμα* intelligio *τὸ αἰδοῖον*: hoc enim puellis etiam accidit, quarum labefactata valetudo. *ἐπίκλιντρον* pars est lecti, ad quam pulvinum ponebant sustinendo capiti, qua de re vide Salmasium ad H. A. p. 63. cetera sensu naturali accipio: *et anguem pro mentula in lecto reperias.*

910. *προσελκύσαιο.* Perperam in cod. *προσελκύσαις.* Literam *σ* ad hunc modum pingebant veteres C, inde contigit ut C et O sæpissime commutarentur. In Ran. 437. observavimus *αἴροις* pro *αἴροιο*: in Pl. 1140. *ὑφέλοις* pro *ὑφέλοιο.*

911. *πείσομαι.* In cod. *πυρέσομαι.*— *οὐχ ἥκει μοι ταῦρος.* Inepte vulgo *οὐχ ἥκει μου τοῦρος*, quod Faber vertit, *non venit mihi urina.* Miseret me puellæ *δυσουρίᾳ* laborantis; nec tamen scio quid sit *τοῦρος*: saltem scripsisset *τοῦρον.* Quid in re venerea *ταῦρος* significet, ipse ostendit Comicus hoc versu, qui est in Lys. 217.

οἴκοι δ' ἀταυρώτη διάξω τὸν βίον.

Qui plura cupiet, Valckenarium consulat ad Ammonium p. 40.

914. *καὶ τἄλλ' οὐδὲν μετὰ ταῦτα.* Hæc est scriptura cod. In edit. B. Juntæ additæ sunt duæ voces *δεῖ λέγειν*: in ceteris vero sic legitur hic versus:

καὶ τἄλλ' οὐδέν με ταῦτα δεῖ λέγειν.

Sincerum est *μετὰ ταῦτα*, quo admisso, duarum vocum additamentum sponte sua resecari se patitur.

916. *τὸν ὀρθαγόραν.* Vide Hesychii interpretes ad glossas Ὀρθάνης, ὀρθαγορίσκος—*οὕτως σαυτῆς κατόναι'*. Sic legendum est, quod vidit etiam Faber. Perperam vulgo *ὅπως*. In Thesm. 469.

οὕτως ὀναίμην τῶν τέκνων.

919. *κνησιᾷς*, *pruris.* Ejusdem originis sunt *κατακέκνησμαι* et *κνησμὸς* in Pl. 973.

δοκεῖς δ' ἐμοὶ καὶ λάϐδα κατὰ τοὺς Λεσϐίους.
ἀλλ' οὐκ ἄν ποθ' ὑφαρπάσαιο
τἀμὰ παίγνια· τὴν δ' ἐμὴν
ὥραν οὐκ ἀπολεῖς, οὐδ' ἀπολήψει.
Νε. ᾆδ' ὁπόσα βούλει, καὶ παράκυψον, ὡς γαλῆ.
οὐδεὶς γὰρ ὡς σὲ πρότερον εἴσεισ' ἀντ' ἐμοῦ.
Γρ. α'. οὔκουν ἐπ' ἐκφοράν γε.
Νε. καινόν γ', ὦ σαπρά.
Γρ. α'. οὐ δῆτα.
Νε. τί γὰρ ἂν γραῦς καπρῶσά τις λέγοι;
Γρ. α'. οὐ τοὐμὸν ὀδυνήσει σε γῆρας.
Νε. ἀλλὰ τί;
ἡ 'γχουσα μᾶλλον, καὶ τὸ σὸν ψιμύθιον;
Γρ. α'. τί μοι διαλέγει;
Νε. σὺ δὲ τί διακύπτεις;
Γρ. α'. ἐγώ;
ᾄδω πρὸς ἐμαυτὴν Ἐπιγένει τῷ 'μῷ φίλῳ.
Νε. σοὶ γὰρ φίλος τις ἐστὶν ἄλλος, ἢ Γέρης;
Γρ. α'. δείξει γε καὶ σοί. τάχα γὰρ εἶσιν ὡς ἐμέ.
ὁδὶ γὰρ αὐτός ἐστιν.
Νε. οὐ σοῦ γ', ὦ 'λεθρε,
δεόμενος οὐδέν.
Γρ. α'. νὴ Δί', ὦ φθίνυλλα σύ.
Νε. δείξει τάχ' αὐτὸς, ὡς ἔγωγ' ἀπέρχομαι.
Γρ. α'. κἄγωγ', ἵνα γνῷς ὡς πολύ σου μεῖζον φρονῶ.
Νε. εἴθ' ἐξῆν παρὰ τῇ νέᾳ καθεύδειν,
καὶ μηδὲν πρότερον διασποδῆσαι
ἀνάσιμον ἢ πρεσϐύτερον. οὐ γὰρ ἀνασχετὸν
τοῦτό γ' ἐλευθέρῳ.
Γρ. β'. οἰμώζων ἄρα, νὴ Δία, σποδήσεις.

920. δοκεῖς δ' ἐμοὶ καὶ τοὺς ἄνδρας λεσϐίσουσα. Vide Vesp. 1346. et not. ad Ran. 1308.

924. παράκυψον ὡς γαλῆ. Mendose in impressis: παράκυφ' ὥσπερ γαλῆ. In cod. et in edit. B. Juntæ παράκυφ' ὡς γαλῆ. Inde facile fuit sinceram lectionem restituere.

927. Vulgo legitur: τί γὰρ ἂν γραῦς τάλαινά τις λέγοι; Frigidum est istud τάλαινα, quod nec genuinum esse videtur; illud enim non agnoscit cod. in quo scriptum, τί γὰρ ἂν γραῦς μαινάς τις λέγοι; Mulierem libidine in furorem actam μαινάδα non raro appellant poëtæ. Sed etiamsi soccus appellationem hanc admitteret, metrum hic repugnat. καπρῶσα substitui e Nostro, in Pluto v. 1024.

ἀλλ' ἠπίστατο
γραὸς καπρώσης τἀφόδια κατεσθίειν.

932. Γέρης. Schol. φαλακρὸς οὗτος καὶ πένης.

οὐ γὰρ τἀπὶ Χαριξένης τάδ' ἐστίν.
κατὰ τὸν νόμον ταῦτα ποιεῖν
ἔστιν δίκαιον, εἴ γε δημοκρατούμεθα.
ἀλλ' εἶμι τηρήσουσ', ὅ τι καὶ δράσεις ποτέ.

Νε. εἴθ', ὦ θεοὶ, λάβοιμι τὴν καλὴν μόνην,
ἐφ' ἣν πεπωκὼς ἔρχομαι ποθῶν πάλαι.

Νε. ἐξηπάτησα τὸ κατάρατον γράδιον·
φρούδη γάρ ἐστιν, οἰομένη μ' ἔνδον μένειν.

Γρ. α'. ἀλλ' οὑτοσὶ γὰρ αὐτὸς, οὗ μεμνήμεθα.
δεῦρο δὴ, δεῦρο δὴ, φίλον ἐμὸν, δεῦρό μοι
πρόσελθε, καὶ ξύνευνός μοι
τὴν εὐφρόνην ὅπως ἔσει. πάνυ γάρ τις ἔρως με δονεῖ
τῶνδε τῶν σῶν βοστρύχων.
ἄτοπος δ' ἔγκειταί μοί τις πόθος,
ὅς με διακναίσας ἔχει.
μέθες, ἱκνοῦμαί σ', Ἔρως, καὶ ποίησον τόνδ' ἐς εὐνὴν
τὴν ἐμὴν ἱκέσθαι.

Νε. δεῦρο δὴ, δεῦρο δὴ καὶ σύ μοι
καταδραμοῦσα τὴν θύραν ἄνοιξον
τήνδ'· εἰ δὲ μὴ, καταπεσὼν κείσομαι.
φίλον, ἀλλ' ἐν τῷ σῷ βούλομαι κόλπῳ
πληκτίζεσθαι μετὰ τῆς σῆς πυγῆς.
Κύπρι, τί μ' ἐκμαίνεις ἐπὶ ταύτῃ;
μέθες, ἱκνοῦμαί σ', Ἔρως, καὶ ποίησον τήνδ' ἐς εὐνὴν
τὴν ἐμὴν ἱκέσθαι.
καὶ ταῦτα μέν μοι μετρίως
πρὸς τὴν ἐμὴν ἀνάγκην εἰρημέν' ἐστί· σὺ δ' ἐμοὶ,
φίλτατον, ὦ ἱκετεύω,
ἄνοιξον, ἀσπάζου με· διά τοι σὲ πόνους ἔχω.

942. Hesych. ἐπὶ Χαριξένης. ἐπὶ μωρίᾳ ἡ Χαριξένη διαβεβόηται, ἀρχαία οὖσα. ἔνιοι δὲ καὶ ποιήτριαν αὐτὴν ἐρωτικῶν λέγουσιν. ἔστι δὲ καὶ παροιμία. οἷα τὰ ἐπὶ Χαριξένης.

945. Hic versus senarius est, cujus vulgo soluti sunt numeri: sic in impressis fertur:

ἐπὶ δίκαιον, εἰ δημοκρατούμεθα.

In cod. est εἴπερ δημ'—et sensus et metrum εἴ γε flagitant.

948. ἔρχομαι ποθῶν πάλαι. In cod. ποθῶν πάλιν. Vulgo inversus est ordo vocum: ἔρχομαι πάλαι ποθῶν.

952. φίλον ἐμόν. Cod. φίλον ἐμοί.

954. τὴν εὐφρόνην. Sic cod. Inepte vulgo τὴν εὐφροσύνην. Illud reponendum esse vidit Bergierus.

962. Theocritus in simili παρακλαυσιθύρῳ ᾠδῇ, Idyll. iii. 54. κείσευμαι δὲ πεσών.

963. ἐν τῷ σῷ. Sic cod. Vulgo articulus omissus.

971. ἀσπάζου με. Sic bene cod. Vulgo ἀσπάζου σε. Vide infra 975.

ὦ χρυσοδαίδαλτον ἐμὸν μέλημα,
Κύπριδος ἔρνος, μέλιττα Μούσης, Χαρίτων θρέμμα,
Τρυφῆς πρόσωπον,
ἄνοιξον, ἀσπάζου με, διά τοι σὲ πόνους ἔχω.
Γρ. α'. οὗτος, τί κόπτεις; μῶν ἐμὲ ζητεῖς;
Νε. πόθεν;
Γρ. α'. καὶ τὴν θύραν γ' ἤραττες.
Νε. ἀποθάνοιμ' ἄρα.
Γρ. α'. τοῦ δὲ σὺ δεόμενος δᾷδ' ἔχων ἐλήλυθας;
Νε. Ἀναφλύστιον ζητῶν τιν' ἄνθρωπον.
Γρ. α'. τίνα;
Νε. αὐτήν σε κινοῦνθ', ὃν σὺ προσδοκᾷς ἴσως.
Γρ. α'. νὴ τὴν Ἀφροδίτην, ἤν τε βούλῃ γ', ἤν τε μή.
Νε. ἀλλ' οὐχὶ νυνὶ τὰς ὑπερεξηκοντέτεις
ἐσάγομεν, ἀλλ' ἐσαῦθις ἀναβεβλήμεθα.
τὰς ἐντὸς εἴκοσιν γὰρ ἐκδικάζομεν.
Γρ. α'. ἐπὶ τῆς πρότερον ἀρχῆς γε ταῦτ' ἦν, ὦ γλύκων·
νυνὶ δὲ πρῶτον εἰσάγειν ἡμᾶς δοκεῖ.
Νε. τῷ βουλομένῳ γε, κατὰ τὸν ἐν πεττοῖς νόμον.

972. χρυσοδαίδαλτον. Ut recte edidit B. Junta. Vulgo χρυσοδαίδαλον, quam scripturam adfirmat Suidas in δαίδαλον, ubi hunc locum profert. Mendose in Aldi edit. excusum χρυσοδαίδαλμον. Eurip. Iphig. A. 219. καλλίστους ἰδόμαν χρυσοδαιδάλτους στομίοισι πώλους. Metri lex omnino hic requirit χρυσοδαίδαλτον. Versus est antispasticus trimeter catal. seu hendecasyllabus phalæcius, qui in secundo pede titubaret, si legeretur χρυσοδαίδαλον. Sic eum dimetiri oportet:

ω χρυσοδαι | δαλτον εμον | μελημα.

Pes secundus est choriambus, qui antispasto ἰσόχρονος est, quemque hoc metrum admittit. δαλον εμον quinque tantum constat temporibus, ac proinde metrum pessumdat.

976. πόθεν; Vide ad Ran. 1455.

978. τοῦ δὲ σὺ δεόμενος. In cod. et in edit. B. Juntæ, τοῦ δὲ δεόμενος. Vulgo τοῦ δαὶ δεόμενος.

979. Ἀναφλύστιον. Vide ad Ran. 426.

980. αὐτήν σε κινοῦνθ'—Sic cod. Vulgo βινοῦνθ', quod perinde est. Vide supra ad v. 466.

984. τὰς ἐντὸς εἴκοσιν γὰρ ἐκδικάζομεν. Allegorice. Loquitur enim quasi de litibus forensibus, et intelligit ætates mulierum. Hoc Scholiastes breviter: ἀπὸ τῶν δικῶν. ἔλεγον γὰρ ἀεί· τὰ πρὸ τόσων ἐτῶν δικάζομεν. Nempe quum Athenis non tantum lites domesticæ, sive ipsorum Atheniensium, dijudicarentur, verum etiam exterorum, quicunque Atheniensium imperio erant subjecti, ita obruebantur multitudine negotiorum, ut uno tempore non possent omnes lites cognoscere, sed multas differrent in aliud tempus, deinde in aliud. BERGLERUS.

985. ἐπὶ τῆς πρότερον ἀρχῆς. Sic cod. Vulgo προτέρας.

987. κατὰ τὸν ἐν πεττοῖς νόμον. Sic optime cod. In impressis ἐν Παιτοῖς. Vetus est menda, cujus hæc fertur in scholiis interpretatio: Παιτοί. ἔθνος μέν ἐστι Θρᾳκικόν. ἔπαιζε δὲ Παιτοῖς, παρὰ τὸ παίειν. Sic scholion legendum videtur: sed totum ineptum est. De *calculolorum*, seu *latronum*, quos Græci πεσσὰ, πεττοὺς vocant, ludo, seu de πεττείᾳ videndus Jo. Meursius in *Græcia ludibunda*. πεττείαν cum κυβείᾳ aliquoties confudisse Grammaticos vere observat, quod etiam auctori Etymol. M. contigit, cujus notam hic adponam, non

Γρ. α'. ἀλλ' οὐδὲ δειπνεῖς κατὰ τὸν ἐν πεττοῖς νόμον.
Νε. οὐκ οἶδ' ὅ τι λέγεις. τήνδε δή μοι κρουστέον.
Γρ. α'. ὅταν γε κρούσῃς τὴν ἐμὴν πρῶτον θύραν.
Νε. ἀλλ' οὐχὶ νυνὶ κρησέραν αἰτούμεθα.
Γρ. β'. οἶδ' ὅτι φιλοῦμαι· νῦν δὲ θαυμάζεις, ὅτι
θύραισί μ' εὗρες· ἀλλὰ πρόσαγε τὸ στόμα.
Νε. ἀλλ', ὦ μέλ', ὀῤῥωδῶ τὸν ἐραστήν σου.
Γρ. β'. τίνα;
Νε. τὸν τῶν γραφέων ἄριστον.
Γρ. β'. οὗτος δ' ἔστι τίς;
Νε. ὃς τοῖς νεκροῖσι ζωγραφεῖ τὰς ληκύθους.
ἀλλ' ἄπιθ', ὅπως μή σ' ἐπὶ θύραισιν ὄψεται.
Γρ. β'. οἶδ', οἶδ' ὅ τι βούλει.
Νε. καὶ γὰρ ἐγώ σε, νὴ Δία.
Γρ. β'. μὰ τὴν Ἀφροδίτην, ἥ μ' ἔλαχεν κληρουμένη,
μὴ 'γώ σ' ἀφήσω.

prout vulgo fertur, sed suppletam ex *Ori Thebani* Etymologico Ms. ad quod vulgatum contulit familiaris meus, atque in Regia Academia socius, eruditissimus LARCHERUS, qui mihi observationes suas in Etymol. M. dedit, iisque, pro eo quo me amplectitur amore, ut tanquam meis uterer permisit: quas si, ut fert animus, cum eruditis aliquando communicavero,

πλήν γ' ἑνὸς ἂν οὐδεὶς ἐνδίκως μέμψαιτό μοι.

Scilicet gratum id non accidet nupero commentatori, qui Sophoclem illotis manibus attrectavit: hujus ineptias bene multas in Observationibus illis confutat optimus LARCHERUS. En autem locum Etymologici. Πεσσοὶ, βόλια κυβευτῶν, πεσσὰ, ὁμωνύμως ἥ τε γραμμὴ, καὶ ὁ ψῆφος. πέντε δὲ ἦσαν, οἷς ἐχρῶντο, κατὰ Σοφοκλέα·

καὶ πεσσὰ πεντάγραμμα, καὶ κύβων βολαί.

και τάχα ἡ πεττεία, οἱονεὶ πεντεία τις οὖσα. ἐπὶ δὲ τῶν πέντε γραμμῶν τὰς ψήφους ἐτίθουν, ὧν ἡ μέση Γραμμὴ Ἱερὰ ἐκαλεῖτο. εὗρε δὲ αὐτὴν Παλαμήδης, ὡς εἴρηται ἐν ἡρωϊκῷ στίχῳ παλαιῷ γραμμάτων τριάκοντα ἕξ, πρὸς τοὺς τόπους οὓς ἔχει τὸ Παλαμήδειον ἀβάκιον·

εὗρε σοφὸς λιμοῦ με παραιφασίην Παλαμήδης.

ἔστι πέτω, ὃ σημαίνει τὸ καταπίπτω· ὃ μέλλων πέσω. ἐξ αὐτοῦ ὄνομα πεσσὸς, ὃ πίπτων ἐν τῷ βάλλεσθαι, καὶ τροπῇ, πεττός. καὶ πεττεύειν, τὸ μεταφέρειν τὴν ψῆφον· ἀπὸ τῶν πεττῶν, τουτέστι τῶν κύβων. πεττεύειν δὲ καὶ τὸ ταβλίζειν. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ πεττὸς, πεττεύω· δηλοῖ δὲ τὸ μετατιθέναι τὴν ψῆφον, καὶ παίζειν. Si in abaco quadrilatero, qualia sunt nostra ζατρίκια, (gallicum nomen *trictrac* a græco barbaro ζατρίκιον originem ducere videtur.) quinque lineas transversas, totidemque perpendiculares ducas, areolæ efficientur xxxvi. quot numero sunt literæ in illo heroico versu. Etymologi errores, de calculorum jactu, tanquam si tesseræ aut tali essent, loquentis, ostendit Meursius. Confer Salmasium ad H. A. p. 459. seqq.

988. Hic versus in cod. omissus. ratio ob oculos posita.

993. θύραισι. Cod. θύρησι.

994. ὦ μέλ' ὀῤῥωδῶ. Sic recte cod. Perperan vulgo ὦ μελέ ὀῤῥωδῶ. Vide not. ad Lys. 56.

998. οἶδ', οἶδ' ὅ τι βούλει. Sic recte cod. et editt. primariæ. Perperam in recentioribus alterum οἶδ' omissum, cum versus labe. Sic sæpe peccatum fuit. Vide ad Lys. 524. 831. Thesm. 630. 689. 768. 1194. 1226. Ran. 1001.

999. ἥ μ' ἔλαχεν. Sic ob metrum scribi debuit. Perperam vulgo ἔλαχε.

1000. μὴ 'γώ σ' ἀφήσω. Vetans μὴ

Νε. παραφρονεῖς, ὦ γράδιον.
Γρ. β'. ληρεῖς· ἐγὼ δ' ἄξω σ' ἐπὶ τἀμὰ στρώματα.
Νε. τί δῆτα κρεάγρας τοῖς κάδοις ὠνοίμεθ' ἂν,
ἐξὸν, καθέντα γράδιον τοιουτονὶ,
ἐκ τῶν φρεάτων τοὺς κάδους ξυλλαμβάνειν;
Γρ. β'. μὴ σκῶπτέ μ', ὦ τάλαν, ἀλλ' ἕπου δεῦρ' ὡς ἐμέ.
Νε. ἀλλ' οὐκ ἀνάγκη μοι 'στὶν, εἰ μὴ τῶν ἐτῶν
τὴν πεντακοσιοστὴν κατέθηκας τῇ πόλει.
Γρ. β'. νὴ τὴν Ἀφροδίτην, δεῖ γε μέντοι. ὡς ἐγὼ
τοῖς τηλικούτοις ξυγκαθεύδουσ' ἥδομαι.
Νε. ἐγὼ δὲ ταῖς γε τηλικαύταις ἄχθομαι,
κοὐκ ἂν πιθοίμην οὐδέποτ'.
Γρ. β'. ἀλλὰ, νὴ Δία,
ἀναγκάσει τουτί σε.
Νε. τοῦτο δ' ἔστι τί;
Γρ. β'. ψήφισμα, καθ' ὅ σε δεῖ βαδίζειν ὡς ἐμέ.
Νε. λέγ' αὐτὸ, τί ποτε κἄστι.
Γρ. β'. καὶ δή σοι λέγω.
Ἔδοξε ταῖς γυναιξὶν, ἢν ἀνὴρ νέος
νέας ἐπιθυμῇ, μὴ σποδεῖν αὐτὴν, πρὶν ἂν
τὴν γραῦν προκρούσῃ πρῶτον· ἢν δὲ μὴ θέλῃ
πρότερον προκρούειν, ἀλλ' ἐπιθυμῇ τῆς νέας,
ταῖς πρεσβυτέραις γυναιξὶν ἔστω τὸν νέον

positum est hic pro negante οὐ, quod non fert harum particularum indoles. Infra 1075. recte legitur, ἀλλ' οὐκ ἀφήσω σ' οὐδέποτ'. Rursus v. 1085. ἀλλ' οὐκ ἀφήσω μὰ Δία σ'. Sic Ranis 513. οὐ γάρ σ' ἀφήσω. Et sic semper in simili formula. Alter tamen succurrit locus, ubi itidem μὴ pro οὐ positum: est in Lys. 917.

μὰ τὸν Ἀπόλλω, μή σ' ἐγὼ,
καίπερ τοιοῦτον ὄντα, κατακλινῶ χαμαί.

Sed et ille locus et hic depravatus est. Scribendum in Lysistrata:

μὰ τὸν Ἀπόλλω, οὐ μή σ' ἐγὼ—

Sic Ranis 508.

μὰ τὸν Ἀπόλλω, οὐ μή σ' ἐγὼ
περιόψομ' ἀπελθόντ'—

Hic vero οὐ μή σ' ἀφήσω. Quis enim desiderare possit inutile pronomen ἐγώ? at μή σ' ἀφήσω, pro οὔ σ' ἀφήσω, vix me continere queo, quin solœcum esse pronuntiem.

1004. ἐκ τῶν φρεάτων. Quum apud Homerum aliosque poëtas legere meminissem φρέατα correpta media, mendam hic subesse primo arbitratus fueram, excudique feceram ἐκ τῶν γε φρεάτων. Postea vero intellexi perperam me istud γε infersisse, quod eo abire jussi, unde malum intulerat pedem. Atticis poëtis media in φρέατος longa est, ut in κόβαλος, φλύαρος infinitisque aliis, quod ostendit dimeter hic trochaicus in Pace 578.

τῷ φρέατι τῶν τ' ἐλαῶν.

1006. εἰ μὴ τῶν ἐτῶν. Male scriptum εἰ μὴ τῶν ἐμῶν.

1013. καθ' ὅ σε. Sic emendate scriptum in cod. Aliæ editiones καθόσι, aliæ καθό σε habent. Itane socordes fuisse homines, ut tam apertas mendas non viderent!

Γρ. α'. ἀλλ' οὐκ ἐγὼ,
ἀλλ' ὁ νόμος ἕλκει σ'.
Νε. οὐκ ἐμέ γ', ἀλλ' Ἐμπουσά τις
ἐξ αἵματος φλύκταιναν ἠμφιεσμένη.
Γρ. α'. ἕπου, μαλακίων, δεῦρ', ἀνύσας, καὶ μὴ λάλει.
Νε. ἴθι νυν ἔασον ἐς ἄφοδον πρώτιστά με
ἐλθόντα θαῤῥῆσαι πρὸς ἐμαυτόν· εἰ δὲ μὴ,
αὐτοῦ τι δρῶντα πυῤῥὸν ὄψει μ' αὐτίκα
ὑπὸ τοῦ δέους.
Γρ. α'. θάῤῥει, βάδιζ'· ἔνδον χεσεῖ.
Νε. δέδοικα κἀγὼ, μὴ πλέον γ', ἢ βούλομαι.
ἀλλ' ἐγγυητάς σοι καταστήσω δύο
ἀξιόχρεως.
Γρ. α'. μή μοι καθίστη.
Γρ. γ'. ποῖ σὺ, ποῖ
χωρεῖς μετ' αὐτῆς;
Νε. οὐκ ἔγωγ'· ἀλλ' ἕλκομαι.
ἀτὰρ, ἥτις εἶ γε, πόλλ' ἀγαθὰ γένοιτό σοι,
ὅτι μ' οὐ περιεῖδες ἐπιτριβέντ'. ὦ Ἡράκλεις,
ὦ Πᾶνες, ὦ Κορύβαντες, ὦ Διοσκόρω,
τοῦτ' αὖ πολὺ τούτου τὸ κακὸν ἐξωλέστερον.
ἀτὰρ τί τὸ πρᾶγμ' ἔστ', ἀντιβολῶ, τουτὶ ποτε;
πότερον πίθηκος ἀνάπλεως ψιμυθίου,
ἢ γραῦς ἀνεστηκυῖα παρὰ τῶν πλειόνων;

1056. ἕλκει σ'—Sic optime cod. In edit. B. Juntæ ἕλκει σε. In ceteris pronomen perperam omissum.—οὐκ ἐμέ γ', ἀλλ'—In cod. οὐκ ἐμ', ἀλλ'—

1065. ἀξιόχρεως. Sic perspicue et emendate cod. ut recte edidit Kusterus. In prioribus editt. erat ἀξιόρχρεως, quod defendit et genuinum censet Berglerus, *quia alluditur ad* ὄρχεις. Sed sic oportuisset ἀξιόρχεως. Verum hoc est ingenio abuti. Istud ἀξιόρχρεως nihil aliud est, quam librarii vel typothetæ error.

1068. ὦ Ἡράκλεις. Ut antea Vetulæ ii. ereptus fuerat a puella, nondum conspecta femina, cujus studio nunc Vetulæ i. eripitur, credit etiam puellam esse: sed postquam eam intuitus est, cognovitque anum etiam esse, et insuper altera fœdiorem, in has erumpit exclamationes. Non satis distinctæ erant in prioribus editt. tres vetulæ; quin etiam nescio an ullus editor suspicatus fuerit trinas eas esse.

1073. παρὰ τῶν πλειόνων. Sic cod. quod e Suida bene reposuit Kusterus. In prioribus editt. erat παρὰ τῶν νεκρῶν, quod purum putum est glossema. Sic est apud Suidam: Πλειόνων, τῶν νεκρῶν. ἢ γραῦς ἀνεστηκυῖα παρὰ τῶν πλειόνων. Vera lectio apud Scholiastem etiam deprehendi poterat, cujus verba ad depravatum textum accommodata fuere; scripserat ille: παρὰ τῶν πλειόνων, παρὰ τῶν νεκρῶν. Sed postquam νεκρῶν in textum immigravit, scholion inverterunt, quod sic Aldus edidit; παρὰ τῶν νεκρῶν,

Γρ. γ'. μὴ σκῶπτέ μ', ἀλλὰ δεῦρ' ἕπου.
Γρ. α'. δευρὶ μὲν οὖν.
Γρ. γ'. ὡς οὐκ ἀφήσω σ' οὐδέποτ'.
Γρ. α'. οὐδὲ μὴν ἐγώ.
Νε. διασπάσεσθέ μ', ὦ κακῶς ἀπολούμεναι.
Γρ. γ'. ἐμοὶ γὰρ ἀκολουθεῖν σ' ἔδει κατὰ τὸν νόμον.
Γρ. α'. οὐκ, ἤν ἑτέρα γε γραῦς ἔτ' αἰσχίων φανῇ.
Νε. ἢν οὖν ὑφ' ὑμῶν πρῶτον ἀπόλωμαι κακῶς,
φέρε, πῶς ἐπ' ἐκείνην τὴν καλὴν ἀφίξομαι;
Γρ. γ'. αὐτὸς σκόπει σύ· ταδὶ δέ σοι ποιητέον.
Νε. ποτέρας προτέρας οὖν κατελάσας ἀπαλλαγῶ;
Γρ. α'. οὐκ οἶσθα; βαδιεῖ δεῦρ'.
Νε. ἀφέτω νύν μ' αὑτηί.
Γρ. γ'. δευρὶ μὲν οὖν ἴθ' ὡς ἔμ'.
Νε. ἤν γ' ἡδί μ' ἀφῇ.
Γρ. α'. ἀλλ' οὐκ ἀφήσω μὰ Δία σ'.
Γρ. γ'. οὐδὲ μὴν ἐγώ.
Νε. χαλεπαί γ' ἂν ἦστε γενόμεναι πορθμῆς.
Γρ. α'. τιή;
Νε. ἕλκοντε τοὺς πλωτῆρας ἂν ἀπεκναίετε.
Γρ. α'. σιγῇ βάδιζε δεῦρο.
Γρ. γ'. μὰ Δί', ἀλλ' ὡς ἐμέ.
Νε. τουτὶ τὸ πρᾶγμα κατὰ τὸ Καννώνου σαφῶς

παρὰ τῶν πλειόνων: tanquam si vox νεκρῶν explicatione indiguisset. Jam stipitem esse oportet, si quis non intelligat, qui glossæ in causa fuere cur textus depravarentur. Vide not. ad Ran. 874. Eustathius initio commentarii ad Odyss. p. 1382. l. 18. ὡς δὲ καὶ νεκροῖς προσφυὲς τὸ, οἱ πολλοὶ, καὶ τὸ, οἱ πλείους, δηλοῖ ὁ εἰπὼν τὸ, ἀπελεύσομαι παρὰ τοὺς πλείονας, ὅ ἐστι, θανοῦμαι. πλείονας γὰρ, τοὺς τεθνῶτας ἐκεῖνος ἔφη.

1077. Male hoc et seq. versu notatæ sunt personæ. Huic versui præponi debuit ΓΡΑΥΣ Α. Sequenti vero ΓΡΑΥΣ Γ. Quippe Anus i. jam antea adolescentem sollicitaverat ut secum esset, quocirca ei dicit: ἐμοὶ γὰρ ἀκολουθεῖν σ' ἔδει κατὰ τὸν νόμον. Tum Anus iii. quæ postrema supervenit omnium fœdissima est, quod ex iis intelligitur, quæ dicit Adolescens v. 1069. Ideo excipit illa: οὐκ, ἢν ἑτέρα γε γραῦς ἔτ' αἰσχίων φανῇ.

1084. Vulgo sic legitur hic versus:

δευρὶ μὲν οὖν ἴθ' ὡς ἐμέ.—ἢν νὴ Δία γ' ἀφῇ.

In cod. scriptum ἢν μὰ Δία μ' ἀφῇ. Sed quid, malum, sibi vult istud sive νὴ Δία, sive μὰ Δία, quod nemo non videt e sequenti versu huc retractum fuisse? At vero desideratur nomen vel pronomen a quo regatur verbum ἀφῇ. Emendo certissime:

δευρὶ μὲν οὖν ἴθ' ὡς ἔμ'.—ἤν γ' ἡδί μ' ἀφῇ.

1085. ἀλλ' οὐκ ἀφήσω μὰ Δία σ'. Sic optime cod. Solœce in impressis νὴ Δία, in negativa phrasi adhibita particula affirmativa. Ista μὰ et νὴ sæpissime permutantur, quod præter superiorem notam ostendunt notata ad Lys. 465. Pl. 764.

1089. Καννώνου ψήφισμα. Hesychius: εἰσήνεγκε γὰρ οὗτος ψήφισμα, ὥστε διειλημ-

ψήφισμα, βινεῖν δεῖ με διαλελημμένον.
πῶς οὖν δικωπεῖν ἀμφοτέρας δυνήσομαι;
Γρ. α΄. καλῶς, ἐπειδὰν καταφάγῃς βολβῶν χύτραν.
Νε. οἴμοι κακοδαίμων, ἐγγὺς ἤδη τῆς θύρας
ἑλκόμενος εἰμ᾽.
Γρ. γ΄. ἀλλ᾽ οὐδὲν ἔσται σοι πλέον.
ξυνεσπεσοῦμαι γὰρ μετὰ σοῦ.
Νε. μὴ πρὸς θεῶν.
ἑνὶ γὰρ ξυνέχεσθαι κρεῖττον ἢ δυοῖν κακοῖν.
Γρ. γ΄. νὴ τὴν Ἑκάτην, ἐάν τε βούλῃ γ᾽, ἤν τε μή.
Νε. ὢ τρισκακοδαίμων, εἰ γυναῖκα δεῖ σαπρὰν
βινεῖν ὅλην τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν·
κἄπειτ᾽, ἐπειδὰν τῆσδ᾽ ἀπαλλαγῶ, πάλιν
Φρύνην ἔχουσαν λήκυθον πρὸς ταῖς γνάθοις.
ἆρ᾽ οὐ κακοδαίμων εἰμί; βαρυδαίμων μὲν οὖν,
νὴ τὸν Δία τὸν Σωτῆρ᾽, ἀνὴρ, καὶ δυστυχὴς,
ὅστις τοιούτοις θηρίοις ξυννήξομαι.
ὅμως δ᾽, ἐάν τι πολλὰ πολλάκις πάθω
ὑπὸ ταῖνδε ταῖν κασαλβάδοιν, δεῦρ᾽ ἐσπλέων,

μένους τοὺς κρινομένους ἑκατέρωθεν ἀπολογεῖσθαι. Male apud Lexicographum excusum Καννόνου. Verani hujus nominis scripturam adstruit hic Comici locus. Ejusdem Cannoni decreti meminit Xenophon Hellen. i. sub finem. Ταῦτ᾽ εἰπὼν Εὐρυπτόλεμος, ἔγραψε γνώμην, κατὰ τοῦ Καννώνου ψήφισμα κρίνεσθαι τοὺς ἄνδρας δίχα ἕκαστον. ἡ δὲ τῆς Βουλῆς ἦν, μιᾷ ψήφῳ ἅπαντας κρίνειν. In Reg. cod. recte scriptum est Καννώνου. Si ejusdem criminis plures essent rei, Cannoni decreto cautum erat, ut singulorum seorsum causa cognosceretur: eo facete adludit Comicus; non enim aliud decretum in animo habuit. Juxta Cannoni decretum ait adolescens sibi impositam esse necessitatem δίχα ἑκάστην, non κρίνειν judicare, sed βινεῖν permolere. Jocus in eo consistit, quod quum in decreto esset reos διειλημμένους ἀπολογεῖσθαι, seorsum causam dicere, adolescens dicat se διαλελημμένον tanquam in diversa diductum binis subantibus vetulis simul morigeraturum. Mendose in cod. scriptum κατὰ τὸ Διαγόρου σαφῶς.

1094. ἑλκόμενος εἰμ᾽—Sic bene cod. Vulgo εἰμί.

1101. Φρύνην. Hoc nomine meretrices fuere complures. Adluditur hic forte ad φρύνη seu φρῦνος, quod *rubetam venenosam* significat.

1105. ἐάν τι πολλὰ πολλάκις πάθω. Sic cod. optime. Vox πολλὰ vulgo omissa cum versus labe. πολλὰ πολλάκις duo sunt adverbia ἐκ παραλλήλου posita, ut αὖθις αὖ. Notus est εὐφημισμὸς, seu formula bene ominata, ἤν τι πάθω, *si quid obtigerit*, id est, *si moriar*. Theocr. Idyll. viii. 10.

οὔ ποτε νικαξεῖς, οὐδ᾽ εἴ τι πάθοις τύ γ᾽
ἀείδων.

Meleager Epigr. xvi.

ἤν τι πάθω, Κλεόβουλε, (τὸ γὰρ πλέον
ἐν πυρὶ παίδων
βαλλόμενος, κεῖμαι λείψανον ἐν σποδιῇ)
λίσσομαι, ἀκρήτῳ μέθυσον, πρὶν ὑπὸ
χθόνα θέσθαι,
κάλπιν, ἐπιγράψας· ΔΩΡΟΝ ΕΡΩΣ
ΑΙΔῌ.

Sic Philocleon in Vespis 385.

ἤν τι πάθω ᾽γὼ,
ἀνελόντες καὶ κατακλαύσαντες θεῖναί μ᾽
ὑπὸ τοῖσι δρυφάκτοις.

θάψαι μ' ἐν αὐτῷ τῷ στόματι τῆς ἐσβολῆς·
καὶ τὴν ἄνωθεν ἐπιπολῆς τοῦ σήματος
ζῶσαν καταπιττώσαντας, εἶτα τὼ πόδε
μολυβδοχοήσαντας κύκλῳ περὶ τὰ σφυρὰ,
ἄνω 'πιθεῖναι πρόφασιν ἀντὶ ληκύθου.

Χο. (λείπει κομμάτιον τοῦ Χοροῦ.)

Θε. ὦ μακάριος μὲν δῆμος, εὐδαίμων δ' ἐγὼ,
αὐτή τε μοι δέσποινα μακαριωτάτη,
ὑμεῖς δ' ὅσαι πάρεστ' ἐπὶ ταῖσδε ταῖς θύραις,
οἱ γείτονές θ' ἅπαντες, οἵ τε δημόται,
ἐγώ τε πρὸς τούτοισιν ἡ διάκονος,
ἥτις μεμύρισμαι τὴν κεφαλὴν μυρώμασιν,
ἀγαθοῖσιν, ὦ Ζεῦ· πολὺ δ' ὑπερπέπαικεν αὖ
τούτων ἁπάντων τὰ Θάσι' ἀμφορείδια.
ἐν τῇ κεφαλῇ γὰρ ἐμμένει πολὺν χρόνον·
τὰ δ' ἄλλ' ἀπανθήσαντα πάντ' ἀπέπτετο·
ὥστ' ἐστὶ πολὺ βέλτιστα, πολὺ δῆτ', ὦ θεοί.
κέρασον ἄκρατον, εὐφρανεῖ τὴν νύχθ' ὅλην,
ἐκλεγομένη ὅ τι ἂν μάλιστ' ὀσμὴν ἔχῃ.
ἀλλ', ὦ γυναῖκες, φράσατέ μοι τὸν δεσπότην,

1108. καὶ τὴν ἄνωθεν. Sic bene cod. Vulgo καὶ τῶν sine ullo sensu. Intelligendum est adolescentem hæc ad spectatores conversum dicere. Oratio elliptica est; supplendum λίσσομαι ὑμᾶς, θάψαι με—καὶ καταπιττώσαντας—

1114. ὅσαι πάρεστ' ἐπὶ ταῖσδε ταῖς θύραις. In cod. ὅσαι πάρεστ' ἐπὶ ταῖσι θύραις. In impressis, ὅσαι παρέστατ' ἐπὶ ταῖσι θύραις. Veram lectionem restituimus.

1115. οἱ γείτονές θ' ἅπαντες. Sic est in cod. qui, ut impressi, in versus fine mendosus est. Sic illi habent:

οἱ γείτονές τε πάντες οἱ τῶν δημοτῶν.

quod, quidquid Faber censuerit, ineptum est.

1117. ἥ τις μεμύρισμαι. Sic Athenæus p. 691. Vulgo μεμύρωμαι. Usitatior est altera forma.

1118. ὑπερπέπαικεν αὖ τούτων. In cod. ὑπεπέπαικε νῦν αὐτῶν.

1122. Anus bibacula apud Plautum Curcul. i. 2.

Nam omnium unguentûm odor præ tuo, nautea est.

1124. ἐκλεγομένη. Sic cod. bene: refertur enim ad κέρασον. Vulgo ἐκλεγομένας.—ἔχῃ. Male cod. ἔχει.

1125. φράσατέ μοι τὸν δεσπότην, ὅπου 'στί. Usitatissimam hanc constructionem semel observasse satis erit. Verbis cogitandi, et dicendi substantivum adjungunt, quod sequenti verbo adjungi debuisset: φράσατέ μοι τὸν δεσπότην, ὅπου ἐστίν. Pro φράσατέ μοι ὅπου ὁ δεσπότης ἐστίν. Exempla multa congessit Taylorus in Indice Attico ad Lysiam, tametsi hæc loquendi ratio Atticis propria non est, sed apud quosvis scriptores obvia. Homerus Ἰλ. β'. 409.

ᾔδει γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν, ὡς ἐπονεῖτο.

υ'. 310.

Ἐννοσίγαι', αὐτὸς σὺ μετὰ φρεσὶ σῇσι νόησον
Αἰνείαν, ἤ κέν μιν ἐρύσσεαι.

Odyss. α'. 115.

ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσὶν, εἴ ποθεν ἐλθὼν—

1126. τῆς ἐμῆς κεκτημένης, heræ meæ. Sic Pl. 4. τῷ κεκτημένῳ, hero.

τὸν ἄνδρ', ὅπου 'στὶ, τῆς ἐμῆς κεκτημένης.
Χο. αὐτοῦ μένουσ' ἡμῖν γ' ἂν ἐξευρεῖν δοκεῖς.
Θε. μάλισθ'. ὁδὶ γὰρ ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἔρχεται.
ὦ δέσποτ', ὦ μακάριε, καὶ τρισόλβιε.
Δε. ἐγώ;
Θε. σὺ μέντοι, νὴ Δί', ὥς γ' οὐδεὶς ἀνήρ.
τίς γὰρ γένοιτ' ἂν μᾶλλον ὀλβιώτερος,
ὅστις, πολιτῶν πλεῖον ἢ τρισμυρίων
ὄντων τὸ πλῆθος, οὐ δεδείπνηκας μόνος.
Χο. εὐδαιμονικόν γ' ἄνθρωπον εἴρηκας σαφῶς.
Θε. ποῖ, ποῖ βαδίζεις;
Δε. ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἔρχομαι.
Θε. νὴ τὴν 'Αφροδίτην, πολύ γ' ἁπάντων ὕστατος.
ὅμως δ' ἐκέλευε συλλαβοῦσάν μ' ἡ γυνὴ
ἄγειν σε, καὶ τασδὶ μετὰ σοῦ τὰς μείρακας.
οἶνος δὲ Χῖος ἐστὶ περιλελειμμένος
καὶ τἄλλ' ἀγαθά. πρὸς ταῦτα μὴ βραδύνετε,
καὶ τῶν θεατῶν εἴ τις εὔνους τυγχάνει,
καὶ τῶν κριτῶν εἰ μή τις ἑτέρωσε βλέπει,
ἴτω μεθ' ἡμῶν· πάντα γὰρ παρέξομεν.
οὐκοῦν ἅπασι δῆτα γενναίως ἐρεῖς,
καὶ μὴ παραλείψεις μηδέν', ἀλλ' ἐλευθέρως
καλεῖν γέροντα, μειράκιον, παιδίσκον· ὡς
τὸ δεῖπνον αὐτοῖς ἔστ' ἐπεσκευασμένον
ἁπαξάπασιν, ἢν ἀπίωσιν οἴκαδε.

1127. ἡμῖν γ' ἂν ἐξευρεῖν δοκεῖς. Sic omnino legendum. Vulgo ἡμῖν γὰρ ἐξευρεῖν δοκεῖς. Primo istud γὰρ prorsus absurde hic positum. Deinde nisi adsit particula ἂν, verbum ἐξευρεῖν nihil aliud significare poterit quam *reperisse*, quod falsum est; at cum illa futuri significationem induit. Vide not. ad Pl. 380: qua ex fabula hoc etiam exemplum notabo v. 465.

καὶ τί ἂν νομίζετον
κακὸν ἐργάσασθαι μεῖζον ἀνθρώπους;

ubi infinitivi aoristo significationem futuri particula ἂν tribuit.

1131. μᾶλλον ὀλβιώτερος. Comparativus auctus per pleonasmum. Sic Euripides Hecuba 377.

θανὼν δ' ἂν εἴη μᾶλλον εὐτυχέστερος,
ἢ ζῶν. τὸ γὰρ ζῆν μὴ καλῶς, μέγας πόνος.

Plautus in lepidissimo Menæchmorum prologo 55.

Nam nisi qui argentum dederit, nugas egerit,
qui dederit, magis majores nugas egerit.

Et V. 6. 13. nam magis multo patior facilius verba.

1145. καὶ μὴ παραλείψεις. Vulgo παραλείψῃς.

1148. ἢν ἀπίωσιν οἴκαδε. Jocus præter exspectationem, quales sunt in Lysistrata 1071. 1213. frequentesque alii in comœdiis. Sic clauditur Plauti Stichus:

Intro hinc abeamus. Nunc jam saltatum satis pro vino est.
Vos spectatores, plaudite, atque ite ad vos comissatum.

Confer finem Pseudoli et Rudentis.

Χο. ἐγὼ δὲ πρὸς τὸ δεῖπνον ἤδη 'πείξομαι,
ἔχουσά τοι καὶ δᾷδα ταυτηνὶ καλῶς.
τί δῆτα διατρίβεις ἔχων, ἀλλ' οὐκ ἄγεις
τασδὶ λαβών; ἐν ὅσῳ δὲ καταβαίνεις, ἐγὼ
ἐπᾴσομαι μέλος τι μελλοδειπνικόν.
σμικρὸν δ' ὑποθέσθαι τοῖς κριταῖσι βούλομαι·
τοῖς σοφοῖς μὲν, τῶν σοφῶν μεμνημένους κρίνειν ἐμέ·
τοῖς γελῶσι δ' ἡδέως, διὰ τὸν γέλων κρίνειν ἐμέ·
σχεδὸν ἅπαντας οὖν κελεύω δηλαδὴ κρίνειν ἐμέ.
μηδὲ τὸν κλῆρον γενέσθαι μηδὲν ἡμῖν αἴτιον,
ὅτι προείληχ'· ἀλλ' ἅπαντα ταῦτα χρὴ μεμνημένους
μὴ 'πιορκεῖν, ἀλλὰ κρίνειν τοὺς χοροὺς ὀρθῶς ἀεί·
μηδὲ ταῖς κακαῖς ἑταίραις τὸν τρόπον προσεικέναι,
αἳ μόνον μνήμην ἔχουσι τῶν τελευταίων ἀεί·
ὦ, ὤ, ὥρα δή, φίλαι
γυναῖκες, εἴπερ μέλλομεν τὸ χρῆμα δρᾶν,
ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὑπανακινεῖν. Κρητικῶς οὖν τὼ πόδε
καὶ σὺ κίνει.

Ημ. τοῦτο δρῶ.

Χο. καὶ τάσδε νῦν λαγαρὰς
τοῖν σκελίσκοιν τὸν ῥυθμόν. τάχα γὰρ ἔπεισι
λεπαδοτεμαχοσελαχογαλεο-
κρανιολειψανοδριμυποτριμματο-
σιλφιοπαραομελιτοκατακεχυμενο-
κιχλεπικοσσυφοπεριστερα-

1154. Versus hic, ut sequentes, tetrameter trochaicus esse deberet, cui tres desunt syllabæ. Hoc Kusterus observato versum sic complet: σμικρὸν ἔτι, ὅ τι γ' ὑποθέσθαι τοῖς κριταῖσι βούλομαι.

1155. τοῖς σοφοῖς μὲν—Vulgo τοῖς σοφοῖσι.

1159 ὅτι προείληχ'. Uno die Athenis plures diversorum poëtarum exhibebantur populo fabulæ, quarum in commissione sorte ducebant Chori ordinem, quo alii post alios prodirent. Ex hoc loco apparet meliorem illius chori fuisse conditionem, qui prodiret postremus, quia recens illius memoria et voluptas judicum animis inhærens, priorum merita obliterabat. Hinc facete Comicus judices orat, ne male moratas meretriculas imitentur, quæ benefactorum meminisse non solent, nisi quæ postrema acceperunt. De fabularum commissionibus Athenis fieri solitis, legisse operæ pretium fuerit, quæ vir ingeniosus et elegantissimæ doctrinæ commentatus est in Actis Academiæ nostræ T. xxxix. p. 172.

1169. Ad hunc locum respexisse credo Eustathium cujus verba proferam ex Commentario in Iliadem p. 1177. Ἰστέον δὲ, ὡς, εἰ καὶ Ὅμηρος μὴ φιλεῖ χρῆσθαι πολυσυνθέτοις λέξεσιν, ἀλλ' οἱ μετ' ἐκεῖνον ἐπλεόνασαν τοῖς τοιούτοις, καὶ μάλιστα οἱ Ἀττικοί. τῇ δὲ κωμῳδίᾳ λίαν πάνυ τὸ τοιοῦτον ὑπερεσπούδασται. εὕρηνται γοῦν παρὰ τῷ Κωμικῷ χρεῖαι ἔν τινι ἀσυνήθει κωμῳδίᾳ, οὕτω συχνοσύνθετοι, ὥστε ὁ παρεξάμενος αὐτὰ ἀναγνῶναι, ἢ οὐ δυνήσεται τὸ πᾶν ἀνύσαι, ἢ ἀλλὰ πνευστιῶν αὐτὰ ἀπαλλαγήσεται.

λεκτρυονοπτεκεφαλλιοκιγκλοπε-
λειολαγῳοσιραιοβαφητραγανοπτερύγων.
σὺ δὲ ταῦτ' ἀκροασάμενος ταχὺ καὶ ταχέως
λαβὲ τρυβλίον· εἶτα λαβὼν κόνισαι
λέκιθον, ἵν' ἐπιδειπνῇς.
Ημ. ἀλλὰ λαιμάττουσί που.
Χο. αἴρεσθ' ἄνω· ἰαὶ εὐαί,
δειπνήσομεν εὐοῖ, εὐαί,
εὐαίως ἐπινίκι' εὐαί, εὐαί, εὐαί, εὐαί, εὐαί.

1176. *κόνισαι, festina.* Sic bene Faber, spreta Scholiastæ explicatione *γυμνάσθητι.* Supra 291. *ὃς ἂν μὴ πρῴ πάνυ τοῦ κνέφους ἥκῃ κεκονιμένος.*

Mutila est in fine hæc fabula. Notarum in procemio dixi versum 1135. ultimum in cod. Reg. esse. Nullum aliud vetus exemplar Ms. nancisci potui: quibus alia consulere commodum erit, forte plura reperient iis quæ Aldus edidit.

ΤΕΛΟΣ
ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΩΝ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΝΕΦΕΛΑΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ΘΕΡΑΠΩΝ *Στρεψιάδου.*

ΜΑΘΗΤΑΙ *Σωκράτους.*

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ΧΟΡΟΣ ΝΕΦΕΛΩΝ.

Ο ΔΙΚΑΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

Ο ΑΔΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.

ΠΑΣΙΑΣ *δανειστής.*

ΜΑΡΤΥΣ *Πασίου.*

ΑΜΥΝΙΑΣ *δανειστής.*

ΧΑΙΡΕΦΩΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ τις Στρεψιάδης ὑπὸ δανείων καταπονούμενος, διὰ τὴν ἱπποτροφίαν τοῦ παιδὸς, δεῖται τούτου, φοιτήσαντα ὡς τὸν Σωκράτην, μαθεῖν τὸν ἥττονα λόγον, εἴ πως δύναιτο, τὰ ἄδικα λέγων ἐν τῷ δικαστηρίῳ, τοὺς χρήστας νικᾷν καὶ μηδενὶ τῶν δανειστῶν μηδὲν ἀποδοῦναι. οὐ βουλομένου δὲ τοῦ μειρακίσκου, διαγνοὺς αὐτὸς ἐλθὼν μανθάνειν, καὶ μαθητὴν τοῦ Σωκράτους ἐκκαλέσας τινὰ, διαλέγεται. ἐκλυθείσης δὲ τῆς διατριβῆς, οἵ τε μαθηταὶ κύκλῳ καθήμενοι πιναροὶ συνορῶνται, καὶ αὐτὸς ὁ Σωκράτης ἐπὶ κρεμάθρας αἰωρούμενος, καὶ ἀποσκοπῶν τὰ μετέωρα θεωρεῖται. μετὰ ταῦτα τελεῖ παραλαβὼν τὸν πρεσβύτην, καὶ τοὺς νομιζομένους παρ' αὐτῷ θεοὺς, Ἀέρα, προσέτι δὲ καὶ Αἰθέρα καὶ Νεφέλας κατακαλεῖται. πρὸς δὲ τὴν εὐχὴν εἰσέρχονται Νεφέλαι ἐν σχήματι Χοροῦ· καὶ, φυσιολογήσαντος οὐκ ἀπιθάνως τοῦ Σωκράτους, ἀποκαταστᾶσαι πρὸς τοὺς θεατὰς, περὶ πλειόνων διαλέγονται. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν πρεσβύτης διδασκόμενος ἐν τῷ φανερῷ τινὰ τῶν μαθημάτων γελωτοποιεῖ· καὶ ἐπειδὴ διὰ τὴν ἀμαθίαν ἐκ τοῦ φροντιστηρίου ἐκβάλλεται,

. ARGUMENTUM ad fidem codd. edidi. In C. pro τελεῖ l. 12. est διδάσκει, quod prioris verbi interpretatio est. Alias varietates observare nihil adtinet. Perperam vulgo pro παραλαβὼν p. 76. l. 4. legitur περιλαβὼν, et pro σύγκρισιν l. 11. inepte σύγκρισιν.

ἄγων πρὸς βίαν τὸν υἱὸν, συνίστησι τῷ Σωκράτει. τούτου δὲ ἐξαγαγόντος αὐτῷ ἐν τῷ θεάτρῳ τὸν ἄδικον καὶ τὸν δίκαιον λόγον, διαγωνισθεὶς ὁ ἄδικος πρὸς τὸν δίκαιον λόγον, καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ ἄδικος λόγος, ἐκδιδάσκει. κομισάμενος δὲ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἐκπεπονημένον, ἐπηρεάζει τοῖς χρήσταις, καὶ, ὡς κατωρθωκότος, εὐωχεῖ παραλαβών. γενομένης δὲ περὶ τὴν εὐωχίαν ἀντιλογίας, πληγὰς λαβὼν ὑπὸ τοῦ παιδὸς, βοὴν ἵστησι, καὶ προσκαταλαλούμενος ὑπὸ τοῦ παιδὸς, ὅτι δίκαιον τοὺς πατέρας ὑπὸ τῶν υἱῶν ἀντιτύπτεσθαι, ὑπεραλγῶν διὰ τὴν πρὸς τὸν υἱὸν σύγκρουσιν ὁ γέρων, κατασκάπτει καὶ ἐμπίπρησι τὸ φροντιστήριον τῶν Σωκρατιστῶν. τὸ δὲ δρᾶμα τῶν πάνυ δυνατῶς πεποιημένων.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΝΕΦΕΛΑΙ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΘΕΡΑΠΩΝ, ΜΑΘΗΤΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Στ. ΙΟΥ, ἰού.
ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον
ἀπέραντον. οὐδέποθ' ἡμέρα γενήσεται;

Inter Scripta Gallica politissimi auctoris BERNARDI DE FONTENELLE exstat commentariolum, quod ille sibi olim juvenis memoriæ causa scripserat, nec luci destinaverat publicæ. Titulus est: *Remarques sur quelques Comédies d'Aristophane, sur le Théatre Grec. &c.* Quæ de Comici nostri fabulis tulit judicia, non usquequaque vera sunt. Non videtur Græcæ antiquitatis et linguæ satis peritus fuisse vir ingeniosus, diversisque variarum rerum districtus studiis, ut Dramatum scopum et allusionem, actionem scenæ, permultarumque Aristophanis facetiarum acumen percipere potuerit: in eoque minus æquum se prodit, quod pleraque e sui temporis moribus æstimet. Sunt tamen in hac commentatione nonnulla, quæ tollere velis, quæque acre viri ingenium ostendunt. Placent mihi ista quæ in NUBES observat: *Le dessein de cette piéce est fort plaisant.* STREPSIADE *est le vrai* BOURGEOIS GENTILHOMME, *par la difficulté qu'il a d'apprendre, par ses méprises continuelles, et par la naïveté avec laquelle il rend ce qu'il a appris. Il ressemble fort aussi à* GEORGE DANDIN, *quand il se plaint d'avoir épousé une femme de la ville, lui qui étoit un homme de la campagne.* Primus e scriptoribus nostris, nescio an solus, persensisse videtur BERNARDUS ille, novæ Comœdiæ poëtarum qui exstant ex omni ævo excellentissimum, solumque, qui ingenio et vi comica Aristophani æquiparari possit, MOLIERIUM, Comico nostro quædam debere, multaque lineamenta facetissimi illius plebeii hominis, nobilium mores æmulantis, MONSIEUR JOURDAIN, in Dramate, cui titulus, LE BOURGEOIS GENTILHOMME e STREPSIADE adumbrata esse; quod verissimum esse facile deprehendet, quicunque utramque fabulam diligenter leget.

Deest in codice initium Fabulæ, usque ad v. 251. qui primus ibi comparet.

3. *ἀπέραντον.* Sic iv. codd. Glossæ, *ἀπλήρωτον, ἀτελείωτον.* Sic infra 393. codd. cum impressis eandem formam *ἀπέραντον* exhibent. Quod ad hunc locum in scholiis legitur: *οἱ δὲ ἀπέραντον μετὰ τοῦ ν γράφοντες ἁμαρτάνουσι*, imperiti Græculi est. In Æschyli Prom. 1086. *εἰς ἀπέραντον δίκτυον ἄτης.* Gl. *οὗ τέλος οὐχ εὑρίσκεται.* Utraque forma perinde bona est. Nec eam differen-

καὶ μὴν πάλαι γ' ἀλεκτρυόνος ἤκουσ' ἐγώ.
οἱ δ' οἰκέται ῥέγκουσιν· ἀλλ' οὐκ ἂν πρὸ τοῦ.
ἀπόλοιο δῆτ', ὦ πόλεμε, πολλῶν οὕνεκα,
ὅτι οὐδὲ κολάσαι 'ξεστί μοι τοὺς οἰκέτας.
ἀλλ' οὐδ' ὁ χρηστὸς οὑτοσὶ νεανίας
ἐγείρεται τῆς νυκτὸς, ἀλλὰ πέρδεται
ἐν πέντε σισύραις ἐγκεκορδυλημένος.
ἀλλ', εἰ δοκεῖ, ῥέγκωμεν ἐγκεκαλυμμένοι.---
'Αλλ' οὐ δύναμαι δείλαιος εὕδειν, δακνόμενος
ὑπὸ τῆς δαπάνης, καὶ τῆς φάτνης, καὶ τῶν χρεῶν,
διὰ τουτονὶ τὸν υἱόν. ὁ δὲ κόμην ἔχων,
ἱππάζεταί τε, καὶ ξυνωρικεύεται,
ὀνειροπολεῖ θ' ἵππους· ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι,
ὁρῶν ἄγουσαν τὴν σελήνην εἰκάδας.
οἱ γὰρ τόκοι χωροῦσιν.---ἅπτε, παῖ, λύχνον,
κἄκφερε τὸ γραμματεῖον, ἵν' ἀναγνῶ λαβὼν,
ὁπόσοις ὀφείλω, καὶ λογίσωμαι τοὺς τόκους.
φέρ' ἴδω, τί ὀφείλω; δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ.
τοῦ δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ; τί ἐχρησάμην;
ὅτ' ἐπριάμην τὸν κοππατίαν. οἴμοι τάλας.

tiam agnoscunt boni scriptores, quam ille statuit in integra nota, quam e cod. C. describo: ἀπέρατον, τὸ μὴ ἔχον πέρας· ἀπέραντον δὲ, τὸ μὴ περαινόμενον, καὶ τὸ ὅπερ μὴ δύναιτ' ἄν τις ἐξελθεῖν. Quemadmodum hic de longa nocte queritur Strepsiades, ita Sosia apud Plaut. in *Amphitr.* i. 1.

Neque ego hac nocte longiorem me
vidisse censeo:
nisi item unam, verberatus quam pependi perpetem.

Nec mirum Strepsiadem hunc noctes insomnes ducere: hoc enim evenire solet iis, qui in magno ære alieno sunt. Apud Plautum Menæ. V. 5. rogat medicus Menæchmum:

Perdormiscin' usque ad lucem? facilen' tu dormis cubans?

Cui illo respondet:

Perdormisco, si resolvi argentum, quoi debeo.

Ex Lamb. Bos Observatt. critt. p. 61.

7. ὅτι οὐδὲ κολάσαι 'ξεστι. Vide not. ad Lys. 611. et Thesm. 217. Perperam in impressis ὅτ' οὐδὲ κολάσ' ἔξεστι. In plerisque codd. scriptum est plene κολάσαι ἔξεστι. Mallem vero ὅτι τ' οὐδὲ, vel ὅτι δ' οὐδέ. Copula enim desideratur: ἀπόλοιο πολλῶν οὕνεκα, καὶ ὅτι—vel ὅτι δὲ—Sic extrema in fabula: παῖε, πολλῶν οὕνεκα, μάλιστα δ' εἰδὼς—In bellum imprecatur, quod non sinat servos castigare, quia quum prope hostes essent, ab heris male habiti facile transfugiebant. Idcirco inter eos, quibus bellum commodum est, servos recenset, Pace 451.

ἢ δοῦλος αὐτομολεῖν παρεσκευασμένος.

Male hæc unus e Scholiastis refert ad libertatis promissionem factam servis ante pugnam ad Arginusas, quæ contigit an. 3. Olymp. xciii. diu post editam hanc fabulam.

10. ἐγκεκορδυλημένος. Gl. ἐντετυλιγμένος, ἐγκεκρυμμένος.

12. δακνόμενος. Gl. ἐνοχλούμενος.

15. Glossæ: ἱππάζεται, ἐν ἵππῳ ὀχεῖται. ξυνωρικεύεται, ἐπὶ δίφρου φέρεται. ὀνειροπολεῖ, ἐν ὀνείρασι φαντάζεται.

20. λογίσωμαι. Gl. λογαριάσωμαι, λογαριάσω.

22. τοῦ. Gl. ἕνεκεν τίνος πράγματος—τί ἐχρησάμην; Gl. ἐς τί, κατὰ τί.

εἶτ᾽ ἐξεκόπην πρότερον τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ.
Φε. Φίλων, ἀδικεῖς. ἔλαυνε τὸν σαυτοῦ δρόμον.
Στ. τοῦτ᾽ ἐστὶ τοῦτο τὸ κακόν, ὅ μ᾽ ἀπολώλεκεν.
ὀνειροπολεῖ γὰρ καὶ καθεύδων ἱππικήν.
Φε. πόσους δρόμους ἐλᾷ τὰ πολεμιστήρια;
Στ. ἐμὲ μὲν σὺ πολλοὺς τὸν πατέρ᾽ ἐλαύνεις δρόμους.---
ἀτὰρ τί χρέος ἔβα με μετὰ τὸν Πασίαν;
τρεῖς μναῖ διφρίσκου καὶ τροχοῖν Ἀμυνίᾳ.
Φε. ἄπαγε τὸν ἵππον ἐξαλίσας οἴκαδε.
Στ. ἀλλ᾽, ὦ μέλ᾽, ἐξήλικας ἐμέ γ᾽ ἐκ τῶν ἐμῶν,
ὅτε καὶ δίκας ὦφληκα, χ᾽ ἅτεροι τόκου
ἐνεχυράσεσθαί φασιν.
Φε. ἐτεόν, ὦ πάτερ,
τί δυσκολαίνεις, καὶ στρέφει τὴν νύχθ᾽ ὅλην;
Στ. δάκνει με δήμαρχός τις ἐκ τῶν στρωμάτων.
Φε. ἔασον, ὦ δαιμόνιε, καταδαρθεῖν τί με.
Στ. σὺ μὲν οὖν κάθευδε· τὰ δὲ χρέα ταῦτ᾽ ἴσθ᾽ ὅτι
εἰς τὴν κεφαλὴν ἅπαντα τὴν σὴν τρέψεται.---
Φεῦ.
εἴθ᾽ ὤφελ᾽ ἡ προμνήστρι᾽ ἀπολέσθαι κακῶς,
ἥτις με γῆμαι ᾽πῆρε τὴν σὴν μητέρα.
ἐμοὶ γὰρ ἦν ἄγροικος ἥδιστος βίος,
εὐρωτιῶν, ἀκόρητος, εἰκῇ κείμενος,

25. In somnis loquitur adolescens.

29. ἐλαύνεις. Gl. στρέφεσθαί με ποιεῖς, ἤγουν πολλὰς στροφὰς φροντίδων διεγείρεις.

30. ἔβα με. Gl. κατέλαβε. Translata loquendi forma ex Euripidis Tragœdia, in qua erat juxta Scholiastem: τί χρέος ἔβα δῶμα. In Herc. Fur. legitur hic versus 531.

γύναι, τί καινὸν ἦλθε δώμασιν χρέος;

Vide Phrynichum in χρέως, p. 172.

31. τρεῖς μναῖ. Supple ὀφείλονται ἕνεκα—

35. ἐνεχυράσεσθαι, forma media, *pignora ablaturos*. Gl. ἐνέχυρον ἐξ ἐμοῦ λαβεῖν. At infra v. 241. τὰ χρήματ᾽ ἐνεχυράζομαι, significatione passiva, *pignora a me capiuntur*. Vide Salmasium de modo usurarum p. 549.

36. καὶ στρέφει. Perperam vulgo στρέφῃ. Illud est in membr. et absque iis etiam repositum fuisset.

37. δήμαρχος. Scholion Ms. cod. C. δέον εἰπεῖν κόρεις. οἱ γὰρ κόρεις ἐν τοῖς στρώμασιν ὄντες τοὺς ὑπνοῦντας δάκνουσιν. ὁ δὲ μεμνημένος, ὅτι εἰς δικαστήριον ἥξει ὑπὸ τῶν δανειστῶν, δήμαρχος φησί. δήμαρχος δέ ἐστιν, ὁ τοῦ δήμου προστάτης, ὃν φασὶν ἰδιωτικῶς δοῦκαν.

41. εἴθ᾽ ὤφελ᾽. Parodia primi versus Euripidis Medeæ:

εἴθ᾽ ὤφελ᾽ Ἀργοῦς μὴ διαπτᾶσθαι σκάφος.

προμνήστρια. Gl. ἡ τοῦ γάμου πρόξενος.

42. γῆμαι ᾽πῆρε. Gl. παρεκίνησε, κατέπεισε. Perperam vulgo, γῆμ᾽ ἐπῆρε. Vide supra ad v. 7.

44. εὐρωτιῶν. ἐξήγησίς ἐστι τοῦ εἰκῇ κείμενος. τοῖς γὰρ εἰκῇ καὶ ἀμελῶς κειμένοις ἱδρὼς προσίζει καὶ νοτίς. τοιοῦτος δὲ ὁ τῶν ἀγροίκων βίος· ὥσπερ αὖ ἐπιμελὴς καὶ καθάριος ὁ τῶν ἀστικῶν. διόπερ καὶ εἰς πενίαν συνεχῶς ὑπὸ τῶν ποιητῶν τύπτεται καὶ ὀνειδίζεται, ὥς φησι Μένανδρος·

βρύων μελίτταις, καὶ προβάτοις, καὶ στεμφύλοις.
ἔπειτ' ἔγημα Μεγακλέους τοῦ Μεγακλέους
ἀδελφιδῆν, ἄγροικος ὤν, ἐξ ἄστεος,
σεμνήν, τρυφῶσαν, ἐγκεκοισυρωμένην.
ταύτην ὅτ' ἐγάμουν, ξυγκατεκλινόμην ἐγώ,
ὄζων τρυγὸς, τρασιᾶς, ἐρίων περιουσίας·
ἡ δ' αὖ, μύρου, κρόκου, καταγλωττισμάτων,
δαπάνης, λαφυγμοῦ, Κωλιάδος, Γενετυλλίδος.
οὐ μὴν ἐρῶ γ', ὡς ἀργὸς ἦν, ἀλλ' ἐσπάθα.
ἐγὼ δ' ἂν, αὐτῇ θοἰμάτιον δεικνὺς τοδὶ,
πρόφασιν, ἔφασκον· Ὦ γύναι, λίαν σπαθᾷς.
Θε. ἔλαιον ἡμῖν οὐκ ἔνεστ' ἐν τῷ λύχνῳ.
Στ. οἴμοι· τί γάρ μοι τὸν πότην ἧπτες λύχνον;
δεῦρ' ἔλθ' ἵνα κλάῃς.
Θε. διατί δῆτα κλαύσομαι;
Στ. ὅτι τῶν παχειῶν ἐνετίθεις θρυαλλίδων.---
Μετὰ ταῦθ', ὅπως νῷν ἐγένεθ' υἱὸς οὑτοσὶ,
ἐμοί τε δὴ καὶ τῇ γυναικὶ τῇ 'γαθῇ,

ὡς εἰς τὰ καθαρὰ λιμὸς εἰσοικίζεται. Suidas.—ἀκόρητος. Gl. ἀκαλλώπιστος. Eustathius ad Il. p. 951. i. 41. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι οἱ Ἀττικοὶ ἀκόρητόν φασι τὸ ἀκαλλώπιστον καὶ ἀφιλοκάλητον, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ Κωμικὸς ἐν τῷ, βίον ἀκόρητον, εἰκῇ κείμενον. τοῦ δὲ τοιούτου ἀκορήτου θέμα τὸ κορῶ. ἐξ οὗ ἐκκορεῖν Ἑλλάδα ἡ κωμῳδία λέγει, τὸ ἐκκενοῦν καὶ καθαίρειν ὥσεὶ καὶ ἐσαροῦτο κατὰ τὰς φιλοκαλουμένας οἰκίας. Respicit versum Pacis 59.

45. στεμφύλων. Gl. τεταριχευμέναις σταφύλαις. Falso. Phrynichus: στέμφυλα. οἱ μὲν πολλοὶ, τὰ τῶν βοτρύων ἐκπιέσματα, ἀμαθῶς· οἱ δ' Ἀττικοὶ, στέμφυλα τὰ τῶν ἐλαῶν. Thomas M. στέμφυλα οἱ πολλοὶ, τὰ τῶν βοτρύων μετὰ τὸ ἐκπιεσθῆναι· οἱ δ' Ἀττικοὶ, στέμφυλα τὰ τῶν ἐλαῶν.

48. σεμνήν. Gl. σοβαρὰν τὸ ἦθος. ἐγκεκοισυρωμένην. Schol. Ms. περισσῶς κεκοσμημένην, κεκαλλωπισμένην, ὁμοίως τῇ Κοισύρᾳ. αὕτη δὲ ἦν γυνή τις πάνυ ἑαυτὴν κοσμοῦσα ἱματίοις καὶ τῇ ἄλλῃ διαίτῃ, ὡς τοὺς ὁρῶντας ἐκπλήττεσθαι. Suidas ex antiquis scholiis Cœsyram Pisistrati uxorem fuisse dicit; juxta alios, Alcmæonis, quod probabilius est. Namque in Acharn. 614. ὁ Κοισύρας Megacles appellatur.

50. τρυγός. Bene Schol. νέου οἴνου. Hesych. τρύγα. οἶνον ἀδιήθητον ἀπὸ ληνοῦ.—τρασιᾶς. Gl. ξύλου ἐν ᾧ τὰς ὀπώρας ἐξήραινον.

51. Schol. Ms. καταγλώττισμά ἐστιν, ὅταν ἐν τῷ καιρῷ τῆς συνουσίας ὁ ἀνὴρ τὴν γλῶτταν αὐτοῦ τῷ τῆς γυναικὸς ἐμβάλλῃ στόματι. ἔστι δὲ καὶ ὁ λαφυγμὸς κατὰ μέν τινας τὸ αὐτό· κατὰ δέ τινας, ἡ ἄλογος καὶ καθ' ὑπερβολὴν δαπάνη. ἔστι γὰρ λάπτω καὶ λαφύσσω τὸ ῥοφῶ, κυρίως ἐπὶ κυνῶν καὶ χοίρων. ὅθεν παράγεται καὶ ὁ λαφυγμός. εἰκότως δὲ ταῦτα καταλέγει, δεικνὺς ὅτι αἱ εὐγενεῖς γυναῖκες ὑπὸ τῆς λίαν τρυφῆς τοιαῦτα πράττουσι.

53. ἐσπάθα, *telam texebat*: proprie *telam spatha densabat*. In ambiguitate hujus verbi ludit, quod significat etiam *prodigere*. Hesych. σπαθᾷ. τρυφᾷ, ἀναλίσκει, ἀσώτως καὶ ἀφειδῶς ἀλαζονεύεται.

57. Suidas: πότης λύχνος, παρὰ Ἀττικοῖς, ὁ πολὺ ἔλαιον ἀναλίσκων. Confer Herodiani Philetærum p. 432.

58. διατί δῆτα κλαύσομαι. Sic recte codd. A. B. Vulgo διατί δὴ κλαύσομαι, claudicante versu.

61. τῇ 'γαθῇ. Male in A. C. τῇ ἀγαθῇ.

περὶ τοὐνόματος δὴ ταῦτ' ἐλοιδορούμεθα.
ἡ μὲν γὰρ ἵππον προσετίθει πρὸς τοὔνομα,
Ξάνθιππον, ἢ Χάριππον, ἢ Καλλιππίδην·
ἐγὼ δὲ τοῦ πάππου 'τιθέμην Φειδωνίδην.
τέως μὲν οὖν ἐκρινόμεθ'· εἶτα τῷ χρόνῳ
κοινῇ ξυνέβημεν, κᾀθέμεθα Φειδιππίδην.
τοῦτον τὸν υἱὸν λαμβάνουσ' ἐκορίζετο;
Ὅταν σὺ μέγας ὢν ἅρμ' ἐλαύνῃς πρὸς πόλιν,
ὥσπερ Μεγακλέης, ξυστίδ' ἔχων --- ἐγὼ δ' ἔφην·
Ὅταν μὲν οὖν τὰς αἶγας ἐκ τοῦ Φελλέως,
ὥσπερ ὁ πατήρ σου, διφθέραν ἐνημμένος ---
ἀλλ' οὐκ ἐπίθετο τοῖς ἐμοῖς οὐδὲν λόγοις,
ἀλλ' ἵππερόν μου κατέχεεν τῶν χρημάτων.
νῦν οὖν ὅλην τὴν νύκτα φροντίζων, ὁδοῦ
μίαν εὗρον ἀτραπὸν δαιμονίως ὑπερφυᾶ,
ἣν, ἢν ἀναπείσω τουτονὶ, σωθήσομαι.
ἀλλ' ἐξεγεῖραι πρῶτον αὐτὸν βούλομαι.
πῶς δῆτ' ἂν ἥδιστ' αὐτὸν ἐπεγείραιμι; πῶς;
Φειδιππίδη, Φειδιππίδιον.

Φε. τί, ὦ πάτερ;

Στ. κύσον με, καὶ τὴν χεῖρα δὸς τὴν δεξιάν.

Φε. ἰδού. τί ἐστιν.

Στ. εἰπέ μοι, φιλεῖς ἐμέ;

Φε. νὴ τὸν Ποσειδῶ τουτονὶ τὸν Ἵππιον.

Στ. μή μοι γε τοῦτον μηδαμῶς τὸν Ἵππιον.
οὗτος γὰρ ὁ θεὸς αἴτιός μοι τῶν κακῶν.
ἀλλ' εἴπερ ἐκ τῆς καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς,
ὦ παῖ, πιθοῦ.

Φε. τί οὖν πίθωμαι δῆτά σοι;

66. τέως. Gl. μέχρι τινός. τῷ χρόνῳ; μόλις.

68. ἐκορίζετο. Gl. ἐκολάκευε.

70. ξυστίδ'. Schol. Ms. ξυστὶς εἶδος ἱματίου πορφυροῦ. ἄλλοι δέ φασι τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον σωσάνιον καὶ σῶζον τοὺς ἄνδρας.

73. ἐπίθετο. Sic cum Bentleio lego. Vulgo minus numerose ἐπείθετο.

74. Ἵππερον. Gl. ἱππικὸν ἔρωτα, ἀφανισμόν. Recte in membr. scriptum est κατέχεεν, quod absque iis etiam ob versum reponi debebat. Male vulgo κατέχει.

81. κύσον με. Perperam vulgo κῦσόν με. Prima in κύω, κυνῶ corripitur semper. Vide Ran. 755. 788. Æschylus Prom. 944.

οἱ προσκυνοῦντες τὴν Ἀδράστειαν, σοφοί.

Confer not. ad Apollonium i. 1238.—τὴν δεξιάν. Schol. Ms. ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς τὰς δεξιὰς διδόναι ἀλλήλοις εἰς βεβαίωσιν τῶν συνθηκῶν. καὶ Ὅμηρος (Ἰλ. ζ. 233.)

χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην, καὶ πιστώσαντο.

87. τί οὖν πίθωμαι; Sic recte Dawe-

Στ. ἐκστρεψον ὡς τάχιστα τοὺς σαυτοῦ τρόπους,
καὶ μάνθαν' ἐλθὼν ἃ 'ν ἐγὼ παραινέσω.
Φε. λέγε δή, τί κελεύεις;
Στ. καί τι πείσει;
Φε. πείσομαι,
νὴ τὸν Διόνυσον.
Στ. δεῦρό νυν γ' ἀπόβλεπε.
ὁρᾷς τὸ θύριον τοῦτο καὶ τῳκίδιον;
Φε. ὁρῶ. τί οὖν τοῦτ' ἐστὶν ἐτεόν, ὦ πάτερ;
Στ. ψυχῶν σοφῶν τοῦτ' ἐστὶ φροντιστήριον.
ἐνταῦθ' ἐνοικοῦσ' ἄνδρες, οἳ τὸν οὐρανὸν
λέγοντες ἀναπείθουσιν, ὡς ἔστιν πνιγεύς,
κἄστιν περὶ ἡμᾶς οὗτος· ἡμεῖς δ' ἄνθρακες.
οὗτοι διδάσκουσ', ἀργύριον ἤν τις διδῷ,
λέγοντα νικᾷν καὶ δίκαια κἄδικα.
Φε. εἰσὶν δὲ τίνες;
Στ. οὐκ οἶδ' ἀκριβῶς τοὔνομα·
μεριμνοφροντισταὶ καλοί τε κἀγαθοί.
Φε. αἰβοῖ· πονηροί γ', οἶδα. τοὺς ἀλαζόνας,
τοὺς ὠχριῶντας, τοὺς ἀνυποδήτους λέγεις,
ὧν ὁ κακοδαίμων Σωκράτης καὶ Χαιρεφῶν.
Στ. ἢ, ἤ, σιώπα· μηδὲν εἴπῃς νήπιον.
ἀλλ' εἴ τι κήδει τῶν πατρῴων ἀλφίτων,
τούτων γενοῦ μοι, σχασάμενος τὴν ἱππικήν.
Φε. οὐκ ἂν, μὰ τὸν Διόνυσον, εἰ δοίης γ' ἐμοὶ

sius, cujus emendationi favet cod. C. in quo πίθομαι. Vulgo πιθοῦμαι. In meo πειθοῦμαι.

92. τῳκίδιον. τὸ οἰκίδιον. Ad hanc formam in Thesm. 349. scribi debuit:

κακῶς ἀπολέσθαι τοῦτον αὐτὸν κῴκίαν.

non, ut ibi reliquimus, κοἰκίαν. Sic Ran. 511. κῷνον pro καὶ οἶνον.

94. φροντιστήριον. Hesych. διατριβὴ καὶ τὸ οἴκημα Σωκράτους, καὶ τὸ σχολεῖον. Ipse etiam Socrates φροντιστὴς appellabatur. Vide Lamb. Bos Observatt. critt. p. 63.

96. ὡς ἔστιν πνιγεύς. Sic ad metri legem scribendum fuit. Perperam vulgo ἐστι. Gl. πνιγεὺς, κάμινος.

98. ἀργύριον ἤν τις διδῷ. De Socrate vere dici hoc non potuit, qui nunquam ab auditoribus suis mercedem accepit. Sed hoc faciebant plerique alii Sophistæ. Hac autem fabula sub persona Socratis philosophos omnes traducit Aristophanes, et quæ singulis in ratione vitæ et doctrina inerant ridicula, ea simul omnia in Socratem confert. Sic solent etiamnum Comici nostri, qui in personam aliquam fictam vitia et ridicula congerunt in multis hominibus observata. Hoc non ignorabant Athenienses, quorum nulli non notus erat Socrates. Hujus observationis meminisse lectorem velim ad omnes locos, ubi Socrati, qui philosophorum omnium personam sustinet, vel dogmata vel actiones tribuuntur, a quibus eum scimus fuisse alienissimum.

105. νήπιον. Gl. μωρόν.

107. σχασάμενος. Gl. ἀφείς.

τοὺς Φασιανοὺς, οὓς τρέφει Λεωγόρας.
Στ. ἴθ', ἀντιβολῶ σ', ὦ φίλτατ' ἀνθρώπων ἐμοὶ,
ἐλθὼν διδάσκου.
Φε. καὶ τί σοι μαθήσομαι;
Στ. εἶναι παρ' αὐτοῖς φασὶν ἄμφω τὼ λόγω,
τὸν κρείττον', ὅστις ἐστὶ, καὶ τὸν ἥττονα.
τούτοιν τὸν ἕτερον τοῖν λόγοιν, τὸν ἥττονα,
νικᾷν λέγοντα φασὶ τἀδικώτερα.
ἢν οὖν μάθῃς μοι τὸν ἄδικον τοῦτον λόγον,
ἃ νῦν ὀφείλω διὰ σὲ, τούτων τῶν χρεῶν
οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ' ἂν ὀβολὸν οὐδενί.
Φε. οὐκ ἂν πιθοίμην. οὐ γὰρ ἂν τλαίην ἰδεῖν
τοὺς ἱππέας, τὸ χρῶμα διακεκναισμένος.
Στ. οὐκ ἄρα, μὰ τὴν Δήμητρα, τῶν γ' ἐμῶν ἔδει,
οὔτ' αὐτὸς, οὔθ' ὁ ζύγιος, οὔθ' ὁ σαμφόρας·
ἀλλ' ἐξελῶ σ' ἐς κόρακας ἐκ τῆς οἰκίας.
Φε. ἀλλ' οὐ περιόψεταί μ' ὁ θεῖος Μεγακλέης
ἄνιππον. ἀλλ' εἴσειμι, σοῦ δ' οὐ φροντιῶ.
Στ. ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μέντοι πεσών γε κείσομαι·
ἀλλ' εὐξάμενος τοῖσιν θεοῖς, διδάξομαι
αὐτὸς, βαδίζων εἰς τὸ φροντιστήριον.
πῶς οὖν γέρων ὢν, κἀπιλήσμων, καὶ βραδὺς,
λόγων ἀκριβῶν σχινδαλάμους μαθήσομαι;

109. τοὺς Φασιανούς. Nulla est hic ambiguitas: de Phasianis gallinis hoc intelligendum. Enimvero absurdum esset adolescentem dicere: *equitandi studium non abjicerem, etiamsi mihi dares pulcherrimos equos.* Præterea notæ gulositatis Leogoras gallinas Phasianas saginabat; nihil illi cum equis fuit rei. Vid. not. ad Phrynichum p. 204.

114. In fine hujus versus τὸν ἥττονα scribi debuit, ut in superioris fine, et sic est in iv. codd. Perperam vulgo ἥσσονα.

115. τἀδικώτερα. Sic tres Regii. Vulgo τἀδικώτατα. Comparativus sic eleganter adhibetur vice superlativi.

119. οὐκ ἂν πιθοίμην. In meo, licet reclamante metro, πειθοίμην. Frequentissima horum permutatio.

120. τὸ χρῶμα διακεκναισμένος. Gl. βεβλαμμένος, ἐφθαρμένος, ὠχρὸς, οἷόν ἐστι τὸ τῶν φιλοσόφων.

121. ἔδει. Confer not. ad Conc. 595.

126. Metaphora sumta a luctatoribus, qui nisi ter dejecti fuissent, pro victis non habebantur. Semel dejectus iterumque surgebat, certamenque integrabat. Vide Lucillii epigramm. xx. in Milonem. Summo cum judicio nuperus Sophoclis commentator hunc Comici versum Euripidi admovit, apud quem Orestis initio Electra de fratre suo ait juxta Musgravii emendationem, quam, licet codd. aliquot auctoritate suffultam, probandam non censui:

νοσῶν
τλήμων Ὀρέστης· οὐδὲ πεσὼν ἐν δεμνίοις
κεῖται.

Quod, ut huic Comici loco assimuletur, significare necesse est: *Neque cum morbo conflictatus, postquam in lecto cecidit, jacendo se victum profitetur; sed exsurgit, et cum morbo denuo colluctatur.* Bella mehercule sententia!

130. σχινδαλάμους. Perperam vulgo σκινδαλμοὺς, corruptis numeris. Ex usu

ἰτητέον. τί ταῦτ' ἔχων στραγγεύομαι,
ἀλλ' οὐχὶ κόπτω τὴν θύραν; παῖ, παιδίον.
Μα. βάλλ' ἐς κόρακας. τίς ἐσθ' ὁ κόψας τὴν θύραν;
Στ. Φείδωνος υἱὸς Στρεψιάδης Κικυννόθεν.
Μα. ἀμαθής γε, νὴ Δί', ὅστις οὑτωσὶ σφόδρα
ἀπεριμερίμνως τὴν θύραν λελάκτικας,
καὶ φροντίδ' ἐξήμβλωκας ἐξευρημένην.
Στ. ξύγγνωθί μοι· τηλοῦ γὰρ οἰκῶ τῶν ἀγρῶν.
ἀλλ' εἰπέ μοι τὸ πρᾶγμα τοὐξημβλωμένον.
Μα. ἀλλ' οὐ θέμις πλὴν τοῖς μαθηταῖσιν λέγειν.
Στ. λέγε νυν ἐμοὶ θαῤῥῶν. ἐγὼ γὰρ οὑτοσὶ
ἥκω μαθητὴς εἰς τὸ φροντιστήριον.
Μα. λέξω. νομίσαι δὲ σε ταῦτα χρὴ μυστήρια.
ἀνήρετ' ἄρτι Χαιρεφῶντα Σωκράτης
ψύλλαν, ὁπόσους ἅλλοιτο τοὺς αὑτῆς πόδας.
δακοῦσα γὰρ τοῦ Χαιρεφῶντος τὴν ὀφρῦν,
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Σωκράτους ἀφήλατο.
Στ. πῶς δῆτα τοῦτ' ἐμέτρησε;
Μα. δεξιώτατα.
κηρὸν διατήξας, εἶτα τὴν ψύλλαν λαβὼν
ἐνέβαψεν εἰς τὸν κηρὸν αὐτῆς τὼ πόδε·
κᾆτα ψυγείσῃ περιέφυσαν Περσικαί.
ταύτας ὑπολύσας, ἀνεμέτρει τὸ χωρίον.
Στ. ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τῆς λεπτότητος τῶν φρενῶν.
Μα. τί δῆτ' ἂν, ἕτερον εἰ πύθοιο Σωκράτους

Atticæ dialecti litera asperata pro tenui reponenda fuit. Vide not. ad Ran. 819. Productiorem formam σχινδαλάμους sola metri necessitas tuetur: accedit etiam codicis auctoritas: in B. scriptum σκινδαλάμους. Hesych. σκινδάλαμος. σκόλοψ. τινὲς δὲ διὰ τοῦ χ, σχινδάλαμος. ἄλλοι, σκινδαλμός. Quæ ad hanc glossam voci explicandæ affert Lamb. Bos, sunt bonæ notæ. Sed senariorum leges nec prosodiam græcam noverat, si δαλμους pro iambo habuit, aut si spondeum ibi stare posse credidit.

131. στραγγεύομαι. Gl. ἀναβάλλω, καὶ διατρίβω. βραδύνω. In C. atramento scriptum στρατ. reliqua vocis pars minio scripta εύομαι. Primo librarius scribere voluit στρατεύομαι, quod verbum sæpe cum στραγγεύομαι commutatum. Vide Hesychii interpretes ad glossam στρατεύομαι, διατρίβω. in primis vero elegantissimum Valckenarium ad Ammonium L. ii. cap. xiii.

136. τὴν θύραν λελάκτικας. Alia metaphora Plautus Truc. ii. 2.

Quis illic est, qui tam proterve nostras
ædes arietat?

137. ἐξήμβλωκας. Gl. ἡμιτελῆ ἐκπέσας διαφθείρας. Allusio ad Socratis matrem quæ obstetrix erat: ipse autem dicere solebat se eandem artem exercere, ὅτι τέχνην ἔχω τὴν μαιευτικὴν, καὶ διὰ ταύτης ποιῶ τοὺς νέους ἀποτίκτειν τὰ νοήματα ἐν τῇ ἑαυτῶν ψυχῇ. Schol.

145. τοὺς αὑτῆς. Sic tres codd. melius quam vulgo αὐτῆς.

φρόντισμα;

Στ. ποῖον; ἀντιβολῶ, κάτειπέ μοι.

Μα. ἀνήρετ' αὐτὸν Χαιρεφῶν ὁ Σφήττιος,
ὁπότερα τὴν γνώμην ἔχοι, τὰς ἐμπίδας
κατὰ τὸ στόμ' ᾄδειν, ἢ κατὰ τοὐρροπύγιον.

Στ. τί δῆτ' ἐκεῖνος εἶπε περὶ τῆς ἐμπίδος;

Μα. ἔφασκεν εἶναι τοὔντερον τῆς ἐμπίδος
στενόν· διαλέπτου δ' ὄντος αὐτοῦ, τὴν πνοὴν
βίᾳ βαδίζειν εὐθὺ τοὐρροπυγίου·
ἔπειτα κοῖλον πρὸς στενῷ προσκείμενον
τὸν πρωκτὸν ἠχεῖν ὑπὸ βίας τοῦ πνεύματος.

Στ. σάλπιγξ ὁ πρωκτός ἐστιν ἄρα τῶν ἐμπίδων.
ὢ τρισμακάριος τοῦ διεντερεύματος.
ἦ ῥᾳδίως φεύγων ἂν ἀποφύγοι δίκην,
ὅστις δίοιδε τοὔντερον τῆς ἐμπίδος.

Μα. πρώην δέ γε γνώμην μεγάλην ἀφῃρέθη
ὑπ' ἀσκαλαβώτου.

Στ. τίνα τρόπον; κάτειπέ μοι.

Μα. ζητοῦντος αὐτοῦ τῆς σελήνης τὰς ὁδοὺς,
καὶ τὰς περιφορὰς, εἶτ' ἄνω κεχηνότος,
ἀπὸ τῆς ὀροφῆς νύκτωρ γαλεώτης κατέχεσεν.

Στ. ἥσθην γαλεώτῃ καταχέσαντι Σωκράτους.

Μα. ἐχθὲς δέ γ' ἡμῖν δεῖπνον οὐκ ἦν ἑσπέρας.

Στ. εἶεν. τί οὖν πρὸς τἄλφιτ' ἐπαλαμήσατο;

Μα. κατὰ τῆς τραπέζης καταπάσας λεπτὴν τέφραν,
κάμψας ὀβελίσκον, εἶτα διαβήτην λαβὼν,
ἐκ τῆς παλαίστρας θοἰμάτιον ὑφείλετο.

Στ. τί δῆτ' ἐκεῖνον τὸν Θαλῆν θαυμάζομεν;
ἄνοιγ', ἄνοιγ' ἀνύσας, τὸ φροντιστήριον,
καὶ δεῖξον ὡς τάχιστά μοι τὸν Σωκράτη.

166. τοῦ διεντερεύματος. Gl. τῆς περὶ τοῦ ἐντέρου λεπτολογίας καὶ φυσιολογίας.

170. ὑπ' ἀσκαλαβώτου. *Stellio lacerti genus est, quo Galli, Germani, Anglique carent; cujus proinde nomen ii nullum habent.* Harduinus ad Plinium T. I. p. 606. Quin juxta Plinium T. ii. p. 508. stellio, quem Græci coloten vocant, et ascalaboten, et galeoten, in Italia non nascitur.

179. Monui ad Plut. 985. legendum esse:

ἐκ τῆς παλαίστρας ἱμάτιον ὑφείλετο.

180. Plautus Capt. ii. 2. 24.

Eugepæ! Thalem talento non emam
Milesium.
nam ad sapientiam hujus nimius nugator fuit.

182. τὸν Σωκράτη. Codd. τὸν Σωκράτην. Hanc formam præfero ubi vitando hiatu servit: illa magis Attica est, ut

μαθητιῶ γάρ. ἀλλ' ἄνοιγε τὴν θύραν.
ὦ Ἡράκλεις. ταυτὶ ποδαπὰ τὰ θηρία;
Μα. τί ἐθαύμασας; τῷ σοι δοκοῦσιν εἰκέναι;
Στ. τοῖς ἐκ Πύλου ληφθεῖσι τοῖς Λακωνικοῖς.
ἀτὰρ τί ποτ' ἐς τὴν γῆν βλέπουσιν οὑτοιί;
Μα. ζητοῦσιν οὗτοι τὰ κατὰ γῆς.
Στ. βολβοὺς ἄρα
ζητοῦσι. μὴ νῦν τοῦτ' ἔτι φροντίζετε.
ἐγὼ γὰρ οἶδ', ἵν' εἰσὶ μεγάλοι καὶ καλοί.
τί δ' ἄρ' οἵδε δρῶσιν, οἱ σφόδρ' ἐγκεκυφότες;
Μα. οὗτοί γ' ἐρεβοδιφῶσιν ὑπὸ τὸν Τάρταρον.
Στ. τί δῆθ' ὁ πρωκτὸς ἐς τὸν οὐρανὸν βλέπει;
Μα. αὐτὸς καθ' αὑτὸν ἀστρονομεῖν διδάσκεται.
ἀλλ' εἴσιθ', ἵνα μὴ 'κεῖνος ἡμῖν ἐπιτύχῃ.
Στ. μήπω γε, μήπω γ'. ἀλλ' ἐπιμεινάντων, ἵνα
αὐτοῖσι κοινώσω τι πραγμάτιον ἐμόν.
Μα. ἀλλ' οὐχ οἷόν τ' αὐτοῖσι πρὸς τὸν ἀέρα
ἔξω διατρίβειν πολὺν ἄγαν ἐστὶν χρόνον.

κλεισθένη, Ἀντισθένη, aliaque: proinde hic relinqui debuit. Vide not. ad Conc. 366.

185. τῷ σοι δοκοῦσιν εἰκέναι; Perperam vulgo ἐοικέναι. Mœris εἰκὼς, Ἀττικῶς. ἐοικὼς, Ἑλληνικῶς. In Conc. impressi etiam exhibebant v. 1161. προσεικέναι. In Vesp. 1321. εἰκότας. Quibus in locis altera forma metro non repugnabat. Sic etiam Av. 1298.

Ὄρτυξ ἐκαλεῖτο· καὶ γὰρ εἶχεν ὄρτυ-
γι.

Ad hæc aliaque exempla εἰκέναι, εἰκότες ubique scribendum, ni metri lex obstet, ut Vesp. 1309.

ἔοικας, ὦ πρεσβῦτα, νεοπλούτῳ τρυ-
γί.

1413.

γυναικὶ κληπτεύειν ἔοικας θαψίνῃ.

Eandem medelam feci Euripidi in Bac. 1273.

μῶν σοι λέοντι φαίνεται προσεικέναι;

Sic Sophocles Philoct. 903.

ὅταν λιπών τις, δρᾷ τὰ μὴ προσεικότα.

189. τοῦτ' ἔτι. Sic A. C. recte. In B. τοῦτο φροντίζετε. In meo τούτου φρ— Vulgo τουτό γε.

191. τί δ' ἄρ' οἵδε. Male vulgo τί γὰρ οἵδε. Vocula γὰρ quæ hic locum non habet, e superiore versu repetita fuit.

192. οὗτοί γ' ἐρεβοδιφῶσιν. Sic tres Regii. Vulgo οὗτοι δ'—Gl. ἐρευνῶσι τὰ ὑπὸ—

199. ἄγαν ἐστὶν χρόνον. Vulgo ἄγαν γ' ἐστὶ χρόνον. Primo istud γε recte abest a tribus Regiis. Tum ἐστὶν ob metrum scribi oportuit. Insertum fuit γε ab inepto librario prosodiæ imperito. Ultima in ἄγαν poëtis Atticis semper producitur. Vide quæ notavi ad Euripidis Androm. 364. Quæ ibi proposita fuit Sophoclei versus in Ajace 965. emendatio, quam suo loco adseram, *Clarissimi Professoris Regii* suffragio comprobata non fuit. Tamen *certi satis nihil videt*. Huic ergo dico, ut Dicæopolis agricolæ illi qui flendo morbum oculorum contraxerat, κλαῖε πρὸς τοὺς Πιττάλου. At ego medico solvam mercedem, si mihi lippus ille unicum e poëtis Atticis versum indubiæ lectionis ostendat, in quo ἄγαν ultimam corripiat. Quod Eustathius ait ad Odyss. β'. 49. id est p. 1433. l. 64. cujus loci indicium Heathio debet: ὅρα δὲ καὶ τὸ πάμπαν συσταλὲν, ὡς τὸ ἄγαν καὶ λίαν. illud scribens humani quid passus est. ἄγαν omittere debebat et λίαν. Quod ad πάμπαν adtinet, ultimam istius adverbii corripi, ipse agnoscit auctor Etymol. M. quem laudavi, sed hoc de ἄγαν et λίαν

Στ. πρὸς τῶν θεῶν, τί γὰρ τάδ' ἐστίν; εἴπ' ἐμοί.
Μα. Ἀστρονομία μὲν αὐτηΐ.
Στ. τουτὶ δὲ, τί;
Μα. Γεωμετρία.
Στ. τοῦτ' οὖν τί ἐστι χρήσιμον;
Μα. γῆν ἀναμετρεῖσθαι.
Στ. πότερα τὴν κληρουχικήν;
Μα. οὐκ· ἀλλὰ τὴν ξύμπασαν.
Στ. ἀστεῖον λέγεις.
τὸ γὰρ σόφισμα δημοτικὸν καὶ χρήσιμον.
Μα. αὕτη δέ σοι γῆς περίοδος πάσης. ὁρᾷς;
αἵδε μὲν Ἀθῆναι.
Στ. τί σὺ λέγεις; οὐ πείθομαι·
ἐπεὶ δικαστὰς οὐχ ὁρῶ καθημένους.
Μα. ὡς τοῦτ' ἀληθῶς Ἀττικὸν τὸ χωρίον.
Στ. καὶ ποῦ Κικυννῆς εἰσὶν οἱ 'μοὶ δημόται;
Μα. ἐνταῦθ' ἔνεισιν· ἡ δέ γ' Εὔβοι', ὡς ὁρᾷς,
ἡδὶ, παρατέταται μακρὰ πόρρω πάνυ.
Στ. οἶδ'· ὑπὸ γὰρ ἡμῶν παρετάθη καὶ Περικλέους.

diserte negat. ἄγαν, τὸ γαν μακρόν. τὰ εἰς αν λήγοντα ἐπιῤῥήματα μακρὸν ἔχουσι τὸ α, οἷον πέραν, λίαν, εὐάν· πλὴν τῦ ὅταν καὶ πάμπαν. Nullibi apud poëtas Atticos λίαν occurrit ultima brevi. Primam modo producunt, modo corripiunt. Producitur in Antisthenis versibus, quos profero aliter ac leguntur in Floril. Grotii p. 321.

τί φής; λαθεῖν ζητῶν τι, πρὸς γυναῖκ' ἐρεῖς
τὸ πρᾶγμα; καὶ τί τοῦτο λίαν διαφέρει,
ἢ πᾶσι τοῖς κήρυξιν ἐν ἀγορᾷ φράσαι;

Vide quæ notavi ad Androm. 860. et Med. 928. Adverbium μακρὰν ultimam etiam semper producit, ut dixi ad Ran. 434. Incerti Tragici versus apud Stobæum de R. N. edit. Grotii p. 127. sic legendus est:

καὶ τὴν Δίκην μακρὰν ἀποικίσθαι βροτῶν.

Si legas που μακρὰν pes vel tertius, vel quartus creticus erit.

201. ἀστρονομία μὲν αὐτηΐ. Gl. σφαῖραν δείκνυσι.

206. αὕτη δέ σοι. Venustam emphasin habet σοι abundans. Vide ad Ran. 1119.

210. καὶ ποῦ Κικυννῆς. Perperam vulgo Κικινεῖς. In A. C. Κικυννεῖς. Genuinam terminationem Atticam meus exhibet Κικυνῆς: sed ν geminari debuit. Pagi nomen est Κίκυννα, unde Κικυννόθεν supra v. 134. Pessime in B. καὶ ποῦ Κυνεῖς. Depravatæ sunt etiam Hesychii glossæ: Κικίννης. δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς. Κικίννα. τριχόπλαστος. Scripserat Κίκυννα. δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς. δημόται, Κικυννῆς. Tum nomen ad quod pertinet explicatio τριχόπλαστος epitomatoris culpa omissum fuit. Dicitur autem Κικυννῆς, ut Ἀχαρνῆς, Κεραμῆς, κωπῆς, ἀμφορῆς, γναφῆς, ἱππῆς, quæ forma est nominativi pluralis nominum omnium in εὺς desinentium. Vide Gregorium de Dial. Att. §. 43. In priore Hesychii glossa Atticam terminationem non animadverterunt interpretes: Κικίννης depravatum a Κικυννῆς. His nominativis ι olim non subscribebant.

213. ὑπὸ γὰρ ἡμῶν. Sic bene duo Regii. Perperam vulgo ὑμῶν. In scholio Ms. est etiam ἡμῶν. Scholii ultima verba apponam. παραστησάμενος γὰρ Περικλῆς τὴν Εὔβοιαν ἐξέτεινε τοὺς αὐτῆς φόρους ἐπιπολύ. τοῦτο οὖν ἔσκωψε τῷ Στρεψιά-

ἀλλ' ἡ Λακεδαίμων ποῦ 'στιν;
Μα. ὅπου 'στίν; αὑτηί.
Στ. ὡς ἐγγὺς ἡμῶν. τοῦτο μέγα φροντίζετε,
ταύτην ἀφ' ἡμῶν ἀπαγαγεῖν πόῤῥω πάνυ.
Μα. ἀλλ' οὐχ οἷόν τε, νὴ Δί'.
Στ. οἰμώξεσθ' ἄρα.
φέρε, τίς γὰρ οὗτος οὑπὶ τῆς κρεμάθρας ἀνήρ;
Μα. αὐτός.
Στ. τίς αὐτός;
Μα. Σωκράτης.
Στ. ὦ Σώκρατες.
ἴθ' οὗτος, ἀναβόησον αὐτόν μοι μέγα.
Μα. αὐτὸς μὲν οὖν σὺ κάλεσον. οὐ γάρ μοι σχολή.
Στ. ὦ Σώκρατες,
ὦ Σωκρατίδιον.
Σω. τί με καλεῖς, ὦ 'φήμερε;
Στ. πρῶτον μὲν ὅ τι δρᾷς, ἀντιβολῶ, κάτειπέ μοι.
Σω. ἀεροβατῶ, καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον.
Στ. ἔπειτ' ἀπὸ ταῤῥοῦ τοὺς θεοὺς ὑπερφρονεῖς,
ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς; εἴπερ—
Σω. οὐ γὰρ ἄν ποτε
ἐξεῦρον ὀρθῶς τὰ μετέωρα πράγματα,
εἰ μὴ κρεμάσας τὸ νόημα, καὶ τὴν φροντίδα
λεπτὴν καταμίξας ἐς τὸν ὅμοιον ἀέρα·
εἰ δ' ὢν χαμαὶ τἄνω κάτωθεν ἐσκόπουν,

δὴ νῦν τὸ, παρατέταται μακρὰ πόῤῥω πάνυ. καὶ διὰ τοῦτο φησίν· ἰδοὺ, ὑπὸ γὰρ ἡμῶν καὶ Περικλέους παρετάθη.

215. τοῦτο μέγα φροντίζετε. Sic olim Scholiastes legebat et Suidas in v. μέγα, ubi τὸ μέγα interpretatur πάνυ. Nimirum illud πάνυ, quod vulgo hic legitur, e glossemate irrepsit, et invenuste profecto, quum mox sequatur πόῤῥω πάνυ. BENTLEI. In B. scriptum τοῦτο πάνυ μέγα φροντίζετε.

217. οἰμώξεσθ' ἄρα. Gl. συνεχῶς ὑπ' αὐτῶν λακτιζόμενοι.

219. ὦ Σώκρατες. Sic iv. codd. ut Kusterus edidit. In prioribus editt. adverbium ὦ omissum erat. Est autem illud admirantis, non vocantis. Ut hic Socratem Comicus in corbe suspensum exhibet, sic Acharn. Euripidem in machina theatrali.

225. Quæ hic Socrati affinguntur, de aliis sophistis, quos sub persona Socratis universos irridet Comicus, vera sunt: at ille, ut ait Cicero Academ. i. a rebus occultis et ab ipsa natura involutis avocavit philosophiam, et ad vitam communem adduxit, ut de virtutibus et vitiis, omninoque de bonis rebus et malis quæreret. Cœlestia autem vel procul esse a nostra cognitione censebat, vel, si maxime cognita essent, nihil tamen ad bene vivendum.

227. εἴπερ—Strepsiadis sermonem abrumpit Socrates: dicturus erat ille εἴπερ ἔξεστι περιφρονεῖν τοὺς θεοὺς δηλονότι. Sic sententiam supplet scholion Ms. in membr.

οὐκ ἂν ποθ' εὗρον. οὐ γὰρ ἀλλ' ἡ γῆ βίᾳ
ἕλκει πρὸς αὑτὴν τὴν ἰκμάδα τῆς φροντίδος.
πάσχει δὲ ταὐτὸ τοῦτο καὶ τὰ κάρδαμα.

Στ. τί φῄς;
ἡ φροντὶς ἕλκει τὴν ἰκμάδ' εἰς τὰ κάρδαμα;
ἴθι νῦν, κατάβηθ', ὦ Σωκρατίδιον, ὡς ἐμὲ,
ἵνα μ' ἐκδιδάξῃς, ὧνπερ οὕνεκ' ἐλήλυθα.

Σω. ἦλθες δὲ κατὰ τί;

Στ. βουλόμενος μαθεῖν λέγειν.
ὑπὸ γὰρ τόκων, χρήστων τε δυσκολωτάτων,
ἄγομαι, φέρομαι, τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι.

Σω. πόθεν δ' ὑπόχρεως σαυτὸν ἔλαθες γενόμενος;

Στ. νόσος μ' ἐπέτριψεν ἱππικὴ, δεινὴ φαγεῖν.
ἀλλά με δίδαξον τὸν ἕτερον τοῖν σοῖν λόγοιν,
τὸν μηδὲν ἀποδιδόντα. μισθὸν δ', ὅν τιν' ἂν
πράττῃ μ', ὀμοῦμαι, σοι καταθήσειν, τοὺς θεούς.

Σω. ποίους θεοὺς ὀμεῖ σύ; πρῶτον γὰρ θεοὶ
ἡμῖν νόμισμ' οὐκ ἔστι.

Στ. τῷ δ' ἄρ' ὄμνυτ'; ἢ
σιδαρέοισιν, ὥσπερ ἐν Βυζαντίῳ;

Σω. βούλει τὰ θεῖα πράγματ' εἰδέναι σαφῶς,
ἅττ' ἐστὶν ὀρθῶς;

Στ. νὴ Δί', εἴπερ ἐστί γε.

Σω. καὶ ξυγγενέσθαι ταῖς Νεφέλαισιν ἐς λόγους,
ταῖς ἡμετέραισι δαίμοσιν;

Στ. μάλιστά γε.

Σω. κάθιζε τοίνυν ἐπὶ τὸν ἱερὸν σκίμποδα.

Στ. ἰδοὺ κάθημαι.

Σω. τουτονὶ τοίνυν λαβὲ
τὸν στέφανον.

Στ. ἐπὶ τί στέφανον; οἴμοι, Σώκρατες,
ὥσπερ με τὸν Ἀθάμανθ' ὅπως μὴ θύσετε.

247. θεοὶ ἡμῖν νόμισμ' οὐκ ἔστι. Sic Euripides, qui philosophus etiam erat, et insuper poëta bonus, in Ranis ait v. 889.

ἕτεροι γάρ εἰσιν, οἷσιν εὔχομαι, θεοί.

Philosophorum de Diis opiniones exagitat Comicus, absque ullo religionis studio. Nam et ipse deos passim in fabulis suis irridet. Qui autem deos ita ridicule traduxit, non ægre ferre potuit, si quis eos nihil esse doceret. Quod autem Socrates ait νόμισμα, id alio sensu accipit Strepsiades, nimirum pro *nummo*.

257. Allusio est in hoc versu ad Sophoclis *Athamantem coronatum*, quo in dramate introducebatur Athamas caput corona redimitus, araque admovebatur

Σω. οὔκ· ἀλλὰ πάντα ταῦτα τοὺς τελουμένους
ἡμεῖς ποιοῦμεν.
Στ. εἶτα δὴ τί κερδανῶ;
Σω. λέγειν γενήσει τρίμμα, κρόταλον, παιπάλη.
ἀλλ' ἔχ' ἀτρέμας.
Στ. μὰ τὸν Δί' οὐ ψεύσει γ' ἐμέ.
καταπαττόμενος γὰρ παιπάλη γενήσομαι.

Σωκράτης.

εὐφημεῖν χρὴ τὸν πρεσβύτην, καὶ τῆς εὐχῆς ὑπακούειν.
ὦ δέσποτ' ἄναξ, ἀμέτρητ' Ἀὴρ, ὃς ἔχεις τὴν γῆν μετέωρον,
λαμπρός τ' Αἰθὴρ, σεμναί τε θεαὶ Νεφέλαι βροντησικέραυνοι,
ἄρθητε, φάνητ', ὦ δέσποιναι, τῷ φροντιστῇ μετέωροι.

Στρεψιάδης.

μήπω, μήπω γε, πρὶν ἂν τουτὶ πτύξωμαι, μὴ καταβρεχθῶ.
τὸ δὲ μὴ κυνέην οἴκοθεν ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν κακοδαίμον' ἔχοντα.

Σωκράτης.

ἔλθετε δῆτ', ὦ πολυτίμητοι Νεφέλαι, τῷδ' εἰς ἐπίδειξιν,
εἴτ' ἐπ' Ὀλύμπου κορυφαῖς ἱεραῖς χιονοβλήτοισι κάθησθε,
εἴτ' Ὠκεανοῦ πατρὸς ἐν κήποις ἱερὸν χορὸν ἵστατε Νύμφαις,
εἴτ' ἄρα Νείλου προχοαῖς ὑδάτων χρυσέῃς ἀρύτεσθε πρόχουσιν,
ἢ Μαιῶτιν λίμνην ἔχετ', ἢ σκόπελον νιφόεντα Μίμαντος·
ἐπακούσατε δεξάμεναι θυσίαν, καὶ τοῖς ἱεροῖσι χαρεῖσαι.
Χο. ἀέναοι Νεφέλαι
ἀρθῶμεν φανεραὶ,

Jovis, ut immolaretur, Phryxoque, qui mortuus esse credebatur, pœnas lueret; at interventu Herculis nuntiantis Phryxum vivere et apud Colchos esse, liberabatur.

260. παιπάλη. Gl. λεπτολόγος.

262. καταπαττόμενος γὰρ παιπάλη γενήσομαι. *Dum hæc dicit, comminuit super Strepsiadis capite lapides friabiles, aut eum farina conspergit, ut victimæ solebant* mola *conspergi; nam et iste tanquam victima coronatus erat.* Ita Berglerus e Scholiaste. Sed aliter hæc acceperunt veteres magistri: glossa, καταπαττόμενος ὑπὸ σοῦ ταῖς πληγαῖς διὰ τὰ μαθήματα, παιπάλη γενήσομαι. *Ita me pugnis comminues, ut facile pollen fiam.*

268. κυνέην. Sic ob metrum scribi oportuit. Vulgo κυνῆν, corruptis numeris. Prima hujus nominis syllaba semper corripitur. Vide Lys. 751. 754. 757.

269. δῆτ', ὦ. In A. C. δὴ ὦ. Alibi δὴ pro δῆτ' male positum observare memini.

272. χρυσέῃς ἀρύτεσθε πρόχουσιν. Vulgo χρυσέαις ἀρύεσθε πρ. Feminini generis est nomen πρόχους. Vide Piersonum ad Mœrin p. 296. In duobus Regiis scriptum est χρυσέαις. Euphoniæ gratia præferri debuit Ionica forma poëtis Atticis frequentata, quam adfirmat Thomas M. in χοή. Atticam formam ἀρύτεσθε reposui e Suida in ἀρύτεσθαι. Conferatur Kœnius ad Corinthum p. 28. Ordo est: εἴτ' ἄρα ἐν ταῖς προχοαῖς ὑδάτων Νείλου ἀρύτεσθε χρυσέῃς πρόχουσιν.

Scriptura codicis est: χρυσέαις ἀρύσθε προχόησιν. Glossa postremæ voci superscripta, ἀγγείοις.

274. τοῖς ἱεροῖσι χαρεῖσαι. Cod. φανεῖσαι, cum gl. παραγινόμεναι.

δροσερὰν φύσιν εὐάγητοι,
πατρὸς ἀπ' Ὠκεανοῦ βαρυαχέος
ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς ἐπὶ
δενδροκόμους, ἵνα
τηλεφανεῖς σκοπιὰς ἀφορώμεθα,
καρπούς τ' ἀλδομέναν ἱερὰν χθόνα,
καὶ ποταμῶν ζαθέων κελαδήματα,
καὶ πόντον κελάδοντα βαρύβρομον.
ὄμμα γὰρ αἰθέρος ἀ-
κάματον σελαγεῖται
μαρμαρέαισιν αὐγαῖς.
ἀλλ' ἀποσεισάμεναι νέφος ὄμβριον,
ἀθανάταις ἰδέαις ἐπιδώμεθα
τηλεσκόπῳ ὄμματι γαῖαν.

Σωκράτης.

ὦ μέγα σεμναὶ Νεφέλαι, φανερῶς ἠκούσατέ μου καλέσαντος.
ᾔσθου φωνῆς ἅμα καὶ βροντῆς μυκησαμένης θεοσέπτου;

Στρεψιάδης.

καὶ σέβομαί γ', ὦ πολυτίμητοι, καὶ βούλομαι ἀνταποπαρδεῖν
πρὸς τὰς βροντάς· οὕτως αὐτὰς τετρεμαίνω καὶ πεφόβημαι.
κεἰ θέμις ἐστὶν, νυνί γ' ἤδη, κεἰ μὴ θέμις ἐστὶ, χεσείω.

Σωκράτης.

οὐ μὴ σκώψεις, μηδὲ ποιήσεις, ἅπερ οἱ τρυγοδαίμονες οὗτοι·

277. *δροσερὰν φύσιν εὐάγητοι.* Vulgo *εὐάγητον.* Glossæ: *πάντη φερόμενον. εὐκίνητον· τοιοῦτον γὰρ τὸ ὕδωρ.* Sed vera est lectio *εὐάγητοι,* quam ex emendatione Jo. Toupii reposui, ad Suidam iii. 305.

282. *καρπούς τ' ἀλδομέναν ἱερὰν χθόνα.* Vulgo legitur: *καρπούς τ', ἀρδομέναν θ' ἱερὰν χθόνα.* Id est, Berglero interprete; *fructusque et sacram tellurem, dum irrigatur.* Quod profecto ineptissimum est. In membr. copula post *ἀρδομέναν* non comparet. Unius itaque literæ mutatione, Λ pro Ρ posito, genuinam elegantemque lectionem restitui.

287. *μαρμαρέαισιν αὐγαῖς.* Sic B. In duobus aliis Regiis *μαρμαρέαις ἐν αὐγαῖς.* Alterutra lectio recipienda fuit. Nam vulgatæ *μαρμαρέαισιν ἐν αὐγαῖς* metrum repugnat.

Cod. *μαρμαραίησιν αὐγαῖς,* omissa præpositione. Inde lucrifacere possimus formam Ionicam *μαρμαρέησιν.*

295. *ἐστὶν νυνί.* Sic bene membr. ut ex metri lege correxit Berglerus. In aliis editt. et in plerisque codd. *ἐστὶ νυνί.* Prius ν a sequente absorptum fuit.

296. *οὐ μὴ σκώψεις, μηδὲ ποιήσεις.* Solœce vulgo *σκώψῃς—ποιήσῃς.* Vide not. ad Lys. 704. Ran. 202. 298. 524. *οἱ τρυγοδαίμονες οὗτοι.* Id est *οἱ κακοδαίμονες οὗτοι τρυγῳδοί.* Comœdia olim *τρυγῳδία* appellabatur, nec unquam isto nomine tragœdia appellata fuit, quod videbimus ad Acharn. 400. Perperam in B. C. *τραγοδαίμονες.*

Cod. recte *τρυγοδαίμονες.* Schol. marg. *οἱ ἄλλοι κωμικοί· οὗτοι γὰρ ἐν τοῖς ποιήμασιν αὐτῶν ἀνθρώπους εἰσῆγον χέζοντάς τε καὶ ἕτερα αἰσχρὰ ποιοῦντας. λέγει δὲ δι' Εὔπολιν καὶ Κρατῖνον, καὶ τοὺς ἄλλους. τρυγοδαίμονας δὲ τούτους καλεῖ,*

Στ. ἔκστρεψον ὡς τάχιστα τοὺς σαυτοῦ τρόπους,
καὶ μάνθαν' ἐλθὼν ἃ 'ν ἐγὼ παραινέσω.
Φε. λέγε δή, τί κελεύεις;
Στ. καί τι πείσει;
Φε. πείσομαι,
νὴ τὸν Διόνυσον.
Στ. δεῦρό νύν γ' ἀπόβλεπε.
ὁρᾷς τὸ θύριον τοῦτο καὶ τῳκίδιον;
Φε. ὁρῶ. τί οὖν τοῦτ' ἐστὶν ἐτεόν, ὦ πάτερ;
Στ. ψυχῶν σοφῶν τοῦτ' ἐστὶ φροντιστήριον.
ἐνταῦθ' ἐνοικοῦσ' ἄνδρες, οἳ τὸν οὐρανὸν
λέγοντες ἀναπείθουσιν, ὡς ἔστιν πνιγεύς,
κἄστιν περὶ ἡμᾶς οὗτος. ἡμεῖς δ' ἄνθρακες.
οὗτοι διδάσκουσ', ἀργύριον ἤν τις διδῷ,
λέγοντα νικᾷν καὶ δίκαια κἄδικα.
Φε. εἰσὶν δὲ τίνες;
Στ. οὐκ οἶδ' ἀκριβῶς τοὔνομα·
μεριμνοφροντισταὶ καλοί τε κἀγαθοί.
Φε. αἰβοῖ· πονηροί γ', οἶδα. τοὺς ἀλαζόνας,
τοὺς ὠχριῶντας, τοὺς ἀνυποδήτους λέγεις,
ὧν ὁ κακοδαίμων Σωκράτης καὶ Χαιρεφῶν.
Στ. ἤ, ἤ, σιώπα· μηδὲν εἴπῃς νήπιον.
ἀλλ' εἴ τι κήδει τῶν πατρῴων ἀλφίτων,
τούτων γενοῦ μοι, σχασάμενος τὴν ἱππικήν.
Φε. οὐκ ἄν, μὰ τὸν Διόνυσον, εἰ δοίης γ' ἐμοὶ

σιως, cujus emendationi favet cod. C: in quo πίθομαι. Vulgo πιθοῦμαι. In meo πιθοῦμαι.

92. τῳκίδιον. τὸ οἰκίδιον. Ad hanc formam in Thesm. 349. scribi debuit:

κακῶς ἀπολέσθαι τοῦτον αὐτὸν κῴκίαν.

non, ut ibi reliquimus, κοἰκίαν. Sic Ran. 51 f. κῷνον pro καὶ οἶνον.

94. φροντιστήριον. Hesych. διατριβὴ καὶ τὸ οἴκημα Σωκράτους, καὶ τὸ σχολεῖον. Ipse etiam Socrates φροντιστὴς appellabatur. Vide Lamb. Bos Observatt. critt. p. 63.

96. ὡς ἔστιν πνιγεύς. Sic ad metri legem scribendum fuit. Perperam vulgo ἐστι. Gl. πνιγεὺς, κάμινος.

98. ἀργύριον ἤν τις διδῷ. De Socrate vere dici hoc non potuit, qui nunquam ab auditoribus suis mercedem accepit. Sed hoc faciebant plerique alii Sophistæ. Hac autem fabula sub persona Socratis philosophos omnes traducit Aristophanes, et quæ singulis in ratione vitæ et doctrina inerant ridicula, ea simul omnia in Socratem confert. Sic solent etiamnum Comici nostri, qui in personam aliquam fictam vitia et ridicula congerunt in multis hominibus observata. Hoc non ignorabant Athenienses, quorum nulli non notus erat Socrates. Hujus observationis meminisse lectorem velim ad omnes locos, ubi Socrati, qui philosophorum omnium personam sustinet, vel dogmata vel actiones tribuuntur, a quibus eum scimus fuisse alienissimum.

105. νήπιον. Gl. μωρόν.

107. σχασάμενος. Gl. ἀφείς.

τοὺς Φασιανοὺς, οὓς τρέφει Λεωγόρας.
Στ. ἴθ', ἀντιβολῶ σ', ὦ φίλτατ' ἀνθρώπων ἐμοὶ,
ἐλθὼν διδάσκου.
Φε. καὶ τί σοι μαθήσομαι;
Στ. εἶναι παρ' αὐτοῖς φασὶν ἄμφω τὼ λόγω,
τὸν κρείττον', ὅστις ἐστὶ, καὶ τὸν ἥττονα.
τούτοιν τὸν ἕτερον τοῖν λόγοιν, τὸν ἥττονα.
νικᾷν λέγοντα φασὶ τἀδικώτερα.
ἢν οὖν μάθῃς μοι τὸν ἄδικον τοῦτον λόγον,
ἃ νῦν ὀφείλω διὰ σὲ, τούτων τῶν χρεῶν
οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ' ἂν ὀβολὸν οὐδενί.
Φε. οὐκ ἂν πιθοίμην. οὐ γὰρ ἂν τλαίην ἰδεῖν
τοὺς ἱππέας, τὸ χρῶμα διακεκναισμένος.
Στ. οὐκ ἆρα, μὰ τὴν Δήμητρα, τῶν γ' ἐμῶν ἔδει,
οὔτ' αὐτὸς, οὔθ' ὁ ζύγιος, οὔθ' ὁ σαμφόρας·
ἀλλ' ἐξελῶ σ' ἐς κόρακας ἐκ τῆς οἰκίας.
Φε. ἀλλ' οὐ περιόψεταί μ' ὁ θεῖος Μεγακλέης
ἄνιππον. ἀλλ' εἴσειμι, σοῦ δ' οὐ φροντιῶ.
Στ. ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μέντοι πεσών γε κείσομαι·
ἀλλ' εὐξάμενος τοῖσιν θεοῖς, διδάξομαι
αὐτὸς, βαδίζων εἰς τὸ φροντιστήριον.
πῶς οὖν γέρων ὢν, κἀπιλήσμων, καὶ βραδὺς,
λόγων ἀκριβῶν σχινδαλάμους μαθήσομαι;

109. τοὺς Φασιανούς. Nulla est hic ambiguitas: de Phasianis gallinis hoc intelligendum. Enimvero absurdum esset adolescentem dicere: *equitandi studium non abjicerem, etiamsi mihi dares pulcherrimos equos*. Præterea notæ gulositatis Leogoras gallinas Phasianas saginabat; nihil illi cum equis fuit rei. Vid. not. ad Phrynichum p. 204.

114. In fine hujus versus τὸν ἥττονα scribi debuit, ut in superioris fine, et sic est in iv. codd. Perperam vulgo ἥττονα.

115. τἀδικώτερα. Sic tres Regii. Vulgo τἀδικώτατα. Comparativus sic eleganter adhibetur vice superlativi.

119. οὐκ ἂν πιθοίμην. In meo, licet reclamante metro, πειθοίμην. Frequentissima horum permutatio.

120. τὸ χρῶμα διακεκναισμένος. Gl. βεβλαμμένος, ἐφθαρμένος, ὠχρὸς, οἷόν ἐστι τὸ τῶν φιλοσόφων.

121. ἔδει. Confer not. ad Conc. 595.

126. Metaphora sumta a luctatoribus, qui nisi ter dejecti fuissent, pro victis non habebantur. Semel dejectus iterumque surgebat, certamenque integrabat. Vide Lucillii epigramm. xx. in Milonem. Summo cum judicio nuperus Sophoclis commentator hunc Comici versum Euripidi admovit, apud quem Orestis initio Electra de fratre suo ait juxta Musgravii emendationem, quam, licet codd. aliquot auctoritate suffultam, probandam non censui:

νοσῶν
τλήμων Ὀρέστης· οὐδὲ πεσὼν ἐν δεμνίοις
κεῖται.

Quod, ut huic Comici loco assimuletur, significare necesse est: *Neque cum morbo conflictatus, postquam in lecto cecidit, jacendo se victum profitetur; sed exsurgit, et cum morbo denuo colluctatur*. Bella mehercule sententia!

130. σχινδαλάμους. Perperam vulgo σκινδαλμοὺς, corruptis numeris. Ex usu

ἰτητέον. τί ταῦτ' ἔχων στραγγεύομαι,
ἀλλ' οὐχὶ κόπτω τὴν θύραν; παῖ, παιδίον.

Μα. βάλλ' ἐς κόρακας. τίς ἐσθ' ὁ κόψας τὴν θύραν;

Στ. Φείδωνος υἱὸς Στρεψιάδης Κικυννόθεν.

Μα. ἀμαθής γε, νὴ Δί', ὅστις οὑτωσὶ σφόδρα
ἀπεριμερίμνως τὴν θύραν λελάκτικας,
καὶ φροντίδ' ἐξήμβλωκας ἐξευρημένην.

Στ. ξύγγνωθί μοι· τηλοῦ γὰρ οἰκῶ τῶν ἀγρῶν.
ἀλλ' εἰπέ μοι τὸ πρᾶγμα τοὐξημβλωμένον.

Μα. ἀλλ' οὐ θέμις πλὴν τοῖς μαθηταῖσιν λέγειν.

Στ. λέγε νυν ἐμοὶ θαρρῶν. ἐγὼ γὰρ οὑτοσὶ
ἥκω μαθητὴς εἰς τὸ φροντιστήριον.

Μα. λέξω. νομίσαι δέ σε ταῦτα χρὴ μυστήρια.
ἀνήρετ' ἄρτι Χαιρεφῶντα Σωκράτης
ψύλλαν, ὁπόσους ἅλλοιτο τοὺς αὑτῆς πόδας.
δακοῦσα γὰρ τοῦ Χαιρεφῶντος τὴν ὀφρῦν,
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Σωκράτους ἀφήλατο.

Στ. πῶς δῆτα τοῦτ' ἐμέτρησε;

Μα. δεξιώτατα.
κηρὸν διατήξας, εἶτα τὴν ψύλλαν λαβὼν
ἐνέβαψεν εἰς τὸν κηρὸν αὐτῆς τὼ πόδε·
κᾆτα ψυγείσῃ περιέφυσαν Περσικαί.
ταύτας ὑπολύσας, ἀνεμέτρει τὸ χωρίον.

Στ. ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τῆς λεπτότητος τῶν φρενῶν.

Μα. τί δῆτ' ἄν, ἕτερον εἰ πύθοιο Σωκράτους

Atticæ dialecti litera asperata pro tenui reponenda fuit. Vide not. ad Ran. 819. Productiorem formam σχινδαλάμους sola metri necessitas tuetur: accedit etiam codicis auctoritas: in B. scriptum σκινδαλάμους. Hesych. σκινδάλαμος. σκόλοψ. τινὲς δὲ διὰ τοῦ χ, σχινδάλαμος. ἄλλοι, σκινδαλμός. Quæ ad hanc glossam voci explicandæ affert Lamb. Bos, sunt bonæ notæ. Sed senariorum leges nec prosodiam græcam noverat, si δαλμους pro iambo habuit, aut si spondeum ibi stare posse credidit.

131. στραγγεύομαι. Gl. ἀναβάλλω, καὶ διατρίβω. βραδύνω. In C. atramento scriptum στρατ. reliqua vocis pars minio scripta ηγεύομαι. Primo librarius scribere voluit στρατεύομαι, quod verbum sæpe cum στραγγεύομαι commutatum. Vide Hesychii interpretes ad glossam στρατεύομαι, διατρίβω. in primis vero elegantissimum Valckenarium ad Ammonium L. ii. cap. xiii.

136. τὴν θύραν λελάκτικας. Alia metaphora Plautus Truc. ii. 2.

Quis illic est, qui tam proterve nostras
ædes arietat?

137. ἐξήμβλωκας. Gl. ἡμιτελῆ ποιήσας διαφθείρας. Allusio ad Socratis matrem quæ obstetrix erat: ipse autem dicere solebat se eandem artem exercere, ὅτι τέχνην ἔχω τὴν μαιευτικὴν, καὶ διὰ ταύτης ποιῶ τοὺς νέους ἀποτίκτειν τὰ νοήματα ἐν τῇ ἑαυτῶν ψυχῇ. Schol.

145. τοὺς αὑτῆς. Sic tres codd. melius quam vulgo αὐτῆς.

φρόντισμα;
Στ. ποῖον; ἀντιβολῶ, κάτειπέ μοι.
Μα. ἀνήρετ' αὐτὸν Χαιρεφῶν ὁ Σφήττιος,
ὁπότερα τὴν γνώμην ἔχοι, τὰς ἐμπίδας
κατὰ τὸ στόμ' ᾄδειν, ἢ κατὰ τοὐῤῥοπύγιον.
Στ. τί δῆτ' ἐκεῖνος εἶπε περὶ τῆς ἐμπίδος;
Μα. ἔφασκεν εἶναι τοὔντερον τῆς ἐμπίδος
στενόν· διαλέπτου δ' ὄντος αὐτοῦ, τὴν πνοὴν
βίᾳ βαδίζειν εὐθὺ τοὐῤῥοπυγίου·
ἔπειτα κοῖλον πρὸς στενῷ προσκείμενον
τὸν πρωκτὸν ἠχεῖν ὑπὸ βίας τοῦ πνεύματος.
Στ. σάλπιγξ ὁ πρωκτός ἐστιν ἄρα τῶν ἐμπίδων.
ὦ τρισμακάριος τοῦ διεντερεύματος.
ἦ ῥᾳδίως φεύγων ἂν ἀποφύγοι δίκην,
ὅστις δίοιδε τοὔντερον τῆς ἐμπίδος.
Μα. πρώην δέ γε γνώμην μεγάλην ἀφῃρέθη
ὑπ' ἀσκαλαβώτου.
Στ. τίνα τρόπον; κάτειπέ μοι.
Μα. ζητοῦντος αὐτοῦ τῆς σελήνης τὰς ὁδοὺς,
καὶ τὰς περιφορὰς, εἶτ' ἄνω κεχηνότος,
ἀπὸ τῆς ὀροφῆς νύκτωρ γαλεώτης κατέχεσεν.
Στ. ἥσθην γαλεώτῃ καταχέσαντι Σωκράτους.
Μα. ἐχθὲς δέ γ' ἡμῖν δεῖπνον οὐκ ἦν ἑσπέρας.
Στ. εἶεν. τί οὖν πρὸς τἄλφιτ' ἐπαλαμήσατο;
Μα. κατὰ τῆς τραπέζης καταπάσας λεπτὴν τέφραν,
κάμψας ὀβελίσκον, εἶτα διαβήτην λαβὼν,
ἐκ τῆς παλαίστρας θοἰμάτιον ὑφείλετο.
Στ. τί δῆτ' ἐκεῖνον τὸν Θαλῆν θαυμάζομεν;
ἄνοιγ', ἄνοιγ' ἀνύσας, τὸ φροντιστήριον,
καὶ δεῖξον ὡς τάχιστά μοι τὸν Σωκράτη.

166. τοῦ διεντερεύματος. Gl. τῆς περὶ τοῦ ἐντέρου λεπτολογίας καὶ φυσιολογίας.

170. ὑπ' ἀσκαλαβώτου. *Stellio lacerti genus est, quo Galli, Germani, Anglique carent; cujus proinde nomen ii nullum habent.* Harduinus ad Plinium T. I. p. 606. Quin juxta Plinium T. ii. p. 508. stellio, quem Græci coloten vocant, et ascalaboten, et galeoten, in Italia non nascitur.

179. Monui ad Plut. 985. legendum esse:

ἐκ τῆς παλαίστρας ἱμάτιον ὑφείλετο.

180. Plautus Capt. ii. 2. 24.

Eugepæ! Thalem talento non emam
Milesium.
nam ad sapientiam hujus nimius nugator fuit.

182. τὸν Σωκράτη. Codd. τὸν Σωκράτην. Hanc formam præfero ubi vitando hiatu servit: illa magis Attica est, at

οὐ γὰρ ἐκεῖναί γ' εἰσὶ τοιαῦται.

Σωκράτης.

φέρε, ποῖαι γάρ τινές εἰσιν;

Στρεψιάδης.

οὐκ οἶδα σαφῶς· εἴξασιν γοῦν ἐρίοισιν πεπταμένοισι,
κοὐχὶ γυναιξὶν, μὰ Δί', οὐδ' ὁτιοῦν. αὗται δὲ ῥῖνας ἔχουσιν.

Σωκράτης.

ἀπόκριναι νῦν ἅττ' ἂν ἔρωμαι.

Στρεψιάδης.

λέγε νῦν ταχέως ὅ τι βούλει.

Σωκράτης.

ἤδη ποτ' ἀναβλέψας εἶδες νεφέλην Κενταύρῳ ὁμοίαν,
ἢ παρδάλει, ἢ λύκῳ, ἢ ταύρῳ;

Στρεψιάδης.

νὴ Δί' ἔγωγ'. εἶτα τί τοῦτο;

Σωκράτης.

γίγνονται πάνθ' ὅ τι βούλονται· κᾆτ' ἢν μὲν ἴδωσι κομήτην,
ἄγριόν τινα τῶν λασίων τούτων, οἷόν περ τὸν Ξενοφάντου,
σκώπτουσαι τὴν μανίαν αὐτοῦ, Κενταύροις ᾔκασαν αὐτάς.

Στρεψιάδης.

τί δ' ἄρ'; ἢν ἅρπαγα τῶν δημοσίων κατίδωσι Σίμωνα, τί δρῶσιν;

Timæus: εἴξασι καὶ εἴκασι λέγει ἀντὶ τοῦ ἐοίκασιν. Confer utriusque Grammatici eruditos interpretes.

344. αὗται δὲ ῥῖνας ἔχουσιν. Sic scriptum est in C. ut vulgati libri habent. At tres alii codd. αὗται δέ γε ῥῖνας ἔχουσιν. Prava erga metrum solicitudo γε infersit. Vide ad Pl. 1065.

Hic etiam cod. male. αὗται δέ γε ῥῖνας ἔχουσιν, et seq. v. ἅττ' ἄν σ' ἔρωμαι.

345. ἅττ' ἂν ἔρωμαι. Sic optime membr. In tribus aliis, ut in primariis editionibus, ἅττ' ἄν σ' ἔρωμαι. Pronomine carere possumus, quod metrum labefactat. Perperam in recentioribus ἅττ' ἄν σ' ἔρομαι.

348. Vulgo sic legitur hic versus:

γίνονται πάνθ' ὅ τι ἂν βούλωνται· κᾆν
μὲν ἴδωσι κομήτην.

Vitium vides in cæsura. Membr. optime habent πάνθ' ὅ τι βούλονται. Tum eædem, ut et C. D. κᾆτ' ἢν μὲν ἴδωσι κομήτην. Unde venustus tetrameter Comico restitutus:

γίγνονται πάνθ' ὅ τι βούλονται· κᾆτ'
ἢν μὲν ἴδωσι κομήτην.

Plane hunc versum exhibet cod. ut eum edidimus, nisi quod ibi κᾆτα scriptum sine elisione, quod librariis solemne est.

349. ἄγριον. Huc respicit Eustathius p. 1448. l. 4. παιδεραστὰς δὲ, οὓς ἀγρίους ἔφη σεμνότερον ὁ Κωμικός. Harpocration: ἀγρίους, Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου, τοὺς σφόδρα ἐπτοημένους περὶ τὰ παιδικὰ, καὶ χαλεποὺς παιδεραστάς φησι. Locus Æschinis est p. 76. ed. Reiskii.

350. ᾔκασαν. Sic membr. Alii, ut vulgo, minus bene εἴκασαν. Mœris: ᾔκασα, Ἀττικῶς. εἴκασα, Ἑλληνικῶς. Sæpius apud Comicum illam formam vulgati libri exhibent, ut Conc. 365.

351. τί δ' ἄρ'. Vulgo τί γάρ.

Σωκράτης.

ἀποφαίνουσαι τὴν φύσιν αὐτοῦ, λύκοι ἐξαίφνης ἐγένοντο.

Στρεψιάδης.

ταῦτ' ἄρα, ταῦτα Κλεώνυμον αὗται τὸν ῥίψασπιν χθὲς ἰδοῦσαι,
ὅτι δειλότατον τοῦτον ἑώρων, ἔλαφοι διὰ τοῦτ' ἐγένοντο.

Σωκράτης.

καὶ νῦν ὅτι Κλεισθένη εἶδον, ὁρᾷς, διὰ τοῦτ' ἐγένοντο γυναῖκες.

Στρεψιάδης.

χαίρετε τοίνυν, ὦ δέσποιναι· καὶ νῦν, εἴπερ τινὶ κἄλλῳ,
οὐρανομήκη ῥήξατε κἀμοὶ φωνήν, ὦ παμβασίλειαι.

Χορός.

χαῖρ', ὦ πρεσβῦτα παλαιογενές, θηρατὰ λόγων φιλομούσων,
σύ τε, λεπτοτάτων λήρων ἱερεῦ· φράζε πρὸς ἡμᾶς ὅτι χρῄζεις.
οὐ γὰρ ἂν ἄλλῳ γ' ὑπακούσαιμεν τῶν νῦν μετεωροσοφιστῶν,
πλὴν ἢ Προδίκῳ· τῷ μὲν, σοφίας καὶ γνώμης οὕνεκα· σοὶ δὲ,
ὅτι βρενθύει τ' ἐν ταῖσιν ὁδοῖς, καὶ τὠφθαλμὼ παραβάλλει,
κἀνυπόδητος κακὰ πόλλ' ἀνέχει, κἀφ' ἡμῖν σεμνοπροσωπεῖς.

Στρεψιάδης.

ὦ Γῆ, τοῦ φθέγματος· ὡς ἱερὸν, καὶ σεμνὸν, καὶ τερατῶδες.

Σωκράτης.

αὗται γάρτοι μόναι εἰσὶ θεαί· τἄλλα δὲ πάντ' ἐστὶ φλύαρος.

Στρεψιάδης.

ὁ Ζεὺς δ' ἡμῖν, φέρε, πρὸς τῆς Γῆς, οὐλύμπιος οὐ θεός ἐστι;

Σωκράτης.

ποῖος Ζεύς; οὐ μὴ ληρήσεις. οὐδ' ἔστι Ζεύς.

352. τὴν φύσιν αὐτοῦ. In C. τὴν γνώμην αὐτοῦ. Quod merum est glossema.

356. τοίνυν ὦ. Sic iv. codd. sine particula, quæ vulgo inseritur. Vide not. ad Ran. 321. 1013. Pl. 567. 1161.

τοίνυν ὦ—sic etiam hic cod.

357. Cod. ῥήξατε φωνὴν κἄμοιγ' ὦ—

358. ὦ πρεσβῦτα παλαιογενὲς, θηρατὰ—Sic perspicue et optime membr. In impressis recentioribus invenustus est versus:

χαῖρ' ὦ πρεσβῦτα παλαιγενὲς, ὦ θηρατὰ λόγων φιλομούσων.

Tres alii codd. qui παλαιγενὲς habent, posterius ὦ non agnoscunt. Versui sustentando ab emendatore additum fuit nescio quo. Abest etiam a primariis editt.

Cod. χαῖρ', ὦ πρεσβῦτα παλαιγενὲς, θηρατὰ—

360. οὐ γὰρ ἂν ἄλλῳ γ' ὑπακούσαιμεν. Sic bene iv. codd. Solœce vulgo ὑπακούσωμεν.

362. τὼ 'φθαλμὼ παραβάλλει. Gl. Ἴδιόν ἐστι τῶν ἀλαζόνων τὸ μὴ ἔχειν ἀεὶ τὸ βλέμμα ἐπὶ ταυτοῦ, ἀλλ' ἄνω καὶ κάτω κινεῖν, καὶ νῦν μὲν ἐνταῦθα, νῦν δ' ἄλλοσε μεταφέρειν.

364. καὶ σεμνὸν—Cod. καὶ τερπνόν.

367. οὐ μὴ ληρήσεις. Perperam vulgo οὐ μὴ ληρήσῃς.

Στρεψιάδης.

τί λέγεις σύ;
ἀλλὰ τίς ὕει; τουτὶ γὰρ ἔμοιγ' ἀπόφηναι πρῶτον ἁπάντων.

Σωκράτης.

αὗται δή που· μεγάλοις δέ σ' ἐγὼ σημείοις αὐτὸ διδάξω. [
φέρε, ποῦ γὰρ πώποτ' ἄνευ Νεφελῶν ὕοντ' ἤδη τεθέασαι;
καίτοι χρῆν αἰθρίας ὕειν αὐτὸν, ταύτας δ' ἀποδημεῖν.

Στρεψιάδης.

νὴ τὸν Ἀπόλλω, τοῦτό γέ τοι τῷ νυνὶ λόγῳ εὖ προσέφυσας.
καίτοι πρότερον τὸν Δί' ἀληθῶς ᾤμην διὰ κοσκίνου οὐρεῖν.
ἀλλ', ὅστις ὁ βροντῶν ἐστι, φράσον· τοῦτό με ποιεῖ τετρεμαίνειν.

Σωκράτης.

αὗται βροντῶσι κυλινδόμεναι.

Στρεψιάδης.

τῷ τρόπῳ, ὦ πάντα σὺ τολμῶν;

Σωκράτης.

ὅταν ἐμπλησθῶσ' ὕδατος πολλοῦ, κἀναγκασθῶσι φέρεσθαι,
καταχρημνάμεναι πλήρεις ὄμβρου δι' ἀνάγκην, εἶτα βαρεῖαι
εἰς ἀλλήλας ἐμπίπτουσαι, ῥήγνυνται καὶ παταγοῦσιν.

Στρεψιάδης.

ὁ δ' ἀναγκάζων ἐστὶ τίς αὐτὰς, οὐχ ὁ Ζεὺς, ὥστε φέρεσθαι;

Σωκράτης.

ἥκιστ'· ἀλλ' αἰθέριος δῖνος.

Στρεψιάδης.

Δῖνος; τουτί μ' ἐλελήθη,
ὁ Ζεὺς οὐκ ὢν, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ Δῖνος νυνὶ βασιλεύων.
ἀτὰρ οὐδέν πω περὶ τοῦ πατάγου καὶ τῆς βροντῆς μ' ἐδίδαξας.

372. τοῦτό γέ τοι τῷ νυνὶ λόγῳ εὖ προσέφυσας. Sic tres codices. Perperam in membran. ut in impressis legebatur, τούτῳ γε. Illud, metro et sensu flagitante, reposuit Berglerus, qui Dawesio emendationem hanc non debet, cujus libellum non vidit. Ad προσέφυσας glossæ: ἥρμοσας. καλῶς καὶ ὡς ἔδει προσήρμοσας. Æschylus Suppl. 284.

καὶ ταῦτ' ἀληθῆ πάντα προσφύσω λόγῳ.

ubi schol. προσφύσω, ἀποδείξω.

τοῦτο γέ τοι τῷ νυνὶ λόγῳ—Sic liquido cod. ut edidimus.

374. Scriptura codicis est: φράσον, τοῦθ' ὅ με ποιεῖ—

377. καταχρημνάμεναι. In duobus codd. κἆτα κρημνάμεναι. In C. κἆτα κρημνώμεναι. In membr. καταχρημνούμεναι.

380. τουτί μ' ἐλελήθη. Vulgo ἐλελήθει. Vide not. ad Conc. 650. et supra ad 329.

382. οὐδέν πω. Perperam vulgo, claudicante versu, οὐδέπω. Atticos οὐδὲν frequentare pro οὐ observavi ad Conc.

Σωκράτης.

οὐκ ἤκουσάς μου, τὰς Νεφέλας ὕδατος μεστὰς ὅτι φημὶ, ἐμπιπτούσας εἰς ἀλλήλας παταγεῖν διὰ τὴν πυκνότητα;

Στρεψιάδης.

φέρε τουτὶ τῷ χρὴ πιστεύειν;

Σωκράτης.

ἀπὸ σαυτοῦ γ', ὥς σε διδάξω. ἤδη ζωμοῦ Παναθηναίοις ἐμπλησθεὶς, εἶτ' ἐταράχθης τὴν γαστέρα, καὶ κλόνος ἐξαίφνης αὐτὴν διεκορκορύγησε;

Στρεψιάδης.

νὴ τὸν Ἀπόλλω, καὶ δεινὰ ποιεῖ γ' εὐθύς μοι, καὶ τετάρακται, χὤσπερ βροντὴ τὸ ζωμίδιον παταγεῖ, καὶ δεινὰ κέκραγεν· ἀτρέμας πρῶτον πάξ, κᾆτα παπὰξ ἐπάγει, κἄπειτα παπαππάξ·

644.—In membr. περὶ τοῦ πατάγου τῆς βροντῆς, omisso καί: unde mihi oborta fuerat suspicio Comicum scripsisse:

ἀτὰρ οὐδέν πω περὶ τοῦ πατάγου τῆς βροντῆς μ' ἐξεδίδαξας.

Vulgatam tamen, quam tres alii adfirmant codd. præfero.

Codex hic etiam perperam οὐδέπω. At recte habet περὶ τοῦ πατάγου καὶ τῆς βροντῆς. Schema est, quod vocant ἓν διὰ δυοῖν, ut Pl. 334. τῇ βαδίσει καὶ τῷ τάχει, pro τῷ τάχει τῆς βαδίσεως.

384. ἐμπιπτούσας εἰς ἀλλήλας. Haud deterior, immo venustior est, ob variatam constructionem, codicis scriptura, quam in B. jam repertam, reponere poteram, ἐμπιπτούσας ἀλλήλαισιν. Vulgatum e v. 378. repetitum est.

385. ἀπὸ σαυτοῦ γ', ὥς σε διδάξω. Sic optime membr. Vulgo ἀπὸ σαυτοῦ 'γώ σε διδάξω.

387. Suidas: διεκορκορύγησε. κορκορυγεῖν λέγουσι τὸ λαλεῖν τὴν γαστέρα. ἐμιμήσαντο δὲ τῇ φωνῇ τῶν ἐντέρων τὸν ἦχον. Schol. ἤχησε. male. Verbum enim hic transitivum est: *agitatione sonitum edere fecit.* Derivatum verbum a nomine κορκορυγὴ, quod ab Hesychio exponitur, κραυγὴ, βοὴ, ταραχὴ μετὰ θορύβου. Occurrit istud nomen Lys. 491. Pace 991.

καὶ κλόνος ἐξαίφνης αὐτήν. Transpositæ in cod. voces contra commatum anapæsticorum legem, καὶ κλόνος αὐτὴν ἐξαίφνης. Frequens librariorum error, editoribus sæpe non animadversus.

390. Hunc versum ex luculenta Dawesii emendatione dedi, Misc. crit. p. 172. Vulgo sic legitur:

ἀτρέμας πρῶτον παππάξ· κᾆπειτ' ἐπάγει παπαπαππάξ.

Totus pes deficit. In membr. scriptum:

ἀτρέμας πρῶτον παπὰξ παπάξ· κᾆπειτ' ἐπάγει παπαπαππάξ.

Hinc numeri quidem compleri poterant: sed totus locus corruptelæ manifestus, quem felicissime restituit Dawesii acumen. Hoc si quis non sentiat, eum omni sensu carere oportet. κλιμακηδὸν augetur sonitus: πάξ, παπάξ, παπαππάξ, παπαπαππάξ. Postremum hoc in vulgata lectione, secundum in membran. scriptura, ineptissime repetuntur. At observes velim in membr. et in tribus aliis codd. non παππὰξ scriptum esse, sed παπὰξ, unico π, priore brevi. Hæc inquam est iv. codd. scriptura. Præterea in meo sic totus versus scriptus est:

ἀτρέμας πρῶτον παπάξ· κᾆπειτ' ἐπάγει παπαππάξ.

quæ ipsissima est Dawesii lectio, si omissas voces, sine quibus numeri constare non possunt, nec sententiæ lepor, suo loco reponas.

ἀτρέμας πρῶτον πάξ, κᾆτα παπὰξ ἐπάγει, κᾄπειτα παπαππάξ.

χὤταν χέζω, κομιδῇ βροντᾷ παπαπαππὰξ, ὥσπερ ἐκεῖναι.

Σωκράτης.

σκέψαι τοίνυν ἀπὸ γαστριδίου τυννουτουὶ οἷα πέπορδας·
τὸν δ' ἀέρα τόνδ', ὄντ' ἀπέραντον, πῶς οὐκ εἰκὸς μέγα βροντᾶν;
ταῦτ' ἄρα καὶ τὼ 'νόματ' ἀλλήλοιν βροντὴ καὶ πορδὴ ὁμοίω.

Στρεψιάδης.

ἀλλ' ὁ κεραυνὸς πόθεν ἂν φέρεται, λάμπων πυρί; τοῦτο δίδαξον·
καὶ καταφρύγει βάλλων ἡμᾶς, τοὺς δὲ ζῶντας περιφλύει.
τοῦτον γὰρ δὴ φανερῶς ὁ Ζεὺς ἵησ' ἐπὶ τοὺς ἐπιόρκους.

Σωκράτης.

καὶ πῶς, ὦ μῶρε σὺ, καὶ Κρονίων ὄζων, καὶ βεκκεσέληνε,
εἴπερ βάλλει τοὺς ἐπιόρκους, πῶς οὐχὶ Σίμων' ἐνέπρησεν,
οὐδὲ Κλεώνυμον, οὐδὲ Θέωρον; καίτοι σφόδρα γ' εἴσ' ἐπίορκοι.
ἀλλὰ τὸν αὑτοῦ γε νεὼν βάλλει, καὶ Σούνιον ἄκρον Ἀθηνῶν,
καὶ τὰς δρῦς τὰς μεγάλας· τί παθών; οὐ γὰρ δὴ δρῦς ἐπιορκεῖ.

Στρεψιάδης.

οὐκ οἶδ'· ἀτὰρ εὖ σὺ λέγειν φαίνει. τί γάρ ἐστιν δῆθ' ὁ κεραυνός;

392. τοίνυν ἀπὸ—Sic codd. sine γε. A. B. τυννουτουὶ recte. Mendosa est vulgata scriptura, ut Thesm. 745.

Nobis consentit in scriptura hujus versus cod. veteribus autem impressis in v. 390.

394. ταῦτ' ἄρα. Cod. ταῦτ' οὖν, quod perinde est.

395. πόθεν ἂν φέρεται; Sic C. ut Kusterus edidit. In prioribus editt. erat πόθεν αὖ, quod imperite revocavit Berglerus. Vide not. ad Pl. 885. Perperam in membr. πόθεν ἔρχεται.

Cod. πόθεν αὖ φέρεται;

396. καταφρύγει. Gl. κατακαίει.—τοὺς ζῶντας, τοὺς πλουσίους.

ζῶντας. Gl. τοὺς πλουσίους. περιφλύει, ἐξ ἐπιπολῆς καίει.

399. πῶς οὐχὶ—Sic membr. recte. Vulgo πῶς δῆτ' οὐχὶ— metrum perimit inserta particula. Pejus adhuc in C. πῶς δῆτ' οὐχὶ καὶ Σιμ—

401. καὶ Σούνιον ἄκρον Ἀθηνῶν. Sic bene membr. In aliis, ut vulgo, Ἀθηναίων, reclamante metro, et ad loquendi formam inepte. Alludit ad Homeri versum Odyss. γ'. 278.

ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ', ἄκρον Ἀθηνῶν.

Commutata fuerunt Ἀθηνῶν et Ἀθηναίων etiam Equ. v. 159. Lucret. vi. 386.

Quod si Jupiter atque alii fulgentia Divi
terrifico quatiunt sonitu cœlestia templa,
et jaciunt ignes, quo quoique est cumque voluptas,
cur, quibus incautum scelus aversabile cumque est,
non faciunt, icti flammas ut fulguris halent
pectore perfixo, documen mortalibus acre?

Et paulo post v. 416.

Postremo cur sancta Deûm delubra, suasque
discutit infesto præclaras fulmine sedes:
et bene facta Deûm frangit simulacra? suisque
demit imaginibus violento volnere honorem?
altaque cur plerumque petit loca? plurimaque hujus
montibus in summis vestigia cernimus ignis?

402. τί παθών; Sic etiam cod. ut libri alii omnes. Sed superne ab eadem manu positum, sive emendatio sit, sive varia lectio, μαθών. Hoc pro illo sæpis-

Σωκράτης.

ὅταν εἰς ταύτας ἄνεμος ξηρὸς μετεωρισθεὶς κατακλεισθῇ,
ἔνδοθεν αὐτὰς, ὥσπερ κύστιν, φυσᾷ· κᾆπειθ' ὑπ' ἀνάγκης
ῥήξας αὐτὰς, ἔξω φέρεται σοβαρὸς διὰ τὴν πυκνότητα,
ὑπὸ τοῦ ῥοίβδου καὶ τῆς ῥύμης αὐτὸς ἑαυτὸν κατακαίων.

Στρεψιάδης.

νὴ Δί', ἔγωγ' οὖν ἀτεχνῶς ἔπαθον τουτὶ ποτὲ Διασίοισιν.
ὀπτῶν γαστέρα τοῖς ξυγγενέσιν, κᾆτ' οὐκ ἔσχων ἀμελήσας·
ἡ δ' ἀνεφυσᾶτ', εἶτ' ἐξαίφνης διαλακήσασα πρὸς αὐτὼ
τὠφθαλμώ μου προσετίλησεν, καὶ κατέκαυσεν τὸ πρόσωπον.

Χορός.

ὦ τῆς μεγάλης ἐπιθυμήσας σοφίας, ἄνθρωπε, παρ' ἡμῶν,
ὡς εὐδαίμων ἐν Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἕλλησι γενήσει,
εἰ μνήμων εἶ καὶ φροντιστὴς, καὶ τὸ ταλαίπωρον ἔνεστιν
ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ μὴ κάμνεις, μήθ' ἑστὼς, μήτε βαδίζων,
μήτε ῥιγῶν ἄχθει λίαν, μήτ' ἀριστᾶν ἐπιθυμεῖς,
οἴνου τ' ἀπέχει, καὶ γυμνασίων, καὶ τῶν ἄλλων ἀνοήτων·
καὶ βέλτιστον τοῦτο νομίζεις, ὅπερ εἰκὸς δεξιὸν ἄνδρα,
νικᾶν πράττων καὶ βουλεύων, καὶ τῇ γλώττῃ πολεμίζων.

Στρεψιάδης.

ἀλλ' ἕνεκέν γε ψυχῆς στερρᾶς, δυσκολοκοίτου τε μερίμνης,
καὶ φειδωλοῦ καὶ τρυσιβίου γαστρὸς, καὶ θυμβρεπιδείπνου,

sime intrusum, pravæ Græculorum interpretationi ortum debere videtur.

404. εἰς ταύτας. Sic iv. codd. Vulgo εἰς αὐτάς.

405. φυσᾷ. Sic bene membr. Sic etiam B. a prima manu. Perperam vulgo φυσσᾷ.

409. ἴσχων a themate σχάω, σχάζω. Male apud Eustathium p. 842. l. 56. excusum ἴσχον pro ἴσχων τὴν γαστέρα, ἤγουν ὀπτωμένην οὐκ ἴσχασα. καὶ ἔστι τοῦτο πρωτότυπον τοῦ σχάζω. In tribus Regiis eadem scripturæ menda, ἴσχον. Meus ἴσχων, cum glossa ἴσχισα, male pro ἴσχασα.

410. ἡ δ' ἀνεφυσᾶτ' —Sic meus, nisi quod literam sibilantem male geminat. In membran. ἡ δ' ἄρ' ἐφυσᾶτ' — Vulgo ἡ δ' ἄρ' ἐφυσσᾶτ' —

412. Voces collocatæ sunt in tribus Regiis eodem quo eas ordine exhibui. Vulgo legitur contra commatum anapæsticorum legem:

ὦ τῆς μεγάλης σοφίας ἐπιθυμήσας ἄνθρωπε παρ' ἡμῶν.

Hic autem versus et sequentes perperam vulgo Socrati tributi, in iv. codd. Choro adscribuntur.

Eadem vocum in cod. collocatio, quæ in nostro textu. Præfixa itidem Chori persona.

416. μήτε ῥιγῶν. Sic bene meus. In tribus Regiis μήτ' οὖν ῥιγῶν. Vulgo μήτε γε ῥιγῶν. Vide not. ad Pl. 1065. μήτ' ἀριστᾶν. Sic meus et B. optime. In duobus aliis sine elisione μήτε ἀριστᾶν. Vulgo μήτε γ' ἀριστᾶν. Ab imperito homine inserta fuit particula. Prima in ἄριστον prandium semper producitur. Vide Conc. 348. 470. Av. 1602. Vesp. 613. Eq. 815. Pac. 1281.

μήτε ῥιγῶν. Sic etiam hic cod. bene, ut edidimus.

417. ἀνοήτων. Gl. ἀφροδισίων, καὶ πάντων τῶν ἐκ μωρίας γινομένων.

ἀμέλει θαῤῥῶν, οὕνεκα τούτων ἐπιχαλκεύειν παρέχοιμ᾽ ἄν.

Σωκράτης.

ἀλλ᾽ ὅτι δῆτ᾽ οὖν νομιεῖς ἤδη θεὸν οὐδένα, πλὴν ἅπερ ἡμεῖς,
τὸ Χάος τουτὶ, καὶ τὰς Νεφέλας, καὶ τὴν γλῶτταν, τρία ταυτί;

Στρεψιάδης.

οὐδ᾽ ἂν διαλεχθείην ἀτεχνῶς τοῖς ἄλλοις, οὐδ᾽ ἂν ἀπαντῶν·
οὐδ᾽ ἂν θύσαιμ᾽, οὐδ᾽ ἂν σπείσαιμ᾽, οὐδ᾽ ἐπιθείην λαβανωτόν.

Χορός.

λέγε νῦν ἡμῖν, ὅ τι σοι δρῶμεν, θαῤῥῶν· ὡς οὐκ ἀτυχήσεις,
ἡμᾶς τιμῶν, καὶ θαυμάζων, καὶ ζητῶν δεξιὸς εἶναι.

Στρεψιάδης.

ὦ δέσποιναι, δέομαι τοίνυν ὑμῶν τουτὶ πάνυ μικρὸν,
τῶν Ἑλλήνων εἶναί με λέγειν ἑκατὸν σταδίοισιν ἄριστον.

Χορός.

ἀλλ᾽ ἔσται σοι τοῦτο παρ᾽ ἡμῶν· ὥστε τολοιπόν γ᾽ ἀπὸ τουδὶ
ἐν τῷ δήμῳ γνώμας οὐδεὶς νικήσει πλείονας ἢ σύ.

Στρεψιάδης.

μή μοί γε λέγειν γνώμας μεγάλας· οὐ γὰρ τούτων ἐπιθυμῶ.
ἀλλ᾽ ὅσ᾽ ἐμαυτῷ στρεψοδικῆσαι, καὶ τοὺς χρήστας διολισθεῖν.

Χορός.

τεύξει τοίνυν, ὧν ἱμείρεις. οὐ γὰρ μεγάλων ἐπιθυμεῖς.

421. θυμβρεπιδείπνου. Gl. εὐτελοῦς περὶ τὰς τροφάς. Suidas: τὰ θύμβρα δυναμένης δειπνεῖν. ἔστι δὲ βοτάνης εἶδος.

422. οὕνεκα τούτων. Sic bene C. Perperam vulgo ἕνεκα reclamante metro.

423. Vulgo sic legitur hic versus:

ἄλλο τι δῆτ᾽ οὐ νομιεῖς εἶναι θεὸν οὐδένα,
πλὴν ἅπερ ἡμεῖς.

oportebat saltem οὐδὲν, hac constructione: οὐ δῆτα νομιεῖς ἄλλο τι οὐδὲν εἶναι θεὸν, πλὴν—Sed depravata est illa lectio, cujus vitium sensit Dawesius. In membr. scriptum est, ut edidimus:

ἀλλ᾽ ὅτι δῆτ᾽ οὖν νομιεῖς ἤδη θεὸν οὐδένα,
πλὴν ἅπερ ἡμεῖς.

Sic etiam est in tribus aliis, nisi quod in B. D. pro οὖν est οὐ; et in C. δῆτ᾽ exscriptoris errore omissum fuit. Elliptica phrasis est per interrogationem efferenda: ἀλλὰ μῶν πρὸς τούτοις κελεύεις με θαῤῥεῖν, ὅτι δῆτ᾽ οὖν ἤδη νομιεῖς οὐδένα θεὸν, πλὴν—Nostra lectio est etiam in editt. primariis, nisi quod perperam excusum ἄλλο τί—

423. Distincte et perspicue sic scriptus est hic versus in codice:

ἀλλ᾽ ὅτι δῆτ᾽ οὐ νομιεῖς εἶναι θεὸν οὐδένα
πλὴν ἅπερ ἡμεῖς.

424. τὴν γλῶτταν. Gl. τὴν στωμυλίαν.

425. οὐδ᾽ ἂν διαλεχθείην ἀτεχνῶς τοῖς ἄλλοις. Numerosior esset versus, si transpositis vocibus legeretur: ἀτεχνῶς οὐδ᾽ ἂν διαλεχθείην—

429. τοίνυν ὑμῶν. Sic iv. codd. omisso γε. Mox v. 435. tres Regii τοίνυν ὧν, ubi meus τοίνυν γ᾽ ὧν.

Nec in hoc versu, nec in 435. particulam γε post τοίνυν agnoscit codex.

434. ἀλλ᾽ ὅσ᾽ ἐμαυτῷ στρεψοδικῆσαι. Atticum est ὅσα pro ὅσον, id est μόνον, *solum, tantum*. ἐμαυτῷ, Gl. χάριν ἐμαυτοῦ. στρεψοδικῆσαι. Suidas: ἀντὶ τοῦ στρέψαι τὰς δίκας.

στρεψοδικῆσαι. Gl. διὰ στροφῆς καὶ ποικιλίας λόγων τὸ δίκαιον διαφθεῖραι.

435. ἱμείρεις. Minus bene in C. forma media ἱμείρει.

ἀλλὰ σεαυτὸν παράδος θαῤῥῶν τοῖς ἡμετέροις προπόλοισι.

Στρεψιάδης.

δράσω τοῦθ᾽, ὑμῖν πιστεύσας. ἡ γὰρ ἀνάγκη με πιέζει,
διὰ τοὺς ἵππους τοὺς κοππατίας, καὶ τὸν γάμον, ὅς μ᾽ ἐπέτριψε.
νῦν οὖν χρήσθων, ὅ τι βούλονται.
τουτὶ τό γ᾽ ἐμὸν σῶμ᾽ αὐτοῖσιν
παρέχω τύπτειν, πεινῆν, διψῆν,
αὐχμεῖν, ῥιγοῦν, ἀσκὸν δαίρειν·
εἴπερ τὰ χρέα διαφευξοῦμαι,
τοῖς ἀνθρώποις τ᾽ εἶναι δόξω
θρασὺς, εὔγλωττος, τολμηρὸς, ἴτης,
βδελυρὸς, ψευδῶν ξυγκολλητὴς,
εὑρησιεπὴς, περίτριμμα δικῶν,
κύρβις, κρόταλον, κίναδος, τρύμη,
μάσθλης, εἴρων, γλοιὸς, ἀλαζὼν,
κέντρων, μιαρὸς,
στρόφις, ἀργαλέος, ματτυολοιχός.

439. νῦν οὖν χρήσθων ὅ τι βούλονται. Vulgo χρήσθων ἀτεχνῶς ὅ τι—Istud ἀτεχνῶς, quod metrum non admittit, imperite huc retractum fuit e v. 453.

Pejus adhuc ac vulgo cod. νῦν οὖν χρήσθων ἀληθῶς ὅ τι βούλονται. Est autem χρήσθων tertia dualis imperativi, qua in passiva forma utuntur Attici pro tertia plurali χρήσθωσαν. Vide Thomam M. et primarium in his literis virum, P. Wesselingium, Observatt. p. 50. ubi Scholiastem ad hunc versum redarguit.

440. αὐτοῖσιν. Sic ob metrum scribendum. Perperam vulgo αὐτοῖσι.

442. ἀσκὸν δαίρειν. Sic distincte, perspicue, et optime membr. Perperam vulgo, claudicante versu, δέρειν. In meo δέῤῥειν, quod nihili est. Suidas: δαίρω, τὸ τύπτω· δέρω δὲ, τὸ ἐκδέρω. Verane sit, annon hæc differentia, in medio relinquo. At inde constat probum esse verbum δαίρω, quod præter Suidam adfirmat metri hujus versiculi ratio, quæ δαίρειν omnino flagitat, et δέρειν respuit. Occurrit rursus hoc verbum Av. 365. ubi pro δαῖρε perperam legebatur δεῖρε.

Scriptum in cod. ἀσκὸν δέρειν, et superscriptum ab eadem manu δαίρειν.

447. εὑρησιεπής. Sic optime membr. cum gl. ἐφευρετὴς λόγων. Perperam vulgo εὑρεσιεπὴς, claudicante versu.

451. ματτυολοιχός. In tribus codd. ut vulgo, ματιολοιχὸς, quod nihili est. Glossæ, σμικρολόγος, φειδωλὸς, καὶ οὐ προϊέμενός τι τῶν αὐτοῦ. At in B. scriptum ματτιολοιχὸς, quod propius ad Bentleii emendationem accedit, quam maximo suo merito recepi. υ et ι sæpissime commutarunt librarii: nec rarius iidem literam quæ geminari debebat semel tantum scripserunt, et contra. ματτύη, ματτυάζειν, quid sint docet Athenæus p. 662. quem descripsit Eustathius ad Odyss. p. 1751. extrema: ubi alterum eorum, quæ modo memorabam peccata, commissum fuit: pro eo enim quod est apud Athenæum, ματτύην, Eustathius habet ματύην, quod corrigendum. Locum describere non pigebit. ματτύην ὠνόμαζον πᾶν πολυτελὲς ἔδεσμα. καὶ ματτυάζειν, τὸ σκευάζειν αὐτό. εἴτε ἰχθὺς εἴη, εἴτε ὄρνις, εἴτε λάχανον, εἴτε ἱερεῖον, εἴτε σπερμάτιον. Verbo usus est Alexis Comicus in versibus, quos profert Athenæus:

τοὔψον λαβοῦσαι τοῦτο τἀπεσταλμένον,
σκευάζετ᾽, εὐωχεῖσθε, προπόσεις πίνετε,
λέπτεσθε, ματτυάζετε.

Nomine autem in hisce ex alia fabula:

ἐγὼ δ᾽ ἐπειδὰν ἀσχολουμένους λάβω,
ἀνέκραγον· Οὐ δώσει τις ἡμῖν ματτύην;

Ineptæ sunt codd. glossæ. ματτυολοιχὸς, ut κνισσολοιχὸς, mattyarum, seu lau-

ταῦτ' εἴ με λέγουσιν ἀπαντῶντες,
δρώντων ἀτεχνῶς ὅ τι χρῄζουσιν·
κεἰ βούλονται, νὴ τὴν Δήμητρ',
ἐκ μοῦ χορδὴν
τοῖς φροντισταῖς παραθέντων.

Χο. λῆμα μὲν πάρεστι τῷδέ γ'
οὐκ ἄτολμον, ἀλλ' ἕτοιμον. ἴσθι δ' ὡς
ταῦτα μαθὼν παρ' ἐμοῦ, κλέος οὐρανόμηκες
ἐν βροτοῖσιν ἕξεις.

Στ. τί πείσομαι;

Χο. τὸν πάντα χρόνον μετ' ἐμοῦ
ζηλωτότατον βίον ἀν-
θρώπων διάξεις.

Στ. ἆρά γε τοῦτ' ἂν ἐγώ
ποτ' ὄψομαι;

Χο. ὥστε γε σοῦ πολλοὺς
ἐπὶ ταῖσι θύραις
ἀεὶ καθῆσθαι,
βουλομένους ἀνακοινοῦσθαί τε,
καὶ ἐς λόγους ἐλθεῖν,
πράγματα, κἀντιγραφάς,
πολλῶν ταλάντων
ἄξια σῇ φρενί,

titiarum linctorem significat. Eustathius p. 1817. l. 38. κνισσολοιχός. ὃ πρὸς ὁμοιότητα εἴρηται τινα τοῦ παρὰ τῷ Ἀριστοφάνει ματτυολοιχοῦ. Sic enim legendum, non, ut vulgo, ματιολοιχοῦ. Præcedentium nominum explicationes e glossis adponam: ἴτης, ἑρμηνευτικός. βδελυρὸς, μιαρός. περίτριμμα δικῶν, τετριμμένος περὶ τὰς δίκας. κύρβις, νόμων πλήρης. κρόταλον, πολυλόγος. κίναδος, πανοῦργος. τρύμη, λεπτολόγος. μάσθλης, μεμαλαγμένος. γλοιὸς, γλίσχρος. κέντρων, πλήκτων. στρόφις, στρέφων τὰ πράγματα. ἀργαλέος, λυπηρός.

452. εἴ με λέγουσιν. Cod. εἴ με καλοῦσιν.

453. χρῄζουσιν. Sic ob metrum scribendum. Perperam vulgo χρῄζουσι.

457. Quæ hic, ut et 462. 467. Choro tribuo, vulgo tribuuntur Socrati, manifesto errore.—τῷδέ γ' οὐκ—Sic membr. In C. τῷδε δ' οὐκ—In B. τῷδ' οὐκ—Vulgo, ingrato cum hiatu, τῷδε οὐκ.

465. τοῦτ' ἂν ἐγώ ποτ' ὄψομαι; Sic optime C. Vulgo τοῦτ' ἄρ' ἐγώ. Potentiale ἂν cum præsente indicativi construi ostendimus ad Pl. 885. Cum futuro indicativi id construi negat Dawesius Misc. crit. p. 103. sed fallitur. Ach. 392.

ὡς σκῆψιν ἂν ἀγὼν οὗτος οὐκ ἐνδέξεται.

Vesp. 942.

οὐκ ἂν σὺ παύσαι χαλεπὸς ὢν καὶ δύσκολος;

Prorsus invenusta est vulgata lectio ἆρά γε τοῦτ' ἄρ' ἐγώ.

467. ὥστε γε σοῦ. Sic A. C. Vulgo ὥστε σοῦ.

471. ἐς λόγους. Sic iv. codd. In A. B. versus sic digesti sunt, ut eos exhibui. Iu duobus aliis nulla versuum distinctio, continuataque scriptura, tanquam si soluta oratio esset.

συμβουλευσομένους μετὰ σοῦ.
ἀλλ' ἐγχείρει τὸν πρεσβύτην, ὅ τι περ μέλλεις, προδιδάσκειν,
καὶ διακίνει τὸν νοῦν αὐτοῦ, καὶ τῆς γνώμης ἀποπειρῶ.
Σω. ἄγε δή, κάτειπέ μοι σὺ τὸν σαυτοῦ τρόπον,
ἵν' αὐτὸν εἰδώς, ὅστις ἐστί, μηχανὰς
ἤδη 'πὶ τούτοις πρὸς σὲ καινὰς προσφέρω.
Στ. τί δέ; τειχομαχεῖν μοι διανοεῖ, πρὸς τῶν θεῶν;
Σω. οὔκ· ἀλλὰ βραχέα σου πυθέσθαι βούλομαι,
εἰ μνημονικὸς εἶ.
Στ. δύο τρόπω, νὴ τὸν Δία.
ἢν μέν γ' ὀφείληταί τι μοι, μνήμων πάνυ·
ἐὰν δ' ὀφείλω, σχέτλιος, ἐπιλήσμων πάνυ.
Σω. ἔνεστι δῆτά σοι λέγειν ἐν τῇ φύσει;
Στ. λέγειν μὲν οὐκ ἔνεστ'· ἀποστερεῖν δ' ἔνι.
Σω. πῶς οὖν δυνήσει μανθάνειν;
Στ. ἀμέλει, καλῶς.
Σω. ἄγε νῦν, ὅπως, ὅταν τι προβάλωμαι σοφὸν
περὶ τῶν μετεώρων, εὐθέως ὑφαρπάσεις.
Στ. τί δαί; κυνηδὸν τὴν σοφίαν σιτήσομαι;
Σω. ἄνθρωπος ἀμαθὴς οὑτοσὶ καὶ βάρβαρος.
δέδοικά σ', ὦ πρεσβῦτα, μὴ πληγῶν δέει.

481. *τί δέ; τειχομαχεῖν.* Perperam A. D. *τί δαὶ τειχομαχεῖν.* Confer not. ad Pl. 1150.

483. *δύο τρόπω.* In IV. codd. *δύω τρόπω.* Quod ut pro mendoso agnoscatur, necesse non est argumentis adstruere Atticos *δύω* ultima longa nunquam adhibuisse. Sed ubi hæc forma occurrit sine versus labe, hinc intelligere est eam librariorum imperitiæ tribuendam esse. Confer not. ad Ran. 1405. Pl. 441.

484. *ἢν μέν γ' ὀφείληταί τι μοι, μνήμων πάνυ.* Sic optime membr. Meus, ut vulgo, corrupto prorsus metro: *εἰ μέν γ' ὀφείλεταί μοι, μνήμων πάνυ.* Integris pedibus incedit versus in B. *εἰ μέν γ' ὀφείλεταί τι μοι*—Sed pravum est *εἰ*, quum sequatur in altero membro *ἐάν*. In C. *ἢν μέν γ' ὀφείλεταί τι μοι.* Gl. *χρεωστεῖταί μοι δάνεισμα παρ' ἑτέρου.* Subjunctivum flagitat *ἤν*.

Vide quot diversis modis hic versus a librariis depravatus fuerit. In postremo hoc codice jam reperio: *εἰ μὲν γὰρ ὀφείληταί τι μοί, μνήμων πάνυ,*

490. *ὑφαρπάσεις.* Sic bene membr. In C. ut vulgo, *ὑφαρπάσει*, voce media. In B. D. *ὑφαρπάσῃς*, solœce, quia *ὅπως* *quomodo*, pendens a suppresso *σκόπει*, vel simili verbo, cum futuro indicativi, non cum aor. 1. subjunctivi construitur. Vide ad Ran. 378. Conc. 295.

493. *μὴ πληγῶν δέει.* Sic bene A. C. Vulgo *μὴ πληγῶν δέῃ.* Semel tantum apud Lucianum *μὴ* cum præsente indicativi observatum sibi fuisse ait Thomas M. p. 613. *Ὅρα γοῦν μὴ τὸ ἐναντίον ἐστι.* Sed non ita rara sunt hujus constructionis exempla, ut bono Magistro visum est. Ad codd. fidem in Sophoclis El. 580. edidimus:

ὅρα, τιθεῖσα τόνδε τὸν νόμον βροτοῖς,
μὴ πῆμα σαυτῇ καὶ μετάγνοιαν τίθης.

Eurip. Phœn. 90.

μή τις πολιτῶν ἐν τρίβῳ φαντάζεται,

Idem Troad. 179.

μή με κτείνειν
δόξ' Ἀργείων κεῖται μελέαν.

In Or. 767. Reg. membranæ habent:

μὴ φοβῇ, μή σ' Ἄργος, ὥσπερ κῦμ', ἐπα-

φέρ' ἴδω, τί δρᾷς, ἤν τις σε τύπτῃ;
Στ. τύπτομαι·
κἄπειτ' ἐπισχὼν ὀλίγον, ἐπιμαρτύρομαι·
εἶτ' αὖθις ἀκαρῆ διαλιπὼν, δικάζομαι.
Σω. ἴθι νῦν, κατάθου θοἰμάτιον.
Στ. ἠδίκηκά τι;
Σω. οὔκ· ἀλλὰ γυμνοὺς εἰσιέναι νομίζεται.
Στ. ἀλλ' οὐχὶ φωράσων ἔγωγ' εἰσέρχομαι.
Σω. κατάθου. τί ληρεῖς;
Στ. εἰπὲ δή νῦν μοι τοδί.
ἢν ἐπιμελὴς ὦ, καὶ προθύμως μανθάνω,
τῷ τῶν μαθητῶν ἐμφερὴς γενήσομαι;
Σω. οὐδὲν διοίσεις Χαιρεφῶντος τὴν φύσιν.
Στ. οἴμοι κακοδαίμων, ἡμιθνὴς γενήσομαι.
Σω. οὐ μὴ λαλήσεις, ἀλλ' ἀκολουθήσεις ἐμοὶ,
ἀνύσας τι, δευρὶ θᾶττον.
Στ. ἐς τὼ χεῖρέ νυν
δός μοι μελιτοῦτταν πρότερον· ὡς δέδοικ' ἐγὼ
εἴσω καταβαίνων, ὥσπερ ἐς Τροφωνίου.
Σω. χώρει· τί κυπτάζεις ἔχων περὶ τὴν θύραν;
Χο. ἀλλ' ἴθι χαίρων, τῆς ἀνδρείας
οὕνεκα ταύτης.
εὐτυχία γένοιτ' ἀν-
θρώπῳ, ὅτι προήκων
ἐς βαθὺ τῆς ἡλικίας,

κτεῖναι θέλω.
Cum præterito indicativi μὴ constructum frequentissime occurrit. Vide Budæi Comment. L. Gr. pag. 953. et Th. Burgess. in præfatione novæ edit. Miscell. crit. Dawesii p. xxvii.

504. ἡμιθνὴς γενήσομαι. Vox φύσις ambiguæ est significationis. Pro *ingenio* accipit eam Socrates: at Strepsiades pro *figura*. Ideo timet ne semimortuus esse videatur, quia Chærephon, ut philosophus, macilentus et pallidus erat. Schol. Ms. Ἰστέον ὅτι ἰσχνὸς καὶ ὠχρὸς τὴν ἰδέαν ὁ Χαιρεφῶν ἦν, ἅτε φιλοσοφίᾳ συζῶν, καὶ ἐκ ταύτης συνεστηκὼς ἔχων τὸ σῶμα. διὸ καὶ νυκτερὶς ἐκαλεῖτο, διὰ τὸ ἰσχνόν. Hujus loci acumen latine reddi non potest.

507. μελιτοῦτταν. Sic recte scriptum in B. Perperam duo alii μελιτοῦταν, ut est in primariis editt. Male etiam membr. μελιτοῦταν, ut edidit Kusterus. Vide not. ad Lys. 601. et Valckenarium ad Herod. p. 638. αἰθαλοῦσσα contractum ex αἰθαλόεσσα, est apud Æschylum Prom. 1000.

πρὸς ταῦτα, ῥιπτέσθω μὲν αἰθαλοῦσσα
φλόξ.

Sic ex μελιτόεσσα, μελιτοῦσσα, μελιτοῦττα; οἰνόεσσα, οἰνοῦσσα, οἰνοῦττα. Mirum quam sæpe in illius nominis scriptura peccarint et librarii et editores. Ridicule Spanhemius Guyetum castigat apud Hesychium recte legentem μελιτοῦτταν. Hoc est, quod aiunt, *sus Minervam*. De Trophonii oraculo videndus Hemsterhusius ad Lucianum tom. i. p. 339.

511. οὕνεκα ταύτης. Perperam vulgo εἵνεκα. In B. ἕνεκα.

νεωτέροις τὴν φύσιν αὐτοῦ
πράγμασι χωτίζεται,
καὶ σοφίαν ἐπασκεῖ.
Ὦ θεώμενοι, κατερῶ πρὸς ὑμᾶς ἐλευθέρως
τἀληθῆ, νὴ τὸν Διόνυσον, τὸν ἐκθρέψαντά με.
οὕτω νικήσαιμί γ' ἐγὼ, καὶ νομιζοίμην σοφὸς,
ὡς ὑμᾶς ἡγούμενος εἶναι θεατὰς δεξιοὺς,
καὶ ταύτην σοφώτατ' ἔχειν τῶν ἐμῶν κωμῳδιῶν,
πρώτους ἠξίωσ' ἀναγεῦσ' ὑμᾶς, ἣ παρέσχε μοι
ἔργον πλεῖστον· εἶτ' ἀνεχώρουν ὑπ' ἀνδρῶν φορτικῶν
ἡττηθεὶς, οὐκ ἄξιος ὤν. ταῦτ' οὖν ὑμῖν μέμφομαι
τοῖς σοφοῖς, ὧν οὕνεκ' ἐγὼ ταῦτ' ἐπραγματευόμην.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ὑμᾶς ποθ' ἑκὼν προδώσω τοὺς δεξιούς.
ἐξότου γὰρ ἐνθάδ' ὑπ' ἀνδρῶν, οἷς ἡδὺ καὶ λέγειν,
ὁ σώφρων τε χὠ καταπύγων ἄριστ' ἠκουσάτην, [
κἀγὼ, παρθένος γὰρ ἔτ' ἦν, κοὐκ ἐξῆν πω μοι τεκεῖν,
ἐξέθηκα, παῖς δ' ἑτέρα τις λαβοῦσ' ἀνείλετο,
ὑμεῖς δ' ἐξεθρέψατε γενναίως, κἀπαιδεύσατε,
ἐκ τούτου μοι πιστὰ παρ' ὑμῖν γνώμης ἔσθ' ὅρκια.
νῦν οὖν, Ἠλέκτραν κατ' ἐκείνην, ἦδ' ἡ κωμῳδία
ζητοῦσ' ἦλθ', ἤν που 'πιτύχῃ θεαταῖς οὕτω σοφοῖς.
γνώσεται γὰρ, ἤν περ ἴδῃ, τἀδελφοῦ τὸν βόστρυχον.
ὡς δὲ σώφρων ἐστὶ φύσει, σκέψασθ'· ἥ τις πρῶτα μὲν
οὐδὲν ἦλθε ῥαψαμένη σκύτινον καθειμένον,
ἐρυθρὸν ἐξ ἄκρου, παχὺ, τοῖς παιδίοις ἵν' ἦν γέλως.

518. Huic primæ Parabasis parti præmissus est titulus in recentioribus edit. Τροχαϊκοὶ καταληκτικοὶ, qui latine etiam præmissus est versioni Bergleri, licet ea metro non scripta sit, *Trochaici catalectici.* Scias tamen, amice lector, in xlv. versibus, quibus constat pars illa, non unicum esse trochaicum catalecticum. Tetrametri sunt choriambici polyschematisti Eupolidei, quo de metri genere videndus Hephæstio p. 61. ubi in exemplum adfert versum 529.

ὁ σωφρων τε | χὠ καταπυ | γων αρισ' η | κουσατην.

Pes secundus semper est choriambus: vel, quod eodem redit, si per μονοποδίαν scansionem facias, in tertia sede semper est dactylus.—πρὸς ὑμᾶς. Sic membr. et mens, bene. Vulgo πρός γ' ὑμᾶς. Pes est antispastus.

520. οὕτω νικήσαιμί γ' ἐγώ. Sic ad metri normam legendum. Mendose vulgo οὕτω νικήσαιμ' ἔγωγε.

527. ὑμᾶς. Sic membr. In aliis, ut vulgo, ὑμῶν.

529. ὁ σώφρων τε χὠ—Sic iv. codd. et Hephæstio supra laudatus. Vulgo χὠ σώφρων τε χὠ —Comœdiam innuit, quæ inscripta erat Δαιταλῆς.

531. παῖς δ' ἑτέρα. Schol. Ms. δηλονότι ὁ Φιλωνίδης καὶ ὁ Καλλίστρατος, οἱ ὕστερον γενόμενοι ὑποκριταὶ τοῦ Ἀριστοφάνους.

535. ἦλθ', ἤν που 'πιτύχῃ. Sic recte B. ut metrum flagitat. Perperam vulgo ἦλθεν.

539. ἵν' ἦν γέλως. Codd. etiam, ut impressi, ἵν' ᾖ, mendose, quum præcedat verbum temporis præteriti ἦλθε. Schol. Ms. τοῦτο φησὶ διὰ τὸν Ἕρμιππον, καὶ τὸν Σιμέρμωνα τὸν τούτου ὑποκριτήν.

οὐδ' ἔσκωψε τοὺς φαλακρούς, οὐδὲ κόρδαχ' εἵλκυσεν·
οὐδὲ πρεσβύτης ὁ λέγων τἄπη, τῇ βακτηρίᾳ
τύπτει τὸν παρόντ', ἀφανίζων πονηρὰ σκώμματα.
οὐδ' εἰσῆξε δᾷδας ἔχουσ'· οὐδ' Ἰοὺ, Ἰοὺ, βοᾷ·
ἀλλ' αὐτῇ καὶ τοῖς ἔπεσιν πιστεύουσ' ἐλήλυθε.
κἀγὼ μὲν τοιοῦτος ἀνὴρ ὢν ποιητὴς, οὐ κομῶ,
οὐδ' ὑμᾶς ζητῶ 'ξαπατᾷν, δὶς καὶ τρὶς ταὔτ' εἰσάγων·
ἀλλ' ἀεὶ καινὰς ἰδέας εἰσφέρων σοφίζομαι,
οὐδὲν ἀλλήλαισιν ὁμοίας, καὶ πάσας δεξιάς.
ὃς μέγιστον ὄντα Κλέων' ἔπαισ' ἐς τὴν γαστέρα,
κοὐκ ἐτ' ἐσαῦθίς γ' ἐπεπήδησά γ' αὐτῷ κειμένῳ.
οὗτοι δ', ὡς ἅπαξ παρέδωκεν λαβὴν Ὑπέρβολος,
τοῦτον δείλαιον κολετρῶσ' ἀεὶ καὶ τὴν μητέρα.
Εὔπολις μὲν τὸν Μαρικᾶν πρώτιστον παρείλκυσεν
ἐκστρέψας τοὺς ἡμετέρους Ἱππέας κακὸς κακῶς·
προσθεὶς αὐτῷ γραῦν μεθύσην, τοῦ κόρδακος ἕνεχ', ἣν
Φρύνιχος πάλαι πεποίηχ', ἣν τὸ κῆτος ἤσθιεν.

Quod autem Hermippo exprobrat, ipse admisit in Lysistrata et in Thesmophoriazusis.

540. Schol. Ms. τοῦτο διὰ τὸν Εὔπολιν. De comica saltatione, quæ κόρδαξ vocabatur, vide Meursium in Orchestra. Casaubonus ad Theophrasti Char. p. 177. putat ad restim solitum cordacem saltari, quia Comicus hic dicit κόρδακα ἑλκύειν: Julianus et alii ἕλκειν κόρδακα. Sed et paulo infra Εὔπολις τὸν Μαρικᾶν παρείλκυσεν. Schol. Ms. κόρδακα, τὸ λεγόμενον ἰδιωτικῶς καρυδᾶν λέγει. τὸ δὲ εἵλκυσεν, ἀντὶ τοῦ ἰσώτερον εἰσήγαγε νοεῖ. et ad παρείλκυσεν, v. 553. glossa εἰς τὸ θέατρον εἰσήγαγεν. Barbaram vocem καρυδᾶν non reperio in Car. Du Fresne glossario.

κόρδαχ'. Gl. τὸν λεγόμενον ἰδιωτικῶς καριδᾶν λέγει. τὸ δὲ εἵλκυσεν ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ θεάτρῳ εἰσήγαγε νόει. Eandem hanc glossam ex alio codice jam cum scripturæ mendis protuleram. Perperam illa verbum ἑλκύειν interpretatur, quod saltationis proprium est. Vide Pac. 328.

545. οὐ κομῶ. Gl. οὐκ ἐπαίρομαι. Seq. v. ταὔτ' valet τὰ αὐτά. Perperam vulgo ταῦτ'—

547. ἀλλ' ἀεὶ—Necesse non erat ob metrum legere αἰεὶ—εἰσφέρων σοφίζομαι. Sic veteres editt. et tres codd. In B. a prima manu εἰσφέρειν, sed emendatum εἰσφέρων. Male in Kusteriana et exinde in novissima Batava εἰσφέρω, σοφίζομαι.

550. Mendosa est hujus versus scriptura in codd. omnibus. Tres habent κοὐκ ἐσαῦτις, vel ἐσαῦθις, vel κοὐκέτ' αὖθις ἐμπεπήδηκ' αὐτῷ κειμένῳ. B. κοὐκ ἐσαῦθις ἐπεπήδησ'—

Cod. κοὐκ ἐσαῦτις ἐπεπήδησ'—

552. ἀεὶ—Sic A. C. recte, ut supra v. 547. κολετρῶσ'. Gl. ὑβρίζουσι. In C. ὃ φασὶν ἰδιωτικῶς κλετζοκοπούσι. Accuratior forte est ea scriptura, quam ea quæ reperta fuit Car. Du Fresne in cod. cujus meminit, Glossarii inf. Gr. col. 670. In meo τζακαπκόπουσι.

κολετρῶσ'. Gl. ὃ φασιν ἰδιωτικῶς κλοτζοκοποῦσι.

553. τὸν Μαρικᾶν. Titulus est Fabulæ, quam Eupolis in Hyperbolum fecit, ut in Cleonem Comicus noster Equites. Id autem nominis per se quid significet, tradit Hesychius in hac glossa: μαρικᾶν, κίναιδον· οἱ δὲ, ὑποκόρισμα παιδίου ἄρρενος βαρβαρικόν.

555. ἕνεχ' ἣν Φρύνιχος—Vulgo ἕνεκα in fine prioris versus, et alterius initio ἣν Φρύνιχος πάλαι πεποίηχ', quo pacto soluti prorsus erant numeri, quos restituit Bentleius.

εἶθ' αὖθις Ἕρμιππος ἐποίησεν εἰς Ὑπέρβολον·
ἄλλοι τ' ἤδη πάντες ἐρείδουσιν εἰς Ὑπέρβολον,
τὰς εἰκοὺς τῶν ἐγχέλεων τὰς ἐμὰς μιμούμενοι.
ὅστις οὖν τούτοισι γελᾷ, τοῖς ἐμοῖς μὴ χαιρέτω·
ἢν δ' ἐμοὶ καὶ τοῖσιν ἐμοῖς εὐφραίνησθ' εὑρήμασιν,
ἐς τὰς ὥρας τὰς ἑτέρας εὖ φρονεῖν δοκήσετε.

Ημ. Ὑψιμέδοντα μὲν θεῶν
Ζῆνα τύραννον ἐς χορὸν
πρῶτα μέγαν κικλήσκω·
τόν τε μεγασθενῆ τριαίνης ταμίαν,
γῆς τε καὶ ἁλμυρᾶς
θαλάσσης ἄγριον μοχλευτήν·
καὶ μεγαλώνυμον ἡμέτερον πατέρ',
Αἰθέρα σεμνότατον, βιοθρέμμονα πάντων·
τόν θ' ἱππονώμαν, ὃς ὑπερ-
λάμπροις ἀκτῖσιν κατέχει
γῆς πέδον, μέγας ἐν θεοῖς,
ἐν θνητοῖσί τε, δαίμων.

Χο. Ὦ σοφώτατοι θεαταί, δεῦρο τὸν νοῦν προσέχετε.
ἠδικημέναι γὰρ ὑμῖν, μεμφόμεσθ' ἐναντίον.
πλεῖστα γὰρ θεῶν ἁπάντων ὠφελούσαις τὴν πόλιν,
δαιμόνων ἡμῖν μόναις οὐ θύετ' οὐδὲ σπένδετε,
αἵ τινες τηροῦμεν ὑμᾶς. ἢν γὰρ ᾖ τις ἔξοδος
μηδενὶ ξὺν νῷ, τότ' ἢ βροντῶμεν, ἢ ψεκάζομεν.
εἶτα τὸν θεοῖσιν ἐχθρὸν βυρσοδέψην Παφλαγόνα

557. Vulgo legitur metro prorsus corrupto:

εἶθ' Ἕρμιππος αὖθις πεποίηκεν εἰς Ὑπέρβολον.

Bentleius metro consulebat pro αὖθις legens αὖθι, sententia reclamante. Diversa sunt αὖθις et αὖθι: illud πάλιν significat, quod hic sensus requirit: hoc αὐτόθι, et est poëticum. Vitium est in πεποίηκεν. Legendum

εἶθ' αὖθις Ἕρμιππος ἐποίησεν εἰς Ὑπέρβολον.

559. Auctor Etymol. M. p. 312. extrema. τὸ δὲ παρὰ Ἀριστοφάνει, τὰς εἰκοὺς τῶν ἐγχέλεων, ἀπὸ τοῦ ἔγχελυς ἐγχέλεως ἐστὶν, ὡς ὄφις ὄφεως. Innuit autem similitudinem illam de anguillis, quæ est in Equit. v. 864.

ὅπερ γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πέπονθας.
ὅταν μὲν ἡ λίμνη καταστῇ, λαμβάνουσιν οὐδέν·
ἐὰν δ' ἄνω τε καὶ κάτω τὸν βόρβορον κυκῶσιν,
αἱροῦσι. καὶ σὺ λαμβάνεις, ἢν τὴν πόλιν ταράττῃς.

566. τριαίνης ταμίαν. Schol. Ms. ἤγουν φύλακα. τὸν Ποσειδῶνα φησὶν, ὃς τούς τε σεισμοὺς, καὶ τὰς ἐν θαλάσσῃ τρικυμίας ποιεῖ· τὰς μὲν, ὡς κύριος ὢν τῶν ἀνέμων· σείει δὲ τὴν γῆν διὰ τῶν αὐτῶν τούτων ἀνέμων, εἰσιόντων εἰς τοὺς ἀδήλους πόρους αὐτῆς.

571. ἱππονώμαν, gl. τὸν ἵππους κινοῦντα ἥλιον.

576. ὑμῖν. Sic iv. codd. Perperam vulgo ὔμμιν.

580. βροντῶμεν, ἢ ψεκάζομεν. Gl. δῆλον ἐντεῦθεν ποιοῦσαι ὡς οὐκ ἀποδεχόμεθα ταύτην, ὡς ἀλυσιτελῆ τῆς πόλεως.

ἡνίχ' ᾑρεῖσθε στρατηγὸν, τὰς ὀφρῦς ξυνήγομεν,
κἀποιοῦμεν δεινά· βροντὴ δ' ἐῤῥάγη δι' ἀστραπῆς·
ἡ σελήνη δ' ἐκλέλοιπε τὰς ὁδούς· ὁ δ' ἥλιος,
τὴν θρυαλλίδ' εἰς ἑαυτὸν εὐθέως ξυνελκύσας,
οὐ φανεῖν ἔφασκεν ὑμῖν, εἰ στρατηγήσει Κλέων.
ἀλλ' ὅμως εἵλεσθε τοῦτον. φασὶ γὰρ δυσβουλίαν
τῇδε τῇ πόλει προσεῖναι· ταῦτα μέντοι τοὺς θεοὺς,
ἅττ' ἂν ὑμεῖς ἐξαμάρτητ', ἐπὶ τὸ βέλτιον τρέπειν.
ὡς δὲ καὶ τοῦτο ξυνοίσει, ῥᾳδίως διδάξομεν.
ἢν Κλέωνα τὸν λάρον δώρων ἑλόντες καὶ κλοπῆς,
εἶτα φιμώσητε τούτου τῷ ξύλῳ τὸν αὐχένα,
αὖθις ἐς τἀρχαῖον ὑμῖν, εἴ τι κἀξημάρτετε,
ἐπὶ τὸ βέλτιον τὸ πρᾶγμα τῇ πόλει ξυνοίσεται.

Ημ. Ἀμφί μοι αὖτε, Φοῖβ' ἄναξ
Δήλιε, Κυνθίαν ἔχων
ὑψικέρατα πέτραν·
ἥ τ' Ἐφέσου μάκαιρα πάγχρυσον ἔχεις
οἶκον, ἐν ᾧ κόραι
σὲ Λυδῶν μεγάλως σέβουσιν·
ἥ τ' ἐπιχώριος ἡμετέρα θεὸς,
αἰγίδος ἡνίοχος, πολιοῦχος Ἀθάνα·
Παρνασίαν θ' ὃς κατέχων
πέτραν, σὺν πεύκαις σελαγεῖ,
Βάκχαις Δελφίσιν ἐμπρέπων,
κωμαστὴς Διόνυσος.

Χο. Ἡνίχ' ἡμεῖς δεῦρ' ἀφορμᾶσθαι παρεσκευάσμεθα,
ἡ Σελήνη ξυντυχοῦσ' ἡμῖν, ἐπέστειλεν φράσαι,

584. ἡ σελήνη δ' ἐκλέλοιπε τὰς ὁδούς. Sic optime membr. Vulgo, claudicante versu, ἐξέλιπε.

587. φασὶ γὰρ δυσβουλίαν. Confer Conc. 474.

589. ἐπὶ τὸ βέλτιον. Male cod. ἐπὶ τὸ βέλτιστον. Proclivis librariorum lapsus in commutandis superlativis et comparativis.

590. τοῦτο ξυνοίσει. Gl. λυσιτελήσει, ὠφελήσει. At aliter accipio. Mox ξυνοίσεται. Gl. συνδραμεῖται. Thesm. 139. τί λήκυθος καὶ στρόφιον; ὡς οὐ ξύμφορον. Quam non conveniunt!

593. εἴ τι κἀξημάρτετε. Sic optime membr. ad metri legem. Pessime vulgo κἀξημάρτηται.

597. ὑψικέρατα. A. B. ὑψικεράταν.

604. σελαγεῖ. Sic etiam codd. Sed legendum σελαγεῖς.

Optimum est σελαγεῖ, nec mutandum. Id enim ipsum est, quod volebam, quodque a Scholiasta deceptus, imprudens haud noscitavi; scilicet secunda pers. formæ passivæ, non vero tertia activæ, quæ si apud alios quosdam occurrit, Comico nostro non fuit usitata. Supra v. 286. ἀκάματον αἰθέρος ὄμμα σελαγεῖται. Ach. 924. αἱ νῆες σελαγοῖντ' ἂν εὐθύς.

608. ξυντυχοῦσ'. Schol. Ms. Οὐκ ἔστιν ἐνταῦθα τὸ συντυχοῦσα ἀντὶ τοῦ συναντή-

πρῶτα μὲν χαίρειν Ἀθηναίοισι, καὶ τοῖς ξυμμάχοις·
εἶτα θυμαίνειν ἔφασκε· δεινὰ γὰρ πεπονθέναι,
ὠφελοῦσ' ὑμᾶς ἅπαντας, οὐ λόγοις, ἀλλ' ἐμφανῶς.
πρῶτα μὲν τοῦ μηνὸς εἰς δᾷδ' οὐκ ἔλαττον, ἢ δραχμὴν,
ὥστε καὶ λέγειν ἅπαντας, ἐξιόντας ἑσπέρας·
Μὴ πρίω, παῖ, δᾷδ', ἐπειδὴ φῶς Σεληναίης καλόν.
ἄλλα τ' εὖ δρᾷν φησίν· ὑμᾶς δ' οὐκ ἄγειν τὰς ἡμέρας
οὐδὲν ὀρθῶς, ἀλλ' ἄνω τε καὶ κάτω κυδοιδοπᾷν.
ὥστ' ἀπειλεῖν φησὶν αὐτῇ τοὺς θεοὺς ἑκάστοτε,
ἡνίκ' ἂν ψευσθῶσι δείπνου, κἀπίωσιν οἴκαδε,
τῆς ἑορτῆς μὴ τυχόντες, κατὰ λόγον τῶν ἡμερῶν.
κᾆθ', ὅταν θύειν δέῃ, στρεβλοῦτε καὶ δικάζετε.
πολλάκις δ' ἡμῶν ἀγόντων τῶν θεῶν ἀπαστίαν,
ἡνίκ' ἂν πενθῶμεν ἢ τὸν Μέμνον', ἢ Σαρπηδόνα,
σπένδεθ' ὑμεῖς, καὶ γελᾶτ'. ἀνθ' ὧν λαχὼν Ὑπέρβολος
τῆτες ἱερομνημονεῖν, κἄπειθ' ὑφ' ἡμῶν τῶν θεῶν
τὸν στέφανον ἀφῃρέθη. μᾶλλον γὰρ οὕτως εἴσεται
κατὰ Σελήνην ὡς ἄγειν χρὴ τοῦ βίου τὰς ἡμέρας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Σω. ΜΑ τὴν ἀναπνοὴν, μὰ τὸ Χάος, μὰ τὸν Ἀέρα,
οὐκ εἶδον οὕτως ἄνδρ' ἄγροικον οὐδένα,
οὐδ' ἄπορον, οὐδὲ σκαιὸν, οὐδ' ἐπιλήσμονα·

σασα, ὥς τινες οἴονται, συντάσσοντες πρὸς τοῦτο τὸ ἡμῖν. ἀλλὰ τὸ συντυχοῦσα λέγει ἀντὶ τοῦ κατὰ τύχην φανεῖσα καὶ εὑρεθεῖσα, συντάσσων τὸ ἡμῖν πρὸς τὸ ἐπέστειλεν. ἐντυγχάνει γὰρ τῷδε ὁ δεῖνα, λέγει· συντυγχάνει δὲ, ἀντὶ τοῦ κατὰ τύχην συμβαίνει. καὶ Θουκυδίδης· οὕτω ποι ξυντυχὸν, ἤτοι συμβάν. οἱ δὲ ἄλλως λέγοντες ἁμαρτάνουσιν. At vero fallitur ipse Græculus. Differentiam quam statuit non confirmat scriptorum usus.

615. ἄλλα τ' εὖ δρᾷν φησίν· ὑμᾶς δ' οὐκ ἄγειν τὰς ἡμέρας. Sic legendum et distinguendum, quod monuit Bentleius. Perperam vulgo: ἄλλα τ' εὖ δρᾷν φησὶν ὑμᾶς, κοὐκ ἄγειν—

616. κυδοιδοπᾷν. Schol. Ms. ταράσσειν, ἀνατρέπειν. καὶ γὰρ ἐν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τεταγμένον ἦν τὸν Δία τιμᾷν, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ τὸν Ποσειδῶνα, καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς καθεξῆς. οὗτοι δὲ, ὅτε ἔδει τῷ Διῒ θύειν, τῷ Ποσειδῶνι ἔθυον· ὅτε δὲ τῷ Ποσειδῶνι, ἑτέρῳ θεῷ ἔθυον. καὶ διὰ τοῦτο λέγει τὸ κυδοιδοπᾷν.

621. ἀπαστίαν. Gl. νηστείαν, ἀσιτίαν.

624. Harpocratio: Ἱερομνήμονες. οἱ πεμπόμενοι εἰς τὸ τῶν Ἀμφικτυόνων συνέδριον ἐξ ἑκάστης πόλεως τῶν τοῦ συνεδρίου μετεχουσῶν. Isti proprie Πυλαγόραι nuncupabantur. Qui vero comes iis adjungebatur. Scriba, is ἱερομνήμων audiebat. Suidas ἱερομνήμονες, οἱ εἰς Πυλαίαν ἐκπεμπόμενοι γραμματεῖς. Vide Fragm. Thesm. ii. xiii.

627. Glossa: ἀναπνοὴν λέγει, τὴν τοῦ ἀέρος ἀνάπνευσιν, ἣν ἀναπνέουσιν ἄνθρωποι· Χάος δὲ, τὸν τόπον ἐν ᾧ ὁ ἀήρ.

629. Glossa: ἄπορον, ἀφυῆ. σκαιὸν,

ὅστις σκαλαθυρμάτι' ἄττα μικρὰ μανθάνων,
ταῦτ' ἐπιλέλησται, πρὶν μαθεῖν. ὅμως γε μὴν
αὐτὸν καλῶ θύραζε δευρὶ πρὸς τὸ φῶς.
ποῦ Στρεψιάδης; ἔξει, τὸν ἀσκάντην λαβών.
Στ. ἀλλ' οὐκ ἐῶσί μ' ἐξενεγκεῖν οἱ κόρεις.
Σω. ἀνύσας τι κατάθου, καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν.
Στ. ἰδού.
Σω. ἄγε δή, τί βούλει πρῶτα νυνὶ μανθάνειν,
ὧν οὐκ ἐδιδάχθης πώποτ' οὐδέν; εἰπ' ἐμοί.
πότερα περὶ μέτρων, ἢ περὶ ἐπῶν, ἢ ῥυθμῶν;
Στ. περὶ τῶν μέτρων ἔγωγ'· ἔναγχος γάρ ποτε
ὑπ' ἀλφιταμοιβοῦ παρεκόπην διχοινίκῳ.
Σω. οὐ τοῦτ' ἐρωτῶ σ'· ἀλλ' ὅ τι κάλλιστον μέτρον
ἡγεῖ· πότερα τὸ τρίμετρον, ἢ τὸ τετράμετρον;
Στ. ἐγὼ μὲν οὐδὲν πρότερον ἡμιεκτέου.
Σω. οὐδὲν λέγεις, ὤνθρωπε.
Στ. περίδου νῦν ἐμοί,

ἀπαίδευτον, φαυλότατον. σκαλαθυρμάτια, μικρὰ καὶ εὐτελῆ παίγνια. Thema est σκάλλω, unde σκαλαθύρω, *fodico*, quod in obscenis est: vide Conc. 611. Qui prunas fodiunt, scintillas pulveremque excitant; unde σκαλαθυρμάτια, pro re quavis tenuissima.

633. τὸν ἀσκάντην. Gl. τὸν σκίμποδα, τὸν σκίμποδα.

634. οἱ κόρεις. Gl. ὑφ' ὧν πιέζομαι ἐπὶ τούτου καθήμενος.

638. ἢ περὶ ἐπῶν, ἢ ῥυθμῶν. Sic, ut impressi, tres codd. In membr. minus concinne, ἢ περὶ ῥυθμῶν, ἢ ἐπῶν.

639. Scholion margini codicis mei adscriptum: ἀκούσας περὶ μέτρων ὁ Στρεψιάδης, τὸ δημοσιακὸν μέτρον, ᾧ μετροῦσι τὰ σπέρματα, σκαιῶς ὑπείληφεν, διὸ Περὶ μέτρων, φησὶν, ἔγωγε. καὶ ἐκ τούτου διαβάλλει τὸν Σωκράτην, ὅτι τὰ μὴ οἰκεῖα τῇ τέχνῃ ἐπαγγέλλεται διδάσκειν. οὔτε γὰρ ποιητὴς ἦν, οὔτε μουσοποιός.

641. Cod. κάλλιστον μέτρων, male.

642. πότερα vulgo πότερον. Illud reponi debuit, tum ob euphoniam, tum quia magis Atticum est, quod jam observatum fuit ad Conc. 754. Sic supra vulgati etiam libri habent, πότερα περὶ μετρῶν, ἢ περὶ ἐπῶν, ἢ ῥυθμῶν; ubi ob terminationis ον frequentiam ingratum esset πότερον.

πότερα et πότερον sæpe commutarunt librarii, in hoc propensiores, cujus rei exemplum vide ad Av. 1244. Sic πρότερον pro πρότερα scriptum in cod. quem nunc verso, in v. 658.

643. ἡμιεκτέου, quod ex rustici sententia idem est quod τετράμετρον. Quum Socrates de trimetro et tetrametro loquitur, metrorum seu carminum genera intelligit: sed alter ista pro mensurarum nominibus accipit. Ad hujus loci intelligentiam sciendum est Atticorum *medimnum* in 48. *chœnices* dividi solitum fuisse. ἑκτεὺς, *sextarius*, sexta pars medimni, seu *modius*, est chœnicum 8. Proinde ἡμιεκτέον, *semisextarius* est quatuor chœnicum, seu mensurarum. Nam chœnix κατ' ἐξοχὴν *mensura* vocatur, quia tantum frumenti continet, quantum homini satis sit ad diurnum victum.

644. Auctor Etymol. M. περιδώμεθα. καὶ Ἀριστοφάνης· περίδου νῦν ἐμοί. καὶ, Ἐμέθεν περιδώσομαι, ἀντὶ τοῦ, κατ' ἐμαυτὸν συνθηκοποιήσομαι. εἴρηται ἀπὸ τοῦ δῶ, τὸ δεσμεύω. Homerum respicit duobus locis. Ἰλ. ψ'. 485.

εἰ δ' ἄγε νῦν τρίποδος περιδώμεθον, ἠὲ λέβητος.

Odyss. ψ'. 78.

αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς.

Ad priorem locum hæc adnotat Eustathius p. 1312. l. 20. περιδώμεθον δὲ, ἀντὶ τοῦ συνθώμεθα, συμφωνήσωμεν, καὶ ἐκ

εἰ μὴ τετράμετρόν ἐστιν ἡμιεκτέον.
Σω. ἐς κόρακας· ὡς ἄγροικος εἶ καὶ δυσμαθής.
ταχύ γ' ἂν δύναιο μανθάνειν περὶ ῥυθμῶν.
Στ. τί δέ μ' ὠφελήσουσ' οἱ ῥυθμοὶ πρὸς τἄλφιτα;
Σω. πρῶτον μὲν εἶναι κομψὸν ἐν ξυνουσίᾳ·
εἶτ' ἐπαΐειν ὁποῖός ἐστι τῶν ῥυθμῶν
κατ' ἐνόπλιον, χὠποῖος αὖ κατὰ δάκτυλον.
Στ. κατὰ δάκτυλον; νὴ τὸν Δί', ἀλλ' οἶδ'.
Σω. εἰπὲ δή.
Στ. τίς ἄλλος ἀντὶ τουτουῒ τοῦ δακτύλου;
πρὸ τοῦ μὲν, ἔτ' ἐμοῦ παιδὸς ὄντος, οὑτοσί.
Σω. ἀγρεῖος εἶ καὶ σκαιός.
Στ. οὐ γὰρ, ᾦ 'ζυρὲ,
τούτων ἐπιθυμῶ μανθάνειν οὐδέν.
Σω. τί δαί;
Στ. ἐκεῖν', ἐκεῖνο, τὸν ἀδικώτατον λόγον.
Σω. ἀλλ' ἕτερα δεῖ σε πρότερα τούτου μανθάνειν·
τῶν τετραπόδων ἅττ' ἐστὶν ὀρθῶς ἄῤῥενα.
Στ. ἀλλ' οἶδ' ἔγωγε τἄῤῥεν', εἰ μὴ μαίνομαι.
κριὸς, τράγος, ταῦρος, κύων, ἀλεκτρυών.

οἱ πολλοί φασι, θῶμεν στοίχημα. ἢ σαφέστερον καὶ κοινότερον εἰπεῖν, δώμεθα, ὃ ἐν φερμηθῶμεν συνθήκαις, ὧν ὁ διαιτητὴς καὶ κρίτης, ἢ μάρτυς, ἴστωρ ἐλέγετο, παρὰ τὸ εἰδέναι. ὁποῖός τις κεῖται καὶ ἐν τῷ· ('Ιλ. σ'. 501.) ἄμφω δ' ἱέσθην ἐπὶ ἴστορι πεῖραρ ἑλέσθαι. Sed nugantur isti Grammatici, et cum eis insane bene Berglerus, περίδου derivans a δέω *ligo*. Est a περιδίδομαι, unde in Equit. 791. ἐθέλω περὶ τῆς κεφαλῆς περιδόσθαι. In codd. περιδοῦ scriptum est, minus bene. περίδου scribendum, ut ἀπόδου, Ran. 1235.

647. μανθάνειν περὶ ῥυθμῶν. Vulgo μανθάνειν σὺ περὶ ῥυθμῶν. A mala manu est istud σὺ, quod versui sustentando insertum fuit. Hoc fulcro non eget. Vide not. ad Pl. 1065. et Markland ad Euripidis Suppl. 94.

649. Glossæ: κομψὸν, πιθανὸν καὶ ἡδύν. ἐπαΐειν, αἰσθάνεσθαι. κατ' ἐνόπλιον —κατὰ δάκτυλον, εἴδη ῥυθμῶν ἀμφότερα. Duo sunt veteris Musicæ rhythmi.

653. τουτουῒ τοῦ δακτύλου. Gl. τὴν πόσθην αὐτοῦ ἔδειξε. *Quis alius nisi penis hicce? antehac vero, quum puer essem, digitus hic præsto mihi erat.* Magna est in his nequitia, quam satis explicasse mihi videor. Quid sibi hæc vellent, non adsecuti fuerant interpretes. Licet manifesta sit oppositio inter binos, quos rusticus ostendit dactylos, unum quid longeque diversum ex his fecit Etruscus interpres Jo. Bapt. Terucci, cujus in Græcis nec vola nec vestigium est:

E un frutto di cert' albero,
che mel davano ancor quand'era piccolo.

Caute Fabri filia, quæ puellari ætate fabulam Gallice vertit, scopulum hunc declinavit.

655. ἀγρεῖος. Sic membr. Vulgo mendose ἀχρεῖος. Suidas: ἀγρεῖος, ὁ ἀγροῖκος, ὁ ἀμαθὴς, ἢ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ. Ἀριστοφάνης Νεφέλαις· ὡς ἀγρεῖος εἶ καὶ σκαιός. Vide Thesm. 160. In C. ἀγροῖκος, e glossemate. In B. ἀρχεῖος, e quo suspicari quis posset scriptum olim fuisse ἀρχαῖος.

ἀγρεῖος. Sic etiam distincte et emendate cod. superscripta glossa ἄγροικος, quæ in C. genuinæ vocis locum invaserat.

Σω. ὁρᾷς ἃ πάσχεις; τήν τε θήλειαν, καλεῖς
ἀλεκτρυόνα κατὰ ταυτὸ, καὶ τὸν ἄῤῥενα.
Στ. πῶς δή; φέρε.
Σω. πῶς; ἀλεκτρυὼν κἀλεκτρυών.
Στ. νὴ τὸν Ποσειδῶ. νῦν δὲ πῶς με χρὴ καλεῖν;
Σω. ἀλεκτρύαιναν· τὸν δ' ἕτερον, ἀλέκτορα.
Στ. ἀλεκτρύαιναν; εὖγε, νὴ τὸν Ἀέρα·
ὥστ' ἀντὶ τούτου τοῦ διδάγματος μόνου
διαλφιτώσω σου κύκλῳ τὴν κάρδοπον.
Σω. ἰδοὺ μάλ' αὖθις τοῦθ' ἕτερον· τὴν κάρδοπον
ἄῤῥενα καλεῖς, θήλειαν οὖσαν.
Στ. τῷ τρόπῳ
ἄῤῥενα καλῶ 'γὼ κάρδοπον;
Σω. μάλιστά γε·
ὥσπερ γε καὶ Κλεώνυμον.
Στ. πῶς δή; φράσον.
Σω. ταυτὸν δύναταί σοι κάρδοπος Κλεωνύμῳ.
Στ. ἀλλ', ὦ 'γάθ', οὐδ' ἦν κάρδοπος Κλεωνύμῳ·
ἀλλ' ἐν θυείᾳ στρογγύλῃ γ' ἀνεμάττετο.
ἀτὰρ τολοιπὸν πῶς με χρὴ καλεῖν;
Σω. ὅπως;
τὴν καρδόπην, ὥσπερ καλεῖς τὴν Σωστράτην.
Στ. τὴν καρδόπην θήλειαν ὀρθότερον λέγεις.
ἐκεῖνο δ' ἦν ἂν, καρδόπη, Κλεωνύμη.

662. ὁρᾷς ἃ πάσχεις; *viden' quid tibi eveniat, quid facias?* πάσχω est hic pro πράττω. Vide not. ad Ran. 302. ἀλεκτρυόνα feminino genere *gallinam* vocarunt veteres, ut et *gallinaceum* τὸν ἀλέκτορα. Vide Amphiarai fragm. iii. et Dædali iv. Ex aliis Comicis exempla plurima profert Athenæus p. 373. inter quæ hoc est Cratini in *Nemesi*:

Λήδα, σὸν ἔργον, δεῖ σ' ὅπως εὐσχημόνως
ἀλεκτρυόνος μηδὲν διοίσεις τοὺς τρόπους,
ὅπως ἐπωάζουσ' ἂν ἐκλέψῃς καλὸν
ἡμῖν τι καὶ θαυμαστὸν ἐκ τοῦδ' ὄρνεον.

Tertius horum senarius misere vulgo depravatus fertur. In R. cod. sic scriptus est: ἐπὶ τῷδε πωάζουσα ὡς ἂν ἐκλέψῃς καλόν. Alii aliter emendarunt; mihi placet ratio, quam secutus sum. Sic Noster Lys. 1182.

νῦν οὖν ὅπως ἁγνεύσετε,
ὅπως ἂν αἱ γυναῖκες ὑμᾶς ἐν πόλει
ξενίσωμεν.

Theopompus etiam in *Pace*:

ἄχθομαι δ' ἀπολωλεκὼς
ἀλεκτρυόνα τίκτουσαν ὠὰ πάγκαλα.

672. A. C. ἄῤῥενα καλῶ 'γὼ τὴν κάρδοπον; Præstaret forte ἄῤῥενα καλῶ τὴν κάρδοπον; Duo alii in vulgata lectione consentiunt, ἄῤῥενα καλῶ 'γὼ κάρδοπον;

680. Cleonymum hic facete irridet Comicus. Nomina quæ generis feminini sint, Socrates rustico ostendit a masculinis terminatione etiam distingui debere; male eum τὴν κάρδοπον dixisse, dicendum fuisse τὴν καρδόπην. Doctrinam hanc valde probat rusticus, et ex ea colligit Cleonymum, qui timidus erat, clypeoque abjecto, fuga se e pugna proripuerat, non viri nomine Κλεώνυμος, sed feminæ Κλεωνύμη appellandum esse. Multus est in exagitando hoc Cleony-

Σω. ἔτι δή γε περὶ τῶν ὀνομάτων μαθεῖν σε δεῖ,
ἅττ' ἄρρεν' ἐστὶν, ἅττα δ' αὐτῶν θήλεα.
Στ. ἀλλ' οἶδ' ἔγωγ', ἃ θήλε' ἐστίν.
Σω. εἰπὲ δή.
Στ. Λύσιλλα, Φίλιννα, Κλειταγόρα, Δημητρία.
Σω. ἄρρενα δὲ ποῖα τῶν ὀνομάτων;
Στ. μυρία.
Φιλόξενος, Μελησίας, Ἀμυνίας.
Σω. ἀλλ', ὦ πόνηρε, ταῦτά γ' ἔστ' οὐκ ἄρρενα.
Στ. οὐκ ἄρρεν' ἐν ὑμῖν ἐστίν;
Σω. οὐδαμῶς γ', ἐπεὶ
πῶς ἂν καλέσειας, ἐντυχὼν Ἀμυνίᾳ;
Στ. ὅπως ἄν; ὡδί. Δεῦρο, δεῦρ', Ἀμυνία.
Σω. ὁρᾷς; γυναῖκα τὴν Ἀμυνίαν καλεῖς.
Στ. οὔκουν δικαίως, ἥτις οὐ στρατεύεται;
ἀτὰρ τί ταῦθ' ἃ πάντες ἴσμεν, μανθάνω;
Σω. οὐδὲν, μὰ Δί'· ἀλλὰ κατακλινεὶς δευρὶ—
Στ. τί δρῶ;
Σω. ἐκφρόντισόν τι τῶν σεαυτοῦ πραγμάτων.
Στ. μὴ δῆθ', ἱκετεύω σ', ἐνθάδ'· ἀλλ', εἴπερ γε χρὴ,
χαμαί μ' ἔασον αὐτὰ ταῦτ' ἐκφροντίσαι.
Σω. οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα.
Στ. κακοδαίμων ἐγὼ,
οἵαν δίκην τοῖς κόρεσι δώσω τήμερον.
Σω. φρόντιζε δὴ καὶ διάθρει·
πάντας τρόπους σεαυτὸν

mo, cui salse supra timiditatem exprobravit v. 353.

681. ἔτι δή γε περὶ τῶν—Sic recte meus, ut impressi. Mendosi sunt tres alii, in quibus ἔτ' ἔτι περὶ τῶν—ἔτι γε περὶ τῶν—ἔτι δὴ περὶ τῶν—.

688. οὐκ ἄρρεν' ἐν ὑμῖν ἐστίν; Sic tres codd. Vulgo omissa præpositio ἐν.

οὐκ ἄρρεν' ἐν ὑμῖν ἐστίν; Sic etiam hic cod. Glossa, οὐκ ἄρρενα ταῦτα ὑμεῖς ἡγεῖσθε;

691. γυναῖκα τὴν Ἀμυνίαν καλεῖς. Sic iv. codd. et primariæ editt. Male feriatus typotheta in officina heredum Phil. Juntæ contra metri legem δὴ infersit, quod nec Cratander, nec Venetæ editt. nec Parisina Wecheli admisere. Id imperite revocavit Frobenius, cujus ex editione in ceteras deinceps transiit. Corruptos esse numeros ne sensit quidem Kusterus.

699. τήμερον. Sic iv. codd. quorum ob consensum id recepi. In impressis τήμερα e Scholiaste. Vide fragm. Holcadum v.

701. πάντας τρόπους σεαυτόν. Vulgo πάντα τρόπον τι σαυτόν. In membr. πάντα τρόπον σαυτόν. Melius in C. πάντα τρόπον σεαυτόν. Sed ob metrum scribendum πάντας τρόπους, ut Pl. 306. Sunt enim omnes isti versiculi iambici. Eos autem exhibui ut digesti sunt in membranis, nugatorem istum non curans, cujus exstant metrica scholia.

ἐτρόβει πυκνώσας·
ταχὺς δ', ὅταν εἰς ἄπορον
πέσῃς, ἐπ' ἄλλο πήδα
νόημα φρενός· ὕπνος δ' ἀπέστω
γλυκύθυμος ὀμμάτων.
Στ. ἰατταταῖ, ἰατταταῖ.
Σω. τί πάσχεις; τί κάμνεις;
Στ. ἀπόλλυμαι δείλαιος· ἐκ τοῦ σκίμποδος
δάκνουσί μ' ἐξέρποντες οἱ Κορίνθιοι,
καὶ τὰς πλευρὰς δαρδάπτουσιν,
καὶ τὴν ψυχὴν ἐκπίνουσιν,
καὶ τοὺς ὄρχεις ἐξέλκουσιν,
καὶ τὸν πρωκτὸν διορύττουσιν,
καί μ' ἀπολοῦσιν.
Σω. μὴ νῦν βαρέως ἄλγει λίαν.
Στ. καὶ πῶς, ὅτ' ἐμοῦ
φροῦδα τὰ χρήματα, φρούδη χροιά,
φρούδη ψυχή, φρούδη δ' ἐμβάς;
καὶ πρὸς τούτοις ἔτι τοῖσι κακοῖς,
φρουρᾶς ᾄδων
ὀλίγου φροῦδος γεγένημαι.
Σω. οὗτος, τί ποιεῖς; οὐχὶ φροντίζεις;
Στ. ἐγώ;
νὴ τὸν Ποσειδῶ.
Σω. καὶ τί δῆτ' ἐφρόντισας;
Στ. ὑπὸ τῶν κόρεων εἴ μου τι περιλειφθήσεται.
Σω. ἀπολεῖ κάκιστ'.
Στ. ἀλλ', ὦ 'γάθ', ἀπόλωλ' ἀρτίως.

702. πυκνώσας. Gl. συναγαγὼν πάντα τὸν νοῦν σου.

703. ταχὺς δ', ὅταν εἰς ἄπορον. Vulgo ὅταν γ' εἰς. Istud γε nullus agnoscit codex.

704. ἐπ' ἄλλο. Sic bene C. Vulgo ἐς ἄλλο.

710. οἱ Κορίνθιοι. Schol. MS. δέον δὲ κόρεις εἰπεῖν, Κορίνθιοι εἶπεν· ἐπειδὴ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Κορίνθιοι κατ' ἐκεῖνο καιροῦ πόλεμον εἶχον, καὶ οἱ Κορίνθιοι τὰ τῆς Ἀττικῆς ἐδῄουν.

711. Hi versiculi sunt dimetri anapæstici, qui male habiti erant in impressis.

712. ψυχὴν, Gl. αἷμα.

719. φρούδη ψυχὴ, φρούδη δ' ἐμβάς. Sic legendum esse nemo non videre poterat. Sic primariæ editt. nec aliter scriptum est in iv. codd. Ant. Fracino, vel typothetæ in officina Ph. Juntæ debetur alia lectio ineptissima. φρούδη δ' ἡ ψυχὴ, quam nec Cratander, nec Veneti admiserunt. Ex editione Frobenii in ceteras transiit. Quis non miretur Kusteri industriam?

721. φρουρᾶς. Gl. ἕνεκα. παροιμία ἐπὶ τῶν ἀγρυπνούντων.

Σω. οὐ μαλθακιστέ, ἀλλὰ περικαλυπτέα.
εὑρητέος γὰρ νοῦς ἀποστερητικὸς,
κἀπαιόλημ'.
Στ. οἴμοι· τίς ἂν δῆτ' ἐπιβάλοι
ἐξ ἀρνακίδων γνώμην ἀποστερητρίδα;
Σω. φέρε νῦν, ἀθρήσω πρῶτον, ὅ τι δρᾷ, τουτονί.
οὗτος, καθεύδεις;
Στ. μὰ τὸν Ἀπόλλω, 'γὼ μὲν οὔκ.
Σω. ἔχεις τι;
Στ. μὰ Δί', οὐ δῆτ' ἔγωγ'.
Σω. οὐδὲν πάνυ;
Στ. οὐδέν γε, πλὴν ἢ τὸ πέος ἐν τῇ δεξιᾷ.
Σω. οὐκ ἐγκαλυψάμενος ταχέως τι φροντιεῖς;
Στ. περὶ τοῦ; σὺ γάρ μοι τοῦτο φράσον, ὦ Σώκρατες.
Σω. αὐτὸς ὅ τι βούλει πρῶτος ἐξευρεῖν λέγε.
Στ. ἀκήκοας μυριάκις, ἁγὼ βούλομαι.
περὶ τῶν τόκων, ὅπως ἂν ἀποδῶ μηδενί.
Σω. ἴθι νυν, καλύπτου, καὶ σχάσας τὴν φροντίδα
λεπτὴν, κατὰ μικρὸν περιφρόνει τὰ πράγματα,
ὀρθῶς διαιρῶν καὶ σκοπῶν.
Στ. οἴμοι τάλας.
Σω. ἔχ' ἀτρέμα· κἂν ἀπορῇς τι τῶν νοημάτων,

728. εὑρητέος. Perperam in A. C. ἐξευρητέος. V. seq. κἀπαιόλημ'. Glossa ἀπάτη καὶ πανουργία.

εὑρητέος. Cod. ἐξευρητέος. Eadem in membr. est menda. Vide quam licenter et quam imperite circa præpositiones versati fuerint librarii.

730. ἀποστερητρίδα. Sic A. C. Vulgo ἀποστερητίδα: Priori formæ magis favere analogia videtur. Sic ab aliis verbalibus masculinis in της fiunt feminina in τρις. αὐλητὴς, αὐλητρίς· ὀρχηστὴς, ὀρχηστρίς· ἀποστερητὴς, ἀποστερητρίς. Acumen hujus loci, quod in paronomasia consistit, versio exprimere non potest. Schol. Ms. ἀρνακὶς, τὸ τοῦ ἀρνὸς κώδιον. παίζει δὲ ἐνταῦθα, γνώμην ἐξ ἀρνακίδων εἰπὼν ἀποστερητίδα, ἤγουν γνώμην ἐξ ἀρνήσεως καὶ ἀποστερήσεως. ὤφειλε δὲ εἰπεῖν· τίς ἂν δῆτ' ἐπιβάλοι καὶ ἐπιθήσει σκέπασμα ἐξ ἀρνακίδων, ὡς ἂν γνώμην εὕροιμι ἀποστερητικήν; ὁ δὲ παίξας οὕτως ἐξήνεγκεν.

732. Cod. μὰ τὸν Ἀπόλλω γ', οὐ μὲν οὖν, perperam. Eadem versus clausula occurrit Av. 438. et alibi.

733. μὰ Δί', οὐ δῆτ' ἔγωγ'. Sic bene C. Vulgo claudicante versu, μὰ Δί' οὐδὲν ἔγωγ'. Suidas in ἔχεις τι locum hunc profert et explicat, ubi habet μὰ τὸν Δί', οὐδὲν ἔγωγ'. Quod codicis lectioni præferendum videtur, ob sequentem Socratis interrogationem, οὐδὲν πάνυ; quæ ad rustici verba οὐδὲν ἔγωγ', refertur. Multum inest leporis repetitioni istius οὐδέν. οὐδὲν ἔγωγ'.—οὐδὲν πάνυ;—οὐδέν. Integram Suidæ notam describere non gravabor. ἔχεις τι; ἐπὶ τῶν ἀγρευόντων ἤτοι ὄρνιν ἢ ἰχθῦν. λέγεται δὲ τὸ ἔχεις τι; ἀντὶ τοῦ, εἴληφάς τι; συνεβούλευε γὰρ αὐτῷ ὁ Σωκράτης ὥσπερ ἀναχρῆσαι τὴν διάνοιαν, ἐάσαντι τὴν φροντίδα, τῇ τῶν ἀγρευόντων χρησάμενος λέξει. τοῖς γὰρ ἁλιεῦσι καὶ τοῖς ὀρνιθοθήραις οὕτω φασίν· ἔχεις τί; ὁ δὲ γέρων φησί· Μὰ τὸν Δί', οὐδὲν ἔγωγε.—οὐδὲν πάνυ;—οὐδὲν, πλὴν τὸ πέος ἐν τῇ δεξιᾷ. τουτέστι τὸ αἰδοῖον. καὶ μιμεῖται τὸν δερμύλλοντα ἑαυτόν.

ἀφεὶς ἄπελθε· κᾆτα τὴν γνώμην πάλιν
κίνησον αὖθις ἐς αὐτὸ, καὶ ζυγώθρισον.
Στ. ὦ Σωκρατίδιον φίλτατον—
Σω. τί, ὦ γέρον;
Στ. ἔχω τόκου γνώμην ἀποστερητικήν.
Σω. ἐπίδειξον αὐτήν.
Στ. εἰπὲ δή νῦν μοι τοδί·
γυναῖκα φαρμακίδ' εἰ πριάμενος Θετταλὴν,
καθέλοιμι νύκτωρ τὴν σελήνην, εἶτα δὴ
αὐτὴν καθείρξαιμ' ἐς λοφεῖον στρογγύλον,
ὥσπερ κάτοπτρον, κᾆτα τηροίην ἔχων—
Σω. τί δῆτα τοῦτ' ἂν ὠφελήσειέν σ';
Στ. ὅ τι;
εἰ μηκέτ' ἀνατέλλοι σελήνη μηδαμοῦ,
οὐκ ἂν ἀποδοίην τοὺς τόκους.
Σω. τίη τί δή;
Στ. ὁτιὴ κατὰ μῆνα τἀργύριον δανείζεται.
Σω. εὖ γ'· ἀλλ' ἕτερον αὖ σοι προβαλῶ τι δεξιόν.
εἴ σοι γράφοιτο πεντετάλαντός τις δίκη,
ὅπως ἂν αὐτὴν ἀφανίσειας, εἴπ' ἐμοί.

745. κίνησον αὖθις ἐς αὐτό. In A. B. mendose εἰς αὐτό. Vulgo omissa est præpositio.—ζυγώθρισον. Glossa: σκόπησον, μελέτησον· μεταφορικῶς. Si forte olim in aliquo codice pro καὶ ζυγώθρισον lectum fuit κἀναζύγωσον, prava erat ista lectio, quam metri lex respuit.

748. εἰπὲ δὴ νῦν μοι τοδί. Sic optime B. In tribus aliis τὸ τι. Sed in nullo præfixa his voculis Socratis persona.

Cod. εἰπὲ δὴ νῦν μοι τοτί. Sic notato accentu, et absque ullo mutatæ personæ indicio.

751. λοφεῖον. Gl. ἀγγεῖον. Proprie est τοῦ κράνους ἡ θήκη, quo sensu occurrit Acharn. 1109. Pollux x. 126. κάτοπτρον, οὗ τὴν θήκην λοφεῖον καλοῦσι.

753. ὠφελήσειέν σ'; Sic scriptum oportuit ob metrum. Vulgo vacillat versus ob omissionem ν paragogici. Hac occasione monebo similem mendam, qualium in Comici editt. infinitus erat numerus, incogitantia mea relictam fuisse in Conc. 256. ubi legendum:
τί δ', ἢν ὑποκρούσωσίν σε;—προσκινήσομαι.

754. εἰ μηκέτ' ἀνατέλλοι. Sic tres Regii bene. Vulgo ἀντέλλοι. Vide not. ad Lys. 115.

ἀνατέλλοι. Sic etiam cod. V. seq. habet οὐκ ἂν γ' ἀποδοίην—ὅτι τιὴ δή.

755. οὐκ ἂν ἀποδοίην. Sic B. D. recte. Vulgo οὐκ ἂν γ' ἀποδοίην.

756. κατὰ μῆνα τἀργύριον δανείζεται. Sic legendum. Ineptissime vulgo κατὰ μῆνά γ' ἀργυρίων δανείζεται. In edit. Bern. Juntæ γ' ἀργύριον. Et hoc mendosum est, depravatum ex τἀργύριον pro τὸ ἀργύριον. Literas γ τ commutatas sæpius jam observavimus. In iv. codd. perspicue et distincte τἀργύριον scriptum est, et sic dudum emendaveram, antequam codicem ullum vidissem. Quæ in scholiis ad vocem ἀργυρίων leguntur, longe sunt absurdissima.

757. Cod. ἀλλ' ἕτερον οὖν σοι—

758. πεντετάλαντος. Cod. hic et infra πεντατάλαντος, quæ scriptura haud deterior est. Eam agnoscit etiam cod. meus in v. 774.

Στ. ὅπως; ὅπως; οὐκ οἶδ᾽· ἀτὰρ ζητητέον.
Σω. μὴ νῦν περὶ σαυτὸν ἴλλε τὴν γνώμην ἀεὶ,
ἀλλ᾽ ἀποχάλα τὴν φροντίδ᾽ ἐς τὸν ἀέρα,
λινόδετον ὥσπερ μηλολόνθην τοῦ ποδός.
Στ. εὕρηκ᾽ ἀφάνισιν τῆς δίκης σοφωτάτην,
ὥστ᾽ αὐτὸν ὁμολογεῖν σ᾽ ἐμοί.
Σω. ποίαν τινά;
Στ. ἤδη παρὰ τοῖσι φαρμακοπώλαις τὴν λίθον
ταύτην ἑώρας, τὴν καλὴν, τὴν διαφανῆ,
ἀφ᾽ ἧς τὸ πῦρ ἅπτουσι;
Σω. τὴν ὕαλον λέγεις;
Στ. ἔγωγε.
Σω. φέρε, τί δῆτ᾽ ἄν;
Στ. εἰ ταύτην λαβὼν,
ὁπότε γράφοιτο τὴν δίκην ὁ γραμματεὺς,
ἀπωτέρω στὰς ὧδε πρὸς τὸν ἥλιον,
τὰ γράμματ᾽ ἐκτήξαιμι τῆς ἐμῆς δίκης;
Σω. σοφῶς γε, νὴ τὰς Χάριτας.
Στ. οἴμ᾽, ὡς ἥδομαι,
ὅτι πεντετάλαντος διαγέγραπταί μοι δίκη.
Σω. ἄγε δὴ ταχέως τουτὶ ξυνάρπασον.
Στ. τὸ τί;
Σω. ὅπως ἀποστρέψαις ἂν ἀντιδικῶν δίκην,
μέλλων ὀφλήσειν, μὴ παρόντων μαρτύρων.
Στ. φαυλότατα καὶ ῥᾷστ᾽.
Σω. εἰπὲ δή.
Στ. καὶ δὴ λέγω.
εἰ πρόσθεν ἔτι μιᾶς ἐνεστώσης δίκης,

761. ἴλλε. Sic bene meus. Gl. στρέφε. In membr. ut vulgo εἴλλε, cum gl. ἀπόκλειε. In C. εἶλε. Pejus in B. εἶλε. Vide Ruhnkenium in aureo commentario ad Timæi Lexicon Platonicum v. γῆν ἰλλομένην.

ἴλλε. Male etiam hic cod. εἶλε, cum glossa, στρέφε.

763. μηλολόνθην. Gl. χρυσοκάνθαρον, ζῶον. Græce dicitur μηλόνθη et μηλολόνθη. Vide Eustathium p. 1329. l. 24.

767. ταύτην ἑώρας. Sic meus, ut impressi, recte. In tribus Regiis ταύτην ἑώρακας. Similem errorem observavi ad Pl. 713.

ταύτην ἴωρας. Perperam hic etiam cod. ἑώρακας.

774. διαγέγραπται. Gl. ἠφάνισται. Lys. 676. διαγράψω τοὺς ἱππέας.

διαγέγραπται, Gl. ἀπήλειπται, ἠφάνισται.

776. ἀποστρέψαις. Gl. ἀποδιώξαις. ἀντιδικῶν, ἀντεγκαλῶν, ἀντιλέγων. Male in meo κατηγόρων. A codd. scriptura discedere veritus sum. Mallem tamen: ὅπως ἂν ἀποστρέψειας ἀντιδικῶν δίκην.

πρὶν τὴν ἐμὴν καλεῖσθ', ἀπαγξαίμην τρέχων.
Σω. οὐδὲν λέγεις.
Στ. νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγ'· ἐπεὶ
οὐδεὶς κατ' ἐμοῦ τεθνεῶτος εἰσάξει δίκην.
Σω. ὑθλεῖς· ἄπερρ'. οὐκ ἂν διδαξαίμην σ' ἔτι.
Στ. ὁτιὴ τί; ναί, πρὸς τῶν θεῶν, ὦ Σώκρατες.
Σω. ἀλλ' εὐθὺς ἐπιλήθει σύ γ', ἅττ' ἂν καὶ μάθῃς.
ἐπεί, τί δή γε πρῶτον ἐδιδάσκου; λέγε.
Στ. φέρ' ἴδω, τί μέντοι πρῶτον ἦν; τί πρῶτον ἦν;
τίς ἦν, ἐν ᾗ ματτόμεθα μέντοι τἄλφιτα;
οἴμοι, τίς ἦν;
Σω. οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ,
ἐπιλησμότατον καὶ σκαιότατον γερόντιον;
Στ. οἴμοι· τί οὖν δῆθ' ὁ κακοδαίμων πείσομαι;
ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι, μὴ μαθὼν γλωττοστροφεῖν.
ἀλλ', ὦ Νεφέλαι, χρηστόν τι συμβουλεύσατε.
Χο. ἡμεῖς μέν, ὦ πρεσβῦτα, συμβουλεύομεν,
εἴ σοί τις υἱός ἐστιν ἐκτεθραμμένος,
πέμπειν ἐκεῖνον ἀντὶ σαυτοῦ μανθάνειν.
Στ. ἀλλ' ἔστι μοι γ' υἱὸς καλός τε κἀγαθός·
ἀλλ' οὐκ ἐθέλει γὰρ μανθάνειν. τί δ' ἐγὼ πάθω;
Χο. σὺ δ' ἐπιτρέπεις;
Στ. εὐσωματεῖ γὰρ καὶ σφριγᾷ,
κἄστ' ἐκ γυναικῶν εὐπτέρων τῶν Κοισύρας.

783. ὑθλεῖς. Gl. ληρεῖς, φλυαρεῖς.—ἄπερρ'. Meus ἄπαιρ' cum glossa ἄπελθε. Vulgatum præstat. De verbo ἀπαίρω vide not. ad Lys. 539.

ἄπερρ'. Cod. ἄπελθ', manifestum glossema.

784. ὁτιητὶ, ἀντὶ τοῦ διατί. Suidas.

786. τί δή γε πρῶτον ἐδιδάσκου; Sic meus, ut impressi. In membran. τί νῦν πρῶτον ἐδιδάσκου. In C. τί νῦν πρῶτον ἐδίδασκες, cum gl. nisi emendatio sit, ἐδιδάχθης. In B. τί νῦν πρῶτον ἐδιδάχθης. Ex his sincerum esse videtur νῦν. Legendum: ἐπεὶ τί νῦν γε πρῶτον ἐδιδάσκου;

Cod. hic etiam, ἐπεὶ τί νῦν πρῶτον— Jam vero mihi de genuina lectione constat: scripserat Comicus:

ἐπεὶ τί νῦν δὴ πρῶτον ἐδιδάσκου; λέγε.

Librariorum culpa in quatuor Regiis δὴ excidit. Valet autem νῦν δὴ, auctore Hesychio, idem quod ἄρτι, *dudum, modo*. Occurrit cum aliis locis in indice notatis, tum Lys. 327. Estque istuc id ipsum, quod sententia flagitat. Verti debuit: *Nam dic mihi, quid erat primum, quod modo docebaris?*

797. ἀλλ' ἔστι μοι γ'. Sic B. Vulgo ἀλλ' ἔστ' ἔμοιγ'—

798. τί δ' ἐγὼ πάθω; Sic C. recte. Vulgo τί ἐγὼ—In A. B. τί 'γὼ πάθω;

799. εὐσωματεῖ γὰρ—Refertur istud γὰρ ad suppressam sententiæ partem, quam supplet glossa: ναί, ἄκων ἐπιτρέπω.

800. εὐπτέρων. Gl. εὐγενῶν, ἐπηρμένων. —τῶν Κοισύρας. Gl. ἐκ ταύτης γὰρ ἡ τούτου γυνὴ κατήγετο. In meo: ἐκ ταύτης τῆς Κοισύρας ἡ τούτου γυνή· καὶ διὰ τοῦτο εὐγένιζεν ἑαυτήν. Vide not. ad v. 48.

ἀτὰρ μέτειμί γ' αὐτόν· ἢν δὲ μὴ θέλῃ,
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἐξελῶ 'κ τῆς οἰκίας.
ἀλλ' ἐπανάμεινόν μ' ὀλίγον εἰσελθὼν χρόνον.

Χο. ἆρά γ' αἰσθάνει πλεῖστα
δι' ἡμᾶς ἀγάθ' αὐτίχ'
ἕξων μόνας θεῶν;
ὡς ἕτοιμος ὅδ' ἐστὶ
πάντα δρᾷν, ὅσ' ἂν κελεύῃς.
σὺ δ' ἀνδρὸς ἐκπεπληγμένου,
καὶ φανερῶς ἐπηρμένου,
γνοὺς, ἀπολάψεις ὅτι πλεῖστον δύνασαι,
ταχέως· φιλεῖ γάρ πως τὰ τοι-
αῦθ' ἑτέρως τρέπεσθαι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΧΟΡΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΣ ΛΟΓΟΣ, ΑΔΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.

Στ. ΟΥ τοι, μὰ τὴν Ὀμίχλην, ἔτ' ἐνταυθοῖ μενεῖς·
ἀλλ' ἔσθι' ἐλθὼν τοὺς Μεγακλέους κίονας.

Φε. ὦ δαιμόνιε· τί χρῆμα πάσχεις, ὦ πάτερ;
οὐκ εὖ φρονεῖς, μὰ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον.

Στ. ἰδού γ', ἰδοὺ ΔΙ' ΟΛΥΜΠΙΟΝ· τῆς μωρίας,
τὸν Δία νομίζειν, ὄντα τηλικουτονί.

Φε. τί δὲ τοῦτ' ἐγέλασας ἐτεόν;

802. ἐξελῶ. Gl. ἐξελάσω. Vide not. ad Ran. 202.

811. ἀπολάψεις. Sic iv. codd. Gl. ἀποκερδήσεις, ἐμφορηθῇς. Vulgo ἀπολείψεις. Vide Suidam in ἀπολάψεις.

Hic autem locus sic interpungatur necesse est.

σὺ δ' ἀνδρὸς ἐκπεπληγμένου,
καὶ φανερῶς ἐπηρμένου,
γνοὺς, ἀπολάψεις ὅτι πλεῖστον δύνασαι,
ταχέως· φιλεῖ—

Ordo hæc est: σὺ δὲ ταχέως ἀπολάψεις ὅτι πλεῖστον δύνασαι ἀνδρὸς ἐκπεπληγμένου, καὶ φανερῶς ἐπηρμένου, γνοὺς οὕτως ἔχοντα αὐτόν. Illam, quam supra posui, distinctionem exhibent codd. omnes, idque admodum perspicue et juxta eamque ipse locum interpretatur Scholiastes. In cod. scriptum ἀπολάψεις. Glossæ: ἐκπεπληγμένου, ἐξεστηκότος καὶ ἄγαν προθυμουμένου. ἐπηρμένου, μετεώρου καὶ ἑτοίμου πᾶν ποιήσειν ὃ ἂν κελεύῃς. ἀπολάψεις, ἀποκερδήσεις. Scholion: οἱ λέγοντες τὸ γνοὺς, ἀντὶ τοῦ αἴσθησιν λαβὼν, ἵνα τὴν γενικὴν συντάξωσι, ληροῦσιν. ἔστι γὰρ αὕτη ἡ γενικὴ πρὸς τὸ ἀπολάψεις, οὕτω· σὺ δὲ ἀπολάψεις καὶ ἀποκερδήσεις ταχέως ὅτι πλεῖστον δύνασαι ἀνδρὸς ἐκπεπληγμένου καὶ φανερῶς ἐπηρμένου. εἶτα ὕστερον ἐπαγάγῃς τὸ γνοὺς, ἀντὶ τοῦ, οὕτως ἔχοντα αὐτὸν νοήσας. ἔστι δὲ τὸ ἀπολάψεις ἐνταῦθα ἀντὶ προστακτικοῦ. δείκνυται γὰρ ἐκ τῆς κατασκευῆς, ὅτι τοῦτο αἱ Νεφέλαι αὐτῷ ἐπιτάττουσιν.

Στ. ἐνθυμούμενος,
ὅτι παιδάριον εἶ, καὶ φρονεῖς ἀρχαϊκά.
ὅμως γε μὴν πρόσελθ', ἵν' εἰδῇς πλείονα,
καί σοι φράσω πρᾶγμ', ὃ σὺ μαθὼν, ἀνὴρ ἔσει.
ὅπως δὲ τοῦτο μὴ διδάξεις μηδένα.

Φε. ἰδού· τί ἐστίν;

Στ. ὤμοσας νῦν ΝΗ ΔΙΑ.

Φε. ἔγωγ'.

Στ. ὅρα γοῦν, ὡς ἀγαθὸν τὸ μανθάνειν.
οὐκ ἔστιν, ὦ Φειδιππίδη, Ζεύς.

Φε. ἀλλὰ τίς;

Στ. Δῖνος βασιλεύει, τὸν Δί' ἐξεληλακώς.

Φε. αἰβοῖ, τί ληρεῖς;

Στ. ἴσθι τοῦθ' οὕτως ἔχον.

Φε. τίς φησι ταῦτα;

Στ. Σωκράτης ὁ Μήλιος,
καὶ Χαιρεφῶν, ὃς οἶδε τὰ ψυλλῶν ἴχνη.

Φε. σὺ δ' εἰς τοσοῦτο τῶν μανιῶν ἐλήλυθας,
ὥστ' ἀνδράσιν πείθει χολῶσιν;

Στ. εὐστόμει,
καὶ μηδὲν εἴπῃς φλαῦρον ἄνδρας δεξιοὺς,
καὶ νοῦν ἔχοντας· ὧν, ὑπὸ τῆς φειδωλίας,
ἀπεκείρατ' οὐδεὶς πώποτ', οὐδ' ἠλείψατο,
οὐδ' ἐς βαλανεῖον ἦλθε λουσόμενος. σὺ δὲ
ὥσπερ τεθνεῶτός μου καταλούει τὸν βίον.

824. ὅπως. Glossa supplet ὅρα—διδάξεις. Perperam vulgo διδάξῃς.

827. ἀλλὰ τίς; In membr. ἀλλὰ τί;

830. Σωκράτης ὁ Μήλιος. Socratem Atheniensem fuisse constat. Melium eum vocat Comicus, innuens atheum eum esse, ut Diagoras, qui Melius erat.

833. πείθει. Sic A, C. Alii neglecta Attica terminatione πείθῃ. Pronus est sensus, et facillima phrasis, ita ut quivis intelligat non aliter a poëta scribi potuisse. Fuere tamen olim codd. in quibus legebatur πείθειν, ad quod refertur scholion in C. quod ideo profero, ut documen sit Græculorum acuminis in explicandis ineptissimis lectionibus. Οὐκ ἔστι τὸ πείθειν ἀντὶ τοῦ πείθεσθαι, ὥς τινές φασιν, ἵνα τὴν δοτικὴν συντάξωσιν. ἀλλ' ἔστιν ἡ τοιαύτη δοτικὴ πρὸς τὸ ἐλήλυθας, οὕτω· σὺ δὲ εἰς τοσοῦτον τῶν μανιῶν ἐλήλυθας ἀνδράσι χολῶσιν, ὥστε πείθειν αὐτούς σε. τουτέστιν οὕτω τῆς αὐτῶν μανίας μετέσχες, ὥστε καὶ πείθειν σε περὶ τῶν ματαίων. Multo facilius erat πείθειν in πείθει mutare, quam ista excogitare.

838. ὥσπερ τεθνεῶτός μου καταλούει τὸν βίον. Sic legendum esse nemo non videre poterat; et ita scriptum est in membr. Turpiter in impressis claudicat versus ob duarum vocum transpositionem, καταλούει μου. Gl. ad καταλούεις, δαπανᾷς, ἀφανίζεις.

ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐλθὼν ὑπὲρ ἐμοῦ μάνθανε.
Φε. τί δ' ἂν παρ' ἐκείνων καὶ μάθοι χρηστόν τις ἄν;
Στ. ἄληθες; ὅσαπερ ἔστ' ἐν ἀνθρώποις σοφά.
γνώσει δὲ σαυτὸν ὡς ἀμαθὴς εἶ καὶ παχύς.
ἀλλ' ἐπανάμεινόν μ' ὀλίγον ἐνταυθοῖ χρόνον.
Φε. οἴμοι· τί δράσω, παραφρονοῦντος τοῦ πατρός;
πότερα παρανοίας αὐτὸν εἰσαγαγὼν ἕλω,
ἢ τοῖς σοροπηγοῖς τὴν μανίαν αὐτοῦ φράσω;
Στ. φέρ' ἴδω, σὺ τοῦτον τίνα νομίζεις; εἰπ' ἐμοί.
Φε. ἀλεκτρυόνα.
Στ. καλῶς γε· ταυτηνὶ δὲ, τί;
Φε. ἀλεκτρυόν'.
Στ. ἄμφω ταυτό. καταγέλαστος εἶ.
μή νυν τολοιπόν. ἀλλὰ τήνδε μὲν καλεῖν
ἀλεκτρύαιναν· τουτονὶ δ', ἀλέκτορα.
Φε. ἀλεκτρύαιναν; ταῦτ' ἔμαθες τὰ δεξιὰ,
εἴσω παρελθὼν ἄρτι παρὰ τοὺς Γηγενεῖς;
Στ. χ' ἄτερά γε πόλλ'· ἀλλ' ὅ τι μάθοιμ' ἑκάστοτε,
ἐπελανθανόμην ἂν εὐθὺς ὑπὸ πλήθους ἐτῶν.
Φε. διὰ ταῦτα δὴ καὶ θοιμάτιον ἀπώλεσας;
Στ. ἀλλ' οὐκ ἀπολώλεκ', ἀλλὰ καταπεφρόντικα.
Φε. τὰς δ' ἐμβάδας ποῖ τέτροφας, ὦ 'νόητε σύ;
Στ. ὥσπερ Περικλέης, εἰς τὸ δέον ἀπώλεσα.
ἀλλ' ἴθι, βάδιζ', ἴωμεν. εἶτα τῷ πατρὶ
πειθόμενος ἐξάμαρτε· κἀγώ τοι ποτὲ

841. ὅσαπερ ἔστ' ἐν ἀνθρώποις. Sic meus, ut vulgo. In A. C. ἐστὶν ἀνθρώποις. In B. ὅσα παρ' ἀνθρώποις σοφά.

845. πότερα. Vulgo πότερον. Glossæ: παρανοίας, παραφροσύνης. εἰσαγαγὼν, εἰς δικαστήριον. ἕλω, νικήσω, λαβῶ. In C. scriptum ἑλῶ. τοῖς σοροπηγοῖς, τοῖς νεκροθάπταις· ἄξια γὰρ θανάτου πράττει.

853. Γηγενεῖς. Schol. Ms. Γηγενεῖς αὐτοὺς καλεῖ, ὡς ὑπὸ γῆν διατρίβοντας, ὥσπερ μύας· ἢ ὡς ἀσεβεῖς καὶ θεομάχους. τοιοῦτοι γὰρ ἦσαν καὶ οἱ γίγαντες.

855. ἐπελανθανόμην ἂν εὐθὺς ὑπὸ πλήθους ἐτῶν. Sic meus, ut impressi. In membr. ἐπελανθανόμην εὐθὺς ὑπὸ πλήθους τῶν ἐτῶν. Sic etiam duo alii Regii, nisi quod articulum τοῦ ante πλήθους inserunt, metro reclamante. Cod. ἐπελανθανόμην ἂν εὐθὺς ὑπὸ πλήθους τῶν ἐτῶν.

857. καταπεφρόντικα. Gl. ταῖς φροντισταῖς ἀφῆκα.

858. τέτροφας. Ineptæ glossæ, κατέφαγες, ἐτράφης. Est a τρέπω. Conc. 681. τὰ δὲ κληρωτήρια ποῖ τρέψεις; Vesp. 665. ποῖ τρέπεται δὴ 'πειτα τὰ χρήματα τἄλλα; Codd. autem omnes et editt. veteres habent τέτροφας: Kusterus, nescio unde, τέτροπας.

859. Plutarchus in Pericle p. 363. τοῦ δὲ Περικλέους ἐν τῷ τῆς στρατηγίας ἀπολογισμῷ δέκα ταλάντων ἀνάλωμα γράψαντος, ἀνηλωμένων εἰς τὸ δέον, ὁ δῆμος ἀπεδέξατο, μὴ πολυπραγμονήσας, μηδ' ἐλέγξας τὸ ἀπόρρητον. Corrumpendis autem Lacedæmoniorum primoribus insumta fuerat ista pecunia.

οὗ 'ξέτει σοι τραυλίσαντι πιθόμενος,
ὃν πρῶτον ὀβολὸν ἔλαβον Ἡλιαστικὸν,
ὅτ' ἐπριάμην σοι Διασίοις ἁμαξίδα.
Φε. ἦ μὴν σὺ τούτοις τῷ χρόνῳ ποτ' ἀχθέσει.
Στ. εὖγ', ὅτι ἐπείσθης. δεῦρο, δεῦρ', ὦ Σώκρατες,
ἔξελθ'. ἄγω γάρ σοι τὸν υἱὸν τουτονὶ,
ἄκοντ' ἀναπείσας.
Σω. νηπύτιος γάρ ἐστ' ἔτι,
καὶ τῶν γε κρεμαθρῶν οὐ τρίβων τῶν ἐνθάδε.
Φε. αὐτὸς τρίβων εἴης ἂν, εἰ κρέμαιό γε.
Στ. οὐκ ἐς κόρακας; καταρᾷ σὺ τῷ διδασκάλῳ.
Σω. ἰδοὺ ΚΡΕΜΑΙ'. ὡς ἠλίθιον ἐφθέγξατο,
καὶ τοῖσι χείλεσιν διεῤῥυηκόσι.
πῶς ἂν μάθοι ποθ' οὗτος ἀπόφευξιν δίκης,
ἢ κλῆσιν, ἢ χαύνωσιν ἀναπειστηρίαν;
καίτοι ταλάντου τοῦτ' ἔμαθεν Ὑπέρβολος.
Στ. ἀμέλει, δίδασκε. θυμόσοφός ἐστιν φύσει.
εὐθύς γέ τοι, παιδάριον ὂν τυννουτοὶ,

862. τραυλίσαντι πιθόμενος. Perperam codd. ut vulgo, πειθόμενος, quod mendosum esse ipsa metri ratio evincit: repetitum fuit e superiore versu. In his formis commutandis frequentissimus librariorum error.

864. ὅτ' ἐπριάμην. Codd. etiam, ut impressi, τούτου 'πριάμην, sententia hiante. Illud e Suida reponendum esse perite monuit Bentleius, cui nedum auscultaretur Berglerus, ne quidem illius meminit. Suidæ nota hæc est: ἁμαξὶς, εἶδος πλακοῦντος, ἣν νῦν κοπτὴν φαμέν· Σύμμαχος δὲ, καὶ τὸ μικρὸν ἁμάξιον. Ἀριστοφάνης Νεφέλαις· ὅτ' ἐπριάμην σοι Διασίοις ἁμαξίδα. τούτου natum est ex glossemate interlineari, quod scripserat aliquis ad syntaxin expediendam. Locutio est Atticissima: ὅτε ἐπριάμην σοι ἁμαξίδα, ὃν πρῶτον ὀβολὸν ἔλαβον, pro ὀβολοῦ, ὃν πρῶτον. Sic Horatius Serm. ii. 2. 59. *Cujus odorem olei nequeas perferre— cornu ipse bilibri caulibus instillat;* pro *instillat oleum, cujus* &c. E NOTIS BENTLEII. Magis apposita sunt ista Plauti in Menæchmis ii. 2. 37.

Nummum illum, quem mihi dudum pollicitu 's dare,
jubeas, si sapias, porculum afferri tibi.

Ubi, si per Janum Dousam stetisset, corrupta fuisset elegantis locutionis venustas: is enim emendabat, *nummo illo.* Noster Lys. 408.

ὦ χρυσοχόε, τὸν ὅρμον, ὃν ἐπεσκεύασας,
ὀρχουμένης μου τῆς γυναικὸς ἑσπέρας,
ἡ βάλανος ἐκπέπτωκεν ἐκ τοῦ τρήματος.

pro τοῦ ὅρμου ἡ βάλανος.

869. καὶ τῶν γε κρεμαθρῶν. Particulam inserui, flagitante metro. κρεμάθρα mediam corripit. Supra 218.

φέρε, τίς γὰρ οὗτος οὑπὶ τῆς κρεμάθρας ἀνήρ;

870. αὐτὸς τρίβων. Sic duo Regii, bene omisso, quod vulgo inseritur, pronomine, σύ. In C. post ἀχθέσει v. 865. sequitur sine ullo lacunæ indicio versus 905. αἰβοῖ τουτὶ καὶ δή. Librarius qui codicem illum descripsit, duo folia archetypi simul imprudens vertit, unde duarum paginarum defectus.

872. ἰδοὺ κρέμαι'· ὡς—Sic ad metri normam scriptum oportuit. Vulgo ἰδοὺ κρέμαιό γ'. ὡς—

873. διεῤῥυηκόσι. Gl. διακεχηνόσι.

877. ἐστιν φύσει. Sic bene membr. Vulgo, claudicante versu, ἐστι φύσει.

878. παιδάριον τυννουτοί. Male scriptum παιδάριον ὂν τυννουτονί.

ἔπλαττεν ἔνδον οἰκίας, ναῦς τ' ἔγλυφεν,
ἁμαξίδας τε σκυτίνας εἰργάζετο,
κἀκ τῶν σιδίων βατράχους ἐποίει, πῶς δοκεῖς.
ὅπως δ' ἐκείνω τὼ λόγω μαθήσεται,
τὸν κρείττον', ὅστις ἐστὶ, καὶ τὸν ἥττονα,
ὃς, τἄδικα λέγων, ἀνατρέπει τὸν κρείττονα·
ἐὰν δὲ μὴ, τὸν γοῦν ἄδικον πάσῃ τέχνῃ.
Σω. αὐτὸς μαθήσεται παρ' αὐτοῖν τοῖν λόγοιν.
Στ. ἐγὼ δ' ἀπέσομαι. τοῦτο γοῦν μέμνησ', ὅπως
πρὸς πάντα τὰ δίκαι' ἀντιλέγειν δυνήσεται.
Χο. (λείπει τὸ μέλος τοῦ Χοροῦ.)
Δι. χώρει δευρὶ, δεῖξον σαυτὸν
τοῖσι θεαταῖς, καίπερ θρασὺς ὤν.
Αδ. ἴθ' ὅποι χρῄζεις. πολὺ γὰρ μᾶλλόν σ'
ἐν τοῖς πολλοῖσι λέγων ἀπολῶ.
Δι. ἀπολεῖς σύ; τίς ὤν;
Αδ. λόγος.
Δι. ἥττων γ' ὤν.

In cod. B. παιδάριον τυννουτοί, omisso participio. Quid in C. reperiatur, observare non memini; verum probabile est in eo participium esse neutrum. Genuinum est τυννουτοί, quod præfert etiam Vat. Cod. τυννοῦτον et τυννοῦτο in neutro dicunt Attici poëtæ, ut ταυτὸν et ταυτὸ, τοσοῦτον, τοσοῦτο. In istis ν paragogicum est, poëtisque maxime, ubi producta syllaba opus est, commodum est, solutæ etiam orationibus scriptoribus ob euphoniam. Sed τυννουτονὶ accusativus est singularis masculini generis, nec video, cur id in neutro perpetuo adhibuerint, nam sæpe occurrit, quum nulli usui esse possit, quem non æque præstet altera forma τυννουτοί.

880. ἁμαξίδας τε. Sic B. D. Minus bene vulgo ἁμαξίδας δὲ—

881. πῶς δοκεῖς. Vide ad Pl. 742.

884. Versum hunc, quo carent vulgati libri, e membr. et codice meo reposui. In hoc ita scriptus est ut eum exhibui: in membr. mendose ἀνατρέπειν.

Hic versus in contextus serie, suo loco et totidem literis scriptus legitur in cod. ut eum exhibui.

886. μαθήσεται. Gl. γνώσεται ὅντινα δεῖ μαθεῖν.

887. τοῦτο γοῦν μέμνησ'. Sic membr. Vulgo τοῦτο δ' οὖν. Vers. seq. τὰ δίκαια, *justa:* eo sensu, quo Terentius Phorm. ii. 1. 49.

An quisquam judex est, qui possit noscere
tua justa, ubi tute verbum non respondeas?

888. Post hunc versum recte monuerunt primarii editores, Chorum aliquid intercinisse, quod librariorum culpa ad nos non pervenit. Scilicet deest antistropha, strophæ respondens, quæ incipit v. 804.

891. ὅποι. Sic membr. in quibus versus digesti sunt ut eos exhibui; id est pronomen σ' priori versiculo contributum. In B. D. ὅπῃ.

ὅποι. Cod. ὅπῃ. Sic supra 858. ποῖ τέτροφας. Meus etiam hic et B. præferunt ὅπῃ. Sunt autem ista verba ex Euripidis Telepho desumta, unde locum profert Scholiastes:

ἴθ' ὅποι χρῄζεις· οὐκ ἀπολοῦμαι
τῆς σῆς Ἑλένης οὕνεκα.

Pronomen σῆς male omissum fuit in Musgravii editione.

892. ἐν τοῖς πολλοῖσι. Gl. ἐνώπιον πολλῶν.

Αδ. ἀλλά σε νικῶ, τὸν ἐμοῦ κρείττω
φάσκοντ' εἶναι.
Δι. τί σοφὸν ποιῶν;
Αδ. γνώμας καινὰς ἐξευρίσκων.
Δι. ταῦτα γὰρ ἀνθεῖ διὰ τουτουσὶ
τοὺς ἀνοήτους;
Αδ. οὔκ· ἀλλὰ σοφούς.
Δι. ἀπολῶ σε κακῶς.
Αδ. εἰπὲ, τί ποιῶν;
Δι. τὰ δίκαια λέγων.
Αδ. ἀλλ' ἀνατρέψω
ταῦτ', ἀντιλέγων. οὐδὲ γὰρ εἶναι
πάνυ φημὶ δίκην.
Δι. οὐκ εἶναι φής;
Αδ. φέρε γὰρ, ποῦ 'στιν;
Δι. παρὰ τοῖσι θεοῖς.
Αδ. πῶς δῆτα δίκης οὔσης, ὁ Ζεὺς
οὐκ ἀπόλωλεν, τὸν πατέρ' αὑτοῦ
δήσας;
Δι. αἰβοῖ· τουτὶ καὶ δὴ
χωρεῖ τὸ κακόν· δότε μοι λεκάνην.
Αδ. τυφογέρων εἶ, κἀνάρμοστος.
Δι. καταπύγων εἶ, κἀναίσχυντος---
Αδ. ῥόδα μ' εἴρηκας.
Δι. καὶ βωμολόχος---
Αδ. κρίνεσι στεφανοῖς.
Δι. καὶ πατραλοίας.
Αδ. χρυσῷ πάττων μ' οὐ γιγνώσκεις.

896. *ἐξευρίσκων*. Sic A. B. Meus, ut priscæ editt. habet *ἐφευρίσκων*, manifesta menda. Kusterus metro consulens, e conjectura, eaque satis inepta, dedit *γνώμας καινὰς μὲν ἐφευρίσκων*. Sed in notis monuit e Vat. codice legendum esse *γνώμας καινὰς ἐξευρίσκων*. Jam quid fecit fungus ille Transsilvanus? si vel minimum sapuisset, istam Vaticani cod. lectionem reposuisset; at priscarum editionum mendosam lectionem prætulit, hac munitam notula. *καινὰς ἐφευρίσκων. Ita editt. pristinæ; non καινὰς μὲν ἐφευρίσκων, ut postea.* O hominem, qui se Aristophani edendo parem arbitratus est!

897. *διὰ τουτουσί*. Schol. *διαβάλλει τοὺς Ἀθηναίους, ὡς ἀδικίᾳ χαίροντας, τὸ δὲ δίκαιον παρορῶντας.*

903. *ποῦ 'στιν*; Sic bene scriptum in A. D. Perperam vulgo *ποῦ 'στι*;

907. *χωρεῖ*. Gl. *αὔξει, προβαίνει. δότε μοι λεκάνην.* Glossa supplet *ἵν' ἐμέσω.*

908. Glossæ: *τυφογέρων, μάταιος γέρων, κενόδοξος. ἀνάρμοστος, ἀηδὴς, ἀνεπιτήδειος.*

Δι. οὐ δῆτα πρότου γ᾽· ἀλλὰ μολύβδῳ.
Αδ. νῦν δέ γε κόσμος τοῦτ᾽ ἐστὶν ἐμοί.
Δι. θρασὺς εἶ πολλοῦ.
Αδ. σὺ δέ γ᾽ ἀρχαῖος.
Δι. διὰ σὲ δὲ φοιτᾶν
οὐδεὶς ἐθέλει τῶν μειρακίων·
καὶ γνωσθήσει ποτ᾽ Ἀθηναίοις
οἷα διδάσκεις τοὺς ἀνοήτους.
Αδ. αὐχμεῖς αἰσχρῶς.
Δι. σὺ δέ γ᾽ εὖ πράττεις.
καίτοι πρότερόν γ᾽ ἐπτώχευες,
Τήλεφος εἶναι Μυσὸς φάσκων,

913. μολύβδῳ. Conc. 1110. μολυβδοχοήσαντας. Vulgo μολίβδῳ.

916. διὰ σὲ δὲ φοιτᾶν. Basis est anapæstica, ubi observes proceleusmaticum, temporibus anapæsto parem, quem rarissime adhibent. Equit. 503.

ὑμεῖς δ᾽ ἡμῶν προσέχετε τὸν νοῦν—

Perperam in A. C. διὰ σὲ δὴ—In B. διὰ σὲ φοιτᾶν. Meus sinceram lectionem exhibet.

Quem in nota ad hunc locum citavi versum ex Eq. 503. ὑμεῖς δ᾽ ἡμῶν προσέχετε τὸν νοῦν. is C. A. Dukero, cujus post superiores meas excusas, raptim notas percurro, mendose scriptus visus est, nec dubitavit quin reponendum foret πρόσχετε. Nempe ignoravit proceleusmaticum pedem in anapæsticum versum admitti. Eandem verbi formam πρόσχετε, vulgatæ προσέχετε idem ille substituit in hujus fabulæ v. 575.

ὦ σοφώτατοι θεαταί, δεῦρο τὸν νοῦν προσέχετε.

In poëtis et maxime in Aristophane parum exercitatus sit, qui ignoret, pedem tribrachyn ante syllabam catalecticam tetrametrum trochaicum admittere. Emendandus ergo erat versus exinde septimus,

ιντα | τονθε | οισιν—εχθρον | βυρσο | δεψην | Παφλαγο | να.

Emendandus iste etiam in Eq. 319.

καμε | νη Δια | τουτ᾽ ε | δρασε | ταυτον | ωςτε | καταγε | λων.

Multique sunt apud Comicum alii, qui Dukeri alicujus opem exspectant, a quibus paulo peritior quivis abstinebit manum. Mirum adeo non est, si eum tantopere torsit interjectio φεῦ initio versus 41. posita, quæ centies apud scenicos sic occurrit extra versum. Hoc quum hodie tirones sciant, ne dignum quidem erat quod observaretur ad Ran. 141. Aliud specimen Dukeri in metris peritiæ exstat in ejus nota ad v. 584. qui sic in antiquis editt. legebatur:

ἡ Σελήνη δ᾽ ἐξέλιπε τὰς ὁδούς· ὁ δ᾽ Ἥλιος.

Sic autem ille ad eum versum: *Quarta sede est pyrrichius, qui locum in hoc carmine non habet. Lege cum schol.* ἐξέλιπεν. *Nam iambum quartus locus peculiari ratione recipit, ut schol. ad v.* 518. *et sunt aliquot exempla in illa παραβάσει.* PECULIARIS RATIO illa ineptum imperiti Græculi commentum est. Dukerum, ut alios, fefellit titulus initio parabasis præmissus, quo choriambici versus trochaici esse perhibentur, qua de re in nota ad eum locum egi. Nullibi trochaicum metrum iambum recipit. Proinde versus ille, sive ἐξέλιπεν, sive ἐξέλιπε scribatur, turpiter claudicabit. Id non ignorabat Kusterus, quapropter, ut versum sustentaret, furtim supposuit, sed satis insulse, particulam γε, quam non recepit Berglerus, in nota monens, *metro satis consultum iri*, si scribatur ἐξέλειπε. Sed sic minus constat temporum ratio. Optimum et sincerum est, quod ex membr. reposuimus, ἐκλέλοιπε.

918. καὶ γνωσθήσει ποτ᾽ Ἀθηναίοις. Sic recte B. C. Sic etiam membr. nisi quod in eis καὶ omissum est. Pessime vulgo γνωσθήσῃ ποτ᾽ Ἀθηναίοισιν.

922. Τήλεφος. Euripidem Socratis amicum, studiisque philosophiæ deditum

ἐκ πηριδίου
γνώμας τρώγων Πανδελετείους.
Αδ. ὤ μοι σοφίας, ἧς ἐμνήσθης.
Δι. ὤ μοι μανίας τῆς σῆς, πόλεώς θ',
ἥ τις σε τρέφει
λυμαινόμενον τοῖς μειρακίοις.
Αδ. οὐχὶ διδάξεις τοῦτον, Κρόνος ὤν.
Δι. εἴπερ γ' αὐτὸν σωθῆναι χρὴ,
καὶ μὴ λαλιὰν μόνον ἀσκῆσαι.
Αδ. δεῦρ' ἴθι, τοῦτον δ' ἔα μαίνεσθαι.
Δι. κλαύσει, τὴν χεῖρ' ἢν ἐπιβάλλῃς.
Χο. παύσασθε μάχης καὶ λοιδορίας.
ἀλλ' ἐπίδειξαι, σύ τε, τοὺς προτέρους
ἅττ' ἐδίδασκες· σύ τε τὴν καινὴν
παίδευσιν· ὅπως ἂν ἀκούσας σφῷν
ἀντιλεγόντοιν, κρίνας φοιτᾷ.
Δι. δρᾷν ταῦτ' ἐθέλω.
Αδ. κἄγωγ' ἐθέλω.
Χο. φέρε, τίς λέξει πρότερός γ' ὑμῶν;
Αδ. τούτῳ δώσω· κᾆτ' ἐκ τούτων,
ὧν ἂν λέξῃ, ῥηματίοισιν
καινοῖς αὐτὸν καὶ διανοίαις
κατατοξεύσω.
τὸ τελευταῖον δ', ἢν ἀναγρύξῃ,

perstringit, cujus notissimum drama *Telephus*. In eo heros pannis vestitus, peramque gestans inducebatur tanquam mendicus, sed sermones habebat miro artificio compositos. Mox γνώμας Πανδελετείους schema est παρὰ προσδοκίαν. Exspectasses ἄρτους, vel simile quid. Pandeletus notus erat istius temporis vitilitigator. Maxime autem in his demagogos taxat Comicus, qui simul ac reipublicæ administrationem capesserant, e pauperibus divites fieri solebant.' Confer Pl. v. 567.

925. Hic et v. seq. iv. codd. et primariæ editt. habent ὤ μοι. In recentioribus est οἴμοι.

929. Κρόνος. Gl. ἄφρων.

932. τοῦτον δ' ἔα μαίνεσθαι. Sic iv. codd. recte. Vulgo omissa est particula, quam sententia flagitat, sicque versus inconcinnus est. ἔα in unam syllabam coalescit. Vide not. ad Ran. 1243.

933. κλαύσει, τὴν χεῖρ' ἢν ἐπιβάλλῃς. Sic tres Regii, nisi quod mendose ἐπιβάλῃς, frequentissimo librariorum errore. Pessime vulgo: κλαύσει, τὴν χεῖρ' ἐπιβάλλεις;

940. πρότερός γ' ὑμῶν. Sic ob metrum legendum. Perperam vulgo πρότερος ὑμῶν. Mira est librariorum libido in inserenda vel eximenda præter sententiam et metricas leges illa particula γε. Supra in v. 921. καίτοι πρότερόν γ' ἐπτώχευες eundem, quem hic, præstat usum γε, nempe fulciendo versui, cujus salva integritate abesse non potest. Nec tamen ibi comparet in membr.

942. ῥηματίοισιν. Male vulgo omissum ν paragogicum.

τὸ πρόσωπον ἅπαν καὶ τὼ 'φθαλμὼ
κεντούμενος, ὥσπερ ὑπ' ἀνθρηνῶν,
ὑπὸ τῶν γνωμῶν ἀπολεῖται.

Χο. νῦν δείξετον τὼ πισύνω
τοῖς περιδεξίοισι
λόγοισι, καὶ φροντίσι, καὶ
γνωμοτύποις μερίμναις,
ὁπότερος αὐτοῖν λέγων
ἀμείνων φανήσεται.
νῦν γὰρ ἅπας ἐνταῦθα κίνδυνος
ἀνεῖται σοφίας,
ἧς πέρι τοῖς ἐμοῖς φίλοις
ἔστιν ἀγὼν μέγιστος.
ἀλλ', ὦ πολλοῖς τοὺς πρεσβυτέρους ἤθεσι χρηστοῖς στεφανώσας,
ῥῆξον φωνήν, ᾗ τινι χαίρεις, καὶ τὴν σαυτοῦ φύσιν εἰπέ.

Δίκαιος.

λέξω τοίνυν τὴν ἀρχαίαν παιδείαν, ὡς διέκειτο,
ὅτ' ἐγὼ τὰ δίκαια λέγων ἤνθουν, καὶ σωφροσύνη 'νενόμιστο.
πρῶτον μὲν ἔδει παιδὸς φωνὴν γρύξαντος μηδέν' ἀκοῦσαι·

949. Glossæ: τὼ πισύνω, οἱ θαῤῥοῦντες. φροντίσι, σκέψεσι. γνωμοτύποις, (perperam in membr. γνωμοτύπαις) ταῖς κατὰ νοῦν τυπουμέναις.

953. ὁπότερος αὐτοῖν λέγων. Sic tres Regii. In meo ὁπότερός γ'—Vulgo ὁπότερός γ' αὐτοῖν λέγων, ubi interpolatricem manum metrici Scholiastæ agnoscas.

955. νῦν γὰρ ἅπας ἐνταῦθα κίνδυνος. Perperam vulgo ἐνθάδε, quod ex antithetico versu 1030. manifestum est.

963. παιδὸς φωνὴν—Sic tres Regii: vulgo φωνὴν παιδός.—μηδέν'—Gl. supplet ἄνθρωπον. Perperam in duobus codd. μηδὲν—γρύξαντος. Gl. μουγγρίσαντος. Vide Car. Du Fresne glossarium, hinc augendum, in μουγκρίζειν.

Locum hunc imitatus est Plautus in Bacchidibus, ubi Lydus pædagogus severam, qua olim educabantur pueri, disciplinam exponit et laudibus evehit, iii. 3.

Eademne erat hæc disciplina tibi, cum
tu adolescens eras?
nego tibi hoc annis viginti fuisse primis copiæ,
digitum longe a pædagogo pedem ut
efferres ædibus;
id quoi obtigerat, hoc etiam ad malum
arcessebatur malum,
et discipulus et magister perhibebantur improbi.
Ante Solem exorientem nisi in palæstram veneras,
gymnasi præfecto haud mediocris pœnas penderes.
Ibi cursu, luctando, hasta, disco, pugilatu, pila,
saliendo sese exercebant magis, quam
scorto aut saviis:
ibi suam ætatem extendebant, non in
latebrosis locis.
Inde de hippodromo et palæstra ubi
revenisses domum,
cincticulo præcinctus in sella apud
magistrum assideres:
cum librum legeres, si unam peccavisses syllabam,
fieret corium tam maculosum, quam
est nutricis pallium.

Sarsinatis ista *cincticulo præcinctus assideres* ex Atheniensis verbis καθίζοντας τὸν μηρὸν ἔδει προβαλέσθαι adumbrata videntur, et interpretationem glossatoris nostri confirmant.

εἶτα βαδίζειν ἐν ταῖσιν ὁδοῖς εὐτάκτως ἐς κιθαριστοῦ
τὲς κωμήτας γυμνὲς ἀθρόους, κεἰ κριμνώδη καταγίφοι.
εἶτ' αὖ προμαθεῖν ᾆσμ' ἐδίδασκεν, τὼ μηρὼ μὴ ξυνέχοντας,
ἢ ΠΑΛΛΑΔΑ ΠΕΡΣΕΠΟΛΙΝ ΔΕΙΝΑΝ, ἢ ΤΗΛΕ-
ΠΟΡΟΝ ΤΙ ΒΟΑΜΑ,
ἐντειναμένους τὴν ἁρμονίαν, ἣν οἱ πατέρες παρέδωκαν.
εἰ δέ τις αὐτῶν βωμολοχεύσαιτ', ἢ κάμψειέν τινα καμπὴν,
αὐτὸς δείξας, ἔν θ' ἁρμονίαις χιάζων ἢ σιφνιάζων,
οἵας οἱ νῦν τὰς κατὰ Φρῦνιν ταύτας τὰς δυσκολοκάμπτους,
ἐπετρίβετο τυπτόμενος πολλὰς, ὡς τὰς Μούσας ἀφανίζων.
ἐν παιδοτρίβου δὲ καθίζοντας, τὸν μηρὸν ἔδει προβαλέσθαι
τοὺς παῖδας, ὅπως τοῖς ἔξωθεν μηδὲν δείξειαν ἀπηνές·
εἶτ' αὖ πάλιν αὖθις ἀνισταμένες ξυμψῆσαι, καὶ προνοῆσαι
εἴδωλον τοῖσιν ἐρασταῖσιν τῆς ἥβης μὴ καταλείπειν.
ἠλείψατο δ' ἂν τοὐμφαλοῦ ἐδεὶς παῖς ὑπένερθεν τότ' ἂν, ὥστε
τοῖς αἰδοίοισι δρόσος καὶ χνοῦς, ὥσπερ μήλοισιν, ἐπήνθει.

964. ἐς κιθαριστοῦ. Sic B. D. Vulgo εἰς.

965. κωμήτας. Nugatur hic Scholiastes. Hesychius: κωμήτης, γείτων. κῶμαι γὰρ, τὰ ἄμφοδα. Lys. 5. κωμῆτις, *vicina*.

κριμνώδη. Gl. ψυχρότατα, quæ interpretatio ad κρυμνώδη refertur, et hanc veram esse lectionem censeo.

966. ἐδίδασκεν. Perperam vulgo ἐδίδασκε.

967. ἢ Παλλάδα περσέπολιν δεινάν. Sic optime, et ut metrum flagitat, scriptum est in membr. Ride doctorem illum prosodiæ græcæ, qui in vulgato περσέπτολιν antepenultimam corripi posse putat. Vide not. ad Thesm. 56.

970. Versum hunc, quem nescio quo casu librarii omiserunt, Comico e Suida in χιάζειν restituendum esse monuit summus Valckerius, Diatr. Eurip. p. 224. Glossæ: βωμολοχεύσαιτ', φλυαρήσαι. κάμψειεν, ἐν κεκλασμένῃ φωνῇ τὴν ᾠδὴν παραφέροι, παρηχήσειε παρήχησιν τοῦ μέλους.

971. De Phrynide videndus vir doctissimus Petrus Jo. *Burette* in Actis Academiæ nostræ T. x. p. 268.

973. προβαλέσθαι. Gl. ἐνδύσθαι, περιβαλέσθαι. In alio προαγαγεῖν, προτείνειν. Placet prior interpretatio, juxta quam προβαλέσθαι τὸν μηρὸν, est *prætenta tunica*, vel *prætento cingulo femora obtegere*. V. seq. ἀπηνές. Gl. ἀναίσχυντον, ἀπαίδευτον.

976. Vulgo sic legitur, corrupta prorsus metri forma, hic versus:

εἴδωλον τοῖσιν ἐρασταῖς τῆς ἥβης μὴ καταλείπειν γε.

Ineptissimum istud γε non comparet in ullo Regiorum codd. Est in meo, unde colligitur pravam istam emendationem jam ante aliquot sæcula a ludi quopiam magistro invectam fuisse. Nihil tamen facilius erat, quam numeros hujus versus explere, scribendo ἐρασταῖσιν. Emendationem hanc præcepit Toupius ad Suidam iii. 176. ubi observare poterat γε in Suida additum fuisse a recentiore editore: non est enim in edit. Mediolanensi, ubi scriptura eadem est, quæ in Reg. codd.

εἴδωλον τοῖσιν ἐρασταῖς τῆς ἥβης μὴ καταλείπειν.

Paragogen posterioris vocis omiserunt librarii, quod iis solemne fuit. Vide not. ad Lys. 487. ubi τοῖς μοχλοῖς scriptum fuerat pro τοῖσι μοχλοῖσιν. Metrorum imperitissimi sunt, si qui credant in tetrametris anapæsticis syllabam catalecticam spondeo subjici posse, qua in sententia erat bonus homo, cujus futilem conjecturam explodam ad Vesp. 349. Glossæ: συμψῆσαι, καθομαλίσαι τὴν κόνιν. εἴδωλον, τύπον. τῆς ἥβης, τῶν αἰδοίων.

Eodem modo hunc versum exhibet cod. ac ceteri Regii.

978. Glossæ: μήλοισιν. In C. κυδωνίοις. In meo inepte προβάτοις.—ῥυσ-

οὐδ' ἂν μαλακὴν φυρασάμενος τὴν φωνὴν, πρὸς τὸν ἐραςὴν,
αὐτὸς ἑαυτὸν προαγωγεύων τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἐβάδιζεν.
οὐδ' ἂν ἑλέσθαι δειπνοῦντ' ἐξῆν κεφάλαιον τῆς ῥαφανῖδος,
οὐδ' ἂν ἄνηθον τῶν πρεσβυτέρων ἁρπάζειν, οὐδὲ σέλινον,
οὐδ' ὀψοφαγεῖν, οὐδὲ κιχλίζειν, οὐδ' ἴσχειν τὼ πόδ' ἐναλλάξ.

Ἄδικος.

ἀρχαῖά γε καὶ Διπολιώδη, καὶ τεττίγων ἀνάμεστα,
καὶ Κηκείδου, καὶ Βουφονίων.

Δίκαιος.

ἀλλ' οὖν ταῦτ' ἐστὶν ἐκεῖνα,
ἐξ ὧν ἄνδρας Μαραθωνομάχους ἡ 'μὴ παίδευσις ἔθρεψε.
σὺ δὲ τοὺς νῦν εὐθὺς ἐν ἱματίοις προδιδάσκεις ἐντετυλίχθαι·
ὥςε μ' ἀπάγχεσθ', ὅταν ὀρχεῖσθαι Παναθηναίοις δέον αὐτὸς,
τὴν ἀσπίδα τῆς κωλῆς προέχων, ἀμελῇ τῆς Τριτογενείας.
πρὸς ταῦτ', ὦ μειράκιον, θαῤῥῶν ἐμὲ τὸν κρείττω λόγον αἱροῦ·

σάμενος, μηκύνας τῇ μεταβολῇ.—προαγωγεύων, μαςροπεύων.—κιχλίζειν, ἀτάκτως γελᾷν.

984. Διπολιώδη. Sic A. B. Vulgo Διϊπολιώδη, ut sit proceleusmaticus pro dactylo. Placet forma contracta. Διπόλια, ut Διθύραμβος, Διάσια, quorum prima itidem producitur. Διϊπόλια et Βουφόνια diversa sunt ejusdem festi nomina, de quo videndus Meursius Gr. Fer. Hujus autem, ut et cicadarum, quas olim Athenienses capillorum cincinnis inserebant, et Cecidæ poëtæ dithyrambici vetustissimi mentione significat injustus orator, omnia quæ adversarius dixit, stulta & inepta esse, antiquam simplicitatem referentia. De cicadis aureis quas in comæ vertice prisci Athenienses gerebant, videndus Thucydides L. i. c. 6.

987. Vulgo sic legitur hic versus :

σὺ δὲ τοὺς νῦν εὐθὺς ἐν ἱματίοισι διδάσκεις ἐντετυλίχθαι.

inconcinne admodum et contra commatum legem. Emendo certissime :

σὺ δὲ τοὺς νῦν εὐθὺς ἐν ἱματίοις προδιδάσκεις ἐντετυλίχθαι.

Compositum προδιδάσκειν vice simplicis est, ut supra 476.

ἀλλ' ἐγχείρει τὸν πρεσβύτην, ὅ τι περ μέλλεις, προδιδάσκειν.

Sic v. 966. προμαθεῖν nihil plus valet quam simplex μαθεῖν. Confer not. ad Lys. 408. Conc. 609. Vacat in his compositis, ut in multis aliis, præpositio. Equit. 518.

ὑμᾶς τε πάλαι διαγιγνώσκων ἐπετείους τὴν φύσιν ὄντας.

Vesp. 515. Bdelycleon patri suo dicit :

ἀναδιδάξειν σ' οἴομαί γ', ὡς πάντα ταῦθ' ἁμαρτάνεις.

Senex respondet : ἐξαμαρτάνω δικάζων ; ubi manifestum est ἐξαμαρτάνειν non plus valere, quam præcedens ἁμαρτάνειν : ut et διαγιγνώσκων nihil aliud quam γιγνώσκων.

988. ὥςε μ' ἀπάγχεσθ'—Dawesius legi volebat ὥςε μ' ἀπάγχειν : et supra v. 780. πρὶν τὴν ἐμὴν καλεῖν, ubi ad librorum omnium fidem dedimus καλεῖσθ', ut hic ἀπάγχεσθ'. Scilicet censebat ille diphthongum ante syllabam brevem nunquam elisisse poëtas Atticos. Verum est exempla istiusmodi elisionis rara esse : sunt tamen ab omni depravationis suspicione ita semota, ut contra codd. nihil immutari debeat. Canonem illum ignorabat Bentleius, qui in Menandro p. 86. versum sic emendat :

καίτοι τί λογίζομ' ὁ κακοδαίμων προσδοκῶν ;

Tamen quia καλεῖν et ἀπάγχειν tam bene ad sententiam ponere potuit Comicus, ea, si vel unus codex adstipulatus fuisset, lubens recepissem. In C. scriptum, quod nunc primum animadverto, ὥς' ἔμ' ἀπάγχεσθ'—Gl. τότε δηλονότι. In meo gl. πνίγεσθαι.

989. προέχων. Subauditur τις, ut

κἀπιστήσει μισεῖν ἀγορὰν, καὶ βαλανείων ἀπέχεσθαι,
καὶ τοῖς αἰσχροῖς αἰσχύνεσθαι, κἂν σκώπτῃ τίς σε, φλέγεσθαι·
καὶ τῶν θακῶν τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι·
καὶ μὴ περὶ τοὺς σαυτοῦ γονέας κακοεργεῖν, ἄλλο τε μηδὲν
αἰσχρὸν ποιεῖν, ὅτι τῆς Αἰδοῦς μέλλεις τἄγαλμ' ἀναπλάττειν·

millies. τῆς κωλῆς. Gl. τοῦ ποδός· ἕτεροι δέ φασι τοῦ αἰδοίου.

991. μισεῖν ἀγοράν. Gl. ἐνταῦθα γὰρ οἱ πανοῦργοι διατρίβουσιν. βαλανείων ἀπέχεσθαι. Gl. πάνυ γὰρ οἱ πόρνοι λουτροῖς ἐχρῶντο.

993. θακῶν. Sic editt. primariæ. Minus bene iv. codd. θωκῶν. ὑπανίστασθαι. Gl. ὑπαναχωρεῖν, παραχωρεῖν. προσιοῦσι. Sic tres Regii bene. In meo προϊοῦσι, cum glossa προσερχομένοις. Vide not. ad Conc. 31.

Hic etiam cod. θωκῶν, et v. seq. κακουργεῖν.

994. κακοεργεῖν. Forma hac rarius utuntur Attici, quibus familiaris est contractio, cui quum adsueti essent librarii, mirum non est, si in iv. codd. κακουργεῖν scriptum sit, quam formam metrum non admittit. κακοεργεῖν bene dederunt primi editores. Sic Thesm. 56. ex emendatione nostra γογγυλίει absque contractione.

995. τἄγαλμ' ἀναπλάττειν. Vulgo legitur τἄγαλμ' ἀναπλήσειν, quod quid sit nemo unquam dixit, neque dicet. In membr. μέλλεις τἄγαλμα, omisso verbo. In meo ὅτι τῆς αἰδοῦς μέλλεις πλάσσειν, omisso substantivo nomine, et simplici verbo pro composito invecto: gl. τυπώσειν. In C. τἄγαλμ' ἀναπλήσειν, cum gl. τυπώσειν, ἐργάσασθαι. Demum in B. scriptum perspicue τἄγαλμ' ἀναπλάσσειν. Ad Atticismi normam oportuit ἀναπλάττειν, quod reposuimus. Nomen αἰδὼς Æschini restituam in loco depravatissimo orationis c. Timarchum, qui sic vulgo legitur edit. Reiskii p. 98. οὐκ εὔδηλον, ὅτι πᾶσα ἀνάγκη τὸν τὰ τηλικαῦτα ἐπιτάγματα τισὶν ἐπιτάττοντα, καὶ αὐτὸν ἀντὶ τούτων ἡδονάς τινας παρασκευάζειν τοῖς ΤΟ ΑΡΓΥΡΙΟΝ προαναλίσκουσιν; οὐ γὰρ ἔχω, μὰ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον, τίνα τρόπον εὐφημότερον μνησθῶ τῶν σοι καταγελάστως πεπραγμένων ἔργων. Quid, malum, sibi vult istud τὸ ἀργύριον? Nihil absurdius, nihil a sententia et veritate rei de qua ibi agitur, alienius excogitari poterat. Debetur id imperitiæ librarii, qui quum exemplaris quod describebat, scripturam non discerneret, temere inepteque τὸ ἀργύριον invexit. Eo non acutior fuit Reiskius. Legendum τοῖς τὴν αἰδῶ προαναλίσκουσιν.

995. Diversæ lectionis in hoc versu meminit Scholiastes, cujus in codd. nec in glossis ne minimum quidem exstat vestigium, τἄγαλμ' ἀφανίζειν. Qui eam probavit Kusterus, saltem ostendere debuisset quo pacto universæ hujus loci sententiæ accommodari possit. Sane Justus iste Orator ineptissime rationem concludere mihi videatur, si dicat: *Disces nihil turpe quidquam admittere, quia debes Pudoris signum abolere.* Qui istud ἀφανίζειν audacter et imperite Comico olim obtruserat, legebat procul dubio: ἄλλο τε μηδὲν αἰσχρὸν ποιεῖν, ὅ τι τῆς Αἰδοῦς μέλλοι (vel μέλλει) τἄγαλμ' ἀφανίζειν. Sed hoc nihili est. Quod autem Kusterus addit, *pro* τἄγαλμ', METRI GRATIA *per crasin Atticam legendum esse* τὤγαλμ', in eo ridicule fallitur, ea ignoratione, quæ poëtæ Græci editori vix condonari potest. τἄγαλμα per crasin ex τὸ ἄγαλμα factum primam producere tironibus etiam notum. Eundem tamen hunc errorem sæpius erravit: vide ejus notam ad Conc. 442. ob quam a Dawesio correptus fuit. Solent autem Attici articuli τὸ cum sequente α crasin facere in α, non in ω. Sophocles Œd. T. 356.

πέφευγα· τἀληθὲς γὰρ ἰσχῦον τρέφω.

Ibid. 111.

ἁλωτόν· ἐκφεύγει δὲ τἀμελούμενον.

Antig. 275.

πάλος καθαιρεῖ τοῦτο τἀγαθὸν λαβεῖν.

Ibid. 1059.

σοφὸς σὺ μάντις, ἀλλὰ τἀδικεῖν φιλῶν.

Menander apud Stobæum Floril. Grotii p. 29.

τυφλόν τι τἀνόητον εἶναί μοι δοκεῖ.

Centum paginæ similibus exemplis repleri possent.

Codicis scriptura hæc est: ὅτι τῆς αἰδοῦς μέλλεις ἄγαλμ' ἀναπλάσσειν. Verba τῆς αἰδοῦς ἄγαλμ' glossa exponit: ἡ αἰδὼ περιφραστικῶς. Postque τύπον ἐργάσασθαι. His abunde confirmatur nostra lectio.

μηδ' εἰς ὀρχηστρίδος εἰσάττειν, ἵνα μὴ πρὸς ταῦτα κεχηνὼς,
μήλῳ βληθεὶς ὑπὸ πορνιδίου, τῆς εὐκλείας ἀποθραυσθῇς·
μηδ' ἀντειπεῖν τῷ πατρὶ μηδὲν, μηδ' Ἰαπετὸν καλέσαντα
μνησικακῆσαι τὴν ἡλικίαν, ἐξ ἧς ἐνεοττοτροφήθης.

Ἄδικος.

εἰ ταῦτ', ὦ μειράκιον, πείσει τούτῳ, νὴ τὸν Διόνυσον,
τοῖς Ἱπποκράτους υἱέσιν εἴξεις, καί σε καλοῦσι βλιτομάμαν.

Δίκαιος.

ἀλλ' οὖν λιπαρός γε καὶ εὐανθὴς ἐν γυμνασίοις διατρίψεις,
οὐ στωμύλλων κατὰ τὴν ἀγορὰν τριβολεκτράπελ', οἷά περ οἱ νῦν,
οὐδ' ἑλκόμενος περὶ πραγματίου γλισχραντιλογεξεπιτρίπτου.
ἀλλ' εἰς Ἀκαδημίαν κατιὼν, ὑπὸ ταῖς μορίαις ἀποθρέξεις,
στεφανωσάμενος καλάμῳ λευκῷ μετὰ σώφρονος ἡλικιώτου,

996. εἰσάττειν. A. B. εἰσιέναι, ut in impressis, e glossemate. Meus εἰσάγειν, quod depravatum est e genuino εἰσάττειν. Hoc e Suida reposui, bene monente Dawesio, cujus notam vide. Apud Suidam tribus in locis εἰσάττειν scriptum sine ι subscripto, quod veteres negligebant. Vide Piersonum ad Mœrin p. 300. In C. hic rursus lacuna est, continuata ad hunc modum scriptura: τἄγαλμ' ἀναπλήσειν. καὶ δειλότατον ποιεῖ τὸν ἄνδρα. Desunt scilicet omnia a v. 996. usque ad medium v. 1046.

Cod. εἰς ὀρχηστρίδος εἰσάγειν. Gl. ἑαυτόν.

997. Glossæ: ἀποθραυσθῇς, ἀποπέσῃς. Ἰαπετὸν, ἀρχαῖον, μωρόν. ἐνεοττοτροφήθης, ὥσπερ νεοσσὸς ἐτράφης.

1001. υἱέσιν εἴξεις. *Ludit facetissimus Comicus in similitudine vocum ὑσὶν ab ὗς, et υἱέσιν ab υἱεύς. Quod interpretes non satis animadvertisse videntur.* RUHNKENIUS ad Timæi lexicon p. 187. Schol. οὗτοί εἰσι Τελέσιππος, Δημοφῶν, Περικλῆς, διαβαλλόμενοι εἰς ὑωδίαν. καὶ Εὔπολίς φησιν ἐν Δήμοις·

Ἱπποκράτους τε παῖδες ἐμβόλιμοί τινες,
βληχητὰ τέκνα, κοὐδαμῶς τοῦ 'μοῦ τρόπου.

Hinc intelligendum est acumen versus Thesm. 273. ubi quum Mnesilochus innuat se Jovem et illius domum non pluris facere, quam Hippocratis et filiorum contubernium, non immerito videri possit verbum, si quod aliud, maxime impium in deos dicere. Nec istud tantum fecit Comicus, ut Euripidem taxaret; sed sic ubique solet, deorum, quos publice colebant Athenienses, perpetuus irrisor. Et is Socratem in invidiam adducere voluerit, immo in capitis periculum, quod non eadem cum vulgo de diis sentiret!—καλοῦσι futurum est Atticum. Inepta sunt quæ ad hoc verbum adnotat schol.—βλιτομάμαν. Gl. μωρόν. Perperam in meo cod. βλιττομάμαν. Pejus apud Suidam βλιττομάμμαν. Egregie fallitur H. Stephanus in thesauri indice, ubi *postulante metro potius legendum esse* ait, καλέσουσί τε σε βλιτομάμαν. Optime se habet codicum lectio. Ultima in καλοῦσι producitur ob sequentem mediam cum liquida. βλιτομάμαν derivatur a βλίτον, *blitum*, quod oleris genus est omnium insipidissimum et fatuum, unde insulsi et inutiles *blitei* appellantur. Plautus Truc. iv. 4. 1.

Blitea et lutea est meretrix, nisi quæ
sapit in vino ad rem suam.

Gallos vocem suam qua socordes inertesque homines *blitres, belitres,* appellant, hinc deduxisse, viris quibusdam eruditis creditum fuit. Sed verisimilius affertur etymon.

1003. τριβολεκτράπελ'. Gl. οὐδαμινὰ, φευκτά. γλισχραντιλογεξεπιτρίπτου, γλίσχρου καὶ ἀντιλογίαν ἔχοντος κατατετριμμένην.

1005. Ἀκαδημίαν. Sic codd. At Suidas antiquiorem nominis formam servavit Ἐκαδημίαν. De Minervæ sacris oleis, quæ μορίαι dicebantur, vide Meursium Att. Lect. iv. 6.

ἀποθρέξεις. Cod. ἀποθρέξῃ, forma media, quam in futuris adamant Attici.

σμίλακος ὄζων, καὶ ἀπραγμοσύνης, καὶ λεύκης φυλλοβολούσης,
ἦρος ἐν ὥρᾳ χαίρων, ὁπόταν πλάτανος πτελέᾳ ψιθυρίζῃ.
ἢν ταῦτα ποιῇς, ἁγὼ φράζω,
καὶ πρὸς τούτοις προσέχῃς τὸν νοῦν,
ἕξεις αἰεὶ στῆθος λιπαρὸν,
χροιὰν λαμπρὰν, ὤμους μεγάλους,
γλῶτταν βαιὰν, πυγὴν μεγάλην,
πόσθην μικράν· ἢν δ᾽, ἅπερ οἱ νῦν,
ἐπιτηδεύῃς, πρῶτα μὲν ἕξεις
χροιὰν ὠχρὰν, ὤμους μικροὺς,
στῆθος λεπτὸν, γλῶτταν μεγάλην,
πυγὴν μικρὰν, κωλῆν μεγάλην,
ψήφισμα μακρόν· καί σ᾽ ἀναπείσει
τὸ μὲν αἰσχρὸν ἅπαν καλὸν ἡγεῖσθαι,
τὸ καλὸν δ᾽ αἰσχρόν· καὶ πρὸς τούτοις
τῆς Ἀντιμάχου
καταπυγοσύνης ἀναπλήσει.
Χο. ὦ καλλίπυργον σοφίαν
κλεινοτάτην ἐπασκῶν,
ὡς ἡδύ σου τοῖσι λόγοις
σῶφρον ἔπεστιν ἄνθος.
εὐδαίμονες ἆρ᾽ ἦσαν οἱ
τότε ζῶντες, ἡνίκ᾽ ἦς,
τῶν προτέρων. πρὸς γοῦν τάδ᾽, ὦ κομψο-

1007. σμίλακος. Sic tres codd. Vulgo μίλακος.

σμίλακος etiam in hoc cod. scriptum.

1010. προσέχῃς. Sic bene tres codd. Solœce vulgo προσέχοις.

1014. Glossæ. πόσθην, ψωλήν. Vide ad Lys. 143. ὠχρὰν, κίτρινον. κωλῆν, μηρόν. Male: κωλῆν μεγάλην opponitur τῷ πόσθην μικρὰν v. 1014. itaque hic accipiendum pro *veretro*, ut supra 989. ψήφισμα μακρὸν, δικοῤῥαφίαν. Ἀντιμάχου, οὗτος λίαν πόρνος ἦν.

1025. κλεινοτάτην ἐπασκῶν. Sic tres codd. omissa, quæ vulgo inseritur, copula.

Copulam habet hic cod.

1028. εὐδαίμονες ἆρ᾽ ἦσαν οἱ. Vulgo εὐδαίμονες δ᾽ ἆρ᾽—Inutilis est particula, quæ, ut γε in strophico versu 953. eximi debuit.

Scriptura codicis: εὐδαίμονες δ᾽ ἦσαν ἆρ᾽ οἱ ζῶντες τότ᾽ ἐπὶ τῶν προτέρων, omissis vocibus ἡνίκ᾽ ἦς, quas ignorant etiam membr. et meus.

1030. πρὸς γοῦν τάδ᾽. Sic lego, ut hic versus antithetico exæquetur. Vulgo πρὸς οὖν. In mea lectione singuli pedes singulis congruunt, quæ choriamborum est metrorum perfectissima ratio. Nec tamen hoc necessarium est prorsus: satis est si bini versus ejusdem sint generis, etiamsi pedes examussim non quadrent. Erant itaque juxta vulgatam lectionem antithetici versus isti non damnandi:

νυν γαρ ἁπας | ενθαδε κεν | δυνος
των προτερων | προς ουν ταδ᾽ ω | κομψο

Sunt trimetri choriambici brachycatal. quorum prior purus est: alter in secunda sede pro choriambo diiambum habet. Superiores autem illi quos immutavi, sic scribi poterant;

πρέπῃ μοῦσαν ἔχων,
δεῖ σε λέγειν τι καινὸν, ὡς
εὐδοκίμηκεν ἀνήρ.
δεινῶν δέ σοι βουλευμάτων ἔοικε δεῖν πρὸς αὐτὸν,
εἴπερ τὸν ἄνδρ' ὑπερβαλεῖ, καὶ μὴ γέλωτ' ὀφλήσεις.
Αδ. καὶ μὴν πάλαι γ' ἐπνιγόμην τὰ σπλάγχνα, κἀπεθύμουν
ἅπαντα ταῦτ' ἐναντίαις γνώμαισι συνταράξαι.
ἐγὼ γὰρ ἥττων μὲν λόγος δι' αὐτὸ τοῦτ' ἐκλήθην
ἐν τοῖσι φροντισταῖσιν, ὅτι πρώτιστος ἐπενόησα
καὶ τοῖσι νόμοις καὶ ταῖσι δίκαις τἀναντί' ἀντιλέξαι.
καὶ τοῦτο πλεῖν ἢ μυρίων ἔστ' ἄξιον στατήρων,
αἱρούμενον τοὺς ἥττονας λόγους, ἔπειτα νικᾷν.
σκέψαι δὲ τὴν παίδευσιν, ᾗ πέποιθεν, ὡς ἐλέγξω·
ὅστις σε θερμῷ φησὶ λοῦσθαι πρῶτον οὐκ ἐάσειν,
καίτοι τίνα γνώμην ἔχων, ψέγεις τὰ θερμὰ λουτρά;
Δι. ὅτιὴ κάκιστόν ἐστι, καὶ δειλὸν ποιεῖ τὸν ἄνδρα.
Αδ. ἐπίσχες· εὐθὺς γάρ σε μέσον ἔχω λαβὼν ἄφυκτον.
καί μοι φράσον, τῶν τοῦ Διὸς παίδων τίν' ἄνδρ' ἄριστον
ψυχὴν νομίζεις, εἰπὲ, καὶ πλείστους πόνους πονῆσαι;
Δι. ἐγὼ μὲν οὐδέν' Ἡρακλέους βελτίον' ἄνδρα κρίνω.
Αδ. ποῦ ψυχρὰ δῆτα πώποτ' εἶδες Ἡράκλεια λουτρά;

ὁπότερος γ' | αυτοιν λεγων
ευδαιμονες δ' | αρ' ησαν οι

Dimetri sunt choriambici impuri. In priore primam sedem tenet pæon quartus, cui respondet in altero epitritus tertius. Sed genuinæ non videntur putidæ istæ particulæ fulciendis metris insertæ, quibus exemtis mollius fluunt versus et vividior est oratio. Quod ad binos alios adtinet, quin antiqua lectio præferatur, non repugnabo.

35. ὀφλήσεις. Sic bene duo Regii. ce vulgo ὀφλήσῃς, quod Dawesius emendaverat. ὑπερβαλεῖ est in mbr. Perperam duo alii ὑπερβαλεῖς. ὑπερβαλεῖ agnoscit hic cod. in quo iptum ὑπερβαλῇ. Quippe ubique in Attica terminatio ει pro η obliterata est.

1036. καὶ μὴν πάλαι γ' ἐπνιγόμην. In membr. scriptum καὶ μὴν πάλαι γ' ἔγωγ' ἐπνιγόμην. Illud ἔγωγ' quod metrum turbat e varia alius codicis lectione invectum fuit, et eximi debuit. Præstat legere καὶ μὴν πάλαι γ' ἐπνιγόμην, quam καὶ μὴν ἔγωγ' ἐπνιγόμην. Pessime vulgo legitur καὶ μὴν πάλ' ἔγωγ' ἐπνιγόμην. Ultima in πάλαι elidi non potest: diphthongorum elisio locum habet tantum in verbis.

καὶ μὴν πάλαι γ' ἐπνιγόμην. Sic liquido, ne uno quidem desiderato apice, scriptum legitur in cod. quod ita emendate nullus alius exhibuerat.

1046. καὶ δειλὸν ποιεῖ τὸν ἄνδρα. Sic recte, ut impressi, B. Tres alii, metro repugnante, δειλότατον.

Cod. δειλὸν ποιεῖ τὸν ἄνδρα. Gl. μαλακίας γὰρ αἴτιον.

1047. Concinnius in hoc cod. εὐθὺς γάρ σ' ἔχω μέσον λαβὼν—In vocum collocatione ceteri non consentiunt codd. Namque in membr. scriptum: εὐθὺς γάρ σε μέσον λαβὼν ἔχω γ' ἄφυκτον.

1051. Ἡράκλεια λουτρά. Aquas natura calidas, θερμῶν ἄτεχνα ῥεύματα, *Herculis balnea* vocabant. Eustathius ad Ἰλ. p. 1273. l. 2. θέρμα δὲ λουτρὰ ἔφη, πρὸς διαφορὰν τῶν ψυχρῶν, οἷς οἱ καλοὶ ἥρωες ἱδρῶ ἀπεψύχοντο. τὰ δὲ τοιαῦτα,

καίτοι τίς ἀνδρειότερος ἦν;
Δι. ταῦτ' ἐστὶ ταῦτ' ἐκεῖνα,
ἃ τῶν νεανίσκων ἀεὶ δι' ἡμέρας λαλούντων
πλῆρες τὸ βαλανεῖον ποιεῖ, κενὰς δὲ τὰς παλαίστρας.
Αδ. εἶτ' ἐν ἀγορᾷ τὴν διατριβὴν ψέγεις· ἐγὼ δ' ἐπαινῶ.
εἰ γὰρ πονηρὸν ἦν, Ὅμηρος οὐδέποτ' ἂν ἐποίει
τὸν Νέστορ' ἀγορητὴν ἄν, οὐδὲ τοὺς σοφοὺς ἅπαντας.
ἄνειμι δῆτ' ἐντεῦθεν εἰς τὴν γλῶτταν, ἣν ὁδὶ μὲν
οὔ φησι χρῆναι τοὺς νέους ἀσκεῖν· ἐγὼ δέ φημι.
καὶ σωφρονεῖν αὖ φησι χρῆναι. δύο κακὼ μεγίστω.
ἐπεὶ σὺ διὰ τὸ σωφρονεῖν τῷ πώποτ' εἶδες ἤδη
ἀγαθόν τι γενόμενον; φράσον, καί μ' ἐξέλεγξον εἰπών.
Δι. πολλοῖς. ὁ γοῦν Πηλεὺς ἔλαβε διὰ τοῦτο τὴν μάχαιραν.
Αδ. μάχαιραν; ἀστεῖόν γε κέρδος ἔλαβεν ὁ κακοδαίμων.
Ὑπέρβολος δ' ἐκ τῶν λύχνων πλεῖν ἢ τάλαντα πολλὰ
εἴληφε διὰ πονηρίαν· ἀλλ', οὐ μὰ Δί', οὐ μάχαιραν.
Δι. καὶ τὴν Θέτιν δ' ἔγημε διὰ τὸ σωφρονεῖν ὁ Πηλεύς.
Αδ. κᾆτ' ἀπολιποῦσά γ' αὐτὸν ᾤχετ'. οὐ γὰρ ἦν ὑβριστής,
οὐδ' ἡδὺς ἐν τοῖς στρώμασιν τὴν νύκτα παννυχίζειν·
γυνὴ δὲ σιναμωρουμένη χαίρει. σὺ δ' εἶ κρόνιππος.
σκέψαι γάρ, ὦ μειράκιον, ἐν τῷ σωφρονεῖν ἅπαντα
ἅνεστιν· ἡδονῶν θ' ὅσων μέλλεις ἀποστερεῖσθαι,
παίδων, γυναικῶν, κοττάβων, ὄψων, πότων, κιχλισμῶν.
καίτοι τί σοι ζῆν ἄξιον, τούτων ἐὰν στερηθῇς; [
εἶεν. πάρειμ' ἐντεῦθεν ἐς τὰς τῆς φύσεως ἀνάγκας.
ἥμαρτες, ἠράσθης, ἐμοίχευσάς τι, κᾆτ' ἐλήφθης.

καὶ Ἡράκλεια λουτρὰ ἡ παροιμία ἔλεγεν. ἦσαν δὲ ταῦτα πρώτως καὶ κυρίως τὰ ἐκ γῆς αὐτοφυῶς ἀναδιδόμενα ἐπὶ ἀναψυχῇ, φασιν, Ἡρακλέος ἀθλοῦντος. ἀλλ' οὗτος μὲν ὁ λόγος, ὃν οἶδε καὶ ὁ Κωμικὸς ἐν Νεφέλαις, τοῖς ὑποσημαίνουσι τὴν τρυφὴν ἐθέλει συμφωνεῖν. Conf. eundem Eustathium ad Od. p. 1594. l. 16.

1060. δύο κακώ. Mendose in iv. codd. δύω. Vide notam supra 483.

1063. Vide Hesychium in Πηλέως μάχαιρα, et Apollonii Rh. Scholiastam ad i. 224.

1065. Ὑπέρβολος δ' ἐκ τῶν λύχνων. In iv. codd. Ὑπέρβολος δ' οὐκ ἐκ τῶν λύχνων. Vulgo Ὑπέρβολος δ' οὐκ ἐκ λύχνων. Pronomen retinendum erat et negatio expungenda. Cod. Ὑπέρβολος δ' οὐκ ἐκ τῶν λύχνων.

1067. τὴν Θέτιν δ'—Cod. τὴν Θέτιν γ' ἔγημε.

1069. στρώμασιν. Perperam vulgo στρώμασι.

1070. σιναμωρουμένη. Gl. συνουσιαζομένη. Male in C. ut apud Suidam συναμωρουμένη, quod exponit συνεχῶς ἀνδρὶ συνουσιάζουσα πρὸς μίξιν, ἀντὶ τοῦ γαμουμένη.—Κρόνιππος, ὁ μέγας λῆρος, κατ' ἐπίτασιν λαμβανομένου τοῦ ἵππου.

1076. ἐμοίχευσάς τι, κᾆτ' ἐλήφθης. Vulgo ἐμοίχευσας. τί; κατελήφθης; claudicante versu, quem perite emendavit Bentleius. In meo τί δὴ κατελήφθης. In B. τί δῆτα κατελήφθης. Ceteri ut vulgo, nisi quod in C. est κατελείφθης. Vides fluctuare lectionem. Postquam

ἀπόλωλας· ἀδύνατος γὰρ εἶ λέγειν. ἐμοὶ δ' ὁμιλῶν,
χρῶ τῇ φύσει, σκίρτα, γέλα, νόμιζε μηδὲν αἰσχρόν.
μοιχὸς γὰρ ἢν τύχῃς ἁλοὺς, τάδ' ἀντερεῖς πρὸς αὐτὸν,
ὡς οὐδὲν ἠδίκησας· εἶτ' ἐς τὸν Δί' ἐπανενεγκεῖν·
κἀκεῖνος ὡς ἥττων ἔρωτός ἐστι καὶ γυναικῶν.
καίτοι σὺ, θνητὸς ὢν, θεοῦ πῶς μεῖζον ἂν δύναιο;
Δι. τί δ', ἢν ῥαφανιδωθῇ πιθόμενός σοι, τέφρᾳ τε τιλθῇ;
ἕξει τινὰ γνώμην λέγειν, τὸ μὴ εὐρύπρωκτος εἶναι;
Αδ. ἢν δ' εὐρύπρωκτος ᾖ, τί πείσεται κακόν;
Δι. τί μὲν οὖν ἂν ἔτι μεῖζον πάθοι τούτου ποτέ;
Αδ. τί δῆτ' ἐρεῖς, ἢν τοῦτο νικηθῇς ἐμοῦ;
Δι. σιγήσομαι. τί δ' ἄλλο;
Αδ. φέρε δή μοι φράσον,
ξυνηγοροῦσιν ἐκ τίνων;
Δι. ἐξ εὐρυπρώκτων.
Αδ. πείθομαι.
τί δαί; τραγῳδοῦσ' ἐκ τίνων;

κάτ' in præpositionem κατὰ verbo junctam mutatum fuit, librarii aliter alii metrum sarcire studuerunt, omnes imperite. Permutationis κᾆτα et κατὰ exempla notavi ad Thesm. 482. Ran. 1440. Conc. 682. et alibi.

1079. πρὸς αὐτὸν, πρὸς τὸν ἄνδρα τῆς γυναικός.

1080. ὡς οὐδὲν ἠδίκησας. Sic tres codd. In C. ut in impressis, ἠδίκηκας.

1082. Sic Jovis exemplo animum suum confirmat *Chærea*, ut puellæ, cui custos additus fuerat, vim inferat, apud Terentium in Eunucho iii. 5. Lectori gratum fecero, si lepidissimam adolescentis argumentationem hic proponam.

Dum apparatur, virgo in conclavi sedet
suspectans tabulam quandam pictam, ubi inerat pictura hæc; Jovem
quo pacto Danaæ misisse aiunt quondam in gremium imbrem aureum.
Egomet quoque id spectare cœpi; et quia consimilem luserat
jam olim ille ludum, impendio magis animus gaudebat mihi,
deum sese in pretium convertisse, et per alienas tegulas
venisse clanculum, per pluviam fucum factum mulieri.
At quem deum? qui templa cœli summa sonitu concutit.
Ego homuncio hoc non fecerim? ego vero illud fecerim ac lubens.

1083. τί δ', ἢν ῥαφανιδωθῇ πιθόμενός σοι. Sic, ut recentiores impressi, C. recte. In tribus aliis πειθόμενος. Pejus in primariis editt. τί δ' ἢν ῥαφανιδωθῇ γε πειθόμενός σοι.

πιθόμενος. Cod. πειθόμενος. Similem in hoc codice, aliisque quibus usus sum, errorem sæpissime deprehendi, nec eum observare, ubicunque obviam fuit, utile duxi. At mihi persuasum est, multis in locis, ubi utramque formam metrum admittit, sinceram scripturam imperita librariorum audacia immutatam fuisse.

1089. Rhetores et causarum patronos, ut cinædos sæpe perstringit. Vide ad Conc. 113. In Acharn. 714.

ψηφίσασθε χωρὶς εἶναι τὰς γραφὰς, ὅπως ἂν ᾖ
τῷ γέροντι μὲν γέρων καὶ νωδὸς ὁ ξυνήγορος·
τοῖς νέοισι δ' εὐρύπρωκτος, καὶ λάλος, χὠ Κλεινίου.

1091. τραγῳδοῦσ'. Schol. εἰς Φρύνιχον φασὶν αὐτὸν ἀποτείνειν τὸν τραγικὸν χορευτήν· ἐπεὶ διεβάλλετο ἐπὶ μαλακίᾳ διὰ ποικιλίαν σχημάτων. Sed bene observat Berglerus ad Agathonem etiam hæc referri posse, cui Mnesilochus in Thesm. ait v. 200.

καὶ μὴν σύ γ', ὦ καταπύγον, εὐρύπρωκτος εἶ,

Δι. ἐξ εὐρυπρώκτων.

Αδ. εὖ λέγεις.
καὶ δημαγωγοῦσ' ἐκ τίνων;

Δι. ἐξ εὐρυπρώκτων.

Αδ. ἆρα δῆτ'
ἔγνωκας ὡς οὐδὲν λέγεις;
καὶ τῶν θεατῶν ὁπότεροι πλείους, σκόπει.

Δι. καὶ δὴ σκοπῶ.

Αδ. τί δῆθ' ὁρᾷς;

Δι. πολὺ πλείονας, νὴ τοὺς θεούς,
τοὺς εὐρυπρώκτους. τουτονὶ γοῦν οἶδ' ἐγώ,
κἀκεινονί, καὶ τὸν κομήτην τουτονί.

Αδ. τί δῆτ' ἐρεῖς;

Δι. ἡττήμεθ'. ὦ κινούμενοι,
πρὸς τῶν θεῶν, δέξασθέ μου
θοἰμάτιον, ὡς
ἐξαυτομολῶ πρὸς ὑμᾶς.

Σω. τί δῆτα; πότερον τοῦτον ἀπάγεσθαι λαβὼν
βούλει τὸν υἱόν, ἢ διδάσκω σοι λέγειν;

Στ. δίδασκε, καὶ κόλαζε, καὶ μέμνησ' ὅπως
εὖ μοι στομώσεις αὐτόν· ἐπὶ μὲν θάτερα,
οἷαν δικιδίοις· τὴν δ' ἑτέραν αὐτοῦ γνάθον

οὐ τοῖς λόγοισιν, ἀλλὰ τοῖς παθήμασιν.

1099. Hic et sequens versus numeris suis restituti sunt. Sic exhibebantur in impressis:

τοὺς εὐρυπρώκτους.
καὶ τουτονὶ γοῦν οἶδ' ἐγώ, κἀκεινονί,
καὶ τὸν κομήτην τουτονί.

Primum καὶ ante τουτονὶ abest a tribus codd.

1101. ἡττήμεθ'. Sic tres codd. Meus, ut vulgo, ἡττώμεθ'. In A. C. D. Phidippidæ persona præfixa est versui 1102. quam distinctionem prætulit etiam Cratander, e cujus editione in Venetas transiit, aliasque aliquot. In B. unicum verbum ἡττήμεθ' Justo Oratori tributum, et Phidippidæ persona ante ὦ κινούμενοι posita. Primariæ editt. et recentiores pleræque omnia Justo Oratori tribuunt, quod magis probo. Dicit autem δέξασθέ μου θοἰμάτιον, non ut expeditius currat, quæ Scholiastæ est interpretatio, eaque ineptissima; sed quia fingit Comicus Socratem discipulos vestibus exuere solitum fuisse, priusquam in scholam admitterentur. Supra 498. ἀλλὰ γυμνοὺς εἰσιέναι νομίζεται.

ἡττήμεθ' ὦ κινούμενοι. Sic etiam hic cod. Participio superscripta gl. συνουσιαζόμενοι. Sequentia Justo Oratori continuata a librario cod. Postmodo recentior manus v. 1102. atramento præfixit notam φειδ. Prior librarius personas ubique notavit minio.

1105. ἀπάγεσθαι. Glossa in meo ἀπελθεῖν.—ἢ διδάσκω σοι λέγειν; Sic recte in B. ut in impressis. In A. διδάσκω σοῦ λέγειν. In C. διδάξω σοῦ λέγειν. In D. διδάσκω τὸ λέγειν.

τί δῆτα; πότερον τοῦτον—Melius hic cod. πότερα, quod recipiendum. Seq. v. cod. a prima manu τὸ λέγειν, sed emendatum σοι.

1108. στομώσεις. Perperam meus et B. στομώσης.—οἷαν. Suidas: δυνατῶς ubi hunc locum profert.

στόμωσον, οἷαν ἐς τὰ μείζω πράγματα.
Σω. ἀμέλει, κομιεῖ τοῦτον σοφιστὴν δεξιόν.
Φε. ὠχρὸν μὲν οὖν, οἶμαί γε, καὶ κακοδαίμονα.
Σω. χωρεῖτε νῦν.
Φε. οἶμαι δέ σοι
ταῦτα μεταμελήσειν.
Χο. Τοὺς κριτὰς, ἃ κερδανοῦσιν, ἤν τι τόνδε τὸν χορὸν
ὠφελῶσ' ἐκ τῶν δικαίων, βουλόμεσθ' ὑμῖν φράσαι.
πρῶτα μὲν γὰρ, ἢν νεᾶν βούλησθ' ἐν ὥρᾳ τοὺς ἀγροὺς,
ὕσομεν πρώτοισιν ὑμῖν, τοῖσι δ' ἄλλοις ὕστερον.
εἶτα τὸν καρπὸν τεκούσας ἀμπέλους φυλάξομεν,
ὥστε μήτ' αὐχμὸν πιέζειν, μήτ' ἄγαν ἐπομβρίαν.
ἢν δ' ἀτιμάσῃ τις ἡμᾶς, θνητὸς ὢν, οὔσας θεὰς,
προσεχέτω τὸν νοῦν, πρὸς ἡμῶν οἷα πείσεται κακὰ,
λαμβάνων οὔτ' οἶνον, οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν ἐκ τοῦ χωρίου.
ἡνίκ' ἂν γὰρ αἵ τ' ἐλάαι βλαστάνωσ', αἵ τ' ἄμπελοι,
ἀποκεκόψονται· τοιαύταις σφενδόναις παιήσομεν.
ἢν δὲ πλινθεύοντ' ἴδωμεν, ὕσομεν· καὶ τοῦ τέγους
τὸν κέραμον αὐτοῦ χαλάζαις στρογγύλαις ξυντρίψομεν,
κἂν γαμῇ ποτ' αὐτὸς, ἢ τῶν ξυγγενῶν, ἢ τῶν φίλων,
ὕσομεν τὴν νύκτα πᾶσαν· ὥστ' ἴσως βουλήσεται
κἂν ἐν Αἰγύπτῳ τυχεῖν ὢν μᾶλλον, ἢ κρῖναι κακῶς.

1113. Hic et sequens versiculus vulgo tribuuntur Choro, ad hunc modum scripti: *χώρει νῦν· οἴομαι δέ*
σοι ταῦτα μεταμελήσειν.
Versus distinxi et personis divisi, ut est in membr. ubi scriptum *χωρεῖται νῦν*. Emendate in C. *χωρεῖτε νῦν*. Quam sæpe librarii *αι* et *ε* confuderint, norunt jam pueri. In C. ante *χωρεῖτε* nulla posita est persona, omnibus adolescenti continuatis. Sic etiam est in meo, ubi male scriptum *χώρει*. In B. duo hi versus ineptissime Strepsiadi tributi. In C. et in meo, ut in membran. scriptum est *οἶμαι*, non *οἴομαι*.

Duo versiculi in hoc cod. Phidippidæ continuati, hac scriptura: *χώρει νῦν. οἴμαι δέ σοι*—

1117. *νεᾶν*. Sic A. C. recte. Perperam vulgo *νεῶν*. Hesychius: *νεᾶν, νέαν ποιεῖν γῆν*. ubi vide eruditum interpretem. Glossa: *ἀροτριᾷν*. novare, terram aratro vertere.—*ἐν ὥρᾳ*, gl. *εὐκαίρως*. Ego aliter accipio.

1120. *μήτ' ἄγαν ἐπομβρίαν*. Sic iv. codd. recte, omissa quæ in impressis inepte inseritur particula. Vide not. supra 199.

1124. Pessime vulgo hic locus interpunctus erat, quod quia Berglerus non animadvertit, ridicule eum convertit. Ordo est: *ἡνίκ' ἂν βλαστάνωσιν αἵ τε ἐλάαι καὶ αἱ ἄμπελοι, ἀποκεκόψονται αὐταί*. Verbum *βλαστάνωσιν* ad utrumque nominativum pertinet *ἐλάαι* et *ἄμπελοι*: alterumque verbum *ἀποκεκόψονται* tam de oleis quam de vitibus intelligendum. Verterat Berglerus: *Nam quando germinaverint oleæ, et vites amputabantur, ejusmodi fundis eas cædemus.*

αἵ τ' ἄμπελοι. Comma positum in cod. post illa verba, ut etiam in B. et in meo, in quo sequenti verbo *ἀποκεκόψονται* superscripta glossa *ὑφ' ἡμῶν*.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΠΑΣΙΑΣ, ΜΑΡΤΥΣ, ΑΜΥΝΙΑΣ, ΧΟΡΟΣ.

Στ. ΠΕΜΠΤΗ, τετρὰς, τρίτη, μετὰ ταύτην δευτέρα·
εἶθ', ἣν ἐγὼ μάλιστα πασῶν ἡμερῶν
δέδοικα, καὶ πέφρικα, καὶ βδελύττομαι,
εὐθὺς μετὰ ταύτην ἔστ' ἔνη τε καὶ νέα.
πᾶς γάρ τις ὄμνυσ', οἷς ὀφείλων τυγχάνω,
θείς μοι πρυτανεῖ', ἀπολεῖν τε φησὶ κἀξολεῖν,
ἐμοῦ μέτριά τοι καὶ δίκαι' αἰτουμένου·
Ὦ δαιμόνιε, τὸ μέν τι νυνὶ μὴ λάβῃς,
τὸ δ' ἀναβαλοῦ μοι, τὸ δ' ἄφες.---οὔ φασιν ποτὲ
οὕτως ἀπολήψεσθ', ἀλλὰ λοιδοροῦσί με,
ὡς ἄδικός εἰμι, καὶ δικάσεσθαί φασί μοι.
νῦν οὖν δικαζέσθων. ὀλίγον γάρ μοι μέλει,
εἴπερ μεμάθηκεν εὖ λέγειν Φειδιππίδης.
τάχα δ' εἴσομαι, κόψας τὸ φροντιστήριον.
παῖ, ἠμὶ, παῖ, παῖ.

Σω. Στρεψιάδην ἀσπάζομαι.

Στ. κἄγωγέ σ'· ἀλλὰ τουτονὶ πρῶτον λαβέ.
χρὴ γὰρ ἐπιθαυμάζειν τι τὸν διδάσκαλον.
καί μοι τὸν υἱὸν, εἰ μεμάθηκε τὸν λόγον
ἐκεῖνον, εἴφ', ὃν ἀρτίως εἰσήγαγες.

Σω. μεμάθηκεν.

Στ. εὖ γ', ὦ παμβασίλει' Ἀπαιόλη.

Σω. ὥστ' ἀποφύγοις ἂν, ἣν τιν' ἂν βούλῃ, δίκην.

Στ. κεἰ μάρτυρες παρῆσαν, ὅτ' ἐδανειζόμην;

1134. ἔστ' ἔνη. Sic membr. et meus, in quibus vox ἔνη semper tenui spiritu notata est.

1136. ἀπολεῖν τε φησί. Male vulgo ἀπολεῖν με—hiulca oratione, cujus partes abruptæ nullo nexu cohærent. Male etiam v. seq. legitur μέτριά τι. Scribi debuit τοι, quod adversativum est. Vide versionem. τοι et τι sæpissime permutantur. με ex glossa invectum fuit.

1146. τουτονί. Gl. in C. τὸν θύλακον, ὅς ἐστι μεστὸς ἀλφίτων. Bene. Dixerat supra Socrati rusticus v. 669.

διαλφιτώσω σου κύκλῳ τὴν κάρδοπον.

In meo gl. τὸν πλακοῦντα.

1147. ἐπιθαυμάζειν. Gl. θαυμάστως τιμᾶν καὶ δεξιοῦσθαι. Suidas: ἐπιθαυμάζειν, ἀντὶ τοῦ δώροις τιμᾶν. Hanc scripturam tuentur codd. omnes. At Eustathius ad Iliad. p. 912. l. 58. ἀποθαυμάσαι habet. Ἀθηναῖοι μεταλαβόντες τὸ μισθὸς εἰς θαῦμα. θαυμάζειν φασὶ τὸ διδόναι μισθὸν, ὡς δηλοῖ καὶ παρὰ τῷ Κωμικῷ τὸ, χρὴ γὰρ ἀποθαυμάσαι τι τὸν διδάσκαλον· ὅπερ εὐφήμως ἐῤῥέθη, ἀντὶ τοῦ μισθὸν δοῦναι. Utro modo legas perinde est. Nam præpositio nihil addit verbi significationi, ornatui tantum servit. Vide not. ad v. 987.

Σω. πολλῷ γε μᾶλλον, κεἰ παρῆσαν χίλιοι.
Στ. βοάσομαί γ' ἄρα τὰν ὑπέρτονον βοάν.
ἰὼ, κλάετ', ὦ 'βολοστάται,
αὐτοί τε, καὶ τἀρχαῖα, καὶ τόκοι τόκων.
οὐδὲν γάρ ἄν με φλαῦρον ἐργάσεσθ' ἔτι·
οἷος ἐμοὶ τρέφεται
τοῖσδ' ἐνὶ δώμασι παῖς,
ἀμφήκει γλώττῃ
λάμπων, πρόβολος ἐμὸς,
σωτὴρ δόμοις, ἐχθροῖς ἀνιαρὸς,
λυσανίας πατρῴων μεγάλων κακῶν·
ὃν κάλεσον τρέχων ἔνδοθεν ὡς ἐμέ.
ὦ τέκνον, ὦ παῖ, παῖ,
ἔξελθ' οἴκων· ἄϊε σοῦ πατρός.
Σω. ὅδ' ἐκεῖνος ἀνήρ.
Στ. ὦ φίλος, ὦ φίλος.
Σω. ἄπιθι σὺ λαβών.
Στ. ἰὼ, ἰὼ, τέκνον,
ἰοὺ, ἰού.
ὡς ἥδομαί σου πρῶτα τὴν χροίαν ἰδών.
νῦν μέν γ' ἰδεῖν εἶ πρῶτον ἐξαρνητικὸς,
κἀντιλογικὸς, καὶ τοῦτο τοὐπιχώριον

1153. κεἰ παρῆσαν χίλιοι. Vulgo κἂν παρῶσι. In A. D. κἂν παρῆσαν. In C. κἂν παρῶσαν mendose. Legendum omnino κεἰ παρῆσαν. Lepor est in repetitione earumdem vocum, quibus usus fuerat rusticus. Ejusdem generis erat menda in v. 484.

Cod. κἂν παρῶσι, ut vulgo, male.

1154. βοάσομαί γ' ἄρα. Sic iv. codd. Vulgo βοάσομ' ἄρα, metro corrupto. Senarius est.

1155. τἀρχαῖα. Sic bene C. Gl. τὰ κεφάλαια. Eadem est in meo glossa, licet perperam, ut in duobus aliis et in impressis scriptum sit τἀρχεῖα. Ad mendosam illam lectionem pertinet glossa in membr. τὰ δικαστήρια.

1156. τἀρχαῖα. In scriptura et in glossa consentit hic codex cum meo.

1157. οὐδὲν γὰρ ἄν με φλαῦρον ἐργάσεσθ' ἔτι. Sic legendum. Vulgo ἐργάσησθ', quod solœcum est. Vide supra ad 360. Melius in B. ἐργάσαισθ', ut et apud Suidam v. ἰὼ κλάετ' in editione principe: nam perperam Kusterus edidit ἐργάσασθ'. At genuinum est ἐργάσεσθ'. Exemplis quæ adtuli supra ad v. 465. potentialis particulæ ἂν cum futuro indicativi constructæ, hoc addatur.

1162. ἐχθροῖς ἀνιαρός. Cod. ἐχθροῖς βλάβη, quod non minus bonum est. In meo voci ἀνιαρὸς superscriptum interpretamentum βλαβερὸς, quod alteri illi convenit apprime. Nempe glossator docere voluit substantivum βλάβη positum esse pro adjectivo βλαβερός. Vix dubito, quin genuina illa lectio sit. ἐχθροῖς ἀνιαροὶ legitur in Pl. 561. ubi secunda in ἀνιαροὶ corripitur, quæ juxta metricum Scholiastem hic produci deberet. Sed in metrorum enarratione persæpe nugatur. Versus hic melius erit dimeter iambicus.

1164. Asynartetus est ex duobus dochmaicis. Versus autem 1166. dimeter est anapæsticus. Hi versus male in impressis divisi erant. Sic, ut eos exhibui, sunt in membr.

ἀτεχνῶς ἐπανθεῖ, τὸ ΤΙ ΛΕΓΕΙΣ ΣΥ; καὶ δοκεῖν
ἀδικοῦντ' ἀδικεῖσθαι, καὶ κακουργοῦντ', οἶδ' ὅτι·
ἐπὶ τοῦ προσώπου τ' ἐστὶν Ἀττικὸν βλέπος.
νῦν οὖν ὅπως σώσεις μ', ἐπεὶ κἀπώλεσας.
Φε. φοβεῖ δὲ δὴ τί;
Στ. τὴν ἕνην τε καὶ νέαν.
Φε. ἕνη γάρ ἐστι καὶ νέα τις ἡμέρα;
Στ. εἰς ἥν γε θήσειν τὰ πρυτανεῖα φασί μοι.
Φε. ἀπολοῦντ' ἄρ' αὔθ' οἱ θέντες. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως
μί' ἡμέρα γένοιτ' ἂν ἡμέραι δύο.
Στ. οὐκ ἂν γένοιτο;
Φε. πῶς γάρ; εἰ μήπερ γ' ἅμα
αὑτὴ γένοιτο γραῦς τε καὶ νέα γυνή.
Στ. καὶ μὴν νενόμισταί γ'.
Φε. οὐ γὰρ, οἶμαι, τὸν νόμον
ἴσασιν ὀρθῶς, ὅ τι νοεῖ.
Στ. νοεῖ δὲ τί;
Φε. ὁ Σόλων ὁ παλαιὸς ἦν φιλόδημος τὴν φύσιν.
Στ. τουτὶ μὲν οὐδέν πω πρὸς ἕνην τε καὶ νέαν.
Φε. ἐκεῖνος οὖν τὴν κλῆσιν εἰς δύ' ἡμέρας
ἔθηκεν, εἴς τε τὴν ἕνην τε καὶ νέαν,
ἵν' αἱ θέσεις γίγνοιντο τῇ νουμηνίᾳ.
Στ. ἵνα δὴ τί τὴν ἕνην προσέθηκεν;
Φε. ἵν', ὦ μέλε,
παρόντες οἱ φεύγοντες ἡμέρᾳ μιᾷ

1175. ἀδικοῦντ' ἀδικεῖσθαι, καὶ κακουργοῦντ'—Repete e præcedentibus δοκεῖν κακουργεῖσθαι.

1176. ἐπὶ τοῦ προσώπου τ' ἐστὶν Ἀττικὸν βλέπος. Sic, ut in impressis, est in A. D. In B. versus hic omissus: mendose autem in C. ἐπὶ προσώπου τ' ἔνεστιν Ἀττικὸν βλέπος. Dormitabat bonus Kœnius ista ad Corinthum scribens p. 17. extrema: *Vera scriptura videtur vel γ' ἐστὶν, vel potius ἐπὶ τοῦ προσώπου γ' ἔνεστιν.* Harum emendationum prior non inutilis modo, sed et falsa est. Nihil significaret γε, ubi copula omnino requiritur τε, siquidem præcedentia omnia membra eodem nexu cohærent. Alteram, quæ eodem incommodo laborat, metri præterea ratio prorsus respuit. Vide enim quam belle procedat Senarius:

ἐπὶ τοῦ | προσώ | που γ' ἐνέ | στιν Ἀτ | τικὸν | βλέπος.

Credebatne ille, ut *Clarissimus Professor noster Regius*, vocalem ante literas στ corripi posse?

1177. ὅπως σώσεις μ'—Sic bene A. C. Perperam vulgo σώσῃς.

1181. ἀπολοῦντ' ἄρ'—Sic iv. codd. Dawesius, ne diphthongus elidatur ante syllabam brevem, legendum censet ἀπόλοιντ' ἄρ'—*male pereant.* Nihil ego muto. Si quid vero mutandum videretur, præferrem ἀπολοῦσιν ἄρ' αὔθ' οἱ θέντες. ut infra 1256.

προσαποβαλεῖς ἄρ' αὐτὰ πρὸς τοῖς δώδεκα.

Eadem in hoc codice lectio, quæ in ceteris.

πρότερον, ἀπαλλάττοινθ' ἑκόντες· εἰ δὲ μὴ,
ἕωθεν ὑπανιῷντο τῇ νουμηνίᾳ.

Στ. πῶς οὐ δέχονται δῆτα τῇ νουμηνίᾳ
ἀρχαὶ τὰ πρυτανεῖ', ἀλλ' ἕνῃ τε καὶ νέᾳ;

Φε. ὅπερ οἱ προτένθαι γὰρ δοκοῦσί μοι παθεῖν·
ἵν' ὡς τάχιστα τὰ πρυτανεῖ' ὑφελοίατο,
διὰ τοῦτο προὐτένθευσαν ἡμέρᾳ μιᾷ.

Στ. εὖ γ', ὦ κακοδαίμονες, τί κάθησθ' ἀβέλτεροι,
ἡμέτερα κέρδη τῶν σοφῶν, ὄντες λίθοι,
ἀριθμὸς, πρόβατ', ἄλλως ἀμφορῆς νενησμένοι;
ὥστ' εἰς ἐμαυτὸν, καὶ τὸν υἱὸν τουτονὶ,
ἐπ' εὐτυχίαισιν ᾀστέον μοὐγκώμιον.
Μάκαρ, ὦ Στρεψίαδες,
αὐτός τ' ἔφυς, ὡς σοφὸς,
χ' οἷον τὸν υἱὸν ἐκτρέφεις,

1196. Hos versus citat Athenæus l. iv. p. 165. e prioribus Nubibus. Mendose arbitror πρωτέραις ibi scriptum pro δευτέραις.

1198. Glossæ: προτένθαι, λαίμαργοι. προὐτένθευσαν, ἐλαιμάργησαν, προέλαβον. Hesychius: προτένθαι, λίχνοι προαρπάζοντες. Suidas: προτένθαι, οἱ πρὸ τοῦ καιροῦ τῶν προσφαγίων ἀπογευόμενοι οἱ προαρπάζοντες, ἢ μεταπιπράσκοντες πλείονος, οἱ νῦν μετάβολοι καλούμενοι οἱ προλαμβάνοντες τὰ ὄψα, πρὶν εἰς τὴν ἀγορὰν κομισθῆναι. προὐτένθευσαν, προελιχνεύσαντο προέλαβον τὴν προθεσμίαν, ὑπὸ τοῦ ἐπιθυμητικῶς ἔχειν, ἢ ὑπὸ τοῦ κερδαίνειν ἡττώμενοι. προτένθης, ὁ λίχνος. Sed aut ego fallor, aut falluntur quicunque in hoc Comici loco nomen προτένθαι eo sensu, nempe pro *gulosis*, vel *propolis*, *cocionibus*, *arilatoribus*, accipiunt. Frigida enim inde oritur sententia. Fuit Athenis collegium, seu cœtus quispiam virorum, quorum officium ad sacra pertinuisse videtur, qui Προτένθαι appellabantur. Hoc manifesto apparet ex Athenæi verbis loco supra citato: εὑρίσκω δὲ καὶ ψήφισμα ἐπὶ Κηφισοδώρου ἄρχοντος γενόμενον, ἐν ᾧ ὥσπερ τι σύστημα οἱ Προτένθαι εἰσὶ, καθάπερ καὶ οἱ Παράσιτοι ὀνομαζόμενοι. Ad istos Προτένθας, quos ab iis qui Atticas antiquitates illustrarunt, neglectos fuisse doleo, certo certius est Comicum respicere. Vide Sam. Petiti Leg. Att. p. 274. Nominis etymon tradit Eustathius ad 'Ιλ. p. 720. l. 12. προτένθης, ὁ ἐκ τοῦ τένθω γίνεται, τροπῇ τοῦ δ εἰς θ, δηλοῦν τὸν προγεύστην. Idem ad Odyss. p. 1874. l. 31. ἐκ τοῦ τένδειν, ὅπερ ἐστὶν ἐσθίειν κατὰ τὸ, (Hes. ἔργ. 524.) ὃν πόδα τένδει, τὸν προτένθην ἐποίησαν, ὅς ἐστι προγεύστης.

1199. ἵν' ὡς τάχιστα. Sic recte B. ut est in impressis. In tribus aliis ὅπως τάχιστα.

Hic cod. etiam ὅπως τάχιστα. Schol. in margine: τοῦτο οὕτω συντάξεις· ὅπως τάχιστα ὑφελοίατο καὶ λάβοιεν τὰ πρυτανεῖα, διὰ τοῦτο προὐτένθευσαν καὶ προέλαβον ἡμέρᾳ μιᾷ. δοκοῦσι γάρ μοι παθεῖν, ὅπερ οἱ προθένται. ἐποίησε δὲ τὴν σύνταξιν ἀσαφῆ τῷ προτάξαι τὴν κατασκευήν.

1201. Glossæ: ἀβέλτεροι, ἀμαθεῖς. κέρδη, τρυφὴ, γέλως, ἀπάτη. Notus est e gallica Comœdia versus:

Les sots sont ici bas pour nos menus plaisirs.

λίθοι, ἀναίσθητοι. ἀριθμὸς, ματαιὸν πλῆθος. πρόβατ' ἄλλως, ἁπλούστατοι μάτην.

1203. ἀμφορῆς. Sic bene membr. Tres alii ἀμφορεῖς.—νενησμένοι. Sic tres codd. Mendose in B. νενοισμένοι. Vulgo νενασμένοι. Vide Suidam in νενημένην, et in ἀμφορεαφόρους. Gl. Μεγαρικὰ σεσωρευμένα. Vide Lamb. Bos Observatt. crit. cap. 15.

Hic etiam cod. νενησμένοι.

1205. ᾀστέον μοὐγκώμιον. Id est ᾀστέον μοι ἐγκώμιον. Hic aurium judicio crasis probatur.

φήσουσι δή μ' οἱ φίλοι,
χ' οἱ δημόται ζηλοῦντες,
ἡνίκ' ἂν σὺ νικᾷς λέγων τὰς δίκας.
ἀλλ' εἰσαγαγών σε βούλομαι
πρῶτον ἑστιάσαι.
Πα. εἶτ' ἄνδρα τῶν αὑτοῦ τι χρὴ προϊέναι;
οὐδέποτέ γ'. ἀλλὰ κρεῖττον ἦν εὐθὺς τότε
ἀπερυθριάσαι γε μᾶλλον, ἢ σχεῖν πράγματα·
ὅτε τῶν ἐμαυτοῦ γ' ἕνεκα νυνὶ χρημάτων
ἕλκω σε κλητεύσοντα, καὶ γενήσομαι
ἐχθρὸς ἔτι πρὸς τούτοισιν ἀνδρὶ δημότῃ.
ἀτὰρ οὐδέποτέ γε τὴν πατρίδα καταισχυνῶ
ζῶν, ἀλλὰ καλοῦμαι Στρεψιάδην - - -
Στ. τίς οὑτοσί;
Πα. ἐς τὴν ἕνην τε καὶ νέαν.
Στ. μαρτύρομαι,
ὅτι ἐς δύ' εἶπεν ἡμέρας. τοῦ χρήματος;
Πα. τῶν δώδεκα μνῶν, ἃς ἔλαβες, ὠνούμενος
τὸν ψαρὸν ἵππον.
Στ. ἵππον; οὐκ ἀκούετε,
ὃν πάντες ὑμεῖς ἴστε μισοῦνθ' ἱππικήν;
Πα. καί, νὴ Δί', ἀποδώσειν γ' ἐπώμνυς τοὺς θεούς.
Στ. μὰ τὸν Δί' οὐ γάρ πω τότ' ἐξηπίστατο

1216. Gl. ἀπερυθριάσαι ἐκ τοῦ μὴ διδόναι δάνειον, μᾶλλον ἢ λαβεῖν ὕστερον ὀχλήσεις ἐν τῇ ἀπαιτήσει.

1217. ἐμαυτοῦ γ' ἕνεκα νυνὶ—Sic bene A. C. Vulgo οὕνεκα.—ἔτι. Gl. ἐπεί.

1220. Gl. κατηγορεῖ Ἀθηναίων ὡς περὶ τὰς δίκας ἀεὶ διατριβόντων.

1225. ψαρόν. Gl. ποικίλον. Prava in meo glossa λευκόν.

Strepsiadis verba in codice scripta et distincta plane ut ea edidimus, cum glossa e codice meo jam prolata.

1226. ὃν πάντες ὑμεῖς ἴστε μισοῦνθ' ἱππικήν; Sic bene tres Regii. In meo, ut in editt. veteribus omnibus: οὐ πάντες ὑμεῖς ἴστε μισοῦνθ' ἱππικήν; Sed primæ voculæ ad latus apposita emendatio γρ. ὃν. Elliptica phrasis est, quam sic supplet glossa vocibus οὐκ ἀκούετε superscripta in C. αὐτοῦ διαβάλλοντός με: in meo, αὐτὸν διαβάλλοντά με. Sententia ergo est: οὐκ ἀκούετε αὐτοῦ διαβάλλοντός με, ὃν πάντες ὑμεῖς γιγνώσκετε μισοῦντα τὴν ἱππικήν. Kusterus vero nulla auctoritate pronomen infersit, ἴστε με μισοῦνθ'.

1227. Hic et sequens versus sic vulgo leguntur:

καὶ νὴ Δί' ἀποδώσειν γ' ἐπώμνυς τοὺς θεοὺς
τὸ χρέος. ΣΤΡ. μὰ Δί' οὐ γάρ πω τότ' ἐξηπίστατο.

Voces τὸ χρέος, quarum manifesta inutilitas, e glossa in textum illatæ fuerunt ab inepto librario: non comparent in B. nec in meo, in quibus scriptum optime, μὰ τὸν Δί' οὐ γάρ πω. In duobus aliis non senarius, sed septenarius est versus: τὸ χρέος—μὰ Δί' οὐ δῆτ', οὐ γάρ πω τότ' ἐξηπίστατο. Ad δώδεκα μνῶν, ἃς ἔλαβες refertur verbum ἀποδώσειν.

In fine hujus versus scripserat librarius voces τὸ χρέος, tanquam ad textum pertinentes: postmodo erasæ fuerunt, ita tamen ut vestigia adhuc appareant. Sequens versus autem sic scriptus est: μὰ Δί', οὐ δῆτ' οὐ γάρ πω τότ' ἐξηπίστατο.

Φειδιππίδης μοι τὸν ἀκατάβλητον λόγον.
Πα. νῦν δὲ διὰ τοῦτ' ἔξαρνος εἶναι διανοεῖ;
Στ. τί γὰρ ἄλλ' ἂν ἀπολαύσαιμι τοῦ μαθήματος;
Πα. καὶ ταῦτ' ἐθελήσεις ἀπομόσαι μοι τοὺς θεοὺς,
ἵν' ἂν κελεύσω 'γώ σε;
Στ. τοὺς ποίους θεούς;
Πα. τὸν Δία, τὸν Ἑρμῆν, τὸν Ποσειδῶ.
Στ. νὴ Δία,
κἂν προσκαταθείην γ', ὥστ' ὀμόσαι, τριώβολον.
Πα. ἀπόλοιο τοίνυν ἕνεκ' ἀναιδείας ἔτι.
Στ. ἁλσὶν διασμηχθεὶς ὄναιτ' ἂν οὑτοσί.
Πα. οἴμ', ὡς καταγελᾷς.
Στ. ἓξ χοᾶς χωρήσεται.
Πα. οὔ τοι, μὰ τὸν Δία τὸν μέγαν, καὶ τοὺς θεοὺς,
ἐμοῦ καταπροίξει.
Στ. θαυμασίως ἥσθην θεοῖς.
καὶ Ζεὺς γελοῖος ὀμνύμενος τοῖς εἰδόσιν.
Πα. ἦ μὴν σὺ τούτων τῷ χρόνῳ δώσεις δίκην.
ἀλλ' εἴτε γ' ἀποδώσεις τὰ χρήματ', εἴτε μὴ,
ἀπόπεμψον, ἀποκρινάμενος.
Στ. ἔχε νῦν ἥσυχος.
ἐγὼ γὰρ αὐτίκ' ἀποκρινοῦμαί σοι σαφῶς.
Πα. τί σοι δοκεῖ δράσειν;
Μα. ἀποδώσειν μοι δοκεῖ.
Στ. ποῦ 'σθ' οὗτος ὡπαιτῶν με τἀργύριον; λέγε,
τουτὶ τί ἐστι;
Πα. τοῦθ' ὅ τι ἐστί; κάρδοπος.
Στ. ἔπειτ' ἀπαιτεῖς τἀργύριον, τοιοῦτος ὤν;
οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ' ἂν ὀβολὸν οὐδενὶ,

1233. ἵν' ἂν—Gl. ὅπου τὸ ἵνα μεθερμηνευτικόν ἐστι.

1237. ἁλσὶν—Perperam vulgo ἀλσί. Illud emendate scriptum est in C.

1243. ἀλλ' εἴτε γ' ἀποδώσεις τὰ χρήματ', εἴτε μή. Sic concinne tres codd. In B. ut vulgo, ἀλλ' εἴτ' ἀποδώσεις μοι τὰ χρήματ', εἴτε μή. E glossa μοι in textum irrepsit.

1246. Testem quem secum adduxerat percunctatur Pasias: τί σοι δοκεῖ δράσειν; Cui par est illum respondere δοκεῖ μοι, non, ut vulgo, ἀποδώσειν σοι δοκεῖ. MIHI videtur eum pecuniam reddere velle. ἀποδώσειν μοι δοκεῖ. In cod. scriptum, ἀποδώσειν σοι δοκεῖ μοι.

1247. ὡπαιτῶν. Sic recte primariæ editt. et C. Mendose in tribus aliis codd. ὅπαιτῶν. ο α in ω coalescunt, ut ὁ ἀνὴρ, ὡνήρ. Perperam in recentioribus editt. ὁ ἀπαιτῶν, ingrato hiatu, quem vitant semper scenici poëtæ.

Cod. ὅπαιτῶν.

1248. τοῦθ' ὅ τι ἐστί; Sic bene iv. codd. et primariæ editt. Perperam in recentioribus τοῦθ' ὅτ' ἐστί;

1250. οὐδ' ἂν ὀβολὸν οὐδενί. Sic tres codd. In C. ut vulgo, οὐδ' ὀβολὸν

ὅστις καλέσειε κάρδοπον τὴν καρδόπην.

Πα. οὐκ ἆρ' ἀποδώσεις;

Στ. οὔχ, ὅσον γ' ἔμ' εἰδέναι.
οὔκουν ἀνύσας τι θᾶττον ἀπολιταργιεῖς
ἀπὸ τῆς θύρας;

Πα. ἄπειμι· καὶ τοῦτ' ἴσθ', ὅτι
θήσω πρυτανεῖ', ἢ μηκέτι ζῴην ἐγώ.

Στ. προσαποβαλεῖς ἄρ' αὐτὰ πρὸς ταῖς δώδεκα.
καίτοι σε τοῦτό γ' οὐχὶ βούλομαι παθεῖν,
ὁτιὴ 'κάλεσας εὐηθικῶς τὴν κάρδοπον.

Αμ. ἰώ μοί μοι.

Στ. ἔα·
τίς οὑτοσί ποτ' ἔσθ' ὁ θρηνῶν; οὔ τι που
τῶν Καρκίνου τις δαιμόνων ἐφθέγξατο;

Αμ. τί δ'; ὅστις εἰμὶ, τοῦτο βούλεσθ' εἰδέναι;
ἀνὴρ κακοδαίμων.

Στ. κατὰ σεαυτόν νυν τρέπου.

Αμ. ὦ σκληρὲ δαῖμον, ὦ τύχαι θραυσάντυγες
ἵππων ἐμῶν· ὦ Παλλὰς, ὥς μ' ἀπώλεσας.

Στ. τί δαί σε Τληπόλεμός ποτ' εἴργασται κακόν;

ἂν οὐδενί. Idem versus est supra 118.

Scriptus in cod. hic versus, ut eum edidimus.

1252. ὅσον γ' ἔμ' εἰδέναι. Sic distincte scriptum in meo. Vulgo ὅσον γέ μ'—

1253. ἀπολιταργιεῖς. Gl. ὑποχωρήσεις, ἀπέλθῃς. Etymolog. M. ἀπολιταργιεῖν, τὸ ἀπελθεῖν ταχέως· παρὰ τὸ λίαν καὶ τὸ ἀργὸν, ὅ ἐστι ταχὺ, περιττεύοντος τοῦ τ.

1254. ἄπειμι· καὶ τοῦτ' ἴσθ', ὅτι. Sic tres codd. In B. ut vulgo, ἄπειμι· καίτοι γ' ἴσθ' ὅτι.

ἄπειμι, καὶ τοῦτ' ἴσθ' ὅτι. Sic primo scriptum erat in cod. unde, erasis aliquot calami ductibus, factum fuit καὶ τοι γ' ἴσθ'.

1258. ὁτιὴ 'κάλεσας. Melius videri possit scripturus fuisse ὅτι ἐκάλεσας. Sed illo modo numerosior est versus. Sic Eq. 236.

ὁτιὴ 'πὶ τῷ δήμῳ ξυνόμνυτον πάλαι.

et 428. ὁτιὴ 'πιώρκεις θ' ἡρπακὼς, καὶ κρέας ὁ πρωκτὸς εἶχεν.

1260. οὔ τι που. Sic bene A. C. Perperam vulgo ἤ τι που. Ante hunc versum ter in meo cod. scriptum ἔα, bene, ut mihi videtur.

1263. Hic versus recurrit in Acharn. 1019. Idem est ac κατ' ἐμαυτὸν ἐτραπόμην, id quod bubulcus apud Theocritum ait viii. 75.

ἀλλὰ κάτω βλέψας τὰν ἁμετέραν ὁδὸν εἷρπον.

1266. Notus Tlepolemus Herculis e captiva muliere filius, de quo sic Homerus in catalogo:

Τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὖν τράφ' ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα
ἤδη γηράσκοντα Λικύμνιον, ὄζον Ἄρηος.

Argumentum hoc tractaverat vel Carcinus vel ejus filius Xenocles in quadam Tragœdia, ad quam alludit Comicus, et unde videtur ista παρῳδῆσαι, ἰώ μοί μοι, ἀνὴρ κακοδαίμων, et ὦ σκληρὲ δαῖμον— quæ postrema desumta sunt ex iis quæ Alcmena dicebat, audita fratris sui morte. Ideo Strepsiades iisdem verbis fortunas suas conquerentem Amyniam percunctatur: *Quid tandem tibi mali fecit Tlepolemus?*

Αμ. μὴ σκῶπτέ μ', ὦ 'τᾶν, ἀλλά μοι τὰ χρήματα
τὸν υἱὸν ἀποδοῦναι κέλευσον, ἅλαβεν,
ἄλλως τε μέντοι καὶ κακῶς πεπραγότι.
Στ. τὰ ποῖα ταῦτα χρήμαθ';
Αμ. ἁ'δανείσατο.
Στ. κακῶς ἄρ' ὄντως εἶχες, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖς.
Αμ. ἵππους γ' ἐλαύνων ἐξέπεσον, νὴ τοὺς θεούς.
Στ. τί δῆτα ληρεῖς, ὥσπερ ἀπ' ὄνου καταπεσών;
Αμ. ληρῶ, τὰ χρήματ' ἀπολαβεῖν εἰ βούλομαι;
Στ. οὐκ ἔσθ' ὅπως σύ γ' αὐτὸς ὑγιαίνεις.
Αμ. τί δαί;
Στ. τὸν ἐγκέφαλον ὥσπερ σεσεῖσθαί μοι δοκεῖς.
Αμ. σὺ δέ, νὴ τὸν Ἑρμῆν, προσκεκλήσεσθαί γ' ἐμοί,
εἰ μὴ 'ποδώσεις τἀργύριον.
Στ. κάτειπέ νυν,
πότερα νομίζεις καινὸν αἰεὶ τὸν Δία
ὕειν ὕδωρ ἑκάστοτ', ἢ τὸν ἥλιον
ἕλκειν κάτωθεν ταὐτὸ τοῦθ' ὕδωρ πάλιν.
Αμ. οὐκ οἶδ' ἔγωγ' ὁπότερον, οὐδ' ἐμοὶ μέλει.
Στ. πῶς οὖν ἀπολαβεῖν τἀργύριον δίκαιος εἶ,
εἰ μηδὲν οἶσθα τῶν μετεώρων πραγμάτων;
Αμ. ἀλλ' εἰ σπανίζεις, τἀργυρίου μοι τὸν τόκον
ἀπόδος γε.
Στ. τοῦτο δ' ἔσθ' ὁ τόκος τί θηρίον;
Αμ. τί δ' ἄλλο γ', ἢ κατὰ μῆνα, καὶ καθ' ἡμέραν,
πλέον πλέον τἀργύριον αἰεὶ γίγνεται,

1273. *τί δῆτα ληρεῖς, ὥσπερ ἀπ' ὄνου καταπεσών.* Jocus est in ambiguitate pronuntiationis, qui latine reddi non potest. A fœneratore intelligi vult Strepsiades *ἀπ' ὄνου*, at ipse intelligit *ἀπὸ νοῦ*. Sic apud Diogenem Laërtium Stilpo Crateti dicit: *ὦ Κράτης, δοκεῖς μοι χρείαν ἔχειν ἱματίου καινοῦ.* Quod illius sententia non est *pallii novi*, sed *pallii et mentis*, *καὶ νοῦ*. Similis jocus est apud Plautum in Mil. Gl. iv. 7.

Maris causa hercle istuc ego oculo utor minus:
nam si abstinuissem a mare, tamquam hoc uterer.

Ubi Pleusides quum *a mare* duabus vocibus dicere videatur, aliud intelligit, nempe *si abstinuissem amare, si amicam non habuissem.*

1285. *ἀλλ' εἰ σπανίζεις, τἀργυρίου μοι τὸν τόκον ἀπόδος.* Sic bene distinctum est in membran. Perperam vulgo, *ἀλλ' εἰ σπανίζεις τἀργυρίου, μοι τὸν τόκον*—Vertit Bergierus: *Sed si eges æris, usuram saltem mihi da. τἀργυρίου* cum *σπανίζεις* salva linguæ indole construi non potest: obstat articulus. Dicendum enim fuisset, *ἀλλ' εἰ σπανίζεις ἀργυρίου, μοι τὸν τόκον ἀπόδος γε.* Et sic quidem scriptum est in meo codice. Sed præstat id quod dedi.

Optime in hoc etiam cod. distinctum, ut in membr. *ἀλλ' εἰ σπανίζεις, τἀργυρίου*—

1288. *γίγνεται.* Sic duo codd. Vulgo *γίνεται.*

ὑποῤῥέοντος τοῦ χρόνου;
Στ. καλῶς λέγεις.
τί δῆτα; τὴν θάλατταν ἔσθ' ὅτι πλείονα
νυνὶ νομίζεις ἢ πρὸ τοῦ;
Αμ. μὰ Δί', ἀλλ' ἴσην.
οὐ γὰρ δίκαιον πλεῖον' εἶναι.
Στ. κᾆτα πῶς
αὕτη μὲν, ὦ κακόδαιμον, οὐδὲν γίγνεται,
ἐπιῤῥεόντων τῶν ποταμῶν, πλείων; σὺ δὲ
ζητεῖς ποιῆσαι τἀργύριον πλεῖον τὸ σόν;
οὐκ ἀποδιώξεις σαυτὸν ἐκ τῆς οἰκίας;
φέρε μοι τὸ κέντρον.
Αμ. ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.
Στ. ὕπαγε. τί μέλλεις; οὐκ ἐλᾷς, ὦ σαμφόρα;
Αμ. ταῦτ' οὐχ ὕβρις δῆτ' ἐστίν;
Στ. ἄξεις; ἐπί σ' ἀλῶ,
κεντῶν ὑπὸ τὸν πρωκτόν σε τὸν σειραφόρον.
φεύγεις; ἔμελλόν σ' ἄρα κινήσειν ἐγὼ,

1289. ὑποῤῥέοντος. Sic iv. codd. Gl. τρέχοντος. Dawesio legendum videbatur ἐπιῤῥέοντος. Vide Miscell. crit. p. 159.

1297. ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι. Recte in tribus codd. verba hæc Amyniæ adscripta, quæ in impressis Testi inepte tribuuntur. Pejus adhuc in C. totus versus Phidippidæ tributus.

1299. ἄξεις; ἐπί σ' ἀλῶ. Vulgo ἄξεις; ἐπιαλῶ. Primo ᾄξεις scribi debuit: est enim ab ᾄττω, Attico pro ἀΐσσω. Depravatissimum, quod sequitur, ἐπιαλῶ interpretes et veteres et novos misere torsit; nec tamen eorum ullus boni quidquam adtulit. *Dixerim*, ait Kusterus, *locum fore clarum, si scribatur*, ἐπεὶ ἐλῶ: *i. e.* nam agam, *vel* impellam te, equum funalem, stimulo podicem fodicans. *Obscœnitas autem aliqua in hoc loco latere videtur.* Berglerus: ἐπιαλῶ, *ab* ἰάλλω, *mitto, jacio. Sed mallem cum* Cl. Kustero *emendare*, ἐπεὶ ἐλῶ, *nam impellam te.* In C. scriptum est ἐπί σ' ἀλῶ, cum glossa συντρίψω, unde liquet verbum tenui spiritu notari debuisse, ἐπί σ' ἀλῶ, quæ sincera est et optima lectio. In membr. inepte ἐπὶ ἅλω. In B. et in meo ἐπεὶ ἀλῶ. Glossa νικήσω, συντρίψω. Ut textus, ita glossæ depravatæ sunt. Referuntur ad genuinam lectionem ἐπί σ' ἀλῶ, quam sic veteres magistri interpretati sunt, κινήσω, συντρίψω. ἀλεῖν verbum est nequam, *molere, subagitare.* Lepidum exstat distichon, quod primus edidi Analect. T. iii. p. 154.

Εὐφαμεῖτε, νέοι· τὸν Ἔρωτ' ἀλεῖ Ἀρχισίλαος,
πορφυρέῃ δήσας Κύπριδος ἀρπεδόνῃ.

Gloriolam ex emendatione hexametri, cujus et numeri corrupti erant et sententia, captasset forte quis alius: angustiis spatii concluso satis mihi fuit, versum, ut legi debet, exhibuisse. Nunc quomodo legatur in membr. unde descriptus fuit, dicam:

εὐφαμεῖτε, νέοι. τὸν ἔρωτα λέγει Ἀρχισίλαος.

Est autem ἀλῶ in Comici versu futurum Atticorum more formatum. ἀλέω, ἀλέσω, ἀλῶ. Vide not. ad Ran. 202. 298.

Scriptura cod. ἄξεις. ἐπεὶ ἀλῶ. Gl. συντρίψω.

1301. ἔμελλόν σ' ἄρα κινήσειν ἐγώ. Sic tres codd. In B. ut vulgo, ἔμελλον ἄρα κινήσειν σ' ἐγώ. Sic loqui solent, qui multo labore tandem id effecerunt, quod contendebant. Ran. 208.

ἔμελλον ἄρα στρέψειν ποθ' ὑμᾶς τοῦ κρέκ.

Vespis 460.

αὐτοῖσι τροχοῖς τοῖς σοῖσι καὶ ξυνωρίσιν.
Χο. οἷον τὸ πραγμάτων ἐρᾶν φλαύρων. ὁ γὰρ
γέρων ὅδ' ἐρασθεὶς
ἀποστερῆσαι βούλεται
τὰ χρήμαθ' ἁδανείσατο·
κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ τήμερόν τι λήψεται
πρᾶγμ', ὃ τοῦτον ποιήσει
τὸν σοφιστὴν, ὧν πανουργεῖν
ἤρξατ', ἐξαίφνης τι κακὸν λαβεῖν.
οἶμαι γὰρ αὐτὸν αὐτίχ' εὑρήσειν, ὅπερ
πάλαι ποτ' ἐζήτει,
εἶναι τὸν υἱὸν δεινόν οἱ
γνώμας ἐναντίας λέγειν
τοῖσιν δικαίοις,
ὥστε νικᾶν ἅπαντας,
οἷσπερ ἂν ξυγγένηται,
κἂν λέγῃ παμπόνηρα.
ἴσως δ', ἴσως βουλήσεται

ἆρ' ἐμέλλομέν ποθ' ὑμᾶς ἀποσοβήσειν
τῷ χρόνῳ.

Cod. ἔμελλον ἄρα σι κινήσειν ἐγώ. Concinna vocum dispositione. Sed σι inter lineas a secunda manu additum. Scriptum primo fuerat ἄρα κινήσειν σ' ἐγώ. Litera σ erasa fuit.

1304. ἐρασθεὶς—Sic iv. codd. et editt. veteres. In recentioribus, nescio unde, ἐραστής.

1307. τήμερόν τι λήψεται. Sic A. C. recte. Senarius est, ut 1303. qui vulgo perperam distinctus erat. Hic in impressis vocula τι omissa.

1311. οἶμαι γὰρ αὐτὸν αὐτίχ' εὑρήσειν, ὅπερ—Sic bene tres codd. Hic versus etiam senarius est. In B. ut in impressis, pronomen αὐτὸν perperam omissum est.

1314. γνώμας ἐναντίας. Sic recte A. B. omissa copula, quæ inepte vulgo inseritur. Sententia est: εἶναι τὸν υἱὸν αὐτοῦ δεινὸν λέγειν γνώμας—Nullus hic locus copulæ, quam imperitus infersit librarius, syntaxeos rationem non perspiciens.

1315. τοῖσιν δικαίοις. Sic A. C. bene. Versus est iambicus. Vulgo τοῖσι—

1319. ἴσως δ', ἴσως—Sic tres codd. In B. ut in impressis, particula adversativa perperam omissa.—βουλήσεται. Superscripta glossa in C. ἐπὶ (scr. ἐπεὶ) μείζω κακὰ πείσεται, ἢ φέρειν οἷός τε εἶναι. Glossam hanc in textum intulit librarius cod. B. in quo sic scripti et distincti versus:

οἷσπερ ἂν ξυγγένηται. ἐπεὶ μείζω κακὰ
πείσεται
ἢ φέρειν οἷός τ' εἶναι κἂν λέγῃ παμπό-
νηρα
ἴσως ἴσως βουλήσεται κἄφωνον αὐτὸν εἶ-
ναι.

Rationem reddere voluit glossator, cur futurum esset, ut pater optaret filium suum mutum esse, quam absque eo facile quivis conjicere potest. Ineptus librarius glossam illam versus esse et textus partem credidit, cui eam inseruit, idque loco alieno. Glossarum in textum illatarum quæ protuli documenta bene multa in spem me adducunt fore, ut optimi viri, cujus memini in nota ad Ran. v. 874. sensus acuatur, tandemque percipiat, qui factum fuerit, ut e glossis inter codicum lineas scriptis tot

κέφωνον αὐτὸν εἶναι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΧΟΡΟΣ, ΜΑΘΗΤΑΙ Σωκράτους, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΧΑΙΡΕΦΩΝ.

Στ. ΙΟΥ, ἰού·
ὦ γείτονες, καὶ ξυγγενεῖς, καὶ δημόται,
ἀμύναθετέ μοι τυπτομένῳ πάσῃ τέχνῃ.
οἴμοι κακοδαίμων τῆς κεφαλῆς, καὶ τῆς γνάθου.
ὦ μιαρὲ, τύπτεις τὸν πατέρα;
Φε. φήμ', ὦ πάτερ.
Στ. ὁρᾶθ' ὁμολογοῦνθ', ὅτι με τύπτει.
Φε. καὶ μάλα.
Στ. ὦ μιαρὲ, καὶ πατραλοία, καὶ τοιχωρύχε.
Φε. αὖθίς με ταυτὰ ταῦτα, καὶ πλείω λέγε·
ἆρ' ἴσθ' ὅτι χαίρω πόλλ' ἀκούων καὶ κακά;
Στ. ὦ λακκόπρωκτε.
Φε. πάττε πολλοῖς τοῖς ῥόδοις.
Στ. τὸν πατέρα τύπτεις.
Φε. κἀποφανῶ γε, νὴ Δία,
ὡς ἐν δίκῃ σ' ἔτυπτον.
Στ. ὦ μιαρώτατε,
καὶ πῶς γένοιτ' ἂν πατέρα τύπτειν ἐν δίκῃ;
Φε. ἔγωγ' ἀποδείξω, καί σε νικήσω λέγων.
Στ. τουτὶ σὺ νικήσεις;

ortæ sint interpolationes et depravationes.

1323. ἀμυνάθετέ μοι. Sic in membr. scriptum admodum perspicue. Male autem in primariis editt. hæc vox ἀμυνάθετι, divisa fuit. Glossæ βοηθήσατε. Vide Hesychii interpretem ad glossam, ἀμυνάθειν, ἀμύνειν, βοηθεῖν.

1329. πόλλ' ἀκούων καὶ κακά. Sic membr. et meus optime. In duobus aliis πόλλ' ἀκούων κακά. Quod in impressis fulciendo metro insertum fuit δὴ, emendatori nescio cui debetur. Vide not. ad Thesm. 351. Apud Suidam in μιαρὰ κεφαλὴ additum a Porto vel Kustero δὴ non agnoscit princeps editio. Nusquam fere scias quid Suidas in auctoribus quos citat legerit, nisi editione illa Mediolanensi utaris: Kusterianæ nulla habenda fides.

1330. λακκόπρωκτε. Gl. εὐρύπρωκτε. Juvenalis Sat. ii. 10.

Inter Socraticos notissima fossa cinædos.

Φε. πολύ γε καὶ ῥᾳδίως.
ἑλοῦ δ' ὁπότερον τοῖν λόγοιν βούλει λέγειν.
Στ. ποίοιν λόγοιν;
Φε. τὸν κρείττον', ἢ τὸν ἥττονα;
Στ. ἐδιδαξάμην μέντοι σε, νὴ Δί', ὦ μέλε,
τοῖσιν δικαίοις ἀντιλέγειν, εἰ ταῦτά γε
μέλλεις μ' ἀναπείθειν, ὡς δίκαιον καὶ καλὸν
τὸν πατέρα τύπτεσθαί 'στιν ὑπὸ τῶν υἱέων.
Φε. ἀλλ' οἴομαι μέντοι σ' ἀναπείσειν, ὥστε γε
οὐδ' αὐτὸς ἀκροασάμενος οὐδὲν ἀντερεῖς.
Στ. καὶ μὴν ὅ τι καὶ λέξεις ἀκοῦσαι βούλομαι.
Χο. σὸν ἔργον, ὦ πρεσβῦτα, φροντίζειν, ὅπῃ
τὸν ἄνδρα κρατήσεις·
ὡς οὗτος, εἰ μή τῳ πεποίθειν, οὐκ ἂν ἦν
οὕτως ἀκόλαστος.
ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ θρασύνεται· δῆλόν γε τὸ
λῆμ' ἐστὶ τἀνθρώπου.
ἀλλ', ἐξ ὅτου τοπρῶτον ἤρξαθ' ἡ μάχη γενέσθαι,
ἤδη λέγειν χρὴ πρὸς χορόν· πάντως δὲ τοῦτο δράσεις.
Στ. καὶ μὴν ὅθεν γε πρῶτον ἠρξάμεσθα λοιδορεῖσθαι,
ἐγὼ φράσω. ἐπειδὴ γὰρ εἱστιώμεθ', ὥσπερ ἴστε,

1338. ἐδιδαξάμην. Gl. ἤγουν εἰς διδάσκαλον ἔπεμψα. ἔστι δὲ κατ' εἰρωνείαν. Subauditur vero adverbium ὀρθῶς, καλῶς, vel simile quid.

1340. μέλλεις μ' ἀναπείθειν. Sic membr. In C. D. μέλλεις μ' ἀναπείσειν. In B. ut vulgo, omisso pronomine, μέλλεις ἀναπείσειν. In meo superscripta verbo μέλλεις glossa ἔμελλες. Male in recepta lectione. Bona esset interpretatio, si legeretur:

ἐδιδαξάμην μέντ' ἄν σε, νὴ Δί', ὦ μέλε,
τοῖσιν δικαίοις ἀντιλέγειν, εἰ ταῦτά γε
'μελλες μ' ἀναπείσειν—

Sed non est hic poëtæ sensus: bona est nostra lectio, subaudito, ut mox aiebam, ὀρθῶς. *Istuc mehercle ex sententia pulchre mihi evenit, quod te doceri curavi, ó perdite, juri contradicere, si mihi persuasurus es.*—Sic vertere debebam, expressa vividius ironia, quam in his observarunt veteres magistri. At vero qui glossam illam ἔμελλες adposuit, longe aliud quid volebat, quod minus adhuc procedit. Scilicet figuram ἀποσιώπησιν hic statuebat, post υἱέων posita minima distinctione, seu virgula, et sensu hac glossa suppleto, οὐκ ἂν ἐδιδαξάμην: ita ut tota sententia ea sit. ἐδιδαξάμην μέντοι σε τοῖς δικαίοις ἀντιλέγειν· εἰ δὲ ταῦτα ἔμελλες μ' ἀναπείσειν, ὡς δίκαιόν ἐστιν τὸν πατέρα τύπτεσθαι ὑπὸ τῶν υἱέων, οὐκ ἂν ἐδιδαξάμην σε. Sed frigida est hæc sententia, quæ ne verbis quidem textus accommodari potest.

1341. τύπτεσθαί 'στιν. Vulgo τύπτεσθ' ἐστίν.

1347. πεποίθειν. Vulgo πέποιθεν, neglecta temporum ratione. Certissimam Dawesii emendationem recepi. Glossa ἐθάῤῥει, quæ refertur ad πεποίθειν. Nam πέποιθεν est θαῤῥεῖ.

Pejus adhuc ac vulgo cod. εἰ μή τῳ πέποιθ'—

1353. ὅθεν γε πρῶτον. Sic C. D. In membr. ὅθεν πρῶτον. In B. ut vulgo, ὅθεν γε τοπρῶτον. Articulus, qui hic inutilis est, e versu 1351. repetitus est.

1354. φράσω. ἐπειδή. In unam syllabam coalescunt ω ε. Excudi etiam potuit ut in plurimis est editt. φράσω 'πειδὴ—

πρῶτον μὲν αὐτὸν τὴν λύραν λαβόντ' ἐγὼ 'κέλευσα
ᾆσαι Σιμωνίδου μέλος ΤΟΝ ΚΡΙΟΝ ΩΣ ΕΠΕΧΘΗ·
ὁ δ' εὐθὺς ὡς ἀρχαῖον εἶναι "φασκε τὸ κιθαρίζειν,
ᾄδειν τε πίνονθ', ὡσπερεὶ κάχρυς γυναῖκ' ἀλοῦσαν.

Φε. οὐ γὰρ τότ' εὐθὺς χρῆν σ' ἄρα τύπτεσθαί τε καὶ πατεῖσθαι,
ᾄδειν κελεύονθ', ὡσπερεὶ τέττιγας ἑστιῶντα;

Στ. τοιαῦτα μέντοι καὶ τότ' ἔλεγεν ἔνδον, οἷά περ νῦν·
καὶ τὸν Σιμωνίδην ἔφασκ' εἶναι κακὸν ποιητήν.
κἀγὼ μόλις μὲν, ἀλλ' ὅμως ἠνεσχόμην τὸ πρῶτον.
ἔπειτα δ' ἐκέλευσ' αὐτὸν, ἀλλὰ μυρρίνην λαβόντα,
τῶν Αἰσχύλου λέξαι τί μοι· κᾆθ' οὗτος εὐθὺς εἶπεν·
'Εγὼ γὰρ Αἰσχύλον νομίζω πρῶτον ἐν ποιηταῖς,
ψόφου πλέων, ἀξύστατον, στόμφακα, κρημνοποιόν;
κἀνταῦθα πῶς οἴεσθέ μου τὴν καρδίαν ὀρεχθεῖν;
ὅμως δὲ τὸν θυμὸν δακὼν ἔφην· Σὺ δ' ἀλλὰ τούτων
λέξον τι τῶν νεωτέρων ἅττ' ἐστὶ τὰ σοφὰ ταῦτα.
ὁ δ' εὐθὺς ᾖσ' Εὐριπίδου ῥῆσίν τιν', ὡς ἐκίνει
ἀδελφὸς, ὦ 'λεξίκακε, τὴν ὁμομητρίαν ἀδελφήν.

1356. ὡς ἐπίχθη. Triplex fertur lectio. In B. D. ὡς ἐπαίχθη, quod Scholiastes etiam agnoscit. In B. C. tertia lectio adnotata: γρ. ἐπλίχθη. Quænam earum vera sit, nemo internoscat, nisi Simonidis reperiat canticum.

1357. εἶναι "φασκε. Vulgo εἶν' ἔφασκε.

1358. κάχρυς. iv. codd. κάγχρυς, quod perinde est. Gl. πεφρυγμένας κριθάς. Mulieres in pistrino molentes cantu laborem fallebant, erantque iis peculiares quædam cantilenæ, ἐπιμύλιοι ᾠδαὶ dictæ. Harum exemplum e Plutarcho enotat Casaubonus ad Athenæum xiv. 3. Ἄλει, μύλα, ἄλει· καὶ γὰρ Πιττακὸς ἀλεῖ, μεγάλας Μιτυλάνας βασιλεύων.

1359. χρῆν σ' ἄρα τύπτεσθαί τε καὶ πατεῖσθαι. Sic bene A. C. ad metri normam. Vulgo χρῆν σέ γ' ἄρα τύπτεσθαι καὶ πατεῖσθαι, spondeo sextam sedem tenente, quod vitium sensit Bentleius.

1364. μυῤῥίνην λαβόντα. Scholiastes ex Dicæarcho: οἵ τε γὰρ ᾄδοντες ἐν τοῖς συμποσίοις ἐκ παλαιᾶς τινος παραδόσεως κλῶνα δάφνης ἢ μυῤῥίνης λαβόντες ᾖδον.

1366. ἐγὼ γὰρ—Istud γὰρ refertur ad id quod reticuit et supplendum est. Glossa in C. οὐκ ἄρα δηλαδή. Vide versionem, ubi per ironiam melius hæc redduntur. Ironica affirmatione id negat se facturum, quod pater jusserat.

1367. ἀξύστατον. Sic Suidas. ἀξύστατον καὶ ἄστατον περὶ Αἰσχύλου λέγει Ἀριστοφάνης, ἀντὶ τοῦ οὐ ξυνεστῶτα οὐδὲ πυκνὸν· ἀλλ' ἀραιὸν ἐν τῇ ποιήσει καὶ κομπώδη· ἢ ἀδιάθετον, ἢ ἀπιθάνως συντεθέντα. Vulgo ἀσύστατον. Gl. ἄνισον. στόμφακα, μεγαλοῤῥήμονα. κρημνοποιόν, σκληρολέκτην.

ἀξύστατον. Sic, ut edidimus, in codice scriptum.

1368. ὀρεχθεῖν. Gl. κινηθῆναι πρὸς ὀργήν. Homericum est verbum. Eustathius ad Ἰλ. ψ'. 30. p. 1285. l. 60. τῶν δὲ Ὁμηρικῶν, τὸ μὲν ὀρέχθεον, μίμημά ἐστι τραχέος ἤχου γινομένου ἐν τῷ σφάζεσθαι βοῦν. Θεόκριτος δὲ (xi. 43.) ἐπὶ θαλάσσης τὴν λέξιν τίθησι καθ' ὁμοιότητα τοῦ (Odyss. ι'. 402.) ῥόχθει δὲ μέγα κῦμα. δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἐπὶ πατάγου καρδίας ἡ λέξις τίθεται, ὡς τὸ κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὀρέχθει. Simile est Homericum κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.

1371. ὁ δ' εὐθὺς ᾖσ' Εὐριπίδου. Sic bene C. Tres alii ᾖσεν Εὐριπίδου. Vulgo ᾖς ἐξ Εὐριπίδου. Utrumque mendosissimum. Vide not. ad Ran. 771.

Perperam etiam hic cod. ᾖσεν Εὐ—

1372. ἀδελφὸς τὴν ἀδελφήν. Maca-

ἐγὼ δ' ἔτ' οὐχ ἠνεσχόμην· ἀλλ' εὐθὺς ἐξαράττω
πολλοῖς κακοῖς καἰσχροῖσι· κᾆτ' ἐντεῦθεν, οἷον εἰκὸς,
ἔπος πρὸς ἔπος ἠρειδόμεσθ'· εἶθ' οὗτος ἐπαναπηδᾷ,
κᾄπειτ' ἔφλα με, κἄσποδεῖ, κᾄπνιγε, κᾀπέτριβεν.

Φε. οὔκουν δικαίως, ὅστις οὐκ Εὐριπίδην ἐπαινεῖς,
σοφώτατον;

Στ. σοφώτατόν γ' ἐκεῖνον; ὦ, τί σ' εἴπω
ἀλλ' αὖθις αὖ τυπτήσομαι.

Φε. νὴ τὸν Δί', ἐνδίκως γάρ.

Στ. καὶ πῶς δικαίως; ὅστις, ὦ 'ναίσχυντέ, σ' ἐξέθρεψα,
αἰσθανόμενός σου πάντα τραυλίζοντος, ὅτι νοοίης.
εἰ μέν γε βρῦν εἴποις, ἐγὼ γνοὺς ἂν πιεῖν ἐπέσχον·
μαμμᾶν δ' ἂν αἰτήσαντος, ἧκόν σοι φέρων ἂν ἄρτον·
κακκᾶν δ' ἂν οὐκ ἔφθης φράσαι, κᾀγὼ λαβὼν θύραζε,
ἐξέφερον ἄν, καὶ προὐσχόμην σε. σὺ δ' ἐμὲ νῦν ἀπάγχων
βοῶντα, καὶ κεκραγόθ', ὅτι
χεζητιῴην, οὐκ ἔτλης
ἔξω 'ξενεγκεῖν, ὦ μιαρὲ,

reus Æoli filius Canacen sororem suam vitiavit, quam ob rem a patre interfectus fuit. Erat hoc argumentum Æoli Euripidei. Ovidius Tr. ii. 384.

Nobilis est Canace fratris amore sui.

Fandus hujus fabulæ est apud Homerum Odyss. κ'. initio.

1373. ἐγὼ δ' ἔτ' οὐκ— Perperam vulgo ἐγὼ δέ τ' οὐκ— ut etiam scriptum est in C. In membr. κᾀγὼ δ' οὐκέτ' ἐξηνειχόμην. In meo κᾀγὼ δ' οὐκέτ' ἀνεσχόμην. In B. κᾀγὼ οὐκέτ' ἐξηνεσχόμην.

Cod. κᾀγὼ δ' οὐκέτ' ἐξηνεσχόμην.

1375. ἔπος πρὸς ἔπος ἠρειδόμεσθ'. Sic bene A. C. In meo ἠριδόμεθ'. In B. ἐριδόμεθ'. Quod vulgo legitur ἠριζόμεσθ' e glossa suppositum fuit. Nostram lectionem in Vat. etiam cod. repertam perite adstruxit Kusterus Suidæ et Eustathii auctoritate. Nec aliter in ejus editione legeretur, nisi post excusum jam textum Vat. cod. collationem primum nactus fuisset; sed eam lectionem in indicem retulit. Illius ne meminit quidem Berglerus, nedum eam in textum, ut par erat, reposuerit. Sed stipes ille nihil ad Aristophanis emendationem contulit, præter paucas aliquot lectiones e Farrei editione, mendosas plerasque.

Cod. ἠριδόμεθ'. Secundæ syllabæ superscriptum ab alia manu ει. In præc. v. pro κᾆτ' ἐντεῦθεν, quod metrum flagitat, in quatuor codd. scriptum κᾀντεῦθεν. In solo C. sinceram lectionem reperi.

1379. ἐνδίκως γάρ. Postremo inspectus cod. ut et meus et B. ἐν δίκῃ γ' ἄν. Non male γ' ἄν. Subauditur enim τυφθείης.

1382. εἰ μέν γε βρῦν εἴποις. Sic iv. codd. bene. Vulgo solœce εἴπῃς.

πιεῖν ἐπέσχον. Cod. meus παρέσχον, e glossemate. Scholion: οὐ μόνον ἐπέχω τὸ κωλύω, ἀλλὰ καὶ τὸ δίδωμι. ὥσπερ γὰρ οὐδὲν ἕτερόν ἐστι τὸ παρέχω, τὸ δίδωμι, ἢ παρά σοι ἔχω τι, οὕτω καὶ ἐπέχω ἀντὶ τοῦ ἐπί σοι ἔχω τι. ἡ γὰρ παρὰ καὶ ἡ ἐπὶ ταυτοσήμαντά εἰσιν. Postremo inspectus cod. ut ceteri omnes, habes εἴποις.

1384. κακκᾶν. Sic tres codd. In B. ut vulgo, κακᾶν. Noster Pace 162. ἀντὶ μὲν κάκκης τὴν ῥῖν' ἀπέχων.

1385. Pro composito cod. simplex habet ἄγχων, et in seq. v. copulam etiam omittit.

1386. βοῶντα, καὶ κεκραγόθ'—In iv. codd. omissa perperam copula, quam absorpsit adfinis soni sequens syllaba.

1388. ἔξω 'ξενεγκεῖν. Sic tres codd. In B. ut vulgo, ἔξω γ' ἐνεγκεῖν.

θύραζέ μ', ἀλλ' ἀποπνιγόμενος
αὐτοῦ 'ποίησα κακκᾶν.
Χο. οἶμαί γε τῶν νεωτέρων τὰς καρδίας
πηδᾶν, ὅ τι λέξει.
εἰ γὰρ τοιαῦτά γ' οὗτος ἐξειργασμένος
λαλῶν ἀναπείσει,
τὸ δέρμα τῶν γεραιτέρων λάβοιμ' ἂν οὐκ,
ἀλλ' οὐδ' ἂν ἐρεβίνθου.
σὸν ἔργον, ὦ καινῶν ἐπῶν κινητὰ καὶ μοχλευτὰ,
πειθώ τινα ζητεῖν, ὅπως δόξεις λέγειν δίκαια.
Φε. ὡς ἡδὺ καινοῖς πράγμασιν καὶ δεξιοῖς ὁμιλεῖν,
καὶ τῶν καθεστώτων νόμων ὑπερφρονεῖν δύνασθαι.
ἐγὼ γὰρ, ὅτε μὲν ἱππικῇ τὸν νοῦν μόνῃ προσεῖχον,
οὐδ' ἂν τρί' εἰπεῖν ῥήμαθ' οἷός τ' ἦν, πρὶν ἐξαμαρτεῖν·
νυνὶ δ' ἐπειδή μ' οὑτοσὶ τούτων ἔπαυσεν αὐτὸς,
γνώμαις δὲ λεπταῖς καὶ λόγοις ξύνειμι καὶ μερίμναις,
οἶμαι διδάξειν, ὡς δίκαιον τὸν πατέρα κολάζειν.
Στ. ἵππευε τοίνυν, νὴ Δί', ὡς ἔμοιγε κρεῖττόν ἐστιν
ἵππων τρέφειν τέθριππον, ἢ τυπτόμενον ἐπιτριβῆναι.

1396. ἀλλ' οὐδ' ἂν ἐρεβίνθου. Vulgo omissa est particula ἂν, solita librariorum socordia, cujus tot jam observavi exempla. Claudicabat versus, qui dimidiatus est senarius iambicus, seu dimeter brachycatal. ut strophicus, cui congruere debet, 1350. λῆμ' ἐστὶ τἀνθρώπου. In recentioribus editt. sex istis versiculis præmissus est titulus Ἐπίῤῥημα κώλων η'. Ii autem, quibus isti respondent, titulo carent, editorum stoliditate. In Aldina edit. prioribus præfixus est titulus Στροφὴ κώλων η'. His vero, Ἀντιστροφὴ κώλων η'. Recte quidem, si denominationem spectes: sunt enim vere hi versus antistrophici. Sed in numero est error; nam tetrametri ad stropham et antistropham non pertinent. Neminem autem sanum arbitror crimini mihi daturum, quod ineptos omnes istos titulos eliminaverim. Certissima emendatione ἂν reposui. Hujus particulæ sic geminatæ centena occurrunt apud Comicum exempla, ut in illo versu, qui bis in hac fabula legitur:

οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ' ἂν ὀβολὸν οὐδενί.

Simillimus est locus in Pace 1223.

τὼ λόφω

οὐκ ἂν πριαίμην οὐδ' ἂν ἰσχάδος μιᾶς.

Voci ἐρεβίνθου inepta superscripta glossa, τοῦ ὀσπρίου. Plautus Mil. ii. 3. 45.

— non ego nunc emam vitam tuam vitiosa nuce.

Vitium, quod hic erat, non sensit Bentleius: versus tamen antitheticos neutiquam congruere bene animadvertit. Integrum mutilo exæquare aggressus est, versiculumque omnibus absolutum numeris, λῆμ' ἐστὶ τἀνθρώπου, sic emendare, seu potius corrumpere non dubitavit: λῆμ' ἐστὶ τὸ τἀνδρός. Illud est in codd. omnibus: hoc etiamsi codd. omnes exhiberent, non tamen sic crederem a Comico scriptum fuisse.

Veram hujus versiculi lectionem certissima emendatione restitui.

1398. ὅπως δόξεις. Sic C. D. bene. Sic etiam emendatum in R. ab eadem manu. In membr. ut vulgo, δόξῃς.

1399. πράγμασιν. Male vulgo πράγμασι.

1401. ἱππικῇ τὸν νοῦν μόνῃ. Sic recte Bentleius voces collocat. Perperam vulgo corruptis numeris ἱππικῇ μόνῃ τὸν νοῦν.

1407. ἵππων τρέφειν τέθριππον. Sic

Φε. ἐκεῖσε δ', ὅθεν ἀπέσχισάς με, τοῦ λόγου μέτειμι,
καὶ πρῶτ' ἐρήσομαί σε τουτί· παῖδά μ' ὄντ' ἔτυπτες;
Στ. ἔγωγέ σ', εὐνοῶν τε καὶ κηδόμενος.
Φε. εἰπὲ δή μοι,
οὐ κἀμέ σοι δίκαιόν ἐστιν εὐνοεῖν ὁμοίως
τύπτοντ', ἐπειδήπερ γε τοῦτ' ἔστ' εὐνοεῖν, τὸ τύπτειν;
πῶς γὰρ τὸ μὲν σὸν σῶμα χρὴ πληγῶν ἀθῷον εἶναι,
τοὐμὸν δὲ μή; καὶ μὴν ἔφυν ἐλεύθερός γε κἀγώ.
κλάουσι παῖδες, πατέρα δ' οὐ κλάειν δοκεῖς;
Στ. τίη δή;
Φε. φήσεις νομίζεσθαι σὺ παιδὸς τοῦτο τοὔργον εἶναι·
ἐγὼ δέ γ' ἀντείποιμ' ἄν, ὡς δὶς παῖδες οἱ γέροντες,
εἰκὸς δὲ μᾶλλον τοὺς γέροντας, ἢ νέους τι κλάειν,
ὅσωπερ ἐξαμαρτάνειν ἧττον δίκαιον αὐτούς.
Στ. ἀλλ' οὐδαμοῦ νομίζεται τὸν πατέρα τοῦτο πάσχειν.
Φε. οὔκουν ἀνὴρ, ὁ τὸν νόμον θεὶς τοῦτον, ἦν τοπρῶτον,
ὥσπερ σὺ κἀγὼ, καὶ λέγων ἔπειθε τοὺς παλαιούς;

tres codd. In C. ut vulgo, ἵππον. Ad τίθριππον glossa ἅρμα.

ἵππων τρέφειν τίθριππον. Sic etiam hic cod.

1408. μέτειμι. Glossa, μετελεύσομαι.

1409. ἐρήσομαί σε τουτί. Sic tres codd. In membr. omisso pronomine, ἐρήσομαι τουτί. Quod vulgo inseritur γε a mala emendatoris manu est.

1412. Hic versus in antiquis editt. sic legebatur:

τύπτειν σ', ἐπειδήπερ τοῦτ' ἔστ' εὐνοεῖν τὸ τύπτειν.

Metro optime consuluisse sibi visus est Berglerus, reponens ἐστὶν, quo pacto nihil quidem desideratur in syllabarum numero, sed in numeris versus immane quantum: nam spondeus est in quarta sede. Suspicor tamen illud ἐστὶν in Bergleri textum casu irrepsisse; alioqui præclaram illam emendationem pro merito suo jactasset. Nihil pronius erat quam τοδ' ἐστὶν reponere. τόδ' et τοῦτ' infinitis in locis commutata fuisse notum est. Sed certiora dant codd. Optime est in B. ἐπειδήπερ γε τοῦτ' ἔστ'. Sic etiam in C. nisi quod librarius metri rationem non habens plene ἐστὶν scripsit. Duo alii mendose ἐπειδήπερ τοῦτ' ἐστίν. Solus meus pro τύπτειν σ' initio versus habet τύπτοντ', quod præfero.

Codicis scriptura: τύπτειν σ', ἐπειδήπερ τοῦτ' ἐστιν εὐνοεῖν τὸ τύπτειν.

1415. τίη δή; Voces illæ non comparent in primariis editt. nec sunt in ullo cod. saltem a prima manu. In C. repositæ fuerunt in margine. In membr. margine etiam minio adscriptum τιὴ τί δὴ, redundante syllaba. In neutro cod. huic additamento adposita personæ nota. Primus illas voces in textum intulit Ant. Fracinus, unde in Parisinam Wecheli, et in Frobenianam transierunt: reliquæ veteres eas non habent. Est autem versus hic parodia versus Euripidei quem adhibuit Comicus in Thesm. 194.

Voces τιὴ δὴ in cod. non comparent.

1416. νομίζεσθαι σὺ παιδὸς—Sic, ut vulgo, B. C. In membr. pronomen omissum: in meo νομίζεσθαί γε παιδὸς—τοῦτο τοὔργον. Gl. τὸ κλάειν.

1418. εἰκὸς δὲ μᾶλλον. Sic optime A. C. Vulgo εἰκὸς δὲ μάλιστα.—ἢ νέους. Codd. omnes, ut editt. articulum inserunt, quem metrum non admittit: immo in B. D. scriptum ἢ τοὺς νεωτέρους. Kustero monenti in notis articulum delendum esse hic obsecutus est Berglerus.

Scriptura codicis: εἰκὸς δὲ μάλιστα. τοὺς γέροντας, ἢ τοὺς νεωτέρους τι κλάειν.

ἧττον τί δῆτ' ἔξεστι κἀμοὶ καινὸν αὖ τολοιπὸν
θεῖναι νόμον τοῖς υἱέσιν, τοὺς πατέρας ἀντιτύπτειν;
ὅσας δὲ πληγὰς εἴχομεν, πρὶν τὸν νόμον τεθῆναι,
ἀφίεμεν, καὶ δίδομεν αὐτοῖς προῖκα συγκεκόφθαι.
σκέψαι δὲ τοὺς ἀλεκτρυόνας καὶ τἄλλα τὰ βοτὰ ταυτὶ,
ὡς τοὺς πατέρας ἀμύνεται· καίτοι τί διαφέρουσιν
ἡμῶν ἐκεῖνοι, πλὴν ὅτι ψηφίσματ' οὐ γράφουσι;
Στ. τί δῆτ', ἐπειδὴ τοὺς ἀλεκτρυόνας ἅπαντα μιμεῖ,
οὐκ ἐσθίεις καὶ τὴν κόπρον, κἀπὶ ξύλου καθεύδεις;
Φε. οὐ ταυτὸν, ὦ 'τὰν, ἐστὶν, οὐδ' ἂν Σωκράτει δοκοίη.
Στ. πρὸς ταῦτα μὴ τύπτ'· εἰ δὲ μὴ, σαυτόν ποτ' αἰτιάσει.
Φε. καὶ πῶς;
Στ. ἐπεὶ σὲ μὲν δίκαιός εἰμ' ἐγὼ κολάζειν·
σὺ δ', ἢν γένηταί σοι, τὸν υἱόν.
Φε. ἢν δὲ μὴ γένηται,
μάτην ἐμοὶ κεκλαύσεται, σὺ δ' ἐγχανὼν τεθνήξει;
Στ. ἐμοὶ μὲν, ὦνδρες ἥλικες, δοκεῖ λέγειν δίκαια·
κἄμοιγε συγχωρεῖν δοκεῖ τούτοισι τἀπιεικῆ.
κλάειν γὰρ ἡμᾶς εἰκὸς ἔστ', ἢν μὴ δίκαια δρῶμεν.
Φε. σκέψαι δὲ χ' ἀτέραν ἔτι γνώμην.
Στ. ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι.
Φε. καὶ μὴν ἴσως γ' οὐκ ἀχθέσει παθὼν, ἃ νῦν πέπονθας.
Στ. πῶς δή; δίδαξον γὰρ, τί μ' ἐκ τούτων ἐπωφελήσεις;

1428. *καίτοι τί διαφέρουσιν*—Sic optime A. C. In B. ut vulgo, sine interrogatione, proinde multo languidius, ne de corrupto metro loquar, *καίτοι διαφέρουσ' οὐδὲν ἡμῶν ἐκεῖνοι.* In meo *καίτοι σφόδρ' οὐδὲν διαφέρουσιν ἡμῶν*—

1431. Cod. *κἀπὶ ξύλου καθίζεις.*

1438. Hic versus in glossa sic explicatus: *κἄμοιγε συγχωρεῖν ὑμᾶς δοκεῖ τοῖς παισὶ, ἅ ἐστι πρέποντα ποιεῖν εἰς ἡμᾶς.*

1440. *ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι.* Refertur *γὰρ* ad aliquid suppressum, quod glossa supplet, *οὐ βούλομαι.*

1442. *τί μ' ἐκ τούτων ἐπωφελήσεις.* Sic optime A. C. In omnibus editt. legebatur *τί δή μ' ἐκ τούτων ἐπωφελήσεις*, syllaba extra numerum excurrente. Kusterus ad eum locum: *Rectius Ms. Arund. ἐκ τούτων ὠφελήσεις, quam priores editt. in quibus legitur, ἐκ τούτων ἐπωφελήσεις, syllaba redundante.* Hic etiam præter solitum, Kustero morem gessit Berglerus. Neuter animadvertit corruptos esse numeros ob spondeum in sexto loco:

πως δη; | διδα | ξον γαρ | τι δη μ' | εκ του | των ω | φελη | σεις.

Mendosam illam cod. Arund. lectionem meus etiam exhibet. Pejus adhuc in B. absque ulla metri forma: *πῶς; δίδαξον γὰρ ἥν τι μ' ἐκ τούτων ὠφελήσῃς.* Facillima erat veteris lectionis emendatio. Non præpositio verbi compositi, sed alterum *δὴ*, quod invenuste admodum repetebatur, furcillis ejiciendum e[illegible]:

πῶς δή; δίδαξον γὰρ, τί μ' ἐκ τούτων ἐπωφελήσεις.

Hoc non sensisse Bentleium, virum, si quem alium, naris emunctissimæ, profecto miror: emendabat ille, *τί δή μ' ἐκ τῶνδ' ἐπωφελήσεις.* Berglerum tamen, si aliquid sapuisset, Bentleii notula reprimere poterat, ne claudum versum Comico donaret. Sed Bentleianarum emendationum nullibi fungus ille memi-

Φε. τὴν μητέρ', ὥσπερ καὶ σὲ, τυπτήσω.
Στ. τί φῄς; τί φῄς σύ;
τοῦθ' ἕτερον αὖ μεῖζον κακόν.
Φε. τί δ', ἢν ἔχων τὸν ἥττω
λόγον, σὲ νικήσω λέγων,
τὴν μητέρ' ὡς τύπτειν χρεών;
Στ. τί δ' ἄλλο γ'; ἢν ταυτὶ ποιῇς,
οὐδέν σε κωλύσει σεαυτὸν ἐμβαλεῖν
ἐς τὸ βάραθρον μετὰ Σωκράτους,
καὶ τὸν λόγον τὸν ἥττω.
ταυτὶ δι' ὑμᾶς, ὦ Νεφέλαι, πέπονθ' ἐγὼ,
ὑμῖν ἀναθεὶς ἅπαντα τἀμὰ πράγματα.
Χο. αὐτὸς μὲν οὖν σαυτῷ σὺ τούτων αἴτιος,

nit, nec eas quidem legisse videtur. Quinque tamen illæ summi Viri paginæ multis adversariorum plaustris præferendæ sunt, et Kusteri editioni majus pretium et ornamentum adferunt, quam longæ tædiosæque Girardi et Spanhemii nugæ. Ostendit autem Arund. cod. et mei scriptura, quam verum sit illud, quod in nota ad Lys. 408. dixi et sæpius postmodo inculcavi.

Codicis scriptura: πῶς δή; δίδαξον γάρ τί μ' ἐκ τούτων ὠφελήσεις. Et sic quidem ex emendatione: nam primo scriptum fuerat ὀφελήσεις.

1443. τί φῄς; τί φῄς σύ; Vivide sic A. C. In aliis, ut vulgo, languide τί δῆτα φῄς σύ;

In cod. τυπτήσω. τί φῄς σύ; omissis duabus voculis, quæ repeti debebant. Librariis solemne hoc esse ostendi. Hinc etiam liquet, vocem δῆτα, quæ antea legebatur, nihil aliud esse quam scioli σταιβήν.

1444. τοῦθ' ἕτερον αὖ μεῖζον κακόν. Ad ista adolescentis, τὴν μητέρ', ὥσπερ καὶ σὲ, τυπτήσω. faceta est Annæ Fabri observatio: *Cela est plaisant. Il y a aujourdhui bien des maris, qui se consoleroient d'être battus, si leurs femmes étoient battues.* Quid illa, quæso, ridicula nota ad hujus loci sententiam facit, cujus pulchritudinem et acumen non magis percepit bona puella, quam nequitiam illam in v. 653? Persuaderi sibi passus fuerat simplex rusticus, haud nefas esse, nec naturæ legibus adversari, patrem a filio verberari:

κλάειν γὰρ ἡμᾶς εἰκός ἐστ', ἢν μὴ δίκαια δρῶμεν.

Sed ubi adolescens ait se matrem etiam verberaturum, ira excandescit pater, nec tantum flagitium audire sustinet, ratus hominum animis nihil a natura magis insitum esse quam pietatem erga maternum uterum. τί φῄς; τί φῄς σύ; τοῦθ' ἕτερον αὖ μεῖζον κακόν. Et hoc quidem verum est. Acumen autem hujus loci hoc est. Philosophorum Euripidisque dogma respicit Comicus, quod falsi arguit, non directis argumentis, sed, quod longe præstat, Strepsiadis affectu ab ipsa natura petito. Scilicet docebant illi auctorem originis patrem esse, matrem vero tanquam humum considerabant semen recipientem foventemque. Noti sunt hac de re Euripidis versus in Oreste, ubi infelix ille matricida Tyndareo scelus suum excusans ait:

πατὴρ μὲν ἐφύτευσέν με, σὴ δ' ἔτικτε παῖς,
τὸ σπέρμ' ἄρουρα παραλαβοῦσ' ἄλλου πάρα.
ἄνευ δὲ πατρὸς τέκνον οὐκ εἴη ποτ' ἄν.

Plura ad illud placitum pertinentia vide in egregia Valckenarii Diatribe Euripidea p. 29. Qui hac doctrina imbuti fuerant adolescentes, vix fieri poterat, quin eorum aliquis, si quod forte jurgium incideret, minus decenter et pie erga matrem se gereret. Merito igitur sanis hominibus non minus damnosa, quam absurda visa est, quod testatur senarius iste, quem profert Scholiastes Euripidis ad locum modo citatum:

ἄνευ δὲ μητρὸς πῶς, κάθαρμ' Εὐριπίδη;

στρέψας σεαυτὸν ἐς πονηρὰ πράγματα.
Στ. τί δῆτα ταῦτ' οὔ μοι τότ' ἠγορεύσατε,
ἀλλ' ἄνδρ' ἄγροικον καὶ γέροντ' ἐπήρατε;
Χο. ἀεὶ ποιοῦμεν ταῦθ' ἑκάστοθ', ὅταν τινὰ
γνῶμεν πονηρῶν ὄντ' ἐραστὴν πραγμάτων,
ἕως ἂν αὐτὸν ἐμβάλωμεν ἐς κακὸν,
ὅπως ἂν εἰδῇ τοὺς θεοὺς δεδοικέναι.
Στ. ᾤ μοι, πονηρά γ', ὦ Νεφέλαι, δίκαια δέ.
οὐ γάρ μ' ἐχρῆν τὰ χρήμαθ', ἁ'δανεισάμην,
ἀποστερεῖν. νῦν οὖν ὅπως, ὦ φίλτατε,
τὸν Χαιρεφῶντα τὸν μιαρὸν, καὶ Σωκράτην
ἀπολεῖς, μετ' ἐμοῦ γ' ἐλθ', οἵ σε κἄμ' ἐξηπάτων.
Φε. ἀλλ' οὐκ ἂν ἀδικήσαιμι τοὺς διδασκάλους.
Στ. ναὶ, ναὶ, καταιδέσθητί γε Πατρῷον Δία.
Φε. ἰδού γε ΔΙΑ ΠΑΤΡΩΟΝ. ὡς ἀρχαῖος εἶ.
Ζεὺς γάρ τις ἔστιν;
Στ. ἔστιν.
Φε. οὐκ ἔστιν γ', ἐπεὶ

1455. στρέψας σεαυτὸν— In membr. στρέψας ἑαυτὸν, quod præferri debebat. Vide not. ad Pl. 390. Menander apud Stobæum:

ὅταν τι πράττῃς ὅσιον, ἀγαθὴν ἐλπίδα
πρόβαλλ' ἑαυτῷ.

Grotius Floril. p. 47. e Ms. cod. cui concinit is quem versavimus, dedit πρόβαλλε σαυτῷ. At Bentleius Emendatt. p. 76. *Præstat, ait, recepta lectio* πρόβαλλ' ἑαυτῷ, *eodem quidem sensu, sed* Ἀττικωτέρως *et Menandro convenientius.* πράττῃς ad linguæ normam recte scriptum est in R. cod. Male Vulgo πράττεις.

1456. τί δῆτα ταῦτ' οὔ μοι τότ' ἠγορεύσατε; Sic optime membr. In C. D. ut in veteribus editt. τί δῆτα ταῦτά γ' οὔ μοι τότ' ἠγορεύσατε; redundante syllaba. In B. syllaba deficiente, τί δὴ ταῦτ' οὔ μοι τότ' ἠγορεύσατε; In Kusteri edit. priorum lectio exhiberi debuit: sed μοι typothetæ errore omissum fuit, nec errorem correxit novissimus editor.

Eadem hujus versus scriptura quæ in C. D. Glossa ad τότε, ὅτε τὴν ἀρχὴν προσῆλθεν ὑμῖν.

1458. ἑκάστοθ', ὅταν τινά. Sic tres codd. In eo quem nunc verso, ut in B. ἑκάστοτ' ἄν τιν' οὖν.

1462. ᾤ μοι. Sic tres codd. Vulgo οἴ μοι, quod perinde est. ᾤ μοι. Sic etiam hic cod.

1464. ὅπως — ἐλθ' — Ordo est: νῦν οὖν, ὦ φίλτατε, μετ' ἐμοῦ γ' ἐλθ', ὅπως ἀπολεῖς Χαιρεφῶντα καὶ Σωκράτην. Vides particulam ὅπως etiam ut finale significantem, quandoque cum futuro indicativi construi. Sic Ran. 1120. ἐπὶ τοὺς προλόγους τρέψομαι, ὅπως βασανῶ. Vesp. 528. Eodemque modo quin ἵνα construatur legitime, nulla est dubitandi ratio. Bonam quam dedi lectionem, solus e codd. quos adhibui, meus agnoscit juxta Aldinam edit. In tribus aliis scriptum est: ἀπολεῖς μετ' ἐμοῦ ἐλθὼν, οἵ σε—In B. ut in edit. Bern. Juntæ, ἀπολεῖς μετ' ἐμοῦ γ' ἐλθὼν, οἵ σε—Juxta has lectiones ὅπως penderet a suppresso verbo ποίησον, aut simili. Sed eas falsas esse metri ratio, cui adversantur, ostendit.

1465. Σωκράτην. Sic iv. codd. bene, vitato hiatu. Vulgo Σωκράτη. Vide notam supra 182.

1468. Vide Hesychii interpretes ad glossam πατρῷος Ζεύς.

καταιδέσθητί γε Πατρῷον Δία. Particula γε, inserta venustatem huic loco addit, ex repetitione particulæ γε in seq. versu: ἰδού γε Δία Πατρῷον.

1470. Ζεὺς γάρ τις ἔστιν;—ἔστιν.—οὐκ ἔστιν γ', ἐπεὶ—Sic optime scriptus est hic

Δῖνος βασιλεύει, τὸν Δί' ἐξεληλακώς.
Στ. οὐκ ἐξελήλακ'· ἀλλ' ἐγὼ τότ' ᾤόμην
Δία τουτονὶ τὸν δῖνον. ᾤ μοι δείλαιος,
ὅτι καὶ σὲ χυτρεοῦν ὄντα θεὸν ἡγησάμην.
Φε. ἐνταῦθα σαυτῷ παραφρόνει, καὶ φληνάφα.
Στ. οἴμοι παρανοίας· ὡς ἐμαινόμην ἄρα,
ὅτ' ἐξέβαλον καὶ τοὺς θεοὺς διὰ Σωκράτην.
ἀλλ', ὦ φίλ' Ἑρμῆ, μηδαμῶς θύμαινέ μοι,
μηδέ μ' ἐπιτρίψῃς· ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε,
ἐμοῦ παρανοήσαντος ἀδολεσχίᾳ.
καί μοι γενοῦ ξύμβουλος, εἴτ' αὐτοὺς γραφὴν
διωκάθω γραψάμενος, εἴθ' ὅ τι σοι δοκεῖ.

versus in B. et in meo, nisi quod in iis tertio loco est ἔστι γ', solita librariorum negligentia circa paragogicum ν. In veteribus editt. est: Ζεὺς γάρ τις ἔστιν ;—ἔστιν. —οὐκ ἔστ', ἐστί—In Kusteriana primo loco est ἔστι typothetæ errore, eademque menda repetita fuit in novissima Batava. Vulgatam scripturam manifesto depravatam aliter emendat e conjectura Toupius a me laudatus ad Pl. 885. οὐκ ἂν ἔτ', ἐστί—Et certior et melior est nostra lectio, in qua verbum ἔστιν eodem sono et plene ter repetitur. Sic οἶδεν v. 733.

Scriptus est hic versus in cod. plane, ut eum exhibuimus, nisi quod post tertium ἔστιν fulcrum omisit librarius, οὐκ ἔστιν, ἐστί—

1472. ἀλλ' ἐγὼ τότ' ᾤόμην Δία τουτονὶ τὸν δῖνον. Sic optime mendosam scripturam correxere, sensumque expedivere Bentleius et Kusterus. In impressis erat ἀλλ' ἐγὼ τοῦτ' ᾤόμην διὰ τουτονὶ τὸν Δῖνον. Berglerus post editas utriusque notas vertit ineptissime: *sed ego istud arbitrabar propter hunc turbinem.* In membr. scriptum τοῦτ' ᾤόμην: in B. διὰ τουτονὶ—Hæc autem dicens Strepsiades, id quod per δῖνον intelligit ostendit. Est autem juxta veteres magistros κεραμεοῦν βαθὺ ποτήριον, ὃ καλεῖται δῖνος, ὅπερ ἄνω εὐρύτερον ἦν, κάτω εἰς ὀξὺ λήγει. Glossa ad hunc locum κεραμεῖον πήλινον. In vestibulo ædium solebant Athenienses columnam statuere in honorem Apollinis, quam Ἀγυιᾶ vocabant. Vide ad Thesm. 489. Probabile est Comicum, ut Socratem perstringeret, ostenderetque receptas religiones ab eo contemni, scholam illius in scena exhibuisse, cujus in vestibulo non Ἀγυιεὺς erat, sed fictile vas aliquod magnum, ad formam supradescripti κισσυβίου seu *poculi* effictum: idque ostendens rusticus ait: *sed ego tum arbitrabar Jovem esse turbinem hunc.* Nunc eo sensu nomen δῖνος accipit Strepsiades: at supra v. 380. ubi ait:

Δῖνος; τουτί μ' ἐλελήθει,
ὁ Ζεὺς οὐκ ὤν, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ Δῖνος νυνὶ βασιλεύων.

Nescius quid Physicis esset δῖνος, quo nomine Socrates usus fuerat, ad exprimendam *aëris et cœli rotationem*, Δῖνον arbitratur eum appellare deum aliquem Jove superiorem, qui eum e regno ejecerat, ut ipse olim Saturnum. Ideo filio suo dicit v. 828.

Δῖνος βασιλεύει, τὸν Δί' ἐξεληλακώς.

Quod nunc ei filius regerit.

1475. καὶ φληνάφα. Sic bene membr. Vulgo φλήναφε. Thema est φληναφάω. Hesych. φληναφᾷ, φλυαρεῖ, μωρολογεῖ. Pro quo Suidas habet φληναφεῖ, φλυαρεῖ. Alterum formam præfert Noster Eq. 664.

ὁ δὲ τοῦτ' ἀκούσας, ἐκπλαγεὶς ἐφλήναφα.

1477. διὰ Σωκράτην. Sic iv. codd. Vulgo Σωκράτη.

διὰ Σωκράτην. Sic etiam in hoc cod. scriptum.

1480. ἀδολεσχίᾳ. Gl. φλυαρίᾳ τῇ τοῦ Σωκράτους.

ὀρθῶς παραινεῖς, οὐκ ἐῶν δικορραφεῖν.
ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐμπιμπράναι τὴν οἰκίαν
τῶν ἀδολεσχῶν. δεῦρο, δεῦρ', ὦ Ξανθία,
κλίμακα λαβὼν ἔξελθε, καὶ σμινύην φέρων,
κἄπειτ' ἐπαναβὰς ἐπὶ τὸ φροντιστήριον,
τὸ τέγος κατάσκαπτ', εἰ φιλεῖς τὸν δεσπότην,
ἕως ἂν αὐτοῖς ἐμβάλῃς τὴν οἰκίαν.
ἐμοὶ δὲ δᾷδ' ἐνεγκάτω τις ἡμμένην·
κἀγώ τιν' αὐτῶν τήμερον δοῦναι δίκην
ἐμοὶ ποιήσω, κεἰ σφόδρα γ' εἴσ' ἀλαζόνες.

Μα. α'. ἰοὺ, ἰού.
Στ. σὸν ἔργον, ὦ δᾲς, ἱέναι πολλὴν φλόγα.
Μα. α'. ἄνθρωπε, τί ποιεῖς;
Στ. ὅ τι ποιῶ; τί δ' ἄλλο γ' ἢ
διαλεπτολογοῦμαι ταῖς δοκοῖς τῆς οἰκίας;
Μα. β'. οἴμοι, τίς ἡμῶν πυρπολεῖ τὴν οἰκίαν;
Στ. ἐκεῖνος, οὗπερ θοἰμάτιον εἰλήφατε.
Μα. β'. ἀπολεῖς, ἀπολεῖς.
Στ. τοῦτ' αὐτὸ γὰρ καὶ βούλομαι,
ἢν ἡ σμινύη μοι μὴ προδῷ τὰς ἐλπίδας,
ἢ 'γὼ πρότερόν πως ἐκτραχηλισθῶ πεσών.
Σω. οὗτος, τί ποιεῖς ἐτεὸν, οὑπὶ τοῦ τέγους;
Στ. ἀεροβατῶ, καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον.

1483. ὀρθῶς παραινεῖς. Ad hunc locum est παρεπιγραφή. Ὥσπερ εἰπόντος αὐτῷ τοῦ Ἑρμοῦ, ὡς οὐ χρὴ εἰς τὸ δικαστήριον αὐτοὺς ἀγαγεῖν. Sic apud Plautum Menæchmus Sosicles furere se assimulans, Apollinem, tanquam præsentem, alloquitur:

Pugnis me vetas in hujus ore quicquam parcere,
ni jam ex meis oculis abscedat in malam magnam crucem?
faciam, quod jubes, Apollo.

Facetissima est tota illa Plautina scena, ubi ista Sosiclis,

Ecce Apollo mihi ex oraculo imperat
ut ego illi oculos exuram lampadibus ardentibus.

comparari possunt cum istis Comici nostri in Lys. 634.

αὐτὸς γάρ μοι γίγνεται,
τῆς θεοῖς ἐχθρᾶς πατάξαι τῆσδε γραὸς τὴν γνάθον.

1484. ἐμπιμπράναι. Vulgo ἐμπιπράναι. Vide not. ad Lys. 311.

1487. κἄπειτ' ἐπαναβάς. In cod. omissa præpositione, κἄπειτ' ἀναβάς.

1489. Versus hic in B. plane omissus est. In postremo et in meo loco suo motus est, et ante versum 1488. positus. Recte collocati sunt in membr. et in C. duo illi versus, eo, quem exhibuimus, ordine. Perperam in postremo cod. pro ἐμβάλῃς scriptum ἐμβάλλεις.

1492. κεἰ σφόδρα γ' εἴσ' ἀλαζόνες. Sic bene in B. In A. C. κεἰ σφόδρ' εἴσ' ἀλαζόνες. In meo κἂν σφόδρ' ὦσ' ἀλαζόνες. Quæ omnes bonæ sunt lectiones: at vulgo solœce κἂν σφόδρ' εἴσ'—
Cod. κεἰ σφρόδρ' εἴσ' ἀλαζόνες.

1500. μὴ προδῷ. Gl. θραυσθεῖσα.

Σω. οἴμοι τάλας, δείλαιος ἀποπνιγήσομαι.
Χα. ἐγὼ δὲ κακοδαίμων γε κατακαυθήσομαι.
Στ. τί γὰρ παθόντ' ἐς τοὺς θεοὺς ὑβρίζετον,
καὶ τῆς Σελήνης ἐσκοπεῖσθον τὴν ἕδραν;
δίωκε, βάλλε, παῖε, πολλῶν οὕνεκα,
μάλιστα δ' εἰδὼς, τοὺς θεοὺς ὡς ἠδίκουν.

Χορός.

ἡγεῖσθ' ἔξω. κεχόρευται γὰρ μετρίως τόγε τήμερον ἡμῖν.

1506. τί γὰρ μαθόντ' ἐς τοὺς θεοὺς ὑβρίζετον; In primariis editt. legebatur, τί γὰρ μαθὼν ὑβρίζετόν γ' εἰς τοὺς θεούς; In recentioribus repositum μαθόνθ' ex Biseti emendatione, quam confirmat scriptura cod. B. τί γὰρ μαθόνθ' ὑβρίζετον ἐς τοὺς θεούς; versu in quarto pede vacillante. Sic etiam est in meo, cum levi menda μαθόντ'. In membr. et in C. τί γὰρ μαθόντες τοὺς θεοὺς ὑβρίζετε; quod sane recipi poterat. Melior tamen est lectio, quam ex his omnibus reconcinnavi, μαθόντες duorum optimorum codd. mutans in μαθόντ' ἐς, et dualem ex aliis codd. adsumens pro plurali. Ad Socratem et Chærephontem directus hic sermo. Hic ut aliis in locis pro μαθόντ' reponitur παθόντ'. Vide not. ad Lys. 599. Pl. 908. Vesp. 251.

Cod. τί γὰρ μαθόνθ' ὑβρίζετον εἰς τοὺς θεούς;

1507. ἐσκοπεῖσθον. Sic A. C. Vulgo ἐσκοπεῖσθε.

ἐσκοπεῖτε τὰς ἕδρας. Gl. τὰς τάξεις. Ceteri codd. habent τὴν ἕδραν, quo refertur glossa in meo τὴν τάξιν. Numerum pluralem prætulerim.

1510. τόγε τήμερον ἡμῖν. Sic, ut impressi, iv. codd. Fuerunt olim exemplaria in quibus legebatur τόγε τήμερον εἶναι. Vide notas ad Mœridem p. 364. et Kœnium ad Corinthum de Dial. Att. §. xxix.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΝΕΦΕΛΩΝ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΟΡΝΙΘΕΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΕΥΕΛΠΙΔΗΣ.
ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.
ΤΡΟΧΙΛΟΣ *θεράπων Ἔποπος*
ΕΠΟΨ.
ΧΟΡΟΣ ΟΡΝΙΘΩΝ.
ΦΟΙΝΙΚΟΠΤΕΡΟΣ.
ΚΗΡΥΚΕΣ.
ΙΕΡΕΥΣ.
ΠΟΙΗΤΗΣ.
ΧΡΗΣΜΟΛΟΓΟΣ.
ΜΕΤΩΝ *γεωμέτρης.*
ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.
ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ.
ΑΓΓΕΛΟΙ.
ΙΡΙΣ.
ΠΑΤΡΑΛΟΙΑΣ.
ΚΙΝΗΣΙΑΣ *διθυραμβοποιός.*
ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.
ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.
ΠΟΣΕΙΔΩΝ.
ΤΡΙΒΑΛΛΟΣ.
ΗΡΑΚΛΗΣ.
ΟΙΚΕΤΗΣ *Πεισθεταίρου.*

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΤΗΣ τῶν Ἀθηναίων πολιτείας τὸ μέγιστον ἦν κλέος, αὐτόχθοσι γενέσθαι· φιλοτιμία πρώτη, τὸ, μηδέπω μηδεμιᾶς πόλεως φανείσης, αὐτὴν πρῶτον ἀναβλαστῆσαι. ἀλλὰ τῷ χρόνῳ ὑπὸ προεστώτων πονηρῶν καὶ πολιτῶν δυσχερῶν ἀνετέτραπτο, καὶ διωρθοῦτο πάλιν. ἐπὶ οὖν τοῦ Δεκελεικοῦ πολέμου, πονηρῶν τινῶν τὰ πράγματα ἐγχειρισθέντων, ἐπισφαλὴς γέγονεν ἡ παρ' αὐτῶν κατάστασις. καὶ ἐν μὲν ἄλλοις δράμασι διὰ τῆς κωμικῆς ἀδείας ἤλεγχεν Ἀριστοφάνης τοὺς κακῶς πολιτευομένους, φανερῶς μὲν οὐδαμῶς, οὐ γὰρ ἐπὶ τούτῳ ἦν, λεληθότως δὲ, ὅσον ἀνῆκεν ἀπὸ κωμῳδίας προσκρούειν. ἐν δὲ τοῖς ΟΡΝΙΣΙ καὶ μέγα τι διανενόηται. ὡς γὰρ ἀδιόρθωτον ἤδη νόσον τῆς πολιτείας νοσούσης, καὶ διεφθαρμένης ὑπὸ τῶν προεστώτων, ἄλλην τινὰ πολιτείαν αἰνίττεται, ὡσανεὶ συγκεχυμένων τῶν καθεστώτων· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὸ σχῆμα ὅλον καὶ τὴν φύσιν, εἰ δέοι, συμβουλεύει μετατίθεσθαι πρὸς τὸ ἠρεμαίως βιοῦν. καὶ ἡ μὲν ἀπόστασις αὕτη. τὰ δὲ

ARGUMENTUM in A. C. exstat, unde emendatum exhibetur.

L. 2. τὸ, μηδέπω μηδεμιᾶς. Sic bini codd. Vulgo τῷ μηδεμιᾶς.

L. 6. Δεκελεικοῦ. Sic bini codd. Mendose vulgo Δεκελικοῦ. Decelea a Lacedaemoniis munita fuit anno 3. Olymp. xci. anno post exhibitam populo hanc fabulam.

L. 10. οὐ γὰρ ἐπὶ τούτῳ ἦν, λεληθότως—Sic membr. Vulgo οὐ γὰρ ἐπὶ τούτου ἦν ἐκκλησία. Postrema vox a mala manu est. Eam tamen agnoscit C. Sed in eo est etiam ἐπὶ τούτῳ.

L. 15. αἰνίττεται, ὡσανεὶ—Hic locus ad membr. fidem constitutus. Vulgo αἰνίττεται καὶ προσεπάγει ἑτέρους, ὡσανεὶ τῶν ὄντων κακῶν καθεστώτων. Oportuisset saltem ὡσανεὶ κακῶν ὄντων τῶν καθεστώτων.

L. 18. καὶ ἡ μὲν ἀπόστασις. Sic bini codd. Vulgo καὶ ἡμῶν ὑπόστασις.

κατὰ θεῶν βλάσφημα ἐπιτηδείως ᾠκονόμηται. καινῶν γάρ φησι τὴν πόλιν προσδεῖσθαι θεῶν, ἀφροντιστούντων τῆς κατοικίας Ἀθηνῶν τῶν ὄντων, καὶ παντελῶς ἠλλοτριωκότων ἑαυτοὺς τῆς χώρας. ἀλλ' ὁ μὲν καθόλου στίχος τοιοῦτος. ἕκαστος δὲ τῶν κατὰ μέρος, οὐκ εἰκῇ, ἀλλ' ἄντικρυς Ἀθηναίων, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ἐγχειριζομένων τὰ κοινὰ, ἐλέγχει τὴν φαύλην διάθεσιν, ἐπιθυμίαν ἐγκατασπείρων τοῖς ἀκούουσιν, ἀπαλλαγῆναι τῆς πονηρᾶς ἐνεστώσης πολιτείας. ὑποτίθεται γὰρ ὑπὲρ τὸν ἀέρα πόλιν, τῆς γῆς ἁπάσης ἀπαλλάσσων ἀλλὰ καὶ βουλὰς καὶ συνόδους ὀρνίθων, ταῖς Ἀθηναίων δυσχεραίνων. ἀλλὰ καὶ ὅσα παίζει, ἐπίσκοπον, ἢ ψηφισματογράφον, ἢ τοὺς λοιποὺς εἰσάγων, οὐχ ἁπλῶς· ἀλλὰ γυμνοῖ τὰς ἁπάντων προαιρέσεις, ὡς αἰσχροκερδείας ἕνεκεν χρηματίζοντας. εἶθ' ὕστερον καὶ τοὺς θεοὺς εἰς απονοησίαν κωμῳδεῖ. τὰ δὲ ὀνόματα τῶν γερόντων πεποίηται, ὡς εἰ πεποιθοίη ἕτερος τῷ ἑτέρῳ, καὶ ἐλπίζοι ἔσεσθαι ἐν βελτίοσι. τινὲς δέ φασι τῶν ποιητῶν τὰς ἐν ταῖς τραγῳδίαις τερατολογίας ἐν μὲν ἄλλοις διελέγχειν· ἐν δὲ τοῖς νῦν τὴν τῆς Γιγαντομαχίας συμπλοκὴν ἕωλον ἀποφαίνων, ὄρνισιν ἔδωκε διαφέρεσθαι πρὸς θεοὺς περὶ τῆς ἀρχῆς.

Ἐπὶ Χαβρίου τὸ δρᾶμα καθῆκεν εἰς ἄστυ, διὰ Καλλιστράτου· εἰς δὲ Λήναια τὸν Ἀμφιάραον ἐδίδαξε διὰ Φιλωνίδου. λάβοι δ' ἄν τις τοὺς χρόνους ἐκ τῶν πέρυσι γενομένων ἐπὶ Ἀριστομνήστου, τοῦ πρὸ Χαβρίου. Ἀθηναῖοι γὰρ πέμπουσι τὴν Σαλαμινίαν, Ἀλκιβιάδην μεταστελλόμενοι ἐπὶ κρίσει τῆς τῶν μυστηρίων ἐκμιμή-

L. 18. τῶν ποιητῶν τὰς—Sic uterque cod. recte. Vulgo τὸν ποιητήν.

L. 19. ἐν μὲν ἄλλοις. Has voces vulgo omissas e cod. C. reposui. In membr. hic locus sic habetur: τῶν ποιητῶν τὰ ἐν ταῖς τραγῳδίαις τερατολογούμενα ἀεὶ μὲν διελέγχειν ἐν δὲ τοῖς νῦν—

L. 23. Quæ sequuntur ex veteribus didascaliis excerpta in codd. meis non comparent. Καλλιστράτου bene repositum pro Καλλίου. Vide not. ad Nub. 531.

σεως. ὁ δὲ ἄχρι μὲν Θουρίου εἵπετο τοῖς μεθήκουσιν. ἐκεῖθεν δὲ δρασμὸν ποιησάμενος, εἰς Πελοπόννησον ἐπεραιώθη. τῆς δὲ μετακλήσεως μέμνηται καὶ Ἀριστοφάνης, ἀποκρύπτων μὲν τὸ ὄνομα, τὸ δὲ πρᾶγμα δηλῶν, ἐν οἷς γε φησίν (v. 145.)

Μηδαμῶς
ἡμῖν παρὰ τὴν θάλατταν, ἵν' ἀνακύψεται
κλητῆρ' ἄγουσ' ἕωθεν ἡ Σαλαμινία.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ.

ΔΙΑ τὰς δίκας φεύγουσιν Ἀθήνας δύο τινές·
οἳ πρὸς τὸν Ἔποπα, τὸν λεγόμενον Τηρέα,
ἐλθόντες, ἠρώτων ἀπραγμόνων πόλιν.
εἷς πρέσβυς Ἔποπι συμπαρὼν μετὰ πλειόνων,
πτηνῶν διδάσκει τί δύνατ' ὀρνίθων γένος,
καὶ πῶς, ἐάν περ κατὰ μέσον τὸν ἀέρα
πόλιν κτίσωσι, τῶν θεῶν τὰ πράγματα
αὐτοὶ παραλήψοντ'· ἐκ δέ του γε φαρμάκου
πτέρυγας ἐποίουν· ἠξίωσαν δ' οἱ θεοὶ,
ἐπίθεσιν οὐ μικρὰν ὁρῶντες γενομένην.

L. 4. εἷς πρέσβυς. Male εἷς δ' ὄρνις, quæ omnino corrupta est lectio. Idcirco, εἷς πρέσβυς, aut, aliud quid, scriptum debuit.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΟΡΝΙΘΕΣ.

ΕΥΕΛΠΙΔΗΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΤΡΟΧΙΛΟΣ, ΕΠΟΨ, ΧΟΡΟΣ, ΦΟΙΝΙΚΟΠΤΕΡΟΣ, ΚΗΡΥΞ.

Ευ. ΟΡΘΗΝ κελεύεις, ἧ τὸ δένδρον φαίνεται;
Πε. διαῤῥαγείης· ἥδε δ' αὖ κρώζει πάλιν.
Ευ. τί, ὦ πόνηρ', ἄνω κάτω πλανύττομεν;
ἀπολούμεθ', ἄλλως τὴν ὁδὸν προφορουμένω.
Πε. τὸ δ' ἐμὲ, κορώνῃ πειθόμενον τὸν ἄθλιον,
ὁδοῦ περιελθεῖν στάδια πλεῖν ἢ χίλια.
Ευ. τὸ δ' ἐμὲ, κολοιῷ πειθόμενον τὸν δύσμορον,
ἀποσποδῆσαι τοὺς ὄνυχας τῶν δακτύλων.

V. 1. Personæ huic versui præfixæ in membr. nomen plene scriptum est Εὐελπίδης, recte: infra v. 645. nominatur Εὐελπίδης Θριῆθεν. E compendio scripturæ orta est nominis depravatio, quam exhibent editt. omnes, Εὔελπις. Sic majoribus literis scriptum in B. Sed ultimæ syllabæ superscriptum ΔΗ. Graculum quem tenet alloquitur Euelpides. Gl. ὡς ἐν ἀπόπτῳ τινὸς δένδρου ὄντος, καὶ τοῦ κολοιοῦ σημαίνοντος δῆτα μετ' ἐκεῖνο πορευθῆναι.

2. ἥδε δ' αὖ—Gl. κορώνη κελευομένη εἰς τοὐναντίον.

3. Suidas: πλανύττομεν, πλανώμεθα. Κωμικῶς παρῆκται Ἀριστοφάνης Ὄρνισι. In C. gl. πλανώμεθα. Ἀττικῶς δὲ παρῆκται.

4. Glossæ: ἄλλως, μάτην. προφορουμένω, ὧδε κἀκεῖσε πορευόμενοι. Suidas: προφορουμένω, δεῦρο κἀκεῖσε πορευόμενοι εἰς τἀναντία. προφορεῖσθαι γὰρ λέγεται τὸ παραφέρειν δεῦρο κἀκεῖσε τὸν στήμονα τοῖς διαζομένοις. Ἀριστοφάνης Ὄρνισι. *Viam euntes redeuntesque*; more *texentium*, qui, ut subtemen cum stamine connectant, fila ultro citroque ducere et reducere solent. KUSTERUS.

5. τὸ δ' ἐμὲ—πλεῖν ἢ χίλια. Glossa supplet οὐκ εὐῆθες; et in fine sequentis distichi, οὐ μωρίας πλέων;

8. ἀποσποδῆσαι. Gl. ἀφανίσαι. Suidas: ἀποσποδῆσαι, ἀφανίσαι. ἀπὸ τῆς σποδοῦ. αὕτη γὰρ ἀφανίζει τὴν προϋπάρξασαν ὕλην τῶν ξύλων. ἢ ἀποκρούσαι, ἀφανίσαι, καὶ τυπτόμενον ἐκβαλεῖν. Ἀριστο-

Πε. ἀλλ' οὐδ' ὅπου γῆς ἐσμὲν οἶδ' ἔγωγ' ἔτι.
Ευ. ἐντευθενὶ τὴν πατρίδ' ἂν ἐξεύροις σύ που;
Πε. οὐδ' ἂν, μὰ Δία γ', ἐντεῦθεν Ἐξηκεστίδης.
Ευ. οἴμοι.
Πε. σὺ μὲν, ὦ 'τὰν, τὴν ὁδὸν ταύτην ἴθι.
Ευ. ἦ δεινὰ νῷ δέδρακεν οὑκ τῶν ὀρνέων,
ὁ πινακοπώλης Φιλοκράτης μελαγχολῶν,
ὃς τώδ' ἔφασκε νῷν φράσειν τὸν Τηρέα,
τὸν ἔποφ', ὃς ὄρνις ἐγένετ', ἐκ τῶν ὀρνέων·
κἀπέδοτο τὸν μὲν Θαῤῥελείδου τουτονὶ
κολοιὸν ὀβολοῦ· τὴν δὲ δὴ τριωβόλου.
τὼ δ' οὐκ ἄρ' ἐστὸν οὐδὲν ἄλλο, πλὴν δακνεῖν.
καὶ νῦν τί κέχηνας; ἔσθ' ὅποι κατὰ τῶν πετρῶν

φάνης Ὄρνισιν· ἀποσποδῆσαι τοὺς ὄνυχας τῶν δακτύλων.

9. ἀλλ' οὐδ' ὅπου γῆς—Sic bene Dawesius. Solœce vulgo, οὐδὲ ποῖ γῆς. In membr. scriptum οὐδὲ πῆ γῆς. In duobus aliis, ad nostram lectionem propius, οὐδὲ ποῦ γῆς.

11. Ἐξηκεστίδης. Vide infra ad v. 764. et Suidam in V.

13. οὑκ τῶν ὀρνέων. Hesych. ὄρνεα, ὀρνεοπώλια. καὶ πετεινὰ, καὶ τόπος. Vide not. ad Lys. 557. Thesm. 448. Ran. 1068.

14. Hesych. πινακοπώλης. ὀρνιθοπώλης. τίλλοντες γὰρ αὐτὰ, καὶ τιθέντες ἐπὶ πίνακος, ἐπώλουν, τὰ λεπτὰ ὀρμαθίζοντες. Ad quam glossam vide interpretem.

16. ὃς ὄρνις ἐγένετ', ἐκ τῶν ὀρνέων. Sic distinxi, ad constructionem indicandam, quam sic instituo: ὃς ἔφασκε τώδε (μόνω) ἐκ τῶν ὀρνέων φράσειν νῷν τὸν Τηρέα τὸν ἔποπα, ὃς ὄρνις ἐγένετο. In impressis male ista cohærent, et quod in versione legebatur, *qui ales factus est ex avibus*, est sanequam insulsum. Præ aliis quæ prolatæ fuerunt explicationibus maluissem legere ἐκ τῶν Ὀρνεῶν. Sed procul dubio verus est sensus, quem expressi, quemque percepisse videtur unus e veteribus magistris, cujus hæc est nota: ὃς ἔφασκε μᾶλλον τῶν ἄλλων ὀρνέων δύνασθαι προηγήσασθαι τῆς ὁδοῦ, καὶ δεῖξαι ἡμῖν αὐτήν. Schema παρ' ὑπόνοιαν, quod alii comminiscuntur, ineptum est et nive frigidius.

17. τὸν μὲν Θαῤῥελείδου. Glossa supplet υἱόν.

18. τὴν δὲ δὴ—Vulgo, metro claudicante, τήνδε δὲ τριωβολοῦ. ι produci non potest ante literas τρ. Hoc certo certius: nec ullus codicum lectionem hanc agnoscit. In membr. scriptum τὴν δὲ δὲ τριωβολοῦ. In B. una voce τηνδιδί. In C. τήνδε δὴ, unde feci τὴν δὲ δή. Particulam adversativam δὲ præcedenti in priore membro μὲν reddi flagitat omnino linguæ indoles. Est tamen in hac scriptura aliquid, quod minus placeat, nimirum τὴν positum pro ταύτην, quod Comicis in usu non esse observavi ad Pl. 44. et ad Conc. 275. unde præstat legere τήνδε δ' αὖ τριωβολοῦ. Sic Thesm. 170. ὁ δ' αὖ Θέογνις ψυχρὸς ὢν ψυχρῶς ποιεῖ. τὰ μὲν, τὰ δ' αὖ vide in Acharn. 974. passimque apud Comicum occurrit hæc particula. Supra v. 2. ἥδε δ' αὖ κρώζει πάλιν. Necessaria est et certa hæc emendatio.

19. τώδ' οὐκ ἄρ' ἐστὸν οὐδὲν ἄλλο, πλὴν δακνεῖν. Primo excudi debuit τώδ', ut est in tribus codd. et in primariis editt. τὼ δ', pro τούτω δ', e superiore nota mendosum esse intelligitur. ἐστὸν e codice B. adscivi, quæ lectio mihi optima videtur. Sic Ran. 227. οὐδὲν γάρ ἐστ' ἀλλ' ἢ κοάξ. In impressis est ἤστην, ut scriptum est in duobus aliis codd. pro ᾔστην, omisso ι, quod sæpius observavi veteres librarios negligere solitos fuisse. Auctor Etymol. M. p. 438. extrema: ᾔσμεν. ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ ᾔδειν, ᾔδεις, ᾔδει, τὸ δυϊκὸν, ᾔδειτον, ᾐδείτην· καὶ κατὰ συγκοπὴν τῆς ει διφθόγγου, καὶ τροπῇ τοῦ δ εἰς σ, γίνεται ᾔστην· οἷον, τὼ δ' ἄρ' οὐδὲν ᾔστην ἄλλο πλὴν δακνεῖν. Inde depravata est altera lectio, cujus meminit Schol. ἴστην.

ἡμᾶς ἔτ' ἄξεις; οὐ γάρ ἐστ' ἐνταῦθά τις
ὁδός.
Πε. οὐδὲ μὰ Δί' ἐνταῦθά γ' ἀτραπὸς οὐδαμοῦ.
Ευ. οὐδ' ἡ κορώνη τῆς ὁδοῦ τι λέγει πέρι;
Πε. οὔ· ταυτὰ κρώζει, νὴ Δία, νῦν τε καὶ τότε.
Ευ. τί δὴ λέγει περὶ τῆς ὁδοῦ;
Πε. τί δ' ἄλλο γ', ἢ
βρύκουσ' ἀπέδεσθαι φησί μου τοὺς δακτύλους;
Ευ. οὐ δεινὸν οὖν δῆτ' ἐστὶν ἡμᾶς δεομένους
ἐς κόρακας ἐλθεῖν, καὶ παρεσκευασμένους,
ἔπειτα μὴ 'ξευρεῖν δύνασθαι τὴν ὁδόν;
ἡμεῖς γάρ, ὦ 'νδρες οἱ παρόντες ἐν λόγῳ,
νόσον νοσοῦμεν τὴν ἐναντίαν Σάκᾳ.
ὁ μὲν γὰρ ὢν οὐκ ἀστὸς, εἰσβιάζεται·
ἡμεῖς δὲ φυλῇ καὶ γένει τιμώμενοι,
ἀστοὶ μετ' ἀστῶν, οὐ σοβοῦντος οὐδενὸς,
ἀνεπτόμεσθ' ἐκ τῆς πατρίδος ἀμφοῖν ποδοῖν,
αὐτὴν μὲν οὐ μισοῦντ' ἐκείνην τὴν πόλιν,
τὸ μὴ οὐ μεγάλην εἶναι φύσει, κεὐδαίμονα,
καὶ πᾶσι κοινὴν ἐναποτῖσαι χρήματα.
οἱ μὲν γὰρ οὖν τέττιγες ἕνα μῆν' ἢ δύο
ἐπὶ τῶν κραδῶν ᾄδουσιν· Ἀθηναῖοι δ' ἀεὶ
ἐπὶ τῶν δικῶν ᾄδουσι πάντα τὸν βίον.
διὰ ταῦτα τόνδε τὸν βάδον βαδίζομεν·
κανοῦν δ' ἔχοντε, καὶ χύτραν, καὶ μυῤῥίνας,
πλανώμεθα, ζητοῦντε τόπον ἀπράγμονα,
ὅπου καθιδρυθέντε διαγενοίμεθ' ἄν.
ὁ δὲ στόλος νῷν ἐστὶ πρὸς τὸν Τηρέα,
τὸν ἔποπα, παρ' ἐκείνου πύθεσθαι δεομένω,

24. νὴ Δία. Vulgo μὰ Δία. In affirmatione Comicus nunquam adhibet μά. Particulas illas μὰ et νὴ a librariis sæpissime fuisse commutatas, observavi pluribus in locis, dudumque in hoc supplemento ad Ran. 41. Invitis etiam codd. legendum.

οὔ· ταυτὰ κρώζει, νὴ Δία, νῦν τε καὶ τότε.

eo, quem versio nostra exprimit, sensu. Fefellit interpolatorem negatio versus initio, quicum μὰ Δία conjungebat, contra sententiam, quæ ita perspicua est, ut in codd. etiam B. C. post οὔ sic accentu notatum, distinctionem posuerint librarii, de sermonis proprietate alioqui parum solliciti.

38. ἐναποτῖσαι χρήματα. Præter exspectationem pro ἐμβιῶναι et ἐνοικεῖν. εἰς τὸ φιλόδικον τῶν Ἀθηναίων, ὅτι συκοφαντούμενοι οἱ πολλοὶ ἀπέτινον χρήματα.

45. ὅπου καθιδρυθέντε. Vulgo ὅποι. In B. ὅπη. Vide supra ad v. 9.

46. ἐστὶ πρὸς τὸν Τηρέα. Sic membr. Minus bene, ut vulgo, duo alii παρὰ τὸν T.

εἴ που τοιαύτην εἶδε πόλιν, ᾗ 'πέπτετο.
Πε. οὗτος.
Ευ. τί ἐστιν;
Πε. ἡ κορώνη μοι πάλαι
ἄνω τι φράζει.
Ευ. χᾠ κολοιὸς οὑτοσὶ
ἄνω κέχηνεν, ὡσπερεὶ δεικνύς τι μοι·
κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἔστιν ἐνταῦθ' ὄρνεα.
εἰσόμεθα δ' αὐτίκ', ἂν ποιήσωμεν ψόφον.
Πε. ἀλλ' οἶσθ' ὃ δρᾶσον; τῷ σκέλει θένε τὴν πέτραν.
Ευ. σὺ δὲ τῇ κεφαλῇ γ', ἵν' ᾖ διπλάσιος ὁ ψόφος.
Πε. σὺ δ' οὖν λίθῳ κόψον λαβών.
Ευ. πάνυ γ', εἰ δοκεῖ.
παῖ, παῖ.
Πε. τί λέγεις, οὗτος; τὸν Ἔποπα ΠΑΙ καλεῖς;
οὐκ ἀντὶ τοῦ παιδός γ' ἐχρῆν ΕΠΟΠΟΙ καλεῖν;
Ευ. Ἐποποῖ. ποιήσεις ἔτι με κόπτειν αὖθις αὖ;
Ἐποποῖ.
Τρ. τίνες οὗτοι; τίς ὁ βοῶν τὸν δεσπότην;
Ευ. Ἄπολλον Ἀποτρόπαιε, τοῦ χασμήματος.
Τρ. οἴμοι τάλας, ὀρνιθοθήρα τουτωί.
Ευ. οὗτος, τί δεινόν; οὐδὲ κάλλιον λέγεις;

48. εἴ που τοιαύτην εἶδε πόλιν, ᾗ 'πέπτετο. In vett. editt. erat οἶδε πόλιν, ᾗ πέπταται. Kusterus e conjectura, ut videtur, dedit ᾗ πέπτατο. Prius, licet minus bonum, revocavit Berglerus, duabusque typographicis mendis vitiari sivit ejus propola. In B. scriptum εἶδε πόλιν, ᾗ πέπταται. Diphthongo superscripta litera ο, varia scilicet lectio πέπτατο. Sed neutrum sincerum est. Inde εἶδε adscivi, quod Dawesius etiam conjecerat, tum 'πέπτετο reposui, prout ille certissime emendavit, probante Piersono ad Mœridis notam p. 311. πέτομαι ἐν τῷ ε, καὶ πέτεται, Ἀττικῶς· πέταμαι ἐν τῷ α, Ἑλληνικῶς· Istud cod. B. πέπτατο depravatum est ex 'πέπτετο. Eadem forma in hac fabula sæpius recurrit. Supra 35. ἀνεπτόμεσθ'. Infra 1471. ἐπεπτόμεσθα. 1384. ἀναπτόμενος. Tum etiam Conc. 899. πέτοιτο. Lys. 55. πετομένας. Vide infra ad v. 90. Perperam in membr. οἶδε πτόλιν, quod ideo observo, ut *Cl. Reg. Professor* inde argumentum sumat, quo probet vocalem corripi ante literas πτ. Vide not. ad Thesm. 56. Nub. 967. In duobus aliis recte πόλιν.

54. Ab hoc versu usque ad sextum deinceps perperam vulgo positæ sunt personæ, quas ad codd. fidem distinximus. οἶσθ' ὃ δρᾶσον. De hac formula poëtis Atticis familiari, et aliis in locis apud Comicum obvia, ut infra 80. Eq. 1158. Pac. 1061. videndus Kœnius ad Corinthum de Dial. Att. §. 11.

55. ἵν' ᾖ διπλάσιος ὁ ψόφος. Sic bene A. ad metri et linguæ normam. In duobus aliis, ut in impressis, claudicat versus omissione articuli. Nam διπλάσιος quatuor brevibus syllabis constat. Infra 1578.

πρεσβεις | διπλασι | ως μαλλ | ον ay |
χειν μοι | δοκει.

59. ποιήσεις ἔτι με κόπτειν αὖθις αὖ. Sic B. In C. ut vulgo, ποιήσεις τι με— In membr. ποιήσεις τοι με.

63. οὗτος, τί δεινόν; οὐδὲ κάλλιον λε-

Τρ. ἀπολεῖσθον.
Ευ. ἀλλ' οὐκ ἐσμὲν ἀνθρώπω.
Τρ. τί δαί;
Ευ. Ὑποδεδιὼς ἔγωγε, Λιβυκὸν ὄρνεον.
Τρ. οὐδὲν λέγεις.
Ευ. καὶ μὴν ἔρου τὰ πρὸς ποδῶν.
Τρ. ὁδὶ δὲ δὴ τίς ἐστιν ὄρνις; οὐκ ἐρεῖς;
Πε. Ἐπικεχοδὼς ἔγωγε Φασιανικός.
Ευ. ἀλλὰ σὺ, τί θηρίον ποτ' εἶ, πρὸς τῶν θεῶν;
Τρ. ὄρνις ἔγωγε δοῦλος.
Ευ. ἡττήθης τινὸς
ἀλεκτρυόνος;
Τρ. οὔκ· ἀλλ' ὅτε περ ὁ δεσπότης
ἔποψ ἐγένετο, τότε γενέσθαι μ' εὔξατο
ὄρνιν, ἵν' ἀκόλουθον διάκονόν τ' ἔχοι.
Ευ. δεῖται γὰρ ὄρνις καὶ διακόνου τινός;
Τρ. οὗτος γὰρ, ἅτ', οἶμαι, πρότερον ἄνθρωπός ποτ' ὤν,
ποτὲ μὲν ἐρᾷ φαγεῖν ἀφύας Φαληρικάς·
τρέχω 'π' ἀφύας ἐγὼ, λαβὼν τὸ τρυβλίον.
ἔτνους δ' ἐπιθυμεῖ, δεῖ τε τορύνης καὶ χύτρας;
τρέχω 'πὶ τορύνην.
Ευ. τροχίλος ὄρνις οὑτοσί.
οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον, ὦ τροχίλε; τὸν δεσπότην
ἡμῖν κάλεσον.
Τρ. ἀλλ' ἀρτίως, νὴ τὸν Δία,
εὕδει καταφαγὼν μύρτα καὶ σέρφους τινάς.
Ευ. ὅμως ἐπέγειρον αὐτόν.
Τρ. οἶδα μὲν σαφῶς,
ὅτι ἀχθέσεται· σφῷν δ' αὐτὸν οὕνεκ' ἐπεγερῶ.

γεις; Vulgo legitur οὕτω 'στὶ δεινὸν, οὐδὲ κάλλιον λέγειν. Quod connectunt cum præcedente Euelpidis sermone: *Qui rictus! adeo terribile quid hoc est, et infandum dictu.* ut posterior versus, tanquam glossema, priori interpretando serviat; quod frigidum et insulsum est. In membr. scriptum οὕτως τί δεινόν. Unde tantisper immutata scriptura bonam sententiam restitui.

66. ἔρου τὰ πρὸς ποδῶν. Fingit se præ timore cacasse, et defluente merda pedes inquinatos habere.

73. ἵν'—ἔχοι. Sic recte B. distincte et perspicue. Vulgo solœce ἔχῃ. Vide not. ad Ran. 24.

75. οὗτος γὰρ, ἅτ', οἶμαι. Sic B. ut impressi: in duobus aliis ἅτ' omissum.

78. δεῖ τε τορύνης καὶ χύτρας. Sic A. B. In membr. claudicante versu, ut vulgo, omissa est vocula τε. Media in τορύνη syllaba corripitur.

84. οὕνεκ'—Perperam vulgo εἵνεκ'.

Πε. κακῶς σύ γ' ἀπόλοι'· ὥς μ' ἀπέκτεινας δέει.
Ευ. οἴμοι κακοδαίμων, χῳ κολοιός μ' οἴχεται
ὑπὸ τοῦ δέους.
Πε. ὦ δειλότατον σὺ θηρίον,
δείσας ἀφῆκας τὸν κολοιόν;
Ευ. εἰπ' ἐμοί,
σὺ δὲ τὴν κορώνην οὐκ ἀφῆκας καταπεσών;
Πε. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.
Ευ. ποῦ γάρ ἐστιν;
Πε. ἀπέπτετο.
Ευ. οὐκ ἄρ' ἀφῆκας, ὦ 'γαθ'; ὡς ἀνδρεῖος εἶ.
Επ. ἄνοιγε τὴν ὕλην, ἵν' ἐξέλθω ποτέ.
Ευ. ὦ Ἡράκλεις, τουτὶ τί ποτ' ἐστὶ θηρίον;
τίς ἡ πτέρωσις; τίς ὁ τρόπος τῆς τριλοφίας;
Επ. τίνες εἰσί μ' οἱ ζητοῦντες;
Ευ. οἱ δώδεκα θεοὶ . . .
εἴξασιν ἐπιτρίψαι σε.
Επ. μῶν με σκώπτετον,
ὁρῶντε τὴν πτέρωσιν; ἦν γάρ, ὦ ξένοι,
ἄνθρωπος.
Ευ. οὐ σοῦ καταγελῶμεν.
Επ. ἀλλὰ τοῦ;
Ευ. τὸ ῥάμφος ἡμῖν σου γέλοιον φαίνεται.
Επ. τοιαῦτα μέντοι Σοφοκλέης λυμαίνεται
ἐν ταῖς τραγῳδίαισιν ἐμὲ τὸν Τηρέα.
Ευ. Τηρεὺς γὰρ εἶ σύ; πότερον ὄρνις, ἢ ταώς;

85. ὥς μ' ἀπέκτεινας—Sic duo codd. ut impressi. In membr. κακῶς σύ γ' ἀπόλοι', ὅς μ' ἀπέκτεινας δέει.

86. χῳ κολοιός μ' οἴχεται. Id est plene μοι οἴχεται. θηρίον. In C. θηρίων.

90. ἀπέπτετο. Vulgo ἀπέπτατο: in membr. ἀνέπτατο. Quam prætuli formam adstruunt observata ad v. 48. Male infra v. 1173. εἰσέπτατ' relictum fuit, pro εἰσέπτετ'. In Thesm. v. 1014. ubi altera forma e prioribus editt. remansit, reponendum οὐ γὰρ ἂν παρέπτετο. Sed in melicis tuetur illa locum, ut Ran. 1351. ὁ δ' ἀνέπτατ' ἀνέπτατ' ἐς αἰθέρα.

95. οἱ δώδεκα θεοὶ . . . abruptus est sermo. Hæc Epopi dicit Euelpides, additurus, ut videtur, πάντα σοι δοῦν ἀγαθὰ, vel simile quid. Sed avertit se, et secum, ita ut ab Epope non exaudiatur, pergit εἴξασιν ἐπιτρίψαι σε. In tribus codd. scriptum εἴξασιν. Vide ad Nub. 341.

100. Σοφοκλέης. Sic, ut impressi, C. In duobus aliis perperam Σοφοκλῆς. Vide not. ad Thesm. 169. Sophoclem perstringit, qui in *Tereo* dramate Regem illum introduxerat in avem conversum, quem eodem, quo in Tragœdia, habitu ornatum exhibuisse videtur Comicus.

102. πότερον ὄρνις, ἢ ταώς; *utrum ales an pavo?* Lusus est in ambiguitate nominis ὄρνις, quod in genere *avem qualemcunque* significat, et speciatim *gallina-*

Επ. ὄρνις ἔγωγε.
Ευ. κᾆτά σοι ποῦ τὰ πτερά;
Επ. ἐξερρύηκε.
Ευ. πότερον ὑπὸ νόσου τινός;
Επ. οὐκ· ἀλλὰ τὸν χειμῶνα πάντα τὤρνεα
πτερορρυεῖ τε, καὖθις ἕτερα φύομεν.
ἀλλ' εἴπατόν μοι, σφὼ τίν' ἐστόν;
Ευ. νώ; βροτώ.
Επ. ποδαπὼ τὸ γένος;
Ευ. ὅθεν αἱ τριήρεις αἱ καλαί.
Επ. μῶν Ἡλιαστά;
Ευ. μὰ Δία, θατέρου τρόπου·
ἀπηλιαστά.
Επ. σπείρεται γὰρ τοῦτ' ἐκεῖ
τὸ σπέρμ';
Ευ. ὀλίγον ζητῶν ἂν ἐξ ἀγροῦ λάβοις.
Επ. πράγους δὲ τοῦ δὴ δεομένω δεῦρ' ἤλθετον;
Ευ. σοὶ ξυγγενέσθαι βουλομένω.
Επ. τίνος πέρι;
Ευ. ὅτι πρῶτα μὲν ἦσθ' ἄνθρωπος, ὥσπερ νώ, ποτε,
κἀργύριον ὠφείλησας, ὥσπερ νώ, ποτε,

ceum. Quærit Euelpides, *utrum gallinaceus, an pavo?* Epops respondet: *ales equidem*, sed generali significatione. Latinis *ales*, ut Græcis ὄρνις, *avem* in genere, et speciatim *gallum* significat. Hoc autem quærit Euelpides, sive respiciens ad Epopis speciem et ornamentum; sive quia gallinaceorum et pavonum spectacula publice Athenis exhibebantur. Ideo ex utro harum avium genere sit percunctatur. Non placent Scholiastarum interpretationes: ἔπαιξε, δέον εἰπεῖν ἄνθρωπος ἢ ταώς.—ἢ ἔπαιξε τὸ γενικὸν εἰπὼν, εἶτα ἐπαγαγὼν τὸ εἰδικόν. Istiusmodi lusibus nihil frigidius.

Aristophanis ætate rari erant admodum Athenis, magis adhuc in reliqua Græcia, pavones. Vide quæ Athenæus p. 397. ex Antiphontis oratione περὶ ταῶν inscripta excerpsit, unde discimus singulis noviluniis pavones populo spectandos Athenis exhibitos fuisse. Aspiratio in literam v mutata in latino nomine *Pavo*.

105. πάντα τὤρνεα. Sic bene scriptum in membr. Vulgo ingrato et insolito cum hiatu τὰ ὄρνεα. Minus bene in primariis editionibus τἀ"ρνεα. α ο in ω coalescunt. Vide ad Lys. 277.

109. μὰ Δία, θατέρου τρόπου. Vulgo μὴ ἀλλὰ θατέρου τρόπου. quam lectionem in nullo cod. reperi. In membr. μάλα θατέρου τρόπου. In B. οὐκ. ἀλλὰ θατέρου—In C. οὐ μάλα θατέρου—Primi codicis ΜΑΛΑ depravatum est ex ΜΑΔΙΑ. Aliæ depravationes e glossis ortæ sunt. Istud μὰ Δία simpliciter positum Grammaticus interpretatus fuerat per voces οὐκ ἀλλὰ, quæ postea in textum illatæ fuerunt, deinde οὐκ in μὴ ob metrum mutatum fuit. μὰ per se negat, ut Thesm. 748. Ran. 951. Plut. 400. et passim. μὴ positum pro οὐκ nullo modo locum tueri potest. μάλα θατέρου est in edit. quam curavit Ant. Fracinus.

112. πράγους δὲ τοῦ δὴ—Sic membr. Vulgo δὲ δὴ τοῦ—In sup. v. pro λάβοις, B. λάβῃς habet, quod solœcum est.

κοὐκ ἀποδιδοὺς ἔχαιρες, ὥσπερ νώ, ποτε·
εἶτ' αὖθις ὀρνίθων μεταλλάξας φύσιν,
κατὰ γῆν ἐπέτου καὶ τὴν θάλατταν ἐν κύκλῳ,
καὶ πάνθ', ὅσα περ ἄνθρωπος, ὅσα τ' ὄρνις, φρονεῖς.
ταῦτ' οὖν ἱκέται νὼ πρὸς σὲ δεῦρ' ἀφίγμεθα,
εἴ τινα πόλιν φράσειας ἡμῖν εὔερον,
ὥσπερ σισύραν ἐγκατακλιθῆναι μαλθακήν.
Επ. ἔπειτα μείζω τῶν Κραναῶν ζητεῖς πόλιν;
Ευ. μείζω μὲν οὐδὲν, προσφορωτέραν δὲ νῷν.
Επ. ἀριστοκρατεῖσθαι δῆλος εἶ ζητῶν.
Ευ. ἐγώ;
ἥκιστα· καὶ τὸν Σκελλίου βδελύττομαι.
Επ. ποίαν τιν' οὖν ἥδιστ' ἂν οἰκοῖτ' ἂν πόλιν;
Ευ. ὅπου τὰ μέγιστα πράγματ' εἴη τοιαδί·
ἐπὶ τὴν θύραν μου πρῴ τις ἐλθὼν τῶν φίλων
λέγοι ταδί· Πρὸς τοῦ Διὸς τοὐλυμπίου,
ὅπως παρέσει μοι καὶ σὺ, καὶ τὰ παιδία
λουσάμενα πρῴ· μέλλω γὰρ ἑστιᾶν γάμους·
καὶ μηδαμῶς ἄλλως ποιήσεις. εἰ δὲ μὴ,

118. κατὰ γῆν—Non, ut vulgo, κ̀ γῆν.—Quorsum enim articulus cum θάλατταν, quum præcedens γῆν eo careat?

120. ταῦτ' οὖν. Id est διὰ ταῦτα οὖν. Vide ad Nub. 319.

123. Cranaæ antiquum Athenarum nomen a rege Cranao. Vide Meursium Regn. Att. i. 13.

126. Scellii filio nomen erat *Aristocrates*. Lusus in paronomasia.

128. τοιαδί. Sic recte B. Vulgo τοιάδε. Illud Atticum est et suavius. Vide not. ad Conc. 885. Vulgo etiam legitur Lys. 97.

λέγοιμ' ἂν ἤδη· πρὶν δὲ λέγειν, ὑμᾶς τοδὶ
ἐπερήσομαι——

ibid. 1010.

αὐτοκράτορας πρέσβεις ἀποπέμπειν ἐνθαδί.
ἐγὼ δ'——

Nub. 431.

ἀλλ' ἔσται σοι τοῦτο παρ' ἡμῶν· ὥστε τολοιπόν γ' ἀπὸ τουδὶ
ἐν τῷ δήμῳ—

His in exemplis, centumque aliis quæ proferri possent similibus, quicunque teretes aures habet, percipit τοιάδε, ἐνθάδε, τόδε, τοῦδε, ab Attico poëta scribi non debuisse.

130. Oculis subjicienda est dimensio hujus versus:

λεγοι | ταδι· | προς του | Διος | τουλυμ | πιου.

Sic autem scriptus est non solum in tribus codd. sed etiam in duabus primariis editt. Ant. Fracinus μοι primus infersit, quod e glossa, eaque inutili, manifesto subornatum, et metrum jugulat. Satis mirari nequeo Kusteri levitatem et negligentiam. Sic ille ad hunc versum: *Metri gratia sic legendum est:* λέγοι ταδί μοι· πρὸς Διὸς τοὐλυμπίου. Curnam vero in præfatione dixit se *Aldinæ editionis fidem in recensendo textu præ aliis secutum fuisse?* Si eam inspexisset, conjecturis parsisset, sinceramque reposuisset lectionem. Quid vero Berglerus? Mendam intactam reliquit. Kusteri notam probabile est eum ne quidem intellexisse. Iambus an creticus in secunda senarii sede esset, floccum ille non interdabat.

133. καὶ μηδαμῶς ἄλλως ποιήσεις. Sic membr. Vulgo ποιήσῃς.

μή μοι τότ' ἔλθῃς, ὅταν ἐγὼ πράττω κακῶς.—
Επ. νὴ Δία, ταλαιπώρων γε πραγμάτων ἐρᾷς.
τί δαὶ σύ;
Πε. τοιούτων ἐρῶ κἀγώ.
Επ. τίνων;
Πε. ὅπου ξυναντῶν μοι ταδί τις μέμψεται,
ὥσπερ ἀδικηθεὶς, παιδὸς ὡραίου πατήρ·
Καλῶς γ' ἐμοὶ τὸν υἱὸν, ὦ Στιλβωνίδη,
εὑρὼν ἀπιόντ' ἀπὸ γυμνασίου λελουμένον,
οὐκ ἔκυσας, οὐ προσεῖπας, οὐ προσηγάγου,
οὐκ ὠρχιπέδησας, ὢν ἐμοὶ πατρικὸς φίλος.—
Επ. ὦ δειλακρίων σὺ, τῶν κακῶν οἵων ἐρᾷς.
ἀτὰρ ἔστι γ', ὁποίαν λέγετον, εὐδαίμων πόλις
παρὰ τὴν Ἐρυθρὰν θάλατταν.
Ευ. οἴμοι, μηδαμῶς
ἡμῖν παρὰ τὴν θάλατταν, ἵν' ἀνακύψεται
κλητῆρ' ἄγουσ' ἕωθεν ἡ Σαλαμινία.
Ἑλληνικὴν δὲ πόλιν ἔχεις ἡμῖν φράσαι;
Επ. τί οὐ τὸν Ἠλεῖον Λέπρεον οἰκίζετον
ἐλθόνθ';
Ευ. ὅτιή, νὴ τοὺς θεοὺς, ὃς οὐκ ἰδὼν
βδελύττομαι τὸν Λέπρεον ἀπὸ Μελανθίου.
Επ. ἀλλ' εἰσὶν ἕτεροι τῆς Λοκρίδος Ὀπούντιοι,

134. Proverbium est: *μή μοι τότ' ἔλθῃς, ὅταν ἐγὼ πράττω καλῶς.* in eos qui amicos rebus in adversis deserunt. Facete Comicus verbum istud in contrarium sensum invertit.

140. *εὑρὼν ἀπιόντ'*—Sic libri omnes. Operarum errore in Kusteriana excusum *ἀπόντ'*. Mendam correxit Berglerus.

142. Suidas: *ὠρχιπέδησας. τῶν ὄρχιων ἥψω αἰσχρῶς.* Suaviores essent numeri, si ad istum modum versus legeretur:

οὐκ ὠρχιπέδησας, πατρικὸς ὢν ἐμοὶ φίλος.

143. *ὦ δειλακρίων σύ.* Suidas: *ἀντὶ τοῦ, ὦ κακοδαιμονέστατε σὺ καὶ δειλότατε.* Anus in Pluto v. 973. *ἐγὼ δὲ κατακέκνησμαι δείλακρα.* Id est *ἄκρως ἀθλία.* *καὶ δειλακρίων, ὁ ἄκρως δειλὸς, ὁ ἐλεεινὸς, ὁ ταλαίπωρος, ἢ ὁ ἐπίπονος.*

147. *ἕωθεν.* Sic codd. et primariæ editt. Ant. Fracini errore *ἔσωθεν* invectum fuit et in alias editt. transiit. Illud ex Kusteri nota reposuit Berglerus.

ἕωθεν. Hæc est constans codd. omnium lectio, quam exhibuerunt primi editores, Aldus et Bern. Junta. Inepte Ant. Fracinus invexit *ἔσωθεν*, quod plane nihili est. Istam depravationem qui amplexi sunt, non persensere venustatem illius *ἕωθεν*, quod Græce tantumdem valet, ac in vernaculo nostro sermone *un beau matin.* *Ἵνα ἡ Σαλαμινία ἀνακύψεται ἕωθεν ἄγουσα κλητῆρα τινά.* *Ou par un beau matin on verra arriver la Salamine portant un huissier chargé d'assignations.*

151. *ἀπὸ Μελανθίου.* Poëta is fuit Tragicus, cujus ideo meminit Comicus, quia lepram habebat.

ἵνα χρὴ κατοικεῖν.

Ευ. ἀλλ' ἔγωγ' Ὀπούντιος
οὐκ ἂν γενοίμην ἐπὶ ταλάντῳ χρυσίου.
οὗτος δὲ δὴ τίς ἔσθ' ὁ μετ' ὀρνίθων βίος;
σὺ γὰρ οἶσθ' ἀκριβῶς.

Επ. οὐκ ἄχαρις ἐς τὴν τριβήν·
οὗ πρῶτα μὲν δεῖ ζῆν ἄνευ βαλαντίου.

Ευ. πολλήν γ' ἀφεῖλες τοῦ βίου κιβδηλίαν.

Επ. νεμόμεσθα δ' ἐν κήποις τὰ λευκὰ σήσαμα,
καὶ μύρτα, καὶ μήκωνα, καὶ σισύμβρια.

Ευ. ὑμεῖς μὲν ἄρα ζῆτε νυμφίων βίον.

Πε. φεῦ, φεῦ·
ἦ μέγ' ἐνορῶ βούλευμ' ἐν ὀρνίθων γένει,
καὶ δύναμιν, ἢ γένοιτ' ἄν, εἰ πίθοισθ' ἐμοί.

Επ. τί σοι πιθώμεσθ';

Πε. ὅ τι πίθησθε; πρῶτα μὲν
μὴ περιπέτεσθε πανταχοῖ κεχηνότες·
ὡς τοῦτ' ἄτιμον τοὔργον ἐστίν. αὐτίκα
ἐκεῖ παρ' ἡμῖν τοὺς πετομένους ἢν ἔρῃ,
Τίς οὗτος ὄρνις; ὁ Τελέας ἐρεῖ ταδί·
Ἄνθρωπος ἀστάθμητος, ὄρνις πετόμενος,
ἀτέκμαρτος, οὐδὲν οὐδέποτ' ἐν ταὐτῷ μένων.---

Επ. νὴ τὸν Διόνυσον, εὖ γε μωμᾷ ταυταγί.
τί ἂν οὖν ποιοῖμεν;

153. ἀλλ' ἔγωγ' Ὀπούντιος. Hic nomen est proprium viri illius temporis, qui luscus erat. Hinc petitus jocus. Perinde est ac si diceret: *Equidem luscus esse nollem pro talento auri.*

160. καὶ μήκωνα. Sic A. C. et editt. primariæ ad metri normam. In Aldina emendate μήκωνα: in Juntina, frequenti literarum permutatione, μύκωνα. Reliquæ veteres omnes μήκωνα. Quia duo alia nomina pluralis erant numeri, μήκωνας edidit Kusterus, non animadvertens versum sic pessumdari, quod quia ne suspicabatur quidem Berglerus, μήκωνα ex editione Farrei non reposuit.

161. νυμφίων βίον. Quia illa omnia sponsis dabantur, sive ad coronas, sive in eduliis.

163. ἢ γένοιτ' ἄν, εἰ πίθοισθ' ἐμοί. Solœcum est quod vulgo legitur, εἰ πίθεσθέ μοι. Vide not. ad Pl. 1037. Emendationem præceperat Dawesius Misc. crit. p. 218.

164. τί σοι πιθώμεσθ'; ὅ τι πίθησθε; Sic scriptum oportuisse in aperto est, ut recte emendavit Dawesius loco supra laudato. Perperam vulgo ὅ τι πίθοισθε; In B. ut in editt. Bern. Juntæ, duo verba in optativo modo sunt, πιθοίμεσθ'; πίθοισθε; Sed modus hic non adhibetur cum interrogandi particulis absque altera ἄν. Vide ad Lys. 912. Pl. 374. 438.

165. πανταχοῖ. Vulgo πανταχῆ. In membr. πανταχοῦ. Vide not. ad Lys. 1230.

167. ἢν ἔρῃ. Pressius et ad Græca propius, nec minus eleganter verti poterat: *en illic apud nos de inconstantibus illis, quos volitare dicimus, si quæras—*

169. ἄνθρωπος ἀστάθμητος, ὄρνις πετόμενος. Perperam vulgo inverso vocum ordine, ἄνθρωπος ὄρνις ἀστάθμητος πετόμενος.

172. τί ἂν οὖν ποιοῖμεν; Sic A. B.

Πε. οἰκίσατε μίαν πόλιν.
Επ. ποίαν δ' ἂν οἰκίσαιμεν ὄρνιθες πόλιν;
Πε. ἄληθες, ὦ σκαιότατον εἰρηκὼς ἔπος;
βλέψον κάτω.
Επ. καὶ δὴ βλέπω.
Πε. βλέπε νῦν ἄνω.
Επ. βλέπω.
Πε. περίαγε τὸν τράχηλον.
Επ. νὴ Δία,
ἀπολαύσομαί τι γ', εἰ διαστραφήσομαι.
Πε. εἶδές τι;
Επ. τὰς νεφέλας γε καὶ τὸν οὐρανόν.
Πε. οὐχ οὗτος οὖν δήπου 'στὶν ὀρνίθων πόλος;
Επ. πόλος; τίνα τρόπον;
Πε. ὥς τις εἰ λέγοι, τόπος.
ὅτι δὲ πολεῖται τοῦτο, καὶ διέρχεται
ἅπαντα, διὰ τοῦτό γε καλεῖται νῦν πόλος·
ἢν δ' οἰκίσητε τοῦτο, καὶ φράξηθ' ἅπαξ,
ἐκ τοῦ πόλου τούτου κεκλήσεται πόλις.
ὥστ' ἄρξετ' ἀνθρώπων μὲν, ὥσπερ παρνόπων,

Vulgo *τί ἂν οὖν ποιῶμεν.* Perinde solœca sunt *ὅ τι πίθοισθε* versu ante hunc octavo, et *τί ἂν ποιῶμεν.* Frequentissimus circa horum modorum permutationem librariorum error. Vide ad Nub. 360.

177. *ἀπολαύσομαί τι γ', εἰ διαστραφήσομαι.* Sic codd. B. C. et primariæ editt. Ant. Fracinus, qui plus mendarum in textum invexit solus, quam alii editores simul omnes, dedit, *ἀπολαύσομαι δ', εἰ διαστραφήσομαι.* Sed in quatuor sequentibus editt. prior lectio servata. Frobenius *τι* omisit, quod etiam in membr. librarii errore omissum est: *ἀπολαύσομαί γ', εἰ διαστραφήσομαι.* Vocula *τι*, sine qua versus stare non potest, reposita fuit in duabus minoribus Batavis, de quibus exemplum non cepit Kusterus. Faceta est ejus nota: *Versus claudicat, qui facile sic suppleri et fulciri potest:*

ἀπολαύσομαί τί γ', εἰ διαστραφήσομαι;
vel potius sic:
ἀπολαύσομαι γὰρ, εἰ διαστραφήσομαι.

Sed, ô bone, parce conjecturis; harum tibi facimus gratiam. Promisisti editionem ad fidem Aldinæ recensitam, et illam, ubi opus est, nunquam inspicis. Bergierus veterem reposuit lectionem, addita notula erroris etiam plena: *Ita legitur hic versus in edit. Farrei;* IN ALIIS *deest τι, quod tamen metrum requirit.* Quis non crederet Farreum illum divinum pæne fuisse hominem, qui superiorum editionum omnium mendas ingenii spongia absterserit? Editionem Barthol. Zanetti descripsit, in qua est illud *τι*, quod erat jam in edit. Cratandri, et in duabus primariis, quodque post Farreum repræsentarunt edit. Wecheli, duæ Batavæ, aliæque forte, de quibus haud immerito gallice dici potest:

Le reste ne vaut pas l'honneur d'être
nommé.

179. *οὐχ οὗτος οὖν δήπου 'στὶν ὀρνίθων πόλος;* Sic tres codd. Vulgo *δῆτ' ἐστὶν*, immo mendose in Kusteriana, et exinde in novissima Batava, *δῆθ' ἐστίν.*

180. *ὥς τις εἰ λέγοι, τόπος.* Perperam vulgo *ὥσπερ εἴποι τις, τόπος.* Particula *εἰ* ad sententiam omnino requiritur, ut infra 282. *ὥσπερ εἰ λέγοις.* In codd. eadem est personarum distinctio, quam exhibui; et sic jam notatæ fuerant in minoribus Batavis.

τοὺς δ' αὖ θεοὺς ἀπολεῖτε λιμῷ Μηλίῳ.
Επ. πῶς;
Πε. ἐν μέσῳ δήπουθεν ἀήρ ἐστι γῆς.
εἶθ', ὥσπερ ἡμεῖς, ἢν ἰέναι βουλώμεθα
Πυθῶδε, Βοιωτοὺς δίοδον αἰτούμεθα,
οὕτως, ὅταν θύσωσιν ἄνθρωποι θεοῖς,
ἢν μὴ φόρον φέρωσιν ὑμῖν οἱ θεοὶ,
διὰ τῆς πόλεως τῆς ἀλλοτρίας καὶ τοῦ Χάους
τῶν μηρίων τὴν κνίσσαν οὐ διαφρήσετε.
Επ. ἰοὺ, ἰού·
μὰ γῆν, μὰ παγίδας, μὰ νεφέλας, μὰ δίκτυα,
μὴ 'γὼ νόημα κομψότερον ἤκουσά πω·
ὥστ' ἂν κατοικίζοιμι μετὰ σοῦ τὴν πόλιν,
εἰ ξυνδοκοίη τοῖσιν ἄλλοις ὀρνέοις.
Πε. τίς ἂν οὖν τὸ πρᾶγμ' αὐτοῖς διηγήσαιτο;
Επ. σύ.
ἐγὼ γὰρ αὐτοὺς, βαρβάρους ὄντας πρὸ τοῦ,
ἐδίδαξα τὴν φωνὴν, ξυνὼν πολὺν χρόνον.
Πε. πῶς δῆτ' ἂν αὐτοὺς ξυγκαλέσειας;
Επ. ῥᾳδίως.
δευρὶ γὰρ ἐμβὰς αὐτίκα μάλ' ἐς τὴν λόχμην,
ἔπειτ' ἀνεγείρας τὴν ἐμὴν ἀηδόνα,
καλοῦμεν αὐτούς· οἱ δὲ νῷν τοῦ φθέγματος

186. In proverbium apud Græcos abiit *fames Melia*, ut apud Romanos *fames Saguntina*. Verbi originem vide apud Thucydidis interpretes l. v. cap. ult.

193. διαφρήσετε. διαπέμψετε. Perperam in membr. διαφορήσετε. Eadem menda est in Suidæ editt. quem e literarum serie liquet διαφρήσετε scripsisse, non διαφορήσετε. Hunc versum citat Auctor Etymol. M. p. 271. ubi male excusum διαφρήσεται. Integram notam adponam: διαφρῶ, σημαίνει τὸ διακομίζω, καὶ εἰσιέναι καὶ ἀφιέναι ποιῶ. εἴρηται παρὰ τὸ ὦ, ὃ σημαίνει τὸ ἀφίημι, ὅπερ καὶ ἀφῶ λέγεται καὶ προῶ· εἶτα κατὰ συγκοπὴν, πρῶ, φρῶ· καὶ κατὰ δευτέραν σύνθεσιν διαφρῶ καὶ εἰσφρῶ. Ἀριστοφάνης· τῶν μηρίων τὴν κνίσσαν οὐ διαφρήσετε. γέγονε δὲ ἡ τροπὴ τῆς προ, ὡς ἐν τῷ προοίμιον φροίμιον, πρόουρος φρουρός. Male etiam ibi κνίσαν excusùm, qui error in codd. frequentissimus. Idem auctor alibi, pag. 522. κνίσα—τὸ κνι βραχύ. εἰσφρήσομεν occurrit Vesp. 892.

194. νεφέλας, *nebulas*. Retis est tenuissimi genus.

204. καλοῦμεν αὐτούς. Sic tres codd. et primariæ editt. recte. καλοῦμεν futurum est Attico more formatum. Vide ad Ran. 202. 298. *Ego et conjux mea luscinia advocabimus eas.* Perperam Ant. Fracinus edidit καλοῖμ' ἂν αὐτούς. Bonam lectionem retinuerunt Cratander, Veneti, Wechelus. Binas confundunt minores Batavæ καλοῦμεν ἂν αὐτούς: quod neutiquam credas Scholiastam agnoscere. Ad depravatam lectionem Portus, aut nescio quis alius, Scholiastæ verba accommodavit: illud ἂν in scholiis Aldinæ editionis non comparet, nec in secunda scholiorum editione. Hic rursus Aldinam inspicere dedignatus est Kusterus, qui ista nescivit expedire. Nihil habet insoliti transitio a singulari numero ad pluralem, quæ hic omnino necessaria est, ut intelligatur Epopem

ἐάν περ ἐπακούσωσι, θεύσονται δρόμῳ.
Πε. ὦ φίλτατ' ὀρνίθων σὺ, μὴ νῦν ἕσταθι·
ἀλλ', ἀντιβολῶ σ', ἄγ', ὡς τάχιστ' ἐς τὴν λόχμην
ἔσβαινε, κἀνέγειρε τὴν ἀηδόνα.
Επ. ἄγε σύννομέ μοι, παῦσαι μὲν ὕπνου·
χύσον δὲ νόμους ἱερῶν ὕμνων,
οὓς διὰ θείου στόματος θρηνεῖς,
τὸν ἐμὸν καὶ σὸν πολύδακρυν Ἴτυν
ἐλελιζομένη διεροῖς μέλεσιν
γένυος ξουθῆς· καθαρὰ χώρει
διὰ φυλλοκόμου σμίλακος ἠχὼ
πρὸς Διὸς ἕδρας, ἵν' ὁ χρυσοκόμας
Φοῖβος ἀκούων, τοῖς σοῖς ἐλέγοις
ἀντιψάλλων ἐλεφαντόδετον

et lusciniam conjunctim ceteras aves vocaturos esse: si enim legas *καλοῖμ' ἂν αὐτοὺς, advocabo eas,* quorsum plurale quod sequitur pronomen, *οἳ δὲ νῷν τοῦ φθέγματος ἢν ἐπακούσωσι?* Si solus aves vocaturus est Epops, emendandum etiam erat *οἳ δ' ἐμοῦ τοῦ φθέγματος*—Sed libri omnes habent *οἳ δὲ νῷν*, quod aliter stare non potest, quam servata codd. et veterum editt. lectione *καλοῦμεν αὐτούς*. Loquendi schema librario cod. Vat. incognitum mutandæ lectioni ansam dedit, quod sæpissime accidit in locis, ubi *ἀνακολουθία* est. Simile exemplum est apud Sophoclem in Philoctete v. 645.

ἀλλ', εἰ δοκεῖ, χωρῶμεν, ἔνδοθεν λαβὼν
ὅτου σε χρεία καὶ πόθος μάλιστ' ἔχει.

Quem locum, ut par erat, scilicet temere et imperite, nuper sollicitavit *ὁ δεῖνα.* Ineptam ejus crisin, ubi opportunum erit, confutabo. Eam traditionem sequitur Comicus, juxta quam Procne in lusciniam, Philomela in hirundinem conversa fuit. Manifestum est hoc e v. 665. Recte itaque Scholiasta: *ἀηδόνα, τὴν Πρόκνην γαμετὴν οὖσαν, ἥτις εἰς ἀηδόνα μετεβλήθη.* Longa Palmerii nota omitti poterat. Non solo Aristophani Procne luscinia est. Apollodorus Mythologicæ historiæ scriptor optimus l. iii. cap. 13. in fine: *καὶ Πρόκνη μὲν γίνεται ἀηδὼν· Φιλομήλα δὲ χελιδών.* Sicque a plerisque Mythographis traditum est, quos laudat Hygini interpres ad fab. xlv.

212. *τὸν ἐμὸν καὶ σὸν πολύδακρυν Ἴτυν*
ἐλελιζομένη διεροῖς μέλεσιν
γένυος ξουθῆς· καθαρὰ χώρει—

Secundi horum versuum in fine *μέλεσιν* scriptum oportuit, ob metrum, ut est in duobus codd. B. C. In iisdem post *ξουθῆς* distinctum, quod et sententia flagitat. Denique perperam *χωρεῖ* vulgo excusum. Verbum est in imperativo: recte in B. notatus accentus *χώρει*. Sed superest in his versibus menda. *Ἴτυν* ultimam corripit. Legendum itaque:

τὸν ἐμὸν καὶ σὸν πολύδακρυν Ἴτυν
διεροῖς μέλεσιν γένυος ξουθῆς
ἐλελιζομένη· καθαρὰ χώρει—

Frequentissimæ sunt, præsertim in anapæstis, hæ vocum trajectiones. Ultimam vero nominis *Ἴτυν* corripi, poëtarum quotquot sunt omnium usu compertum est. Ex Atticis unicum advocabo, Sophoclem, cujus hi sunt in Electra versus 147.

ἀλλ' ἐμέ γ' ἁ στονόεσσ' ἄραρε φρένας,
ἃ Ἴτυν, αἰὲν Ἴτυν γ' ὀλοφύρεται,
ὄρνις ἀτυζομένα, Διὸς ἄγγελος,

Quum hæc in theatro canebantur, recens erat memoria versuum Euripidis in Helena 1116. quorum ex imitatione risum captasse videtur Comicus:

Σὲ τὰν ἐναύλοις ὑπὸ δενδροκόμοις
μουσεῖα καὶ θάκους ἐνίζουσαν ἀναβοάσω,
σὲ τὰν ἀοιδοτάταν ὄρνιθα μελῳδὸν,
ἀηδόνα δακρυόεσσαν·
ἔλθ' ὦ διὰ ξουθᾶν
γενύων ἐλελιζομένα,
θρήνοις ἐμοῖς ξυνεργὸς,
Ἑλένας μελέας πόνους.

215. *σμίλακος.* Vulgo *μίλακος.* Vide ad Nub. 1007.

φόρμιγγα, θεῶν ἵστησι χορούς·
διὰ δ' ἀθανάτων στομάτων χωρεῖ
ξύμφωνος ὁμοῦ
θεία μακάρων ὀλολυγή.
(αὐλεῖ τις.)

Πε. ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τοῦ φθέγματος τοὐρνιθίου·
οἷον κατεμελίτωσε τὴν λόχμην ὅλην.
Ευ. οὗτος.
Πε. τί ἐστιν;
Ευ. οὐ σιωπήσει;
Πε. τί δαί;
Ευ. ὁ ἔποψ μελῳδεῖν αὖ παρασκευάζεται.
Επ. ἐποποὶ, ποποπὸ, ποποὶ, ποποί.
ἰὼ, ἰώ· ἴτω, ἴτω, ἴτω, ἴτω,
ἴτω τις ὧδε τῶν ἐμῶν ὁμοπτέρων·
ὅσα τ' εὐσπόρους ἀγρῶν γύας
νέμεσθε, φῦλα μυρία κριθοτράγων,
σπερμολόγων τε γένη ταχὺ πετόμενα,
μαλθακὴν ἱέντα γῆρυν·
ὅσσα τ' ἐν ἄλοκι θαμὰ βῶλον
ἀμφιτιττυβίζεθ' ὧδε
λεπτὸν, ἡδόμενα φωνᾷ·
τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιό·
ὅσα θ' ὑμῶν κατὰ κήπους ἐπὶ κισ-
σοῦ κλάδεσι νομὸν ἔχει· τά τε κατ' ὄρεα,
τά τε κοτινοτράγα, τά τε κομαροφάγα·
ἀνύσατε πετόμενα πρὸς ἐμὰν αὐδάν·
τριοτὸ, τριοτὸ, τριοτὸ, τοβρίξ·
ὅσα θ' ἑλείας παρ' αὐλῶνας
τὰς ὀξυστόμους ἐμπίδας

223. Personis loquendi vices divisi ad fidem duorum codicum A. B.

227. *ἐποποὶ, ποποπὸ, ποποὶ, ποποί.* Sic B. C. et primariæ editt. In Kusteriana ter *ποποί.*

231. *νέμεσθε, φῦλα μυρία κριθοτράγων.* Senarius est iambicus, in quo bis vocalis brevis producitur ante tenuem et liquidam, contra Dawesii canonem. Sed in melicis hanc licentiam sibi sumit Comicus.

239. *κατ' ὄρεα.* Sic tres codd. et veteres editt. In Kusteriana, nescio unde, *κατ' οὔρεα.*

241. *ἀνύσατε.* Subauditur *ὁδὸν, δρόμον, πορείαν,* vel simile quid. Sic Vesp. 369.

ταῦτα μὲν πρὸς ἀνδρὸς ἔστ' ἀνύοντος ἐς σωτηρίαν.

Tragicis frequentissimus est usus hujus verbi ellipticus. Plena locutio est apud Euripidem in Phœn. 164.

ἀνεμώκεος εἴθε δρόμον νεφέλας
ποσὶν ἐξανύσαιμι δι' αἰθέρος
πρὸς ἐμὸν ὁμογενέτορα.

κἄπτεθ᾽· ὅσα τ᾽ εὐδρόσους τε
γῆς τόπους ἔχετε, καὶ λειμῶ-
να τὸν ἐρόεντα Μαραθῶνος·
ὄρνις τε πτεροποίκιλος
ἀτταγᾶς, ἀτταγᾶς.
ὧν τ᾽ ἐπὶ πόντιον οἶδμα θαλάσσης
φῦλα μετ᾽ ἀλκυόνεσσι ποτᾶται·
δεῦρ᾽ ἴτε, πευσόμενοι τὰ νεώτερα.
πάντα γὰρ ἐνθάδε φῦλ᾽ ἀθροίζομεν
οἰωνῶν τῶν ταναοδείρων.
ἥκει γάρ τις δριμὺς πρέσβυς
καινὸς γνώμην,
καινῶν τ᾽ ἔργων ἐγχειρητής.
ἀλλ᾽ ἴτ᾽ ἐς λόγους ἅπαντα.
δεῦρο, δεῦρο, δεῦρο, δεῦρο.
Χο. τοροτοροτοροτοροτοροτίγξ.
κικκαβαῦ, κικκαβαῦ.
τοροτοροτοροτολιλιλίγξ.
Πε. ὁρᾷς τιν᾽ ὄρνιν;
Ευ. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γω μὲν οὔ,
καί τοι κέχηνά γ᾽ εἰς τὸν οὐρανὸν βλέπων.
Πε. ἄλλως ἄρ᾽ οὔποψ, ὡς ἔοικ᾽, εἰς τὴν λόχμην
ἐμβὰς, ἐπῶζε, χαραδριὸν μιμούμενος.
Φο. τοροτὶγξ, τοροτίγξ.
Πε. ὦ 'γάθ᾽, ἀλλά γ᾽ οὑτοσὶ καὶ δή τις ὄρνις ἔρχεται.
Ευ. νὴ Δί᾽, ὄρνις δῆτα. τίς ποτ᾽ ἐστίν; οὐ δήπου ταῶς;
Πε. οὗτος αὐτὸς νῷν φράσει· τίς ἐστιν ὄρνις οὑτοσί;
Επ. οὗτος οὐ τῶν ἠθάδων τῶνδ᾽, ὧν ὁρᾶθ᾽ ὑμεῖς ἀεί·
ἀλλὰ λιμναῖος.
Πε. βαβαὶ, καλός γε καὶ φοινικιοῦς.
Επ. εἰκότως· καὶ γὰρ ὄνομ᾽ αὐτῷ γ᾽ ἐστὶ Φοινικόπτερος.

257. καινῶν τ᾽ ἔργων ἐγχειρητής. Sic tres codd. In impressis καινῶν ἔργων τ᾽—

260. Huic versui præfixa in membr. persona χορὸς ὀρνίθων. In B. χορὸς ὀρνίθων, ἢ γλαὺξ.

265. Continuantur vulgo hi versus Euelpidi. Melius in A. B. alteri sodali tribuuntur.

267. Personam præposui Phœnicopteri avis, ut factum oportuisse sequentia ostendunt. Testis est etiam Scholiastes in antiquis exemplaribus verba hæc non Epopi, sed avi cuidam adscripta fuisse.

268. ὦ 'γάθ᾽, ἀλλά γ᾽ οὑτοσὶ καὶ δή τις ὄρνις ἔρχεται. Sic lectio hujus versus emendari debuit, quæ depravata est in libris omnibus. Ab hoc versu incipiunt tetrametri trochaici, et hic primus turpiter claudicabat, ὦ 'γάθ᾽, ἀλλ᾽ οὑτοσί—

Ευ. οὗτος, ὢ σέ τοι.
Πε. τί βωστρεῖς;
Ευ. ἕτερος ὄρνις οὑτοσί.
Πε. νὴ Δί', ἕτερος δῆτα, χ' οὗτος ἔξεδρον χώραν ἔχων.
τίς ποτ' ἔσθ' ὁ μουσόμαντις ἄτοπος ὄρνις ὀριβάτης;
Επ. ὄνομα τούτῳ Μῆδός ἐστι.
Πε. Μῆδος; ὦ 'ναξ Ἡράκλεις.
εἶτα πῶς ἄνευ καμήλου Μῆδος ὢν ἐπέπτετο;
Ευ. ἕτερος αὖ λόφον κατειληφώς τις ὄρνις οὑτοσί.
Πε. τί τὸ τέρας τουτί ποτ' ἐστίν; οὐ σὺ μόνος ἄρ' ἦσθ' ἔποψ;
ἀλλὰ χ' οὗτος ἕτερος;
Επ. ἀλλ' ἔστιν μὲν οὗτος Φιλοκλέους,
ἐξ Ἔποπος· ἐγὼ δὲ τούτου πάππος· ὥσπερ εἰ λέγοις,
Ἱππόνικος Καλλίου, κἀξ Ἱππονίκου Καλλίας.

275. νὴ Δί', ἕτερος δῆτα, χ' οὗτος ἔξεδρον χώραν ἔχων. Sic scriptum est in B. C. Vulgo ἕτερος δὴ τάχ' οὗτος—E Sophoclis Tyrone posteriore adumbratus hic versus juxta Scholiastam:

τίς οὗτος ὄρνις ἔξεδρον χώραν ἔχων;
ὡς εἰ εἴπῃ, χροίαν. ἔξεδρον δὲ, παρηλλαγμένην. Σοφοκλῆς·
οὐκ ἔξεδρος,
ἀλλ' ἔντοπος ἀνήρ.

276. Sic legitur in impressis hic versus: τίς ποθ' ὁ μουσόμαντις ἄτοπος ὄρνις ὀριβάτης;
cujus ita corrupti sont numeri, ut qui aures vel digitos babeat, statim depravationem animadvertat: nec tamen belli nostri interpretes minimum quid hic adnotarunt. In codd. paulo melius:

τίς ποτ' ἔσθ' ὁ μουσόμαντις ἄτοπος ὄρνις ὀριβάτης;

rectis pedibus incedit prius comma, sed posterius in secundo pede claudicat. ὄρνις apud Comicum ultimam semper producit, nisi in hoc versu, et forte in altero, qui itidem mendosus est, ut suo loco declarabitur. Proinde reponi debuit, quod a poëtæ manu est:

τις ποτ' | ἐσθ' ὁ | μουσο | μαντις | ἀτο-
πος | ὀρνις | ὀριβα | της.

Vocula ἔσθ', quæ hic omissa fuerat, ut in Lys. v. 524. facile reponi poterat, etiam absque codd. ope, ex Æschyli versu, quem ex Edonis citat Scholiastes, sed mendose: sic autem legendus videtur:

τίς ποτ' ἔσθ' ὁ μουσόμαντις, ἄλαλος, ἁβροτὸς, ὃν σθένει;

278. ἐπέπτετο. Vulgo ἐπέπτατο. Vide supra 48. 90.

281. Vulgo sic legitur hic versus:

ἀλλὰ χ' οὗτος ἕτερος.—οὗτός ἐστι μὲν Φιλοκλέους.

Manifesto depravata scriptura, quum titubet versus in penultimo pede, qui pyrrichius est; nam in Φιλοκλέους secunda produci non potest. Vide not. ad Thesm. 169. Fluctuat etiam in codd. lectio. In membr. scriptum, οὗτος μέν ἐστι Φ. Allusio est ad Philoclis Tragici poëtæ drama *Tereum*, cui ænigmatice objicit Comicus, quod Sophoclis ejusdem argumenti drama in alium habitum inverterit. Nam Tereus in hac Comœdia eodem exhibebatur ornatu, quo in Sophoclis Tragœdia, ut supra monui. Ideo avem, quam Pisthetærus percontabatur, quænam illa foret, dicit Comicus Tereus, *Epopem esse filium Philoclis, Epopis nepotem, se vero postremi hujus Epopis* (cujus non nominatur pater) *avum esse, eadem nominum successione, qua in Calliæ prosapia alternis sibi succedebant Hipponici et Calliæ.* Vide Perizonium ad Æliani V. H. xiv. 16. Quia vero altera illa avis, epopi forma similis, fœda aspectu erat, ideo etiam salse Comicus epopem illum Philoclis filium esse fingit. Nam Philocles visu fœdus erat, sive quia προκέφαλος erat, sive ob quodvis aliud corporis vitium: utique fœdum eum fuisse constat e Comici versu in Thesm. 168.

ταῦτ' ἄρ' ὁ Φιλοκλῆς αἰσχρὸς ὢν αἰσχρῶς ποιεῖ.

Πε. Καλλίας ἄρ᾽ οὗτος οὕρνις ἐστίν· ὡς πτερορρυεῖ.
Ευ. ἅτε γὰρ ὢν γενναῖος, ὑπὸ τῶν συκοφαντῶν τίλλεται,
αἵ τε θήλειαι προσεκτίλλουσιν αὐτοῦ τὰ πτερά.
Πε. ὦ Πόσειδον, ὡς ἕτερος αὖ βαπτὸς ὄρνις οὑτοσί.
τίς ὀνομάζεταί ποθ᾽ οὗτος;
Επ. οὑτοσὶ κατωφαγᾶς.
Πε. ἔστι γὰρ κατωφαγᾶς τις ἄλλος, ἢ Κλεώνυμος;
πῶς ἂν οὖν Κλεώνυμός γ᾽ ὢν, οὐκ ἀπέβαλε τὸν λόφον;
ἀλλὰ μέντοι τίς ποθ᾽ ἡ λόφωσις ἡ τῶν ὀρνέων;
ἢ 'πὶ τὸν δίαυλον ἦλθον;
Ευ. ὥσπερ οἱ Κᾶρες μὲν οὖν
ἐπὶ λόφων οἰκοῦσιν, ὦ 'γάθ᾽, ἀσφαλείας οὕνεκα.
Πε. ὦ Πόσειδον, οὐχ ὁρᾷς ὅσον ξυνείλεκται κακὸν
ὀρνέων;
Ευ. ὦναξ Ἄπολλον, τοῦ νέφους. ἰοὺ, ἰού·
οὐδ᾽ ἰδεῖν ἔτ᾽ ἔσθ᾽ ὑπ᾽ αὐτῶν πετομένων τὴν εἴσοδον.
Πε. οὑτοσὶ πέρδιξ· ἐκεινοσί γε, νὴ Δί᾽, ἀτταγᾶς·
οὑτοσὶ δὲ πηνέλοψ· ἐκεινοσὶ δέ γ᾽ ἀλκυών.
Ευ. τίς γὰρ ἔσθ᾽ οὔπισθεν αὐτῆς;
Πε. ὅς τις ἐστί; κειρύλος.
Ευ. κειρύλος γάρ ἐστιν ὄρνις;
Πε. οὐ γάρ ἐστι Σποργίλος;
χ᾽ αὐτηί γε γλαύξ.
Ευ. τί φής; τίς γλαῦκ᾽ Ἀθήναζ᾽ ἤγαγε;
Πε. κίττα, τρυγὼν, κορυδὸς, ἐλεᾶς, ὑποθυμὶς, περιστερὰ,
νέρτος, ἱέραξ, φάττα, κόκκυξ, ἐρυθρόπους, κεβλήπυρις,

284. Facete in his versibus perstringitur Callias, qui paternas maximas opes dilapidaverat.

287. ὡς ἕτερος αὖ βαπτὸς—sic ad metri normam scriptum oportuit. Mendose vulgo αὖθις βαπτὸς—

290. Ales ille, si Cleonymus est, qui factum, ut ei crista non defluxerit, quemadmodum Cleonymo periit clypeus? Vide not. ad Nub. 680.

291. Male legitur hic versus in primariis editt. ut in cod. C. metro corrupto.

ἀλλὰ μέντοι τίς ποθ᾽ ἡ λόφωσις ἢ 'πὶ τῶν ὀρνέων;

Ant. Fracinus ex alio cod. edidit, ut est in membr.

ἀλλὰ μέντοι τίς ποθ᾽ ἡ λόφωσις ἔσθ᾽ ἢ 'πὶ τῶν ὀρνέων;

298. Distinctæ personæ ad fidem codd. A. B. nisi quod in iis avium declaratio Epopi tribuitur, cujus in locum quater Pisthetærum posui. Namque præter omnem verisimilitudinem ista, οὐ γάρ ἐστι Σποργίλος; Epops diceret.

299. κειρύλος. Vulgo κηρύλος. In membr. κιρύλος. Nostram lectionem tuentur veteres critici, merito: namque jocus perit, nisi per diphthongum nomen scribatur. Alluditur ad verbum κείρω, proprium artis, quam exercebat Sporgilus tonsor.

πορφυρὶς, κέρχνη, κολυμβὶς, ἀμπελὶς, φήνη, δρύοψ.
Ευ. ἰοὺ, ἰοὺ, τῶν ὀρνέων·
ἰοὺ, ἰοὺ, τῶν κοψίχων.
τίνα τόπον ἄρα νέμεται;
οἷα πιππίζουσι, καὶ τρέχουσι διακεκραγότες.
ἆρ' ἀπειλοῦσίν γε νῷν; οἴμοι, κεχήνασίν γέ τοι
καὶ βλέπουσιν εἰς σὲ κἀμέ.
Πε. τοῦτο μὲν κἀμοὶ δοκεῖ.
Χο. ποποποποποποποποποί·
ποῦ μ' ἄρ' ὃς ἐκάλεσε;
τίνα τόπον ἄρα νέμεται;
Επ. οὑτοσὶ πάλαι πάρειμι, κοὐκ ἀποστατῶ φίλων.
Χο. τιτιτιτιτιμπρού·
τίνα λόγον ἄρα ποτὲ
πρὸς ἐμὲ φίλον ἔχων;
Επ. κοινὸν, ἀσφαλῆ, δίκαιον, ἡδὺν, ὠφελήσιμον.
ἄνδρε γὰρ λεπτὼ λογιστὰ δεῦρ' ἀφῖχθον ὡς ἐμέ.
Χο. ποῦ; πᾶ; πῶς φῄς;
Επ. φήμ' ἀπ' ἀνθρώπων ἀφῖχθαι δεῦρο πρεσβύτα δύο·
ἥκετον δ' ἔχοντε πρέμνον πράγματος πελωρίου.
Χο. ὦ μέγιστον ἐξαμαρτὼν, ἐξ ὅτου 'τράφην ἐγὼ,
πῶς λέγεις;

304. πορφυρὶς, κέρχνη, κολυμβίς—Sic ob metrum legendum. Perperam vulgo κερχνῆς.

308. ἀπειλοῦσιν—κεχήνασιν ob metrum. Perperam vulgo ν paragogicum omissum.

315. Hos versus citat Suidas in πάρει, cujus notam proponam. πάρει, ἐλήλυθας, παραγίνου. τίνα λόγον ἄρα ποτὲ πρὸς ἐμὲ φίλ' ἔχων πάρει; κοινὸν, ἀσφαλῆ, δίκαιον, ἡδὺν, ὠφελήσιμον. Quod olim ille in hoc loco legebat πάρει, hodie in libris non comparet. Sane fatendum est, eo bene sententiam carere posse: nihilo tamen minus reponendum est. In tribus codd. unicum versum conficiunt male nobis distincti duo versiculi. Tetrameter est pæonicus, quem sic scribere et dimetiri oportet:

τίνα λόγον ἄ | ρα ποτὲ πρός γ' | ἐμὲ
φίλον ἔ | χων πάρει;

Perperam apud Suidam scriptum φίλ'. In tribus codd. ut in impressis, recte est φίλον. Tum πρός γ' ἐμὲ legendum, quod ipsa metri evincit ratio. Hoc errore admonitus, inquiro in binos superiores Chori versiculos 311. 312. qui perinde ac isti in tribus codd. unum conficiunt versum. Præterea in membr. scriptum, τίνα τόπον ἄρα ποτὲ νέμεται; In B. vocem ποτὲ quam primo omiserat, superne reposuit librarius minio scriptam. Versus itidem est tetrameter pæonicus, quem sic scribas et dimetiare:

ποῦ μ' ἄρ' ὃς ἐ | κάλεσε; τίνα | τόπον
ἄρα πο | τὲ νέμεται;

318. δεῦρ' ἀφῖχθον. Sinceram hanc lectionem e prava membr. scriptura elicui, in quibus ἀφῖχθαι. Vulgo ἀφίκονθ'. Perperam in B. λεπτολογιστὰ, quod, metro licet reclamante, quædam editt. habent. Duo alii λεπτὼ λογιστὰ, ut editt. veteres. In Vat. cod. Kusterus reperit λεπτοσοφιστὰ, unde vulgato præfert Dawesius λεπτὼ σοφιστά. At ego alterum retinendum censeo.

Επ. μήπω φοβηθῇς τὸν λόγον.
Χο. τί μ' εἰργάσω;
Επ. ἄνδρ' ἐδεξάμην ἐραστὰ τῆσδε τῆς ξυνουσίας.
Χο. καὶ δέδρακας τοῦτο τοὔργον;
Επ. καὶ δεδρακώς γ' ἥδομαι.
Χο. κᾆστὸν ἤδη ποῦ;
Επ. παρ' ὑμῖν, εἰ παρ' ὑμῖν εἴμ' ἐγώ.
Χο. ἔα, ἔα·
προδεδόμεθ', ἀνόσιά τ' ἐπάθομεν.
ὃς γὰρ φίλος ἦν, ὁμότροφά θ' ἡμῖν
ἐνέμετο πεδία παρ' ἡμῖν,
παρέβη μὲν θεσμοὺς ἀρχαίους,
παρέβη δ' ὅρκους ὀρνίθων·
ἐς δὲ δόλον ἐκάλεσεν, παρέβαλέν τ' ἐμὲ παρὰ
γένος ἀνόσιον, ὅπερ, ἐξότου γ' ἐγένετ', ἐπ' ἐμοὶ
πολέμιόν γ' ἐτράφη.
ἔστι πρὸς μὲν οὖν τὸν ὄρνιν ἡμῖν ὕστερος λόγος·
τὼ δὲ πρεσβύτα δοκεῖ μοι τώδε δοῦναι τὴν δίκην,
διαφορηθῆναί θ' ὑφ' ἡμῶν.
Πε. ὡς ἀπωλόμεσθ' ἄρα.
Ευ. αἴτιος μέντοι σὺ νῷν εἶ τῶν κακῶν τούτων μόνος.
ἐπὶ τί γάρ μ' ἐκεῖθεν ἦγες;
Πε. ἵν' ἀκολουθοίης ἐμοί.
Ευ. ἵνα μὲν οὖν κλάοιμι μεγάλα.
Πε. τοῦτο μὲν ληρεῖς ἔχων
κάρτα.
Ευ. πῶς;
Πε. κλαυσεῖ γάρ, ἢν ἅπαξ γε τὠ 'φθαλμὼ 'κκοπῇς.

326. παρ' ὑμῖν, εἰ παρ' ὑμῖν εἴμ' ἐγώ. Inepte vulgo παρ' ἡμῖν, εἰ παρ' ὑμῖν—

329. ὁμότροφά θ' ἡμῖν. Mendose ὁμότροφά τ' ἡμῖν.

334. In C. ut in impressis scriptum ὅπερ ἐξότ' ἐγένετό γ' ἐπ' ἐμοὶ—In A. B. ὅπερ ἐξότ' ἐγένετ' ἐπ' ἐμοὶ (mendose in A. ἐπ' ἐμοῦ).

336. Vulgo sic legitur hic versus:

πρὸς μὲν οὖν τὸν ὄρνιν ἡμῖν ἐστιν ὕστερος λόγος.

Corrupti sunt numeri, spondeo in tertia sede posito. Quippe ultima in ὄρνιν producitur, quod liquet e vv. 73. 512. 515. 561. 721. In suam ergo sedem reponendæ erant voces a librariis male inversæ:

ἔστι πρὸς μὲν οὖν τὸν ὄρνιν ἡμῖν ὕστερος λόγος.

338. ὡς ἀπωλόμεσθ' ἄρα. Vulgo mendosissime, et profligato metro, ὡς ἀπολούμεθ' ἄρα. Librariorumne an editorum stuporem magis mirer nescio. Nihil ad hunc versum adnotarunt belli nostri Critici. Quod reponendum erat, ipse suppeditavit Comicus. Vide Acharn. 338.

Χο. ἰὼ, ἰώ·
ἔπαγ', ἔπιθ', ἐπίφερε πολέμιον
ὁρμὰν φονίαν, πτέρυγά τε πάντα
ἐπίβαλε, περί τε κύκλωσαι·
ὡς δεῖ τώδ' οἰμώζειν ἄμφω
καὶ δοῦναι ῥύγχει φορβάν.
οὔτε γὰρ ὄρος σκιερὸν, οὔτε νέφος αἰθέριον,
οὔτε πολιὸν πέλαγός ἐστιν, ὅ τι δέξεται
τώδ' ἀποφυγόντε με.
ἀλλὰ μὴ μέλλωμεν ἤδη τώδε τίλλειν καὶ δάκνειν.
ποῦ 'σθ' ὁ ταξίαρχος; ἐπαγέτω τὸ δεξιὸν κέρας.
Ευ. τοῦτ' ἐκεῖνο· ποῖ φύγω δύστηνος;
Πε. οὗτος, οὐ μενεῖς;
Ευ. ἵν' ὑπὸ τούτων διαφορηθῶ;
Πε. πῶς γὰρ ἂν τούτους δοκεῖς
ἐκφυγεῖν;
Ευ. οὐκ οἶδ' ὅπως ἄν.
Πε. ἀλλ' ἐγώ τοι σοὶ λέγω,
ὅτι μένοντε δεῖ μάχεσθαι, λαμβάνειν τε τῶν χυτρῶν.
Ευ. τί δὲ χύτρα νώ γ' ὠφελήσει;
Πε. Γλαὺξ μὲν οὐ πρόσεισι νῷν.
Ευ. τοῖς δὲ γαμψώνυξι τοῖσδε;

345. πάντα. Sic bene A. B. In hoc ultimæ vocali superscripta η, quod declarat πάντα adverbium esse formæ Doricæ, pro πάντη, cujus ultima longa est: quod non intelligens metrorum enarrator, γε inepte addidit.

355. πῶς γὰρ ἂν τούτους δοκεῖς ἐκφυγεῖν; Pessime vulgo δοκῇς, quod ita solœcum est, ut nihil magis. Aliquatenus ferendum esset δοκοῖς. Sed particula ἂν non ad cogitandi verbum δοκεῖν pertinet: construenda est cum aoristo infinitivi ἐκφυγεῖν, cui significationem futuri tribuit. Vide not. ad Pl. 380. Hic πῶς δοκεῖς valet *quomodo putas?* aptum non esset *quomodo putares?* Alia res est, ubi post suppositionem, aut conditionem, in multimembri phrasi, particula ἂν cogitandi verbum afficit. Exemplo sit hic locus in Euripidis Hippolyto:

πόσους ΔΟΚΕΙΣ δὴ κάρτ' ἔχοντας εὖ
φρενῶν,
νοσοῦνθ' ὁρῶντας λέκτρα, μὴ δοκεῖν ὁρᾶν;
πόσους δὲ παισὶ πατέρας ἡμαρτηκόσι
ξυνεκκομίζειν Κύπριν; ἐν σοφοῖσι γὰρ
τάδ' ἐστὶ θνητῶν, λανθάνειν τὰ μὴ καλά.
οὐδ' ἐκπονεῖν τοι χρῆν βίον λίαν βροτούς·
οὐδὲ στέγην γὰρ, ᾗ κατηρεφεῖς δόμοι,
κανὼν ἀκριβώσει' ἄν· εἰς δὲ τὴν τύχην
πέσοῦσ', ὅσην σὺ, πῶς ἂν ἐκνεῦσαι ΔΟΚΟΙ;

Quomodo se tandem evasuram illinc speraret? Solœcum ibi esset δοκεῖ. Vide ad eum locum Præstantissimi Valckenarii notam p. 219 Monui ad Plutum in hac constructione sæpe librarios peccasse. Id apud Lucianum contigisse arbitror, cujus locum in Prometheo p. 28. sic lego: οὐ γὰρ ἂν ὠφελήσειεν αὐτὸ παρά γ' ἐμοὶ, ἡ καινότης, μὴ οὐχὶ συντετρίφθαι ἄμορφον ὄν. καὶ εἴγε μὴ οὕτω φρονοίην, ἄξιος ἂν μοι δοκοίην ὑπὸ ἑκκαίδεκα γυπῶν κείρεσθαι. Male ibi mea sententia legitur δοκῶ.

356. ἀλλ' ἐγώ τοι σοὶ λέγω. Sic bene A. B. Vulgo ἐγὼ τί σοι —

359. In B. prior pars hujus versus

Πε. τὸν ὀβελίσκον ἁρπάσας,
εἶτα κατάπηξον πρὸς αὐτόν.
Ευ. τοῖσι δ' ὀφθαλμοῖσι τί;
Πε. ὀξύβαφον ἐντευθενὶ πρόσθου λαβὼν, ἢ τρυβλίον.
Ευ. ὦ σοφώτατ', εὖ γ' ἀνεῦρες αὐτὸ, καὶ στρατηγικῶς·
ὑπερακοντίζεις σύ γ' ἤδη Νικίαν ταῖς μηχαναῖς.
Χο. ἐλελελεῦ· χώρει, κάθες τὸ ῥύγχος· οὐ μέλλειν ἐχρῆν.
ἕλκε, τίλλε, παῖε, δαῖρε, κόπτε πρώτην τὴν χύτραν.
Επ. εἰπέ μοι, τί μέλλετ', ὦ πάντων κάκιστα θηρίων,
ἀπολέσαι, παθόντες οὐδὲν, ἄνδρε, καὶ διασπάσαι,
τῆς ἐμῆς γυναικὸς ὄντε ξυγγενέε καὶ φυλέτα;
Χο. φεισόμεσθα γάρ τι τῶνδε μᾶλλον ἡμεῖς, ἢ λύκων;
ἢ τίνας τισαίμεθ' ἄλλους τῶνδ' ἂν ἐχθίους ἔτι;
Επ. εἰ δὲ τὴν φύσιν μὲν ἐχθροὶ, τὸν δὲ νοῦν εἰσὶν φίλοι,
καὶ διδάξοντές τι δεῦρ' ἥκουσιν ὑμᾶς χρήσιμον.
Χο. πῶς δ' ἂν οἵδ' ἡμᾶς τι χρήσιμον διδάξειάν ποτε,
ἢ φράσειαν, ὄντες ἐχθροὶ τοῖσι πάπποις τοῖς ἐμοῖς;
Επ. ἀλλ' ἀπ' ἐχθρῶν δῆτα πολλὰ μανθάνουσιν οἱ σοφοί.
ἡ γὰρ εὐλάβεια σώζει πάντα. παρὰ μὲν οὖν φίλου
οὐ μάθοις ἂν τοῦθ'· ὁ δ' ἐχθρὸς αὐτὸς ἐξηνάγκασεν.
αὐτίχ' αἱ πόλεις παρ' ἀνδρῶν ἔμαθον ἐχθρῶν, κοὐ φίλων,
ἐκπονεῖν θ' ὑψηλὰ τείχη, ναῦς τε κεκτῆσθαι μακράς.
τὸ δὲ μάθημα τοῦτο σώζει παῖδας, οἶκον, χρήματα.
Χο. ἔστι μὲν λόγων ἀκοῦσαι πρῶτον, ὡς ἡμῖν δοκεῖ,
χρήσιμον· μάθοι γὰρ ἄν τις κἀπὸ τῶν ἐχθρῶν σοφόν.
Πε. οἵδε τῆς ὀργῆς χαλᾶν εἴξασιν. ἄναγ' ἐπὶ σκέλος.
Επ. καὶ δίκαιόν γ' ἐστὶ, κἀμοὶ δεῖ νέμειν ὑμᾶς χάριν.

Euelpidi tributa, cum interrogationis nota: posteriori præfixa Pisthetæri persona, multo melius, quam in reliquis libris, ubi Euelpidi omnia continuantur.

362. ὦ σοφώτατ'—Sic tres codd. Male in impressis sine elisione σοφώτατε.—εὖ γ' ἀνεῦρες. Perperam in B. εὖ γὰρ εὗρες.

365. δαῖρε. Sic membr. bene. Vide not. ad Nub. 442.

370. τισαίμεθ'—Sic recte scriptum in tribus codd. Perperam in impressis, metro claudicante, τισαίμεσθ'.

373. οἵδ'—Mendose οἵ γ'. Scilicet ὅδε valet οὗτος; non vero ὅ γε.

377. οὐ μάθοις ἂν τοῦθ'—Sic bene Kusterus e Vat. cod. nisi quod τοῦτ' excudi passus est. Legebatur antea corruptis numeris, οὐ μάθοις ἂν οὐδὲν. Hoc modo scriptum est in C. atque etiam in B. Sed in hoc superne positum τοῦθ'—In membr. librarii errore τοῦδ'.

378. ἀνδρῶν ἔμαθον. Insertam vulgo particulam γε non agnoscunt A. B. Merito eam expunxi.

383. ἄναγ' ἐπὶ σκέλος. Hæc verba in omnibus libris Pisthetæro continuantur, recte: socio hæc dicit, qui in procinctu stat, paratus ad excipiendum avium impetum. Male ista intellexit Kusterus.

Χο. ἰὼ, ἰώ·
ἔπαγ', ἔπιθ', ἐπίφερε πολέμιον
ὁρμὰν φονίαν, πτέρυγά τε πάντα
ἐπίβαλε, περί τε κύκλωσαι·
ὡς δεῖ τώδ' οἰμώζειν ἄμφω
καὶ δοῦναι ῥύγχει φορβάν.
οὔτε γὰρ ὄρος σκιερὸν, οὔτε νέφος αἰθέριον,
οὔτε πολιὸν πέλαγός ἐστιν, ὅ τι δέξεται
τώδ' ἀποφυγόντε με.
ἀλλὰ μὴ μέλλωμεν ἤδη τώδε τίλλειν καὶ δάκνειν.
ποῦ 'σθ' ὁ ταξίαρχος; ἐπαγέτω τὸ δεξιὸν κέρας.
Ευ. τοῦτ' ἐκεῖνο· ποῖ φύγω δύστηνος;
Πε. οὗτος, οὐ μενεῖς;
Ευ. ἵν' ὑπὸ τούτων διαφορηθῶ;
Πε. πῶς γὰρ ἂν τούτους δοκεῖς
ἐκφυγεῖν;
Ευ. οὐκ οἶδ' ὅπως ἄν.
Πε. ἀλλ' ἐγώ τοι σοὶ λέγω,
ὅτι μένοντε δεῖ μάχεσθαι, λαμβάνειν τε τῶν χυτρῶν.
Ευ. τί δὲ χύτρα νώ γ' ὠφελήσει;
Πε. Γλαὺξ μὲν οὐ πρόσεισι νῷν.
Ευ. τοῖς δὲ γαμψώνυξι τοῖσδε;

345. πάντα. Sic bene A. B. In hoc ultimæ vocali superscripta η, quod declarat πάντα adverbium esse formæ Doricæ, pro πάντη, cujus ultima longa est: quod non intelligens metrorum enarrator, γε inepte addidit.

355. πῶς γὰρ ἂν τούτους δοκεῖς ἐκφυγεῖν; Pessime vulgo δοκῇς, quod ita solœcum est, ut nihil magis. Aliquatenus ferendum esset δοκοῖς. Sed particula ἂν non ad cogitandi verbum δοκεῖν pertinet: construenda est cum aoristo infinitivi ἐκφυγεῖν, cui significationem futuri tribuit. Vide not. ad Pl. 380. Hic πῶς δοκεῖς valet *quomodo putas?* aptum non esset *quomodo putares?* Alia res est, ubi post suppositionem, aut conditionem, in multimembri phrasi, particula ἂν cogitandi verbum afficit. Exemplo sit hic locus in Euripidis Hippolyto:

πόσους ΔΟΚΕΙΣ δὴ κάρτ' ἔχοντας εὖ
φρενῶν,
νοσοῦνθ' ὁρῶντας λέκτρα, μὴ δοκεῖν ὁρᾶν;
πόσους δὲ παισὶ πατέρας ἡμαρτηκόσι
ξυνεκκομίζειν Κύπριν; ἐν σοφοῖσι γὰρ
τάδ' ἐστὶ θνητῶν, λανθάνειν τὰ μὴ καλά.
οὐδ' ἐκπονεῖν τοι χρὴν βίον λίαν βροτούς·
οὐδὲ στέγην γὰρ, ᾗ κατηρεφεῖς δόμοι,
κανὼν ἀκριβώσει' ἄν· εἰς δὲ τὴν τύχην
πεσοῦσ', ὅσην σὺ, πῶς ἂν ἐκνεῦσαι ΔΟΚΟΙ;

Quomodo se tandem evasuram illinc speraret? Solœcum ibi esset δοκεῖ. Vide ad eum locum Præstantissimi Valckenarii notam p. 219 Monui ad Plutum in hac constructione sæpe librarios peccasse. Id apud Lucianum contigisse arbitror, cujus locum in Prometheo p. 28. sic lego: οὐ γὰρ ἂν ὠφελήσειεν αὐτὸ παρά γ' ἐμοὶ, ἡ καινότης, μὴ οὐχὶ συντετρίφθαι ἄμορφον ὄν. καὶ εἴγε μὴ οὕτω φρονοίην, ἄξιος ἄν μοι δοκοίην ὑπὸ ἑκκαίδεκα γυπῶν κείρεσθαι. Male ibi mea sententia legitur δοκῶ.

356. ἀλλ' ἐγώ τοι σοὶ λέγω. Sic bene A. B. Vulgo ἐγὼ τί σοι —

359. In B. prior pars hujus versus

Πε. τὸν ὀβελίσκον ἁρπάσας,
εἶτα πατάπηξον πρὸς αὐτόν.
Ευ. τοῖσι δ' ὀφθαλμοῖσι τί;
Πε. ὀξύβαφον ἐντευθενὶ πρόσθου λαβὼν, ἢ τρυβλίον.
Ευ. ὦ σοφώτατ', εὖ γ' ἀνεῦρες αὐτὸ, καὶ στρατηγικῶς·
ὑπερακοντίζεις σύ γ' ἤδη Νικίαν ταῖς μηχαναῖς.
Χο. ἐλελελεῦ· χώρει, κάθες τὸ ῥύγχος· οὐ μέλλειν ἐχρῆν.
ἕλκε, τίλλε, παῖε, δαῖρε, κόπτε πρώτην τὴν χύτραν.
Επ. εἰπέ μοι, τί μέλλετ', ὦ πάντων κάκιστα θηρίων,
ἀπολέσαι, παθόντες οὐδὲν, ἄνδρε, καὶ διασπάσαι,
τῆς ἐμῆς γυναικὸς ὄντε ξυγγενεῖ καὶ φυλέτα;
Χο. φεισόμεσθα γάρ τι τῶνδε μᾶλλον ἡμεῖς, ἢ λύκων;
ἤ τίνας τισαίμεθ' ἄλλους τῶνδ' ἂν ἐχθίους ἔτι;
Επ. εἰ δὲ τὴν φύσιν μὲν ἐχθροὶ, τὸν δὲ νοῦν εἰσὶν φίλοι,
καὶ διδάξοντές τι δεῦρ' ἥκουσιν ὑμᾶς χρήσιμον.
Χο. πῶς δ' ἂν οἵδ' ἡμᾶς τι χρήσιμον διδάξειάν ποτε,
ἢ φράσειαν, ὄντες ἐχθροὶ τοῖσι πάπποις τοῖς ἐμοῖς;
Επ. ἀλλ' ἀπ' ἐχθρῶν δῆτα πολλὰ μανθάνουσιν οἱ σοφοί.
ἡ γὰρ εὐλάβεια σώζει πάντα. παρὰ μὲν οὖν φίλου
οὐ μάθοις ἂν τοῦθ'· ὁ δ' ἐχθρὸς αὐτὸς ἐξηνάγκασεν.
αὐτίχ' αἱ πόλεις παρ' ἀνδρῶν ἔμαθον ἐχθρῶν, κοὐ φίλων,
ἐκπονεῖν θ' ὑψηλὰ τείχη, ναῦς τε κεκτῆσθαι μακράς.
τὸ δὲ μάθημα τοῦτο σώζει παῖδας, οἶκον, χρήματα.
Χο. ἔστι μὲν λόγων ἀκοῦσαι πρῶτον, ὡς ἡμῖν δοκεῖ,
χρήσιμον· μάθοι γὰρ ἄν τις κἀπὸ τῶν ἐχθρῶν σοφόν.
Πε. οἵδε τῆς ὀργῆς χαλᾶν εἴξασιν. ἄναγ' ἐπὶ σκέλος.
Επ. καὶ δίκαιόν γ' ἐστὶ, κἀμοὶ δεῖ νέμειν ὑμᾶς χάριν.

Euelpidi tributa, cum interrogationis nota: posteriori præfixa Pisthetæri persona, multo melius, quam in reliquis libris, ubi Euelpidi omnia continuantur.

362. ὦ σοφώτατ'—Sic tres codd. Male in impressis sine elisione σοφώτατε. —εὖ γ' ἀνεῦρες. Perperam in B. εὖ γὰρ εὗρες.

365. δαῖρε. Sic membr. bene. Vide not. ad Nub. 442.

370. τισαίμεθ'—Sic recte scriptum in tribus codd. Perperam in impressis, metro claudicante, τισαίμεσθ'.

373. οἵδ'—Mendose οἵ γ'. Scilicet οἵδε valet οὗτοι; non vero ὅ γε.

377. οὐ μάθοις ἂν τοῦθ'—Sic bene Kusterus e Vat. cod. nisi quod τοῦτ' excudi passus est. Legebatur antea corruptis numeris, οὐ μάθοις ἂν οὐδέν. Hoc modo scriptum est in C. atque etiam in B. Sed in hoc superne positum τοῦθ'— In membr. librarii errore τοῦδ'.

378. ἀνδρῶν ἔμαθον. Insertam vulgo particulam γε non agnoscunt A. B. Merito eam expunxi.

383. ἄναγ' ἐπὶ σκέλος. Hæc verba in omnibus libris Pisthetæro continuantur, recte: socio hæc dicit, qui in procinctu stat, paratus ad excipiendum avium impetum. Male ista intellexit Kusterus.

Χο. λέγειν κέλευέ μοι, λέγειν.
κλύειν γὰρ, ὧν σύ μοι λέγεις
λόγων, ἀνεπτέρωμαι.
Επ. ἄγε δὴ σὺ καὶ σὺ τὴν πανοπλίαν αὖ πάλιν
ταύτην λαβόντε, κρεμάσατον τύχῃ 'γαθῇ
εἰς τὸν ἰπνὸν εἴσω, πλησίον τοῦ 'πιστάτου.
σὺ δὲ τούσδ' ἐφ' οἷσπερ τοῖς λόγοις ξυνέλεξ' ἐγὼ,
φράσον, δίδαξον.
Πε. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὐκ,
ἢν μὴ διάθωνταί γ' οἵδε διαθήκην ἐμοὶ,
ἥνπερ ὁ πίθηκος τῇ γυναικὶ διέθετο,
ὁ μαχαιροποιὸς, μήτε δάκνειν τούτους ἐμὲ,
μήτ' ὀρχίπεδ' ἕλκειν, μητ' ὀρύττειν—
Χο. οὔ τι που
τὸν . . . ; οὐδαμῶς.
Πε. οὐκ· ἀλλὰ τὼ 'φθαλμὼ λέγω.
Χο. διατίθεμαι 'γωγε.
Πε. κατόμοσόν νυν ταῦτά μοι.
Χο. ὄμνυμ' ἐπὶ τούτοις, πᾶσι νικᾶν τοῖς κριταῖς,
καὶ τοῖς θεαταῖς πᾶσιν.
Πε. ἔσται ταυταγί.
Χο. εἰ δὲ παραβαίην, ἑνὶ κριτῇ νικᾶν μόνον.
Κη. ἀκούετε λεῴ· τοὺς ὁπλίτας νυνμενὶ
ἀνελομένους θὤπλ' ἀπιέναι πάλιν οἴκαδε,
σκοπεῖν δ' ὅ τι ἂν προγράφωμεν ἐν τοῖς πινακίοις.
Χο. δολερὸν μὲν ἀεὶ κατὰ πάντα δὴ τρόπον
πέφυκεν ἄνθρωπος. σὺ δ' ὅμως λέγε μοι.
τάχα γὰρ τύχοις ἂν

436. Varias nominis interpretationes afferunt veteres Critici, quarum hæc Kustero præ aliis placet: πήλινος Ἥφαιστος πρὸς τὰς ἑστίας ἱδρυμένος, ὡς ἔφορος τοῦ πυρός. Non minus tamen probabilis est illa, juxta quam ἐπιστάτης vocatur ξύλινόν τι πολλοὺς πασσάλους ἔχον, ἐξ οὗ οἱ μάγειροι ἀπεκρέμων, φασὶ, τὰ κρέατα, καὶ τὰ ἐργαλεῖα. Alii, forte verius, simpliciter exponunt τὸν χυτρόποδα, *la marmite*. Vide Eustathium ad Odyss. p. 1827. l. 44. ubi diversas hujus nominis significationes exsequitur.

438. οὐκ. Vulgo οὐ. Vide ad Lys. 873.

443. οὔ τι που τὸν . . . quod intelligit, reticet, scilicet πρωκτόν.

444. διατίθεμαι 'γωγε. Perperam vulgo διατίθεμ' ἔγωγε. Vide ad Thesm. 594.

445. Post ἐπὶ τούτοις, πᾶσι. Sic recte distinctum est in B. Non enim τούτοις refertur ad κριταῖς. ἐπὶ τούτοις valet *hac lege, hac conditione, ut, si fidem præstiterim, judicum omnium calculo, et spectatorum omnium applausu vincam.*

448. νυνμενὶ, una voce: male vulgo divisim νῦν μενί. Vide Kœnium ad Corinthum p. 56.

449. θὤπλ'. Perperam vulgo θ' ὅπλ'. α ο in ω coalescunt. Vide ad Lys. 277.

χρηστὸν ἐξειπὼν, ὅ τι μοι παρορᾷς, ἢ
δύναμίν τινα μείζω
παραλειπομένην ὑπ' ἐμῆς φρενὸς
ἀξυνέτου· σὺ δὲ τοῦθ' ὁρᾷς. λέγ' εἰς κοινόν.
ὃ γὰρ ἂν σὺ τύχῃς μοι
ἀγαθὸν πορίσας, τοῦτο κοινὸν ἔσται.
ἀλλ' ἐφ' ὅτῳ περ πράγματι τὴν σὴν ἥκεις γνώμην ἀναπείσας,
λέγε θαῤῥήσας· ὡς τὰς σπονδὰς οὐ μὴ πρότερον παραβῶμεν.

Πεισθέταιρος.

καὶ μὴν ὀργῶ, νὴ τὸν Δία, καὶ προπεφύραται λόγος εἷς μοι,
ὃν διαμάττειν οὐ κωλύει. φέρε παῖ στέφανον· καταχεῖσθαι
κατὰ χειρὸς ὕδωρ φερέτω ταχύ τις.

Εὐελπίδης.

δειπνήσειν μέλλομεν, ἢ τί;

Πεισθέταιρος.

μὰ Δί', ἀλλὰ λέγειν ζητῶ τι πάλαι μέγα, καὶ λαρινὸν ἔπος τι,
ὅ τι τὴν τούτων θραύσει ψυχήν. οὕτως ὑμῶν ὑπεραλγῶ,
οἵ τινες ὄντες πρότερον βασιλῆς - - -

Χορός.

ἡμεῖς βασιλῆς; τίνος;

Πεισθέταιρος.

ὑμεῖς,
πάντων ὁπόσ' ἐστὶν, ἐμοῦ πρῶτον, τουδὶ, καὶ τοῦ Διὸς αὐτοῦ.
ἀρχαιότεροι πρότεροί τε Κρόνου, καὶ Τιτάνων ἐγένεσθε,
καὶ γῆς.

454. ὅ τι μοι παρορᾷς. Id est ὅ τι ὁρᾷς παρ' ἐμοί. *Quod mihi inesse vides.* Mirum in modum se torquet Abreschius ad Aristænetum p. 240. ut constructionem expediat, quam sic, multa supplens, quæ minime desiderantur, instituit: τάχα γὰρ τύχοις ἂν ἐξειπὼν χρηστόν τι, ὃ ὁρᾷς παρὰ τὸ ἐμοὶ ἑωραμένον.

460. ἀλλ' ἐφ' ὅτῳ περ πράγματι τὴν σὴν ἥκεις γνώμην ἀναπείσας. Voces in impressis et in scriptis etiam libris inversæ cum metri ruina. Sic vulgo legitur:

ἀλλ' ἐφ' ὅτῳ περ ἂν ἥκεις τὴν σὴν πράγματι γνώμην ἀναπείσας.

Ultima in πράγματι male corripitur ante literas γν. Deinde quid sibi velit istud ἂν, nemo dixerit: id membr. non agnoscunt, in quibus scriptum ἐφ' ὅτῳ περ ἥκεις. In duobus aliis ἐφ' ὅτῳ περ ἂν ἥκεις. Sed in B. subducta minio lineola indicat ἂν delendum esse. Optime itaque Dawesius, quem merito sequor, lectionem reconcinnavit. Numerosus est et molliter fluens tetrameter: alterum vero, si quis forte contendat nihil in eo esse quod metricæ legi adversetur, fatebitur tamen durum et scabrum esse.

464. δειπνήσειν. Male hoc vulgo Choro tribuitur. Non melius nota margini cod. C. apposita Tereum seu Epopem hæc loqui facit. In membr. nulla adscripta persona. Sunt vero hæc verba Euelpidis, ut lusus et dicteria omnia hujus colloquii. In sequentibus personas partim ad codd. fidem, partim ad decori rationem distinxi. Varietatum in hac re commemoratione lectori tædiosus non ero.

467. βασιλῆς. Male in tribus codd. βασιλεῖς.

Χορός.

καὶ γῆς;

Πεισθέταιρος.

νὴ τὸν Ἀπόλλω.

Χορός.

τουτὶ, μὰ Δί', οὐκ ἐπεπύσμην.

Πεισθέταιρος.

ἀμαθὴς γὰρ ἔφυς, κοὐ πολυπράγμων, οὐδ' Αἴσωπον πεπάτηκας,
ὃς ἔφασκε λέγων κορυδὸν πάντων πρώτην ὄρνιθα γενέσθαι,
προτέραν τῆς γῆς· κἄπειτα νόσῳ τὸν πατέρ' αὐτῆς ἀποθνήσκειν·
γῆν δ' οὐκ εἶναι· τὸν δὲ προκεῖσθαι πεμπταῖον· τὴν δ' ἀποροῦσαν
ὑπ' ἀμηχανίας, τὸν πατέρ' αὐτῆς ἐν τῇ κεφαλῇ κατορύξαι.

Εὐελπίδης.

ὁ πατὴρ ἄρα τῆς κορυδοῦ νυνὶ κεῖται τεθνεὼς Κεφαλῆσιν.

Ἔποψ.

οὐκοῦν δῆτ', εἰ πρότεροι μὲν γῆς, πρότεροι δὲ θεῶν ἐγένοντο,
ὡς πρεσβυτάτων ὄντων, αὐτῶν ὀρθῶς ἔσθ' ἡ βασιλεία.

Εὐελπίδης.

νὴ τὸν Ἀπόλλω· πάνυ τοίνυν χρὴ ῥύγχος βόσκειν σε τολοιπόν·
ὡς οὐ ταχέως ἀποδώσει Ζεὺς τὸ σκῆπτρον τῷ δρυκολάπτῃ.

Πεισθέταιρος.

ὡς δ' οὐχὶ θεοὶ τῶν ἀνθρώπων τοίνυν ἦρχον τὸ παλαιὸν,
ἀλλ' ὄρνιθες, κἀβασίλευον, πόλλ' ἐστὶ τεκμήρια τούτων.
αὐτίκα δ' ὑμῖν πρῶτ' ἐπιδείξω τὸν ἀλεκτρυόν', ὡς ἐτυράννει,
ἦρχέ τε Περσῶν, πρῶτον πάντων, Δαρείου καὶ Μεγαβύζου·
ὥστε καλεῖται Περσικὸς ὄρνις, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἔτ' ἐκείνης.

Εὐελπίδης.

διὰ ταῦτ' ἄρ' ἔχων καὶ νῦν, ὥσπερ Βασιλεὺς ὁ Μέγας, διαβάσκει
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὴν κυρβασίαν, τῶν ὀρνίθων μόνος, ὀρθήν.

Πεισθέταιρος.

οὕτω δ' ἴσχυσέ τε, καὶ μέγας ἦν τότε καὶ πολὺς, ὥς' ἔτι καὶ νῦν,
ὑπὸ τῆς ῥώμης τῆς τότ' ἐκείνης, ὁπόταν μόνον ὄρθριον ᾄσῃ,

470. τουτί. Membr. ταυτί.

476. Allusio ad pagum Atticæ, cui nomen Κεφαλή. Vide Meursium de Pop. Att.

481. ὡς δ' οὐχὶ θεοὶ τῶν ἀνθρώπων τοίνυν ἦρχον τὸ παλαιόν. Primo in tribus codd. et in primariis editt. scriptum est ὡς δ' οὐχί. Media particula in recentioribus perperam omissa est. Tum in libris omnibus inversus est vocum ordo, contra anapæsticorum commatum legem, hoc modo :

ὡς δ' οὐχὶ θεοὶ τοίνυν τῶν ἀνθρώπων ἦρχον τὸ παλαιόν.

489. ὄρθριον. Sic C. ut impressi, recte. In membr. ὄρθιον. Sic etiam in B.

ἀνακπηδῶσιν πάντες ἐπ' ἔργον, χαλκῆς, κεραμῆς, σκυλοδέψαι,
σκυτῆς, βαλανῆς, ἀλφιταμοιβοὶ, τορνευτασπιδολυροπηγοί·
οἱ δὲ βαδίζουσ' ὑποδησάμενοι νύκτωρ.

Εὐελπίδης.

ἐμὲ τοῦτό γ' ἐρώτα.
χλαῖναν γὰρ ἀπώλεσ' ὁ μόχθηρος Φρυγίων ἐρίων διὰ τοῦτον.
ἐς δεκάτην γάρ ποτε παιδαρίου κληθεὶς, ὑπέπινον ἐν ἄστει,
κᾆρτι καθεῦδον· καὶ πρὶν δὲ πιεῖν τοὺς ἄλλους, οὗτος ἄρ' ᾖσε·
κἀγὼ νομίσας ὄρθρον, ἐχώρουν Ἁλιμουντάδε, κᾆρτι προκύπτω
ἔξω τείχους, καὶ λωποδύτης παίει ῥοπάλῳ με τὸ νῶτον·
κἀγὼ πίπτω, μέλλω τε βοᾷν· ὁ δ' ἀπέβλισε θοἰμάτιόν μου.

Πεισθέταιρος.

ἴκτινος δ' οὖν τῶν Ἑλλήνων ἦρχεν τότε, κἀβασίλευε.

Ἔποψ.

τῶν Ἑλλήνων;

Πεισθέταιρος.

καὶ κατέδειξεν πρῶτός γ' οὗτος βασιλεύων
προκυλινδεῖσθαι τοῖς ἰκτίνοις.

Εὐελπίδης.

νὴ τὸν Διόνυσον, ἔγωγ' οὖν
ἐκυλινδούμην ἴκτινον ἰδών· κᾆθ' ὕπτιος ὢν ἀναχάσκων,
ὀβολὸν κατεβρόχθισα· κᾆτα κενὸν τὸν θύλακον οἴκαδ' ἀφεῖλκον.

a prima manu; sed ϱ superne additum. Vide ad Conc. 739.

490. σκυλοδέψαι. Mendose vulgo σκυτοδέψαι. Vide ad Thesm. 56. et Pl. 514.

495. κᾆρτι καθεῦδον. Vide ad Conc. 302. Male autem κᾆρτι 'κάθευδον. In A. B. sine apostropho scriptum κᾆρτι κάθευδον.—καὶ πρὶν δὲ πιεῖν τοὺς ἄλλους—Vulgo καὶ πρὶν δειπνεῖν. In membr. καὶ πρὶν δὲ πίνειν—unde veram lectionem restitui. πιεῖν primam corripit, quæ in πίνειν producitur. Hæc ejusdem verbi tempora sæpissime ab ignaris prosodiæ librariis commutata, quod et editores nonnunquam fugit. Vide Bentleii emendatt. in Menandrum p. 77. ad hos versus:

οὐ γὰρ τὸ πλῆθος, ἂν σκοπῇ τις, τοῦ ποτοῦ
ποιεῖ παροινεῖν, τοῦ πιόντος δ' ἡ φύσις.—
χαλεπὸν, ὅταν τις ὢν πίῃ πλέον λαλῇ.

ubi perperam πίνοντος et πίνῃ editum fuerat.

496. Ἁλιμοῦς, pagus Atticæ. Vide Meursium libro modo laudato.—κᾆρτι προκύπτω—Sic tres codd. ut Kusterus e Vat. edidit. Antea legebatur κᾆτι—

498. μέλλω τε βοᾷν. In membr. μέλλων τε βοᾷν. In C. μέλλω δὲ βοᾷν. Omnes ὁδ' ut primariæ editt. Suspicari quis inde possit poëtam scripsisse,

—μέλλων τε βοᾷν, ὁδ' ἀπέβλισε θοἰμάτιόν μου.

pro μέλλοντός μου βοᾷν. Sed major in vulgata lectione perspicuitas.

500. καὶ κατέδειξεν πρῶτός γ' οὗτος βασιλεύων. Vulgo κατέδειξέν γ' οὗτος πρῶτος. Nostra lectio est in membr. nisi quod fulcrum, seu particula γε, ibi deest.

Πεισθέταιρος.

Αἰγύπτου δ' αὖ καὶ Φοινίκης πάσης κόκκυξ βασιλεὺς ἦν·
χὤπόθ' ὁ κόκκυξ εἴποι κόκκυ, τότε γ' οἱ Φοίνικες ἅπαντες
τοὺς πυροὺς ἂν καὶ τὰς κριθὰς ἐν τοῖς πεδίοις ἐθέριζον.

Εὐελπίδης.

τοῦτ' ἄρ' ἐκεῖν' ἦν τοὔπος ἀληθῶς· ΚΟΚΚΥ, ΨΩΛΟΙ
ΠΕΔΙΟΝΔΕ.

Πεισθέταιρος.

ἦρχον δ' οὕτω σφόδρα τὴν ἀρχήν, ὥστ' εἴ τις καὶ βασιλεύοι
ἐν ταῖς πόλεσιν τῶν Ἑλλήνων, Ἀγαμέμνων, ἢ Μενέλαος,
ἐπὶ τῶν σκήπτρων ἐκάθητ' ὄρνις, μετέχων ὅ τι δωροδοκοίη.

Εὐελπίδης.

τουτὶ τοίνυν οὐκ ᾔδη 'γώ· καὶ δῆτά μ' ἐλάμβανε θαῦμα,
ὁπότ' ἐξέλθοι Πρίαμός τις ἔχων ὄρνιν ἐν τοῖσι τραγῳδοῖς·
ὁ δ' ἄρ' ἑστήκει τὸν Λυσικράτη τηρῶν, ὅ τι δωροδοκοίη.

Πεισθέταιρος.

ὃ δὲ δεινότατόν γ' ἐστὶν ἁπάντων, ὁ Ζεὺς γὰρ ὁ νῦν βασιλεύων
αἰετὸν ὄρνιν ἕστηκεν ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, βασιλεὺς ὤν·
ἡ δ' αὖ θυγάτηρ, γλαῦχ'· ὁ δ' Ἀπόλλων, ὥσπερ θεράπων,
ἱέρακα.

Εὐελπίδης.

νὴ τὴν Δήμητρ', εὖ ταῦτα λέγεις. τίνος οὕνεκα ταῦτ' ἄρ' ἔχουσιν;

Πεισθέταιρος.

ἵν', ὅταν θύων τις, ἔπειτ' αὐτοῖς ἐς τὴν χεῖρ', ὡς νόμος ἐστὶ,
τὰ σπλάγχνα διδῷ, τοῦ Διὸς αὐτοὶ πρότεροι τὰ σπλάγχνα
λάβωσιν.

505. *τότε γ' οἱ Φοίνικες ἅπαντες.* Sic bene Kusterus in notis. Vulgo, titubante versu, *τόθ' οἱ*—In B. *τότ' αὖ οἱ*, quod non procedit. Ultima in *κόκκυ* longa est. Vide Ran. 1384.

511. *οὐκ ᾔδη 'γώ.* Sic in A. B. ut Kusterus edidit e Vat. Antea legebatur *οὐκ ᾔδειν 'γώ.* Hoc procul dubio in codd. suis repererant primi editores: unde colligi potest Atticam illam formam *ᾔδη* infinitis in locis a librariis obliteratam fuisse, siquidem ei ne quidem hic pepercerunt, ubi solam eam metrum admittebat, proindeque a viris doctis bene eam ubique reponi. Vide not. ad Nub. 329. In B. scriptum *τουτὶ τοίνυν γ' οὐκ οἶδ' ἐγώ.* In duobus aliis *τοίνυν οὐκ*, bene omisso *γε*.

513. *ὁ δ' ἄρ' ἑστήκει.* Sic tres codd. In impressis *ὁ δ' ἀνεστήκει.*

515. *αἰετὸν ὄρνιν ἕστηκεν ἔχων.* Hoc voces ordine collocari debuerunt. Vulgo perverse legitur, *αἰετὸν ἕστηκ' ὄρνιν ἔχων*, quo pacto iambus est in quarto pede. In membr. scriptum *αἰετὸν ἕστηκεν ὄρνιν ἔχων.*

517. *τίνος οὕνεκα ταῦτ' ἄρ' ἔχουσιν;* Sic A. B. ut Kusterus e Vat. edidit. Antea legebatur *τίνος οὖν ἕνεκα.* In C. scriptum *τίνος γὰρ ἕνεκα*—

519. *τὰ σπλάγχνα διδῷ.* Perperam vulgo *διδοῖ.* Pendet hoc verbum ab

ὤμνυ τ' οὐδεὶς ἀνθρώπων τότε θεόν· ἀλλ' ὄρνιθας ἅπαντες.
Λάμπων δ' ἔτι καὶ νῦν ὄμνυσιν τὸν χῆν', ὅταν ἐξαπατᾷ τι.
οὕτως ὑμᾶς πάντες πρότερον μεγάλους, ἁγίους τ' ἐνόμιζον·
νῦν δ' ἀνδράποδ', ἠλιθίους, Μανᾶς.
ὥσπερ δ' ἤδη τοὺς μαινομένους,
βάλλουσ' ὑμᾶς, κἀν τοῖς ἱεροῖς.
πᾶς τις ἐφ' ὑμῖν ὀρνιθευτὴς
ἵστησι βρόχους, παγίδας, ῥάβδους,
ἕρκη, νεφέλας, δίκτυα, πηκτάς·
εἶτα λαβόντες πωλοῦσ' ἀθρόους.
οἱ δ' ὠνοῦνται βλιμάζοντες·
κοὐδ' εὖν, εἴπερ ταῦτα δοκεῖ δρᾷν,

ὅταν, quod subjunctivum regit. Forma autem contracta subjunctivi διδοῖ a διδόω nescio an quispiam usus fuerit.

520. *ὤμνυ τ' οὐδεὶς ἀνθρώπων τότε θεόν.* Ut Nub. 1227. *καὶ, νὴ Δί', ἀποδώσειν γ' ἐπόμνυς τοὺς θεούς.* Mœris: *ὀμνύναι, Ἀττικῶς. ὀμνύειν, Ἑλληνικῶς.* Thomas: *ὄμνυμι, οὐκ ὀμνύω.* Alterum est ex librariorum errore, ut *διαπετάννυ*, quod in Lys. 733. ante nos legebatur.

521. *Λάμπων δ' ἔτι καὶ νῦν ὄμνυσιν τὸν χῆν', ὅταν ἐξαπατᾷ τι.* In impressis sic legitur hic versus:

Λάμπων δ' ὄμνυσιν ἔτι καὶ νῦν τὸν χῆν',
ὅταν ἐξαπατᾷ τις τί.

Primo quia verbum *ἐξαπατᾷ* manifesto ad nomen *Λάμπων* refertur, nemo non videt indefinitum *τις*, quod sententiam non minus quam metrum turbat, ineptissime infertum fuisse, delerique debuisse: non comparet in A. B. Deinde in tertia sede pes est tribrachys. In B. constant numeri: *Λάμπων δ' ὄμνυσίν γ' ἔτι καὶ νῦν.* Sed fulcrum librario debetur. In membr. syllaba deficit, et pro tribrachy pyrrichius est: *Λάμπων δ' ὄμνυσ' ἔτι καὶ νῦν.* Remedium non alibi quærendum erat, quam in restitutione sinceri vocum ordinis: *Λάμπων δ' ἔτι καὶ νῦν ὄμνυσιν.* Id ut facillimum, ita certissimum est. Quia dissolutis incedit pedibus versus anapæsticus, in quo per singulos pedes, vel saltem per singulas dipodias pars orationis absolvitur, sæpissime in hoc metro peccarunt librarii, vocum ordinem invertendo. Festiva Kusteri nota prætermittenda non est: *Ut versus recte se habeat, legendum est:*

Λάμπων δ' ὄμνυσιν ἔτι καὶ νυνὶ τὸν χῆν',
ὅταν ἐξαπατᾷ τι.

Prior correctio, νυνὶ pro νῦν, est EX INGENIO; *at posterior, ἐξαπατᾷ τι, omissa vocula τις, ex Ms. Vat. U.* At vero, ô bone, *ingenio* tuo male utere. Mallem non ita *ingeniosum* te fuisse, et syllabarum quantitates paulo melius didicisse. *ὄμνυσιν* tibi dactylus est: atqui mediam semper producit. Thesm. 272.

ὄμνυμι τοίνυν αἰθέρ', οἴκησιν Διός.

Idem est syllabæ modulus in tertia ac in prima singulari. In duali vero et in plurali analogiam sequitur reliquorum verborum in *μι*. Ut *τίθησι, δίδωσι, ἵστησι,* sic *ὄμνυσι* media longa: ut *τίθετε, δίδοτε, ἵστατε,* sic *ὄμνυτε* media brevi. Nub. 248.

ἡμῖν νόμισμ' οὐκ ἔστι—τῷ δ' ἄρ' ὄμνυτ',
ἤ—

In præstantissima autem illa tantisque elata laudibus editione Berglero-Burmanniana pessima priorum lectio servata fuit, nec ad hunc versum quicquam adnotatum.

525. *βάλλουσ' ὑμᾶς, κἀν τοῖς ἱεροῖς.* Euripidis Ionem respicit, in quo dramate Ion aves e Delphico templo abigit, sagittisque petit. Sic ipse v. 106. loquitur:

πτηνῶν τ' ἀγέλας,
αἳ βλάπτουσιν σέμν' ἀναθήματα,
τόξοισιν ἐμοῖς φυγάδας θήσομεν.

et 172.

τίς ὅδ' ὀρνίθων καινὸς προσέβα;
μῶν ὑπὸ θριγκοὺς εὐναίας
καρφηρὰς θήσων τέκνοις;
ψαλμοί σ' εἴρξουσιν τόξων.

528. Suidas in *πηκτή. καὶ πηκταὶ, θηρευτικὸν ὄργανον παρ' Ἀριστοφάνει.*

ὀπτησάμενοι παρέθενθ' ὑμᾶς,
ἀλλ' ἐπικνῶσιν τυρὸν, ἔλαιον,
σίλφιον, ὄξος, καὶ τρίψαντες
κατάχυσμ' ἕτερον γλυκὺ καὶ λιπαρὸν,
κᾆπειτα κατεσκέδασαν θερμὸν
τοῦτο καθ' ὑμῶν
αὐτῶν, ὥσπερ κενεβρείων.

Χο. πολὺ δὴ, πολὺ δὴ χαλεπωτάτους λόγους
ἤνεγκας, ἄνθρωφ'· ὡς ἐδάκρυσά γ' ἐμῶν
πατέρων κάκην, οἳ,
τάσδε τὰς τιμὰς προγόνων παραδόντων,
ἐπ' ἐμοῦ κατέλυσαν.
σὺ δ' ἐμοὶ κατὰ δαίμονα, καὶ κατὰ
συντυχίαν ἀγαθὴν ἥκεις ἐμοὶ σωτήρ.
ἀναθεὶς γὰρ ἐγώ σοι
τὰ νεόττια, κἀμαυτὸν, οἰκήσω δή.
ἀλλὰ τί χρὴ δρᾶν, σὺ δίδασκε παρών· ὡς ζῆν οὐκ ἄξιον ἡμῖν,
εἰ μὴ κομιούμεθα παντὶ τρόπῳ τὴν ἡμετέραν βασιλείαν.

532. ὀπτησάμενοι. Subauditur μόνον, cujus adverbii frequentissimam esse ellipsin monui ad Conc. 342. Æschines c. Tim. p. 91. οὐκ ἠγνόουν, ὅτι ὑπερόψεται τὸν ὅρκον, ὦ Ἀθηναῖοι· ἀλλὰ καὶ προεῖπον ὑμῖν. Ad quem locum facete Reiskius: *pro οὐ μόνον οὐκ ἠγνόουν. Sed illi breviloquentiæ studiosi Attici solent illud οὐ μόνον similibu huic locis omittere,* ME QUIDEM HAUD PROBANTE. *Verum ita solent.* O male factum, quod Periclis ætate Reiskius non vixerit! Quam bene ille sermonem constituisset Atticum!

538. κενεβρείων. Suidas: θνησιμαίων. κενέβρεια γὰρ τὰ νεκριμαῖα, κατὰ ἐναλλαγὴν στοιχείων. Hesych. κενέβρεια. τὰ θνησίδια, καὶ νεκριμαῖα κρέατα. Galenus per diphthongum scribit κενέβρεια. Locum dabimus in supplemento fragmentorum.

Vulgo scriptum est κενεβρίων, ita flagitante metro. Infinitis in nominibus desinentibus in ειος, εια, ειον, Attici ε diphthongi eximunt; sed tum quod remanet ι breve est, ut in ἱερία, βάκχιος, ὀπτάνιον, ὀρνίθιος. Proinde κενεβρίων, cujus usus, ubi correptam syllabam metri lex flagitat, hic pro κενεβρείων stare non potest.

539. Hi versus antistrophici sunt, et respondent strophæ, quæ incipit v. 451. Quandoquidem Kusterus, aliique ante et post eum, ista distinguere instituerant, priore in loco Strophæ titulum, in hoc vero Antistrophæ ponere debebant, ut sibi saltem constarent. Nec id omisisset Kusterus, si primarias inspexisset editt. quarum in recensendo textu fidem secutum se fuisse mentitur. Prorsus inutiles sunt isti tituli textum fœde intersecantes: nihilo tamen minus naturam horum versuum dignoscere oportebat, qua perspecta facile erat animadvertere, secundum antistrophæ perperam vulgo in duos versiculos divisum esse. Congruit versui 452. et ita digestus est in tribus codd. ut eum exhibui.

543. ἐπ' ἐμοῦ, *me vivente, mea ætate.* Perperam in membr. ἐπ' ἐμοί.

544. σὺ δ' ἐμοὶ κατὰ δαίμονα, καὶ κατὰ—Posterius κατὰ in libris omnibus omissum librariorum negligentia, quibus ad syntaxin inutile visum est: et ita quidem res est, sed ad metrum omnino necessarium est.

Πεισθέταιρος.

καὶ δὴ τοίνυν πρῶτα διδάσκω μίαν ὀρνίθων πόλιν εἶναι·
κἄπειτα τὸν ἀέρα πάντα κύκλῳ, καὶ πᾶν τουτὶ τὸ μεταξὺ,
περιτειχίζειν μεγάλαις πλίνθοις ὀπταῖς, ὥσπερ Βαβυλῶνα.

Ἔποψ.

ὦ Κεβριόνη, καὶ Πορφυρίων, ὡς σμερδαλέον τὸ πόλισμα.

Πεισθέταιρος.

κἄπειδὰν τοῦτ' ἐπανεστήκῃ, τὴν ἀρχὴν τὸν Δί' ἀπαιτεῖν.
κἂν μὲν μὴ φῇ, μηδ' ἐθελήσῃ, μηδ' εὐθὺς γνωσιμαχήσῃ,
ἱερὸν πόλεμον πρωὐδᾶν αὐτῷ, καὶ τοῖσι θεοῖσιν ἀπειπεῖν
διὰ τῆς χώρας τῆς ὑμετέρας ἐστυκόσι μὴ διαφοιτᾶν,
ὥσπερ πρότερον μοιχεύσοντες τὰς Ἀλκμήνας κατέβαινον,
καὶ τὰς Ἀλόπας, καὶ τὰς Σεμέλας· ἤνπερ δ' ἐπίωσ', ἐπιβάλλειν
σφραγῖδ' αὐτοῖς ἐπὶ τὴν ψωλὴν, ἵνα μὴ βινῶσ' ἔτ' ἐκείνας.
τοῖς δ' ἀνθρώποις ὄρνιν ἕτερον πέμψαι κήρυκα κελεύω,
ὡς ὀρνίθων βασιλευόντων, θύειν ὄρνισι τολοιπόν·
κἄπειτα θεοῖς ὕστερον αὖθις. προσνείμασθαι δὲ πρεπόντως
τοῖσι θεοῖσιν τῶν ὀρνίθων, ὃς ἂν ἁρμόζῃ καθ' ἕκαστον.
ἢν Ἀφροδίτῃ θύῃ, κριθὰς ὄρνιθι φαληρίδι θύειν·

553. ὦ Κεβριόνη. Sic legendum, nisi forte hæc verba e Dorico quodam carmine transsumsit Comicus, quod probabile non est. Vulgo Κεβριόνα, qui vocativus a recto Κεβριόνης ultimam corripit.

554. κἄπειδάν. Sic recte B. Vulgo κἄπειτ' ἄν.

557. ἐστυκόσι. Sic bene Berglerus e Kusteri nota edidit. Codd. etiam male ἑστηκόσι.

560. ἐπὶ τὴν ψωλήν. In B. C. ἐπὶ τὴν κωλῆν, quod consideratione dignum. Quemadmodum hæ voces hic commutatæ fuerunt, idem contingere potuit Nub. 989. 1018. ubi forte melius legeretur, τῆς ψωλῆς, et ψωλὴν μεγάλην. Sin quod ibi legitur sincerum est, ex hoc loco significatio nomini κωλῇ tributa adstrui et confirmari potest, et hoc e duobus codd. recipiendum est. ψωλὴν est in membr. sicque primus edidit Ant. Fracinus. In duabus primariis editt. est κωλῆν. Si res meo arbitrio permittatur, et hic et in duobus Nubium versibus ψωλὴν prætulerim. — ἔτ' ἐκείνας. Sic B. C. In membr. male ἔτ' εἰς ἐκείνας. Vulgo ἔτι κείνας.

564. τοῖσι θεοῖσιν. Sic ob metrum legendum, et emendate scriptum est in B. Tum ὃς ἂν ἁρμόζῃ recte scriptum in tribus codd. Vulgo τοῖσι θεοῖσι τῶν ὀρνίθων ὃ ἂν ἁρμόζῃ.

565. Vocem πυροὺς in duobus continuis versibus repeti, longe est ineptissimum, ubi singulis diis singulæ contribuuntur aves, quarum unicuique diversum quid offerendum est. In alterutro versu vocem illam πυροὺς ab oscitante librario pro sincera alia ex altero versu repetitam fuisse, statim quivis deprehendere potest. Aio in priorem versum male eam intrusam fuisse. φαληρίδι avi, quam Bœotus in Ach. 875. e sua dialecto φαλαρίδα appellat, quid apud nos Gallos sit nominis, haud ego dixero. Adeat naturæ peritos qui id scire volet. Sed quia Veneri consociatur, lascivam esse oportet, cui proinde nihil magis offerri convenit, quam κριθὰς, *hordea*, quia id nomen ambiguæ significationis est, unde more suo jocum captat Comicus, gratam Veneri mentulam innuens. Præterea in alimentis avibus præbendis

ἢν δὲ Ποσειδῶνί τις οἶν θύῃ, νήττῃ πυροὺς καθαγίζειν·
ἢν δ' Ἡρακλέει τις βοῦν, λάρῳ ναστοὺς θύειν μελιτοῦντας·
κἂν Διὶ θύῃ βασιλεῖ κριὸν, βασιλεύς ἐστ' ὀρχίλος ὄρνις,
ᾧ προτέρῳ δεῖ τοῦ Διὸς αὐτοῦ σέρφον ἐνόρχην σφαγιάζειν.

Εὐελπίδης.

ἥσθην σέρφῳ σφαγιαζομένῳ. βροντάτω νῦν ὁ μέγας Ζάν.

Ἔποψ.

καὶ πῶς ἡμᾶς νομιοῦσι θεοὺς ἄνθρωποι, κοὐχὶ κολοιούς,
οἳ πετόμεσθα, πτέρυγάς τ' ἔχομεν;

Πεισθέταιρος.

ληρεῖς. καὶ, νὴ Δί', ὅ γ' Ἑρμῆς
πέτεται, θεὸς ὤν, πτέρυγάς τε φορεῖ, κἄλλοι γε θεοὶ πάνυ
πολλοί.
αὐτίκα Νίκη πέτεται πτερύγοιν χρυσαῖν· καὶ, νὴ Δί', Ἔρως γε.
Ἶριν δέ γ' Ὅμηρος ἔφασκ' ἰκέλην εἶναι τρήρωνι πελείῃ.

sic junguntur κριθαὶ et πυροὶ, cum alibi, tum mox v. 621. Vapulent ergo librarii, et quamvis ringatur, si quis illorum patronus exorietur: tu vero, candide lector, meo periculo repone:

ἢν Ἀφροδίτῃ θύῃ, κριθὰς ὄρνιθι φαληρίδι θύειν.

Est aliud quid in hoc versu facetum, quod interpretibus ne suboluit quidem. Neptuno sacrum fit ove, Herculi bove, Jovi ariete. Quid ita? Nullane victima Veneris aram imbuet? *Si quis Veneri immolet.* Quid? Id ipsum quo secreta celebrantur orgia, cujusque significatio latet in sequenti κριθάς. Ne credas alius cujusvis hostiæ poëtam hic meminisse. Ego nihil præterea mutari velim, tametsi facilis ratio est, qua omnia examussim exæquentur, et sibi congruant. Necesse non est verbum θύειν utroque in membro adesse, ut nec repetitur versu abhinc secundo. Proinde legere possis:

ἢ Ἀφροδίτῃ χοῖρον, κριθὰς ὄρνιθι φαληρίδι θύειν.

Sed nec ipse hoc valde probo, et jure quis objiceret:

ἀλλ' οὐχὶ χοῖρος τῇ 'φροδίτῃ θύεται.

566. ἢν δὲ Ποσειδῶνί τις οἶν θύῃ. Sic membran. In aliis τις ὖν. Mendose in novissima Batava τις νῦν. Sincerum est οἶν. Neptuno sæpissime ove vel ariete solo sacra fieri videmus; nullibi, quantum memini, sue solo, quod animal Deo illi non immolabatur, nisi adjunctis alius generis victimis, idque in lustrationibus. Vide Eustathium p. 1676. l. 32. ad hos Homeri versus in Odyssea:

ῥέξας ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
ἀρνειὸν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον.

567. ἢν δ' Ἡρακλέει τις βοῦν. Sic legendum. Perperam vulgo Ἡρακλεῖ. Vide not. ad Thesm. 169. Mendose hic rursus novissima Batava τις ὖν.—μελιτοῦντας. Perperam codd. μελιττοῦντας, impressi μελιτοῦτας. Vide not. ad Nub. 507.

569. σέρφον ἐνόρχην. Sic B. Alii, ut vulgo, ἐνορχιν. Alteram formam agnoscit Noster Lys 661. Eq. 1385.

570. ὁ μέγας Ζάν. Perperam in membr. Ζεύς. Ad hunc Comici locum respicit Eustathius ad Iliad. p. 436. l. 18.

573. πέτεται. Sic scriptum oportuit, ut sup. v. recte est πετόμεσθα. Male vulgo hic et seq. v. πέταται. Vide supra ad 48. 90.

575. Ἶριν δέ γ' Ὅμηρος ἔφασκ'. Male Ἶριν δὲ χ' Ὅμηρος metro claudicante. Pro γ' librarios sæpe χ' scripsisse observavi ad Plut. 340. Non Iridis instar columbæ volantis meminisse Homerum observat Scholiastes; sed ista comparatione usum fuisse de Junone et Minerva canentem. Locus est Ἰλ. ε'. 778.

Ἔποψ.

ὁ Ζεὺς δ' ἡμῖν οὐ βροντήσας πέμψει πτερόεντα κεραυνόν;

Πεισθέταιρος.

ἢν δ' οὖν ὑμᾶς μὲν ὑπ' ἀγνοίας εἶναι νομίσωσι τὸ μηδὲν,
τούτους δὲ θεοὺς, τοὺς ἐν Ὀλύμπῳ, τότε χρὴ στρουθῶν νέφος ἀρθὲν,
καὶ σπερμολόγων, ἐκ τῶν ἀγρῶν τὸ σπέρμ' αὐτῶν ἀνακάψαι·
κᾆπειτ' αὐτοῖς ἡ Δημήτηρ πυροὺς πεινῶσι μετρείτω.

Εὐελπίδης.

οὐκ ἐθελήσει, μὰ Δί', ἀλλ' ὄψει προφάσεις αὐτὴν παρέχουσαν.

Πεισθέταιρος.

οἱ δ' αὖ κόρακες τῶν ζευγαρίων, οἷσιν τὴν γῆν καταροῦσι,
καὶ τῶν προβάτων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκκοψάντων ἐπὶ πείρᾳ·
εἶθ' ὁ γ' Ἀπόλλων, ἰατρός γ' ὢν, ἰάσθω· μισθοφορεῖ δέ.

Εὐελπίδης.

μὴ, πρίν γ' ἂν ἐγὼ τὼ βοϊδαρίω τὼ 'μὼ πρώτιστ' ἀποδῶμαι.

Πεισθέταιρος.

ἢν δ' ἡγῶνται σὲ θεὸν, σὲ βίον, σὲ δὲ Γῆν, σὲ Κρόνον, σὲ Ποσειδῶ,
ἀγάθ' αὐτοῖσιν πάντα παρέσται.

Ἔποψ.

λέγε δή μοι τῶν ἀγαθῶν ἕν.

Πεισθέταιρος.

πρῶτα μὲν αὐτῶν τὰς οἰνάνθας οἱ πάρνοπες οὐ κατέδονται,
ἀλλὰ γλαυκῶν λόχος εἷς αὐτοὺς καὶ κερχνήδων ἐπιτρίψει.
εἶθ' οἱ κνῖπες καὶ ψῆνες ἀεὶ τὰς συκᾶς οὐ κατέδονται,
ἀλλ' ἀναλέξει πάντας καθαρῶς αὐτοὺς ἀγέλη μία κιχλῶν.

τὼ δὲ βρότην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι.

Sed rem non acu tetigit bonus ille Grammaticus, qui Homeri poëmata, quæ legebat, eodem modo Aristophanis ætate lecta fuisse arbitrabatur. Post tam multas Homeri poëmatum recensiones a diversis Grammaticis factas, Comico nostro posterioribus, mirum non est, si quædam ab eo in illis lecta, hodie non amplius exstent. Sic quod Æschines p. 141. sæpius in Iliade occurrere testatur, ΦΗΜΗ Δ' ΕΙΣ ΣΤΡΑΤΟΝ ΗΛΘΕ, in nostra Iliados editione non reperitur.

576. *ὁ Ζεὺς δ' ἡμῖν.* Sic tres codd. recte. In impressis *ὑμῖν.*

579. *ἐκ τῶν ἀγρῶν.* Observes *ἀγρῶν* priori longa, quod nullibi sic occurrit in iambis nec in trochæis. Major est in anapæstis licentia. Vide not. ad Nub. 320. Rarissimæ sunt tamen istæ, quam fere perpetuo sequitur, regulæ exceptiones. Nullus dubito, quin in Lys. 563. scripserit *ἕτερος δ' αὖ Θρᾷξ*, quod reponi velim. Sæpissime vidimus *δὲ* et *δ' αὖ* a librariis commutari.

584. *ἰατρός γ' ὤν.* Particula inseri debuit, qua vulgo omissa, metrum titubat.

589. *λόχος εἷς.* Sic bene scriptum in B. in aliis *λόχος εἰς*, quod tam ineptum est, et emendatu adeo facile, ut Berglerus etiam *εἷς* reposuerit. — *κερχνήδων.* Male vulgo *κερχνηΐδων.*

591. *ἀγέλη μία κιχλῶν.* Eadem hic locum habet observatio, quæ supra ad

Ἔποψ.

πλεῖν δὲ πόθεν δώσομεν αὐτοῖς; καὶ γὰρ τούτου σφόδρ' ἐρῶσι.

Πεισθέταιρος.

τὰ μέταλλ' αὐτοῖς μαντευομένοις οὗτοι δώσουσι τὰ χρηστά,
τάς τ' ἐμπορίας τὰς κερδαλέας πρὸς τὸν μάντιν κατεροῦσιν,
ὥστ' ἀπολεῖται τῶν ναυκλήρων οὐδείς.

Ἔποψ.

πῶς οὐκ ἀπολεῖται;

Πεισθέταιρος.

προερεῖ τις ἀεὶ τῶν ὀρνίθων μαντευομένῳ περὶ τοῦ πλοῦ·
Νυνὶ μὴ πλεῖ, χειμὼν ἔσται. Νυνὶ πλεῖ, κέρδος ἐπέσται.—

Εὐελπίδης.

γαυλὸν κτῶμαι, καὶ ναυκληρῶ, κοὐκ ἂν μείναιμι παρ' ὑμῖν.

Πεισθέταιρος.

τοὺς θησαυρούς τ' αὐτοῖς δείξουσ', οὓς οἱ πρότεροι κατέθεντο,
τῶν ἀργυρίων· οὗτοι γὰρ ἴσασι. λέγουσι δέ τοι τάδε πάντες·
Οὐδεὶς οἶδεν τὸν θησαυρὸν τὸν ἐμὸν, πλὴν εἴ τις ἄρ' ὄρνις.

Εὐελπίδης.

πωλῶ γαυλὸν, κτῶμαι σμινύην, καὶ τὰς ὑδρίας ἀνορύττω.

Ἔποψ.

πῶς δ' ὑγιείαν δώσουσ' αὐτοῖς, οὖσαν παρὰ τοῖσι θεοῖσιν;

Πεισθέταιρος.

ἢν εὖ πράττωσ', οὐχ ὑγίεια μεγάλη τοῦτ' ἐστί; σάφ' ἴσθι,
ὡς ἄνθρωπός γε κακῶς πράττων ἀτεχνῶς οὐδεὶς ὑγιαίνει.

v. 579. *κιχλῶν* priore longa ea adhibetur licentia, cujus in solis anapæstis et in melicis exempla reperire est. Præterea suspicari licet aliud avis nomen a poëta hic positum fuisse, quod librarii temeritate in *κιχλῶν* mutatum fuerit. Edepol qui contendat Aristophanem *κιττῶν* scripsisse, næ ego cum illo pignus haud ausim dare.

600. *τῶν ἀργυρίων· οὗτοι γὰρ ἴσασι. λέγουσι δέ τοι τάδε πάντες.* Vulgo legitur *οὗτοι γὰρ οἴδασι*, numeris fœde corruptis. In membr. et in B. scriptum *οὗτοι γὰρ ἴσασι.* In C. mendose *οἴσασι.* E glossa in textum se intrusit *οἴδασι.* Hoc primum, et certissimum. Deinde considerandum venit, post quartum pedem cæsuram esse, *quod*, ut vere observat Kusterus, *in metro anapæstico vitii indicium esse solet.* Poëtam, licet accuratissimum, sui oblitum non fuisse, leveque non admisisse peccatum, nolim affirmare. Est præter hunc unus adhuc, si bene commemini, versus eodem laborans vitio. Facile tamen erat huncce ad aliorum normam redigere. Quidni enim legimus?

τῶν ἀργυρίων. οὗτοι γὰρ ἴσασ'· εἴγε
λέγουσιν τάδε πάντες.

Namque istuc illæ sciunt; si quidem unusquisque sic dicere solet. Forte alter, quem innui, versus haud majore molimine emendabitur.

601. *οὐδεὶς οἶδεν.* Sic tres codd. Vulgo *εἶδεν.*

Ἔποψ.

πῶς δ' εἰς γῆράς ποτ' ἀφίξονται; καὶ γὰρ τοῦτ' ἔστ' ἐν Ὀλύμπῳ·
ἢ παιδάρι' ὄντ' ἀποθνήσκειν δεῖ;

Πεισθέταιρος.

μὰ Δί', ἀλλὰ τριακόσι' αὐτοῖς
ἔτι προσθήσουσ' ὄρνιθες ἔτη.

Ἔποψ.

παρὰ τοῦ;

Πεισθέταιρος.

παρὰ τοῦ; παρ' ἑαυτῶν.
οὐκ οἶσθ', ὅτι πέντ' ἀνδρῶν γενεὰς ζώει λακέρυζα κορώνη;

Εὐελπίδης.

βαβαί· ὡς πολλῷ κρείττους οὗτοι τοῦ Διὸς ἡμῖν βασιλεύειν.

Πεισθέταιρος.

οὐ γὰρ πολλῷ; καὶ πρῶτα μὲν οὐ-
χὶ νεὼς ἡμᾶς οἰκοδομεῖν δεῖ
λιθίνους αὐτοῖς, οὐδὲ θυρῶσαι
χρυσαῖσι θύραις· ἀλλ' ὑπὸ θάμνοις
καὶ πρινιδίοις οἰκήσουσιν.
τοῖς δ' αὖ σεμνοῖς τῶν ὀρνίθων
δένδρον ἐλάας ὁ νεὼς ἔσται·
κοὐδ' εἰς Δελφοὺς, οὐδ' εἰς Ἄμμων'

607. ἢ παιδάρι' ὄντ' ἀποθνήσκειν δεῖ. Sic bene Kusterus. In C. male divisis literis ἢ παιδάριόν τ' ἀπ—In B. ἢ παιδάριον ὄν ἀπ—In membr. deterius, ἢ παιδάριον ἀπ'—

609. οὐκ οἶσθ', ὅτι πέντ' ἀνδρῶν γενεὰς ζώει λακέρυζα κορώνη; Perperam in libris omnibus, οὐκ οἶσθ' ὅτι πέντε γενεὰς ἀνδρῶν ζώει. Alludit ad Hesiodi versum in fragmento apud Plutarchum de Oraculorum defectu:

ἐννέα μὲν ζώει γενεὰς λακέρυζα κορώνη
ἀνδρῶν ἡβώντων, ἔλαφος δέ τι τετράκορωνος.

Numerum ætatum mutavit metri necessitate coactus.

610. βαβαί· ὡς πολλῷ κρείττους οὗτοι. Perperam in libris omnibus αἰβοῖ· ὡς πολλῷ metro corrupto. Præterea αἰβοῖ hic non convenit, quod est repudiantis, abominantis. Vide Nub. 102. 829. At βαβαὶ est admirantis. Vide Lys. 1078.

611. οὐ γὰρ πολλῷ; καὶ πρῶτα μὲν οὐ—Sic constant hujus dimetri numeri. Vulgo pessime legitur οὐ γὰρ πολλῷ; πρῶτον μὲν οὐ—In B. scriptum πρῶτα μὲν οὐ—Ego καὶ addidi.

617. δένδρον ἐλάας. In hujus vocis scriptura, quum satis mihi constet de Atticismi proprietate, librariorum errores nihil moror. Perperam in libris ἐλαίας. Ineptum est, quod tradidere quidam Grammatici, *arborem* Atticos ἐλαίαν appellasse, *fructum* autem ἐλάαν. Ut reliquis Græcis commune utriusque nomen erat ἐλαία, sic Atticis ἐλάα. Diphthongi eximebant ι in hoc nomine, ex usu suæ dialecti, ut in καίειν, κλαίειν, αἴττειν, pro quibus dicebant κάειν, κλάειν, ἄττειν. Optima est Thomæ M. observatio, cui tamen certatim contradicunt interpretes, sed omnes temere et imperite. ἐλάα καὶ ἐπὶ τοῦ καρποῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ δένδρου, κρεῖττον ἢ ἐλαία. Ἀριστοφάνης ἐν Βατράχοις· ἐκτὸς οἴσει τῶν ἐλαῶν. Ranarum versus est 995. ad quem vide quæ notavi. Confer not. ad Vesp. 450.

Χορός.

καὶ γῆς;

Πεισθέταιρος.

νὴ τὸν Ἀπόλλω.

Χορός.

τουτί, μὰ Δί', οὐκ ἐπεπύσμην.

Πεισθέταιρος.

ἀμαθὴς γὰρ ἔφυς, κοὐ πολυπράγμων, οὐδ' Αἴσωπον πεπάτηκας,
ὃς ἔφασκε λέγων κορυδὸν πάντων πρώτην ὄρνιθα γενέσθαι,
προτέραν τῆς γῆς· κἄπειτα νόσῳ τὸν πατέρ' αὐτῆς ἀποθνήσκειν·
γῆν δ' οὐκ εἶναι· τὸν δὲ προκεῖσθαι πεμπταῖον· τὴν δ' ἀποροῦσαν
ὑπ' ἀμηχανίας, τὸν πατέρ' αὐτῆς ἐν τῇ κεφαλῇ κατορύξαι.

Εὐελπίδης.

ὁ πατὴρ ἄρα τῆς κορυδοῦ νυνὶ κεῖται τεθνεὼς Κεφαλῆσιν.

Ἔποψ.

οὐκοῦν δῆτ', εἰ πρότεροι μὲν γῆς, πρότεροι δὲ θεῶν ἐγένοντο,
ὡς πρεσβυτάτων ὄντων, αὐτῶν ὀρθῶς ἔσθ' ἡ βασιλεία.

Εὐελπίδης.

νὴ τὸν Ἀπόλλω· πάνυ τοίνυν χρὴ ῥύγχος βόσκειν σε τολοιπόν·
ὡς οὐ ταχέως ἀποδώσει Ζεὺς τὸ σκῆπτρον τῷ δρυκολάπτῃ.

Πεισθέταιρος.

ὡς δ' οὐχὶ θεοὶ τῶν ἀνθρώπων τοίνυν ἦρχον τὸ παλαιὸν,
ἀλλ' ὄρνιθες, κἀβασίλευον, πόλλ' ἐστὶ τεκμήρια τούτων.
αὐτίκα δ' ὑμῖν πρῶτ' ἐπιδείξω τὸν ἀλεκτρυόν', ὡς ἐτυράννει,
ἦρχέ τε Περσῶν, πρῶτον πάντων, Δαρείου καὶ Μεγαβύζου·
ὥστε καλεῖται Περσικὸς ὄρνις, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἔτ' ἐκείνης.

Εὐελπίδης.

διὰ ταῦτ' ἄρ' ἔχων καὶ νῦν, ὥσπερ Βασιλεὺς ὁ Μέγας, διαβάσκει
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὴν κυρβασίαν, τῶν ὀρνίθων μόνος, ὀρθήν.

Πεισθέταιρος.

οὕτω δ' ἴσχυσέ τε, καὶ μέγας ἦν τότε καὶ πολὺς, ὥς' ἔτι καὶ νῦν,
ὑπὸ τῆς ῥώμης τῆς τότ' ἐκείνης, ὁπόταν μόνον ὄρθριον ᾄσῃ,

470. τουτί. Membr. ταυτί.

476. Allusio ad pagum Atticæ, cui nomen Κεφαλή. Vide Meursium de Pop. Att.

481. ὡς δ' οὐχὶ θεοὶ τῶν ἀνθρώπων τοίνυν ἦρχον τὸ παλαιόν. Primo in tribus codd. et in primariis editt. scriptum est ὡς δ' οὐχί. Media particula in recentioribus perperam omissa est. Tum in libris omnibus inversus est vocum ordo, contra anapæsticorum commatum legem, hoc modo :

ὡς δ' οὐχὶ θεοὶ τοίνυν τῶν ἀνθρώπων ἦρχον τὸ παλαιόν.

489. ὄρθριον. Sic C. ut impressi, recte. In membr. ὄρθιον. Sic etiam in B.

ἀναπηδῶσιν πάντες ἐπ' ἔργον, χαλκῆς, κεραμῆς, σκυλοδέψαι,
σκυτῆς, βαλανῆς, ἀλφιταμοιβοὶ, τορνευτασπιδολυροπηγοί·
οἱ δὲ βαδίζουσ' ὑποδησάμενοι νύκτωρ.

Εὐελπίδης.

ἐμὲ τοῦτό γ' ἐρώτα.
χλαῖναν γὰρ ἀπώλεσ' ὁ μόχθηρος Φρυγίων ἐρίων διὰ τοῦτον.
ἐς δεκάτην γάρ ποτε παιδαρίου κληθεὶς, ὑπέπινον ἐν ἄστει,
κᾆρτι καθεῦδον· καὶ πρὶν δὲ πιεῖν τοὺς ἄλλους, οὗτος ἄρ' ᾖσε·
κἀγὼ νομίσας ὄρθρον, ἐχώρουν Ἁλιμουντάδε, κᾆρτι προκύπτω
ἔξω τείχους, καὶ λωποδύτης παίει ῥοπάλῳ με τὸ νῶτον·
κἀγὼ πίπτω, μέλλω τε βοᾷν· ὁ δ' ἀπέβλισε θοἰμάτιόν μου.

Πεισθέταιρος.

ἴκτινος δ' οὖν τῶν Ἑλλήνων ἦρχεν τότε, κἀβασίλευε.

Ἔποψ.

τῶν Ἑλλήνων;

Πεισθέταιρος.

καὶ κατέδειξεν πρῶτός γ' οὗτος βασιλεύων
προκυλινδεῖσθαι τοῖς ἰκτίνοις.

Εὐελπίδης.

νὴ τὸν Διόνυσον, ἔγωγ' οὖν
ἐκυλινδούμην ἴκτινον ἰδών· κᾆθ' ὕπτιος ὢν ἀναχάσκων,
ὀβολὸν κατεβρόχθισα· κᾆτα κενὸν τὸν θύλακον οἴκαδ' ἀφεῖλκον.

a prima manu; sed ρ superne additum. Vide ad Conc. 739.

490. σκυλοδέψαι. Mendose vulgo σκυτοδέψαι. Vide ad Thesm. 56. et Pl. 514.

495. κᾆρτι καθεῦδον. Vide ad Conc. 302. Male autem κᾆρτι 'κάθευδον. In A. B. sine apostropho scriptum κᾆρτι κάθευδον.—καὶ πρὶν δὲ πιεῖν τοὺς ἄλλους—Vulgo καὶ πρὶν δειπνεῖν. In membr. καὶ πρὶν δὲ πίνειν—unde veram lectionem restitui. πιεῖν primam corripit, quæ in πίνειν producitur. Hæc ejusdem verbi tempora sæpissime ab ignaris prosodiæ librariis commutata, quod et editores nonnunquam fugit. Vide Bentleii emendatt. in Menandrum p. 77. ad hos versus:

οὐ γὰρ τὸ πλῆθος, ἂν σκοπῇ τις, τοῦ ποτοῦ
ποιεῖ παροινεῖν, τοῦ πιόντος δ' ἡ φύσις.—
χαλεπὸν, ὅταν τις ὢν πίῃ πλεῖον λαλῇ.

ubi perperam πίνοντος et πίνῃ editum fuerat.

496. Ἁλιμοῦς, pagus Atticæ. Vide Meursium libro modo laudato.—κᾆρτι προκύπτω—Sic tres codd. ut Kusterus e Vat. edidit. Antea legebatur κᾆτι—

498. μέλλω τε βοᾷν. In membr. μέλλων τε βοᾷν. In C. μέλλω δὲ βοᾷν. Omnes ὅδ' ut primariæ editt. Suspicari quis inde possit poëtam scripsisse,

—μέλλων τε βοᾷν, ὅδ' ἀπέβλισε θοἰμάτιόν μου.

pro μέλλοντός μου βοᾷν. Sed major in vulgata lectione perspicuitas.

500. καὶ κατέδειξεν πρῶτός γ' οὗτος βασιλεύων. Vulgo κατέδειξέν γ' οὗτος πρῶτος. Nostra lectio est in membr. nisi quod fulcrum, seu particula γε, ibi deest.

καλάλειφ' ἡμῖν, δεῦρ' ἐκβιβάσας, ἵνα παίσωμεν μετ' ἐκείνης.
Πε. ὦ τοῦτο μέντοι, νὴ Δί', αὐτοῖσιν πιθοῦ·
ἐκβίβασον ἐκ τοῦ βουτόμου τοὐρνίθιον·
ἐκβίβασον αὐτοῦ, πρὸς θεῶν, αὐτὴν, ἵνα
καὶ νὼ θεασώμεσθα τὴν ἀηδόνα.
Επ. ἀλλ' εἰ δοκεῖ σφῷν, ταῦτα χρὴ δρᾷν. ἡ Πρόκνη,
ἔκβαινε, καὶ σαυτὴν ἐπιδείκνυ τοῖς ξένοις.
Πε. ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ', ὡς καλὸν τοὐρνίθιον·
ὡς δ' ἁπαλὸν, ὡς δὲ λευκόν.
Ευ. ἆρά γ' οἶσθ', ὅτι
ἐγὼ διαμηρίζοιμ' ἂν αὐτὴν ἡδέως;
Πε. ὅσον δ' ἔχει τὸν χρυσὸν, ὥσπερ παρθένος.
Ευ. ἐγὼ μὲν αὐτὴν καὶ φιλῆσαί μοι δοκῶ.
Πε. ἀλλ', ὦ κακόδαιμον, ῥύγχος ὀβελίσκων ἔχει.
Ευ. ἀλλ', ὥσπερ ᾠὸν, νὴ Δί', ἀπολέψαντα χρὴ
ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸ λέμμα, κᾆθ' οὕτω φιλεῖν.
Επ. ἴωμεν.
Πε. ἡγοῦ δὴ σὺ νῷν ἀγαθῇ τύχῃ.
Χο. ὦ φίλη, ὦ ξουθὴ, ὦ
φιλτάτη ὀρνέων
πάντων ξύννομε, τῶν ἐμῶν
ὕμνων ξύντροφ' ἀηδοῖ·
ἦλθες, ἦλθες, ὤφθης,
ἡδὺν φθόγγον ἐμοὶ φέρουσ';
ἀλλ', ὦ καλλιβόαν κρέκουσ'
αὐλὸν φθέγμασιν ἠρινοῖς,
ἄρχου τῶν ἀναπαίστων.
Ἄγε δὴ φύσιν ἄνδρες ἀμαυρόβιοι, φύλλων γενεᾷ προσόμοιοι,
ὀλιγοδρανέες, πλάσματα πηλοῦ, σκιοειδέα φῦλ' ἀμενηνὰ,
ἀπτῆνες ἐφημέριοι, ταλαοὶ βροτοὶ, ἀνέρες εἰκελόνειροι,

ξύμφωνον ἀηδόνα Μούσης. Dativus pluralis formæ Ionicæ, ob omissionem ι subscripti, pro genitivo singulari accipiebatur, invita syntaxis lege. Verum vidit Dawesius Misc. Crit. p. 162. Vide not. ad Ran. 1211. et ad Apollonium Rh. i. 990.

669. διαμηρίζοιμ'. Hesych. διαμηρίσαι. τοῦτο καὶ ἐπὶ παίδων ἀῤῥένων, καὶ θηλειῶν ἔλεγον. Ad quam glossam vide interpretes. De mascula Venere adhibitum hoc verbum occurrit mox v. 706. Totus hic locus perperam vulgo personis divisus; eas, codicum auctoritatem secutus, melius distinxi.

672. ὀβελίσκων. Sic B. In membr. ὀβελίσκον. Vulgo ὀβελίσκοιν.

686. ὀλιγοδρανέες tertiam producit contra morem in iambis et trochæis observatum. Licentias omnes epici carminis admittunt comici anapæsti. Inde est, quod mox ἀθάνατοι prima producta occurrit, γένετ', omisso augmento, similiaque.

προσέχετε τὸν νοῦν τοῖς ἀθανάτοις ἡμῖν, τοῖς αἰὲν ἐοῦσι,
τοῖς αἰθερίοις, τοῖσιν ἀγήρως, τοῖς ἄφθιτα μηδομένοισιν,
ἵν' ἀκούσαντες πάντα παρ' ἡμῶν ὀρθῶς περὶ τῶν μετεώρων,
φύσιν οἰωνῶν, γένεσίν τε θεῶν, ποταμῶν τ', Ἐρέβους τε, Χάους τε,
εἰδότες ὀρθῶς, Προδίκῳ παρ' ἐμοῦ κλάειν εἴπητε τολοιπόν.
Χάος ἦν, καὶ Νὺξ, Ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον, καὶ Τάρ-
ταρος εὐρύς·
γῆ δ', οὐδ' ἀὴρ, οὐδ' οὐρανὸς ἦν. Ἐρέβους δ' ἐν ἀπείροσι κόλποις
τίκτει πρώτιστον ὑπηνέμιον Νὺξ ἡ μελανόπτερος ᾠὸν,
ἐξ οὗ περιτελλομέναις ὥραις ἔβλαστεν Ἔρως ὁ ποθεινὸς,
στίλβων νῶτον πτερύγοιν χρυσαῖν, εἰκὼς ἀνεμώκεσι δίναις.
οὗτος δὲ Χάει πτερόεντι μιγεὶς νυχίῳ, κατὰ Τάρταρον εὐρὺν,
ἐνεόττευσεν γένος ἡμέτερον, καὶ πρῶτον ἀνήγαγεν ἐς φῶς.
πρότερον δ' οὐκ ἦν γένος ἀθανάτων, πρὶν Ἔρως ξυνέμιξεν
ἅπαντα·
ξυμμιγνυμένων δ' ἑτέρων ἑτέροις, γένετ' οὐρανὸς, ὠκεανός τε,
καὶ γῆ, πάντων τε θεῶν μακάρων γένος ἄφθιτον. ὧδε μὲν ἐσμὲν
πολὺ πρεσβύτατοι πάντων μακάρων. ἡμεῖς δ' ὡς ἐσμὲν Ἔρωτος,
πολλοῖς δῆλον. πετόμεσθά τε γὰρ, καὶ τοῖσιν ἐρῶσι σύνεσμεν·
πολλοὺς δὲ καλοὺς ἀπομωμοκότας παῖδας πρὸς τέρμασιν ὥρας,
διὰ τὴν ἰσχὺν τὴν ἡμετέραν, διεμήρισαν ἄνδρες ἐρασταὶ,
ὁ μὲν ὄρτυγα δοὺς, ὁ δὲ πορφυρίων', ὁ δὲ χῆν', ὁ δὲ Περσικὸν ὄρνιν.
πάντα δὲ θνητοῖς ἐστιν ἀφ' ἡμῶν τῶν ὀρνίθων τὰ μέγιστα.
πρῶτα μὲν ὥρας φαίνομεν ἡμεῖς ἦρος, χειμῶνος, ὀπώρας·
σπείρειν μὲν, ὅταν γέρανος κρώζουσ' ἐς τὴν Λιβύην μεταχωρῇ,
καὶ πηδάλιον τότε ναυκλήρῳ φράζει κρεμάσαντι καθεύδειν,

688. προσέχετε. Pes proceleusmaticus. Vide ad Nub. 916. et in addendis p. 132.

704. πολλοῖς δῆλον. πετόμεσθά τε γὰρ, καὶ τοῖσιν ἐρῶσι σύνεσμεν. Sic constant numeri. In veteribus edit. πετόμεσθα γάρ. In Kusterianis pejus adhuc πετόμεθα γὰρ—

707. ὁ μὲν ὄρτυγα δούς. Non semper adeo simplices fuere pulchri pueri, ut ætatis florem pro avicula darent: majoris lucri cupidos eos factos fuisse, queritur Glaucus in Epigrammate:

ἦν ὅτε παῖδας ἔπειθε πάλαι ποτὲ δῶρα φιλεῦντας
ὄρτυξ, καὶ ῥαπτὴ σφαῖρα, καὶ ἀστράγαλοι.
νῦν δὲ λοπὰς καὶ κέρμα. τὰ παίγνια δ' οὐδὲν ἐκεῖνα
ἰσχύει. ζητεῖτ' ἄλλο τι, παιδοφίλαι.

710. Ex Hesiodo in Operibus v. 448.

φράζεσθαι δ' εὖτ' ἂν φωνὴν γεράνου ἐπακούσῃς
ὑψόθεν ἐκ νεφέων ἐνιαύσια κεκληγυίης,
ἥτ' ἀρότοιό τε σῆμα φέρει, καὶ χείματος ὥρην
δεικνύει ὀμβρηροῦ.

Sequens versus etiam ex Hesiodo adumbratus, ibid. 45.

αἶψά κε πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνοῦ καταθεῖο.

et 629.

πηδάλιον δ' εὐεργὲς ὑπὲρ καπνοῦ κρεμάσασθαι.

εἶτα δ' Ὀρέστῃ χλαῖναν ὑφαίνειν, ἵνα μὴ ῥιγῶν ἀποδύῃ.
ἴκτινος δ' αὖ μετὰ ταῦτα φανεὶς ἑτέραν ὥραν ἀποφαίνει,
ἡνίκα πεκτεῖν ὥρα προβάτων πόκον ἠρινόν· εἶτα χελιδὼν,
ὅτε χρὴ χλαῖναν πωλεῖν ἤδη, καὶ ληδάριόν τι πρίασθαι.
ἐσμὲν δ' ὑμῖν Ἄμμων, Δελφοὶ, Δωδώνη, Φοῖβος Ἀπόλλων.
ἐλθόντες γὰρ πρῶτον ἐπ' ὄρνις, οὕτω πρὸς ἅπαντα τρέπεσθε,
πρός τ' ἐμπορίαν, καὶ πρὸς βιότου κτῆσιν καὶ πρὸς γάμον ἄνδρες,
ὄρνιν τε νομίζετε πάνθ' ὅσαπερ περὶ μαντείας διακρίνει·
φήμη γ' ὑμῖν ὄρνις ἐστί· πταρμόν τ' ὄρνιθα καλεῖτε·
ξύμβολον, ὄρνιν· φωνὴν, ὄρνιν· θεράποντ', ὄρνιν· ὄνον, ὄρνιν.
ἆρ' οὐ φανερῶς ἡμεῖς ὑμῖν ἐσμὲν μαντεῖος Ἀπόλλων;
ἢν οὖν ἡμᾶς νομίσητε θεοὺς,
ἕξετε χρῆσθαι μάντεσι Μούσαις,
αὔραις, ὥραις, χειμῶνι, θέρει,
μετρίῳ πνίγει· κοὐκ ἀποδράντες
καθεδούμεθ' ἄνω σεμνυνόμενοι
παρὰ ταῖς νεφέλαις, ὥσπερ χᾠ Ζεύς·

712. Ὀρέστης, nocturnus illius temporis grassator, de quo faceta mentio rursus occurrit infra 1490. et Acharn. 1167.

714. ἡνίκα πεκτεῖν. Sic perspicue in membr. ut bene Kusterus e Suida edidit. In duobus aliis, ut in prioribus editt. mendose et cum metri ruina πέκειν.

715. ληδάριον. Perperam vulgo ληϊδάριον. Saltem oportebat ληδάριον, ne superflua syllaba versus oneraretur. Sed sincerior est hujus nominis scriptura per simplicem vocalem η. Auctor Etymol. M. Λήδιον, Φιλήμων φασὶ σημαίνειν εὐτελὲς χιτώνιον, ἢ χλανίδα παλαιάν. Ληδάριον, ἱμάτιον. Agnoscit eam quoque Hesychius in his glossis: Λαῖδος, λῆδος, τριβώνιον. Λήδιον, τριβώνιον εὐτελές. Diserte vero Didymus apud Eustathium ad Homerum p. 1146. extrema: καὶ οὕτω παροξύνεσθαι θελήσας τὸ λήδιον ὁ Δίδυμος, ἀποστερεῖ αὐτὸ τοῦ κατὰ τὴν παράδοσιν προσγεγραμμένου ι. ἐπεὶ, φησὶ, λῆδος τὸ προπαροξύτονον, ὃ Δωριεῖς λᾶδος φασὶν, ὡς Ἀλκμάν· Λᾶδος εἱμένα καλὸν, ὅ ἐστι, λήδιον ἐνδεδυμένη εὐτελές. ἀπὸ γοῦν τοῦ λῆδος, φησὶ, μὴ ἔχοντος τὸ ι γεγονὸς τὸ λήδιον, οὐδ' αὐτὸ ἂν ἔχοι τὸ ι. Λῆδος apud Theocritum occurrit in Piscatoribus v. 10. sed obliterata Dorica forma, quam vere, ut opinor, restituendam esse monui:

τοὶ κάλαμοι, τἄγκιστρα, τὰ φυκιόεντά τε λᾶδη.

Vulgo legitur λῆδα. Sed λῆδον, λήδιον pro λῆδος, λήδιος, vox est exemplo carens et Græcitati incognita. At etiamsi concedamus genuinam eam esse, quis credat in carmine Δωρικωτάτῳ formam hujus nominis aliis Doricis poëtis usurpatam Theocritum neglexisse? De alio hujus Syracusani poëtæ carminis loco, ubi se primum dabit occasio, agam, ut Aristarchi in Eruditorum Diario hujus mensis (*Juillet* 1782. p. 462.) τὸ κακόηθες demonstrem, ineptamque confutem crisin. Λήδιον, ληδάριον, sine ι excusa sunt in editione Suidæ Mediolanensi: literam illam *ex ingenio* addidit Kusterus. Nescio autem quid sibi velit Scholiastes ad hunc versum: σημείωσαι δὲ, ὅτι ἐν συστολῇ τὸ πρίασθαι. Quid mirum? prima in πρίασθαι semper et ubique corripitur.

717. ἐλθόντες γὰρ πρῶτον ἐπ' ὄρνις. Sic bene membran. Vulgo ὄρνεις. Vide infra ad v. 1250.

718. πρὸς γάμον ἄνδρες. Libri omnes, quam bene, nescio ἀνδρός. Quod minime mihi placebat.

719. πάνθ' ὅσαπερ περὶ μαντείας διακρίνει. Sic, ut impressi, C. In membr. περὶ omissum. In B. πάνθ' ὅσα περὶ μαντείας.

728. χᾠ Ζεύς. Sic tres codd. et pri-

ἀλλὰ παρόντες δώσομεν ὑμῖν
αὐτοῖς, παισὶν, παίδων παισὶν,
πλουθυγιείαν, εὐδαιμονίαν,
βίον, εἰρήνην, νεότητα, γέλω-
τα, χορούς, θαλίας, γάλα τ' ὀρνίθων.
ὥστε παρέσται κοπιᾷν ὑμῖν
ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν·
οὕτω πλουτήσετε πάντες.
Ημ. Μοῦσα λοχμαία,
τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιοτὶγξ,
ποικίλη, μεθ' ἧς ἐγὼ
νάπαισί τε, κορυφαῖσίν τ' ἐν ὀρείαις
τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιοτὶγξ,
ἱζόμενος μελίας ἐπὶ φυλλοκόμου,
τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιοτὶγξ,
δι' ἐμῆς γένυος ξουθῆς μελέων
Πανὶ νόμους ἱεροὺς ἀναφαίνω,
σεμνά τε Μητρὶ χορεύματ' ὀρεία·
τοτοτοτοτοτοτοτοτοτοτοτοτίγξ·
ἔνθεν, ὥσπερ ἡ μέλιττα,
Φρύνιχος ἀμβροσίων
μελέων ἀπεβόσκετο καρπὸν, ἀεὶ
φέρων γλυκεῖαν ᾠδήν.

mariæ editt. Mendose in Kusterianis χ' ὁ Ζεύς.

730. αὐτοῖς, παισὶν—Mendose vulgo, metro claudicante, παισί.

733. γάλα τ' ὀρνίθων. In proverbium abiit de valde fortunatis et omnia possidentibus *lac gallinaceum*, aut de rebus rarissimis. Sic Philocleon in Vesp. 508.

ἐγὼ γὰρ οὐδ' ἂν ὀρνίθων γάλα
ἀντὶ τοῦ βίου λάβοιμ' ἄν.

Lucianus de *Mercede conductis* p. 668. καὶ ἕξεις τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας, καὶ ἀμέλξεις ὀρνίθων γάλα. Strabo de Insula Samo p. 945. τὰ δ' ἄλλα εὐδαίμων, ὡς δῆλον ἔκ τε τοῦ περιμάχητον γενέσθαι, ἔκ τε τοῦ τοὺς ἐπαινοῦντας, μὴ ὀκνεῖν ἐφαρμόττειν αὐτῇ τὴν λέγουσαν παροιμίαν, ὅτι φέρει καὶ ὀρνίθων γάλα· καθάπερ που καὶ Μένανδρος ἔφη. Plinius in Historiæ Naturalis præfatione: *Inscriptionis apud Græcos mira felicitas: κήριον inscripsere: quod volebant intelligi favum: alii κέρας Ἀμαλθείας, quod Copiæ cornu, ut vel lactis gallinacei sperare possis in volumine haustum.* Petronius cap. 38. *Nec est, quod putes, illum quidquam emere: omnia domi nascuntur: lanæ, ceræ, piper: lacte gallinaceum, si quæsieris, invenies.*

740. νάπαισί τε, κορυφαῖσίν τ' ἐν ὀρείαις. Vulgo legitur νάπαισι, κορυφαῖσί τ' ἐν ὀρείαις. In C. νάπαις. Quod reposuimus ad metri normam exactum est, ut declarabitur ad antistrophicum versum.

742. ἱζόμενος. In A. B. ἱζομένη. Hic versus strophæ sextus esse debet, eoque positus est ordine in tribus codd. In impressis perversus est versuum ordo, ita ut strophici antistrophicis non respondeant. Versus 743. in A. B. similis est versui 741.

746. Dimeter est anapæsticus. Male vulgo legitur σεμνᾷ τε. Distincte in membr. scriptum σεμνὰ, sed τε male omissum est. σεμνὰ epitheton est substantivi χορεύματα.

τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιοτίγξ.
Χο. Εἰ μετ' ὀρνίθων τις ὑμῶν, ὦ θεαταὶ, βούλεται
διαπλέκειν ζῶν ἡδέως τολοιπὸν, ὡς ἡμᾶς ἴτω.
ὅσα γάρ ἐστιν ἐνθάδ' αἰσχρὰ, τῷ νόμῳ κρατούμενα,
ταῦτα πάντ' ἐστὶν παρ' ἡμῖν τοῖσιν ὄρνισιν καλά.
εἰ γὰρ ἐνθάδ' ἐστὶν αἰσχρὸν τὸν πατέρα τύπτειν νόμῳ,
τοῦτ' ἐκεῖνο καλὸν παρ' ἡμῖν ἐστὶν, ἤν τις τῷ πατρὶ
προσδραμὼν εἴπῃ πατάξας· Αἶρε πλῆκτρον, εἰ μάχει.—
εἰ δὲ τυγχάνει τις ὑμῶν δραπέτης ἐστιγμένος,
ἀτταγᾶς οὗτος παρ' ἡμῖν ποικίλος κεκλήσεται.
εἰ δὲ τυγχάνει τις ὢν Φρὺξ μηδὲν ἧττον Σπινθάρου,
φρυγίλος ὄρνις ἐνθάδ' ἔσται, τοῦ Φιλήμονος γένους.
εἰ δὲ δοῦλός ἐστι καὶ Κὰρ, ὥσπερ Ἐξηκεστίδης,
φυσάτω πάππους παρ' ἡμῖν, καὶ φανοῦνται φράτορες.
εἰ δ' ὁ Πισίου προδοῦναι τοῖς ἀτίμοις τὰς πύλας
βούλεται, πέρδιξ γενέσθω, τοῦ πατρὸς νεόττιον·
ὡς παρ' ἡμῖν οὐδὲν αἰσχρόν ἐστιν ἐκπερδικίσαι.
Ημ. Τοιάνδε κύκνοι,
τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιοτὶγξ,
συμμιγῆ βοὴν ὁμοῦ
πτεροῖς κρέκοντες ἴακχον τὸν Ἀπόλλω,
τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιοτὶγξ,
ὄχθῳ ἐφεζόμεναι παρ' Ἕβρον ποταμόν.

758. *τοῦτ' ἐκεῖνο καλόν.* In tribus codd. *τοῦτ' ἐκεῖ καλὸν*, quod minus probo.

759. *εἴπῃ.* In membr. *εἴποι*, male, nisi præc. v. pro *ἢν* reponatur *εἰ*. Sed nihil mutandum. In duobus aliis *ἢν*— *εἴπῃ*.

763. *φρυγίλος.* Sic tres codd. ut etiam vulgo legitur infra v. 873. Hic in impressis est *φρεγίλος*.

764. Vide infra ad v. 1527.

768. *ἐκπερδικίσαι.* Hesychius: *τὸ διολισθῆσαι, καὶ διαδράναι. ἀπὸ τῶν περδίκων, μεταφορικῶς. πανοῦργον γὰρ τὸ ζῶον, καὶ διαδιδράσκον τοὺς θηρῶντας.* Ignoratur quis fuerit ille Pisiæ filius. Proditor juxta cum patre fuisse videtur, et tunc quum ageretur hæc fabula, in carcere asservatus fuisse.

769. *τοιάνδε.* In membr. *τοιάδε*, quod etiam bonum est, subaudito *κατά*. *taliter, ad hunc modum.* Nec metrum obstat, quin lectio recipiatur, ob licentiam in melicis concessam. Antithetici versus monometri sunt anapæstici.

Μοῦσα λοχ | μαία.
τοιάδε | κύκνοι.

772. *πτεροῖς κρέκοντες ἴακχον τὸν Ἀπόλλω.* Membranarum autem scriptura hæc est, *πτεροῖς κρέκοντες ἴακχον Ἀπόλλω.* Vulgo *πτεροῖσι κρέκοντες ἴαχον Ἀπόλλω.* Versus antithetici trimetri sunt Ionici a minore, quorum strophicus in prima sede pæona secundum, antistrophicus autem diiambum habet.

νάπαισί τε | κορυφαῖσίν τ' | ἐν ὀρείαις.
πτεροῖς κρέκον | τες ἴακχον | τὸν Ἀπόλλω.

ἴακχον sæpe a librariis in *ἴαχον* mutatum. Vide desideratissimi Musgravii notam ad Euripidis Hel. 1504. *ἴακχον* tempus est imperfectum: prima corripitur, quia in melicis augmenti non habetur ratio.

τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιοτίγξ.
διὰ δ᾽ αἰθέριον νέφος ἦλθε βοά·
πτῆξε δὲ ποικίλα φῦλά τε θηρῶν,
κύματά τ᾽ ἔσβεσε νήνεμος αἴθρη,
τοτοτοτοτοτοτοτοτοτοτοτοτίγξ·
πᾶς δ᾽ ἐπεκτύπησ᾽ Ὄλυμπος·
εἷλε δὲ θάμβος ἄνακ-
τας· Ὀλυμπιάδες δὲ μέλος Χάριτες,
Μοῦσαί τ᾽ ἐπωλόλυξαν.
τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιοτίγξ.

Χο. Οὐδὲν ἔστ᾽ ἄμεινον, οὐδ᾽ ἥδιον, ἢ φῦσαι πτερά.
αὐτίχ᾽ ὑμῶν τῶν θεατῶν εἴ τις ἦν ὑπόπτερος,
εἶτα πεινῶν τοῖς χοροῖσι τῶν τραγῳδῶν ἤχθετο,
ἐκπτόμενος ἂν οὗτος ἠρίστησεν ἐλθὼν οἴκαδε·
κᾆτ᾽ ἂν ἐμπλησθεὶς ἐφ᾽ ἡμᾶς αὖθις αὖ κατέπτετο.
εἴ τε Πατροκλείδης τις ὑμῶν τυγχάνει χεζητιῶν,
οὐκ ἂν ἐξίδισεν ἐς θοιμάτιον, ἀλλ᾽ ἀνέπτετο,
κἀποπαρδὼν, κἀναπνεύσας, αὖθις αὖ κατέπτετο.
εἴ τε μοιχεύων τις ὑμῶν ἐστὶν, ὅς τις τυγχάνει,
καθ᾽ ὁρᾷ τὸν ἄνδρα τῆς γυναικὸς ἐν βουλευτικῷ,
οὗτος ἂν πάλιν παρ᾽ ὑμῶν πτερυγίσας ἀνέπτετο,
εἶτα βινήσας, ἐκεῖθεν αὖθις αὖ καθέζετο.
ἆρ᾽ ὑπόπτερον γενέσθαι παντός ἐστιν ἄξιον;
ὡς Διϊτρεφής γε πυτιναῖα μόνον ἔχων πτερὰ,

777. πτῆξε δὲ ποικίλα φῦλά τε θηρῶν. Versus est dimeter anapæsticus, ut strophicus 745. Prava itaque est impressorum lectio, ποικίλα τε φῦλα θηρῶν. Quod dedimus, est in tribus codd.

781. Hic et sequens versus perperam vulgo digesti sunt, neutiquam strophicis congruentes. Nominis ἄνακτας ultima syllaba posteriori versui contribuenda, ut fiat dimeter anapæsticus: prior autem dactylicus est penthemimeres.

789. αὖθις αὖ κατέπτετο. In membr. αὖθις ἂν κατέπτετο. Duo alii, ut impressi, αὖθις αὖ κατέπτατο.

791. ἐξίδισεν. ἐξεπίλησεν. Eustathius ad Homerum p. 950. l. 53. κάκη γὰρ οὐ μόνον ἡ κακία κατὰ τοὺς περὶ Πλάτωνα, ἀλλὰ καὶ ἡ δειλία, ἐξ οὗ κακὸς, ὁ δειλός. καὶ κακίζεσθαι, τὸ δειλιᾷν, ὡς τὸ (Ἰλ. ω΄. 214.) ἐπεὶ οὐ ἑ κακιζόμενόν γε κατέκτα. ἐξ αὐτοῦ δὲ τὸ κακκὰν συνήθως ἐπὶ παιδίων, ἐπεὶ καὶ τοῖς δειλιῶσιν ἕπεται τοιοῦτόν τι πάσχειν. ὃ καὶ ἐξιδίειν σεμνῶς ἡ κωμῳδία φησὶν, ἀρχὴν λαβοῦσα ἐξ Ὁμηρικοῦ τοῦ, (Od. υ΄. 204.) ἴδιον, ὡς ἐνόησα, ἤγουν ἵδρωσα ἐξ ἀγωνίας.

795. ἀνέπτετο. Animadvertit vel non monitus lector formam hanc Atticam ubique a me revocari. Hic in impressis est ἀνέπτατο: at in duobus codd. ἀνέπτατο. Versu seq. καθίζετο error est recentiorum editt. In primariis et in codd. est καθέζετο.

798. Lepide Comicus Diitrephem per *vimineas alas* emersisse scribit: significare nimirum volens, Diitrephem plectendis vasis vimineis divitem factum esse, eaque ratione ad honores emersisse. *Kusterus.* Nempe Phylarchus fuit et Hipparchus, seu Tribus præses, et Equitum magister.

ᾑρέθη Φύλαρχος, εἶθ' Ἵππαρχος, εἶτ' ἐξ οὐδενὸς
μεγάλα πράττει· κἄστι νυνὶ ξουθὸς ἱππαλεκτρυών.

ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΕΥΕΛΠΙΔΗΣ, ΕΠΟΨ, ΧΟΡΟΣ, ΙΕΡΕΥΣ, ΠΟΙΗΤΗΣ, ΧΡΗΣΜΟΛΟΓΟΣ, ΜΕΤΩΝ, ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ, ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ.

Πε. ΤΟΥΤΙ τοιαυτί· μὰ Δί' ἐγὼ μὲν πρᾶγμά πω
γελοιότερον οὐκ εἶδον οὐδεπώποτε.
Ευ. ἐπὶ τῷ γελᾷς;
Πε. ἐπὶ τοῖσι σοῖς ὠκυπτέροις.
οἶσθ' ᾧ μάλιστ' ἔοικας ἐπτερωμένος;
εἰς εὐτέλειαν χηνὶ συγγεγραμμένῳ.
Ευ. σὺ δὲ κοψίχῳ γε σκάφιον ἀποτετιλμένῳ.
Πε. ταυτὶ μὲν ᾐκάσμεσθα κατὰ τὸν Αἰσχύλον·
ΤΑ Δ' ΟΥΧ ΥΠ' ΑΛΛΩΝ, ΑΛΛΑ ΤΟΙΣ ΑΥΤΩΝ ΠΤΕΡΟΙΣ.
Επ. ἄγε δὴ τί χρὴ δρᾶν;
Πε. πρῶτον ὄνομα τῇ πόλει
θέσθαι τι μέγα καὶ κλεινόν· εἶτα τοῖς θεοῖς
θῦσαι μετὰ τοῦτο.

799. Φύλαρχος. Minus bene redditum in versione *Tribus præfectus.* Munus militare hic notat id nomen. Verti debuit: *creatus est Equitum Tribunus, deinde Magister, deinde*—Φύλαρχοι Athenis appellabantur equestrium turmarum præfecti, quæ decem erant, una ex qualibet tribu. Vide Pollucem i. 128. et viii. 94.

806. σὺ δὲ κοψίχῳ. Sic tres codd. Vulgo δὲ omissum. Fallitur Scholiastes σκάφιον pro tonsuræ genere accipiens, eoque magis quod tonsuram illam confundat cum ea, quam vocabant Græci τὴν ἐν χρῷ κουράν. Tonsuram σκάφιον notare possit in Thesm. v. 838. ad quem vide notam. Hic autem *caput* significat, ut in hoc Comici versu in fragm. Inc. xvi.

ἵνα μὴ κατεαγῇς τὸ σκάφιον, πληγεὶς ξύλῳ.

Scholiastæ errorem ostendit Salmasius in Tertull. librum de Pallio p. 269.

808. Versus est Æschyli ex Myrmidonibus, quorum locum plenius adducit Scholiastes:

ὡς δ' ἐςὶ μύθων τῶν Λιβυστικῶν λόγος,—
πληγέντ' ἀτράκτῳ τοξικῷ τὸν αἰετὸν,
εἰπεῖν ἰδόντα μηχανὴν πτερώματος·
τάδ' οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὑτῶν πτεροῖς
ἁλισκόμεσθα.

Quæ sic latine vertit Gatakerus Miscell. Posth. cap. xii.

Ut sermo perhibet fabulæ Libysticæ,
aquilam sagittæ vulneratam cuspide
dixisse, pennas conspicatam missilis:
aliena non sunt ista; nostris alites
en capimur pennis.

Vocem ἁλισκόμεσθα ad sensum necessariam Comicus suppressit, ut fit, quando proverbialia dicta vulgo nota citantur. Qui dictum usurparint e veteribus, Gatakerus loco laudato recenset; facetissime omnium Ptolemæus Rex Ægypti, deluso Sosibio. Historiam vide apud Athenæum p. 493. E. id est Lib. xi. cap. 12.

Ευ. ταῦτα κἀμοὶ ξυνδοκεῖ.
Επ. φέρ' ἴδω, τί δ' ἡμῖν τοὔνομ' ἔσται τῇ πόλει;
Πε. βούλεσθε τὸ μέγα τοῦτο τοὐκ Λακεδαίμονος,
Σπάρτην ὄνομα καλῶμεν αὐτήν;
Ευ. Ἡράκλεις.
Σπάρτην γὰρ ἂν θείμην ἐγὼ τῇ 'μῇ πόλει;
οὐδ' ἂν χαμεύνῃ, πάνυ γε κειρίαν ἔχων.
Πε. τί δῆτ' ὄνομ' αὐτῇ θησόμεσθ';
Ευ. ἐντευθενὶ
ἐκ τῶν νεφελῶν, καὶ τῶν μετεώρων χωρίων,
χαῦνόν τι πάνυ.
Πε. βούλει ΝΕΦΕΛΟΚΟΚΚΥΓΙΑΝ;
Επ. ἰοὺ, ἰού·
καλὸν σύ γ' ἀτεχνῶς καὶ μέγ' εὗρες τοὔνομα.
Ευ. ἆρ' ἐστὶν αὕτη γ' ἡ Νεφελοκοκκυγία,
ἵνα καὶ τὰ Θεαγένους τὰ πολλὰ χρήματα,
τά τ' Αἰσχίνου γ' ἅπαντα;
Πε. καὶ λῷστον μὲν, ἢ
τὸ Φλέγρας πεδίον, ἵν' οἱ θεοὶ τοὺς Γηγενεῖς
ἀλαζονευόμενοι καθυπερηκόντισαν.
Ευ. λιπαρὸν τὸ χρῆμα τῆς πόλεως. τίς δαὶ θεὸς

812. *τί δ' ἡμῖν τοὔνομ' ἔσται τῇ πόλει;* In membr. et in C. *ἡμῖν ὄνομ'*—In B. ut in impressis *ἡμῖν οὔνομ'*. Mendose utrobique. Prior lectio in metrum peccat: posterior in loquendi legem. Ionicum *οὔνομα* respuit comicus Atticæ scenæ sermo. Vulgati etiam libri *τοὔνομα* recte exhibent v. 820. et 1293.

816. *οὐδ' ἂν χαμεύνῃ*. Sic optime membr. ut nemo non legendum esse viderat. Inepte vulgo *χαμεύνην*. Jocus est in ambiguitate nominis *σπάρτη*. Eustathii verba a Kustero jam prolata adponam ex commentariis in Iliadem p. 191. *καὶ ὁ Κωμικὸς δὲ τοῦτο παρεμφαίνει ἐν τοῖς Ὄρνισιν, ἔνθα παίζων περὶ τῆς Λακωνικῆς Σπάρτης, ὡς παρωνυμουμένης ἀπὸ φυτοῦ σπάρτου, φησὶ μὴ ἂν δεηθῆναι σπάρτης, κειρίαν ἔχων. ἤτοι μὴ δεηθῆναι σπαρτίνου πλέγματος, ἐὰν ἄλλην ἔχῃ κειρίαν, ἤτοι δεσμὸν κλίνης.* Perversæ admodum erant in impressis libris personæ, quas e scriptorum auctoritate in ordinem restitui.

820. Vulgo sic legitur hic versus:

καλόν γ' ἀτεχνῶς καὶ μέγ' εὗρες τοὔνομα.

Mendosissime. Media syllaba in *ἀτεχνῶς* apud Comicum nusquam producitur. Legendum:

καλὸν σύ γ' ἀτεχνῶς καὶ μέγ' εὗρες τοὔνομα.

825. *ἀλαζονευόμενοι καθυπερηκόντισαν.* Sic perspicue scriptum in tribus codd. Erat in veteribus editt. *ἀλαζονευόμενοι καθ' ὑπερηκόντισαν*. turpiter claudicante versu. Kusterus, ne monito quidem lectore, quod utique manifesta in menda necessarium non erat, emendatam scripturam, quæ jam in duabus minoribus Batavis reposita fuerat, exhibuit, *καθυπερηκόντισαν*. At Transsilvanus stipes, cui perinde erat, dactylusne an tribrachys quartam senarii sedem occuparet, veterem revocavit mendam, inepta hac addita nota. *καθ' ὑπερηκόντισαν. Sic omnes editiones pristinæ: nuperæ, καθυπερηκόντισαν.*

πολιοῦχος ἔσται; τῷ ξανοῦμεν τὸν πέπλον;
Πε. τί δ' οὐκ Ἀθηναίαν ἐῶμεν Πολιάδα;
Ευ. καὶ πῶς ἂν ἔτι γένοιτ' ἂν εὔτακτος πόλις,
ὅπου θεὸς, γυνὴ γεγονυῖα, πανοπλίαν
ἕστηκ' ἔχουσα, Κλεισθένης δὲ κερκίδα;
Πε. τίς δ' αὖ καθέξει τῆς πόλεως τὸ Πελαργικόν;
Ππ. ὄρνις ἀφ' ἡμῶν τοῦ γένους τοῦ Περσικοῦ,
ὅσπερ λέγεται δεινότατος εἶναι πανταχοῦ
Ἄρεος νεοττός.
Ευ. ὦ νεοττὲ δέσποτα.
ὡς δ' ὁ θεὸς ἐπιτήδειος οἰκεῖν ἐπὶ πετρῶν.
Πε. ἄγε νυν, σὺ μὲν βάδιζε πρὸς τὸν ἀέρα,
καὶ τοῖσι τειχίζουσι παραδιακόνει,
χάλικας παραφόρει, πηλὸν ἀποδὺς ὄργασον,
λεκάνην ἀνένεγκε, κατάπεσ' ἀπὸ τῆς κλίμακος,
φύλακας κατάστησαι, τὸ πῦρ ἔγκρυπτ' ἀεὶ,
κωδωνοφορῶν περίτρεχε, καὶ κάθευδ' ἐκεῖ·
κήρυκε δὲ πέμψον, τὸν μὲν εἰς θεοὺς ἄνω,
ἕτερον δ' ἄνωθεν αὖ παρ' ἀνθρώπους κάτω,
κἀκεῖθεν αὖθις παρ' ἐμέ.
Ευ. σὺ δέ γ' αὐτοῦ μένων
οἴμωζε παρ' ἔμ'.

827. De peplo in Panathenæis deduci solito omnia pervulgata. Vide Meursii Panathenæa capp. 17, 18.

832. τίς δ' αὖ καθέξει. Sic B. C. In membr. τίς δαὶ καθέξει. Vulgo τίς δ' ἂν καθέξει. Sæpissime commutantur ἂν et αὖ. Priori particulæ hic locus non est. τίς δ' αὖ refertur ad τίς δαὶ versu 826. Ubi non melius quam hic legeretur τίς δ' ἂν θεός—Prius τίς δαὶ male hic repetitum fuit in membr. De Pelasgico arcis muro, quem facete Πελαργικὸν appellat Comicus ad ciconiarum nomen alludens, vide Meursium in Cecropia cap. 5. et Att. Lect. vi. 1. Tametsi Πελαργοὶ etiam quandoque appellantur Pelasgi. Incoluerunt illi, præter alias multas regiones, Tyrrheniam, unde sæpe Tyrrheni vocantur. Hinc est, quod Callimachus de quadam urbe dixit, Τυρσηνῶν τείχισμα Πελαργικόν.

835. Ἄρεος νεοττός. Sic bene membr. Vulgo Ἄρεως. Illud Atticum est ab Ἄρης, ut Σωκράτεος a Σωκράτης. Æolicum et poëticum est Ἄρηος ab Ἄρευς. Vide Eustathium ad Homerum p. 518.

839. πηλὸν ἀποδὺς ὄργασον. Nescio unde in Kusteri editionem venerit διαδὺς, quod nec metrum admittit, nec sententia. Fieri non potest, quin operarum sit error.

843. κήρυκε δὲ πέμψον. Sic manifestum est scribi oportuisse. Perperam libri omnes κήρυκα.

846. οἴμωζε παρ' ἐμ'. Dixerat alter κἀκεῖθεν αὖθις παρ' ἐμὲ, id est πρὸς ἐμέ. Ultima verba repetit facetus Euelpides, sed alio sensu. Illi παρ' ἐμὲ valet *mea causa*, ut est apud Plautum sæpe. Epid. v. 2. 14.

Dum sine me quæras, quæras mea
causa vel medio in mari.

et Menæchmis v. i. 27.

Mea quidem hercle causa vidua vivito,
vel usque dum regnum obtinebit Jupiter.

Insulse ista vulgo Epopi tribuuntur. In

Πε. ἴθ', ὦ 'γάθ', οἷ πέμπω σ' ἐγώ.
οὐδὲν γὰρ ἄνευ σοῦ τῶνδ', ἃ λέγω, πεπράξεται.
ἐγὼ δ', ἵνα θύσω τοῖσι καινοῖσιν θεοῖς,
τὸν ἱερέα πέμψοντα τὴν πομπὴν καλῶ.
παῖ, παῖ, τὸ κανοῦν αἴρεσθε καὶ τὴν χέρνιβα.
Χο. ὁμορροθῶ, συνθέλω,
συμπαραινέσας ἔχω,
προσόδια μεγάλα
σεμνὰ προσιέναι θεοῖσιν·
ἅμα δὲ προσέτι χάριτος ἕνεκα
πρόβατόν τι θύειν
ἴτω, ἴτω, ἴτω δὲ Πυθιὰς βοὰ τῷ θεῷ·
συναδέτω δὲ Χαῖρις.
Πε. παῦσαι σὺ φυσῶν. Ἡράκλεις, τουτὶ, τί ἦν
τουτί; μὰ Δί' ἐγὼ πολλὰ δὴ καὶ δείν' ἰδὼν,
οὔπω κόρακ' εἶδον ἐμπεφορβιωμένον.
Επ. ἱερεῦ, σὸν ἔργον, θύε τοῖς καινοῖς θεοῖς.
Ιε. δράσω τάδ'. ἀλλὰ ποῦ 'στιν ὁ τὸ κανοῦν ἔχων;
εὔχεσθε τῇ Ἑστίᾳ τῇ ὀρνιθείῳ,
καὶ τῷ ἰκτίνῳ τῷ ἑστιούχῳ,
καὶ ὄρνισιν Ὀλυμπίοις καὶ Ὀλυμπίῃσι
πᾶσι καὶ πάσῃσιν.
Χο. ὦ Σουνιέρακε, χαῖρ' ἄναξ Πελαργικέ.
Ιε. καὶ κύκνῳ Πυθίῳ καὶ Δηλίῳ,
καὶ Λητοῖ Ὀρτυγομήτρᾳ,
καὶ Ἀρτέμιδι Ἀκαλανθίδι.
Πε. οὐκέτι Κολαινὶς, ἀλλ' Ἀκαλανθὶς Ἄρτεμις.
Ιε. καὶ φρυγίλῳ Σαβαζίῳ,

membr. quarum fidem secutus sum in distinguendis totius hujus colloquii personis, Euelpidi bene hæc adscripta sunt.

857. ἴτω ter in tribus est codd. in impressis bis tantum. In seq. v. cod. C. vocem ᾠδὰν omittit, quæ ex inepta glossa textui addita fuit: eam non agnoscit metricus Scholiastes, cujus hic non nulla est auctoritas, quia sive adsit, sive absit vox illa, æque bonum est metrum.

861. Qui prodibat in scenam tibicen corvino vultu ornatus erat, et capistratus tibicinum more. φορβειὰ quid sit optime omnium docet Salmasius in Plinianis p. 585. cui omnia sua debent Longini interpretes ad caput iii. περὶ Ὕψους. Græcum nomen est φορβειά, unde verbum ἐμφορβειόω, ἐμπεφορβειωμένος. Prava est librorum nostrorum scriptura. Legitimam formam, hic omnino reponendam, adfirmat Eustathius ad Homerum p. 539. φορβειὰ, ἤγουν τὸ καὶ περιστόμιον καὶ στόμιον, ῥωμαϊκῶς δὲ εἰπεῖν, καπίστριον· ὅθεν καὶ ὁ παρὰ τῷ Κωμικῷ ἐμπεφορβειωμένος.

870. Hesych. ὀρτυγομήτρα. ὄρτυξ ὑπερμεγέθης.

καὶ στρουθῷ, Μεγάλῃ
Μητρὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων.

Χο. δέσποινα Κυβέλη, στρουθὲ, μῆτερ Κλεοκρίτου,
διδόναι Νεφελοκοκκυγιεῦσιν
ὑγίειαν καὶ σωτηρίαν,
αὐτοῖσι καὶ Χίοισι.

Πε. Χίοισιν ἥσθην πανταχοῦ προσκειμένοις.

Ιε. καὶ ἥρωσι, καὶ ὄρνισι, καὶ ἡρώων παισὶ,
καὶ πορφυρίωνι, καὶ πελεκᾶντι,
καὶ πελεκίνῳ, καὶ φλέξιδι,
καὶ τέτρακι, καὶ ταῶνι,
καὶ ἐλεᾷ, καὶ βάσκᾳ,
καὶ ἐλασᾷ, καὶ ἐρωδιῷ,
καὶ καταράκτῃ, καὶ μελαγκορύφῳ
καὶ αἰγιθάλλῳ---

Πε. παῦ' ἐς κόρακας· παῦσαι καλῶν, ἰοὺ, ἰού.
ἐπὶ ποῖον, ὦ κακόδαιμον, ἱερεῖον καλεῖς
ἁλιαιέτους, καὶ γῦπας; οὐχ ὁρᾷς, ὅτι
ἰκτῖνος εἷς ἂν τοῦτό γ' οἴχοιθ' ἁρπάσας;
ἄπελθ' ἀφ' ἡμῶν καὶ σὺ, καὶ τὰ στέμματα·
ἐγὼ γὰρ αὐτὸς τουτογὶ θύσω μόνος.

Ιε. εἶτ' αὖθις αὖτ' ἄρα σοι
δεῖ με δεύτερον μέλος
χέρνιβι θεοσεβὲς
ὅσιον ἐπιβοᾷν, καλεῖν δὲ
μάκαρας, ἕνα τινὰ μόνον, εἴπερ
ἱκανὸν ἕξετ' ὄψον.
τὰ γὰρ παρόντα θύματ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν
γένειόν ἐστι καὶ κέρατα.

874. Μεγάλῃ refertur ad Μητρὶ, non ad στρουθῷ. Ad hunc locum respexisse videtur Eustathius ad Odyss. p. 1411. l. 12. sed memoriæ lapsu a sensu aberravit.

892. τοῦτό γ' οἴχοιθ'. Sic tres codd. et veteres editt. Mendose in Frobeniana, et inde in aliis τοῦτο οἴχοιθ'. Berglerus omissam particulam reposuit.

894. τουτογὶ θύσω μόνος. Id est, τουτὶ τὸ ἱερεῖον. Sic primariæ editt. duæ. In tertia, quam curavit Ant. Francinus, excusum τουτονὶ, quod nihili est, et tamen subsequentes propagatum fuit usque ad Gelenium, qui præclare sibi emendare visus est, reponens τουτωΐ. Hoc exinde in omnibus editionibus repræsentatum fuit, nemine reclamante, ne Kustero quidem, qui ad fidem Aldinæ editionis textum se recensuisse profitebatur. In membr. et in C. perspicue scriptum τουτογί. In B. mendose τουτονὶ, frequenti errore ob similitudinem literarum ν γ.

902. γένειόν ἐστι. Perperam vulgo copula inseritur, γένειόν τ' ἐστί. Versus est iambicus.

Πε. θύοντες εὐξώμεσθα τοῖς πτερίνοις θεοῖς.
Πο. Νεφελοκοκκυγίαν τὰν εὐδαίμονα
κλῆσον, ὦ Μοῦσα,
τεαῖς ἐν ὕμνων ᾠδαῖς.
Πε. τουτὶ τί τὸ πρᾶγμα, ποδαπόν; εἰπ' ἐμοὶ, τίς εἶ;
Πο. ἐγὼ μελιγλώσσων ἐπέων ἱεὶς ἀοιδὰν,
Μουσάων θεράπων
ὀτρηρὸς, κατὰ τὸν Ὅμηρον.
Πε. ἔπειτα δῆτα δοῦλος ὢν κόμην ἔχεις;
Πο. οὔκ· ἀλλὰ πάντες ἐσμὲν οἱ διδάσκαλοι
Μουσάων θεράποντες
ὀτρηροὶ, κατὰ τὸν Ὅμηρον.
Πε. οὐκ ἐτὸς ὀτρηρὸν καὶ τὸ ληδάριον ἔχεις.
ἀτὰρ, ὦ ποιητὰ, κατὰ τί δεῦρ' ἀνεφθάρης;
Πο. μέλη πεποίηκ' ἐς τὰς Νεφελοκοκκυγίας
τὰς ὑμετέρας, κύκλιά τε πολλὰ καὶ καλὰ,
καὶ παρθένεια, καὶ κατὰ τὰ Σιμωνίδου.
Πε. ταυτὶ σὺ πότ' ἐποίησας; ἀπὸ ποίου χρόνου;
Πο. πάλαι, πάλαι δὴ τήνδ' ἐγὼ κλήζω πόλιν.
Πε. οὐκ ἄρτι θύω τὴν δεκάτην ταύτης ἐγώ;
καὶ τοὔνομ', ὥσπερ παιδίῳ, νῦν δὴ 'θέμην.
Πο. ἀλλά τις ὠκεῖα Μουσάων φάτις,
οἷά περ ἵππων ἀμαρυγά.
σὺ δ', ὦ πάτερ κτίστορ Αἴτνας,
ζαθέων ἱερῶν ὁμώνυμε,
δὸς ἐμὶν, ὅ τι περ

903. τοῖς πτερίνοις θεοῖς. Sic tres codd. recte. Perperam in impressis πτερίνοισι.

907. ποδαπόν; Sic tres codd. bene. Ad πρᾶγμα pertinet. Vulgo ποδαπός. In primariis editt. τουτὶ τὸ πρᾶγμα, omisso τί.

915. Poëtæ amiculum ὀτρηρὸν jocose vocat, quia erat τετρημένον.

916. ἀνεφθάρης. Vide not. ad Conc. 248. Recte in tribus codd. conjunctim scriptum est una voce. In recentiorum editt. plerisque ἂν ἐφθάρης. Veterem scripturam revocavit Berglerus.

919. παρθένεια. Hoc nomine vocabantur cantica, quæ in quibusdam sacris a virginum choris canebantur. Citantur Pindari aliorumque παρθένεια: sed ignoratur quisnam fuerit hujus carminum generis character proprius.

922. τὴν δεκάτην. Supra v. 494.
ἐς δεκάτην γάρ ποτε παιδαρίου κληθεὶς,
ὑπέπινον ἐν ἄστει.
Decimo post pueri nativitatem die imponebatur ei nomen, convenientibus patris propinquis et amicis, qui post sacrificium peractum excipiebantur epulo. Vide Meursium Gr. Fer. in Ἀμφιδρόμια.

926. In iis quæ Poëtæ tribuit Comicus multa sunt e Lyricis expressa. E Pindari hyporchemate in Hieronem novæ Ætnæ conditorem ista profert Scholiastes: Σύνες ὅ τι λέγω, ζαθέων ἱερῶν ὁμώνυμε πάτερ, κτίστορ Αἴτνας.

τεᾷ κεφαλᾷ θέλεις
προφρων δόμεν ἐμὶν, τεΐν.
Πε. τουτὶ παρέξει τὸ κακὸν ἡμῖν πράγματα,
εἰ μή τι τούτῳ δόντες ἀποφευξούμεθα.
οὗτος, σὺ μέντοι σπολάδα καὶ χιτῶν' ἔχεις,
ἀπόδυθι, καὶ δὸς τῷ ποιητῇ τῷ σοφῷ.
ἔχε τὴν σπολάδα· πάντως δ' ἐμοὶ ῥιγῶν δοκεῖς.
Πο. τόδε μὲν οὐκ ἀέκουσα φίλα
Μοῦσα δῶρον δέξεται·
τὺ δὲ τεᾷ φρενὶ μάθε
Πινδάρειον ἔπος·—
Πε. ἄνθρωπος ἡμῶν οὐκ ἀπαλλαχθήσεται.
Πο. Νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις
ἀλᾶται Στράτων,
ὃς ὑφαντοδόνητον ἔσθος οὐ πέπαται.
ἀκλεὴς δ' ἔβα σπολὰς ἄνευ χιτῶνος.
σύνες, ὅ τοι λέγω;
Πε. ξυνῆχ', ὅτι βούλει τὸν χιτωνίσκον λαβεῖν.
ἀπόδυθι· δεῖ γὰρ τὸν ποιητὴν ὠφελεῖν.
ἄπελθε τουτονὶ λαβών.
Πο. ἀπέρχομαι,
κἀς τὴν πόλιν γ' ἐλθὼν ποιήσω δὴ ταδί·

929. τεᾷ κεφαλᾷ θέλεις. Male neglectus Dorismus in vulgata lectione τεῇ κεφαλῇ θέλῃς. E codd. B. C. θέλεις adsumsi.

930. ἐμὶν τεΐν. Sententiæ inutilia ista pronomina addit Comicus ad derisionem dithyrambicorum, qui Pindarum æmulantes hos Dorismos identidem ingerebant.

935. ῥιγῶν infinitivus est, ut Vesp. 446. ὥστε μὴ ῥιγῶν γ' ἐκάστοτ'. Ad quem locum schol. ἀντὶ τοῦ ῥιγοῦν. Δώριον δὲ τοῦτο κατακρατῆσαι παρὰ Ἀττικοῖς. In Nub. tamen 443. forma communis occurrit ῥιγοῦν, ut et Acharn. 1146. Supra 712. Nub. 416. et Acharn. 857. ῥιγῶν participium est.

937. Μοῦσα δῶρον δέχεται. Sic perbene membr. Inepte vulgo, τόδε e sup. v. repetito, Μοῦσα τόδε δῶρον δέχεται.

941. Νομάδεσσι. Sic bene scriptum in B. ex idiomate Doricæ dialecti, de quo videndus Kœnius ad Corinthum p. 154. Perperam in membr. Νομάδεσσι γὰρ ἐπὶ Σκύθαις. Sumtum hoc etiam ex eodem Pindari hyporchemate, cujus verba Scholiastes profert: Νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις ἀλᾶται Στράτων, ὃς ἁμαξηφόρητον οἶκον οὐ πέπαται. ἀκλεὴς δ' ἔβα— Sic probabiliter scripserat Pindarus, non ἀκλεής, si verum est, quod narrat Scholiastes, illum, acceptis ab Hierone mulis, currum etiam petiisse. Sequebatur forte ζεῦγος ἡμιόνων ἄτερ ἅρματος.

943. ὑφαντοδόνητον. Sic recte scriptum in B. ut et apud Suidam legitur in Σπολάς. Vulgo ὑφαντοδίνητον. Similis menda correcta fuit in Thesm. 324.

945. σύνες ὅ τοι λέγω. Sic scriptum est in membr. et in B. Doricum est τοι pro σοι. Vulgo ὅ τι λέγω. Parum interest utro modo legatur.

946. ξυνίημ' pes est anapæstus. Nescio an alibi apud Comicum occurrat hoc verbum secunda correpta. Vide not. ad Lys. 157. In Pluto v. 45.
εἶτ' οὐ ξυνίης τὴν ἐπίνοιαν τοῦ θεοῦ.

κλῆσον, ὦ χρυσόθρονε, τὰν
τρομεράν, κρυεράν·
νιφόβολα πεδία, πολύσπορά τ'
ἤλυθον· ἀλαλάν.
Πε. νὴ τὸν Δί' ἀλλὰ γὰρ πέφευγας ταυταγὶ
τὰ κρυερά, τονδὶ τὸν χιτωνίσκον λαβών.
τουτὶ μὰ Δί' ἐγὼ τὸ κακὸν οὔ ποτ' ἤλπισ' ἄν,
οὕτω ταχέως τοῦτον πεπύσθαι τὴν πόλιν.
αὖθις σὺ περιχώρει λαβὼν τὴν χέρνιβα.
Ιε. εὐφημί' ἔστω.
Χρ. μὴ κατάρξῃ τοῦ τράγου.
Πε. σὺ δ' εἶ τίς;
Χρ. ὅστις; χρησμολόγος.
Πε. οἴμωζέ νυν.
Χρ. ὦ δαιμόνιε, τὰ θεῖα μὴ φαύλως φέρε·
ὡς ἐστὶ Βάκιδος χρησμὸς ἄντικρυς λέγων
εἰς τὰς Νεφελοκοκκυγίας.
Πε. κἄπειτα πῶς
ταῦτ' οὐκ ἐχρησμολόγεις σὺ, πρὶν ἐμὲ τὴν πόλιν
τήνδ' οἰκίσαι;
Χρ. τὸ θεῖον ἐνεπόδιζέ με.
Πε. ἀλλ' οὐδὲν οἷον ἔστ' ἀκοῦσαι τῶν ἐπῶν.

954. *πέφευγας ταυταγὶ τὰ κρυερά.* Sic optime tres codd. Insulsissime vulgo *πέφευγα*, cujus mendæ nihil suboluisse miror doctissimo latinæ versionis auctori. Ordo est: *νὴ τὸν Δί' ἀλλὰ γὰρ λαβὼν τονδὶ τὸν χιτωνίσκον πέφευγας ταυταγὶ τὰ κρυερὰ, ἃ ἄρτι εἶπες.* Ad eandem personam refertur *λαβὼν*, ad quam *πέφευγας*. Tunicam autem acceperat poëta, non Pisthetærus. Nec cœlum nec terram tangebat versio: *utique profecto effugi ista frigida carmina, accepta hac tunica.*

956. Vulgo sic legitur hic versus:

τουτὶ μὰ Δί' ἐγὼ τὸ κακὸν οὐδέποτ' ἤλπισα.

Bene ad sensum vertit Hemsterhusius: *Hoc sane malum equidem nunquam sperassem.* Sed duplici menda inquinatus est librariorum stupore. *οὐδέποτε*, quod nobis sæpe observatum fuit (vide ad Lys. 301. Thesm. 32. Conc. 384.) nunquam verbo præteriti temporis jungitur: oportuisset *οὐδεπώποτ'* vel *οὐπώποτ'*, quorum neutrum metrum admittit. Deinde particulam *ἂν* requirit sermonis lex, quæ reposita commodum etiam hoc affert, hiatum vitari. Sinceram itaque poëtæ manum restitui:

τουτὶ μὰ Δί' ἐγὼ τὸ κακὸν οὔ ποτ' ἤλπισ' ἄν.

959. *εὐφημί' ἔστω.* Sic duo codd. In membr. ut in primariis editt. *εὐφημί' ἔστω*: in recentioribus *εὐφημία ἔστω.* Quæ scriptura potior est. In Thesmoph. v. 295. post editt. omnes dedimus *εὐφημί' ἔστω.* Ultima in *εὐφημία* longa elidi non debet. Confer notam supra ad v. 638.

966. *ἀλλ' οὐδὲν οἷον.* Schol. *ἀλλ' οὐδὲν κωλῦον ἐστι καὶ νῦν ἀκοῦσαι τῶν χρησμῶν. οὕτω γὰρ ἔλεγον τὸ λυσιτελοῦν. οὐδὲν οἷον, ἀντὶ τοῦ οὐδὲν κωλῦον.* Hic bene vertitur, *nihil obstat.* Alibi valet *præstat*, ut apud Demosthenem contra Midiam p. 529. *ἀνάγνωθι δ' αὐτόν μοι λαβὼν τὸν τῆς ὕβρεως νόμον. οὐδὲν γὰρ οἷον ἀκούειν αὐτοῦ τοῦ νόμου.* Bene Vigerus gallice reddebat: *car il n'y a rien de tel, que d'entendre la loy mesme.*

Χρ. Ἀλλ' ὅταν οἰκήσωσι λύκοι πολιαί τε κορῶναι
ἐν ταυτῷ τὸ μεταξὺ Κορίνθου καὶ Σικυῶνος—
Πε. τί οὖν προσήκει δῆτ' ἐμοὶ Κορινθίων;
Χρ. ᾐνίξαθ' ὁ Βάκις τοῦτο πρὸς τὸν ἀέρα.
πρῶτον Πανδώρᾳ θῦσαι λευκότριχα κριόν·
ὃς δέ κ' ἐμῶν ἐπέων ἔλθῃ πρώτιστα προφήτης,
τῷ δόμεν ἱμάτιον καθαρὸν, καὶ καινὰ πέδιλα—
Πε. ἔνεστι καὶ τὰ πέδιλα;
Χρ. λαβὲ τὸ βιβλίον. [975
καὶ φιάλην δοῦναι, καὶ σπλάγχνων χεῖρ' ἐπιπλῆσαι—
Πε. καὶ σπλάγχνα διδόναι 'νεστι;
Χρ. λαβὲ τὸ βιβλίον.
κἂν μὲν, θέσπιε κοῦρε, ποιῇς ταῦθ', ὡς ἐπιτέλλω,
αἰετὸς ἐν νεφέλῃσι γενήσεαι· αἰ δέ κε μὴ δῷς,
οὐκ ἔσει οὐ τρυγὼν, οὐδ' αἰετὸς, οὐ δρυκολάπτης.
Πε. καὶ ταῦτ' ἔνεστ' ἐνταῦθα;
Χρ. λαβὲ τὸ βιβλίον.
Πε. οὐδὲν ἄρ' ὅμοιος ἔσθ' ὁ χρησμὸς τουτῳΐ,
ὃν ἐγὼ παρὰ τἀπόλλωνος ἐξεγραψάμην.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἄκλητος ἰὼν ἄνθρωπος ἀλαζὼν
λυπῇ θύοντας, καὶ σπλαγχνεύειν ἐπιθυμῇ,
δὴ τότε χρὴ τύπτειν αὐτὸν πλευρῶν τὸ μεταξὺ—
Χρ. οὐδὲν λέγειν οἶμαί σε.
Πε. λαβὲ τὸ βιβλίον.
καὶ φείδου μηδὲν, μηδ' αἰετοῦ ἐν νεφέλῃσι,
μήτ' ἢν Λάμπων ᾖ, μήτ' ἢν ὁ μέγας Διοπείθης.
Χρ. καὶ ταῦτ' ἔνεστ' ἐνταῦθα;
Πε. λαβὲ τὸ βιβλίον.
οὐκ εἶ θύραζ' ἐς κόρακας;
Χρ. οἴμοι δείλαιος.
Πε. οὔκουν ἑτέρωσε χρησμολογήσεις ἐκτρέχων;
Με. ἥκω παρ' ὑμᾶς—
Πε. ἕτερον αὖ τουτὶ κακόν.
τί δ' αὖ σὺ δράσων; τίς δ' ἰδέα βουλήματος;

974. λαβὲ τὸ βιβλίον. Sic membr. et C. hic et ubicunque deinceps vox illa recurrit. Vulgo βυβλίον. Simile quiddam est apud Plautum Bacch. iv. 9. 100.

CH. Estne istuc istic scriptum?
NI. hem specta, tum scies.

976. διδόναι 'νεστι. In B. C. perperam διδόν' ἔνεστι. Vide not. ad Thesm. 217.

983. ἄκλητος ἰὼν ἄνθρωπος ἀλαζών. Sic perbene membr. Vulgo minus concinne ἄνθρωπος ἰὼν ἄκλητος.

τίς, ἡ 'πίνοια; τίς ὁ κόθορνος τῆς ὁδοῦ;
Με. γεωμετρῆσαι βούλομαι τὸν ἀέρα
ὑμῖν, διελεῖν τε κατὰ γύας.
Πε. πρὸς τῶν θεῶν,
σὺ δ' εἶ τίς ἀνδρῶν;
Με. ὅστις εἰμ' ἐγώ; Μέτων,
ὃν οἶδεν Ἑλλὰς, χὠ Κολωνός.
Πε. εἰπ' ἐμοὶ,
ταυτὶ δέ σοι τί ἐστι;
Με. κανόνες ἀέρος.
αὐτίκα γὰρ ἀὴρ ἐστι τὴν ἰδέαν ὅλος
κατὰ πνιγέα μάλιστα. προσθεὶς οὖν ἐγὼ
τὸν κανόν' ἄνωθεν τουτονὶ τὸν καμπύλον,
ἐνθεὶς διαβήτην—μανθάνεις;
Πε. οὐ μανθάνω.
Με. ὀρθῷ μετρήσω κανόνι, προστιθεὶς, ἵνα
ὁ κύκλος γένηταί σοι τετράγωνος· κἀν μέσῳ
ἀγορά· φέρουσαι δ' ὦσιν εἰς αὐτὴν ὁδοὶ
ὀρθαὶ πρὸς αὐτὸ τὸ μέσον, ὥσπερ τἀστέρος,
αὐτοῦ κυκλοτέρους ὄντος, ὀρθαὶ πανταχῇ
ἀκτῖνες ἀπολάμπουσιν.
Πε. ἄνθρωπος Θαλῆς,
Μέτων—
Με. τί ἐστιν;

996. *διελεῖν τε κατὰ γύας.* Sic legendum. Vulgo renitente metro *κατ' ἀγυιάς.* Dawesio debetur hæc emendatio.

998. *ὃν οἶδεν.* Sic membr. et C. recte. Vulgo *εἶδεν.*

1007. Mathematicos salse irridet Comicus, Metonem introducens ridicula et absurda de arte sua effutientem: talis est *circulus* ille *quadratus, cujus in centro forum futurum erat, a quo centro viæ omnes rectæ ad extrema latera deducerentur, quemadmodum a Sole, qui et ipse rotundus est, radii recti quaquaversum emicant.* Hæc est manifesta sententia, librariorum supinitate paulisper obscurata: duarum literarum mutatione corruptelam sanavimus. In vett. editt. erat *ὥσπερ δ' ἀστέρες,* sine ullo sensu. Kusterus e conjectura, ut videtur, lectore non monito, supposuit *ὥσπερ δ' ἀστέρος,* quæ sané melior est lectio; idcirco eam Hemsterhusius, vir non contemnendi judicii, in versione secutus est, posthabita priore quæ nauci non est. Nec tamen sic omnis menda sublata erat: legendum omnino *ὥσπερ τἀστέρος,* pro *τοῦ ἀστέρος,* ut supra v. 982. *τἀπόλλωνος* est *τοῦ Ἀπόλλωνος.* Sic *τἀγαθοῦ, τἀνδρὸς,* aliæque similes crases occurrunt bene multæ. Quum ista per *θλίψιν* male scriberentur *ὥσπερ τ' ἀστέρος, τ'* in *δ'* a librario mutatum fuit, quod millies contigisse pueri norunt, deinde terminatio etiam mutata fuit. Sol poëtis *κατ' ἐξοχὴν, ἀστὴρ* vocatur. Berglerus *ὥσπερ δ' ἀστέρες* reposuit, quia *ita Edd. pristinæ.* Sed stolidi hominis hæc crisis est. Non præferri quævis lectio debet, quia eam *Edd. pristinæ* exhibent. Quid enim hoc ad lectionis bonitatem facit? tanquam si *Edd. pristinæ* mendis refertæ non essent? sed præferri debet, quæ sententiæ apta est, quod peritus interpres demonstrare debet. Hujusmodi etiam jactatores communi consensu male mulcandi mihi videntur.

Πε. οἶσθ' ὅτιὴ φιλῶ σ' ἐγώ;
κἀμοὶ πιθόμενος ὑπαποκίνει τῆς ὁδοῦ.
Με. τί δ' ἐστὶ δεινόν;
Πε. ὥσπερ ἐν Λακεδαίμονι,
ξενηλατοῦνται, καὶ κεκίνηνταί τινες
πληγαὶ συχναὶ κατ' ἄστυ.
Με. μῶν στασιάζετε;
Πε. μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ'.
Με. ἀλλὰ πῶς;
Πε. ὁμοθυμαδὸν
σποδεῖν ἅπαντας τοὺς ἀλαζόνας δοκεῖ.
Με. ὑπάγοιμι γὰρ ἄν γε, νὴ Δί'.
Πε. ὡς οὐκ οἶδ' ἄρ', εἰ
φθαίης ἄν· ἐπίκεινται γὰρ ἐγγὺς αὐταιί.
Με. οἴμοι κακοδαίμων.
Πε. οὐκ ἔλεγον ἐγὼ πάλαι;
οὐκ ἀναμετρήσεις σαυτὸν ἀπιὼν ἀλλαχῇ;
Επ. ποῦ Πρόξενοι;
Πε. τίς ὁ Σαρδανάπαλος οὑτοσί;
Επ. Ἐπίσκοπος ἥκω δεῦρο, τῷ κυάμῳ λαχὼν,
ἐς τὰς Νεφελοκοκκυγίας.
Πε. Ἐπίσκοπος;
ἔπεμψε δὲ τίς σε δεῦρο;
Επ. φαῦλον βιβλίον
Τελέου.
Πε. τί; βούλει δῆτα, τὸν μισθὸν λαβὼν,
μὴ πράγματ' ἔχειν, ἀλλ' ἀπιέναι;
Επ. νὴ τοὺς θεούς·
ἐκκλησιάσαι δ' οὖν ἐδεόμην οἴκοι μένων.

1011. Vulgo sic legitur hic versus:
κἀμοί γε πιθόμενος ὑποκίνει τῆς ὁδοῦ.
Corruptelam paulo peritior quivis statim subodoratur. Verbum ὑποκινεῖν sententiæ non congruit, quæ ὑπαποκινεῖν flagitat, ut Thesm. 924.
τουτὶ πονηρὸν ἀλλ' ὑπαποκινητέον.
Quod sæpissime contigit, hic quoque e verbo bicomposito alteram præpositionem omisit supinus librarius, ὑποκίνει pro ὑπαποκίνει scribens, licet illud cum genitivo τῆς ὁδοῦ construi non possit. Deinde fulciendo versui γε insulse infertum et genuina forma πιθόμενος in alteram πειθόμενος mutata. Sinceram lectionem repræsentant membr. in quibus scriptum:
κἀμοὶ πειθόμενος ὑπαποκίνει τῆς ὁδοῦ.
πιθόμενος scriptum oportuisse ipsa metri ratio evincit. Has formas perpetuo a librariis confundi sæpius observavi. Vide modo ad Conc. 772. Nub. 862. Vesp. 749.

1021. ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. Harpocratio: οἱ παρ' Ἀθηναίων εἰς τὰς ὑπηκόους πόλεις ἐπισκέψασθαι τὰ παρ' ἑκάστοις πεμπόμενοι, ἐπίσκοποι καὶ φύλακες ἐκαλοῦντο, οὓς οἱ Λάκωνες Ἁρμοστὰς ἔλεγον.

ἔστιν γὰρ ἃ δι' ἐμοῦ πέπρακται Φαρνάκῃ.
Πε. ἄπιθι λαβών· ἔστιν δ' ὁ μισθὸς οὑτοσί.
Επ. τουτὶ τί ἦν;
Πε. ἐκκλησία περὶ Φαρνάκου.
Επ. μαρτύρομαι τυπτόμενος, ὢν Ἐπίσκοπος.
Πε. οὐκ ἀποσοβήσεις; οὐκ ἀποίσεις τὼ κάδω;
οὐ δεινά; καὶ πέμπουσιν ἤδη 'πισκόπους
ἐς τὴν πόλιν, πρὶν καὶ τεθῦσθαι τοῖς θεοῖς.
Ψη. Ἐὰν ὁ Νεφελοκοκκυγιεὺς τὸν Ἀ-
θηναῖον ἀδικῇ—
Πε. τουτὶ τί ἐστιν αὖ κακὸν τὸ βιβλίον;
Ψη. ψηφισματοπώλης εἰμὶ, καὶ νόμους νέους
ἥκω παρ' ὑμᾶς δεῦρο πωλήσων.
Πε. τὸ τί;
Ψη. Χρῆσθαι Νεφελοκοκκυγιέας καὶ τοῖσδε τοῖς
μέτροισι, καὶ σταθμοῖσι, καὶ ψηφίσμασι,
καθάπερ Ὀλοφύξιοι.
Πε. σὺ δέ γ' οἷσί περ Ὀτοτύξιοι χρήσει τάχα.
Ψη. οὗτος, τί πάσχεις;
Πε. οὐκ ἀποίσεις τοὺς νόμους;
πικροὺς ἐγώ σοι τήμερον δείξω νόμους.
Επ. καλοῦμαι Πεισθέταιρον ὕβρεως
ἐς τὸν Μουνυχιῶνα μῆνα.
Πε. ἄληθες, οὗτος; ἔτι γὰρ ἐνταῦθ' ἦσθα σύ;
Ψη. Ἐὰν δέ τις ἐξελαύνῃ τοὺς Ἄρχοντας,
καὶ μὴ δέχηται κατὰ τὴν στήλην—
Πε. οἴμοι κακοδαίμων, καὶ σὺ γὰρ ἐνταῦθ' ἦσθ' ἔτι;
Επ. ἀπολῶ σε, καὶ γράφω σε μυρίας δραχμάς.

1028. In hoc et in seq. v. ἴςι perperam Kusterus edidit. Geminam mendam correxit Berglerus, idque, ut aiunt, *ex ingenio*: nam *Farrei* editio ejusdem erroris immunis non est.

1033. πέμπουσιν ἤδη 'πισκόπους. Sic scriptum in B. In primariis editt. ἤδ' ἐπισκόπους. In A. C. οἴδ' ἐπισκόπους.

1035. ἐὰν ὁ—Vulgo ἐὰν δ' ὁ—Melius particula omittitur.

1040. καὶ τοῖσδε τοῖς. Sic B. C. recte. Excidit in impressis vocula καὶ cum versus labe.

1042. Stephanus de Urbibus: Ὀλόφυξος, πόλις ἐν Θρᾴκῃ περὶ τὸν Ἄθω. ὁ πολίτης, Ὀλοφύξιος. Hujus nominis ad similitudinem facete finxit Comicus gentile Ὀτοτύξιος, tanquam ab urbe Ὀτότυξος, alludens ad ὀτοτύζειν, θρηνεῖν. Perinde est ac si dixisset, σὺ δέ γ' ὀτοτύξεις τάχα, ut Lys. 520. ὀτοτύξει τοι μακρὰ τὴν κεφαλήν. Activa hujus verbi forma occurrit Thesm. 1082. Pace 1011.

1045. πικροὺς—Confer not. ad Thesm. 853.

1052. καὶ γράφω σε μυρίας δραχμάς. Nescio an bene sit hoc græcum. Exemplum desidero. Genuinum esse opinor καὶ γράφομαί σε. Græce dicitur γράφομαί σε μυρίας δραχμὰς, vel γράφω σοι μυρίας δραχμάς. Scribere potuit Comicus: ἀπολῶ σε καὶ γράφω δραχμάς

Πε. ἐγὼ δέ σου γε τὼ κάδω διασκεδῶ.
Επ. μέμνησ', ὅτε τῆς στήλης κατετίλας ἑσπέρας;
Πε. αἰβοῖ· λαβέτω τις αὐτόν. οὗτος, οὐ μενεῖς;
Ιε. ἀπίωμεν ἡμεῖς ὡς τάχιστ' ἐντευθενὶ,
θύσοντες εἴσω τοῖς θεοῖσι τὸν τράγον.
Ημ. Ἤδη μοι τῷ παντόπτᾳ
καὶ παντάρχᾳ θνητοὶ πάντες
θύσουσ' εὐκταίαις εὐχαῖς.
πᾶσαν μὲν γὰρ γᾶν ὀπτεύω.
σώζω δ' εὐθαλίας καρποὺς,
κτείνων παμφύλων γένναν
θηρῶν, ἃ πάντ' ἐν γαίᾳ
ἐκ κάλυκος αὐξανόμενα γένυσιν πολυφάγοις,
δένδρεσί τ' ἐφεζομένα, καρπὸν ἀποβόσκεται·

σαι μυρίας. Sed probabilius est γράφομαι in γράφω mutatum fuisse librarii temeritate.

1057. τοῖς θεοῖσι. Vulgo τοῖσι θεοῖσι. In membr. τοῖσι θεοῖς.

1058. Respexisse videtur Comicus ad ista Sophoclis in Œdipo Col. 1085. ἰὼ θεῶν παντάρχα Ζεῦ, παντόπτα.

1060. εὐχαῖς. Perperam vulgo εὐχαῖσι, ut ex antistrophico versu liquet.

1062. σώζω δ' εὐθαλίας καρπούς. In trinis codd. scriptum εὐθαλεῖς. Quod in vett. editt. est, εὐθαλλεῖς correctori Aldinæ officinæ debetur, qui quum animadvertisset a Scholiaste moneri versum hunc esse dactylicum hepthemimerem, liquidam geminavit, ut præcedens vocalis produceretur. Kusterus vero εὐθαλεῖς edidit, adposita hac nota: *Sic rectius Ms. Vat. U. quam priores Editt. in quibus legitur εὐθαλλεῖς per duplex λλ.* Sed neutrum *rectum* est. εὐθαλλεῖς barbarum est: εὐθαλεῖς in metrum peccat. Scripserat Comicus id ipsum, quod reposuimus εὐθαλίας.

1064. ἃ πάντ'—Doricum est ἃ pro ἣ, et refertur ad γένναν. Pessime vulgo οἳ, ut mox videbitur.

1065. αὐξανόμενα. Sic primariæ editt. recte. Sic A. C. Sic etiam B. a prima manu: postmodo ultimæ vocali superscriptum fuit ον, quod indicium dat diversæ lectionis αὐξανόμενον, quam Kusterus e Vat. cod. prætulit et in textum immisit, absque ulla necessitate, ut mox videbitur. γένυσιν ob metrum scribi debuit: vulgo γένυσι, quod cum αὐξανόμενον quidem bonum est; cum αὐξανόμενα vero metrum pessundat.

1066. ἐφεζομένα nominativus est singularis feminini generis: pessime vulgo ἐφεζόμενα, tanquam si plurale esset neutrum. Rursus ad γένναν refertur hoc participium. Ordo est: κτείνων παμφύλων θηρῶν γένναν, ἣ πάντα τὰ ἐκ κάλυκος αὐξανόμενα ἐν γῇ, καὶ ἐφεζομένα δένδροις, τὸν καρπὸν ἀποβόσκεται γένυσι πολυφάγοις. Jam vide, amice lector, quam belle constructionem instituat Kusterus: κτείνων γένναν θηρῶν παμφύλων, οἳ ἐν γαίᾳ, δένδρεσί τ' ἐφεζόμενα ἀποβόσκεται γένυσι πολυφάγοις πάντα καρπὸν ἐκ κάλυκος. Hac in phrasi, modo tres solœcismos excipias, nihil est fere, quod valde reprehendas. Sed θηρῶν, οἳ ἐφεζόμενα δένδροις ἀποβόσκεται καρπὸν, structura est ob quam pueris in schola maculosum fieri solet corium. Observes velim in tota phrasi nullum esse substantivum neutrum plurale, a quo verbum singulare ἀποβόσκεται pendere possit, proinde reponi omnino debuisse ἃ πάντ'—quod pronomen feminini generis ad γένναν relatum, cum participio ἐφεζομένα constructum, nominativus est illius verbi ἀποβόσκεται. Haud sane mirarer, si Kustero in mentem venisset totum locum sic constituere:

θηρῶν, οἳ πάντ' ἐν γαίᾳ
ἐκ κάλυκος αὐξανόμενον γένυσι πολυφάγοις
δένδρεσί τ' ἐφεζόμενοι καρπὸν ἀποβόσκονται.

Parum ille metra curabat: sed saltem phrasin sic habuisset ad loquendi normam exactam. Fallitur Scholiastes in

κτείνω δ', οἳ κήπους εὐώδεις
φθείρουσιν λύμαις ἐχθίσταις·
ἑρπετά τε καὶ δάκεθ', ὁπόσα περ ἂν
ἔστιν, ὑπ' ἐμᾶς πτέρυγος
ἐν φοναῖς ὄλλυται.

Χο. Τῇδε μέντοι θἠμέρᾳ μάλιστ' ἐπαναγορεύεται·
ἢν ἀποκτείνῃ τις ὑμῶν Διαγόραν τὸν Μήλιον,
λαμβάνειν τάλαντον· ἤν τε τῶν τυράννων τις τινὰ
τῶν τεθνηκότων ἀποκτείνῃ, τάλαντον λαμβάνειν.
βουλόμεσθ' οὖν νῦν ἀνειπεῖν ταῦτα χ' ἡμεῖς ἐνθάδε.
ἢν ἀποκτείνῃ τις ὑμῶν Φιλοκράτη τὸν Στρούθιον,
λήψεται τάλαντον· ἢν δὲ ζῶντ' ἀναγάγῃ, τέτταρα·
ὅτι συνείρων τοὺς σπίνους, πωλεῖ καθ' ἑπτὰ τοῦ 'βολοῦ.
εἶτα φυσῶν τὰς κίχλας, δείκνυσι καὶ λυμαίνεται,
τοῖς τε κοψίχοισιν εἰς τὰς ῥῖνας ἐγχεῖ τὰ πτερά.
τὰς περιστεράς θ' ὁμοίως ξυλλαβών, εἷρξας ἔχει,
κἀπαναγκάζει παλεύειν δεδεμένας ἐν δικτύῳ.
ταῦτα βουλόμεσθ' ἀνειπεῖν· κεἴ τις ὄρνιθας τρέφει
εἰργμένους ὑμῶν ἐν αὐλῇ, φράζομεν μεθιέναι·
ἢν δὲ μὴ πείθησθε, συλληφθέντες ὑπὸ τῶν ὀρνέων,
αὖθις ὑμεῖς αὖ παρ' ἡμῖν δεδεμένοι παλεύσετε.

Ημ. Εὔδαιμον φῦλον πτηνῶν
οἰωνῶν, οἳ χειμῶνος μὲν
χλαίνας οὐκ ἀμπισχοῦνται·

declaratione metri hujus versus, quod quale sit ostendam ad versum antitheticum.

1068. φθείρουσιν. Perperam vulgo, metro claudicante, φθείρουσι.

1071. ἐν φοναῖς ὄλλυται. In A. B. φοναῖσιν ἐξόλλυται, omisso ἐν.

1072. Codd. omnes ἐπαναγορεύεται, ut bene Kusterus e Vatic. edidit. Antea legebatur ἐπαναχορεύεται. Frequenter commutantur χ et γ, quod observavi supra ad v. 575.

1075. τῶν τεθνηκότων. Mos erat oratorum et caussidicorum quavis occasione adversarios et reos tyrannidis affectatæ insimulare, metumque ejus et subversionis popularis status auditorum animis injicere, si cui invidiam conflare vellent. Hoc quia fere semper alienum erat a personis, in quas talis conferebatur suspicio, ipsoque rerum publice gestarum statu falsi arguebatur, perpetuis istis criminationibus nihil magis ridiculum videbatur, quod facetissime ostendit Comicus in insigni loco Vesparum, v. 488. Hic rem exaggerando lepide Athenienses perstringit, præmium indicens ei, qui vel jam mortuum tyrannum occiderit.

1077. Philocratem avium saginatorem facete Στρούθιον appellat tanquam a patria: hocque avium in Philocratem Στρούθιον decretum opponitur Atheniensium decreto in Diagoram Μήλιον.

1079. τοὺς σπίνους. Sic in tribus codd. scriptum, ut Kusterus e Vat. edidit. Antea pessime legebatur σπίννους.

1090. ἀμπισχοῦνται. Sic tres codd. In impressis ἀμπισχνοῦνται. Ex hoc

οὐδ' αὖ θερμὴ πνίγους ἡμᾶς
ἀκτὶς τηλαυγὴς θάλπει·
ἀλλ' ἀνθηρῶν λειμώνων
φύλλων ἐν κόλποις ναίω,
ἡνίκ' ἂν ὁ θεσπέσιος ὀξὺ μέλος ἀχέτας
θάλπεσι μεσημερινοῖς ὑφ' ἡλίῳ μανεὶς βοᾷ.

loco verbum ἀμπισχνοῦμαι profert Henr. Stephanus Thesauri T. i. col. 1362. tanquam genuinum. Sed vox est nihili. Hesychius: ἀμπισχεῖν, περιβαλεῖν. ἀμπισχούμενον, περιβαλλόμενον.

1094. φύλλων ἐν κόλποις ναίω. Sic optime C. ut metri ductu quivis legendum esse videre poterat. Dactylicus est hepthemimeres, ut strophicus versus, θηρῶν, ἃ πάντ' ἐν γαίᾳ. Perperam vulgo legitur ἐνναίω. Mira librariorum libido circa præpositiones addendas vel eximendas. Confer not. ad Lys. 1220.

1095. ὀξὺ μέλος. Sic legendum. Reguntur isti accusativi a verbo βοᾷ. Vulgo legitur, metro reclamante, ὀξυμελής. Sunt antithetici versus tetrametri pæonici:

ἐκ κάλυκος | αὐξανόμε|να γένυσιν | πολυφάγοις.
ἡνίκ' ἂν ὁ | θεσπέσιος | ὀξὺ μέλος | ἀχέτας.

Pæonicus versus choriambum sex temporum pedem, non admittit.

1096. Sic versum hunc exhibent libri omnes et scripti et impressi:

θάλπεσι μεσημβρινοῖς ὑφ' ἡλίῳ μανεὶς βοᾷ.

Ostendi in strophico versu participium ἐφιζομένα nominativum esse singularem feminini generis Doricæ formæ. Proinde syllabæ ιζομένα pedem constituunt choriambum. Est itaque versus, non pæonicus, ut falso tradit Scholiastes, sed choriambicus: unde liquet in hoc versu mendosam esse scripturam μεσημβρινοῖς, et reponi debuisse μεσημερινοῖς. Antitheticorum versuum subjicienda oculis est dimensio:

δένδρεσί τ' ἐφ | ιζομένα | καρπὸν ἀπο|βόσκεται.
θάλπεσι με | σημερινοῖς | ὑφ' ἡλίῳ | μανεὶς βοᾷ.

Apte quadrant binorum versuum priores duo pedes: posteriores non item. Pro pæone primo et cretico, duplex est in antistrophico diiambus, quem pedem recipiunt quidem impuri, quales sunt isti, choriambici, vix tamen in ultima sede. Certo certius est scripsisse poëtam:

θάλπεσι με | σημερινοῖς | ἡλιομα|νὴς βοᾷ.

Quo pacto examussim congruunt bini versus, quorum utriusque primam et tertiam sedem tenet pæon primus, secundam choriambus, quartam creticus. Nec aliter olim in Comici codd. legebatur, quod palam facit Suidas, qui ex hoc ipso loco nomen ἡλιομανὴς enotavit. Sic ille: ἡλιομανής, ὁ τέττιξ. ἐπιμαίνεται γὰρ τῷ ἡλίῳ. Explicatio illa e scholiis ad hunc versum descripta ostendit genuinam eam esse Comici lectionem. At voces ὑφ' ἡλίῳ μανεὶς nihil aliud sunt, quam glossema genuinæ voci olim superscriptum. Vulgata lectio suspecta non fuit D. Heinsio, summo viro, qui obiter, aliudque agens, locum hunc citavit ad Silium Italicum ii. 324. non instituta inquisitione in Comici metra. Quæ ad rem nostram faciunt, ex ejus nota excerpta proponam. *Τὸ μαίνεσθαι, præsertim in compositis, raro vitio, sæpe etiam laudi datur. Sic ὑλομανής. Hesychius: ὑλομανὴς, ὁ ταῖς ὕλαις χαίρων. Nonno ἐρωμανὴς et γυναιμανὴς Διόνυσος, etiam cum laudatur, dicitur, et ἡλιομανὴς ὁ τέττιξ ipsa Cicada.* Et Comicus Ὀρν.

ἀλλ' ἀνθηρῶν λειμώνων
φύλλων ἐν κόλποις ἐνναίω,
ἡνίκ' ἂν ὁ θεσπέσιος ὀξυμελὴς ἀχέτας
θάλπεσι μεσημβρινοῖς ὑφ' ἡλίῳ μανεὶς βοᾷ.

ubi μανεὶς simpliciter χαίρων est, et propensionem animi notat; ut apud Silium hoc loco FUROR DECORIS. Vide in hac nota, quam prope corruptelam contingat emendatio. Equidem statim initio conjeceram vel θάλπεσι μεσημερινοῖς ἡλίου μανεὶς βοᾷ, vel ἡλιομανὴς legendum esse, perindeque bona mihi videbatur utraque lectio, cum ad sententiam, tum ad metrum; siquidem ditrochæus in tertia

χειμάζω δ' ἐν κοίλοις ἄντροις,
Νύμφαις οὐρείαις ξυμπαίζων·
ἠρινά τε βοσκόμεθα παρθένια
λευκότροφα μύρτα, Χαρί-
των τε κηπεύματα.

Χο. Τοῖς κριταῖς εἰπεῖν τι βουλόμεσθα τῆς νίκης πέρι,
ὅσ' ἀγάθ', ἢν κρίνωσιν ἡμᾶς, πᾶσιν αὐτοῖς δώσομεν,
ὥστε κρείττω δῶρα πολλῷ τῶν Ἀλεξάνδρου λαβεῖν.
πρῶτα μὲν γάρ, οὗ μάλιστα πᾶς κριτὴς ἐφίεται,
γλαῦκες ὑμᾶς οὔποτ' ἐπιλείψουσι Λαυριωτικαί·
ἀλλ' ἐνοικήσουσιν ἔνδον, ἔν τε τοῖς βαλαντίοις
ἐννεοττεύσουσι, κἀκλέψουσι μικρὰ κέρματα.
εἶτα πρὸς τούτοισιν, ὥσπερ ἐν ἱεροῖς οἰκήσετε.
τὰς γὰρ ὑμῶν οἰκίας ἐρέψομεν πρὸς ἀετόν.
κἂν λαχόντες ἀρχίδιον, εἶθ' ἁρπάσαι βούλησθέ τι,
ὀξὺν ἱερακίσκον ἐς τὰς χεῖρας ὑμῖν δώσομεν.
ἢν δέ που δειπνῆτε, πρηγορεῶνας ὑμῖν πέμψομεν.
ἢν δὲ μὴ κρίνητε, χαλκεύεσθε μηνίσκους φορεῖν,
ὥσπερ ἀνδριάντες· ὡς ὑμῶν ὃς ἂν μὴ μήνην ἔχῃ,
ὅταν ἔχητε χλανίδα λευκήν, τότε μάλισθ' οὕτω δίκην
δώσεθ' ἡμῖν, πᾶσι τοῖς ὄρνισι κατατιλώμενοι.

versus sede commode stare potest. Neutram tamen in textum reponere sustinui, nimia quadam, et proinde stulta, veterum librorum reverentia præpeditus. Postea vero Suidam diligentius excutienti mihi, obtulit se locus, quem modo citavi, omnem dubitationem eximens.

1103. ὅσ' ἀγάθ'—Sic legendum esse et sensus et metri ratio evincit. Pessime vulgo οἷς ἀγάθ'—

1106. γλαῦκες Λαυριωτικαὶ nummi sunt argentei, quibus impressa noctuæ effigies, quod signum erat Atticæ monetæ. Λαύριον notus est Atticæ pagus, ubi erant argenti metalla.

1110. πρὸς ἀετόν. Vulgo αἰετόν. En Atticam formam adfirmantem, simulque nominis significationem explicantem Eustathium ad Iliadis librum ultimum p. 1352. l. 37. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ ἀετοῦ τοῦ ζώου, καὶ μέρος τι τῶν ναῶν, οὐ μόνον ἀέτωμα ἐλέγετο, ἀλλὰ καὶ αἰετοί, διὰ τὸ ἐοικέναι φασὶ πτέρυξιν ἀετοῦ. καὶ ζήτει περὶ τούτου καὶ ἔνθα ὁ Κωμικὸς ἐρέφεσθαί τι λέγει πρὸς ἀετόν.

1115. ὥσπερ ἀνδριάντες· ὡς ὑμῶν ὃς ἂν μὴ μήνην ἔχῃ. Fœde corruptum est hujus versus metrum. Nihil variant codd. nisi quod in membr. pro ἔχῃ scriptum est ἔχοι, frequenti harum terminationum, maxime in versuum fine, permutatione. Librarii culpa perspicue hic palam est. Poëtæ manum non male restituere mihi videor, legendo:

ὥσπερ ἀνδριάντες. ὑμῶν δ' ἤν τις οὐ μήνην ἔχῃ.

ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΑΓΓΕΛΟΙ, ΧΟΡΟΣ, ΙΡΙΣ, ΚΗΡΥΞ, ΠΑΤΡΑΛΟΙΑΣ, ΚΙΝΗΣΙΑΣ, ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

Πε. ΤΑ μὲν ἱέρ' ἡμῖν ἐστὶν, ὦ ὄρνιθες, καλά·
ἀλλ' ὡς ἀπὸ τοῦ τείχους πάρεστιν ἄγγελος
οὐδεὶς, ὅτου πευσόμεθα τἀκεῖ πράγματα,
ἀλλ' οὑτοσὶ τρέχει τις Ἀλφειὸν πνέων.
Αγ. α'. ποῦ, ποῦ 'στι, ποῦ, πῶ, πῶ 'στι; πῶ, πῶ, πῶ 'στι; πῶ, ποῦ Πεισθέταιρος ἔστιν Ἄρχων;
Πε. οὑτοσί.
Αγ. α'. ἐξῳκοδόμηταί σοι τὸ τεῖχος.
Πε. εὖ λέγεις.
Αγ. α'. κάλλιστον ἔργον καὶ μεγαλοπρεπέστατον·
ὥστ' ἂν ἐπάνω μὲν Προξενίδης ὁ Κομπασεὺς,
καὶ Θεαγένης ἐναντίω δύ' ἅρματε,
ἵππων ὑπόντων μέγεθος, ὅσον ὁ Δούριος,
ὑπὸ τοῦ πλάτους ἂν παρελασαίτην.
Πε. Ἡράκλεις.
Αγ. α'. τὸ δὲ μῆκός ἐστι, καὶ γὰρ ἐμέτρησ' αὔτ' ἐγὼ,
ἑκατοντόργυιον.
Πε. ὦ Πόσειδον τοῦ μάκρους,
τίνες ᾠκοδόμησαν αὐτὸ τηλικουτονί;
Αγ. α'. ὄρνιθες, οὐδεὶς ἄλλος, οὐκ Αἰγύπτιος
πλινθοφόρος, οὐ λιθουργὸς, οὐ τέκτων παρῆν·
ἀλλ' αὐτόχειρες, ὥστε θαυμάζειν ἐμέ.

1126. ὁ Κομπασεύς. Fictum nomen gentile, tanquam si pagus esset κόμπος dictus: *jactatorem* significat. Vide not. ad Conc. 362. ubi Ἀχραδούσιος fictum est nomen ad imitationem τοῦ Ἀχερδούσιος.

1131. Fractis fœdum in modum pedibus incedit hic versus, cujus in secunda sede spondeus est. ἑκατοντόργυιον fere dant libri omnes, quod tamen est mendosissimum. Metricarum etiam legum imperitis, ex ipsa vocabuli significatione, id statim subolere possit. Vides enim in nuntii hujus narratione, ut omnia in magnitudinem sunt exaggerata. Urbem quam prædicat, Babylone aut Ecbatanis minorem credi nolit. Jam vero quis adeo ineptus sit, ut tantæ urbis mœnium ambitum centum tantum ulnarum esse dicat? Miserrimi cujusvis pagi ambitus amplior est. Pro *ulnis* pone *jugera*, et sic satis apte omnia congruent:

ἑκατοντάπλεθρον. ὦ Πόσειδον, τοῦ μάκρους.

Si soli metro consultum vellem, id perfacile fieri posset. Nam duo codd. B. C. habent ἑκατοντωρόργυιον. ὦ Π. unde proclive est senarium concinnare suis absolutum numeris, exemto vocandi adverbio.

ἑκατονταόργυιον. Πόσειδον, τοῦ μάκρους.

Sed mihi non placet exigua ulnarum mensura. Emendatione, quam primo loco posui, vix quicquam certius esse opinor.

ἐκ μέν γε Λιβύης ἧκον ὡς τρισμύριαι
γέρανοι, θεμελίους καταπεπωκυῖαι λίθους.
τούτους δ' ἐτύκιζον αἱ κρέκες τοῖς ῥύγχεσιν.
ἕτεροι δ' ἐπλινθοφόρουν πελαργοὶ μυρίοι·
ὕδωρ δ' ἐφόρουν κάτωθεν ἐς τὸν ἀέρα
οἱ χαραδριοὶ, καὶ τἄλλα ποτάμι' ὄρνεα.
Πε. ἐπηλοφόρουν δ' αὐτοῖσι τίνες;
Αγ. α'. ἐρωδιοὶ
λεκάναισι.
Πε. τὸν δὲ πηλὸν ἐνεβάλλοντο πῶς;
Αγ. α'. τοῦτ', ὦ 'γάθ', ἐξεύρητο καὶ σοφώτατα·
οἱ χῆνες ὑποτύπτοντες, ὥσπερ ταῖς ἅμαις,
ἐς τὰς λεκάνας ἐνέβαλον αὐτὸν τοῖν ποδοῖν.
Πε. τί δῆτα πόδες ἂν οὐκ ἂν ἐργασαίατο;
Αγ. α'. καὶ νὴ Δί' αἱ νῆτταί γε περιεζωσμέναι
ἐπλινθοφόρουν· ἄνω δὲ τὸν ὑπαγωγέα
ἐπέτοντ' ἔχουσαι κατόπιν, ὥσπερ παιδία.
τὸν πηλὸν ἐν τοῖς στόμασιν αἱ χελιδόνες.
Πε. τί δῆτα μισθωτοὺς ἂν ἔτι μισθοῖτό τις;
φέρ' ἴδω, τί δαί; τὰ ξύλινα τοῦ τείχους τίνες
ἀπειργάσαντ';
Αγ. α'. ὄρνιθες ἦσαν τέκτονες
σοφώτατοι πελεκᾶντες, οἳ τοῖς ῥύγχεσιν
ἀπεπελέκησαν τὰς πύλας· ἦν δ' ὁ κτύπος
αὐτῶν πελεκώντων, ὥσπερ ἐν ναυπηγίῳ.
καὶ νῦν ἅπαντ' ἐκεῖνα πεπύλωται πύλαις,

1146. ἐνέβαλον αὐτὸν, scilicet τὸν πηλόν. Sic optime B. Vulgo αὐτοῖς. Ordo est: οἱ χῆνες ὑποτύπτοντες τοῖν ποδοῖν, ὥσπερ ταῖς ἅμαις, ἐνέβαλον ἐς τὰς λεκάνας αὐτόν. Vide præstantissimi Valckenarii notam ad Herodotum iii. 130. p. 263. Bern. Junta edidit αὐτοῖν τοῖν ποδοῖν.

1147. Allusio ad proverbium, τί δῆτα χεῖρες οὐκ ἂν ἐργασαίατο;

1149. ὑπαγωγεὺς instrumentum est, quo exæquare lateres solent οἱ κονιαταὶ, seu *cæmentarii*. Quæ autem instrumentum illud ferebant, ipsæ erant *cæmentariæ* anates. Scilicet verba ἐπλινθοφόρουν et ἐπέτοντο ad idem substantivum αἱ νῆτται pertinent. Præcinctas eas esse facete fingit Comicus, quia, ut Suidas et Scholiastes observant, pictarum hujus avis plumarum dispositio albæ zonæ speciem refert: ἐζωσμέναι δὲ αἱ νῆτται, διὰ τὸ ἔχειν ζώνην λευκήν. Plumarum vero in summo tergo, alis expansis, figura ad ὑπαγωγέως, quem gallice *une truelle* appellamus, figuram accedit. Versus 1151. spurius est et a mala manu additus, prorsus deleri debuit: cum præcedentibus nullo nexu cohæret, et plane inutilis est. Quorsum enim avium lutum ferentium mentionem iterare, postquam supra v. 1142. fulicas lutum adportasse nuntius narravit?

1157. αὐτῶν πελεκώντων. Sic perspicue scriptum in B. ut legendum esse acute viderat sagacissimus Dawesius. Participium est verbi πελεκάω. Insulse vulgo αὐτῶν πελεκάντων.

καὶ βεβαλάνωται, καὶ φυλάττεται κύκλῳ·
ἐφοδεύεται, κωδωνοφορεῖται, πανταχῇ
φυλακαὶ καθεστήκασι, καὶ φρυκτωρίαι
ἐν τοῖσι πύργοις. ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἀποτρέχων
ἀπονίψομαι· σὺ δ' αὐτὸς ἤδη τἄλλα δρᾶ.
Χο. οὗτος, τί ποιεῖς; ἆρα θαυμάζεις, ὅτι
οὕτω τὸ τεῖχος ἐκτετείχισται ταχύ;
Πε. νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγε· καὶ γὰρ ἄξιον·
ἴσα γὰρ ἀληθῶς φαίνεταί μοι ψεύδεσιν.
ἀλλ' ὅδε φύλαξ γὰρ τῶν ἐκεῖθεν ἄγγελος,
ἐσθεῖ πρὸς ἡμᾶς δεῦρο, πυῤῥίχην βλέπων.
Αγ. β'. ἰοὺ, ἰοὺ, ἰοὺ, ἰοὺ, ἰοὺ, ἰού.
Πε. τί τὸ πρᾶγμα τουτί;
Αγ. β'. δεινότατα πεπόνθαμεν.
τῶν γὰρ θεῶν τις ἄρτι τῶν παρὰ τοῦ Διὸς,
διὰ τῶν πυλῶν εἰσέπτετ' εἰς τὸν ἀέρα,
λαθὼν κολοιοὺς φύλακας ἡμεροσκόπους.
Πε. ὦ δεινὸν ἔργον καὶ σχέτλιον εἰργασμένος.
τίς τῶν θεῶν;
Αγ. β'. οὐκ ἴσμεν· ὅτι δ' εἶχε πτερὰ,
τοῦτ' ἴσμεν.
Πε. οὔκουν δῆτα περιπόλους ἐχρῆν
πέμψαι κατ' αὐτὸν εὐθύς;
Αγ. β'. ἀλλ' ἐπέμψαμεν
τρισμυρίους ἱέρακας ἱπποτοξότας·
χωρεῖ δὲ πᾶς τις ὄνυχας ἠγκυλωμένος,
κερχνὴς, τριόρχης, γὺψ, κύμινδις, αἐτός·
ῥύμῃ τε καὶ πτεροῖσι καὶ ῥοιζήμασιν

1164. *τί ποιεῖς;* glossema redolet. Suspicor scripsisse Comicum *τί πάσχεις;* ut supra 1044.

1168. *ἀλλ' ὅδε φύλαξ γὰρ τῶν ἐκεῖθεν ἄγγελος.* Sic optime scriptum in membr. et in B. In primariis editt. *ἀλλ' ὧδε φύλαξ γὰρ*—ut mendose scriptum est in C. Sed nihil facilius erat quam mendam hanc eluere. Kusterus vero *ὧδε*, quod in *ὅδε* mutandum erat, retinuit, et *γὰρ* expunxit, quo pacto versum Comico turpiter claudicantem *ex ingenio* dedit. Id Berglero ne quidem animadversum fuit.

1169. *πυῤῥίχην βλέπων.* Schol. *ἔνοπλον καὶ πολεμικόν τι. ἔνοπλος γὰρ ὄρχησις ἡ πυῤῥίχη.* Sic Pl. 328. *βλέπων Ἄρην.* Conc. 291. *βλέπειν ὑπότριμμα.* Vesp. 455. *βλέπειν κάρδαμα.* Equit. 631. *βλέπειν νάπυ.* Hippomedon apud Æschylum S. Th. 500.

βακχᾷ πρὸς ἀλκὴν, θυιὰς ὣς, φόβον
βλέπων.

Tueri et *spirare* hoc sensu promiscui sunt usus. Supra 1121. *Ἀλφειὸν πνέων,* id est *συντόνως τρέχων, ὡς Ὀλυμπιακὸς τις διοδρόμος.*

1173. *εἰσέπτετ'.* Vide not. ad v. 90.

1182. *ῥοιζήμασιν.* Sic duo codd. juxta impressos, bene. In membran. *ῥοιζ*

αἰθὴρ δονεῖται, τοῦ θεοῦ ζητουμένου.
κἄστ' οὐ μακρὰν ἄπωθεν, ἀλλ' ἐνταῦθά που
ἤδη 'στίν.

Πε. οὔκουν σφενδόνας δεῖ λαμβάνειν
καὶ τόξα; χώρει δεῦρο πᾶς ὑπηρέτης·
τόξευε πᾶς τις· σφενδόνην τις μοι δότω.

Χο. πόλεμος αἴρεται,
πόλεμος οὐ φατός,
πρὸς ἐμὲ καὶ θεούς.
ἀλλὰ φύλαττε πᾶς
ἀέρα περινέφελον,
ὃν γ' Ἔρεβος ἐτέκετο,
μή σε λάθῃ θεῶν
τις ταύτῃ περῶν·
ἄθρει δὲ πᾶς κύκλῳ σκοπῶν,
ὡς ἐγγὺς ἤδη δαίμονος πεδαρσίου
δίνης πτερωτὸς φθόγγος ἐξακούεται.

Πε. αὕτη σύ, ποῖ ποῖ ποῖ πέτει; μέν' ἥσυχος,
ἔχ' ἀτρέμας· αὐτοῦ στῆθ'· ἐπίσχες τοῦ δρόμου.
τίς εἶ; ποδαπή; λέγειν ἐχρῆν ὁπόθεν ποτ' εἶ.

Ιρ. παρὰ τῶν θεῶν ἔγωγε τῶν Ὀλυμπίων.

Πε. ὄνομα δέ σοι τί ἐστι, πλοῖον, ἢ κυνῆ;

Ιρ. Ἶρις ταχεῖα.

Πε. Πάραλος, ἢ Σαλαμινία;

Ιρ. τί δὲ τοῦτο;

Πε. ταυτηνὶ τίς οὐ ξυλλήψεται
ἀναπτόμενος τριόρχος;

Ιρ. ἐμὲ ξυλλήψεται;
τί ποτ' ἐστὶ τουτὶ τὸ κακόν;

Πε. οἰμώξει μακρά.

ματι. Has terminationes sæpe permutari observavi ad Lys. 1133.

1185. οὔκουν—Hæc omnia in membr. et in B. Pisthetæro recte tribute—τόξευε πᾶς τις. Sic C. juxta impressos recte. Quia πᾶς in præcedente versu præcessit, eo melior est illa lectio. In re trepida venuste locum habent ejusmodi repetitiones. In B. τόξευε, παῖ, σφενδόνην—In membr. τόξευε πᾶς, σφενδόνην—Hæc est varietatis origo, mutandæque lectionis occasio. Quia πᾶς metro non satisfaciebat, alius librarius, de omissione voculæ τις non cogitans, illud in παῖ mutavit.

1197. πεδαρσίου. Sic tres mei codd. recte. Tragicum in his versibus κόμπον affectat, et Æschylum imitatur, cui frequens hujus Æolici nominis usus in senariis. Vide modo Prometheum 269. 716. 924. In seq. v. pro δίνης male in B. scriptum δεινός.

1206. ἀναπτόμενος. Ut infra 1384. Facete buteonem in puellam immittit, ad græci nominis etymon respiciens, alitem bene coleatum.

Ιρ. ἄτοπόν γε τοῦτο τὸ πρᾶγμα.
Πε. κατὰ ποίας πύλας
εἰσῆλθες εἰς τὸ τεῖχος, ὦ μιαρωτάτη;
Ιρ. οὐκ οἶδα, μὰ Δί', ἔγωγε κατὰ ποίας πύλας.
Πε. ἤκουσας αὐτῆς οἷον εἰρωνεύεται;
πρὸς τοὺς κολοιάρχας προσῆλθες; οὐ λέγεις;
σφραγῖδ' ἔχεις παρὰ τῶν πελαργῶν;
Ιρ. τί τὸ κακόν;
Πε. οὐκ ἔλαβες;
Ιρ. ὑγιαίνεις μέν;
Πε. οὐδὲ σύμβολον
ἐπέβαλεν ὀρνίθαρχος οὐδείς σοι παρών;
Ιρ. μὰ Δί' οὐκ ἔμοι γ' ἐπέβαλεν οὐδεὶς, ὦ μέλε.
Πε. κᾄπειτα δῆθ' οὕτω σιωπῇ διαπέτει
διὰ τῆς πόλεως τῆς ἀλλοτρίας καὶ τοῦ χάους;
Ιρ. ποίᾳ γὰρ ἄλλῃ χρὴ πέτεσθαι τοὺς θεούς;
Πε. οὐκ οἶδα, μὰ Δί', ἔγωγε· τῇδε μὲν γὰρ οὔκ.
ἀδικεῖς δὲ καὶ νῦν. ἆρά γ' οἶσθα τοῦθ', ὅτι
δικαιότατ' ἂν ληφθεῖσα πασῶν Ἰρίδων
ἀπέθανες, εἰ τῆς ἀξίας ἐτύγχανες;
Ιρ. ἀλλ' εἰμ' ἀθάνατος.
Πε. ἀλλ' ὅμως ἂν ἀπέθανες.
δεινότατα γάρ τοι πεισόμεσθ', ἐμοὶ δοκεῖ,
εἰ τῶν μὲν ἄλλων ἄρχομεν· ὑμεῖς δ' οἱ θεοὶ
ἀκολαστανεῖτε, κοὐδέπω γνώσεσθ', ὅτι
ἀκροατέον ὑμῖν ἐν μέρει τῶν κρειττόνων.
φράσον δέ τοι μοι, τὼ πτέρυγε. ποῖ ναυστολεῖς;

1208. *τοῦτο τὸ πρᾶγμα.* Sic recte scriptum in duobus codd. At in membr. ut vulgo *τουτὶ τὸ*—claudicante versu, qui sic creticum habet in tertia sede. Hæc menda codd. non flagitabat opem.

1210. In membr. *οὐκ οἶδ' ἔγωγε, μὰ Δία, κατὰ*—

1212. In membr. *πρὸς τοὺς κολοιοὺς πῶς προσῆλθες;*

1213. *σφραγῖδ' ἔχεις.* Nomen *σφραγὶς* anulum significat, et impressum anuli signum. Sic Gallis nomen *cachet* et signatorium instrumentum, et signum expressum significat. Posteriore sensu hic accipitur, ut bene interpretatur Scholiastes: *οἷον σύμβολον ἐπὶ τῷ συγχωρηθῆναι παρελθεῖν.* *Avez-vous pris un cachet, un billet, un passeport?* Ineptum est quod comminiscitur Berglerus, respici ad id quod supra v. 560. Diis interminatus fuerat Pisthetærus: *ἐπιβάλλειν σφραγῖδ' αὐτοῖς ἐπὶ τὴν ψωλήν.*

1218. Hic versus totidem verbis exstat supra 192. Neutro in loco insititius videtur. Vide not. ad Ach. 436.

1219. Quod in novissima Batava legitur *ποίᾳ ἐν ἄλλῃ*, aut editoris est prava emendatio, aut typothetæ error.

1224. *ἀλλ' εἰμ' ἀθάνατος.* Minus modulatus fuit hic versus, cum ut in libris omnibus *ἀθάνατος εἰμ'* scriptum.

1229. *φράσον δέ τοι μοι, τὼ πτέρυγε ποῖ ναυστολεῖς;* Sic optime tres codd. In veteribus editt. erat: *φράσον δέ μοι,*

Ιρ. ἐγώ; πρὸς ἀνθρώπους πέτομαι παρὰ τοῦ πατρὸς,
φράσουσα θύειν τοῖς Ὀλυμπίοις θεοῖς,
μηλοσφαγεῖν τε βουθύτοις ἐπ' ἐσχάραις,
κνισσᾶν τ' ἀγυιάς.
Πε. τί σὺ λέγεις; ποίοις θεοῖς;
Ιρ. ποίοισιν; ἡμῖν, τοῖς ἐν οὐρανῷ θεοῖς.
Πε. θεοὶ γὰρ ὑμεῖς;
Ιρ. τίς γὰρ ἔστ' ἄλλος θεός;
Πε. ὄρνιθες ἀνθρώποισι νῦν εἰσὶν θεοὶ,
οἷς θυτέον· αὐτοῖς, ἀλλὰ, μὰ Δί', οὐ τῷ Διΐ.
Ιρ. ὦ μῶρε, μῶρε, μὴ θεῶν κίνει φρένας
δεινὰς, ὅπως μή σου γένος πανώλεθρον
Διὸς μακέλλῃ πᾶν ἀναστρέψει Δίκη·
λιγνὺς δὲ σῶμα καὶ δόμων περιπτυχὰς
καταιθαλώσει σου Λικυμνίαις βολαῖς.
Πε. ἄκουσον ἤδη· παῦε τῶν παφλασμάτων·
ἔχ' ἀτρέμα. φέρ' ἴδω, πότερα Λυδὸν ἢ Φρύγα,
ταυτὶ λέγουσα μορμολύττεσθαι δοκεῖς;
ἆρ' οἶσθ' ὅτι, Ζεὺς εἴ με λυπήσει πέρα,
μέλαθρα μὲν αὐτοῦ, καὶ δόμους Ἀμφίονος
καταιθαλώσω πυρφόροισιν αἐτοῖς;
πέμψω δὲ πορφυρίωνας ἐς τὸν οὐρανὸν
ὄρνις ἐπ' αὐτὸν, παρδαλᾶς ἐνημμένους,
πλεῖν ἑξακοσίους τὸν ἀριθμόν· καὶ δή ποτε
εἷς Πορφυρίων αὐτῷ παρέσχε πράγματα.
σὺ δ' εἴ με λυπήσεις τι, τῆς διακόνου
πρώτης ἀνατείνας τὼ σκέλη, διαμηριῶ
τὴν Ἶριν αὐτὴν, ὥστε θαυμάζειν, ὅπως,
οὕτω γέρων ὢν, στύομαι τριέμβολον.

τὼ πτέρυγε ποῖ ναυστολεῖς; syllaba deficiente. σὺ Portus aut nescio quis alius infersit, ποῖ σὺ ναυστολεῖς;

1240. ἀναστρέψει. Perperam vulgo ἀναστρέψῃ. Futurum indicativi flagitat recta loquendi ratio, ut mox sequitur καταιθαλώσει. Vide not. ad Lys. 704.

1244. ἔχ' ἀτρέμα. Sic bene membr. Vulgo, metro claudicante, ἔχ' ἀτρέμας. In iisdem membr. pro πότερα mendose est πότερον, quas formas a librariis sæpe commutari alibi observavi. Faceta hic est imitatio eorum, quæ Admeto apud Euripidem in Alcestide dicit Pheres v. 686.

ὦ παῖ, τίν' αὐχεῖς; πότερα Λυδὸν, ἢ Φρύγα
κακοῖς ἐλαύνειν ἀργυρώνητον σέθεν;

1250. ὄρνις. Sic bene membr. ut Kusterus hoc loco edidit. In duobus aliis, ut in vett. editt. ὄρνεις. Vide supra ad v. 717. Recte infra v. 1610. vulgati etiam libri accusativum pluralem ὄρνις exhibent.

1252. Nunc Porphyrionem Gigantem intelligit, cujus meminit Horatius Carm. iii. 4.

1256. στύομαι τριέμβολον. Sic tres codd. Vulgo σύομαι, tam crassa et tam manifesta menda, ut mirer eam Kusterum non

Ιρ. διαῤῥαγείης, ὦ μέλ᾽, αὐτοῖς ῥήμασιν.
Πε. οὐκ ἀποσοβήσεις; οὐ ταχέως εὐρὰξ, πατάξ;
Ιρ. ἤν μή σε παύσῃ τῆς ὕβρεως οὑμὸς πατὴρ—
Πε. οἴμοι τάλας. οὔκουν ἑτέρωσε πετομένη
καταιθαλώσεις τῶν νεωτέρων τινά;
Χο. ἀποκεκλήκαμεν
Διογενεῖς θεοὺς
μηκέτι γε τὴν ἐμὴν
διαπερᾶν πόλιν·
μηδέ τιν᾽ ἱερόθυ-
τον ἀνὰ δάπεδον ἔτι
τῇδε βροτὸν θεοῖσι πέμπειν ἂν καπνόν.
Πε. δεινόν γε τὸν κήρυκα, τὸν παρὰ τοὺς βροτοὺς
οἰχόμενον, εἰ μηδέποτε νοστήσει πάλιν.
Κη. ὦ Πεισθέταιρ᾽, ὦ μακάρι᾽, ὦ σοφώτατε,
ὦ κλεινότατ᾽, ὦ σοφώτατ᾽, ὦ γλαφυρώτατε,
ὦ τρισμακάρι᾽, ὦ κατακέλευσον.
Πε. τί σὺ λέγεις;
Κη. στεφάνῳ σε χρυσῷ τῷδε σοφίας οὕνεκα
στεφανοῦσι καὶ τιμῶσιν οἱ πάντες λεῴ.
Πε. δέχομαι. τί δ᾽ οὕτως οἱ λεῴ τιμῶσί με;
Κη. ὦ κλεινοτάτην αἰθέριον οἰκίσας πόλιν,
οὐκ οἶσθ᾽ ὅσην τιμὴν παρ᾽ ἀνθρώποις φέρει,
ὅσους τ᾽ ἐραστὰς τῆσδε τῆς χώρας ἔχεις.
πρὶν μὲν γὰρ οἰκίσαι σε τήνδε τὴν πόλιν,
ἐλακωνομάνουν ἅπαντες ἄνθρωποι τότε,
ἐκόμων, ἐπείνων, ἐῤῥύπων, ἐσωκράτουν,

sustulisse, maxime quum sinceram scripturam apud Suidam reperisset. Exstat etiam apud Eustathium ad Homerum p. 862. l. 43.

1264. μηκέτι γε τὴν ἐμήν. Particula γε abest in membr. et in B. recte: eam inseruit Scholiastes, ut quod sibi finxerat metrum sustentaret. Inepto hoc tibicine non indigemus. Versiculus μηκέτι τὴν ἐμὴν iisdem constat numeris, ac præcedens διογενεῖς θεούς. Nam in διογενὴς prima rite producitur. Sunt autem bini isti versus, non pæonici, sed choriambici dimetri brachycatalecti. Ultimus autem hujus chorici cantici numeris prorsus caret. Ejus metrum non declaravit Scholiastes; sed observat in quibusdam exemplaribus quintum et sextum conjungi, ita ut ultimus senarius fiat iambicus. Et hæc est vera horum versuum distinctio. Sic itaque totus locus concinnandus est:

ἀποκεκλήκαμεν
διογενεῖς θεοὺς
μηκέτι τὴν ἐμὴν
διαπερᾶν πόλιν·
μηδέ τιν᾽ ἱερόθυτον ἀνὰ δάπεδον
ἔτι τῇδε βροτοῦ θεοῖσι πέμπειν ἂν καπνόν.

Quintus horum versuum est trimeter pæonicus. In ultimo membr. perperam ἂν omittunt.

1277. οἰκίσας. Perperam in membr. οἰκήσας, frequenti circa has voces errore.

1282. ἐσωκράτουν. Confer ea quæ

σκυτάλι' ἐφόρουν· νυνὶ δ', ὑποστρέψαντες αὖ,
ὀρνιθομανοῦσι· πάντα δ' ὑπὸ τῆς ἡδονῆς
ποιοῦσιν ἅπερ ὄρνιθες, ἐκμιμούμενοι.
πρῶτον μὲν εὐθὺς πάντες ἐξ εὐνῆς ἅμα
ἐπέτονθ' ἕωθεν, ὥσπερ ἡμεῖς, ἐπὶ νομόν·
κἄπειτ' ἂν ἅμα κατῆραν ἐς τὰ βιβλία·
εἶτ' ἀπενέμοντ' ἐνταῦθα τὰ ψηφίσματα.
ὠρνιθομάνουν δ' οὕτω περιφανῶς, ὥστε καὶ
πολλοῖσιν ὀρνίθων ὀνόματ' ἦν κείμενα.
Πέρδιξ μὲν εἷς κάπηλος ὠνομάζετο
χωλός· Μενίππῳ δ' ἦν Χελιδὼν τοὔνομα·
Ὀπουντίῳ δ' ὀφθαλμὸν οὐκ ἔχων Κόραξ·
Κορυδὸς Φιλοκλέει· Χηναλώπηξ Θεαγένει·
Ἶβις Λυκούργῳ· Χαιρεφῶντι Νυκτερίς·
Συρακουσίῳ δὲ Κίττα· Μειδίας δ' ἐκεῖ
Ὄρτυξ ἐκαλεῖτο· καὶ γὰρ εἶκεν ὄρτυγι
ὑπὸ στυφοκόμπου τὴν κεφαλὴν πεπληγμένῳ.

de Socrate et ejus discipulis dicuntur in Nub. v. 835.

1287. Jocus ex ambigua significatione vocis Νόμος, *lex* et *pascuum*.

1292. Πέρδιξ nomen est proprium cauponis cujusdam, qui claudus erat. Vide fragm. Anagyri xiii.

1294. Ὀπουντίῳ. Hujus hominis mentio facta supra v. 153. Ad utrumque locum respicit Eustathius ad Hom. p. 277. Ὀποῦς, Ὀποῦντος. τὸ ἐθνικὸν Ὀπούντιος, ὡς ὑποδηλοῖ καὶ ὁ Κωμικὸς, ἔνθα Ὀπούντιόν τινα σκώπτει, Ἀθηναῖον ἄνδρα μὴ ἀκεραιούμενον τὴν συζυγίαν τοῖν ὀφθαλμοῖν.

1295. Φιλοκλέει. Sic perbene membr. Vulgo, claudicante metro, Φιλοκλεῖ. Vide not. ad Thesm. 169.—Χαιρεφῶντι. Plutarchus in Lycurgi Oratoris vita p. 843. locum hunc citans, male habet Χαιρεφῶντι. Vide Schol. ad Nub. 504. et Suidam in Χαιρεφῶν.

1298. καὶ γὰρ εἶκεν ὄρτυγι. Sic optime B. Receptæ, Kustero teste, in Genevensem editionem huic lectioni si præter auctoritatem nihil deerat, causa nulla est cur ei amplius fides derogetur. In duobus aliis codd. ut in vett. editt. perperam est ἧκεν. Suidas habet ᾗκει, quod recte Dawesius mutat in ᾔκειν, tertiam personam Atticam plusquamperfecti. εἶκεν præteritum est medium, cujus participium εἰκὼς, et infinitivus εἰκέναι sæpius apud Comicum occurrunt. Fallitur autem Dawesius, quum ait rationem temporum haud constituram, si legatur, ut Kusterus edidit ᾔκειν, vel, ut nos, εἴκειν: non magis ac si latine quis dicat: *Coturnix nominabatur; nam similis est coturnici*. Et primo quidem, admissa etiam hac versione, satis constarent tempora: *Alium vocari audiebam coturnicem, haud quidem injuria, nam coturnici similis est.* Si is de quo sermo est, adhuc in vivis sit, recte loquitur qui ista dicit. Atqui Midias, de quo agitur, tum vivebat, quando exhibita fuit hæc fabula. Deinde vero in tota hac narratione verba in imperfecto vel aoristo non præteritum tempus significant. Eleganter, ut in narrationibus fieri solet, variantur tempora.

ὀρνιθομανοῦσι, πάντα δ' ὑπὸ τῆς ἡδονῆς
ποιοῦσιν ἅπερ ὄρνιθες, ἐκμιμούμενοι.
πρῶτον μὲν εὐθὺς πάντες ἐξ εὐνῆς ἅμα
ἐπέτονθ' ἕωθεν—

Istud ἐπέτοντο minus bene reddidit interpres *provolabant*. Significat *provolare solent*, et sic deinceps cetera verba. Tam bene hic constant tempora, ac Ran. 212. ἀοιδὰν, ἣν ἀμφὶ Διόνυσον ἰαχήσαμεν, ἡνίκα χωρεῖ ὄχλος—ubi ἰαχήσαμεν aoristus significat *cantare solemus*.

1299. ὑπὸ στυφοκόμπου. Sic quidem libri omnes, hancque scripturam agnoscunt præter Scholiastam, quem descri-

ᾖδον δ᾽ ὑπὸ φιλορνιθίας πάντες μέλη,
ὅπου χελιδὼν ἦν τις ἐμπεποιημένη,
ἢ πηνέλοψ, ἢ χήν τις, ἢ περιστερά,
ἢ πτέρυγες, ἢ πτεροῦ τι καὶ σμικρὸν προσῆν.
τοιαῦτα μὲν τἀκεῖθεν. ἓν δέ σοι λέγω·
ἥξουσ᾽ ἐκεῖθεν δεῦρο πλεῖν ἢ μύριοι
πτερῶν δεόμενοι, καὶ τρόπων γαμψωνύχων·
ὥστε πτερῶν σοι τοῖς ἐποίκοις δεῖ ποθεν.

Πε. οὐκ ἆρα, μὰ Δί᾽, ἡμῖν ἔτ᾽ ἔργον ἑστάναι.
ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα σὺ μὲν ἰὼν τὰς ἀῤῥίχους,
καὶ τοὺς κοφίνους ἅπαντας ἐμπίπλη πτερῶν.
Μανῆς δὲ φερέτω μοι θύραζε τὰ πτερά·
ἐγὼ δ᾽ ἐκείνων τοὺς προσιόντας δέξομαι.

Χο. ταχὺ δ᾽ ἂν πολυάνορα τάνδε πόλιν
καλοῖ τις ἀνθρώπων ἄν.

Πε. τύχη μόνον προσείη.

Χο. κατέχουσι δ᾽ ἔρωτες ἐμᾶς πόλεως.

Πε. θᾶττον φέρειν κελεύω.

psit auctor Etymol. M. Hesychius et Suidas. Mendosa tamen est. Genuinam nominis formam satis declarat Pollux vii. 136. ὁ γὰρ ὀρτυγοκόπος ἐςὶν ἐν χρήσει, καὶ ὀρτυγοπώλης. καὶ συφοκόπους αὐτοὺς οἱ κωμῳδοὶ καλοῦσιν. Idem ix. 107. καὶ μέντοι καὶ τὸ ὀρτυγοκοπεῖν παιδιά. καὶ τὸ πρᾶγμα ὀρτυγοκοπία, καὶ οἱ παίζοντες ὀρτυγοκόποι, καὶ συφοκόποι ἐκαλοῦντο. Sic apud Onomasticum legendum esse vere censet Kühnius, monens συφοκόπους dici coturnicum magistros a σύφω, *spisso*, *crassum reddo*, quia nutriebant coturnices, et κόπτω, *cædo*, quia in commissionibus cædebant, vellicabant coturnices. Quid, malum, significatio verbi κομπέω commune habet cum ὀρτυγοκοπίᾳ? Insititiam esse aiunt literam μ. Quorsum? nonne comicis metris, nam vox illa comica est, quod probe observandum, tam apta est tertia brevi, quam longa? Sic multis in libris ὄμβριμος legitur, qua in voce etiam μ insititium esse tradunt: sed insitio illa barbariei commentum est. Vide quæ paucula notavimus ad Æschyli S. Th. 796. Ut Gallinaceorum, publice Athenis coturnicum certamina exhibita fuisse fidem facit Lucianus in Anacharside T. ii. p. 918. Præterea ludus erat, quo se privatim oblectabant. Eum describit Meursius de Ludis Græcorum in Ὀρτυγοκοπία, ubi συμφοκόποι habet, quam scripturam in altero loco exhibent Pollucis libri, non minus mendosam quam συφοκόμποι. Simili errore in scholiis legitur ὑπ᾽ ὀρτυγοκόμπου. Genuinæ scripturæ indicium etiam servavit accentus. Nam si κόμπος pars esset compositionis hujus nominis, scribendum esset συφόκομποι, non vero συφοκόμποι. Hesychii interpretationem secutus est doctissimus Hemsterhusius, quam ex supradictis falsam esse liquet. συφοκόπος dicitur is, qui coturnicem suam contra alterius coturnicem committit. Græcum nomen vix latino reddere possis. Si avis ipsa συφοκόπος etiam appellata fuit, quod minus probabile videtur, nec tamen præfracte negare ausim, et in gallinaceorum pugna validior gallus sic dictus fuerit, hic, quia de coturnice agitur, saltem vertendum erat: *similis est coturnici a validiore in pugna caput ictæ.* Sed malim *a lusore caput ictæ.*

1303. σμικρόν. Sic scriptum in B. Vulgo μικρόν.

1314. καλοῖ. Sic duo codd. In membran. ut vulgo καλεῖ, et alterum ἂν in fine versus omissum. καλεῖ futurum cum ἂν stare etiam poterat. Vide notam ad Nub. 465.

Χο. τί γὰρ οὐκ ἔνι ταύτῃ
καλὸν ἀνδρὶ μετοικεῖν;
Σοφία, Πόθος, ἀμβρόσιαι Χάριτες,
τό τε τῆς ἀγανόφρονος Ἡσυχίας
εὐάμερον πρόσωπον.
Πε. ὡς βλακικῶς διακονεῖς.
οὐ θᾶττον ἐγκονήσεις;
Χο. φερέτω κάλαθον ταχύ τις πτερῶν·
σὺ δ' αὖθις αὖτ' ἐξόρμα,
τύπτων γε τοῦτον ὡδί.
πάνυ γὰρ βραδύς ἐστιν, ὥσπερ ὄνος.
Πε. Μανῆς γάρ ἐστι δειλός.
Χο. σὺ δὲ τὰ πτερὰ πρῶτον
διάθες τάδε κόσμῳ·
τά τε μούσιχ' ὁμοῦ, τά τε μαντικὰ, καὶ
τὰ θαλάττι'. ἔπειτα δ' ὅπως φρονίμως
πρὸς ἄνδρ' ὁρῶν πτερώσεις.
Πε. οὔ τοι, μὰ τὰς κερχνῇδας, ἔτι σοῦ σχήσομαι,
οὕτως ὁρῶν σε δειλὸν ὄντα καὶ βραδύν.
Πα. γενοίμαν αἰετὸς ὑψιπέτας,
ὡς ἂν ποταθείην ἀτρυγέτου

1320. ἀμβρόσιαι Χάριτες. Sic membr. Vulgo ἀμβροσία, χάριτες.

1322. εὐάμερον. Doricam hanc formam præstat B.

1323. ὡς βλακικῶς διακονεῖς. Versus est dimeter iambicus, quod ideo observo, ut errorem corrigam, quem erravi in nota ad Plut 325. ubi l. 3. lege, *et in quinta molossus*. Non autem *creticus*. Ex hoc enim versu de prosodia verbi βλακεύω constat, cujus prima longa est.

1326. σὺ δ' αὖθις αὖτ' ἐξόρμα. In primariis editt. αὖτις αὖ γ'—et sic est in B. C. In membr. σὺ δ' αὖτις ἐξόρμα. In recentioribus editt. αὖθις αὖ γ'—Ineptum est istud γε. Scripserat Comicus id ipsum quod reposui, αὖθις αὖτ'—αὖ et αὖτ' sequente vocali ad vitandum hiatum, perinde est. αὖθις αὖ hac ipsa in fabula sæpius occurrit. Vide supra 59. 789. 792. 796. Quam statuunt differentiam Grammatici quidam, parum sibi consentientes, inter αὖθις et αὖτις, nulla est. Hoc Ionum est, illud Atticorum.

1328. Male scriptus est, hic versus in membran. πάνυ γὰρ βραδύς τις ἐστὶν, ὥσπερ ὄνος. Sic etiam exhibent impressi. At longe melius duo alii codd. τις omittunt, quod quia plerumque sic abundans occurrit post adjectiva nomina, haud sine quadam venustate, multum sapere sibi visus est librarius, qui id de suo infersit. Sed isti elegantiæ non hic est locus: metrum enim pessum dat illa vocula. Observes velim in hoc cum Choro diverbio, versus omnes esse iambicos, nec ullum ultra dimetrum assurgere. Est vero hic versus etiam dimeter, ut 1325. aliique.

1333. τὰ θαλάττι'—Sic tres codd. Neglectus vulgo Atticismus.

1335. οὔ τοι, μὰ τὰς—Sic tres codd. Pessime in impressis οὔ τι. Sine codd. elui poterat hæc menda. Contrario modo in Ran. 522. ubi metrum flagitabat οὔ τι, ediderant οὔ τοι.

1338. In membran. scriptum: ὡς ἂν ποταθείην ὑπὲρ ἀτρυγέτου γλαυκᾶς ἐπ' οἶδμα λίμνας. In B. ὑπὲρ in textu omissum, inter lineas repositum. Inde ὑπὲρ adscivi in locum τῆς ἐπί.

ὡς ἂν ποταθείην ἀτρυγέτου
γλαυκᾶς ὑπὲρ οἶδμα λίμνας.

γλαυκᾶς ὑπὲρ οἶδμα λίμνας.
Πε. ἔοικεν οὐ ψευδαγγελὴς εἶν' ἄγγελος.
ᾄδων γὰρ ὅδε τις ἀετοὺς προσέρχεται.
Πα. αἰβοῖ·
οὐκ ἔστιν οὐδὲν τοῦ πέτεσθαι γλυκύτερον·
ἐρῶ δ' ἔγωγε τῶν ἐν ὄρνισιν νόμων.
ὀρνιθομανῶ γὰρ, καὶ πέτομαι, καὶ βούλομαι
οἰκεῖν μεθ' ὑμῶν, κἀπιθυμῶ τῶν νόμων.
Πε. ποίων νόμων; πολλοὶ γὰρ ὀρνίθων νόμοι.
Πα. πάντων· μάλιστα δ' ὅτι καλὸν νομίζεται
τὸν πατέρα τοῖς ὄρνισιν ἄγχειν καὶ δάκνειν.
Πε. καὶ, νὴ Δί', ἀνδρεῖόν γε πάνυ νομίζομεν,
ὃς ἂν πεπλήγῃ τὸν πατέρα νεοττὸς ὤν.
Πα. διὰ ταῦτα μέν τοι δεῦρ' ἀνοικισθεὶς ἐγὼ
ἄγχειν ἐπιθυμῶ τὸν πατέρα, καὶ πάντ' ἔχειν.
Πε. ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν τοῖσιν ὄρνισιν νόμος
παλαιὸς, ἐν τοῖς τῶν πελαργῶν κύρβεσιν·
ἐπὴν ὁ πατὴρ ὁ πελαργὸς ἐκπετησίμους
πάντας ποιήσῃ τοὺς πελαργιδεῖς τρέφων,
δεῖ τοὺς νεοττοὺς τὸν πατέρα πάλιν τρέφειν.
Πα. ἀπελαυσάμην γὰρ, νὴ Δί', ἐλθὼν ἐνθαδὶ,
εἴπερ γ' ἐμοὶ καὶ τὸν πατέρα βοσκητέον.
Πε. οὐδέν γ'. ἐπειδήπερ γὰρ ἦλθες, ὦ μέλε,
εὔνους, πτερώσω σ', ὥσπερ ὄρνιν ὀρφανόν.
σοὶ δ', ὦ νεανίσκ', οὐ κακῶς ὑποθήσομαι,
ἀλλ' οἷά περ αὐτὸς ἔμαθον, ὅτε παῖς ἦ. σὺ γὰρ
τὸν μὲν πατέρα μὴ τύπτε· ταύτην δέ γε λαβὼν
τὴν πτέρυγα, καὶ τουτὶ τὸ πλῆκτρον θητέρᾳ,
νομίσας ἀλεκτρυόνος ἔχειν γε τὸν λόφον,
φρούρει, στρατεύου, μισθοφορῶν σαυτὸν τρέφε·

1346. Eadem hic ambiguitas quæ in v. 1287. Adolescens *leges, mores* intelligit; Pisthetærus vero *pascua*.

1363. παῖς ἦ. Sic duo codd. In membran. ἦν. Vide not. ad Pl. 77.

1373. πτερύγεσσιν. Vulgo omittitur ν paragogicum, male ad eum modum quo versus isti distinguuntur: nam hic dimeter est anapæsticus acatalectus. Sed in omnibus nugatur Græculus, cujus ad sententiam hic locus digestus fuit. Transsumta ista ex Anacreontis cantico, cujus primum versum profert Hephæstio p. 30. et metrum declarat:

ἀναπέτομαι δὴ πρὸς Ὄλυμπον πτερύγεσσι κούφαις
διὰ τὸν ἔρωτα——οὐ γὰρ ἐμοὶ θέλει συνηβᾶν.

Inde manifestum est versus quos hic canit poëta dithyrambicus choriambicos esse, et sic digeri debuisse:

ἀναπέτομαι | δὴ πρὸς Ὄλυμ | πον πτερύγεσ | σι κούφαις·
πέτομαι δ' ὁδὸν | ἄλλοτ' ἐπ' ἄλ | λαν μελέων.

τὸν πατέρ' ἔα ζῆν. ἀλλ' ἐπειδὴ μάχιμος εἶ,
εἰς τἀπὶ Θρᾴκης ἀποπέτου, κἀκεῖ μάχου.
Πα. νὴ τὸν Διόνυσον, εὖ γ' ἐμοὶ δοκεῖς λέγειν,
καὶ πείσομαί σοι.
Πε. νοῦν ἄρ' ἕξεις, νὴ Δία.
Κι. ἀναπέτομαι δὴ πρὸς Ὄλυμπον
πτερύγεσσιν κούφαις· πέτομαι δ' ὁδὸν
ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλαν μελέων—
Πε. τουτὶ τὸ πρᾶγμα φορτίου δεῖται πτερῶν.
Κι. ἀφόβῳ φρενὶ
σώματί τε νέαν ἐφέπων.
Πε. ἀσπαζόμεσθα φιλύρινον Κινησίαν.
τί δεῦρο πόδα σὺ κυλλὸν ἀνὰ κύκλον κυκλεῖς;
Κι. ὄρνις γενέσθαι βούλομαι
λιγύμυθος ἀηδών.
Πε. παῦσαι μελῳδῶν· ἀλλ' ὅ τι λέγεις εἴπ' ἐμοί.
Κι. ὑπὸ σοῦ πτερωθεὶς βούλομαι μετάρσιος
ἀναπτόμενος ἐκ τῶν νεφελῶν καινὰς λαβεῖν
ἀεροδονήτους καὶ νεφοβόλους ἀναβολάς.
Πε. ἐκ τῶν νεφελῶν γὰρ ἄν τις ἀναβολὰς λάβοι;
Κι. κρέμαται μὲν οὖν ἐντεῦθεν ἡμῶν ἡ τέχνη.
τῶν διθυράμβων γὰρ τὰ λαμπρὰ γίγνεται,

1376. Hic etiam versiculus a sequente male divulsus est: bini conjungi debent, ut unicum trimetrum choriambicum constituant:

ἀφόβῳ φρενὶ | σώματί τε νέ | αν ἐφέπων. Absurde vulgo legitur *σώματι γενναῖον*— Quod reposuimus exhibent membr. et B.

1378. *φιλύρινον, tiliaceum.* Athenæus p. 551. D. ubi hujus Cinesiæ meminit: *ἄλλοι δ' αὐτὸν, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης, πολλάκις εἰρήκασι φιλύρινον Κινησίαν, διὰ τὸ φιλύρας τοῦ ξύλου λαμβάνοντα σανίδα συμπεριζώννυσθαι, ἵνα μὴ κάμπτηται, διά τε τὸ μῆκος καὶ τὴν ἰσχνότητα.* Cinesiæ gracilitatem alibi irridet Comicus. Vide Ran. 1437. et Gerytadæ fragm. ix. Quod sequitur apud Athenæum non intellexit interpres: *ὅτι δὲ ἦν ὁ Κινησίας νοσώδης, καὶ δεινὸς τἄλλα*—id minime significat *valetudinarium* eum fuisse, sed *morbosum*, eo sensu, quo dixit Catullus de Mamurra et Cæsare:

Morbosi pariter, gemelli utrique.

Cinædum eum fuisse innuit Comicus Conc. 329.

1379. Hunc versum citat Pollux iv. 188. ubi differentiam statuere videtur inter *χωλὸν* et *κυλλὸν*, quorum illud proprie de pede, hoc de manu dicatur. Jocus est in *κυλλὴν χεῖρα* Equit. 1082. *κυκλεῖν πόδα* tragica est locutio. Euripides Or. 631. *ποῖ σὸν πόδ' ἐπὶ συννοίᾳ κυκλεῖς*; Sophoclis Aj. 19. *κυκλεῖν βάσιν* dixit. *ἀνὰ κύκλον*, ut Ran. 440. *χωρεῖτε νῦν ἱερὸν ἀνὰ κύκλον.* Perperam in membr. scriptum *κυκλοῖς.*

1381. *λιγύμυθος.* In membr. *λιγύφθογγος*, quod etiam meliori lectioni superscriptum in B. adjecta alia varietate *λιγύμοχθος.*

1384. *ἀναπτόμενος.* Sic duo codd. Perperam in membran. *ἀναπτάμενος.*

1385. In membr. *ἀεροδινήτους καὶ νεφοβόλους.* Prius manifesto mendosum est. Vide supra 943. Posterius vulgato *νεφοβόλους* prætuli, quod quid significare hic possit non percipio. At *νεφοβόλους* valet *σκοτίους*, ut mox ipse interpretari videtur Cinesias.

ἀέρια, καὶ σκότιά γε, καὶ κυαναυγέα,
καὶ πτεροδόνητα· σὺ δὲ κλύων εἴσει τάχα.
Πε. οὐ δῆτ' ἔγωγε.
Κι. νὴ τὸν Ἡρακλέα σύ γε.
ἅπαντα γάρ δίειμί σοι τὸν ἀέρα
εἴδωλα πετεινῶν αἰθεροδρόμων,
οἰωνῶν ταναοδείρων.
Πε. ὠόπ.
Κι. τὸν ἁλάδρομον ἁλάμενος
ἅμ' ἀνέμων πνοιαῖσι βαίην ---
Πε. νὴ τὸν Δί' ἔγωγέ σου καταπαύσω τὰς πνοάς.
Κι. τοτὲ μὲν νοτίαν στείχων πρὸς ὁδὸν,
τοτὲ δ' αὖ Βορέᾳ σῶμα πελάζων,
ἀλίμενον αἰθέρος αὔλακα τέμνων.
χαρίεντά γ', ὦ πρεσβῦτ', ἐσοφίσω καὶ σοφά.
Πε. οὐ γὰρ σὺ χαίρεις πτεροδόνητος γενόμενος;
Κι. ταυτὶ πεποίηκας τὸν κυκλιοδιδάσκαλον,
ὃς ταῖσι φυλαῖς περιμάχητος εἰμ' ἀεί;
Πε. βούλει διδάσκειν, καὶ παρ' ἡμῖν οὖν μένων,
Λεωτροφίδῃ χορὸν πετομένων ὀρνέων
Κεκροπίδα φυλήν;
Κι. καταγελᾷς μου, δῆλος εἶ.
ἀλλ' οὖν ἔγωγ' οὐ παύσομαι, τοῦτ' ἴσθ' ὅτι,
πρὶν ἂν πτερωθεὶς διαδράμω τὸν ἀέρα.
Συ. ὄρνιθες τίνες οἵδε,

1392. *δίειμί σοι τὸν ἀέρα.* Perperam in membr. *σου.* Sic etiam in B. a prima manu: sed superscriptum *σοι.* Facile ista permutantur. Similis menda erat in Ran. 1119.

1397. *νὴ τὸν Δί' ἔγωγέ σου καταπαύσω τὰς πνοάς.* Sic optime scriptus est hic versus in B. Vulgo, duabus recisis syllabis, turpiter claudicat. *νὴ Δί' ἐγώ σου καταπαύσω τὰς πνοάς.* Et sic scriptus est in C. In membr. vero, *νὴ τὸν Δί' ἐγώ σοι καταπαύσω τὰς πνοάς.* Hoc dicto, sequentia dum canit Cinesias, plagas ei infligit Pisthetærus.

1406. *Λεωτροφίδης* dithyrambicus erat poëta, et ipse *κυκλίων χορῶν διδάσκαλος,* Comicis ob nimiam gracilitatem derisus. At hic facete noster nomen proprium in appellativum mutat, et pro adjectivo adhibet, *Λεωτροφίδῃ χορὸν, Leotrophideum chorum,* id est *gracilem Leotrophidæ instar chorum.* Sic ista accipi me voluisse ostendit ipsa nominis scriptura, e quo subscriptum ultimæ vocali ι exemi: oræque libri mei notulam hanc adleveram: *Λεωτροφίδη adjective in quarto casu.* Nescio quibus postea intemperiis agitatus, a lepido hoc sensu, quem exprimit doctissimi Hemsterhusii versio, ad alium minime congruum depulsus fuerim.

1410. Alcmanis locum profert Scholiastes, ad quem respexisse Comicum putat: *Ὄρνιθες τίνες οἵδε: Ὠκεανῶ γὰρ ἀπὸ περάτων ἦλθον, πανέλοπες ποικιλόδειροι, τανυσίπτεροι.* Aliumque Simonidis: *Ἄγγελε κλυτὰ ἔαρος ἁδυόδμου, κυανέα χελιδοῖ.* Sic legendum esse Simonidis fragmentum nemo non videt, quod duabus mendis inquinatum est in vulgatis libris. Ut id jam antea correxeram, scriptum reperi in margine codicis C.

οὐδὲν ἔχοντες πτεροποίκιλοι,
ταυυσίπτερε ποικίλα χελιδοῖ;
Πε. τουτὶ τὸ κακὸν οὐ φαῦλον ἐξεγρήγορεν.
ὅδ' αὖ μινυρίζων δεῦρό τις προσέρχεται.
Συ. ταυυσίπτερε ποικίλα μάλ' αὖθις.
Πε. ἐς θοιμάτιον τὸ σκολιὸν ᾄδειν μοι δοκεῖ.
δεῖσθαι δ' ἔοικεν οὐκ ὀλίγων χελιδόνων.
Συ. τίς ὁ πτερῶν δεῦρ' ἐστὶ τοὺς ἀφικνουμένους;
Πε. ὁδὶ πάρεστιν· ἀλλ' ὅτου χρὴ, δεῖ λέγειν.
Συ. πτερῶν, πτερῶν δεῖ. μὴ πύθῃ τὸ δεύτερον.
Πε. μῶν εὐθὺ Πελλήνης πέτεσθαι διανοεῖ;
Συ. μὰ Δί', ἀλλὰ κλητήρ εἰμι νησιωτικὸς,
καὶ συκοφάντης - - -
Πε. ὦ μακάριε τῆς τέχνης.
Συ. καὶ πραγματοδίφης. εἶτα δέομαι πτερὰ λαβὼν
κύκλῳ περισοβεῖν τὰς πόλεις καλούμενος.
Πε. ὑπὸ πτερύγων τί προσκαλεῖ σοφώτερον;
Συ. μὰ Δί', ἀλλ', ἵν' οἱ λῃσταί γε μὴ λυπῶσί με,
μετὰ τῶν γεράνων ἐκεῖθεν ἀναχωρῶ πάλιν,
ἀνθ' ἕρματος πολλὰς καταπεπωκὼς δίκας.
Πε. τουτὶ γὰρ ἐργάζει σὺ τοὔργον, εἰπ' ἐμοί;
νεανίας ὢν, συκοφαντεῖς τοὺς ξένους.
Συ. τί γὰρ πάθω; σκάπτειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.

1416. Quia Sycophanta detrita veste indutus erat, arcendoque frigori parum idonea, Pisthetæro videtur hirundinem invocare, veris indicem, multisque etiam hirundinibus egere, seu adulto vere, quia, ut est in proverbio, *μία χελιδὼν ἔαρ οὐ ποιεῖ. Une hirondelle ne fait pas le printemps.*

1421. *Num Pellenem volare cogitas?* Quia Pellene, in urbe Achaiæ, præmia athletis dabantur lænæ, quæ ibi texebantur præstantissimæ. Vide Hesychium in Πελληνικαὶ χλαῖναι. Eustathius ad Homerum p. 292. l. 6. ἔστι δὲ καὶ κώμη Πελλήνη, ὅθεν καὶ Πελληνικαὶ χλαῖναι, ἃς ἔπαθλα ἐτίθεσαν ἐν τοῖς ἐκεῖ ἀγῶσιν, ὡς καὶ ὁ Κωμικὸς δηλοῖ ἐν Ὄρνισιν. Harum lænarum meminit Pindarus Olymp. ix. 146.

καὶ ψυχρᾶν ὁπότ' εὐδια-
νὸν φάρμακον αὐρᾶν
Πελλάνᾳ φέρε.

1426. ὑπὸ πτερύγων τί προσκαλεῖ σοφώτερον; Sic optime membr. Vulgo ὑπαὶ πτερύγων τί προσκαλεῖν—Poëticum ὑπαὶ in senariis comicis locum non habet. προσκαλεῖ secunda persona est indicativi præsentis medii.

1428. μετὰ τῶν γεράνων ἐκεῖθεν. Perperam vulgo γεράνων τ' ἐκεῖθεν. Quid, malum, sibi vult ista copula?

1432. Comici versum citat Suidas in ἐπίστω, qui forte alia in fabula erat:

σύγγνωθί μοι, σκώπτειν γὰρ οὐκ ἐπί-
σταμαι.

Si ad hunc locum respexit, fefellit eum memoria, nec fieri potest ut aliter olim quam hodie hic versus lectus fuerit. σκώπτειν a sententia prorsus alienum est. Insulsissimam tamen hanc lectionem tuetur Kusterus, Aristophanemque censet *risus captandi gratia pro σκάπτειν præter exspectationem dixisse σκώπτειν, et proinde lectionem Suidæ, ut facetias comicas magis redolentem, hic præferendam esse.* Utique tam veternosum fuisse bonum Kusterum indignor. σκώπτειν non est *Suidæ lectio*, sed librarii error. Eadem

Πε. ἀλλ' ἔστιν ἕτερα, νὴ Δί', ἔργα σώφρονα,
ἀφ' ὧν διαζῆν ἄνδρα χρῆν τοσουτονὶ,
ἐκ τοῦ δικαίου μᾶλλον, ἢ δικοῤῥαφεῖν.
Συ. ὦ δαιμόνιε, μὴ νουθέτει μ', ἀλλὰ πτέρου.
Πε. νῦν ταῦτα λέγων πτερῶ σε.
Συ. καὶ πῶς ἂν λόγοις
ἄνδρα πτερώσειας σύ;
Πε. πάντες τοῖς λόγοις
ἀναπτεροῦνται.
Συ. πάντες;
Πε. οὐκ ἀκήκοας,
ὅταν λέγωσιν οἱ πατέρες ἑκάστοτε
τοῖς μειρακίοις ἐν τοῖσι κουρείοις ταδί·
Δεινῶς γ' ἐμοῦ τὸ μειράκιον ὁ Διϊτρέφης
λέγων ἀνεπτέρωκεν, ὥσθ' ἱππηλατεῖν.---
ὁ δέ τις τὸν αὐτοῦ φησιν ἐπὶ τραγῳδίᾳ
ἀνεπτερῶσθαι, καὶ πεποτῆσθαι τὰς φρένας.
Συ. λόγοισιν ἆρα καὶ πτεροῦνται;
Πε. φήμ' ἐγώ.
ὑπὸ γὰρ λόγων ὁ νοῦς τε μετεωρίζεται,
ἐπαίρεταί τ' ἄνθρωπος. οὕτω καί σ' ἐγὼ
ἀναπτερώσας βούλομαι χρηστοῖς λόγοις
τρέψαι πρὸς ἔργον νόμιμον.
Συ. ἀλλ' οὐ βούλομαι.
Πε. τί δαὶ ποιήσεις;
Συ. τὸ γένος οὐ καταισχυνῶ.
παππῷος ὁ βίος συκοφαντεῖν ἐστί μοι.
ἀλλὰ πτέρου με ταχέσι καὶ κούφοις πτεροῖς
ἱέρακος, ἢ κερχνῆδος, ὡς ἂν τοὺς ξένους
καλεσάμενος, κᾆτ' ἐγκεκληκὼς ἐνθαδὶ,
κᾆτ' αὖ πέτωμαι πάλιν ἐκεῖσε.
Πε. μανθάνω.
ὡδὶ λέγεις· ὅπως ἂν ὠφλήκῃ δίκην
ἐνθάδε πρὶν ἥκειν ὁ ξένος.
Συ. πάνυ μανθάνεις.
Πε. κᾄπειθ' ὁ μὲν πλεῖ δεῦρο, σὺ δ' ἐκεῖσ' αὖ πέτε.

verba citat Suidas in Οὐκ ἐπίσταμαι, ubi σκάπτειν recte legitur.

1434. χρῆν. In A. B. χρή.

1457. ὅπως ἂν ὠφλήκῃ. In B. ὀφλήσῃ. In C. ὀφλήσει. In membran. ὀφλήσει.

ἁρπασόμενος τὰ χρήματ' αὐτοῦ.

Συ. πάντ' ἔχεις.

βέμβικος οὐδὲν διαφέρειν δεῖ.

Πε. μανθάνω

βέμβικα· καὶ μὴν ἔστι μοι, νὴ τὸν Δία,

κάλλιστα Κερκυραῖα τοιαυτὶ πτερά.

Συ. οἴμοι τάλας. μάστιγ' ἔχεις.

Πε. πτερὼ μὲν οὖν,

οἷσί σε ποιήσω τήμερον βεμβικιᾶν.

Συ. οἴμοι τάλας.

Πε. οὐ πτερυγιεῖς ἐντευθενί;

οὐκ ἀπολιβάξεις, ὦ κάκιστ' ἀπολούμενος;

πικρὰν τάχ' ὄψει στρεψοδικοπανουργίαν.

ἀπίωμεν ἡμεῖς ξυλλαβόντες τὰ πτερά.

Χο. πολλὰ δὴ καὶ καινὰ, καὶ θαυ-

μάστ' ἐπεπτόμεσθα,

καὶ δεινὰ πράγματ' εἴδομεν.

ἔστι γὰρ δένδρον πεφυκὸς

ἔκτοπόν τι, καρδίας

ἀπωτέρω, Κλεώνυμος,

χρήσιμον μὲν οὐδὲν, ἄλ-

λως δὲ δειλὸν καὶ μέγα.

τοῦτο μέν γε ἦρος αἰεὶ

βλαστάνει καὶ συκοφαντεῖ·

τοῦ δὲ χειμῶνος πάλιν

τὰς ἀσπίδας φυλλοῤῥοεῖ.

ἔστι δ' αὖ χώρα πρὸς αὐτῷ

τῷ σκότῳ πόῤῥω τις

ἐν τῇ λύχνων ἐρημίᾳ·

ἔνθα τοῖς ἥρωσιν ἄνθρω-

ποι ξυναριστῶσι, καὶ

ξύνεισι, πλὴν τῆς ἑσπέρας.

τηνικαῦτα δ' οὐκέτ' ἦν

ἀσφαλὲς ξυντυγχάνειν.

1463. Vide Hesychium in Κερκυραία μάστιξ.

1467. Suidas: ἀπολιβάξεις, συντόμως ἀναχωρήσεις. λιβὰς γὰρ ἡ σταγὼν, ἧς οὐδὲν ταχύτερον ἐν τῷ πίπτειν. Ἀριστοφάνης· οὐκ ἀπολιβάξεις, ὦ κάκιστ' ἀπολούμενε. Codices nostri omnes habent ἀπολούμενος, quod perinde est.

1478. μέν γε. Sic C. Vulgo posterior particula omissa cum metri labe. Versus est dimeter trochaicus, ut antistrophicus, εἰ γὰρ ἐντύχοι τις ἥρῳ. Melius forte legeretur vitato hiatu, τοῦτο μέντ' ἄρ' ἦρος αἰεί.

εἰ γὰρ ἐντύχοι τις ἥρῳ
τῶν βροτῶν νύκτωρ Ὀρέστῃ,
γυμνὸς ἦν πληγεὶς ὑπ' αὐ-
τοῦ πάντα τἀπιδέξια.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Πρ. ΟΙΜΟΙ τάλας, ὁ Ζεὺς ὅπως μή μ' ὄψεται.
ποῦ Πεισθέταιρός ἐστιν;
Πε. ἔα· τουτὶ τί ἦν;
τίς ὁ συγκαλυμμός;
Πρ. τῶν θεῶν ὁρᾷς τινα
ἐμοῦ κατόπιν ἐνταῦθα;
Πε. μὰ Δί' ἐγὼ μὲν οὔ.
τίς δ' εἶ σύ;
Πρ. πηνίκ' ἐστὶν ἄρα τῆς ἡμέρας;
Πε. ὁπηνίκα; σμικρόν τι μετὰ μεσημβρίαν.
ἀλλὰ σὺ τίς εἶ;
Πρ. βουλυτὸς, ἢ περαιτέρω;
Πε. οἴμ', ὡς βδελύττομαί σε.
Πρ. τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιεῖ;
ἀπαιθριάζει τὰς νεφέλας, ἢ ξυννεφεῖ;
Πε. οἴμωζε μεγάλ'.
Πρ. οὕτω μὲν ἐκκεκαλύψομαι.
Πε. ὦ φίλε Προμηθεῦ.

1490. ἥρῳ. Sic δισυλλαβῶς scribendum, ut metra congruant; non, ut vulgo, ἥρωϊ. Vide Piersonum ad Mœrin p. 177.

1494. οἴμοι τάλας, ὁ Ζεὺς—Sic in membr. et B. Vulgo τάλας γ'—Melius particulam retinuissem. Nam ultima in τάλας ex analogia corripi debet.

Quæ de prosodia nominis τάλας ad hunc versum dixi, indicta vellem. Nihil erat causæ cur metuerem, ne optimis codd. incaute obsecutus fuissem. Nescio qui mihi e memoria exciderat solemnis illa apud Tragicos senariorum clausula, ὦ τάλας ἐγώ. Illius duo satis fuerit protulisse exempla. Unum suppeditat Euripides in Hippol. v. 884. Alterum Sophocles in Philoc. v. 744.

διέρχεται δύστηνος, ὦ τάλας ἐγώ.

Quin in Comici vulgaribus exemplaribus τάλας occurrit ultima longa multis in locis. In Eq. 858.

οἴμοι τάλας· ἔχουσι γὰρ πόρπακας; ὦ πονηρέ.

887.

οἴμοι τάλας, οἵοις πιθηκισμοῖς με περιελαύνεις.

Quos versus non aliter exhibent tres a nobis collati codd. In Pace 257. duobus etiam consentientibus codd.

ὡς δριμύς.—οἴμοι μοι τάλας· ὦ δέσποτα.

1496. τίς ὁ συγκαλυμμός. Sic libri omnes. Dawesius legendum censet τίς ὁὐγκαλυμμός.

1503. ἐκκεκαλύψομαι. Sic recte A. B. Vulgo ἐκκαλύψομαι. Vide Mœrin in πεπαύσομαι et πεπράσομαι, et quæ notavimus ad Æschyli Prom. 865. ad Euripidis Med. 932. et Bac. 1303.

Πρ. παῦε, παῦε, μὴ βόα.
Πε. τί γάρ ἐστι;
Πρ. σίγα, μὴ κάλει μου τοὔνομα·
ἀπό γάρ ὀλέσεις, εἴ μ' ἐνθάδ' ὁ Ζεὺς ὄψεται.
ἀλλ', ἵνα φράσω σοι πάντα τἄνω πράγματα,
τουτὶ λαβών μου τὸ σκιάδειον ὑπέρεχε
ἄνωθεν, ὡς ἂν μή μ' ὁρῶσιν οἱ θεοί.
Πε. ἰοῦ, ἰού·
εὖ γ' ἐπενόησας αὐτὸ καὶ προμηθικῶς.
ὑπόδυθι ταχὺ δὴ, κᾆτα θαρρήσας λέγε.
Πρ. ἄκουε δὴ νῦν.
Πε. ὡς ἀκούοντος λέγε.
Πρ. ἀπόλωλεν ὁ Ζεύς.
Πε. πηνίκ' ἄρ' ἀπώλετο;
Πρ. ἐξ οὗ περ ὑμεῖς ᾠκίσατε τὸν ἀέρα.
θύει γὰρ οὐδεὶς οὐδὲν ἀνθρώπων ἔτι
θεοῖσιν· οὐδὲ κνίσσα μηρίων ἄπο
ἀνῆλθεν ὡς ἡμᾶς ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου.
ἀλλ' ὡσπερεὶ Θεσμοφορίοις νηστεύομεν
ἄνευ θυηλῶν· οἱ δὲ βάρβαροι θεοὶ
πεινῶντες, ὥσπερ Ἰλλύριοι, κεκριγότες
ἐπιστρατεύσειν φάσ' ἄνωθεν τῷ Διῒ,
εἰ μὴ παρέξει τἀμπόρι' ἀνεῳγμένα,
ἵν' εἰσάγωνται σπλάγχνα κατατετμημένα.
Πε. εἰσὶν γὰρ ἕτεροι βάρβαροι θεοί τινες
ἄνωθεν ὑμῶν;
Πρ. οὐ γάρ εἰσι βάρβαροι,
ὅθεν ὁ πατρῷός ἐστιν Ἐξηκεστίδῃ;
Πε. ὄνομα δὲ τούτοις τοῖς θεοῖς τοῖς βαρβάροις

1506. ὀλέσεις. Magis Atticum esset ὀλεῖς. Illud ex glossa subnatum videtur. In membr. scriptum ὀλέσει.

1514. πηνίκ' ἄρ' ἀπώλετο; Sic scriptum in C. Vulgo πηνίκ' ἄττ—quam scripturam non immerito damnare videntur post veteres Criticos Dawesius ad hunc locum, et Toupius ad Suidam iii. 52. Eorum conjecturis non deteriorem esse codicis nostri lectionem arbitror. Si menda est in vulgata lectione, ea jam antiquitus codices invasit. Nam istud πηνίκ' ἄττα præter Harpocrationem et Etymol. M. auctorem, agnoscit etiam Eustathius ad Homerum p. 148. extrema. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ περὶ τοῦ ἄττα, καὶ ὅτι τρία δηλοῖ· τὸ τινὰ, ὅτι καὶ ψιλοῦται· τὸ ἅτινα, ὅτι δασύνεται· καὶ τρίτον τὸ πότε, ἢ τὸ ἰσοδυναμοῦν τούτῳ. Ἀριστοφάνης· πύθου χελιδὼν πηνίκ' ἄττα φαίνεται. Si cui in isto versu ἄττα minus placeat, legat ex hoc loco πηνίκ' ἄρα.

1524. ἵν' εἰσάγωνται. *Ut importentur*, vulgo, solœce autem, εἰσάγοιντο.

1527. ὅθεν ὁ πατρῷός ἐστιν Ἐξηκεστίδῃ. In inquisitione, quæ fiebat Athenis in

τί ἐστιν;

Πρ. ὅ τι ἐστίν; Τριβαλλοί.

Πε. μανθάνω.

ἐντεῦθεν ἄρα τὸ ΕΠΙΤΡΙΒΕΙΗΣ ἐγένετο.

Πρ. μάλιστα πάντων· ἓν δέ σοι λέγω σαφές.
ἥξουσι πρέσβεις δεῦρο περὶ διαλλαγῶν
παρὰ τοῦ Διὸς, καὶ τῶν Τριβαλλῶν τῶν ἄνω·
ὑμεῖς δὲ μὴ σπένδησθ', ἐὰν μὴ παραδιδῷ
τὸ σκῆπτρον ὁ Ζεὺς τοῖσιν ὄρνισιν πάλιν,
καὶ τὴν Βασιλείαν σοι γυναῖκ' ἔχειν διδῷ.

Πε. τίς ἐστιν ἡ Βασιλεία;

Πρ. καλλίστη κόρη,
ἥπερ κεραμεύει τὸν κεραυνὸν τοῦ Διὸς,
καὶ τἄλλ' ἁπαξάπαντα, τὴν εὐβουλίαν,
τὴν εὐνομίαν, τὴν σωφροσύνην, τὰ νεώρια,
τὴν λοιδορίαν, τὸν Κωλακρέτην, τὰ τριώβολα.

Magistratuum natales et vitam, antequam munus inirent, quod primum quærebatur, hoc erat: εἰ Ἀθηναῖοι εἰσὶν ἑκατέρωθεν ἐκ τριγονίας, καὶ τὸν δῆμον πόθεν, καὶ εἰ Ἀπόλλων ἐστὶν αὐτοῖς Πατρῷος, καὶ Ζεὺς Ἑρκεῖος. Hac de re videndi Pollucis interpretes ad viii. 85. et Petitus de Leg. Att. p. 321. Nemo pro cive Atheniensi habebatur, nisi cui esset Apollo Πατρῷος. Idcirco patres, quum in curialium albo filios suos inscribi curabant, postquam eos ad curiales deduxerant, Apollinis Πατρῴου, seu *Tutelaris* sacris initiabant, quod ostendit Demosthenis locus in Oratione contra Eubulidem p. 1315. ἀλλὰ παιδίον ὄντα με εὐθέως ἦγον εἰς τοὺς φράτορας, εἰς Ἀπόλλωνος Πατρῴου ἦγον—Execestides vero, cui peregrina et servilis exprobratur origo supra v. 764. sacra Apollinis Πατρῴου, Atheniensibus civibus peculiaria, colere non poterat. Hunc iterum perstringit Comicus tanquam παρεγγεγραμμένον, ξένον ὄντα, id est, per fraudem in civium albo inscriptum, facetissimeque fingit eum, tanquam barbarum, Πατρῷον seu *Tutelarem* habere deum aliquem ex barbaris illis, ὅθεν ὁ Πατρῷός ἐστιν Ἐξηκεστίδῃ. Sic loqui solent. Pollux in citatis supra verbis, εἰ Ἀπόλλων ἐστὶν αὐτοῖς Πατρῷος. Demosthenes in Orat. de Corona p. 274. καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθιον, ὃς Πατρῷός ἐστι τῇ πόλει. Juxta vulgatam lectionem Execestides non amplius homo fuerit, sed ipse *Tutelaris* deus, quo nihil absurdius.

1529. ὅ τι ἐστίν. Perperam vulgo ν paragogicum omittitur, cum metri labe.

1530. τὸ ΕΠΙΤΡΙΒΕΙΗΣ. Cur sic scripserim ratio in aperto est. Nihilominus pronuntiari potest τοὐπιτριβείης.

1538. ἥπερ κεραμεύει. Sic scriptum in C. Membr. vero et B. habent ταμιεύει, quod in Vat. etiam codice repertum Kustero præplacuit. Vulgatum ego retinendum esse duxi, et sincerum puto. Sane est κωμικώτερον. Verbum hoc proximo substantivo aptum est, quod sufficit: si aliis minus convenire videtur, alia verba eis cognatiora subintelligenda sunt. Notissima est figura, quam illustravit Orvillius abunde in Commentario ad Charitonem p. 395. Non minus recte et facete Basilea dicitur et *fulmen* et *consilia* et *leges*, aliaque κεραμεύειν, quam Cephalus ille in Conc. 253. *civitatem*.

ἀλλὰ καὶ τὰ τρύβλια
κακῶς κεραμεύειν, τὴν δὲ πόλιν εὖ καὶ
καλῶς.

ταμιεύειν a sciolo arcessitum fuit e v. 1542. Jocus est in paronomasia κεραυνὸν κεραμεύειν.

Πε. ἅπαντά γ' ἄρ' αὐτῷ ταμιεύει.
Πρ. φήμ' ἐγώ.
ἣν γ' ἣν σὺ παρ' ἐκείνου λάβῃς, ἅπαντ' ἔχεις.
τούτων ἕνεκα δεῦρ' ἦλθον, ἵνα φράσαιμί σοι.
ἀεί ποτ' ἀνθρώποις γὰρ εὔνους εἴμ' ἐγώ.
Πε. μόνον θεῶν γὰρ διά σ' ἀπανθρακίζομεν.
Πρ. μισῶ δ' ἅπαντας τοὺς θεούς, ὡς οἶσθα σύ.
Πε. νὴ τὸν Δί' αἰεὶ δῆτα θεομισὴς ἔφυς.
Πρ. Τίμων καθαρός. ἀλλ', ὡς ἂν ἀποτρέχω πάλιν,
φέρε τὸ σκιάδειον, ἵνα με κἂν ὁ Ζεὺς ἴδῃ
ἄνωθεν, ἀκολουθεῖν δοκῶ κανηφόρῳ.
Πε. καὶ τὸν δίφρον γε διφροφόρει τονδὶ λαβών.
Χο. πρὸς δὲ τοῖς Σκιάποσι
λίμνη τις ἔστ' ἄλουτος, οὗ
ψυχαγωγεῖ Σωκράτης·
ἔνθα καὶ Πείσανδρος ἦλθε
δεόμενος ψυχὴν ἰδεῖν, ἣ
ζῶντ' ἐκεῖνον προὔλιπε·
σφάγι' ἔχων κάμηλον,
ἀμνόν τιν', ἧς λαιμοὺς τεμών,
ὡς Ὀδυσσεύς, πάλιν ἔβη·
κᾆτ' ἀνῆλθ' αὐτῷ κάτωθεν
πρὸς τὸ λαῖμα τῆς καμήλου
Χαιρεφῶν ἡ νυκτερίς.

1550. In membr. φέρε μοι τὸ σκιάδειον, syllaba supervacua. In B. τὸ inter lineas additum. Articulus retineri debuit, et inutile pronomen expungi. Male vulgo φέρε μοι σκιάδειον. Vide infra ad 1579.

1551. Vide Meursium Panathen. Cap. xxiii. laudatum jam mihi ad Conc. 732.

1552. καὶ τὸν δίφρον γε διφροφόρει τονδὶ λαβών. Sic scriptus est hic versus in trinis codd. ut e Vat. eum edidit Kusterus. Antea legebatur: καὶ τὸν δίφρον φέρε τονδὶ λαβών.

1553. πρὸς δὲ τοῖς Σκιάποσι. Dimeter est trochaicus brachycatal. ut antistrophicus σφάγι' ἔχων κάμηλον. Quid, quæso, opus erat tam sedulo strophas et antistrophas distinguere, si nulla cura adhibenda erat, ut versus sibi congruerent? Vulgo sic hicce legitur:

πρὸς δὲ τοῖσι Σκιάποσι λίμ—

In membr. et in B. recte scriptum τοῖς.

1561. ὡς Ὀδυσσεύς, πάλιν ἔβη. Sic ad metri legem depravatam librorum lectionem restitui. Vulgo legitur, numeris prorsus corruptis, ὥσπερ Ὀδυσσεύς, ἀπῆλθεν. Strophicus versus dimeter est trochaicus catal. cui hic non aliter exæquari potest:

ψυχα | γωγεῖ | Σωκρά | της.
ὡς Ὀ | δυσσεὺς | πάλιν ἔ | βη.

ἀπῆλθεν glossema est, perquam invenuste in textum illatum, ubi, una interjecta vocula, sequitur ἀνῆλθε.

1563. πρὸς τὸ λαῖμα. Si intemerata est hæc scriptura, jocum quæsivit Comicus in similitudine vocum λαιμὸς, αἷμα, unde λαῖμα finxit. In Menandri versu quem citat Scholiastes, scribendum λαιμὰ, ut ostendit Bentleius Emendatt. p. 21.

καὶ λαιμὰ βακχεύει λαβὼν τὰ χρήματα.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ, ΤΡΙΒΑΛΛΟΣ, ΗΡΑΚΛΗΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΟΙΚΕΤΗΣ Πεισθεταίρου, ΧΟΡΟΣ.

Πο. ΤΟ μὲν πόλισμα τῆς Νεφελοκοκκυγίας,
ὁρᾷς, τοδὶ πάρεστιν, ᾗ πρεσβεύομεν.
οὗτος, τί δρᾷς; ἐπ' ἀριστέρ' οὕτως ἀμπέχει;
οὐ μεταβαλεῖς θοἰμάτιον ὡς ἐπὶ δεξιά;
τί, ὦ κακόδαιμον, Λαισποδίας εἶ τὴν φύσιν;
ὦ δημοκρατία, ποῖ προβιβᾷς ἡμᾶς ποτε,
εἰ τουτονί γ' ἐχειροτόνησαν οἱ θεοί;
Τρ. ἕξεις ἀτρέμας;
Πο. οἴμωζε· πολὺ γὰρ δή σ' ἐγὼ
ὦρακα πάντων βαρβαρώτατον θεῶν.
ἄγε δή, τί δρῶμεν, Ἡράκλεις;
Ηρ. ἀκήκοας
ἐμοῦ γ', ὅτι τὸν ἄνθρωπον ἄγχειν βούλομαι,
ὅστις ποτ' ἔσθ' ὁ τοὺς θεοὺς ἀποτειχίσας.
Πο. ἀλλ', ὦ 'γάθ', ᾑρήμεσθα περὶ διαλλαγῶν
πρέσβεις.
Ηρ. διπλασίως μᾶλλον ἄγχειν μοι δοκεῖ.
Πε. τὴν τυρόκνηστίν τις δότω· φέρε σίλφιον·
τυρὸν φερέτω τις· πυρπόλει τοὺς ἄνθρακας.

1567. Vulgo ἐπαρίστερ' οὕτως ἀμπέχῃ. Recte in tribus codd. ἐπ' ἀριστέρ' divisim: in membr. et in C. ἀμπέχει. V. seq. ἐπὶ δεξιὰ divisim scriptum in B. C. Vide Valckenarium ad Eur. Hippol. 1360.

1569. Λαισποδίας εἶ τὴν φύσιν. Sic libri nostri omnes. Suidas legisse videtur λαισποδιάζει τὴν φύσιν. En ejus notam e scholiis in Comicum excerptam. λαισποδιᾶσθαι τὴν φύσιν, ἀντὶ τοῦ κνήμην ἔχειν σαθράν. Λαισποδίας γὰρ καὶ Δαμασίας ὡς κακόκνημοι διεβάλλοντο. τοῦτον δὲ τὸν Λαισποδίαν καὶ στρατηγῆσαί φησι Θουκυδίδης ἐν τῇ η'. ἦν δὲ καὶ φιλόδικος. εἶχε δὲ καὶ περὶ τὰς κνήμας αἰτίας τινας, διὸ καὶ κατὰ σκελῶν ἐφόρει τὸ ἱμάτιον. ἢ ὡς Ἰξίων ἐν ταῖς λέξεσιν, ὁ ἀκρατὴς περὶ τὰ ἀφροδίσια, ὥστε καὶ κτήνη σποδεῖν. Vide Valesium in Harpocr. p. 30. extrema, ubi e Suida legendum hic censet λαισποδιάζει, cujus mutationis non apparet necessitas. In hujusmodi κακόκνημον exstat Epigramma non illepidum incerti auctoris in Analectis nostris xxxvi. aliudque Antipatri Sidonii, iii. Postremo significatu, nempe pro impudico et cinædo, occurrit hoc nomen e Salmasii emendatione in Apollodori Comici fragmento apud Stobæum, Floril. Grotii p. 179.

φυλὴν ὅλην, πόλιν τε μαλακὸς ἀναστρέπει.
ἐπεὶ κατὰ μέρος τὰς πόλεις, ὦ φίλε Θέων,
ὑπὸ λαισποδιῶν ὅσαι εἰσὶν ἀνεστραμμέναι,
σκόπει· νεῶν δὲ κατάλογον δόξεις μ' ἐρεῖν.

1573. ὤρακα. Sic ob metrum legendum. Vulgo ἑώρακα.

1579. τὴν τυρόκνηστιν τις δότω. Subauditur μοι, ut supra 1550. In membr. scriptum τὴν τυρόκνηστιν μοι δότω. Glossema μοι in textum irrepsit, et genuinam vocem τις exclusit.

Ηρ. τὸν ἄνδρα χαίρειν οἱ θεοὶ κελεύομεν,
τρεῖς ὄντες ἡμεῖς.
Πε. ἀλλ' ἐπικνῶ τὸ σίλφιον.
Ηρ. τὰ δὲ κρέα τοῦ ταῦτ' ἐστίν;
Πε. ὄρνιθές τινες
ἐπανιστάμενοι τοῖς δημοτικοῖσιν ὀρνέοις,
ἔδοξαν ἀδικεῖν.
Ηρ. εἶτα δῆτα σίλφιον
ἐπικνᾷς πρότερον αὐτοῖσιν;
Πε. ὦ χαῖρ' Ἡράκλεις.
τί ἐστι;
Ηρ. πρεσβεύοντες ἐνθάδ' ἥκομεν
παρὰ τῶν θεῶν περὶ πολέμου καταλλαγῆς - - -
Οι. ἔλαιον οὐκ ἔνεστιν ἐν τῇ ληκύθῳ.
Πε. καὶ μὴν τά γ' ὀρνίθια λιπαρά γ' εἶναι πρέπει.
Ηρ. ἡμεῖς τε γὰρ πολεμοῦντες οὐ κερδαίνομεν·
ὑμεῖς τ' ἄν, ἡμῖν τοῖς θεοῖς ὄντες φίλοι,
ὄμβριον ὕδωρ ἂν εἴχετ' ἐν τοῖς τέλμασιν,
ἀλκυονίδας τ' ἂν ἤγεθ' ἡμέρας ἀεί.
τούτων περὶ πάντων αὐτοκράτορες ἥκομεν.
Πε. ἀλλ' οὔτε πρότερον πώποθ' ἡμεῖς ἤρξαμεν
πολέμου πρὸς ὑμᾶς· νῦν τ' ἐθέλομεν, εἰ δοκεῖ,
ἐὰν τι δίκαιον ἀλλὰ νῦν ἐθέλητε δρᾶν,
σπονδὰς ποιεῖσθαι· τὰ δὲ δίκαι' ἐστὶν ταδί.
τὸ σκῆπτρον ἡμῖν τοῖσιν ὄρνισιν πάλιν
τὸν Δί' ἀποδοῦναι· καὶ διαλλαττώμεθα.
ἐπὶ τοῖσδε τοὺς πρέσβεις ἐπ' ἄριστον καλῶ.
Ηρ. ἐμοὶ μὲν ἀπόχρη ταῦτα, καὶ ψηφίζομαι.
Πο. τί, ὦ κακόδαιμον; ἠλίθιος καὶ γάστρις εἶ.
ἀποστερεῖς τὸν πατέρα τῆς τυραννίδος;

1583. τὰ δὲ κρέα τοῦ ταῦτ' ἐστίν; Sic est in membr. Sic etiam in B. ex emendatione, superscriptis notis numerariis, quæ vocum ordinem indicant. Vulgo τὰ κρέα δὲ τοῦ. Perperam in Kusteri editione δέ τῳ.

1589. Pessime in impressis hic versus Pisthetæro tribuitur, et sequens Herculi. Posteriorem Pisthetæro, priorem famulo vindicamus e trium codd. auctoritate. Huic præfixa persona in membran. δοῦλος. In B. C. οἰκέτης Πεισθεταίρου.

1591. Ista Herculi recte continuant tres codd. quæ perperam in impressis Neptuno tribuuntur.

1601. Distinctionem et scripturam codd. retinui, quæ bonæ mihi videntur. Valckenario ad Sel. Theocr. Idyll. p. 16. legi placet:

καὶ διαλλαττώμεθα
ἐπὶ τοῖσδε· τοὺς πρέσβεις τ' ἐπ' ἄριστον
καλῶ.

1605. ἀποστερεῖς. Sic tres mei codd.

Πε. ἀληθὲς; οὐ γὰρ μεῖζον ὑμεῖς οἱ θεοὶ
ἰσχύσετ', ἢν ὄρνιθες ἄρξωσιν κάτω;
νῦν μέν γ' ὑπὸ ταῖς νεφέλαισιν ἐγκεκρυμμένοι
κύψαντες ἐπιορκοῦσιν ὑμᾶς οἱ βροτοί·
ἐὰν δὲ τοὺς ὄρνις ἔχητε συμμάχους,
ὅταν ὀμνύῃ τις τὸν κόρακα, καὶ τὸν Δία,
ὁ κόραξ παρελθὼν τοῦ 'πιορκοῦντος, λάθρα
προσπτόμενος, ἐκκόψει τὸν ὀφθαλμὸν θένων.
Πο. νὴ τὸν Ποσειδῶ, ταῦτά γε σὺ καλῶς λέγεις.
Ηρ. κἀμοὶ δοκεῖ.
Πε. τί δαὶ σὺ φής;
Τρ. ναβαισατρεῦ.
Πε. ὁρᾷς; ἐπαινεῖ χ' οὗτος. ἕτερον νῦν ἔτι
ἀκούσαθ', ὅσον ὑμᾶς ἀγαθὸν ποιήσομεν.
ἐάν τις ἀνθρώπων ἱερεῖόν τῳ θεῶν
εὐξάμενος, εἶτα διασοφίζηται λέγων,
ΜΕΝΕΤΟΙ ΘΕΟΙ, καὶ μὴ 'ποδιδῷ, μισητίαν,
ἀναπράξομεν καὶ ταῦτα.
Πο. φέρ' ἴδω, τῷ τρόπῳ;
Πε. ὅταν διαριθμῶν ἀργυρίδιον τύχῃ
ἄνθρωπος οὗτος, ἢ κάθηται λούμενος,
καταπτόμενος ἴκτινος, ἁρπάσας λάθρα,
προβάτοιν δυοῖν τιμὴν ἀνοίσει τῷ θεῷ.
Ηρ. τὸ σκῆπτρον ἀποδοῦναι πάλιν ψηφίζομαι
τούτοις ἐγώ.
Πο. καὶ τὸν Τριβαλλὸν νῦν ἐρου.
Ηρ. ὁ Τριβαλλὸς, οἰμώζειν δοκεῖ σοι;
Τρ. σαυνάκα

In antiquissima membrana Bibl. Leidensis, teste et probante Valckenario ibid. p. 384. legitur ἀποσιρεῖν.

1610. τοὺς ὄρνις. Perperam in B. ὄρνεις.

1615. κἀμοὶ δοκεῖ. Inepte verba hæc in impressis Neptuno continuantur: Herculi tributa sunt in membr. et in B. —ναβαισατρεῦ. Ridiculi causa barbarum deum barbare loquentem inducit. In B. huic voci alia superscripta, quam habet etiam Suidas, βαβακατρεῦ.

1618. ἱερεῖόν τῳ θεῶν. Sic B. Perperam vulgo ἱερεῖον τῷ θεῷ.

1620. μισητίαν. Subauditur διά. Vide not. ad Pl. 989. Depravata lectio in membr. καὶ μὴ ἀποδιδῷ σιτία. Forte erat in antiquiore libro μισητίᾳ.

1624. καταπτόμενος. In duobus codd. καταπτάμενος. Pejus in membr. ἀναπτάμενος.

1627. καὶ τὸν Τριβαλλὸν νῦν ἔρου. Sic perbene membran. et B. Vulgo corruptis numeris, τὸν Τριβαλλόν γε νῦν ἔρου.

1628. ὁ Τριβαλλός. Nominativus pro vocativo, ut Pl. 1099. ὁ Καρίων, ad quem locum vide quæ notantur.

βακταρικροῦσα.
Ηρ. φησὶν εὖ λέγειν πάνυ.
Πο. εἴ τοι δοκεῖ σφῷν ταῦτα, κἀμοὶ ξυνδοκεῖ.
Ηρ. οὗτος, δοκεῖ δρᾷν ταῦτα τοῦ σκήπτρου πέρι.
Πε. καὶ, νὴ Δί', ἕτερόν γ' ἐστιν, οὗ 'μνήσθην ἐγώ.
τὴν μὲν γὰρ Ἥραν παραδίδωμι τῷ Διΐ·
τὴν δὲ Βασιλείαν τὴν κόρην γυναῖκ' ἐμοὶ
ἐκδοτέον ἐστίν.
Πο. οὐ διαλλαγῶν ἐρᾷς.
ἀπίωμεν οἴκαδ' αὖθις.
Πε. ὀλίγον μοι μέλει.
μάγειρε, τὸ κατάχυσμα χρὴ ποιεῖν γλυκύ.
Ηρ. ὦ δαιμόνι' ἀνθρώπων Πόσειδον, ποῖ φέρει;
ἡμεῖς περὶ γυναικὸς μιᾶς πολεμήσομεν;
Πο. τί δαὶ ποιῶμεν;
Ηρ. ὅ τι; διαλλαττώμεθα.
Πο. τί, ὦ 'ζύρ'; οὐκ οἶσθ' ἐξαπατώμενος πάλαι;
βλάπτεις δέ τοι σὺ σαυτόν. ἢν γὰρ ἀποθάνῃ
ὁ Ζεὺς, παραδοὺς τούτοισι τὴν τυραννίδα,
πένης ἔσει σύ. σοῦ γὰρ ἅπαντα γίγνεται
τὰ χρήμαθ', ὅσ' ἂν ὁ Ζεὺς ἀποθνήσκων καταλίπῃ.
Πε. οἴμοι τάλας· οἷόν σε περισοφίζεται.
δεῦρ' ὡς ἔμ' ἀποχώρησον, ἵνα τι σοὶ φράσω.
διαβάλλεταί σ' ὁ θεῖος, ὦ πόνηρε σύ.
τῶν γὰρ πατρῴων οὐδ' ἀκαρῆ μέτεστί σοι
κατὰ τοὺς νόμους. νόθος γὰρ εἶ, κοὐ γνήσιος.
Ηρ. ἐγὼ νόθος; τί λέγεις;
Πε. σὺ μέντοι, νὴ Δία,
ὤν γε ξένης γυναικός. ἢ πῶς ἄν ποτε
ἐπίκληρον εἶναι τὴν Ἀθηναίαν δοκεῖς,
οὖσαν θυγατέρ', ὄντων ἀδελφῶν γνησίων;
Ηρ. τί δ', ἢν ὁ πατὴρ ἐμοὶ διδῷ τὰ χρήματα
τὰ νοθεῖ' ἀποθνήσκων;
Πε. ὁ νόμος αὐτὸν οὐκ ἐᾷ.

1630 εἴ τοι δοκεῖ σφῷν ταῦτα. Sic optime membr. ut emendaverat Dawesius. In B. εἴπερ δοκεῖ. In C. ut vulgo, pessime, εἴ τινι δοκεῖ σφῷν. Exstat hic versus etiam in Lys. 167. εἴ τοι δοκεῖ σφῷν ταῦτα, χ' ἡμῖν ξυνδοκεῖ.

1646. οἴμοι τάλας· οἷον. Sic membran. et C. Vulgo τάλας γ'. Vide notam supra 1494.

1648. διαβάλλεται, ἐξαπατᾷ. Vide not. ad Thesm. 1214.

οὗτος ὁ Ποσειδῶν πρῶτος, ὃς ἐπαίρει σε νῦν,
ἀνθέξεταί σου τῶν πατρῴων χρημάτων,
φάσκων ἀδελφὸς αὐτὸς εἶναι γνήσιος.
ἐρῶ δὲ δὴ καὶ τὸν Σόλωνός σοι νόμον.
Νόθῳ δὲ μὴ εἶναι ἀγχι-
στείαν, παίδων ὄντων γνη-
σίων· ἐὰν δὲ παῖδες
μὴ ὦσι γνήσιοι, τοῖς
ἐγγυτάτω τοῦ γένους
μετεῖναι τῶν χρημάτων.

Ηρ. ἐμοὶ δ' ἄρ' οὐδὲν τῶν πατρῴων χρημάτων
μέτεστιν.

Πε. οὐ μέντοι, μὰ Δία. λέξον δ' ἐμοί,
ἤδη σ' ὁ πατὴρ εἰσήγαγ' ἐς τοὺς φράτορας;

Ηρ. οὐ δῆτ' ἐμέ γε. καὶ δῆτά γ' ἐθαύμαζον πάλαι.

Πε. τί δῆτ' ἄνω κέχηνας, αἰκίαν βλέπων;
ἀλλ' ἢν μεθ' ἡμῶν στῇς, καταστήσω σ' ἐγὼ
τύραννον, ὀρνίθων παρέξω σοι γάλα.

Ηρ. δίκαι' ἔμοιγε καὶ πάλαι δοκεῖς λέγειν
περὶ τῆς κόρης, κἄγωγε παραδίδωμί σοι.

Πε. τί δαὶ σὺ φῄς;

Πο. τἀναντία ψηφίζομαι.

Πε. ἐν τῷ Τριβαλλῷ πᾶν τὸ πρᾶγμα. τί σὺ λέγεις;

Τρ. καλάνι κόραυνα καὶ μεγάλα βασιλισταναῦ
ὄρνιθι παραδίδωμι.

Ηρ. παραδοῦναι λέγεις;

1665. ἐγγυτάτω τοῦ γένους. In membr. et in B. omittitur articulus.

1669. De lege qua jubebantur Athenienses liberos suos ad curiales deducere, ut in civium albo inscriberentur, videndus Petitus Lib. ii. Tit. iv. §. 8. seu pag. 222. At vero nothi in curiam non admittebantur, nec in civium numerum referebantur. Fiebat illa inscriptio tertio Apaturiorum die, qui κουρεῶτις, dicebatur, qua de re videndus Meursius Gr. Fer. in Ἀπατούρια.

1670. καὶ δῆτά γ' ἐθαύμαζον. Sic membr. nisi quod errore librarii τ' pro γ' scriptum. Vulgo καὶ δῆτ' ἐθαύμαζον.

1671. αἰκίαν βλέπων. Sic B. C. ut bene Kusterus e Vat. edidit. Antea legebatur nullo sensu αἰτίαν βλέπων, quam ineptam lectionem, pro eo quo pollebat acumine et judicio, revocavit Berglerus, hac confirmatam nota. *αἰτίαν. Ita Edd. pristinæ; non αἰκίαν, ut nuper.* Sic solet bardus ille. Vide not. supra 825. et 1007. Scholiastes recte interpretatur: τί δῆτ' ἄνω βλέπεις, ὡς τυπτήσων τινά. Phrasis similis est illis, quas enotavimus supra ad 1169. Vesp. 848. ὡς ἐγὼ τιμᾶν βλέπω, et 900. ὦ μιαρὸς οὗτος. ὡς δὲ καὶ κλέπτον βλέπει.

1672. μεθ' ἡμῶν στῇς. Sic membr. Vulgo ἧς.

1678. βασιλισταναῦ. Male vulgo βασιλιναῦ, syllaba ad integritatem versus deficiente.

Πο. μὰ τὸν Δί' οὐχ οὗτός γε παραδοῦναι λέγει,
εἰ μὴ τιτυβίζοι γ', ὥσπερ αἱ χελιδόνες.
Πε. οὐκοῦν παραδοῦναι ταῖς χελιδόσιν λέγει.
Πο. σφὼ νῦν διαλλάττεσθε, καὶ ξυμβαίνετε·
ἐγὼ δ', ἐπειδὴ σφῷν δοκεῖ, σιγήσομαι.
Ηρ. ἡμῖν, ἃ λέγεις σὺ, πάντα συγχωρεῖν δοκεῖ.
ἀλλ' ἴθι μεθ' ἡμῶν αὐτὸς ἐς τὸν οὐρανὸν,
ἵνα τὴν Βασιλείαν καὶ τὰ πάντ' ἐκεῖ λάβῃς.
Πε. ἐς καιρὸν ἆρα κατεκόπησαν οὑτοιὶ
ἐς τοὺς γάμους.
Ηρ. βούλεσθε δῆτ' ἐγὼ τέως
ὀπτῶ τὰ κρέα ταυτὶ μένων; ὑμεῖς δ' ἴτε.
Πο. ὀπτᾷς τὰ κρέα; πολλήν γε τενθείαν λέγεις.
οὐκ εἶ μεθ' ἡμῶν;
Ηρ. εὖ γε μέντ' ἂν διετέθην.
Πε. ἀλλὰ γαμικὴν χλανίδα διδότω τις δεῦρό μοι.
Χο. ἔστι δ' ἐν Φαναῖσι πρὸς τῇ
Κλεψύδρᾳ πανοῦργον ἐγ-
γλωττογαστόρων γένος,
οἳ θερίζουσίν τε, καὶ σπεί-
ρουσι, καὶ τρυγῶσι ταῖς γλώτ-
ταισι, συκάζουσί τε·
βάρβαροι δ' εἰσὶν γένος,
Γοργίαι τε καὶ Φίλιπποι.
κἀπὸ τῶν ἐγγλωττογαστό-
ρων ἐκείνων τῶν Φιλίππων

1681. εἰ μὴ τιτυβίζοι γ', ὥσπερ αἱ χελιδόνες. Vulgo legitur: εἰ μὴ βαδίζειν, ὥσπερ—sine ullo sensu, et structura ab usu loquendi prorsus aliena. In B. aliquantulo minore depravatione, εἰ μὴ βαδίζοι γ', ὥσπερ—Saltem græca hæc phrasis est. Sed quid, sodes, significare potest istud βαδίζοι? Mirum non est, si nihil sani inde elicuere interpretes. Barbarum Triballi sermonem in eam sententiam acceperat Hercules, quam ipse fovebat: negat vero Neptunus Triballum dixisse Basileam Pisthetæro nuptum dandam esse, nisi barbarus ille deus tam stulte et absone loquatur ac hirundo: εἰ μὴ τιτυβίζοι. Hesychius: τιτυβίζει, ὡς χελιδὼν φωνεῖ. Duplici modo scribitur hoc verbum, per simplex et per duplex τ. Supra v. 235. ἀμφιτιττυβίζεθ' ἁδύ. Notum est autem ex multis Comici aliorumque poëtarum locis barbarorum sermonem cum hirundinum cantu comparari solitum fuisse. Æschylus Agam. 1059.

χελιδόνος δίκην,
ἀγνῶτα φωνὴν βάρβαρον κεκτημένη.

Confer not. ad Ran. 93.

1688. ἐς καιρὸν ἆρα. Perperam vulgo ἄρα. Prima ob metrum produci debet.

1691. ὀπτᾷς τὰ κρέα; Perperam vulgo ὀπτᾷς σὺ τὰ κρέα; inutile pronomen, a quo metrum pessundatur, non agnoscunt membr.

1703. ἐκείνων. Sic bene membr. et B. Vulgo κείνων, binis versibus in unam

πανταχοῦ τῆς Ἀττικῆς ἡ
γλῶττα χωρὶς τέμνεται.

ΑΓΓΕΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

Αγ. Ω ΠΑΝΤ' ἀγαθὰ πράττοντες, ὦ μείζω λόγου,
ὦ τρισμακάριον πτηνὸν ὀρνίθων γένος,
δέχεσθε τὸν τύραννον ὀλβίοις δόμοις.
προσέρχεται γὰρ οἷος οὔτε παμφαὴς
ἀστὴρ ἰδεῖν ἔλαμψε χρυσαυγεῖ δόμῳ·
οὔθ' ἡλίου τηλαυγὲς ἀκτίνων σέλας
τοιοῦτον ἐξέλαμψεν. οἷον δ' ἔρχεται
ἔχων γυναικὸς κάλλος οὐ φατὸν λέγειν,
πάλλων κεραυνὸν, πτεροφόρον Διὸς βέλος·
ὀσμὴ δ' ἀνωνόμαστος ἐς βάθος κύκλου
χωρεῖ, καλὸν θέαμα· θυμιαμάτων δ'
αὖραι διαψαίρουσι πλεκτάνην καπνοῦ.
ὁδὶ δὲ καὐτός ἐστιν. ἀλλὰ χρὴ θεᾶς
Μούσης ἀνοίγειν ἱερὸν εὔφημον στόμα.

Ημ. ἄναγε, δίεχε, πάραγε, πάρεχε,
περιπέτεσθε τὸν μάκαρ'
ἄνδρα μάκαρι σὺν τύχᾳ.
φεῦ, φεῦ τῆς ὥρας, τοῦ κάλλους.
ὦ μακαριστὸν σὺ γάμον γήμας

lineam conjunctis, quam si quis Scholiastæ fide trochaicum tetrametrum esse credidit, næ illi facile erat verba dare.

1716. θυμιαμάτων δ' αὖραι. Sic membr. Particulam, qua connectitur oratio, omittunt vulgares libri: eam agnoscit etiam Suidas in ὀσμή.

1720. Vulgo legitur: ἄναγε, δίεχε, δίαγε, πάραγε, πάρεχε. Tertium horum verborum, nempe δίαγε, quod nescio unde pedem huc intulerit, omissum est in tribus codd. recte. Versus est dimeter trochaicus. Qui sequuntur duo dimetri sunt catalect. vulgo male digesti, quorum prior etiam claudicat. Vocem ἄνδρα, quæ exciderat, e conjectura reposui. Nugas agit metricus Scholiastes, quum pro dimetro trochaico acatalect. versum hunc venditat:

περιπέτεσθε τὸν μάκαρα.

1723. Vulgo hic versus in duos divisus est, sic:

ὦ φεῦ, φεῦ τῆς ὥρας,
τοῦ κάλλους.

In primariis editt. ὦ est extra versum. In C. plane omissum est: in B. non comparet in textu: minio scriptum est in margine a secunda manu. Prorsus expungi debuit: versus est dimeter anapæsticus. Mirare vero et Græculi, qui metra declaravit, et editorum stoliditatem. Huic cantilenæ præfixus est venustus iste titulus: STROPHE ET ODE COLORUM XII. Numerantur tamen in ea cola xiii. At metra callenti, versus non sunt plures quam xi.

1724. Vulgo sic leguntur hi versus:

ὦ μακαριστὸν σὺ γάμον
τῇδε τῇ πόλει γήμας.

Quorum prior dimeter esset choriambicus, alter vero nullam metri formam habet. Ridiculus est Græculus, qui trochaicum hepthemimerem esse dicit, spondeum in tertia sede habentem. Pu-

τῇδε τῇ πόλει.
μεγάλαι, μεγάλαι κατέχουσι τύχαι
γένος ὀρνίθων διὰ τόνδε τὸν ἄνδρ'·
ἀλλ' ὑμεναίοις καὶ νυμφιδίοις
δέξασθ' ᾠδαῖς
αὐτὸν καὶ τὴν Βασιλείαν.

Ημ. Ἥρᾳ ποτ' Ὀλυμπίᾳ
τῶν ἠλιβάτων θρόνων
ἄρχοντα θεοῖς μέγαν
Μοῖραι ξυνεκοίμισαν
ἐν τοιῷδ' ὑμεναίῳ.
Ὑμὴν ὦ, Ὑμέναι' ὦ.
ὁ δ' ἀμφιθαλὴς Ἔρως
χρυσόπτερος ἡνίας
εὔθυνε παλιντόνους,
Ζηνὸς πάροχος γάμων,
τῆς τ' εὐδαίμονος Ἥρας.
Ὑμὴν ὦ, Ὑμέναι' ὦ.

Πε. ἐχάρην ὕμνοις, ἐχάρην ᾠδαῖς·
ἄγαμαι δὲ λόγων. ἄγε νῦν αὐτοῦ
καὶ τὰς χθονίας κλήσατε βροντάς,
τάς τε πυρώδεις Διὸς ἀστεροπάς,
δεινόν τ' ἀργῆτα κεραυνόν.

Χο. ὦ μέγα χρύσεον ἀστεροπῆς φάος,
ὦ Διὸς ἄμβροτον ἔγχος πυρφόρον,
ὦ χθόνιαι βαρυαχέες ὀμβροφόροι θ' ἅμα
βρονταί, αἷς ὅδε νῦν χθόνα σείει,
διὰ σὲ τὰ πάντα κρατήσας, καὶ

det me harum toties recusarum ineptiarum, quæ ne semel quidem in lucem protrahi debebant. Participium *γήμας* loco suo motum fuit. Scripserat poëta:

ὦ μακαριστὸν σὺ γάμον γήμας
τῇδε τῇ πόλει.

aut

ὦ μακαριστὸν σὺ γάμον
τῇδε γήμας τῇ πόλει.

Sed potior est prior ratio.

1726. Vulgo præfigunt huic versui personam alterius semichori, quam non agnoscunt A. B. Sunt autem quinque ultimi hujus cantilenæ versus regulares anapæsti. Adjectivum *μεγάλαι* geminatum in tribus codd. Mox *ὑμεναίοις* recte scriptum in B. C. non, ut vulgo, *ὑμεναίοισι*. Pro *δέξασθ'*, quod ad metri legem reposui, libri omnes, manifesta menda, habent *δέχεσθ'*.

1734. *ξυνεκοίμισαν*: Sic optime emendavit Dawesius. Vulgo cum sententiæ et versus ruina, *ξυνεκόμισαν*. At illic subsistere debebat, nec sequentis versus ut et antistrophici 1741. scripturam sollicitare.

1736. Hunc versum in fine strophæ, rursusque in fine antistrophæ exhibent membr. Qui autem vulgo ante v. 1743. legitur, 'Υμὴν, ὦ 'Υμέναι', ὦ 'Υμήν. eum non agnoscunt. In B. e regione hujus versus minio adscripta est membran. lectio.

πάρεδρον. Βασιλείαν ἔχει Διός.
Ὑμὴν ὤ, Ὑμέναι' ὤ.
Πε. ἕπεσθε νῦν γάμοισιν, ὦ
φῦλα πάντα συννόμων
πτεροφόρ', ἐπὶ πέδον Διὸς
καὶ λέχος γαμήλιον.
ὄρεξον, ὦ μάκαιρα, σὴν
χεῖρα, καὶ πτερῶν ἐμῶν
λαβοῦσα συγχόρευσον·
αἴρων δὲ κουφιῶ σ' ἐγώ.
Χο. ἀλαλαὶ, ἰὴ Παιών,
Τήνελλα καλλίνικος, ὦ
δαιμόνων ὑπέρτατε.

1753. Βασιλείαν ἔχει. Sic membr. et C. In B. mendose ἔχειν. Vulgo ἔχων.

1763. ἀλαλαὶ, ἰὴ Παιών. Sic tres codd. In primariis editionibus ἀλλαλαὶ, in recentioribus ἀλλαλή.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΟΡΝΙΘΩΝ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΣΦΗΚΕΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΣΩΣΙΑΣ. } οἰκέται Φιλοκλέωνος.
ΞΑΝΘΙΑΣ. }
ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ.
ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ.
ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ ΣΦΗΚΩΝ.
ΠΑΙΔΕΣ.
ΚΥΩΝ.
ΑΡΤΟΠΩΛΙΣ.
ΑΝΗΡ ΤΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ Ἀθηναῖος, φιλοδικαστὴς ὢν τὴν φύσιν, ἐφοίτα εἰς δικαστήρια συνεχῶς. Βδελυκλέων δὲ ὁ τούτου παῖς, ἀχθόμενος ταύτῃ τῇ νόσῳ, καὶ πειρώμενος τὸν πατέρα παῦσαι, ἐγκαθείρξας τοῖς οἴκοις καὶ δίκτυα περιβαλὼν, ἐφύλαττε νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν. ὁ δὲ, ἐξόδου αὐτῷ μὴ προκειμένης, ἔκραζεν. οἱ δὲ συνδικασταὶ, σφηξὶν αὐτοὺς ἀφομοιώσαντες, παρεγένοντο, βουλόμενοι διὰ ταύτης τῆς τέχνης ὑποκλέπτειν τὸν συνδικαστήν· ἐξ ὧν καὶ ὁ Χορὸς συνέστηκε, καὶ τὸ δρᾶμα ἐπιγέγραπται. ἀλλ' οὐδὲν ἤνυον οὐδὲ οὗτοι. πέρας δὲ τοῦ νεανίσκου θαυμάζοντος, τίνος ἕνεκα ὁ πατὴρ οὕτως ἥττηται τοῦ πράγματος, ἔφη ὁ πρεσβύτης εἶναι τὸ πρᾶγμα σπουδαῖον καὶ σχεδὸν ἀρχῆς τὸ δικάζειν. ὁ δὲ παῖς ἐπειρᾶτο τὰς ὑποψίας ἐξαίρειν τοῦ πράγματος, νουθετῶν τὸν γέροντα. ὁ δὲ πρεσβύτης μηδαμῶς νουθετούμενος, οὐ μεθίει τὸ πρᾶγμα· ἀλλ' ἀναγκάζεται ὁ νέος ἐπιτρέπειν αὐτῷ φιλοδικεῖν, καὶ ἐπὶ τῆς οἰκίας τοῦτο ποιεῖν μόνον, καὶ τοὺς κατὰ τὴν οἰκίαν δικάζειν. καὶ δύο κύνες παρεισάγονται παρ' αὐτῷ πολιτευτικῶς κρινόμενοι· καὶ κατὰ τοὺς φεύγοντας ἐκφέρειν συνεχῶς τὴν ψῆφον μέλλων, ἀπατηθεὶς, ἄκων τὴν ἀποδικάζουσαν φέρει ψῆφον. περιέχει δὲ καὶ δικαιολογίαν τινὰ τοῦ Χοροῦ ἐκ τοῦ ποιητοῦ προσώπου, διὰ τὸ σφηξὶν ἐμφερεῖς εἶναι τοὺς τοῦ Χοροῦ· ἐξ ὧν καὶ τὸ δρᾶμα. οἳ ὅτε μὲν ἦσαν νέοι, πικρῶς ταῖς δίκαις ἐφήδρευον· ἐπεὶ δὲ γέροντες γεγόνασι, κεντοῦσι τοῖς κέντροις. ἐπὶ τέλει τοῦ δράματος ὁ γέρων ἐπὶ δεῖπνον καλεῖται, καὶ ἐπὶ

Argumenta duo exstant in solo B.
L. 16. οὐ μεθίει τὸ πρᾶγμα. Sic cod. Vulgo τοῦ πράγματος.
L. 23. ἐκ τοῦ ποιητοῦ προσώπου. Sic cod. Vulgo τοῦ ποιητικοῦ.

ὕβριν τρέπεται, καὶ κρίνει αὐτὸν ὕβρεως ἀρτόπωλις· ὁ δὲ γέρων πρὸς αὐλὸν καὶ ὄρχησιν τρέπεται, καὶ γελοιοποιεῖ τὸ δρᾶμα.

Τοῦτο τὸ δρᾶμα πεποίηται αὐτῷ οὐκ ἐξ ὑποκειμένης ὑποθέσεως, ἀλλ' ὡσανεὶ γενομένης. πέπλασται δὲ τὸ ὅλον. διαβάλλει δὲ Ἀθηναίους ὡς φιλοδικοῦντας, καὶ σωφρονίζει τὸν δῆμον ἀποστῆναι δικῶν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοὺς δικαστὰς σφηξὶν εἰκάζει, κέντρα ἔχουσι, καὶ πλήττουσι .... δ' αὐτῷ χαριέντως. ἐδιδάχθη ἐπὶ Ἄρχοντος Ἀμεινίου, διὰ Φιλωνίδου, ἐν τῇ πόλει Ὀλυμπίων ἦν β', εἰς Λήναια. καὶ ἐνίκα πρῶτος Φιλωνίδης ...... προάγων Γλευκεῖς Πρεσβεῖς τεῖς......

L. 7. καὶ διὰ τοῦτο καὶ—Sic cod. Vulgo διὰ τὸ τοιοῦτο καὶ—In ipsa fabula, ubi Archontem designat Comicus v. 74. nomen immutat, legi sic fraudem faciens, quæ vetabat τὸν ἄρχοντα φανερῶς κωμῳδεῖν. Vide Schol. ad Nub. 31. et Petitum de Legg. Att. p. 150.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ.

ΦΙΛΟΥΝΤΑ δικάζειν πατέρα παῖς εἴρξας ἄφνω
αὐτὸς ἐφύλαττεν ἔνδον οἰκοῦντά γ', ὅπως
μὴ λανθάνῃ, μηδ' ἐξίῃ, διὰ τὴν νόσον.
ὁ δ' ἀντιμάχεται παντὶ τρόπῳ καὶ μηχανῇ.
εἶθ' οἱ συνήθεις καὶ γέροντες, λεγόμενοι
σφῆκες, παραγίνονται βοηθοῦντες σφόδρα,
ἐπὶ τῷ δύνασθαι κέντρον ἱέναι τισὶ
φρονοῦντες ἱκανόν. ὁ δὲ γέρων τηρούμενος.
ξυμπείθετ' ἔνδον διαδικάζειν καὶ βιοῦν,
ἐπεὶ τὸ δικάζειν κέκρικεν ἐκ παντὸς τρόπου.

In Argumenti metrici penultimo v. pro διαδικάζειν, quod metri ratio flagitat, simplex est in cod. δικάζειν.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

Σ Φ Η Κ Ε Σ.

ΣΩΣΙΑΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ,
ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ,
ΠΑΙΔΕΣ.

Σω. ΟΥΤΟΣ, τί πάσχεις, ὦ κακόδαιμον Ξανθία;
Ξα. φυλακὴν καταλύειν νυκτερινὴν διδάσκομαι.
Σω. κακὸν ἄρα ταῖς πλευραῖς τι προὐφείλεις μέγα.
ἆρ' οἶσθας οἷον κνώδαλον φυλάττομεν;
Ξα. οἶδ'· ἀλλ' ἐπιθυμῶ σμικρὸν ἀπομερμηρίσαι.
Σω. σὺ δ' οὖν παρακινδύνευ', ἐπεὶ καὐτοῦ γ' ἐμοῦ
κατὰ ταῖν κόραιν ἤδη τι καταχεῖται γλυκύ.
Ξα. ἀλλ' ἦ παραφρονεῖς, ἐτεὸν, ἢ κορυβαντιᾷς;
Σω. οὔκ· ἀλλ' ὕπνος μ' ἔχει τις ἐκ Σαβαζίου.
Ξα. τὸν αὐτὸν ἄρ' ἐμοὶ βουκολεῖς Σαβάζιον.
κἀμοὶ γὰρ ἀρτίως τις ἐπεστρατεύσατο
Μῆδός τις ἐπὶ τὰ βλέφαρα νυσταχτὴς ὕπνος·
καὶ δῆτ' ὄναρ θαυμαστὸν εἶδον ἀρτίως.
Σω. κἄγωγ' ἀληθῶς οἷον οὐδεπώποτε.
ἀτὰρ σὺ λέξον πρότερος.

4. ἆρ' οἶσθας οἷον—Sic B. In A. ἆρ' οἶσθ' οἷον. Vulgo ἆρ' οἶσθά γ' οἷον. Vide Piersonum ad Mœrin p. 283.

5. σμικρόν. Codd. et primariæ editt. μικρόν. Illud magis est Atticum—Hesych. ἀπομερμηρίσαι, ἀπονυστάξαι, ἀποκοιμηθῆναι. μέρμηροι γὰρ, ὕπνοι καταφοροι. Eustathius ad Hom. p. 821. l. 36. ἀπομερμηρίσαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ ἀποδαρθεῖν, ὡς τοῦ κοιμωμένου μηδὲν μεριμνῶντος.

Ξα. ἐδόκουν αἐτὸν
καταπτόμενον ἐς τὴν ἀγορὰν μέγαν πάνυ,
ἀναρπάσαντα τοῖς ὄνυξιν ἀσπίδα
φέρειν ἐπίχαλκον ἀνεκὰς ἐς τὸν οὐρανόν.
κἄπειτα ταύτην ἀποβαλεῖν Κλεώνυμον.
Σω. οὐδὲν ἄρα γρίφου διαφέρει Κλεώνυμος.
Πῶς δή, προσερεῖ τις τοῖσι συμπόταις λέγων,
ὅτι ταυτὸν ἐν γῇ θηρίον, κἀν οὐρανῷ,
κἀν τῇ θαλάττῃ γ' ἀπέβαλεν τὴν ἀσπίδα;
Ξα. οἴμοι, τί δῆτά μοι κακὸν γενήσεται,
ἰδόντι τοιοῦτον ἐνύπνιον;
Σω. μὴ φροντίσῃς.
οὐδὲν γὰρ ἔσται δεινόν, οὐ μὰ τοὺς θεούς.
Ξα. δεινόν γέ που 'στ' ἄνθρωπος ἀποβαλὼν ὅπλα.
ἀτὰρ σὺ τὸ σὸν αὖ λέξον.
Σω. ἀλλ' ἐστὶν μέγα.
περὶ τῆς πόλεως γάρ ἐστι τοῦ σκάφους ὅλου.
Ξα. λέγε νυν ἀνύσας τι τὴν τρόπιν τοῦ πράγματος.
Σω. ἔδοξέ μοι περὶ πρῶτον ὕπνον ἐν τῇ Πυκνὶ
ἐκκλησιάζειν πρόβατα συγκαθήμενα,
βακτηρίας ἔχοντα καὶ τριβώνια·
κἄπειτα τούτοις τοῖς προβάτοισί μοι 'δόκει
δημηγορεῖν φάλαινα πανδοκεύτρια,
ἔχουσα φωνὴν ἐμπεπρησμένης ὑός.
Ξα. αἰβοῖ.
Σω. τί ἐστι;
Ξα. παῦε, παῦε, μὴ λέγε·
ὄζει κάκιστον τοὐνύπνιον βύρσης σαπρᾶς.
Σω. εἶθ' ἡ μιαρὰ φάλαιν', ἔχουσα τρυτάνην,

15. ἀετὸν καταπτόμενον. Vulgo αἰετὸν καταπτάμενον. Atticas formas reposui.

19. ἀποβαλεῖν. Perperam in A. ἀπολαβεῖν, frequenti harum vocum commutatione. Vide ad Conc. 536. et infra 1132.

22. ὅτι ταυτὸν ἐν γῇ θηρίον, κἀν οὐρανῷ. Sic perbene scriptum in A. Transpositæ voces in B. ὅτι ταυτὸν θηρίον ἐν γῇ —Vulgo ὅ, τι ταυτὸ θηρίον ἐν τε γῇ κἀν οὐρανῷ. V. seq. male vulgo legitur ἀπέβαλε, claudicante versu ob omissionem ν paragogici. Ceterum male interpunctus erat hic locus, et prava scriptura ὅ, τι obscuratus. Quæstio est elliptica: πῶς δὴ γίνεται, ὅτι ταυτὸν θηρίον ἐν γῇ καὶ ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ ἀπέβαλε τὴν ἀσπίδα;

34. μοι 'δόκει. Vulgo μοὐδόκει, quod perinde est.

38. βύρσης σαπρᾶς. Cleo, qui in his perstringitur, coriarius fuerat.

ἵστη βόειον δημόν.

Ξα. οἴμοι δείλαιος·
τὸν δῆμον ἡμῶν βούλεται διϊστάνειν.

Σω. ἐδόκει δ' ἐμοὶ Θέωρος αὐτῆς πλησίον
χαμαὶ καθῆσθαι, τὴν κεφαλὴν κόρακος ἔχων.
εἶτ' Ἀλκιβιάδης εἶπε πρός με τραυλίσας·
Ὀλᾷς; Θέωλος τὴν κεφαλὴν κόλακος ἔχει.

Ξα. ὀρθῶς γε τοῦτ' Ἀλκιβιάδης ἐτραύλισεν.

Σω. οὔκουν ἐκεῖν' ἀλλόκοτον, ὁ Θέωρος κόραξ
γιγνόμενος;

Ξα. ἥκιστ'· ἀλλ' ἄριστον.

Σω. πῶς;

Ξα. ὅπως;
ἄνθρωπος ἦν· εἶτ' ἐγένετ' ἐξαίφνης κόραξ.
οὔκουν ἐναργὲς τοῦτο συμβαλεῖν, ὅτι
ἀρθεὶς ἀφ' ἡμῶν ἐς κόρακας οἰχήσεται;

Σω. εἶτ' οὐκ ἐγὼ, δοὺς δύ' ὀβολοὺς, μισθώσομαι
οὕτως ὑποκρινόμενον σαφῶς ὀνείρατα;

Ξα. φέρε νυν κατείπω τοῖς θεαταῖς τὸν λόγον,
ὀλίγα γ' ὑπειπὼν πρότερον αὐτοῖσιν ταδί·
μηδὲν παρ' ἡμῶν προσδοκᾶν λίαν μέγα·
μηδ' αὖ γέλωτα Μεγαρόθεν κεκλεμμένον.

44. Nota Alcibiadis balbuties, de qua sic Plutarchus initio ejus vitæ, ubi hos versus adducit: τῇ δὲ φωνῇ καὶ τὴν τραυλότητα ἐμπρέψαι λέγουσι, καὶ τῷ λάλῳ πιθανότητα παρασχεῖν χάριν ἐπιτελοῦσαν. μέμνηται δὲ καὶ Ἀριστοφάνης αὐτοῦ τῆς τραυλότητος ἐν οἷς ἐπισκώπτει Θέωρον· Εἶτ'—καὶ Ἄρχιππος τὸν υἱὸν τοῦ Ἀλκιβιάδου σκώπτων, βαδίζει, φησὶ, διακεχλιδὼς, θοἰμάτιον ἕλκων, ὅπως ἐμφερὴς τῷ πατρὶ μάλιστα δόξειεν εἶναι,

κλαυσαυχενεύεταί τε καὶ τραυλίζεται.

Similis jocus est, sed absque acrimonia, in Ciceronis Epist. ad Cælium ii. 10. ubi Hirrum innuens, qui illius competitor fuerat curulis ædilitatis, sic scribit: *De te, quia quod sperabam: de Hillo (balbus enim sum) quod non putaram.* Conf. Palladæ Epigr. xxxii. Diogenis apophthegma est: κρεῖττόν ἐστιν ἐς κόρακας ἀπελθεῖν ἢ ἐς κόλακας.

50. τοῦτο συμβαλεῖν. Sic bini codd. Quod tamen absque eis reponendum erat. Nam vulgatum ξυμβαλεῖν metrum jugulat.

55. ὀλίγα γ' ὑπειπών. Sic A. ut primariæ editt. In B. ὀλίγ' ὑπειπών. Ant. Fracinus edidit ὀλίγ' ἄττα ὑπειπών. Unde emendatius in vulgaribus libris ὀλίγ' ἄτθ'.

57. Μεγαρόθεν. Schol. ἢ ὡς ποιητῶν ὄντων τινῶν ἀπὸ Μεγαρίδος ἀμούσων καὶ ἀφυῶς σκωπτομένων· ἢ ὡς τῶν Μεγαρέων γελώντων, καὶ ἄλλως φορτικῶς γελοιαζόντων. Εὔπολις Προσπαλτίοις.

τὸ σκῶμμ' ἀσελγὲς, ἠδὲ Μεγαρικὸν σφόδρα.

Megarensis in Acharn. 738. ridiculum commentum quo filias suas pro porcellis vendere meditatur, Μεγαρικὰν μαχανὰν appellat. Ideo autem Atticis, quæ rustica lascivia ad risum movendum composita erant ludicra, Megaris arcessita dicebantur, quia antiquissima comœdia, quæ nihil aliud erat quam simplex carmen, quod chorus cum tibicine concinebat, Megarensium inventum fuit, ut testatur Aristoteles Poët. cap. 3. διὸ καὶ ἀντιποιοῦνται τῆς τε τραγῳδίας καὶ τῆς κωμῳδίας οἱ Δωριεῖς· τῆς μὲν κωμῳ-

ἡμῖν γὰρ οὐκ ἔστ' οὔτε κάρυ' ἐκ φορμίδος
δούλω παραρριπτοῦντε τοῖς θεωμένοις,
οὔθ' Ἡρακλῆς τὸ δεῖπνον ἐξαπατώμενος,
οὐδ' αὖθις ἀνασελγαινόμενος Εὐριπίδης·
οὐδ', εἰ Κλέων γ' ἔλαμψε τῆς τύχης χάριν,
αὖθις τὸν αὐτὸν ἄνδρα μυττωτεύσομεν.
ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν λογίδιον γνώμην ἔχον,
ὑμῶν μὲν αὐτῶν οὐχὶ δεξιώτερον,
κωμῳδίας δὲ φορτικῆς σοφώτερον.
ἔστιν γὰρ ἡμῖν δεσπότης ἐκεινοσὶ,
ἄνω καθεύδων, ὁ μέγας, οὑπὶ τοῦ τέγους.
οὗτος φυλάττειν τὸν πατέρ' ἐπέταξε νῷν,
ἔνδον καθείρξας, ἵνα θύραζε μὴ 'ξίῃ.
νόσον γὰρ ὁ πατὴρ ἀλλόκοτον αὐτοῦ νοσεῖ,
ἣν οὐδ' ἂν εἷς γνοίη ποτ', οὐδὲ ξυμβάλοι,
εἰ μὴ πύθοιθ' ἡμῶν· ἐπεὶ τοπάζετε.
Ἀμυνίας μὲν ὁ Προνάπου φήσ' οὑτοσὶ
εἶναι φιλόκυβον αὐτόν· ἀλλ' οὐδὲν λέγει.
Σω. μὰ Δί', ἀλλ' ἀφ' αὑτοῦ τὴν νόσον τεκμαίρεται.
Ξα. οὔκ· ἀλλὰ ΦΙΛΟ μέν ἐστιν ἀρχὴ τοῦ κακοῦ.
ὁδὶ δέ φησι Σωσίας πρὸς Δερκύλον,

δίας οἱ Μεγαρεῖς, οἵ τε ἐνταῦθα, καὶ οἱ ἐκ Σικελίας.—κεκλιμμένον. Sic bini codd. Vulgo κεκλαμμένον. Utramque scripturam agnoscit Schol. Nostram autem in textu habebat.

58. Comici poëtæ, tum ad risum movendum, tum ut favorem theatri sibi conciliarent, quotiescunque fabulæ actio hujus rei occasionem dabat, bellaria quæ in scenam illata fuerant, ab actore aliquo spectatoribus projici faciebant. Morem hunc tanquam ineptum carpit Comicus in Pluto, ubi v. 797. Plutus ait:

οὐ γὰρ πρεπῶδές ἐστι τῷ διδασκάλῳ,
ἰσχάδια καὶ τρωγάλια τοῖς θεωμένοις
προβαλόντ', ἐπὶ τούτοις εἶτ' ἀναγκάζειν γελᾶν.

At salse magis eum irridet in Pace v. 962. ubi Trygæus hordea nullius pretii famulum jubet spectatoribus projicere, quod ideo comminiscitur Comicus, ut ex ambigua significatione nominis κριθὴ facetam nequitiam eliciat.

60. In multis dramatibus inducebatur Hercules, solebantque poëtæ ex ejus notissima voracitate risum captare. Eam describit parum decenter Euripides in Alcestide. In proverbium abiit famelicus et moræ impatiens Hercules, cui semper cunctari videbantur famuli cœnam apponere, 'Ηρακλῆς ξενίζεται, quo alludit Noster in Lys. 928.

ἀλλ' ἢ τὸ πέος τόδ' Ἡρακλῆς ξενίζεται.

61. In multis fabulis, quæ temporis, seu potius hominum, injuria periere, Comicus noster Euripidem exagitaverat, ut in Acharnensibus, ad quam hic respicere potest, non vero ad Thesmophoriazusas, quæ nondum prodierat, quum vespas docuit. Cave autem participium ἀνασελγαινόμενος eo sensu accipias, quo id accipi posse credidit Florens pro σὺν ἀσελγαινόμενος, quia fuit Euripides μισόγυνος. ἀνὰ in hujus verbi compositione valet *rursus, iterum*.

62. Κλέων γ' ἔλαμψε. Insertam particulam agnoscunt ambo codd.

73. εἰ μὴ πύθοιθ'. Sic bini codd. et vett. editt. omnes, ne quidem excepta illa Farrei. Tamen in recentioribus est πύθοισθ'.

78. ὁδὶ δέ φησι Σωσίας πρὸς Δερκύλον. Qui loquitur hic Xanthia digitum inten-

εἶναι φιλοπότην αὐτόν.
Σω. οὐδαμῶς γ', ἐπεὶ
αὕτη γε χρηστῶν ἐστὶν ἀνδρῶν ἡ νόσος.
Ξα. Νικόστρατος δ' αὖ φησιν, ὁ Σκαμβωνίδης,
εἶναι φιλοθύτην αὐτὸν, ἢ φιλόξενον.
Σω. μὰ τὸν κύν', ὦ Νικόστρατ', οὐ φιλόξενος,
ἐπεὶ καταπύγων ἐστὶν ὅ γε Φιλόξενος.
Ξα. ἄλλως φλυαρεῖτ'· οὐ γὰρ ἐξευρήσετε.
εἰ δὴ 'πιθυμεῖτ' εἰδέναι, σιγᾶτε νῦν.
φράσω γὰρ ἤδη τὴν νόσον τοῦ δεσπότου.
φιληλιαστής ἐστιν, ὡς οὐδεὶς ἀνήρ·
ἐρᾷ τε τούτου, τοῦ δικάζειν, καὶ στένει,
ἢν μὴ 'πὶ τοῦ πρώτου καθίζηται ξύλου.
ὕπνου δ' ὁρᾷ τῆς νυκτὸς οὐδὲ πασπάλην·
ἢν δ' οὖν καταμύσῃ κἂν ἄχνην, ὅμως ἐκεῖ
ὁ νοῦς πέτεται τὴν νύκτα περὶ τὴν κλεψύδραν.
ὑπὸ τοῦ δὲ τὴν ψῆφόν γ' ἔχειν εἰωθέναι,
τοὺς τρεῖς ξυνέχων τῶν δακτύλων ἀνίσταται,
ὥσπερ λιβανωτὸν ἐπιτιθεὶς νουμηνίᾳ.
καὶ, νὴ Δί', ἢν ἴδῃ γέ που γεγραμμένον
τὸν Πυριλάμπους ἐν θύρᾳ Δῆμον καλὸν,

dit ad spectatorum aliquem qui Dercylo sententiam suam aperit. Fueritne aliquis ille *Sosia* appellatus? At *Sosia* nomen est servile, nec credo Athenis locum fuisse servis in theatro. Legendum itaque censeo :

ὁδὶ δέ φησι, Σωσία, πρὸς Δερκύλον.

quod in versione secutus sum.

81. *Σκαμβωνίδης. ἀπὸ δήμου τῆς Λεοντίδος φυλῆς.* Vide Meursium de Pop. Att. in *Σκαμβωνίδαι.*

83. *ὦ Νικόστρατ'.* Sic bini codd. et primariæ editt. Imperite Ant. Fracinus edidit *ὁ Νικόστρατος,* quod solus post eum repræsentavit Sigis. Gelenius, e cujus demum editione in aliquot alias transiit. Sinceram lectionem præferunt minores Batavæ, corruptam Kusterus, qui rursus hic oblitus est Aldinam inspicere.—Ludit Comicus in ambiguitate nominis *φιλόξενος,* quatenus vel appellativum est, vel proprium. A Comicis illius temporis exagitatus fuit Philoxenus Cinædus, de quo Eupolis in *Urbibus* apud Scholiastam :

ἔστι δέ τις θήλεια Φιλόξενος ἐκ Διομείων.

86. *εἰ δὴ 'πιθυμεῖτ'.* Id est *εἰ δὴ ἐπιθυμεῖτε.* Si cui forte putida videatur hæc observatio, discat velim primariæ editionis mendam *εἴδ' ἠπιθυμεῖτ'* nullum exstitisse subsequentium editorum, qui corrigere sustinuerit. In binis codd. emendata scriptura, quam repræsentavimus, conspicitur. Confer not. ad v. 665.

92. *ἢν δ' οὖν καταμύσῃ.* Sic bene ambo codd. Solœcè vulgo *καταμύσει.*

98. De Pyrilampis filio Demo, pulchro adolescente a multis amato, videndus Meursius Att. Lect. iv. 5. In hunc factum fuisse credo lepidum Epigramma quod aliter in Analectis nostris exstat T. ii. p. 79. aliter in membr. quæ olim Palatinæ fuerunt, utinamque essent adhuc! Primo enim lemma nihil certi de auctore statuit: *Ἄδηλον· οἱ δὲ, Ἀρτέμωνος.* Tum nomen illius, in quem carmen factum, est *Δῆμος,* quum divisim in eis scriptum sit *ἔχι Δῆμος.* Ipsum epigramma subjiciam :

Λητοΐδη, σὺ μὲν ἔσχες ἁλίῤῥυτον αὐχένα Δήλου,

ἰὼν παρέγραψε πλησίον ΚΗΜΟΣ ΚΑΛΟΣ.
τὸν ἀλεκτρυόνα δ᾽, ὃς ᾖδεν ἐφ᾽ ἑσπέρας, ἔφη,
ὡς ὄψ᾽ ἐγείρειν αὐτὸν ἀναπεπεισμένον,
παρὰ τῶν ὑπευθύνων ἔχοντα χρήματα.
εὐθὺς δ᾽ ἀπὸ δορπηστοῦ κέκραγεν ἐμβάδας·
κἄπειτ᾽ ἐκεῖσ᾽ ἐλθὼν, προκαθεύδει πρῷ πάνυ,
ὥσπερ λεπὰς προσεχόμενος τῷ κίονι.
ὑπὸ δυσκολίας δ᾽ ἅπασι τιμῶν τὴν μακρὰν,
ὥσπερ μέλιττ᾽ ἢ βομβυλιὸς εἰσέρχεται,
ὑπὸ τοῖς ὄνυξι κηρὸν ὑποπεπλασμένος.
ψήφων δὲ δείσας μὴ δεηθείη ποτὲ,
ἵν᾽ ἔχῃ δικάζειν, αἰγιαλὸν ἔνδον τρέφει.
τοιαῦτ᾽ ἀλύει· νουθετούμενος δ᾽ ἀεὶ
μᾶλλον δικάζει. τοῦτον οὖν φυλάττομεν,
μοχλοῖσιν ἐγκλείσαντες, ὡς ἂν μὴ ᾽ξίῃ.
ὁ γὰρ υἱὸς αὐτοῦ τὴν νόσον βαρέως φέρει.
καὶ πρῶτα μὲν λόγοισι παραμυθούμενος,
ἀνέπειθεν αὐτὸν μὴ φορεῖν τριβώνιον,
μηδ᾽ ἐξιέναι θύραζ᾽· ὁ δ᾽ οὐκ ἐπείθετο.

κοῦρε Διὸς μεγάλου, θέσφατα πᾶσι λέγων·
Κεκροπίαν δ᾽ ἔχε Δῆμος, ὁ δεύτερος Ἀτθίδι Φοῖβος,
ᾧ καλὸν ἁβροκόμης ἄνθος ἔλαμψεν Ἔρως.
ἡ δ᾽ ἀνὰ κῦμ᾽ ἄρξασα καὶ ἐν χθονὶ πατρὶς Ἀθήνη
νῦν κάλλει δούλην Ἑλλάδ᾽ ὑπηγάγετο.

Ad hunc Comici locum spectat Hesychii glossa. Δῆμος καλός. Δῆμος, ὄνομα κύριον. Πυριλάμπους υἱὸς ἦν οὗτος, τὴν ὥραν κάλλιστος. ἔθος δὲ ἦν τοῖς ἐρασταῖς, ἐπιγράφειν πανταχοῦ τὰ τῶν παιδικῶν ὀνόματα.

100. ὃς ᾖδεν ἐφ᾽ ἑσπέρας. Sic ambo codd. Vulgo ὃς ᾖδ᾽—Facetam hanc ἔννοιαν non prætermisit Racinius, ut ingenio, ita eruditione poëtarum nostratium princeps:

Il fit couper la tête à son coq, de colère,
pour l'avoir éveillé plus tard qu'à l'ordinaire;
il disoit qu'un plaideur, dont l'affaire alloit mal,
avoit graissé la patte à ce pauvre animal.

Simile quid est apud Plautum in Aularia iii. 4. 10.

obtrunco gallum, furem manifestarium.
credo ego edepol illi mercedem gallo pollicitos coquos,
si id palam fecisset.

103. δορπηστοῦ. Sic codd. et vett. editt. Perperam in recentioribus e Florentis sententia, a quo tamen discessit Berglerus, excusum δορπιστοῦ. Utraque scriptura apud Grammaticos reperitur; sed prior forma genuina videtur, δορπηστὸς, a δορπέω.

104. πρῷ πάνυ. Perperam vulgo πρωΐ. In A. scriptum ΠΡΩΙ. Vide not. ad Lys. 612.

105. ὥσπερ λεπάς. In Pluto 1095. anus

ὥσπερ λεπὰς, τῷ μειρακίῳ προσίσχεται.

110. ἵν᾽ ἔχῃ. Male in A. ἵν᾽ ἔχει.

111. τοιαῦτ᾽ ἀλύει. Ex Euripidis Stheneboea hic versus desumtus. Apud Tragicum erat:

τοιαῦτ᾽ ἀλύει· νουθετούμενος δ᾽ ἔρως
μᾶλλον πιέζει.

113. ὡς ἂν μὴ ᾽ξίῃ. Sic ambo codd. et vett. editt. omnes. In recentioribus perperam ὅπ᾽ ἂν—

εἶτ᾽ αὐτὸν ἀπέλου, κἀκάθαιρε, καὶ μάλα
μετὰ ταῦτ᾽ ἐκορυβάντιζ᾽· ὁ δ᾽ αὐτῷ τυμπάνῳ
ᾄξας, ἐδίκαζεν ἐς τὸ Καινὸν ἐμπεσών.
ὅτε δὴ δὲ ταύταις ταῖς τελεταῖς οὐκ ὠφέλει,
διέπλευσεν εἰς Αἴγιναν· εἶτα συλλαβὼν
νύκτωρ κατέκλινεν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ·
ὁ δ᾽ ἀνεφάνη κνεφαῖος ἐπὶ τῇ κιγκλίδι.
ἐντεῦθεν οὐκέτ᾽ αὐτὸν ἐξεφρείομεν.
ὁ δ᾽ ἐξεδίδρασκε διά τε τῶν ὑδρορρόων,
καὶ τῶν ὀπῶν· ἡμεῖς δ᾽ ὅσ᾽ ἦν τετρημένα
ἐνεβύσαμεν ῥακίοισι, κἀπακτώσαμεν.
ὁ δ᾽, ὡσπερεὶ κολοιὸς, αὐτῷ παττάλους
ἐνέκρουεν εἰς τὸν τοῖχον· εἶτ᾽ ἐξήλλετο.
ἡμεῖς δὲ τὴν αὐλὴν ἅπασαν δικτύοις
καταπετάσαντες ἐν κύκλῳ, φυλάττομεν.
ἔστιν δ᾽ ὄνομα, τῷ μὲν γέροντι, Φιλοκλέων,
ναὶ μὰ Δία· τῷ δ᾽ υἱεῖ γε τῳδε, Βδελυκλέων,
ἔχων τρόπους φρυαγμοσεμνάκους τινάς.

118. κἀκάθαιρε, pro καὶ ἐκάθαιρε. Sic solent ista per crasin efferre Attici. Perperam vulgo καὶ ᾿κάθαιρε. In binis codd. καὶ κάθαιρε sine apostropho.

120. ᾄξας. Sic bene uterque cod. Perperam in impressis ἀΐξας.—ἐς τὸ Καινὸν, subauditur δικαστήριον. Unum erat sic appellatum e multis tribunalibus, seu Judicum foris, quæ Athenis erant.

129. Berglero venerat in mentem ad hunc versum respexisse Eustathium in Commentario ad Iliad. p. 811. l. 40. καὶ κλέπταις δὲ ἦσαν ἐγκεντρίδες τινές. Κόροιβος οὖν τοιαύτας ἔχων, ἀνεῤῥιχᾶτο κλεπτικῶς διὰ τῶν τοίχων. Proinde apud Comicum legendum esse credebat:

ὁ δ᾽, ὡσπερεὶ Κόροιβος, αὐτῷ παττάλους
ἐνέκρουεν εἰς τὸν τοῖχον· εἶτ᾽ ἐξήλλετο.

Emendationem illam, quam egregiam appellat Burmannus in præfatione ad Aristophanem Bergleri p. 7. seu potius conjecturam, auctor ipse postmodo futilem esse agnovit, cujus in notis ad Vespas ne verbo quidem meminit. Comicus si alicubi Corœbum nominavit, eum non tanquam *furem*, sed tanquam *insanum* traduxit. Suidas e Scholiaste ad Ran. 1021. Κόροιβος, μωρός τις μετρῶν τὰ κύματα. ὁ Βουταλίων, καὶ Κόροιβος, καὶ Μελιτίδης ἐπὶ μωρίᾳ διεβέβληντο. Ἀριστοφάνης. Insani illius Corœbi, cujus nomen cuivis stulto designando in proverbium cessit, meminit Lucianus cum alibi, tum in *Philopseude* pag. 32. ubi in scholiis de eo narratur ridicula historia, ut mulier, quam post nuptias nondum attigerat, eum induxit ut mariti fungeretur officio, quod de Margite refert Eustathius in extremo Commentario ad Odyss. κ΄. Si ista ætate fur insignis fuisset *Corœbus* appellatus, cujus hic meminisse voluisset Comicus, nomen absque articulo non extulisset. Dixisset ὁ Κόροιβος, ut v. 1178. ὁ Καρδοπίων. Maneat itaque κολοιὸς, cujus similitudo non attingit verbum ἐνέκρουεν, sed ἐξήλλετο, hac sententia: ὁ δὲ ἐγκρούσας αὐτῷ παττάλους εἰς τὸν τοῖχον, ἐξήλλετο, ὡσπερεὶ κολοιός.

134. τῳδε. Sic bini codd. et primariæ editt. In recentioribus τῳδὶ, quod Ant. Fracino debetur, et perinde est. Sed quum absque auctoritate et necessitate mutatum fuerit, priorem formam revocavi.

135. φρυαγμοσεμνάκους τινάς. Sic bene apud Suidam legitur, quod Florens observavit. In B. φρυαγμοσεμνακουσίνους. In A. ut vulgo, initio ejusdem vocis est litera ο.

Βδ. ὦ Ξανθία, καὶ Σωσία, καθεύδετε;
Ξα. οἴμοι.
Σω. τί ἐστι;
Ξα. Βδελυκλέων ἀνίσταται.
Βδ. οὐ περιδραμεῖται σφῶν ταχέως δεῦρ' ἅτερος;
ὁ γὰρ πατὴρ εἰς τὸν ἰπνὸν εἰσελήλυθε,
καὶ μυσπολεῖ τι καταδεδυκώς. ἀλλ' ἄθρει,
κατὰ τῆς πυέλου τὸ τρῆμ' ὅπως μὴ 'κδύσεται·
σὺ δὲ τῇ θύρᾳ πρόσκεισο.
Σω. ταῦτ', ὦ δέσποτα.
Βδ. ἄναξ Πόσειδον, τί ποτ' ἄρ' ἡ κάπνη ψοφεῖ;
οὗτος, τίς εἶ σύ;
Φι. καπνὸς ἔγωγ' ἐξέρχομαι.
Βδ. καπνός; φέρ' ἴδω τίνος ξύλου σύ.
Φι. συκίνου.
Βδ. νὴ τὸν Δί', ὅσπερ γ' ἐστὶ δριμύτατος καπνῶν.
ἀτὰρ οὐκ ἐσερρήσεις γε; ποῦ 'σθ' ἡ τηλία;
δύου πάλιν. φέρ', ἐπαναθῶ σοι καὶ ξύλον.
ἐνταῦθα νῦν ζήτει τιν' ἄλλην μηχανήν.
ἀτὰρ ἄθλιός γ' εἰμ', ὡς ἕτερος οὐδεὶς ἀνήρ,
ὅστις πατρὸς νυνὶ Καπνίου κεκλήσομαι.
Σω. παῖ, τὴν θύραν ὤθει· πίεζε νῦν σφόδρα

140. καὶ μυσπολεῖ τι καταδεδυκώς· ἀλλ' ἄθρει. Sic perbene A. nec aliter est in B. nisi quod pro τι habet τις. In primariis editionibus erat:

καὶ μυσπολεῖ γ' ὥς τις καταδεδυκώς.
ἀλλ' ἄθρει.

Lectionem immutavit et pejorem adhuc reddidit Ant. Fracinus:

καὶ μυσπολεῖ τις ὅς τις καταδεδυκώς.
ἀλλ' ἄθρει.

Ne de sententia loquar, quæ nulla his vocibus inest, bellus profecto hic senarius est qui septem subnixus est pedibus, et in quarta sede dactylum habet. Siluerunt hic interpretes, tametsi nodus dignus erat vindice.

142. ταῦτ', ὦ δέσποτα. His verbis præfixa in A. persona *Sosia*. Sequenti v. in utroque cod. persona *Bdelycleo*.

145. Hunc locum respicit Eustathius ad Odyss. p. 1719. l. 7. τοῖς δέ τι φευκτίοις καπνοῖς ἐναριθμητέον καὶ τὸν καμινευόμενον ἀπὸ σύκων εἶναι, καὶ αἰνιττόμενον τὸν συκοφάντην, ὃς οὐ βλέφαρα δάκνων λυπεῖ, ἀλλὰ ψυχὴν αὐτήν.

147. τηλία nomen est generale mensæ, quibusvis usibus aptæ. Aleatorum tabula, compacti asseres super quibus committebantur gallinacei et coturnices, mensa super qua structi panes venum exponebantur, aliæque id genus communi τηλίας nomine indigetabantur. Hic mensa culinaria significatur, qua fumarium contegi jubet Bdelycleo. τηλία in Pluti v. 1037.

εἰ τυγχάνοι γ' ὁ δακτύλιος ὢν τηλία.

significat τὴν περιφέρειαν τοῦ κοσκίνου. Vide Etym. M. in voce et Pollucis interpretes.

151. νυνὶ Καπνίου. Sic libri omnes scripti et impressi, recte. Nullus νῦν. Quod manifesto ostendit primam in καπνὸς, derivatis et compositis, produci non posse.

152. πίεζε νῦν σφόδρα. Sic in duobus codd. scriptum. In principibus editt. erat πίεζέ νιν σφόδρα. Tragicis usitatum νιν, Comicis non item. Ant. Fracinus edidit πίεζέ νυν σφόδρα.

εὖ κἀνδρικῶς. κἀγὼ γὰρ ἐνταῦθ' ἔρχομαι·
καὶ τῆς κατακλεῖδος ἐπιμελοῦ καὶ τοῦ μοχλοῦ·
φύλαττέ θ' ὅπως μὴ τὴν βάλανον ἐκτρώξεται.
Φι. τί δράσετ'; οὐκ ἐκφρήσετ', ὦ μιαρώτατοι,
δικάσοντά μ'; ἀλλ' ἐκφεύξεται Δρακοντίδης.
Βδ. σὺ δὲ τοῦτο βαρέως ἂν φέροις;
Φι. ὁ γὰρ θεὸς
μαντευομένῳ μοι "χρησεν ἐν Δελφοῖς ποτὲ,
ὅταν τις ἐκφύγῃ μ', ἀποσκλῆναι τότε.
Βδ. Ἄπολλον Ἀποτρόπαιε, τοῦ μαντεύματος.
Φι. ἴθ', ἀντιβολῶ σ', ἔκφερέ με, μὴ διαῤῥαγῶ.
Βδ. μὰ τὸν Ποσειδῶ, Φιλοκλέων, οὐδέποτέ γε.
Φι. διατρώξομαι τοίνυν ὀδὰξ τὸ δίκτυον.
Βδ. ἀλλ' οὐκ ἔχεις ὀδόντας.
Φι. οἴμοι δείλαιος·
πῶς ἄν σ' ἀποκτείναιμι; πῶς; δότε μοι ξίφος
ὅπως τάχιστ', ἢ πινάκιον τιμητικόν.
Βδ. ἄνθρωπος οὗτος μέγα τι δρασείει κακόν.

156. ὦ μιαρώτατοι. Sic bene A. Vulgo μιαρώτατε. Illud melius est quam μιαρωτάτω, quod reponi volebat Berglerus, quia præter Xanthiam et Sosiam alii erant in scena famuli, mutæ personæ, quorum unum alloquitur Sosia v. 152. Seq. v. ineptissime legebatur in omnibus editt. δίκασον τί μ'. Berglerus præeunte Florente, e mera conjectura reposuit optimam lectionem δικάσοντά μ'. Cujus nefarii flagitii ne graves ab eo pœnas repetat PUTEANUS noster, intercedam, deprecatoresque advocabo binos codd. in quibus perspicue et distincte sic scriptum δικάσοντά μ'.

158. Post φέροις interrogationis signum positum in A. quod sententia manifesto flagitat. Est autem hæc percunctatio Bdelycleonis, cui pater respondet ὁ γὰρ θεὸς—Pessime in Græcis distinctæ vulgo personæ: pejus adhuc in Bergleri versione. Seq. v. μοι "χρησεν bene edidit Kusterus, etiamsi in prioribus editt. ut in scriptis libris, per crasin legeretur μοὔχρησεν.

162. ἔκφερέ με. Sic quidem codd. sed, ut opinor, perverse. Aliena est ab hoc loco significatio verbi ἐκφέρειν. Dixerat supra Philocleo:

τί δράσετ'; οὐκ ἐκφρήσετ', ὦ μιαρώτατοι;

hic vero procul dubio scripserat Comicus:

ἴθ', ἀντιβολῶ σ', ἔκφρει με, μὴ διαῤῥαγῶ.

Scripsit forte librarius quispiam ἔκφρει, unde inversis literis factum fuit ἔκφερε.

164. τοίνυν ὀδάξ. Sic B. In A. quod vulgo inseritur γ' in textu etiam omissum, repositum fuit a secunda manu inter lineas.

166. δότε μοι ξίφος. Sic A. Vulgo pronomen omissum.

167. πινάκιον τιμητικόν. Schol. πινάκιον καταδικαστικὸν, ὅπου τὴν μακρὰν χαράσσοντες κατεδίκαζον· ἢ τὴν μικρὰν, καὶ ἀπέλυον. Supra v. 106. ἅπασι τιμῶν τὴν μακράν. In tabula cera obducta longam illam lineam unguibus ducebat, quapropter domum semper redibat,

ὑπὸ τοῖς ὄνυξι κηρὸν ὑποπεπλασμένος.

Miror Dawesium librorum omnium lectionem damnantem. Nemini persuasit Comicum hic scripsisse πινάκιόν τι τμητικόν. Vulgatum tuentur eruditi Britanni, quibus debetur nova Miscellaneorum editio. Pollux viii. 16. ubi de forensi instrumento agit: πινάκιον τιμητικὸν, μάλθη, ᾗ κατηλήλιπτο τὸ πινάκιον. ἐγκεντρὶς, ᾗ εἷλκον τὴν γραμμήν. μακρὰ δὲ ἐκαλεῖτο, ἣν καταδικάζοντες εἷλκον. Ad quem locum vide interpretes.

168. δρασείει. Sic bene Berglerus edi-

Φι. μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ'· ἀλλ' ἀποδόσθαι βούλομαι
τὸν ὄνον ἄγων αὐτοῖσι τοῖς κανθηλίοις.
νουμηνία γάρ ἐστιν.
Βδ. οὐκοῦν καὐτὸς ἂν
αὐτὸν ἀποδοίμην δῆτ' ἄν.
Φι. οὐχ ὥσπερ γ' ἐγώ.
Βδ. μὰ Δί' ἀλλ' ἄμεινον. ἀλλὰ τὸν ὄνον ἔξαγε.
Ξα. οἵαν πρόφασιν καθῆκεν, ὡς εἰρωνικῶς,
ἵνα θᾶττον ἐκπέμψειας.
Βδ. ἀλλ' οὐκ ἔσπασε
ταύτῃ γ'· ἐγὼ γὰρ ᾐσθόμην τεχνωμένου.
ἀλλ' εἰσιὼν μοι τὸν ὄνον ἐξάγειν δοκῶ,
ὅπως ἂν ὁ γέρων μηδὲ παρακύψῃ πάλιν.
κάνθων, τί κλάεις; ὅτι πεπράσει τήμερον;
βάδιζε θᾶττον. τί στένεις; εἰ μὴ φέρεις
Ὀδυσσέα τινά γ';
Ξα. ἀλλά, ναὶ μὰ Δία, φέρει
κάτω γε τουτονί τιν' ὑποδεδυκότα.
Βδ. ποῖον; φέρ' ἴδωμαι.
Ξα. τουτονί.
Βδ. τουτὶ τί ἦν;
τίς εἶ ποτ', ὦ 'νθρωπ', ἐτεόν;
Φι. Οὖτις, νὴ Δία.
Βδ. Οὖτις σύ; ποδαπός;
Φι. Ἰθακὸς ἀπὸ Δρασιππίδου.
Βδ. Οὖτις, μὰ τὸν Δί', οὔ τι χαιρήσων γ' ἔσει.
ὕφελκε θᾶττον αὐτόν. ὦ μιαρώτατος,
ἵν' ὑποδέδυκεν· ὥστ' ἔμοιγ' ἰνδάλλεται
ὁμοιότατος κλητῆρος εἶναι πωλίῳ.

dit, ut insciente illo legendum esse ostenderat Dawesius ad hunc locum, probantibus ipso Orvillio ad Charit. p. 35. et Valckenario ad Euripidis Phœn. p. 412. In A. scriptum δράσειεν, quod recentiores editt. habent: in vett. est δράσεια. In B. autem scriptum δράσει κακόν. Quæ repeti debebat syllaba a præcedente absorpta fuit.

172. οὐχ ὥσπερ γ' ἐγώ. Sic editiones duæ primariæ. Ant. Francinus cum versus ruina particulam γε omisit, quæ reposita fuit in editione Cratandri, in duabus Venetis, in Parisina Wecheli. Eam rursus omisit Frobenius, cujus editio illam Phil. Juntæ heredum fere ubique exprimit: inde in ceteras propagata fuit menda. In B. eundem errorem admisit librarius, ὥσπερ ἐγώ.

179. τί κλάεις. Sic uterque cod. Vulgo κλαίεις.

184. ὦ 'νθρωπ'. Sic A. Vulgo ἄνθρωπ'.

185. Οὖτις σύ; ποδαπός; Sic perbene A. Vulgo οὗτος σὺ ποδαπός; Hanc lectionem nostram ingenio adsecutus fuerat sagacissimus Dawesius.

Φι. εἰ μή μ' ἐάσεθ' ἥσυχον, μαχούμεθα,
Βδ. περὶ τοῦ μάχει νῷν δῆτα;
Φι. περὶ ὄνου σκιᾶς.
Βδ. πονηρὸς εἶ πόῤῥω τέχνης, καὶ παράβολος.
Φι. ἐγὼ πονηρός; οὐ μὰ Δί', ἀλλ' οὐκ οἶσθα σὺ
νῦν μ' ὄντ' ἄριστον· ἀλλ' ἴσως, ὅταν φάγῃς
ὑπογάστριον γέροντος Ἡλιαστικοῦ.
Βδ. ὤθει τὸν ὄνον καὶ σαυτὸν ἐς τὴν οἰκίαν.
Φι. ὦ ξυνδικασταὶ, καὶ Κλέων, ἀμύνατε.
Βδ. ἔνδον κέκραχθι, τῆς θύρας κεκλεισμένης.
ὤθει σὺ πολλοὺς τῶν λίθων πρὸς τὴν θύραν,
καὶ τὴν βάλανον ἔμβαλλε πάλιν εἰς τὸν μοχλὸν,
καὶ τῇ δοκῷ πρόσθες τὸν ὅλμον τὸν μέγαν.
ἀνύσας τι προσκύλιέ γ'.
Σω. οἴμοι δείλαιος·
πόθεν ποτ' ἐμπέπτωκέ μοι τὸ βώλιον;
Ξα. ἴσως ἄνωθεν μῦς ἐνέβαλέ σοι ποθέν.
Σω. μῦς; οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ὑποδυόμενός τις οὑτοσὶ
ὑπὸ τῶν κεραμίδων Ἡλιαστὴς ὀροφίας.
Ξα. οἴμοι κακοδαίμων, στρουθὸς ὡνὴρ γίγνεται·
ἐκπτήσεται. ποῦ, ποῦ 'στι μοι τὸ δίκτυον;
σοῦ, σοῦ, πάλιν σοῦ.

190. εἰ μή μ' ἐάσεθ' ἥσυχον. Sic ambo codd. quod ubsque iis etiam reposuissem: nam probe scio vulgatum ἐάσηθ' solœcum esse. Mirum quam sæpe Viri græce docti in conjunctionis εἰ constructione lapsi fuerint. DE SUO, ut loqui solet, centenos aliquot hujus generis solœcismos prioribus addidit in Oratoribus Græcis REISKIUS. Quod ideo observo, quia eosdem illos Oratores Parisiis propediem recudendos esse audio; doctumque virum, qui provinciam illam suscepit, monitum volo, ut has librariorum editorumve sordes repurget. Præter Thomam in Εἰ vide haud minoris auctoritatis magistrum, Valckenarium ad Herod. p. 641. 28. et nos ad Plut. 216. Ran. 594.

191. περὶ τοῦ μάχει νῷν δῆτα. Sic recte in B. In A. etiam νῷν. Perperam vulgo μάχῃ νῷν. Sed menda in pronomine ubique fere recurrit, nec scriptorum librorum flagitat opem.

207. Hunc et sequentes tres versus codd. ut impressi, Xanthiæ tribuunt. Manifestum est tamen versum 210. a famulo proferri nec posse nec debere. Ideo in versione pro Xanthia reposui personam Bdelycleonis. Postmodo autem animadverti ne sic quidem loquendi vices recte divisas esse. Duo primi versus cum tertii initio sunt famuli. Ante voces νὴ Δία omissa fuit persona Bdelycleonis, errore librariis tam solemni, maxime mediis in versibus, ut mille ad minimum similia exempla ex his fabulis produci possint. Famulus cui senis mandata custodia, officio suo fungitur, curans ne extra retia prorumpat, de quibus dixit initio, v. 131. Filius vero indignabundus ait, sibi melius futurum esse, si in Thraciam mittatur ad Scionæ obsidium, quam patrem hunc suum observanti. τούτου τοῦ πατρὸς, ut mox infra idem dicit τουτονὶ τὸν πατέρα. Hoc in famulum non cadit: præterea servi apud Athenienses non militabant. Scione ab Atheniensibus defecerat anno 1. Ol. lxxxix. eam circumvallarunt Athenienses, et post continuatam duobus fere integris annis obsidionem, eam expugnarunt.

Βδ. νὴ Δί', ἤ μοι κρεῖττον ἦν
τηρεῖν Σκιώνην, ἀντὶ τούτου τοῦ πατρός.
Σω. ἄγε νῦν, ἐπειδὴ τουτονὶ σεσοβήκαμεν,
κοὐκ ἔσθ' ὅπως διαδὺς ἂν ἡμᾶς ἔτι λάθοι,
τί οὐκ ἀπεκοιμήθημεν ὅσον ὅσον στίλην;
Βδ. ἀλλ', ὦ πόνηρ', ἥξουσιν ὀλίγον ὕστερον
οἱ ξυνδικασταὶ παρακαλοῦντες τουτονὶ
τὸν πατέρα.
Σω. τί λέγεις; ἀλλὰ νῦν ὄρθρος βαθύς.
Βδ. νὴ τὸν Δί'· ὀψὲ γοῦν ἀνεστήκασι νῦν.
ὡς ἀπὸ μέσων νυκτῶν παρακαλοῦσίν γ' ἀεὶ,
λύχνους ἔχοντες, καὶ μινυρίζοντες μέλη
ἀρχαιομελησιδωνοφρυνιχήρατα,
οἷς ἐκκαλοῦνται τοῦτον.
Σω. οὐκοῦν, ἢν δέῃ,
ἤδη ποτ' αὐτοὺς τοῖς λίθοις βαλλήσομεν.
Βδ. ἀλλ', ὦ πόνηρε, τὸ γένος, ἤν τις ὀργίσῃ,
τὸ τῶν γερόντων, ἔσθ' ὅμοιον σφηκιᾷ.
ἔχουσι γὰρ καὶ κέντρον ἐκ τῆς ὀσφύος
ὀξύτατον, ᾧ κεντοῦσι, καὶ κεκραγότες
πηδῶσι, καὶ βάλλουσιν, ὥσπερ φέψαλοι.
Σω. μὴ φροντίσῃς· ἐάνπερ ἐγὼ λίθους ἔχω,
πολλῶν δικαστῶν σφηκιὰν διασκεδῶ.
Χο. χώρει, πρόβαιν' ἐρρωμένως. ὦ Κωμία, βραδύνεις;
μὰ τὸν Δί', ὁ μέντοι πρὸ τοῦ γ'· ἀλλ' ἦσθ' ἱμὰς κύνειος·
νυνὶ δὲ κρείττων ἐστί σου Χαρινάδης βαδίζειν.
ὦ Στρυμόδωρε Κονθυλεῦ, βέλτιστε συνδικαστῶν,
Εὐεργίδης ἆρ' ἐστί που 'νθαῦθ', ἢ Χάβης ὁ Φλυεύς;
πάρεσθ', ὃ λοιπόν ἐστιν, ἀππαπαὶ, παπαὶ, παπαιάξ,

217. ὀψὲ γοῦν ἀνεστήκασι νῦν. Sic Kusterus edidit bene. In primariis editt. est ὀψὲ γοῦν ἀνεστήκασί γε. Ant. Fracinus edidit ὀψὲ γὰρ ἀνεστήκασι νῦν, quam lectionem præfert B. Illa primariarum editt. est in A. νῦν sincerum est, et unice sententiæ aptum.

218. Vulgo legitur: ὡς ἀπὸ μέσων νυκτῶν παρακαλοῦντές μ' ἀεί. Ergo senes illi Heliastæ Bdelycleonem, quicum illis nihil erat, media de nocte provocare solebant? inepte! Quam belle congruit hoc cum eo quod mox infertur, οἷς ἐκκαλοῦνται τοῦτον! corrupta est lectio. Sinceræ vestigia in B. remansere, ubi scriptum παρακαλοῦσ' ἀεί. Dederat Comicus παρακαλοῦσίν γ' ἀεί.

232. νυνὶ δὲ κρείττων ἐστί σου Χαρινάδης βαδίζειν. *Pedibus melior est te.* Sic bene ambo codd. Mendose in impressis κρεῖττόν ἐστι.

235. πάρεσθ', ὃ λοιπόν ἐστιν, ἀππαπαὶ, παπαὶ, παπαιάξ. Sic optime scriptum in A. Sic fere etiam editt. primariæ, in quibus legitur ἐστι ἀπαπαπαί. In recentioribus inconcinnus et immodulatus hic versus legitur, ex Ant. Fracini editione derivatus:

ἥβης ἐκείνης, ἡνίκ' ἐν Βυζαντίῳ ξυνῆμεν
φρουροῦντ' ἐγώ τε καὶ σύ· κᾆτα περιπατοῦντε νύκτωρ
τῆς ἀρτοπώλιδος λαθόντ' ἐκλέψαμεν τὸν ὅλμον·
κᾆθ' ἥψαμεν τοῦ κορκόρου, κατασχίσαντες αὐτόν.
ἀλλ' ἐγκονῶμεν, ἄνδρες, ὡς ἔσται Λάχητι νυνί·
σίμβλον δέ φασι χρημάτων ἔχειν ἅπαντες αὐτόν.
χθὲς οὖν Κλέων ὁ κηδεμὼν ἡμῖν ἐφεῖτ' ἐν ὥρᾳ
ἥκειν, ἔχοντας ἡμερῶν ὀργὴν τριῶν πονηρὰν
ἐπ' αὐτὸν, ὡς κολουμένους, ὧν ἠδίκησεν. ἀλλὰ γὰρ
σπεύσωμεν, ὦνδρες ἥλικες, πρὶν ἡμέραν γενέσθαι.
χωρῶμεν, ἅμα τε τῷ λύχνῳ πάντη διασκοπῶμεν,
μή που λαθὼν ἡμᾶς τις ἐμποδὼν κακόν τι δράσῃ.

Πα. τὸν πηλὸν, ὦ πάτερ, πάτερ, τουτονὶ φύλαξαι.
Χο. κάρφος χαμᾶθεν σύ νυν λαβὼν, τὸν λύχνον πρόβυσον.
Πα. οὐκ ἀλλὰ τῳδί μοι δοκῶ τὸν λύχνον προβύσειν.
Χο. τί δὴ παθὼν τῷ δακτύλῳ τὴν θρυαλλίδ' ὠθεῖς;
καὶ ταῦτα τοὐλαίου σπανίζοντος, ὦ 'νόητε.
οὐ γὰρ δάκνει σ', ὅταν δέῃ τίμιον πρίασθαι.

πάρεσθ', ὃ λοιπὸν ἔτ' ἐστί. ἀπαππαὶ,
παπαὶ, παπαιάξ.

Alia, nec forte deterior, lectio e scriptura cod. B. concinnari potest, in quo scriptum: πάρεσθ' ὃ δὴ λοιπόν γ' ἔστιν, ἀπαππαὶ, παπαιάξ. Quid, si legatur?

πάρεσθ', ὃ δὴ λοιπόν γ' ἔτ' ἔσ', ἀππαὶ, παπαὶ, παπαιάξ.

239. ἥψαμεν. Sic quidem libri: sed mendosi sunt. Aoristum primum ἧψα nec Attici, nec, opinor, ceteri Græci cognoscunt; omnibus est ἥψησα. Alter vero aoristus, ab imperfecto non diversus, est ἧψον, unde hic omnino scribendum fuit ἥψομεν. Codices etiam κορκόρου.

244. κολουμένους. Scholiastes accipit pro κολάσοντας: quidni pro κολούσοντας, a κολούω?

247. μή που λαθὼν ἡμᾶς τις ἐμποδὼν κακόν τι δράσῃ. Sic legendum esse metri ratio evincit. In omnibus libris mendose λαθών τις ἡμᾶς, qua vocum collocatione versus pessundatur. Hoc me fugerat, quum fabulam hanc recensui, quumque primo typis descriptum hunc locum legi. Postmodo quum folium hoc ob personarum confusionem, de qua dixi ad v. 207. iterum excudi jussi, exemplum e prelo madidum legenti menda in oculos mihi incurrit. Vide not. ad Ran. 1035.

248. Hic et qui sequuntur versus asynarteti sunt e dimetro iambico et dimetro trochaico brachycatal. seu ithyphallico. Hoc observavit quidem Florens; sed quæ corrupta erant metra ad istam normam non redegit. Et primo quidem in hoc versu perperam vulgo legitur πάτερ σὺ τουτονί. Inepte insertum pronomen σὺ expungi debuit. Quod puer πηλὸν dicit, seni infra v. 259. appellatur βόρβορος. Quid differant hæ voces, quæ hic promiscue adhibentur, docet Hemsterhusius ad Lucianum p. 24.

250. Sic vulgo legitur hic versus:

οὐκ· ἀλλὰ τῳδί μοι γε νῦν δοκῶ τὸν λύχνον προβύσειν.

In binis codd. emendate saltem προβύσειν. Sed quis ferre possit versum otiosis particulis tam inepte suffarcinatum? voculæ γε νυν ejici debuerunt.

251. τί δὴ παθών. Sic cum Florente lego. Vulgo τί δὴ μαθών. Vide not. ad Lys. 599.

252. ὦ 'νόητε. Subjicitur vulgo pronomen σὺ, quod metrum admittere gravatur, quoque sententia non indiget.

Πα. εἰ νὴ Δί' αὖθις κονδύλοις νουθετήσεθ' ἡμᾶς,
ἀποσβέσαντες τοὺς λύχνους, ἄπιμεν οἴκαδ' αὐτοί·
κἄπειτ' ἴσως ἐν τῷ σκότῳ τουτουῒ στερηθεὶς,
τὸν πηλὸν, ὥσπερ ἀτταγᾶς, τυρβάσεις βαδίζων.
Χο. ἦ μὴν ἐγώ σου χ' ἀτέρους μείζονας κολάζω.
ἀλλ' οὑτοσί μοι βόρβορος φαίνεται πατοῦντι·
κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐχ ἡμερῶν τετ7άρων τὸ πλεῖστον
ὕδωρ ἀναγκαίως ἔχει τὸν θεὸν ποιῆσαι.
ἔπεισι γοῦν τοῖσιν λύχνοις οὑτοιῒ μύκητες·
φιλεῖ δ', ὅταν ᾖ τουτὶ ποιεῖν ὑετὸν μάλιστα.
δεῖται δὲ καὶ τῶν καρπίμων ἅττα μή 'στι πρῷμα,
ὕδωρ γενέσθαι, κἀπιπνεῦσαι Βόρειον αὐτοῖς.
τί χρῆμ' ἄρ' οὐκ τῆς οἰκίας τῆσδε συνδικαστὴς
πέπονθεν, ὡς οὐ φαίνεται δεῦρο πρὸς τὸ πλῆθος;
οὐ μὴν πρὸ τοῦ γ' ἐφολκὸς ἦν· ἀλλὰ πρῶτος ἡμῶν
ἡγεῖτ' ἂν ᾄδων Φρυνίχου· καὶ γάρ ἐστιν ἀνὴρ
φιλῳδός. ἀλλά μοι δοκεῖ στάντας ἐνθάδ', ὦ 'νδρες,
ᾄδοντας αὐτὸν ἐκκαλεῖν· ἤν τι πως ἀκούσας

264. ἅττα μή 'στι πρῷμα. Perperam vulgo, metro reclamante, πρώϊμα. Vide Piersonum ad Mœrin p. 300.

269. ἡγεῖτ' ἂν ᾄδων Φρυνίχου. Sic bene Dawesius. Perperam vulgo ἀνᾴδων. Vide not. ad Pl. 453. Particula ἂν refertur ad præcedens verbum. ἡγεῖτ' ἂν *præire solebat*. Cum Φρυνίχου subauditur τι. Sollicitari non debuit ἀνὴρ in fine versus: non enim flagitat metri ratio, ut rescribatur ὡνήρ. Primam in ἀνὴρ pro lubitu corripiunt vel producunt Attici poëtæ. Vide Valckenarium ad Eurip. Phœn. p. 554.

271. ἐκκαλεῖν. Sic certissime emendavit Dawesius ineptam librorum lectionem ἐκβαλεῖν—Quod in his xxv. versibus asynartetis voces aliquot spurias recidere necesse fuerit, nemo mirabitur, qui sciet librariis quibusdam placuisse eos ad idem metri genus reducere, quod superiorum erat, id est ex iis tetrametros iambicos facere; quod sane numerorum modo habita ratione, haud difficile erat. Sed ut in perfecta et absoluta phrasi nihil fere addi vel detrahi patitur sermonis indoles, inepte insertæ fulciendis metris otiosæ voculæ, manum interpolatoris statim produnt. Versus illos apponam prout scripti sunt in cod. A.

τὸν πηλὸν ὦ πάτερ πάτερ ΣΤ τουτονὶ φύλαξαι.
κάρφος χαμᾶθεν νῦν λαβὼν σὺ τὸν λύχνον πρόβυσον.
οὐχ· ἀλλὰ τωδί μοί ΓΕ ΝΥΝ δοκῶ τὸν λύχνον προβύσειν.
τί δὴ μαθὼν τῷ δακτύλῳ ΣΤ τὴν θρυαλλίδ' ὠθεῖς,
καὶ ταῦτα τοῦ 'λαίου σπανίζοντος ΝΥΝ ὦ 'νόητε ΣΤ;
οὐ γὰρ δάκνει σ' ὅταν δέῃ ΤΙ τίμιον πρίασθαι.
εἰ νὴ Δί' αὖθις κονδύλοισΙ νουθετήσεθ' ἡμᾶς,
ἀποσβέσαντες τοὺς λύχνους ἄπιμεν οἴκαδ' αὐτοί.
κἄπειτ' ἴσως ἐν τῷ σκότῳ ΓΕ τουτουῒ στερηθεὶς,
τὸν πηλὸν ὥσπερ ἀτταγᾶς ΠΟΤ τυρβάσεις βαδίζων.
ἦ μὴν ἐγώ σου χ' ἀτέρους ΓΕ μείζονας κολάζω.
ἀλλ' οὑτοσί μοι βόρβορος ΝΥΝ φαίνεται πατοῦντι.
κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐχ ἡμερῶν ΓΕ τεττάρων τὸ πλεῖστον
ὕδωρ ἀναγκαίως ἔχει ΔΗ τὸν θεὸν ποιῆσαι
ἔπεισι γοῦν ΔΗ τοῖσι λύχνοις οὑτοιῒ μύκητες.

τοῦ 'μοῦ μέλους, ὑφ' ἡδονῆς ἐρπύσῃ θύραζε.
τί ποτ' οὐ πρὸ θυρῶν φαίνετ' ἄρ' ἡμῖν
ὁ γέρων, οὐδ' ὑπακούει; μῶν ἀπολώλεκε τὰς ἐμ-
βάδας, ἢ προσέκοψε τῷ σκότῳ τὸν δάκτυλόν που;
εἶτ' ἐφλέγμηνεν αὐτοῦ τὸ σφυρὸν γέροντος ὄντος;
καὶ τάχ' ἂν βουβωνιώη γ'· ἦ μὴν πολὺ δριμύτατός γ'
ἦν τῶν παρ' ἡμῖν, καὶ μόνος οὐκ ἂν ἐπείθετ'·
ἀλλ' ὁπότ' ἀντιβολοίη τις, κάτω κύπτων ἂν οὕτω,
Λίθον ἕψεις, ἔλεγεν. τάχα δ' ἂν
διὰ τὸν χθεσινόν γ' ἄνθρωπον, ὃς ἡμᾶς διεδύετ'
ἐξαπατῶν, καὶ λέγων, ὡς φιλαθήναιος ἦν, καὶ
τἀν Σάμῳ πρῶτος κατείποι, διὰ τοῦτ' ὀδυνηθεὶς
εἶτ' ἴσως κεῖται πυρέττων.
ἔστι γὰρ τοιοῦτος ἀνήρ.
ἀλλ', ὦ 'γάθ', ἀνίστασο, μηδ' οὕτως
ἔσθιε σαυτὸν, μηδ' ἀγανάκτει.
καὶ γὰρ ἀνὴρ παχὺς ἥκει τῶν προδόντων
τἀπὶ Θρᾴκης· ὃν ὅπως αἰσχυνεῖς, ἐγχυτριεῖς.
ὕπαγ', ὦ παῖ, ὕπαγε.

Πα. ἐθελήσεις τί μοι οὖν, ὦ
πάτερ, ἤν σου τι δεηθῶ;

Χο. πάνυ γ', ὦ παιδίον· ἀλλ' εἰ-
πὲ τί βούλει με πρίασθαι
καλόν· οἶμαι δέ σ' ἐρεῖν ἀ-
στραγάλους δήπουθεν, ὦ παῖ.

Πα. μὰ Δί', ἀλλ' ἰσχάδας, ὦ παππία· ἥδιον γάρ.

Χο. οὐκ ἂν, μὰ τὸν Δί', εἰ κρέμοισθέ γ' ὑμεῖς.

φιλεῖ δ' ὅταν Γ' ἢ τοῦτο ποιῶν ὕστερον
μάλιστα.
δεῖται δὲ καὶ τῶν καρπίμων ἅττα μή 'τι
πρώϊμα,
ὕδωρ γενέσθαι, κἀπιπνεῦσαι ΔΗ βόρειον
αὐτοῖς.
τί χρῆμ' ἄρ' οὐκ τῆς οἰκίας ΓΕ τῆσδε
συνδικαστὴς
πέπονθεν, ὡς οὐ φαίνεται ΝΥΝ δεῦρο
πρὸς τὸ πλῆθος;
οὐ μὴν πρὸ τοῦγ' ἐφολκὸς ἦν ΟΔ'. ἀλλὰ
πρῶτος ἡμῶν
ἡγεῖτ' ἀνᾴδων Φρυνίχου ΤΙ. καὶ γάρ
ἐστιν ἀνὴρ
φιλῳδός. ἀλλά μοι δοκεῖ ΝΥΝ στάντας
ἐνθάδ' ὦνδρες,
ᾄδοντας αὐτὸν ἐκβαλεῖν, ΕΑΝ τί πως
ἀκούσας
τοὐμοῦ μέλους, ὑφ' ἡδονῆς 'ΕΞερπύσῃ
θύραζε.

277. βουβωνιώη γ'· ἦ—Particula inseri debuit ad vitandum hiatum.

278. ἐπείθετ' Sic recte B. Vulgo ἐπείθετο. In A. eadem est menda, quæ supra v. 269. οὐκ ἀντεπείθετο.

281. Bene hic impressi διεδύετ'. In A. διεδύετο.

286. Hic et sequens versus dimetri sunt anapæstici, pessime vulgo habiti.

289. ἐγχυτριεῖς. φονεύσεις. Vide Suidam in ἐγχυτρίστριαι.

297. παππία. Vulgo παπία.

Πα. μὰ Δί' οὐκ ἄρα προπέμψω σε τολοιπόν.
Χο. ἀπὸ γὰρ τοῦδ' ἐμὲ τοῦ μισθαρίου
τρίτον αὐτὸν ἔχειν ἄλφιτα δεῖ, καὶ
ξύλα, κὤψον· σὺ δὲ νῦν σῦκ' αἰτεῖς;
Πα. ἄγε νῦν, ὦ πάτερ, ἢν μὴ
τὸ δικαστήριον ὥρχων
καθίσῃ νῦν, πόθεν ὠνη-
σόμεθ' ἄριστον; ἔχεις ἐλ-
πίδα χρηστήν τινα νῷν, ἢ
ΠΟΡΟΝ ΕΛΛΑΣ ΙΕΡΟΝ;
Χο. ἀπαπαῖ, φεῦ.
μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε νῷν
οἶδ' ὁπόθεν δεῖπνον ἔσται.
Πα. τί με δῆτ', ὦ μελέα μῆτερ, ἔτικτες,
ἵν' ἐμοὶ πράγματα βόσκειν παρέχῃς.
Χο. ἀνόνητόν σ' ἄρ', ὦ θυλάκιόν γ',
εἶχον ἄγαλμα.
Πα. ἒ, ἔ· πάρα νῷν στενάζειν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΣΩΣΙΑΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΚΥΩΝ.

Φι. ΦΙΛΟΙ, πάλαι μὲν τήκομαι, διὰ τῆς ὀπῆς
ὑμῶν ὑπακούων· ἀλλὰ γὰρ οὐχ οἷός τ' εἴμ'
ᾄδειν. τί ποιήσω; τηροῦμ' ὑπὸ τῶνδ', ἐπεὶ

300. Hic et duo sequentes versus dimetri sunt anapæstici, quos, ut superiores, de quibus modo monui, inepte suffarcinaverat librariorum libido.

308. Voces illæ πόρον Ἕλλας ἱερὸν e Pindaro, juxta Scholiastem, sumta sunt, ubi significabant Ἑλλήσποντον. Posita prima voce πόρον, pro πορισμὸν, ridiculi causa duas insequentes addidit.

310. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε νῷν. Sic recte B. Versus est iambicus. Vulgo οὔκουν.

314. In A. ἀνόνητόν γ' ἄρα σ', ὦ θυλάκιόν γ', invenuste geminata particula γε. Versus est dimeter anapæsticus, pessime vulgo habitus.

318. Versum hunc exhibui, ut scriptus est in B. In impressis, ut in A. sic legitur:

ὑμῶν ὑπακούων· ἀλλ' οὐχ οἷός τ' εἴμ' ᾄδειν.

Dawesio ᾄδειν absurdum videtur, proinde ἰδεῖν reponit, versumque ad formam iambici metri revocat:

ὑμῶν ὑπακούων· ἀλλ' οἷός τ' οὐκ εἴμ' ἰδεῖν.

Ingeniose hercle, sed parum probabiliter. Nihil enim causæ mihi videtur esse cur a codd. scriptura recedatur. ᾄδειν defendi potest: *nequeo canere*, scilicet *vobiscum: nequeo vobis præeundo canere*. Hoc e superioribus satis intelligitur. Quidni Philocleo senes videre posset? Sane dum illud cum iis colloquium habebat, a spectatoribus conspiciebatur, et ab ipsis senibus; proinde eos etiam videbat. Nempe e fenestra prospiciebat, ut manifesto liquet e v. 379. Deinde nulla est ratio cur hic versus iambicus esse debeat, quum insequentes alius etiam sint metri.

βούλομαί γε πάλαι πάνυ μεθ' ὑμῶν
ἐλθὼν ἐπὶ τοὺς καδίσκους
κακόν τι ποιῆσαι.
ἀλλ', ὦ Ζεῦ, μέγα βρόντα, κἀμὲ ποίησον
καπνὸν ἐξαίφνης,
ἢ Προξενιάδην, ἢ τὸν Σέλ-
λου, τοῦτον τὸν ψευδαμάμαξυν.
τόλμησον, ἄναξ, χαρίσασθαί μοι,
πάθος οἰκτείρας· ἤ με κεραυνῷ
διατινθαλέῳ σπόδισον ταχέως·
κἄπειτ' ἀνελών μ' ἀποφυσήσας
εἰς ὀξάλμην ἔμβαλε θερμήν·
ἢ δῆτα λίθον με ποίησον, ἐφ' οὗ
τὰς χοιρίνας ἀριθμοῦσιν.

Χορός.

τίς γάρ ἐσθ' ὁ ταῦτά σ' εἴργων, κἀποκλείων τὰς θύρας;
λέξον· πρὸς εὔνους γὰρ φράσεις.

Φιλοκλέων.

οὑμὸς υἱός. ἀλλὰ μὴ βοᾶτε· καὶ γὰρ τυγχάνει
οὑτοσὶ πρόσθεν καθεύδων. ἀλλ' ὕφεσθε τοῦ τόνου.

Χορός.

τοῦ δ' ἐφέξειν, ὦ μάταιε, ταῦτα δρῶν, σε βούλεται;
τίνα πρόφασιν ἔχων;

Φιλοκλέων.

οὐκ ἐᾷ μ', ὦνδρες, δικάζειν, οὐδὲ δρᾷν οὐδὲν κακόν·
ἀλλά μ' εὐωχεῖν ἕτοιμός ἐστ'· ἐγὼ δ' οὐ βούλομαι.

Χορός.

τοῦτ' ἐτόλμησ' ὁ μιαρὸς χανεῖν, ὁ Δημολογοκλέων,
ὅτι λέγεις περὶ τῶν νεῶν τἀληθές;

320. *βούλομαί γε πάλαι πάνυ μεθ' ὑμῶν.* Sic B. In A. vocem *πάνυ*, quam omiserat, superne inter lineas reposuit librarius. Vulgo *βούλομαί γε πάλιν μεθ' ὑμῶν.*

326. *ψευδαμάμαξυν, ψευδόπλουτον*, ut Suidas exponit.

327. *τόλμησον χαρίσασθαί μοι.* Id est *χάρισαι.* Vide Marklandum ad Lysiam p. 385. edit. Reiskii.

333. Pollux viii. 16. ubi vasa forensia recenset: *χοιρίναι. πάλαι γὰρ χοιρίναις ἀντὶ ψήφων ἐχρῶντο, αἵπερ ἦσαν κόγχαι θαλάττιαι.*

340. *οὐδὲ δρᾷν οὐδὲν κακόν.* Supra v. 322. *βούλομαι μεθ' ὑμῶν κακόν τι ποιῆσαι*, id est *καταδικάσαι τινὰ*, ut bene exponit Scholiastes. At hic non deterior esset sententia, si legeretur, *οὐδὲ δρᾷ μ' οὐδὲν κακόν.* Sic major esset oppositio inter hoc et sequens membrum: *nec tamen quidquam mihi facit mali; quin conviviis &c.* Si minus hoc placeat, saltem pro *οὐδὲ* legendum videtur *οὔτε.*

343. *ὅτι λέγεις περὶ τῶν νεῶν τἀληθές.* Versus est trochaicus. Sic emendari

Φιλοκλέων.

οὐ γὰρ ἄν ποθ' οὗτος ἀνὴρ τοῦτ' ἐτόλμησεν λέγειν,
εἰ μὴ ξυνωμότης τις ἦν.

Χορός.

ἀλλ' ἐκ τούτων ὥρα τινά σοι ζητεῖν καινὴν ἐπίνοιαν,
ἥτις σε λάθρα τἀνδρὸς τουδὶ καταβῆναι δεῦρο ποιήσει.

Φιλοκλέων.

τίς ἂν οὖν εἴη; ζητεῖθ' ὑμεῖς· ὡς πᾶν ἂν ἔγωγε ποιοίμην·
οὕτω κιττῶ διὰ τῶν σανίδων μετὰ χοιρίνης περιελθεῖν.

Χορός.

ἔςιν ὀπὴ δῆθ', ἥντιν' ἂν ἔνδοθεν οἷός τ' εἴης διορύξαι,
εἶτ' ἐκδῦναι ῥάκεσιν κρυφθεὶς, ὥσπερ πολύμητις Ὀδυσσεύς;

Φιλοκλέων.

πάντα πέφρακται, κοὐκ ἔστιν ὀπῆς οὐδ' εἰ σέρφῳ διαδῦναι.
ἀλλ' ἄλλο τι δεῖ ζητεῖν ὑμᾶς· ὀπίαν δ' οὐκ ἔστι γενέσθαι.

debuit codd. scriptura. In B. ὅτι λέγεις τι περὶ τῶν νεῶν ἀληθές. Hæc lectio margini etiam adscripta in A. qui vulgatum in textu habet inepte interpolatum: εἴπερ λέγεις περὶ τῶν νεῶν ἀληθὲς ἄν.

344. ἐτόλμησεν ad metri legem scribi debuit, ut recte est in A. Vulgo ἐτόλμησε.

347. τἀνδρὸς τουδί. Perperam vulgo, metro ruente, τοῦδε.

348. ὡς πᾶν ἂν ἔγωγε ποιοίμην. Exciderat particula ἂν, a præcedente πᾶν absorpta: eam reponi jubebant et sermonis et metri lex, quod Dawesius observavit.

349. μετὰ χοιρίνης περιελθεῖν. Optimam lectionem, qua melior altera ex ipsius Comici manu esse non possit, emendat, si diis placet, Abreschius ad Aristænetum p. 239. festive sic disputans. *τῷ περιελθεῖν, quod editur, substitui παρελθεῖν, sensu ita postulante—nec spondeum metrum hac sede refugere docet Hephæstio pag. 26. Adde ipsum Aristoph. Vesp. 701. et Nub. v. 972.* Age ergo versum dimetiamur:

οὔτω | κιττω | δια των | σανιδων | μετα
χοι | ρινης | παρελ | θειν.

Bono isti homini παρελ pes erat spondeus. Nescio quo ille prosodiæ magistro usus fuerat: crediderim fere ex disciplina Clarissimi Professoris Parisini eum profecisse. Versus quem citat e Nubibus, nobis est 976, ad quem vide quæ notavimus. Quem ex hac fabula citat v. 701. pejus adhuc ac fœdius, quam alter e Nubibus depravatus erat, eumque feliciter, ut opinamur, restituimus. Nusquam Aristophanes in tetrametris anapæsticis syllabam catalecticam spondeo subjicit. Hanc sibi licentiam sumsisse Cratinum testatur Hephæstio, cujus hunc versum profert:

ὡς ἂν μᾶλλον τοῖς πηδαλίοις ἡ ναῦς
ἡμῶν πειθαρχῇ.

Sed nihil tale de Aristophane dicit. Alia quæ adducit istius metri exempla, e Doricis poëtis petita sunt, quorum inventum fuisse videtur; nec adeo temere metrum ipsum *Laconicum* appellatum fuit. Quid alii fecerint, non curamus: Comicum vero nostrum, Cratino longe castigatiorem, istius vitii immunem esse contendimus. Quod autem ad sensum attinet, is illam mutationem minime suadet. Perperam Scholiastes verbum περιελθεῖν exponit per εἰσελθεῖν. Fucum non fecit interpretibus.

350. οἷός τ' εἴης διορύξαι. Sic et metri et linguæ ratio poëtam scripsisse ostendit. Solœce in impressis et versu ruente οἷός τ' ἦς διορύξαι. In codd. non melius οἷός τι ἦς

351. ῥάκεσιν κρυφθείς. Sic scribendum. Perperam vulgo ῥάκεσι. Vide not. ad Thesm. 450.

Χορός.

μέμνησαι δῆθ᾽, ὅτ᾽ ἐπὶ στρατιᾶς κλέψας ποτὲ τοὺς ὀβελίσκους,
ἵεις σαυτὸν κατὰ τοῦ τείχους, ὅτε δή γ᾽ ἡ Νάξος ἑάλω;

Φιλοκλέων.

οἶδ᾽· ἀλλὰ τί τοῦτ᾽; οὐδὲν γὰρ τοῦτ᾽ ἐστὶν ἐκείνῳ προσόμοιον.
ἥβων γὰρ, κᾀδυνάμην κλέπτειν, ἴσχυόν τ᾽ αὐτὸς ἐμαυτοῦ·
κοὐδείς μ᾽ ἐφύλαττ᾽, ἀλλ᾽ ἐξῆν μοι
φεύγειν ἀδεῶς. νῦν δὲ ξὺν ὅπλοις
ἄνδρες ὁπλῖται διαταξάμενοι,
κατὰ τὰς διόδους σκοπιωροῦνται.
τὼ δὲ δύ᾽ αὐτῶν ἐπὶ ταῖσι θύραις
ὥσπερ με γαλῆν κρέα κλέψασαν
τηροῦσιν, ἔχοντ᾽ ὀβελίσκους.

Χορός.

ἀλλὰ καὶ νῦν ἐκπόριζε μηχανὴν ὅπως τάχισθ᾽·
ἕως γὰρ, ὦ μελίττιον.

Φιλοκλέων.

διατραγεῖν τοίνυν κράτιστον ἐστί μοι τὸ δίκτυον.
ἡ δ᾽ ἐμοὶ Δίκτυννα συγγνώμην ἔχοι τοῦ δικτύου.

Χορός.

ταῦτα μὲν πρὸς ἀνδρὸς ἔστ᾽ ἄνοντος ἐς σωτηρίαν.

358. κοὐδείς μ᾽ ἐφύλαττ᾽, ἀλλ᾽—Sic bini codd. recte, ut jam emendaverat Dawesius Miscell. crit. p. 98. Perperam vulgo cum versus labe μ᾽ ἐφύλαττεν.

359. νῦν δὲ ξὺν ὅπλοις. Sic certissime Dawesius vulgatam lectionem σὺν ὅπλοις emendavit Miscell. crit. p. 196. Ejus doctrinam de potestate consonantium tenuium et asperatarum post vocales breves rursus hic confirmat codd. consensus. In duobus nostris distincte scriptum ξὺν ὅπλοις. Unde liquet recte in Pluto e sagacissimi Viri sententia nos edidisse v. 449.

ποίοις ὅπλοισιν, ἢ δυνάμει πεποιθότες.

ubi vulgo legebatur ποίοισιν ὅπλοις, ἢ δυνάμει—producta contra artem et Comici usum prima in ὅπλοις, ut et in hoc versu necesse erat eam produci juxta mendosam impressorum lectionem.

369. ἄνοντος ἐς σωτηρίαν. De ellipsi vide ad Av. 241. Verbum ἄνω Ionicæ dialecti est, vel, si mavis, veteris Atticæ. E Phrynicho ἄνοις, ἀντὶ ἀνύοις citatur a Suida, si Kusteri editioni fides habeatur; nam in Mediolanensi res aliter se habet. Utut sit, certum est, poëtarum nostrorum ætate formam illam ἄνειν obsoluisse, Atticisque frequentatum fuisse ἀνύω vel magis ἀνύτω. Ab ἄνειν est ἄνη, vox itidem Ionica, quæ occurrit apud Æschylum S. Th. 715.

λέγοιτ᾽ ἄν, ὧν ἄνη τις, οὐδὲ χρὴ μακράν.

Ad quem versum ineptissima est Pauwii nota. Non memini apud posteriores Æschylo poëtas Atticos nomen ἄνη observare, ut neque verbum ἄνειν, prætorquam hoc in loco. Sed alia quædam sunt apud Comicum ad antiquissimam dialectum Atticam pertinentia, quod ostendam in supplemento notarum ad Ranas: et forte hic versus e veteri aliquo Tragico per parodiam expressus est. Quod eo probabilius mihi videtur, quo facilius erat poëtæ absque ullo concinnitatis detrimento scribere:

ταῦτα μὲν πρὸς ἀνδρὸς ἔστ᾽ ἀνύτοντος ἐς σωτηρίαν.

ἀλλ' ἔπαγε δὴ τὴν σὴν γνάθον.

Φιλοκλέων.

διατέτρωκται τοῦτό γ'. ἀλλὰ μὴ βοᾶτε μηδαμῶς·
ἀλλὰ τηρώμεσθ', ὅπως μὴ Βδελυκλέων αἰσθήσεται.

Χορός.

μηδὲν, ὦ 'τὰν, δέδιθι, μηδέν· ὡς ἐγὼ τοῦτόν γ', ἐὰν
γρύξῃ τι, ποιήσω δακεῖν
τὴν καρδίαν,
καὶ τὸν περὶ ψυχῆς δρόμον
δραμεῖν· ἵν' εἰδῇ μὴ πατεῖν
τὰ ταῖν θεαῖν ψηφίσματα.
ἀλλ' ἐξάψας διὰ τῆς θυρίδος τὸ καλώδιον, εἶτα καθίμα
δήσας σαυτὸν, καὶ τὴν ψυχὴν ἐμπλησάμενος Διοπείθους.

Φιλοκλέων.

ἄγε νῦν, ἢν αἰσθομένω τούτω ζητῆτόν μ' ἐκκαλαμᾶσθαι,
κἀνάσπαστον ποιεῖν εἴσω, τί ποιήσετε; φράζετε νυνί.

Χορός.

ἀμυνοῦμέν σοι, τὸν πρινώδη θυμὸν ἅπαντες καλέσαντες,
ὥς' ἐ δυνατόν σ' εἴργειν ἔςαι· τὰ τοιαῦτα ποιήσομεν ἡμεῖς.

De verbo ἄνω disputavit pro more suo ad Sophoclis Trachin. 317. diobolaris Magister, cui dialectorum tam perspecta est ratio, quam prosodiæ et metrorum. *ἄνυω Ionicum esse et poëticum*, ex eo elucet, quod Herodotus et Ionici poëtæ eo usi fuerint. *Atticum non esse* ex eo liquet, quod apud Atticos scriptores non occurrit, nisi rarissime, et solum apud eos, quibus antiqua et obsoleta sectari licuit. Ubinam exstat apud Thucydidem? Xenophontis locum, ubi ἄνυω (sic enim scribendum erat, non ἀνύω) *reperitur*, indicare debuerat. Atqui non *reperitur*: sed si Suidam audiamus, sublestæ fidei testem, *reperiebatur* olim. At vero vel scriptura depravata est in Suida, vel ipse fallitur. Atque etiam sic sentit summus Valckenarius, cujus en tibi verba in nota ad Herodotum p. 520. 1. *Sed quod illic (Miscell. observ. V. p. 95.) Vir eruditissimus Xenophonti tribuit ex Suida, id ego velut minime Xenophonteum Suidæ libenter reliquerim.* Videat nunc CLARISSIMUS PROFESSOR, quo eum abripuerit furor: nam furor est is qui eum perpetuo agitat, obloquendi mihi, me carpendi et sugillandi. Nihil tamen mihi unquam fuit cum illo homine, nec eum noveram, neque novisse etiamnum volo. Ex unico hoc Comici exemplo, ἤνυν, quod in Euripidea Andromache unica exhibet Musgravii editio, unici Ms. cod. fide nixum, tuetur, quia ego scite, ut opinor, et prudenter ceterorum codd. omnium et primariarum editt. revocavi lectionem, ἤνυεν, *nescire me* professus, *an illud in tragico senario locum tueri possit.* Ceteras illius ad Trachinias notæ ineptias persequar suo loco.

380. ἐμπλησάμενος Διοπείθους. Tanquam furentem perstrinxerunt illum Rhetorem Comici. Vide Scholiastem ad Aves 989.

381. ζητῆτον. Sic bene ambo codd. in subjunctivo, quem modum requirit conjunctio ἤν. Male vulgo ζητεῖτον.

384. Satis probabile est verbum ἔσω olim in hoc versu fuisse, et librarii negligentia excidisse. Redigit mihi in memoriam hic error alium similem in Lysistrata versum toto pede defectum, ad quem oblitus sum conjecturam meam proponere, non ita certam quidem, nec tamen forte contemnendam. Est illius

Φιλοκλέων.

δράσω τοίνυν, ὑμῖν πίσυνος· καὶ μανθάνετ'· ἤν τι πάθω 'γὼ,
ἀνελόντες καὶ καταχλαύσαντες θεῖναί μ' ὑπὸ τοῖσι δρυφάκτοις.

Χορός.

οὐδὲν πείσει· μηδὲν δείσῃς. ἀλλ', ὦ βέλτιστε, καθίει
σαυτὸν θαῤῥῶν, κἀπευξάμενος τοῖσι πατρῴοισι θεοῖσιν.

Φιλοκλέων.

ὦ Λύκε δέσποτα, γείτων ἥρως· σὺ γάρ, οἷσπερ ἐγώ, κεχάρησαι,
τοῖς δακρύοισιν τῶν φευγόντων αἰεὶ καὶ τοῖς ὀλοφυρμοῖς·
ᾤκησας γοῦν ἐπίτηδες ἰὼν ἐνταῦθ', ἵνα ταῦτ' ἀκροῷο,
κἀβουλήθης μόνος ἡρώων παρὰ τὸν κλάοντα καθῆσθαι.
ἐλέησον καὶ σῶσον νυνὶ τὸν σαυτοῦ πλησιόχωρον·
κού μήποτέ σου παρὰ τὰς κάννας οὐρήσω, μηδ' ἀποπαρδῶ.

Βδελυκλέων.

οὗτος, ἐγείρου.

Σωσίας.

τί τὸ πρᾶγμ';

Βδελυκλέων.

ὥσπερ φωνή με τις ἐγκεκύκλωται.

Σωσίας.

μῶν ὁ γέρων ὅδε πῃ διαδύεται;

Βδελυκλέων.

μὰ Δί' οὐ δῆτ', ἀλλὰ καθιμᾷ

fabulæ 1109. ubi legi possit: *ἀγκύλην, γλαφυρὴν, πολύπτυχον.*

385. *τοίνυν, ὑμῖν.* Sic B. omissa quæ vulgo inseritur particula.

386. Vulgo sic legitur hic versus:

ἀνελόντες καὶ κλαύσαντες θεῖναί μ' ὑπὸ τοῖσι δρυφάκτοις.

Corrupti sunt numeri, claudicante versu in tertio pede. Certissima emendatione reposui præpositionem verbi compositi, e quo simplex fecerat librarius, *καταχλαύσαντες*. Vide not. ad Thesm. 408.

389. Dii Πατρῷοι Atheniensibus erant Apollo et Jupiter. Facete vero Comicus Philocleoni Πατρῷον esse fingit Lycum. Erat autem ille heros, Pandionis filius, cui posita erat Athenis statua, ad quam erat forum, ex eo vocatum *τὸ ἐπὶ Λύκῳ δικαστήριον.* Vide Pollucem viii. 121. et Meursii Lect. Att. iii. 9.

390. *τοῖς δακρύοισιν.* Sic emendate scriptum in A. Male vulgo *δακρύοισι.*

394. *παρὰ τὰς κάννας.* *Ad septum tuum.* Lyci statua ab accessu munita erat septo e palis et plexis viminibus. Hoc *κάννας* appellat. Non perspicuum est, quod in versione reliqui, *ad storeas tuas.* *ἀποπαρδεῖν* ex consequenti significat *ventrem exonerare*, idque magno cum crepitu, *ἀποπατεῖν*, ut est in Pluto 1184. ubi Jovis Sacerdos dei sui religionem ita contemni queritur, ut nemo amplius templum ingrediatur:

πλὴν ἀποπατησόμενοί γε πλεῖν ἢ μυρίοι.

396. *μῶν ὁ γέρων ὅδε πῃ διαδύεται.* Claudicat versus in libris omnibus: *μῶν ὁ γέρων πῃ διαδύεται.* Numeros restituere mihi visus sum inserendo vocu-

αὐτὸν δήσας.

Σωσίας.

ὦ μιαρώτατε, τί ποιεῖς; οὐ μὴ καταβήσει.

Βδελυκλέων.

ἀνάβαιν' ἀνύσας κατὰ τὴν ἑτέραν, καὶ ταῖσιν φυλλάσι παῖε,
ἤν πως πρύμναν ἀνακρούσηται, πληγεὶς ταῖς εἰρεσιώναις.

Φιλοκλέων.

οὐ ξυλλήψεσθ', ὁπόσοισι δίκαι τῆτες μέλλουσιν ἔσεσθαι,
ὦ Σμικυθίων, καὶ Τισιάδη, καὶ Χρήμων, καὶ Φερέδειπνε;
πότε δ', εἰ μὴ νῦν, ἐπαρήξετέ μοι, πρίν μ' εἴσω μᾶλλον ἄγεσθαι;

Χορός.

εἰπέ μοι, τί μέλλομεν κινεῖν ἐκείνην τὴν χολήν,
ἥνπερ, ἡνίκ' ἄν τις ἡμῶν ὀργίσῃ τὴν σφηκιάν;
νῦν ἐκεῖνο, νῦν ἐκεῖνο τοὔξύθυμον,
ᾧ κολαζόμεσθα, κέντρον
ἐντέτατ' ὀξύ.
ἀλλὰ θαἰμάτια βαλόντες, ὡς τάχιστα, παιδία,
θεῖτε, καὶ βοᾶτε, καὶ Κλέωνι ταῦτ' ἀγγέλλετε,
καὶ κελεύετ' αὐτὸν ἥκειν,
ὡς ἐπ' ἄνδρα μισόπολιν
ὄντα, κἀπολούμενον,
ὅτι λόγον τόνδ' εἰσφέρει,
ὡς δίκας χρὴ μὴ δικάζειν.

Βδ. ὦ 'γαθοί, τὸ πρᾶγμ' ἀκούσατ'· ἀλλὰ μὴ κεκράγετε.

lam ἴδι. Vereor, ut bene, quod ad dictionem: tum in διαδύεται tertia syllaba producitur. Excidit οὐ, quod bis a poëta positum, semel tantum scripsit librarius:

μῶν ὁ γέρων πη διαδύεται;—οὐ μὰ Δί'
οὐ δῆτ', ἀλλὰ καθιμᾷ.

Probabile est hoc et pro certo admitti potest. πη encliticum est.

398. *ταῖσιν φυλλάσι.* Male vulgo *ταῖσι.*

400. *ὁπόσοισι δίκαι.* Vide not. ad Pl. 815. Versus hic filio continuatur in impressis: patri melius eum tribuit A.

408. *θαἰμάτια βαλόντες.* Vulgo *θαἰμάτια λαβόντες.* Illorum prius *θαἰμάτια* est in utroque cod. In A. contextus exhibet *λαβόντες*, et superne scriptum ab eadem manu *βαλόντες*, quod verum est. Non enim pallium deposuerant illi pueri. Quorsum ergo monentur ut id sumant? Sed quia jubentur quam citissime currentes Cleonem arcessere, ut expeditiores sint, præcipit eis Chorus senum, pallium ut abjiciant. *θοἰμάτιον λαβεῖν* id significare non potest, quod Latini Comici dicunt *pallium attollere, colligere, in collum conjicere*: id græce diceretur *θοἰμάτιον ἀναστέλλεσθαι.* Qui celeriter aliquid acturi erant, pallium aut deponebant, aut colligebant: prius hic facere jubentur pueri.

414. *ὡς δίκας χρὴ μὴ δικάζειν.* Ordinem vocum inverterant librarii: *ὡς χρὴ μὴ δικάζειν δίκας.* Versus hic, ut superiores, trochaicus est.

Χο. νὴ Δί', ἐς τὸν οὐρανόν γ'· ὡς τόνδ' ἐγὼ οὐ μεθήσομαι.
Βδ. ταῦτα δῆτ' οὐ δεινὰ, καὶ τυραννίς ἐστιν ἐμφανής;
Χο. ὦ πόλις, καὶ Θεώρου θεοσεχθρία,
κεἴ τις ἄλλος προέστηκεν ἡμῶν κόλαξ.
Ξα. Ἡράκλεις, καὶ κέντρ' ἔχουσιν. οὐχ ὁρᾷς, ὦ δέσποτα;
Βδ. οἷς γ' ἀπώλεσαν Φίλιππον ἐν δίκῃ τὸν Γοργίου;
Χο. καὶ σέ γ' αὖτις ἐξολοῦμεν· ἀλλ' ἅπας ἐπίστρεφε
δεῦρο, κἀξείρας τὸ κέντρον, εἶτ' ἐπ' αὐτὸν ἵεσο,
ξυσταλεὶς, εὔτακτος, ὀργῆς καὶ μένους ἐμπλήμενος,
ὡς ἂν εὖ εἰδῇ τὸ λοιπὸν, σμῆνος οἷον ὤργισεν.
Ξα. τοῦτο μέντοι δεινὸν ἤδη, νὴ Δί', εἰ μαχούμεθα·
ὡς ἔγωγ' αὐτῶν ὁρῶν δέδοικα τὰς ἐγκεντρίδας.
Χο. ἀλλ' ἀφίει τὸν ἄνδρ'· εἰ δὲ μὴ, φήμ' ἐγὼ
τὰς χελώνας μακαριεῖν σε τοῦ δέρματος.
Φι. εἶα νῦν, ὦ ξυνδικασταὶ, σφῆκες ὀξυκάρδιοι,
οἱ μὲν εἰς τὸν πρωκτὸν αὐτῶν εἰσπέτεσθ' ὠργισμένοι·
οἱ δὲ τὼ 'φθαλμὼν κύκλῳ κεντεῖτε καὶ τοὺς δακτύλους.
Βδ. ὦ Μίδα, καὶ Φρὺξ, βοηδρομεῖτε, καὶ Μασυντία·

416. τόνδ' ἐγὼ οὐ μεθήσομαι. In unam syllabam coalescunt ω ου, quod miror Florentem ignorasse. Vide not. ad Ran. 513. pag. 229. Præterea observandum librorum omnium hanc esse lectionem: nullus habet, τοῦδ' ἐγὼ οὐ μεθήσομαι, quod, ni fallor, ingratum auribus accideret. Haud temere ergo in nota ad Euripidis Medeam 737. statui formam mediam μεθίεμαι æque bene cum quarto et cum secundo casu construi, tametsi hic frequentius occurrit. Mox in v. 434.

καὶ λάβεσθε τουτουῒ, καὶ μὴ μεθῆσθε μηδενί.

Tam bene αὐτὸν quam αὐτοῦ subaudiri potest. Mecum sensisse videtur Musgravius, quam non offendit istud in Iphig. A. v. 310. οὐκ ἂν μεθείμην, quod Menelaus respondet seni, qui dixerat:

ἄλλως ἁμιλλᾷ ταῦτ'· ἄφες δὲ τήνδ' ἐμοί.

ibi et αὐτῆς et αὐτὴν subaudiri potest.

418. Manifesto vitio laborat hujus versiculi metrum. Tetrameter est pæonicus e solis creticis constans, ut et sequens: unde liquet 1° mendosam esse codicis B. lectionem, ὦ πόλι, καὶ— 2° versum in tertio pede claudicare, qui dactylus est. Haud proclive est divinare, quid poëta reliquerit: forte καὶ Θεώρου θεοισεχθρία. Versus 428. et sequens sunt etiam tetrametri pæonici.

423. ἵεσο. Sic A. Perperam vulgo ἴεσο. Est ab ἵεμαι significante ὁρμῶ, cujus prima producitur.

424. ἐμπλήμενος. Codd. ut primariæ editt. ἐμπλησμένος. At illud in A. superscriptum. Vide ad Conc. 56.

430. εἶα νῦν, ὦ ξυνδικασταί. Sic B. omissa particula γε, post νῦν vulgo inserta: et hoc quidem bene. Sed male in eo cod. εἶα geminatum. In A. etiam ξυνδ—

432. οἱ δὲ τὼ 'φθαλμῶν κύκλῳ κεντεῖτε καὶ τοὺς δακτύλους. Sic optime Florens. Mendosissime in libris omnibus legitur:

οἱ δὲ τὼ 'φθαλμὼ κύκλῳ κεντεῖσθ'· οἱ δὲ τοὺς δακτύλους,

433. Sic legitur hic versus in libris omnibus, scriptis et impressis:

ὦ Μίδα, καὶ Φρὺξ, βοηθεῖτε δεῦρο, καὶ Μασυντία.

Prorsus corrupti sunt numeri, quod statim animadvertit, quicunque legitimum sonum digitis et aure callet. In perspicienda menda acutus non fuit Florens: aliquid his inesse a more alienum persensit, sed vitium dissimulavit festiva excusatione: *Notandum est in hoc versu βοηθεῖτε trisyllabum esse et*

καὶ λάβεσθε τουτουΐ, καὶ μὴ μεθῆσθε μηδενί·
εἰ δὲ μή, 'ν πέδαις παχείαις οὐδὲν ἀριστήσετε.
ὡς ἐγὼ πολλῶν ἀκούσας οἶδα θρίων τὸν ψόφον.
Χο. εἰ δὲ μὴ τοῦτον μεθήσεις, ἔν τι σοι παγήσεται.
Φι. ὦ Κέκροψ ἥρως ἄναξ, τὰ πρὸς ποδῶν Δρακοντίδη,
περιορᾷς οὕτω μ' ὑπ' ἀνδρῶν βαρβάρων χειρούμενον,
οὓς ἐγὼ 'δίδαξα κλάειν τέτταρ' ἐς τὴν χοίνικα;
Χο. εἶτα δῆτ' οὐ πόλλ' ἔνεστι δεινὰ τῷ γήρᾳ κακὰ
δηλαδή; καὶ νῦν γε τούτω τὸν παλαιὸν δεσπότην
πρὸς βίαν χειροῦσιν, οὐδὲν τῶν πάλαι μεμνημένοι
διφθερῶν, κἀξωμίδων, ἃς οὗτος αὐτοῖς ἠμπόλα,
καὶ κυνᾶς· καὶ τοὺς πόδας χειμῶνος ὄντος ὠφέλει,
ὥστε μὴ ῥιγῶν γ' ἑκάστοτ'. ἀλλὰ τούτοις γ' οὐκ ἔνι
οὐδ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν αἰδὼς τῶν παλαιῶν ἐμβάδων.
Φι. οὐκ ἀφήσεις οὐδὲ νυνί μ', ὦ κάκιστον θηρίον;
οὐδ' ἀναμνησθείς, ὅθ' εὑρὼν τοὺς βότρυς κλέπτοντά σε,
προσαγαγὼν πρὸς τὴν ἐλάαν, ἐξέδειρ' εὖ κἀνδρικῶς,

coalescere (ut ego quidem judico, raro tamen exemplo) ο et η. Sed, ô dulcissime, si ο et η coalescunt, quidni scribebas βωθεῖτε? Nempe hoc Ionicum est, ut norunt qui Herodotum legerunt, quod et docent Hesychii interpretes ad βωθεῖν. Neque sic quidem versui consultum esset, inducto in tertiam sedem spondeo contra metri legem, idque sive βωθεῖτε, sive βοηθεῖτε legatur: nam syllaba e duabus vocalibus in unam coalitis necessario longa est. Jam quod res est dicam. Scripserat Comicus:

ὦ Μίδα, καὶ Φρὺξ, βοηδρομεῖτε, καὶ Μασυντία.

Superscripta verbo βοηδρομεῖτε glossa, βοηθεῖτε, in genuinæ vocis locum irrepsit: postea versus fulciendi gratia sciolus δεῦρο infersit. Vide Suidam in βοηδρομεῖν, ubi per verbum βοηθεῖν bis illud explicat. Est vox veteris Atticismi, ut liquet e mensis nomine Βοηδρομιὼν, et nomine Festi Βοηδρομία. Mirabor, ni ludos faciat emendationem hanc facetus aliquis cavillator: sed ipse ludet operam, eumque deridebit quidquid est ERUDITORUM.

434. λάβεσθε τουτουΐ. Sic codd. ut impressi. FLORENS: *Nescio quo modo malim legere τουτονὶ, non τουτουΐ.* Quod ut nescis, neque ego profecto scio. λαβέσθαι eodem modo, quo ἔχεσθαι, μεθίεσθαι, cum genitivo construitur. In Lys. 445. ταύτης ἔχου. 1121.

οὗ δ' ἂν δίδωσι, πρόσαγε τούτους, λαβομένη.

ubi constructio est: πρόσαγε δὲ τούτους, λαβομένη οὗ ἂν δίδωσι. Lucianus in *Cataplo*, ὧν εἰ λαβοίμην—quod non absimile est Virgiliani *Quos ego*—μὴ μεθῆσθε. Sic duo codd. recte. Vulgo μεθεῖσθε. Vide not ad Ran. 1380.

435. εἰ δὲ μή, 'ν πέδαις. Istone modo scribatur, an plene μὴ ἐν, nihil interest. Vide Orvillium ad Charit. p. 323. In codd. ut in primariis editt. omissa præpositione, scriptum est μὴ πέδαις. At in A. superscripta nostra lectio.

437. εἰ δὲ μὴ τοῦτον μεθήσεις. Sic recte B. Solœce vulgo μεθήσῃς. Vide not. ad v. 190.—ἔν τί σοι—Sic bini codd. recte, ut et primariæ editt. Male Berglerus ἐν τί σοι. Scilicet ἔν παγήσεταί τι κέντρον σοι. In altera lectione quam auctoritate carentem invexerunt Farrei operæ, ex errore, ut videtur, tmesis est, ἐμπαγήσεταί τι σοι.

442. τούτω, dualis. Operarum errore in Kusteriana τούτῳ, quam mendam retinuit novissima Batava.

450. πρὸς τὴν ἐλάαν. Sic B. In A. ut vulgo, ἐλαίαν. Sed ι delendum esse,

ὥστε σε ζηλωτὸν εἶναι, σὺ δ' ἀχάριστος ἦσθ' ἄρα.
ἀλλ' ἄνες με, καὶ σὺ, καὶ σὺ, πρὶν τὸν υἱὸν ἐκδραμεῖν.
Χο. ἀλλὰ τούτων μὲν τάχ' ἡμῖν δώσετον καλὴν δίκην,
οὐκέτ' ἐς μακρὰν, ἵν' εἰδῆθ', οἷόν ἐστ' ἀνδρῶν τρόπος
ὀξυθύμων, καὶ δικαίων, καὶ βλεπόντων κάρδαμα.
Βδ. παῖε, παῖ, ὦ Ξανθία, τοὺς σφῆκας ἀπὸ τῆς οἰκίας.
Ξα. ἀλλὰ δρῶ τοῦτ'· ἀλλὰ καὶ σὺ τῦφε πολλῷ τῷ καπνῷ.
Σω. οὐχὶ σοῦσθ' ἐς κόρακας; οὐκ ἀπίεσθε; παῖε τῷ ξύλῳ.
Ξα. καὶ σὺ προσθεὶς Αἰσχίνην ἔντυφε τὸν Σελαρτίου.
ἆρ' ἐμέλλομέν ποθ' ὑμᾶς ἀποσοβήσειν τῷ χρόνῳ.
Βδ. ἀλλὰ μὰ Δί' οὐ ῥαδίως οὕτως ἂν αὐτοὺς διέφυγες,
εἴπερ ἔτυχον τῶν μελῶν τῶν Φιλοκλέους βεβρωκότες.
Χο. ἆρα δῆτ' οὐκ αὐτὰ δῆλα
τοῖς πένησιν, ἡ τυραννὶς
ὡς λάθρα μ' ἐλάνθαν' ὑπιοῦσ';
εἰ σύ γ', ὦ πόνῳ πονηρὲ, καὶ κομηταμυνία,
τῶν νόμων ἡμᾶς ἀπείργεις, ὧν ἔθηκεν ἡ πόλις·
οὔτε τιν' ἔχων πρόφασιν,
οὔτε λόγον εὐτράπελον,
αὐτὸς ἄρχων μόνος.
Βδ. ἔσθ' ὅπως ἄνευ μάχης καὶ τῆς κατοξείας βοῆς,
ἐς λόγους ἔλθωμεν ἀλλήλοισι, καὶ διαλλαγάς;
Χο. σοὶ λόγους, ὦ μισόδημε,
καὶ μοναρχίας ἐραστὰ,
καὶ ξυνὼν Βρασίδᾳ, καὶ φορῶν
κράσπεδα στεμμάτων, τήν θ' ὑ-

subscriptum minio punctum indicat. Vide notam ad Aves 617.

458. οὐκ ἀπίεσθε; Sic omnino scribi debuit. Vulgo corruptis numeris legitur οὐκ ἄπιτε, quintam sedem pyrrichio tenente.

461. Inepte vulgo Choro tribuuntur duo isti versus.

462. Vulgo legitur corruptis numeris:

εἴπερ ἔτυχον τῶν μελέων Φιλοκλέους βεβρωκότες.

quartam sedem iambo tenente, cui non magis locus est in metro trochaico, quam trochæo in iambico. In B. scriptum τῶν μελέων τῶν. In A. posterior articulus τῶν inter lineas repositus. Inde pronum fuit versum restituere:

εἴπερ ἔτυχον τῶν μελῶν τῶν Φιλοκλέους βεβρωκότες.

463. Chori persona hic reponi debuit: libri Semichorum habent e librarii sedulitate, qui sic errorem corrigere se existimavit, quo binis superioribus versibus pro Bdelycleonis persona Chorum præfixerat.

465. Vulgo sic legitur hic versus:

ὡς λάθρα γ' ἐλάνθαν' ὑπιοῦσά με.

Rejectis librariorum sordibus, dimeter fit trochaicus, ut duo superiores:

ὡς λάθρα μ' ἐλάνθαν' ὑπιοῦσ'.

466. πόνῳ πονηρέ. Sic divisim scribendum. In Lys 350. ὦ ̓νδρες πόνῳ πονηροί. Ibi observare neglexi scripturam hanc exhibere Regium B. et Augustanum. Eadem est etiam apud Suidam.

πήνην ἄκουρον τρέφων;

Βδελυκλέων.

νὴ Δί' ἦ μοι κρεῖττον ἐκστῆναι τοπαράπαν τοῦ πατρὸς
μᾶλλον, ἢ κακοῖς τοσούτοις ναυμαχεῖν ὁσημέραι.

Χορός.

οὐδὲ μήν γ' οὐδ' ἐν σελίνῳ ποὺ 'στὶν, οὐδ' ἐν πηγάνῳ·
τοῦτο γὰρ παρεμβαλοῦμεν τῶν τριχοινίκων ἐπῶν.
ἀλλὰ νῦν μὲν οὐδὲν ἀλγεῖς· ἀλλ' ὅταν ξυνήγορος
ταυτὰ ταῦτά σου καταντλῇ, καὶ ξυνωμότας καλῇ.

Βδελυκλέων.

ἆρά γ' ἂν, πρὸς τῶν θεῶν, ὑμεῖς ἀπαλλαχθεῖτέ μου;
ἢ δέδοκταί μοι δέρεσθαι καὶ δέρειν δι' ἡμέρας.

Χορός.

οὐδέποτέ γ'· οὐχ, ἕως ἄν τι μου λοιπὸν ᾖ·
ὅστις ἡμῶν ἐπὶ τυραννίδα κατεστάλης.

Βδελυκλέων.

ὡς ἅπανθ' ὑμῖν τυραννίς ἐστι καὶ ξυνωμόται,
ἤν τε μεῖζον, ἤν τ' ἔλαττον πρᾶγμά τις κατηγορῇ,
ἧς ἐγὼ οὐκ ἤκουσα τοὔνομ' οὐδὲ πεντήκοντ' ἐτῶν·
νῦν δὲ πολλῷ τοῦ ταρίχους ἐστὶν ἀξιωτέρα·
ὥστε καὶ δὴ τοὔνομ' αὐτῆς ἐν ἀγορᾷ κυλίνδεται.
ἢν μὲν ὠνῆταί τις ὀρφῶς, μεμβράδας δὲ μὴ θέλῃ,
εὐθέως εἴρηχ' ὁ πωλῶν πλησίον τὰς μεμβράδας·
Οὗτος ὀψωνεῖν ἔοικ' ἄνθρωπος ἐπὶ τυραννίδι.---
ἢν δὲ γήτειον προσαιτῇ τις ἀφύαις ἥδυσμά τι,
ἡ λαχανόπωλις παραβλέψασα φησὶ θατέρῳ·
Εἰπέ μοι, γήτειον αἰτεῖς· πότερον ἐπὶ τυραννίδι;
ἢ νομίζεις τὰς Ἀθήνας σοὶ φέρειν ἡδύσματα;---

Ξανθίας.

κἀμέ γ' ἡ πόρνη χθὲς εἰσελθόντα τῆς μεσημβρίας,

480. οὐδὲ μήν γ'. *Ne in apio rutave res est adhuc*, proverbium est in eos qui nondum initium rei attigerunt: sumta metaphora ab iis qui hortos ingrediuntur. Horum olim ambitus apio vel ruta conserebatur, quam qui nundum præteriissent, velut in horti limine adhuc esse videbantur.

487. ὅστις ἡμῶν ἐπὶ τυραννίδα κατεστάλης. Vulgo imperita librariorum temeritate scriptum ἐπὶ τυραννίδ' ἐστάλης, quod metrum pessumdat.

496. ἢν δὲ γήτειον προσαιτῇ τις ἀφύαις ἥδυσμά τι. Sic legendum ad metri normam. Mendosissime in libris omnibus ταῖς ἀφύαις, dactylo in quinta sede. Supra ἢν μὲν ὠνῆταί τις ὀρφῶς: nunc vero ἢν δὲ γήτειον προσαιτῇ τις.

ὅτι κελητίσαι 'κέλευον, ὀξυθυμηθεῖσά μοι,
ἤρετ', εἰ τὴν Ἱππίου καθίσταμαι τυραννίδα.

Βδελυκλέων.

ταῦτα γὰρ τούτοις ἀκούειν ἡδέα γε. καὶ νῦν ἐγὼ
τὸν πατέρ' ὅτι βούλομαι, τούτων ἀπαλλαχθέντα τῶν
ὀρθροφοιτοσυκοφαντοδικοταλαιπώρων τρόπων,
ζῆν βίον γενναῖον, ὥσπερ Μόρυχος, αἰτίαν ἔχω
ταῦτα δρᾶν, ξυνωμότης ὢν, καὶ φρονῶν τυραννίδα.

Φιλοκλέων.

νὴ Δί' ἐν δίκῃ γ'. ἐγὼ γὰρ οὐδ' ἂν ὀρνίθων γάλα
ἀντὶ τοῦ βίου λάβοιμ' ἄν, οὗ με νῦν ἀποστερεῖς·
οὐδὲ χαίρω βατίσιν, οὐδ' ἐγχέλυσιν· ἀλλ' ἥδιον ἂν
δικίδιον σμικρὸν φάγοιμ' ἄν, ἐν λοπάδι πεπνιγμένον.

Βδελυκλέων.

νὴ Δί' εἰθίσθης γὰρ ἥδεσθαι τοιούτοις πράγμασιν·
ἀλλ' ἐὰν σιγῶν ἀνάσχῃ, καὶ μάθῃς ἃ 'γὼ λέγω,
ἀναδιδάξειν σ' οἴομαί γ', ὡς πάντα ταῦθ' ἁμαρτάνεις.

Φιλοκλέων.

ἐξαμαρτάνω δικάζων;

Βδελυκλέων.

καταγελώμενος μὲν οὖν
οὐκ ἐπαΐεις ὑπ' ἀνδρῶν, οὓς σὺ μονονοὺ προσκυνεῖς.
ἀλλὰ δουλεύων λέληθας.

Φιλοκλέων.

παῦε δουλείαν λέγων,
ὅστις ἄρχω τῶν ἁπάντων.

Βδελυκλέων.

οὐ σύ γ'· ἀλλ' ὑπηρετεῖς,
οἰόμενος ἄρχειν· ἐπεὶ δίδαξον ἡμᾶς, ὦ πάτερ,
ἥτις ἡ τιμή 'στί σοι, καρπουμένῳ τὴν Ἑλλάδα.

Φιλοκλέων.

πάνυ γε· καὶ τούτοισιν ἐπιτρέψαι θέλω.

Βδελυκλέων.

καὶ μὴν ἐγώ.

504. τὸν πατέρ' ὅτι βούλομαι. Sic ad metri normam legendum. Mendose libri omnes ἐτιὴ, dactylo in prima sede.

521. πάνυ γε· καὶ τούτοισιν ἐπιτρέψαι θέλω. Invenuste vulgo τουτοισί γ'—

ἄφετε νῦν ἅπαντες αὐτὸν, καὶ ξίφος γ' ἐμοὶ δότε.
ἢν γὰρ ἡττηθῶ λέγων σου, περιπεσοῦμαι τῷ ξίφει.
εἰπέ μοι· τί δ', ἢν, τὸ δεῖνα, τῇ διαίτῃ μὴ 'μμένῃς;

Φιλοκλέων.

μηδέποτε πίοιμ' ἀκράτου μισθὸν Ἀγαθοῦ Δαίμονος.

Χορός.

νῦν σε, τὸν ἐκ θἠμετέρου
γυμνασίου, λέγειν τι δεῖ
καινὸν, ὅπως φανήσει
μὴ κατὰ τὸν νεανίαν
τόνδε λέγειν. ὁρᾷς γὰρ ὡς
σοὶ μέγας ἔστ' ἀγὼν,
καὶ περὶ τῶν ἁπάντων,
εἴπερ, ὃ μὴ γένοιτο, νῦν
οὗτος ἐθέλει κρατῆσαι.

Βδελυκλέων.

ἐνεγκάτω μοι δεῦρο τὴν κίστην τις ὡς τάχιστα.

Χορός.

ἀτὰρ φανεῖ ποιός τις ὢν,
ἢν ταῦτα παρακελεύῃ.

Βδελυκλέων.

καὶ μὴν ὅσ' ἂν λέξῃ γ', ἁπλῶς μνημόσυνα γράψομαι 'γώ.

Φιλοκλέων.

τί γὰρ φάθ' ὑμεῖς, ἢν ὁδί με τῷ λόγῳ κρατήσῃ;

Χο. οὐκέτι πρεσβυτῶν ὄχλος
χρήσιμος ἔστ' οὐδ' ἀκαρῆ.
σκωπτόμενοι γὰρ ἂν, ἐν
ταῖσιν ὁδοῖς ἁπάσαις
θαλλοφόροι καλοίμεθ', ἀν-
τωμοσιῶν κελύφη.
ἀλλ' ὦ περὶ τῆς πάσης μέλλων βασιλείας ἀντιλογήσειν

528. ὅπως φανήσει. Sic ex Atticismi usu scribi debuit. Male vulgo φανήσῃ. Illa ipsa scriptura exstat in B, ut et in primariis editt. transpositis elementis, φανείσῃ, quod in φανήσει, non in φανήσῃ, mutandum erat. Orationis connexionem indicavi parentheseos signis: ὅπως φανήσει μὴ κατὰ τὸν νεανίαν τόνδε λέγειν.

536. ἀτὰρ φανεῖ ποιός τις ὤν. Sic scribi debuit, non ποῖός τις, quod subindicavit Berglerus. ποιός τις valet οὐχ ὁ τυχών. Vide Henr. Stephani Thesaurum T. iii. col. 449.

539. ἤν' ὁδί με κρατήσῃ. Vide not. ad Av. 419.

544. θαλλοφόροι. Vide Meursii Panathen. cap. xx.

τῆς ἡμετέρας, νυνὶ θαῤῥῶν πᾶσαν γλῶτταν βασάνιζε.

Φιλοκλέων.

καὶ μὴν εὐθύς γ' ἀπὸ βαλϐίδων περὶ τῆς ἀρχῆς ἀποδείξω
τῆς ἡμετέρας, ὡς οὐδεμιᾶς ἥττων ἐστὶν βασιλείας.
τί γὰρ εὔδαιμόν γ', ἢ μακαριστὸν μᾶλλον νῦν ἐστι δικαστοῦ,
ἢ τρυφερώτερον, ἢ δεινότερον ζῶον, καὶ ταῦτα γέροντος;
ὃν πρῶτα μὲν ἕρποντ' ἐξ εὐνῆς τηροῦσ' ἐπὶ τοῖσι δρυφάκτοις
ἄνδρες μεγάλοι καὶ τετραπήχεις· κἄπειτ' εὐθὺς προσιών τις
ἐμϐάλλει μοι τὴν χεῖρ' ἁπαλὴν, τῶν δημοσίων κεκλοφυίαν·
ἱκετεύουσίν θ' ὑποκύπτοντες, τὴν φωνὴν οἰκτροχοοῦντες·
Οἴκτειρόν μ', ὦ πάτερ, αἰτοῦμαί σ', εἰ καὐτὸς πώποθ' ὑφείλου,
ἀρχὴν ἄρξας, ἢ 'πὶ στρατιᾶς τοῖς ξυσσίτοις ἀγοράζων.—
ὃς ἔμ' οὐδ' ἂν ζῶντ' ᾔδειν, εἰ μὴ διὰ τὴν προτέραν ἀπόφευξιν.

Βδελυκλέων.

τουτὶ περὶ τῶν ἀντιϐολούντων ἔστω τὸ μνημόσυνόν μοι.

Φιλοκλέων.

εἶτ' εἰσελθὼν, ἀντιϐοληθεὶς, καὶ τὴν ὀργὴν ἀπομορχθεὶς,
ἔνδον, τούτων, ὧν ἂν φάσκω, πάντων οὐδὲν πεποίηκα·
ἀλλ' ἀκροῶμαι πάσας φωνὰς ἱέντων εἰς ἀπόφευξιν.
φέρ' ἴδω· τί γὰρ οὐκ ἔστιν ἀκοῦσαι θώπευμ' ἐνταῦθα δικαστῇ;
οἱ μέν γ' ἀποκλάονται πενίαν αὐτῶν, καὶ προστιθέασι
κακὰ πρὸς τοῖσίν γ' οὖσιν, ἕως ἂν παρισώσῃ τοῖσιν ἐμοῖσιν·
οἱ δὲ λέγουσιν μύθους ἡμῖν· οἱ δ' Αἰσώπου τι γέλοιον·
οἱ δὲ σκώπτουσ', ἵν' ἐγὼ γελάσω, καὶ τὸν θυμὸν κατάθωμαι.
κἂν μὴ τούτοις ἀναπειθώμεθα, τά γε παιδάρι' εὐθὺς ἀνέλκει,

553. προσιών τις. Male vulgo προσιόντι, illato verbo, cui deficit suus nominativus.

555. ἱκετεύουσίν θ'—Male vulgo omissum ν paragogicum.

558. ἀπόφευξιν. Sic bene scriptum mox et in Nub. v. 874. Hic vero libri omnes ἀπόφυξιν.

559. τουτὶ, *signum hoc, quod in pugillari exaro,* ἔστω τὸ μνημόσυνόν μοι. Articulum τὸ non minus requirit sermonis proprietas, quam metri lex: et est in libris omnibus, præterquam in novissima Batava, ubi operarum errore omissus fuit.

565. Sic vulgo legitur hic versus:

κακά γε πρὸς τοῖσιν οὖσιν, ἕως ἂν ἰσώσῃ τοῖσιν ἐμοῖσιν.

In B. nec melius, nec pejus, κακὰ πρὸς τοῖς οὖσιν, ἕως ἂν ἰσώσῃ τοῖσι ἐμοῖιν. In istis nulla metri forma apparet. Numeros restitui ea ratione, cujus frequentissimum in emendando Comico nostro usum esse in not. ad Lys. 408. ostendi, revocanda præpositione verbi compositi:

κακὰ πρὸς τοῖσίν γ' οὖσιν, ἕως ἂν παρισώσῃ τοῖσιν ἐμοῖσιν.

568. Vulgo sic legitur hic versus:

κἂν μὴ τούτοις ἀναπειθώμεσθα, τὰ παιδάρι' εὐθὺς ἀνέλκει.

Corruptelam prodit cæsura post quartum pedem. In utroque codice scriptum ἀναπειθόμεθα. In A. litera σ superscripta minio a secunda manu. Legendum:

κἂν μὴ τούτοις ἀναπειθώμεθα, τά γε παιδάρι' εὐθὺς ἀνέλκει.

τὰς θηλείας, καὶ τοὺς υἱεῖς, τῆς χειρός· ἐγὼ δ' ἀκροῶμαι·
τὰ δὲ συγκύπτονθ' ἅμα βληχᾶται· κᾆπειθ' ὁ πατὴρ ὑπὲρ αὐτῶν,
ὥσπερ θεὸν, ἀντιβολεῖ με, τρέμων, τῆς εὐθύνης ἀπολῦσαι·
Εἰ μὲν χαίρεις ἀρνὸς φωνῇ, παιδὸς φωνὴν ἐλεήσαις·—
εἰ δ' αὖ τοῖς χοιριδίοις χαίρω, θυγατρὸς φωνῇ με πιθέσθαι.
χ' ἡμεῖς αὐτῷ τότε τῆς ὀργῆς ὀλίγον τὸν κόλλοπ' ἀνεῖμεν.
ἆρ' οὐ μεγάλη τοῦτ' ἔσ' ἀρχὴ, καὶ τοῦ πλούτου καταχήνη;

Βδελυκλέων.

δεύτερον αὖ σου τουτὶ γράφομαι, τὴν τοῦ πλούτου καταχήνην·
καὶ τἀγαθά μοι μέμνησ', ἅ 'χεις, φάσκων τὴν Ἑλλάδος ἀρχήν.

Φιλοκλέων.

παίδων τοίνυν δοκιμαζομένων αἰδοῖα πάρεστι θεᾶσθαι.
κἂν Οἴαγρος εἰσέλθῃ φεύγων, οὐκ ἀποφεύγει, πρὶν ἂν ἡμῖν
ἐκ τῆς Νιόβης εἴπῃ ῥῆσιν, τὴν καλλίστην ἀπολέξας.
κἂν αὐλητής γε δίκην νικᾷ, ταύτης ἡμῖν ἐπίχειρα
ἐν φορβειᾷ τοῖσι δικασταῖς ἔξοδον ηὔλησ' ἀπιοῦσι.
κἂν ἀποθνήσκων ὁ πατὴρ τῳ δῷ καταλείπων παῖδ' ἐπίκληρον,
κλάειν ἡμεῖς μακρὰ τὴν κεφαλὴν εἰπόντες τῇ διαθήκῃ,
καὶ τῇ κόγχῃ τῇ πάνυ σεμνῶς τοῖς σημείοισιν ἐπούσῃ.
ἔδομεν ταύτην, ὅστις ἂν ἡμᾶς ἀντιβολήσας ἀναπείσῃ.
καὶ ταῦτ' ἀνυπεύθυνοι δρῶμεν· τῶν δ' ἄλλων οὐδεμί' ἀρχή.

573. εἰ δ' αὖ τοῖς χοιριδίοις. Sic bene Berglerus e Florentis sententia. Perperam in aliis editt. εἰ δ' αὐτοῖς. Inepte in A. emendatum inter lineas αὐταῖς.

576. Sic legitur hic versus in primariis editt.

δεύτερον αὖ ταυτὶ γράψομαι, τὴν τοῦ πλούτου καταχήνην.

Et sic etiam Kusterus, nisi quod τουτὶ dedit. Ant. Fracinus vero edidit:

δεύτερον ἂν σου τουτὶ γράψομαι, τὴν τοῦ πλούτου καταχήνην.

Hæc est lectio cod. B. nisi quod articulum τοῦ omittit. In A. δεύτερον αὖ ταδὶ γράψομαι, τὴν τοῦ—et superne varia lectio seu emendatio scripta δεύτερον αὖ σου τουτὶ—Inde pronum fuit numeros restituere:

δεύτερον αὖ σου τουτὶ γράφομαι, τὴν τοῦ πλούτου καταχήνην.

A poëtæ manu est γράφομαι: sed quia librarii animo obversabatur versus 538. ἁπλῶς μνημόσυνα γράψομαι 'γὼ, hic etiam futurum loco præsentis posuit. Sic in Lys. v. 676. διαγράψω ante nos legebatur, ubi ad metri legem reposuimus διαγράφω. Duabus conjecturis hunc locum tentavit Dawesius, quarum neutra scopum ferit: δεύτερον αὖ τοῦτο γράφομαι 'γώ. Vel δεύτερον αὖ τουτὶ γράφομαι 'γώ. Observes etiam ut ἂν et αὖ a librariis commutentur: cujus rei exemplum enotatum fuit ad Av. 789. 832.

577. φάσκων τὴν Ἑλλάδος ἀρχήν. Sic uterque cod. et primariæ editt. Ant. Fracinus ex emendatione minime necessaria edidit: φάσκων τῆς Ε. ἄρχειν. Tertiam lectionem invexit Cratander, φάσκων τῆς Ε. ἀρχήν.

578. παίδων δοκιμαζομένων. Vide Petitum ad Leges Att. p. 227. Epheborum explorationem ab inscriptione apud Curiales non satis distinxit Florens, cujus tamen nota digna est quæ legatur, ob facetum nec prorsus ineptum cordati viri consilium.

582. τοῖσι δικασταῖς. Sic vett. editt. recte. In Kusteriana τοῖσιν, quam mendam retinuit novissima.

583. καταλείπων. Sic legendum esse metri lex arguit, et sic scriptum est in A. Vulgo καταλιπών.

Βδελυκλέων.

τουτὶ γάρτοι σεμνὸν τούτων, ὧν εἴρηκας, μακαρίζω·
τῆς δ' ἐπικλήρου τὴν διαθήκην ἀδικεῖς ἀνακογχυλιάζων.

Φιλοκλέων.

ἔτι δ' ἡ Βουλή, χὠ δῆμος, ὅταν κρῖναι μέγα πρᾶγμ' ἀπορήσῃ,
ἐψήφισται τοὺς ἀδικοῦντας τοῖσι δικασταῖς παραδοῦναι·
εἶτ' Εὔαθλος, χὠ μέγας οὗτος κολακώνυμος ἀσπιδαποβλής,
οὐχὶ προδώσειν ὑμᾶς φασὶν, περὶ τοῦ πλήθους δὲ μαχεῖσθαι.
κἀν τῷ δήμῳ γνώμην οὐδεὶς πώποτ' ἐνίκησεν, ἐὰν μὴ
εἴπῃ τὰ δικαστήρι' ἀφεῖναι πρώτιστα μίαν δικάσαντας·
αὐτὸς δ' ὁ Κλέων ὁ κεκραξιδάμας μόνον ἡμᾶς οὐ περιτρώγει·
ἀλλὰ φυλάττει διὰ χειρὸς ἔχων, καὶ τὰς μυίας ἀπαμύνει.
σὺ δὲ τὸν πατέρ' οὐδ' ὁτιοῦν τούτων τὸν σαυτοῦ πώποτ' ἔδρασας.
ἀλλὰ Θέωρος, καίτοι 'στὶν ἀνὴρ Εὐφημίου οὐδὲν ἐλάττων,
τὸν σπόγγον ἔχων ἐκ τῆς λεκάνης τἀμβάδι' ἡμῶν περικωνεῖ.
σκέψαι δ' ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν οἵων ἀποκλείεις καὶ κατερύκεις,
ἣν δουλείαν οὖσαν ἔφασκες χὐπηρεσίαν ἀποδείξειν.

Βδελυκλέων.

ἔμπλησο λέγων· πάντως γάρ τοι παύσει ποτὲ, κἀναφανήσει
πρωκτὸς λουτροῦ περιγιγνόμενος, τῆς ἀρχῆς τῆς περισέμνου.

Φιλοκλέων.

ὃ δέ γ' ἥδιστον τούτων ἐστὶν πάντων, οὗ 'γὼ 'πιλελήσμην·
ὅταν οἴκαδ' ἴω τὸν μισθὸν ἔχων, κᾆπειθ' ἥκονθ' ἅμα πάντες

589. Suidas: ἀνακογχυλιάσαι, ἀναγαργαρίσασθαι. Pollux vi. 25. ὃ μέντοι ἀναγαργαρίσασθαι νῦν λέγουσιν, ἀνακογχυλιάσασθαι ἔλεγον, τὸ ἀνακλύσασθαι τὴν φάρυγγα. Πλάτων δὲ ὁ Κωμικός·

ἀνακογχυλιαστὸν ἰχθυοπόν τι σκευάσω.

Hic autem facete Comicus ad alium sensum detorquet hoc verbum, nempe ad id quod supra dixerat pater, τῇ κόγχῃ, respiciens, ἀνακογχυλιάζειν adhibet pro ἀνασπᾷν τὴν κόγχην. Sigilla autem, ut conservarentur, conchyliis muniebant.

592. κολακώνυμος ἀσπιδαποβλής. His Cleonymum innuit.

593. φασίν. Perperam vulgo φασί.

595. δικάσαντας, tanquam si præcessisset δικαστάς.

596. μόνον ἡμᾶς. Sic legendum. In binis codd. μόνους ἡμᾶς eadem sententia, sed metro repugnante. Pessimo sensu, si modo aliquis est, vulgo μόνος.

600. τὸν σπόγγον. Magis Atticum esset τὸν σφόγγον.—περικωνεῖν, oblinere. Etymol. M. κωνῆσαι, κυρίως τὸ κέραμον πισσῶσαι. Notam integram vide in Tagenistis xxvi. Hinc adstruitur forma κωνέω.

606. κᾆπειθ' ἥκονθ' ἅμα πάντες ἀσπάζωνται. Sic perbene A. ἀσπάζωνται in subjunctivo prorsus requirit constructionis lex, quandoquidem pendet ab ὅταν. Male vulgo ἀσπάζονται. B. vett. omnium editt. lectionem habet, κᾆπειθ' εἰσιόνθ'. Quod Kusterus dedit κᾆτ' εἰσήκονθ' ab emendatore est et Florenti debetur. Quid autem hic sibi voluerit, miror. *Legendum affirmo* ἥκοντά με πάντες, *sive* κᾆτ' εἰσήκοντα, *sive* κᾆπειθ' ἥκοντα, *sive* κᾆπειτ' εἰσήκοντα, *delendo* αἵ-

ἀσπάζωνται διὰ τἀργύριον· καὶ πρῶτα μὲν ἡ θυγάτηρ με
ἀπονίζῃ, καὶ τὼ πόδ' ἀλείφῃ, καὶ προσκύψασα φιλήσῃ,
καὶ παππάζουσ' ἅμα τῇ γλώττῃ τὸ τριώβολον ἐκκαλαμᾶται·
καὶ τὸ γύναιόν μ' ὑποθωπεῦσαν φυστὴν μᾶζαν προσενέγκῃ,
κἄπειτα καθεζομένη παρ' ἐμοὶ προσαναγκάζῃ· Φάγε τουτί.
Ἔντραγε τουτί—τούτοισιν ἐγὼ γάνυμαι, καὶ μή με δεήσει,
εἰς σὲ βλέψαι, καὶ τὸν ταμίαν, ὁπότ' ἄριστον παραθήσει,
καταρασάμενος, καὶ τονθορύσας, ἄλλην μή μοι ταχὺ μάξῃ.
τάδε κέκτημαι, πρόβλημα κακῶν, σκευὴν βελέων ἀλεωρήν.
κἂν οἶνόν μοι μὴ 'γχῇς σὺ πιεῖν, τὸν ὄνον τόνδ' ἐσκεκόμισμαι
οἴνου μεστόν· κᾆτ' ἐγχέομαι κλίνας· οὗτος δὲ κεχηνὼς
βρωμησάμενος τοῦ σοῦ δίνου μέγα καὶ στράτιον κατέπαρδεν.
ἆρ' οὐ μεγάλην ἀρχὴν ἄρχω,
καὶ τῆς τοῦ Διὸς οὐδὲν ἐλάττω,
ὅστις ἀκούω ταῦθ', ἅπερ ὁ Ζεύς;
ἢν γοῦν ἡμεῖς θορυβήσωμεν,
πᾶς τις φησὶν τῶν παριόντων·
Οἷον βροντᾷ τὸ δικαστήριον,
ὦ Ζεῦ βασιλεῦ. --- κἂν ἀστράψω,
ποππύζουσιν, κἀγκεχόδασί με
οἱ πλουτοῦντες καὶ πάνυ σεμνοί.
καὶ σὺ δέδοικάς με μάλιστ' αὐτός·
νὴ τὴν Δήμητρα, δέδοικας· ἐγὼ δ'

ticulum *τὸν ante μισθόν*. Si paulo acutius vidisset, non dubitasset quin κἄπειθ' ἥκοντα sincerum esset. εἰσήκοντα ex librarii libidine est. Sic solet istud genus hominum composita verba in simplicia mutare, et simplicia in composita, ut alibi nobis observatum fuit. Bonæ lectionis indicium servat asperata litera in quam vox κἄπειθ' desinit, quæque ibi non esset, nisi ἥκονθ' subjectum fuisset. Sed quisnam versus exstiturus esset, si tertia admitteretur Florentis conjectura?

. ὅταν οἴκαδ' ἴω μισθὸν ἔχων, κἄπειτ' εἰσήκοντά με πάντες.

Ignorabat ergo commatum legem in tetrametris anapæsticis? nam in illo versu cæsura est post quartum pedem. Tum articulum τὸν hic requirit linguæ indoles, siquidem de mercede determinata, nempe τῷ τριωβόλῳ, sermo est. Denique minime omnium necesse est pronomen με inserere, quod subauditum ex ipsa sententia, quæ perspicua est, facile suppletur.

612. τούτοισιν ἐγὼ γάνυμαι. Perperam vulgo, versu ruente, τοῖσιν ἐγώ. Mendose in codd. γάννυμαι. Futiles sunt Florentis ad hunc versum prolatæ conjecturæ. καὶ μή με δεήσει. Male vulgo δεήσῃ.

616. μὴ 'γχῇς. Ab ἐγχέω. Sic recte A. Mendose vulgo μὴ 'κχῇς.—ὄνος et δῖνος nomina sunt poculorum. In prioris ambiguitate ludit Comicus, poculo tribuens, quæ sunt *asini*, ut βρωμᾶσθαι et καταπαρδεῖν—στράτιον. Hesych. πολεμικὸν, ἢ φοβερόν. Photius: τὸ μέγα καὶ σοβαρόν.

626. ποππύζουσιν. Male vulgo omissum ν paragogicum.

ἀπολοίμην, εἴ σε δέδοικα.

Χορός.

οὐπώποθ' οὕτω καθαρῶς
οὐδενὸς ἠκούσαμεν, οὐ-
δὲ ξυνετῶς λέγοντος.

Φιλοκλέων.

οὐκ, ἀλλ' ἐρήμας ᾤεθ' οὗτος ῥᾳδίως τρυγήσειν.
καλῶς γὰρ ᾔδειν, ὡς ἐγὼ ταύτῃ κράτιστός εἰμι.

Χορός.

ὡς δὲ πάντ' ἐπελήλυθε,
κοὐδὲν παρῆλθεν, ὥστ' ἔγωγ'
ηὐξανόμην ἀκούων·
κἀν Μακάρων δικάζειν
αὐτὸς ἔδοξα νήσοις,
ἡδόμενος λέγοντι.

Φιλοκλέων.

ὥσθ' οὗτος ἤδη σκορδινᾶται, κἄστιν οὐκ ἐν αὑτοῦ.
ἦ μὴν ἐγώ σε τήμερον σκύτη βλέπειν ποιήσω.

Χορός.

δεῖ δέ σε παντοίας πλέκειν
εἰς ἀπόφευξιν παλάμας.
τὴν γὰρ ἐμὴν ὀργὴν πεπά-
ναι χαλεπὸν μὴ πρὸς ἐμοῦ λέγοντι.
πρὸς ταῦτα μύλην ἀγαθὴν ὥρα ζητεῖν σοι, καὶ νεόκοπτον,
ἢν μή τι λέγῃς, ἥ τις δυνατὴ τὸν ἐμὸν θυμὸν κατερεῖξαι.

Βδελυκλέων.

χαλεπὸν μὲν, καὶ δεινῆς γνώμης, καὶ μείζονος, ἢ 'πὶ τρυγῳδοῖς,
ἰάσασθαι νόσον ἀρχαίαν ἐν τῇ πόλει ἐντετοκυῖαν.

634. ᾤεθ' οὗτος. Sic bene Dawesius Misc. crit. p. 233. V. seq. ᾔδειν est tertia persona singularis, ut supra 558.

642. κἄστιν οὐκ ἐν αὑτοῦ. Sic etiam bini codices. Florenti auscultaudum non est ista mutanti.

643. σκύτη βλέπειν inter proverbiales locutiones refertur. Zenobius e Comici Scholiaste: μέμνηται αὐτῆς Εὔπολις ἐν Χρυσογένει. φησὶ γάρ·

ἀτεχνῶς μὲν οὖν τὸ λεγόμενον σκύτη
βλέπει.

εἴρηται δὲ ἐπὶ τοῖς ὑποψιαστικῶς διακειμένοις πρὸς τὰ μέλλοντα κακά.

647. μὴ πρὸς ἐμοῦ λέγοντι, *non e re mea dicenti*. Vide Kœnium ad Corinthum p. 44.

650. τρυγῳδοῖς. Perperam in binis codd. τραγῳδοῖς. Vide ad Nub. 296.

ἀλλ', ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη ---

Φιλοκλέων.

παῦσαι, καὶ μὴ πατέριζε.
εἰ μὴ γὰρ, ὅπως δουλεύω 'γὼ, τουτὶ ταχέως με διδάξεις,
οὐκ ἔστιν ὅπως οὐχὶ τεθνήξει, κἂν χρῇ σπλάγχνων μ' ἀπέχεσθαι.

Βδελυκλέων.

ἀκρόασαι νῦν, ὦ παππίδιον, χαλάσας ὀλίγον τὸ μέτωπον·
καὶ πρῶτον μὲν λόγισαι φαύλως, μὴ ψήφοις, ἀλλ' ἀπὸ χειρὸς,
τὸν φόρον ἡμῖν ἀπὸ τῶν πόλεων ξυλλήβδην τὸν προσιόντα·
κἄξω τούτου τὰ τέλη χωρὶς, καὶ τὰς πολλὰς ἑκατοστὰς,
πρυτανεῖα, μέταλλ', ἀγορὰς, λιμένας, μισθοὺς, καὶ δημιόπρατα,
τούτων πλήρωμα, τάλαντ' ἐγγὺς δισχίλια γίγνεται ἡμῖν.
ἀπὸ τούτων νυν μισθὸν κατάθες τοῖσι δικασταῖς ἐνιαυτοῦ,
ἓξ χιλιάσιν, κοὔπω πλείους ἐν τῇ χώρᾳ κατένασθε,
γίγνεται ὑμῖν ἑκατὸν δήπου καὶ πεντήκοντα τάλαντα.

Φιλοκλέων.

οὐδ' ἡ δεκάτη τῶν προσιόντων ἡμῖν ἄρ' ἐγίγνεθ' ὁ μισθός.

Βδελυκλέων.

μὰ Δί' οὐ μέντοι· καὶ ποῖ τρέπεται δὴ 'πειτα τὰ χρήματα τἄλλα;

Φιλοκλέων.

εἰς τούτους τοὺς --- Οὐχὶ προδώσω τὸν Ἀθηναίων κολοσυρτὸν,
ἀλλὰ μαχοῦμαι περὶ τοῦ πλήθους αἰεί.

652. ἡμέτερε. Ultima producitur inter literas κρ anapæstorum licentia.

653. διδάξεις. Solœce vulgo διδάξῃς. Vide supra ad v. 190.

654. τεθνήξει. Sic A. Vulgo τεθνήσει. Hoc tanquam Atticum enotavit Suidas, sed prava libri sui scriptura deceptus, ut videtur. In Nub. 1436. σὺ δ' ἐγχανὼν τεθνήξει, codd. non variantibus. In Acharn. 590. posthabita Suidæ auctoritate, reposui etiam τεθνήξει ad meliorum codd. fidem. τεθνήσομαι nullibi occurrit, et est plane barbarum.— κἂν χρῇ. Male vulgo χρὴ in indicativo. Vide ad Lys. 133.—σπλάγχνων ἀπέχεσθαι. Schol. ὅτι οἱ ἀνδροφόνοι οὐ μεταλαμβάνουσι θυσιῶν. Vide Petitum ad Leg. Att. p. 612. §. vi.

661. τοῖσι δικασταῖς ἐνιαυτοῦ. Perperam vulgo τοῦ ἐνιαυτοῦ. In B. non melius τοῦ 'νιαυτοῦ. In A. vulgatum est: sed voci νυν subposita quatuor puncta indicant eam delendam esse, ita ut librarii judicio hic versus sic legendus esset:

ἀπὸ τούτων μισθὸν κατάθες τοῖσι δικα-
σταῖς τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Hujusmodi correctoribus suæ ineptiæ relinquendæ sunt.

662. κατένασθε. Syncope, pro κατενάσθητε.

665. δὴ 'πειτα. Perperam vulgo δ' ἤπειτα, quod plane nihil est. Piget me vitiosam illam scripturam in Apollonio passim reliquisse, tametsi monuerat Clarkius ad Ιλ. ό. 163. ἤπειτα vox græca non est. In δὴ ἔπειτα non η eliditur, sed ε sequentis vocis.

Βδελυκλέων.

σὺ γάρ, ὦ πάτερ, αὐτοὺς
ἄρχειν αἱρεῖ σαυτοῦ, τούτοις τοῖς ῥηματίοις περιπεφθείς.
κᾆθ' οὗτοι μὲν δωροδοκοῦσιν κατὰ πεντήκοντα τάλαντα
ἀπὸ τῶν πόλεων, ἐπαπειλοῦντες τοιαυτί, κἀναφοβοῦντες·
Δώσετε τὸν φόρον, ἢ βροντήσας τὴν πόλιν ὑμῶν ἀνατρέψω.—
σὺ δὲ τῆς ἀρχῆς ἀγαπᾷς τῆς σῆς τοὺς ἀργελόφους περιτρώγων.
οἱ δὲ ξύμμαχοι, ὡς ᾔσθοντό γε τὸν μὲν σύρφακα τὸν ἄλλον
ἐκ κηθαρίου λαγαρυζόμενον, καὶ τραγαλίζοντα τὸ μηδέν,
σὲ μὲν ἡγοῦνται Κόννου ψῆφον· τούτοισι δὲ δωροδοκοῦσιν
ὕρχας, οἶνον, δάπιδας, τυρόν, μέλι, σήσαμα, προσκεφάλαια,
φιάλας, χλανίδας, στεφάνους, ὅρμους, ἐκπώματα, πλουθυγίειαν.
σοὶ δέ γ' ὧν ἄρχεις, πολλὰ μὲν ἐν γῇ, πολλὰ δ' ἐφ' ὑγρᾷ πιτυλεύσας,
οὐδεὶς οὐδὲ σκορόδου κεφαλὴν τοῖς ἑψητοῖσι δίδωσι.

Φιλοκλέων.

μὰ Δί', ἀλλὰ παρ' Εὐχαρίδου καὐτὸς τρεῖς ἄγλιθας μετέπεμψα.
ἀλλ' αὐτήν μοι τὴν δουλείαν οὐκ ἀποφαίνων ἀποκναίεις.

Βδελυκλέων.

οὐ γὰρ μεγάλη δουλεί' ἐστίν, τούτους μὲν ἅπαντας ἐν ἀρχαῖς
αὐτούς τ' εἶναι, καὶ τοὺς κόλακας τοὺς τούτων, μισθοφοροῦντας;
σοὶ δ' ἤν τις γε διδῷ τρεῖς ὀβολούς, ἀγαπᾷς· οὓς αὐτὸς ἐλαύνων,

672. τοὺς ἀργιλόφους. Schol. τὰ περιττὰ καὶ ἄχρηστα. ἀργίλοφοι γὰρ τῆς μηλωτῆς οἱ πόδες, οὓς ποδεῶνας καλοῦσι· καὶ οὗτοι ἄχρηστοι.

674. λαγαρυζόμενον. Sic bene A. ut etiam apud Suidam scriptum est. Vulgo λαγαριζόμενον. Vide Hesychium in λαγαριζόμενοι.

675. Κόννου ψῆφον. Proverbium erat in hominem nihili nulliusque momenti, Κόννου θρῖον, ortum a malo citharœdo, cui nomen Connus. ψῆφον, quia de judice loquitur, facete posuit pro θρῖον. Vide not. ad Eq. 534.

676. ὕρχας, οἶνον. Aliter hic legebat Pollux, qui ad hunc locum respexit vi. 14. Εἰ δὲ καὶ Ἀριστοφάνης ὠνόμασεν ὕρχας οἴνου, δηλοῖ μὲν ἡ λέξις τὸ προσεοικὸς τῷ βίκῳ κεράμιον. Sed proba non est illa lectio. Diversæ res hic significantur. Suidas e Scholiaste: ὕρχας, κεράμια ἀγγεῖα ὑποδεκτικὰ ταρίχων, δύο ὠτία ἔχοντα.

678. σὺ δέ γ' ὧν ἄρχεις. Sic libri omnes, optime. σὺ δὲ nominativus est solutus, *tu vero*, id est, *quod vero ad te adtinet*. Ordo est: σὺ δέ γε πολλὰ μὲν ἐν γῇ, πολλὰ δ' ἐφ' ὑγρᾷ πιτυλεύσας, οὐδεὶς ἐκείνων, ὧν ἄρχεις, οὐδέ σοι δίδωσι σκορόδου κεφαλήν. Nemo non perspicit pronomen σοι eleganter suppressum esse, et suppleri debere. Jam vide quam lepide hunc locum corruperit Berglerus. Edidit σοὶ δέ γ', ὧν ἄρχεις, et sic commentatus est: Σὺ δέ γ'. *Lego potius Σοὶ δέ γ' propter δίδωσι. Vs. autem 684. pro Σοὶ δ' legi etiam possit Σὺ δ'.* Ex unica hac nota liquet hominem illum ab Aristophane manus abstinere debuisse. Qui enim anapæstorum legem ignorat, nec digitis versum dimetiri didicit, quantumvis alias eruditus sit, is impudens est, si poëtam edere audet.

684. σοὶ δ' ἤν τις γε διδῷ τρεῖς ὀβολούς. Sic A. optime. In B. corruptis numeris: σοὶ δ' ἤν τις διδῷ τοὺς τρεῖς ὀβολούς. In primariis editt. σοὶ δ' ἤν τις γε διδῷ τοὺς τρεῖς ὀβολούς. Recentiorum lectionem

καὶ πεζομαχῶν, καὶ πολιορκῶν ἐκτήσω, πολλὰ πονήσας.
καὶ πρὸς τούτοις ἐπιτατόμενος φοιτᾷς, ὃ μάλιστά μ' ἀπάγχει,
ὅταν εἰσελθὸν μειράκιόν σοι κατάπυγον, Χαιρέου υἱὸς,
ὡδὶ διαβὰς, διακινηθεὶς τῷ σώματι, καὶ τρυφερανθεὶς,
ἥκειν εἴπῃ πρῴ, κἀν ὥρᾳ, δικάσονθ'· ὡς ὅστις ἂν ὑμῶν
ὕστερος ἔλθῃ τοῦ σημείου, τὸ τριώβολον οὐ κομιεῖται.
αὐτὸς δὲ φέρει τὸ συνηγορικὸν, δραχμὴν, κἂν ὕστερος ἔλθῃ·
καὶ κοινωνῶν τῶν ἀρχόντων ἑτέρῳ τινὶ τῶν μεθ' ἑαυτοῦ,
ἤν τις τι διδῷ τῶν φευγόντων, ξυνθέντε τὸ πρᾶγμα δύ' ὄντε,
ἐσπουδάκατον· κᾆθ', ὡς πρίων, ὁ μὲν ἕλκει, ὁ δ' ἀντανέδωκε·
σὺ δὲ χασκάζεις τὸν Κωλακρέτην· τὸ δὲ πραττόμενόν σε λέληθε.

Φιλοκλέων.

ταυτί με ποιοῦσ'; οἴμοι, τί λέγεις; ὥς μου τὸν θῖνα ταράττεις,
καὶ τὸν νοῦν μου προσάγεις μᾶλλον· κοὐκ οἶδ' ὅ τι χρῆμά με ποιεῖς.

Βδελυκλέων.

σκέψαι τοίνυν, ὡς, ἐξόν σοι πλουτεῖν, καὶ τοῖσιν ἅπασιν,
ὑπὸ τῶν αἰεὶ δημιζόντων οὐκ οἶδ' ὅποι ἐγκεκύκλησαι·
ὅστις πόλεων ἄρχων πλείστων, ἀπὸ τοῦ Πόντου μέχρι Σαρδοῦς,
οὐκ ἀπολαύεις, πλὴν τοῦθ', ὃ φέρεις, ἀκαρές· καὶ τοῦτ' ἐρίῳ σοι
ἐνστάζουσιν κατὰ μικρὸν ἀεὶ, τοῦ ζῆν ἕνεχ', ὥσπερ ἄλευρον.
βούλονται γάρ σε πένητ' εἶναι· καὶ τοῦθ', ὧν οὕνεχ', ἐρῶ σοι·
ἵνα γιγνώσκῃς τὸν τιθασευτήν· κᾆθ' ὅταν οὗτός γ' ἐπισίζῃ,
ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν τιν' ἐπιρρύξας, ἀγρίως αὐτοῖς ἐπιπηδᾷς.

invexit Ant. Fracinus, σοὶ δ' ἤν τις δῷ τοὺς τρεῖς ὀβολούς. Articulus bene hic omittitur, ad contemtus ἐνέργειαν.

689. πρῴ. Male vulgo πρωΐ.

694. ὡς πρίων. Sic bini codd. Nec aliter legi potest, salva metri lege.

698. τοίνυν, ὡς. Vulgo insertam particulam neuter agnoscit codex.

701. ἀκαρές. Vulgo ἀκαρῆ. Sincerum illud quod dedi suppeditat Suidas in voce.

703. Vulgo sic legitur hic versus:

βούλονται γάρ σε πένητ' εἶναι, καὶ τούτων ἕνεκ' ἔρρωσο.

Postrema verba licet ne Sibylla quidem quid sibi velint divinare potuisset, eorumque sensum haud se capere professus fuisset Florens, Berglero tamen illa moram non injecerunt. Si locum vertit: *Id enim volunt, ut tu sis pauper: quapropter valeas, ut cognoscas blandum illum nutricium.* Præter absurditatem quæ est in verbis, unde nihil sani elici potest, metri etiam vitium satis indicat grassatum hic fuisse librariorum stuporem, et poëtæ manum indagandam esse. Corruptos numeros esse vidit etiam Florens: sed nihil præterea. Satius tamen hoc erat, quam pessimum versum in exemplum trahere metricarum legum, quæ nunquam exstitere, quod fecit ille, cujus memini ad v. 349. In A. scriptum καὶ τούτων εἵνεκ' ἐρῶ σοι. In B. καὶ τούτων εἵνεκ' ἔρρωσο. Vides depravationis progressum. Prior scriptura ad verum propius accedit, quod certa, ni fallor, conjectura adsecutus sum:

βούλονται γάρ σε πένητ' εἶναι· καὶ τοῦθ', ὧν οὕνεχ', ἐρῶ σοι.

Idque qua gratia velint dicam tibi.

705. ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν τιν'—Sic bene A. In B. ut in vett. editt. ἐπὶ τὸν ἐχθρόν τιν', manifesta menda, quam dudum correxerat Henr. Stephanus Thes. T. ii.

εἰ γὰρ ἐβούλοντο βίον πορίσαι τῷ δήμῳ, ῥᾴδιον ἦν ἄν.
εἰσίν γε πόλεις χίλιαι, αἳ νῦν τὸν φόρον ἡμῖν ἀπάγουσι.
τούτων εἴκοσιν ἄνδρας βόσκειν εἴ τις προσέταττεν ἑκάστῃ,

col. xi. ubi de verbo ἐπισίζειν agit, quod significat κυνηγετικῶς παρορμᾷν. Eodem sensu verbo simplici σίζειν usus est Theocritus Idyll. vi. 29. juxta præclaram Ruhnkenii emendationem: σίξα δ' ὑλακτεῖν νιν καὶ τὰν κύνα. Adfinis est significationis sequens participium ἐπιρ-ῥύξας. Hesychius: ἐπιῤῥύζειν κύνας, ἐπαφεῖναι, καὶ παρορμᾷν.

708. εἴ τις προσέταττεν ἑκάστῃ,
δύο μυριάδες τῶν δημοτικῶν ἔζων ἂν πᾶσι λαγῴοις.

Sic optime locum hunc constituit Dawesius. Male vulgo legitur προσέταξεν, contra temporum rationem, quum præcesserit εἰ ἐβούλοντο—ῥᾴδιον ἦν ἄν. Male etiam in altero versu legitur ἔζων ἐν πᾶσι. Non quod ἔζων ἐν λαγῴοις *loquendi sit ratio a nemine usurpata.* Nam sic alibi loquitur ipse Comicus. Agricola boves suos ab hostibus abactos flens, Acharn. 1025. ait:

καὶ ταῦτα μέντοι, νὴ Δί', ὥπερ μ' ἐτρεφέτην
ἐν πᾶσι βολίτοις.

Sed ideo mendosa est vulgata lectio, quod, quum sententia flagitet *viverent in omnibus delitiis*, verba dant *vivebant in omnibus delitiis.* Nam ἔζων nude nihil aliud significare potest, quam *vivebant;* nullo autem pacto *viverent.* Hoc acute vidit Dawesius, cui præceps judicium, erroremque inde ortum circa loquendi formulam ἔζων ἐν λαγῴοις, nemo æquus est rerum æstimator, qui non lubens condonet, eo etiam magis, quia nullum omnino ad constitutionem hujus loci momentum adfert. Nam etiamsi alibi in similibus formulis recte adhibeatur præpositio ἐν, hic tamen certo certius est eam particulæ ἂν, quam prorsus requirit sermonis indoles, loco cedere debere. Sagacissimi Britanni emendationem plane confirmat codex A. e quo jam tot eximias lectiones protuli. In eo perspicue scriptum ἔ ζ ω ν ἂ ν π ᾶ σ ι λ α γ ῴ ο ι ς. Sed quid ego imprudens dico, curve tantis laudibus commenta veho, quæ optimus græci sermonis arbiter e cathedra sua exsibilavit, CLARISSIMUS PROFESSOR REGIUS? Vide quo ille supercilio in nota, cujus memini ad Conc. 255. et 772. Dawesii conjecturas in Morboniam amandet. *Itaque recte se habet locus Aristophanis in Vespis v. 704. (706.) et seq. ubi nimium quam multos errores* CUMULAVERIT *vir eruditus, idem Cl. Dawes Miscell. crit. p. 274. Nam primo quidem sensum orationis necessarium nullo modo perspexit. Non enim si quis nunc imperet, jam nunc vivant, sed si quis olim imperavisset, deinde vixissent.* Opus non erit, mi homo, ut testes advoces (vide not. ad Aj. 887.) qui fidem faciant te latina ista Adriano Turnebo, vel Dionysio Lambino non surripuisse, qui fuere etiam olim Professores Regii, sed qui non isto modo latine scribebant. Dilucide et ornate rationes emendationum suarum expediverat ingeniosus Britannus: tu, qui cumulum illius errorum tuæ eruditionis flatu disjicere et dissipare meditabaris, saltem curare debebas, ut ne puteret flatus ille. Quid tibi vis tandem? ἐβούλοντο, ἦν, ἔζων, tempus præteritum hic notare, non per imperfectum, sed per plusquamperfectum reddi debere: proinde locum hunc sic vertis: *Singulis earum si quis imperasset vicenos cives alere, bis decem millia Plebeiorum in omni alimentorum copia vixissent, et in omni genere coronarum, &c.* Atqui ista cum præcedentibus non cohærent. Versionem meam cum tua conferant eruditi et judicent. Gallicis exemplis uti soles: en tibi gallicum exemplum proponam. *Si la bonté paternelle du Roi supprimoit les Aides et la Gabelle, le peuple vivroit dans l'abondance.* Dicesne solœcam istam phrasin esse, sic cavillans? *Non; le peuple ne vivroit pas, si le Roi supprimoit: mais si le Roi avoit supprimé, alors le peuple vivroit.* Nonne ludibrium deberes iis qui te sic disputantem audirent, vel, ut tecum loquar, *audivissent?* Et hic quidem subsistere possem: satis enim te confutatum arbitror. Sed, ne tironibus fraudi sint tuæ ineptiæ, aliquid dicendum est de exemplis quæ profers e solutæ orationis scriptoribus. Quum mihi ad manum non sint editiones, quibus uteris, ea non excutiam. Sed quocunque tandem modo ea intellexeris, nihil tamen illa poëtas tractantem juvant. Quid enim ex illis colligas? Particulam ἂν abesse. Quis hoc infitiatur? Sed rectene, an secus absit, judicione scriptoris, an librarii

δύο μυριάδες τῶν δημοτικῶν ἔζων ἂν πᾶσι λαγῴοις,
καὶ στεφάνοισιν παντοδαποῖσιν, καὶ πύῳ, καὶ πυριάτῃ,
ἄξια τῆς γῆς ἀπολαύοντες, καὶ τοῦ 'ν Μαραθῶνι τροπαίου.
νῦν δ', ὥσπερ ἐλαιολόγοι, χωρεῖθ' ἅμα τῷ τὸν μισθὸν ἔχοντι.

socordia, hoc quæritur. Vides imperitos illos librorum exscriptores millies in poëtis contra metri rationem particulam illam omisisse: quidni idem contigisse credas in solutæ orationis scriptoribus? Similia exempla multa tibi indicare possem: uno defungar. Æschines c. Tim. p. 174. editionis Reiskii: ταῦθ' ὁ γέρων, ὁ ἐκ παιδὸς σεσωφρονηκὼς, παρῄνεσε τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις. ταχὺ γὰρ AN Τίμαρχον, ἢ τὸν κίναιδον Δημοσθένην εἴασε πολιτεύεσθαι. Ad quem locum Taylorus hæc notat: *Istud ἂν restituit cum Wolfio H. Stephanus. A codd. vero abest.* Tu procul dubio, si Æschinem edas, illud delebis, sicque committes, ut, quod ille voluerit, nemo possit intelligere. Sic enim soles, et ut quæque sunt absurdiora, ita tibi placent illa magis, maxime si ex iis occasionem arripere possis doctis aliquibus viris obloquendi, quibus ne dignus quidem es tu, qui matulam porrigas. Sic quod in Conc. v. 954. ineptissime legebatur:

παρελθὲ, καὶ ξύνευνός μοι
τὴν εὐφροσύνην ὅπως ἔσῃ.

quia Dawesius in præclara ad eum locum nota ostenderat τὴν εὐφρόνην legendum esse, quod ita manifestum est, ut id etiam Berglerus viderit; tu in nota ad Ajac. 1184. loco alienissimo multus es, ut illud tuearis, lectionisque ineptiam tuæ explicationis ineptiis cumules. Os tibi, ut opinor, comprimet codex Regius, in quo εὐφρόνην scriptum esse breviter monui. Et quum sic eruditissimis viris obloqueris, eorum existimationi satis te tribuere putas, si singulorum nominibus præfigas *Cla. Cli. Clo.* cujus prædicati tam liberalis es, ut Moschopulum etiam in nota ad Aj. 504. appelles CL. MOSCHOPULE. Scilicet in Nunnesii nota ad Herodiani fragm. post Phrynichum editum p. 207. legeras: *Moschop. in Sched. futurum μαχοῦμαι usitatius ait esse, quam μαχέσομαι.* Nec auctorem, nec opus noveras: sed fucum lectoribus tuis facere voluisti, virque videri πολυμαθὴς et πολυΐστωρ, in eaque, quam dixi, nota ais: *Et sic esse. testatur Cl. Moschopule ad Herod. locum supra citatum.* DOMINUM MOSCHOPULE Germanum aliquem eruditum esse credidisti, aut Batavum, viventem adhuc forte, aut qui non ita pridem e vivis excessisset. Discas velim, ô bone, MANUELEM MOSCHOPULUM hominem fuisse Byzantinum, qui post captam urbem sæculo xv. in Italiam profugit. Hujus exstat opus περὶ Σχεδῶν, Nunnesio indicatum hoc literarum compendio in *Sched.* quod pulcherrimis typis excusit Rob. Stephanus Lutetiæ 1545. in 4. ubi pag. 134. hæc verba leguntur: οἱ γὰρ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων τῷ μαχοῦμαι χρῶνται. τὸ μαχέσομαι δὲ, οἱ τοῦ πλήθους.

710. καὶ πυριάτῃ. Sic distincte scriptum est in A. ut legebant H. Stephanus et Casaubonus, ille Thesauri tom. iii. col. 608. B. hic ad Athenæum p. 910. l. 58. Pollux vi. 54. πύον, πυριάτη. Ad quem locum vide interpretes. πυαρίτη, a πύαρ deductum, si græcum sit, hic tamen stare non possit, quia primam, ut πῦον vel πυὸς, unde originem ducit, producere omnino debet. Formam hanc agnoscit Eustathius ad Odyss. p. 1626. l. 3. Σημείωσαι δὲ, ὅτι ὁ λεγόμενος παρὰ τοῖς παλαιοῖς πυὸς ὀξυτονικῶς καὶ τῇ προσῳδίᾳ, φασὶν, ὡς τυρὸς, ἀνάπαλιν ἔχει πρὸς τὸν ὀρόν. ἔστι δέ φασι τινὲς τὸ πρωτόῤῥυτον γάλα καὶ νοσημάτων κατὰ Αἴλιον Διονύσιον, ὃ τινὲς πύαρ φασίν. ἡ χρῆσις παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Εἰρήνῃ (1150.) ὅθεν φασὶ καὶ πυαρίτης, τὸ πυαρεφθὲν, ὃ γίνεται ἐκ τοῦ πρώτου γάλακτος. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄγαν ἡδίων ἡ λέξις. Sed mendosam esse scripturam apud Eustathium credo et legendum πυριάτης, et mox πυρίεφθον. Vide Hesychii interpretes ad glossam πυριατόν. Latine *colostra*, quæ vox etiam in amatoriis blanditiis adhibetur. Plautus Pœn. i. 2. 154.

Meum mel, meum cor, mea colostra,
meus molliculus caseus.

712. τῷ τὸν μισθὸν ἔχοντι. Id est παρέχοντι. Verbum simplex pro composito. Vide quæ notavi ad Æschyli S. Th. 878. In Pace 547. πέπαρδεν est pro καταπέπαρδεν. Sic γελᾶν apud Sophoclem occurrit pro καταγελᾶν, Philoc. 1125.

καί που πολλῆς

Φιλοκλέων.

οἴμοι· τί ποθ', ὥσπερ νάρκη, μου κατὰ τῆς χειρὸς καταχεῖται,
καὶ τὸ ξίφος οὐ δύναμαι κατέχειν; ἀλλ' ἤδη μαλθακός εἰμι.

Βδελυκλέων.

ἀλλ' ὁπόταν μὲν δείσωσ' αὐτοί, τὴν Εὔβοιαν διδόασιν
ὑμῖν, καὶ σῖτον ὑφίστανται κατὰ πεντήκοντα μεδίμνους
ποριεῖν· ἔδοσαν δ' οὐπώποτέ σοι, πλὴν πρώην, πέντε μεδίμνους
(καὶ ταῦτα μόλις, ξενίας φεύγων, ἔλαβες κατὰ χοίνικα) κριθῶν,
ὧν οὕνεκ' ἐγώ σ' ἀπέκλειον ἀεί,
βόσκειν ἐθέλων, καὶ μὴ τούτους
ἐγχάσκειν σοι στομφάζοντας.
καὶ νῦν ἀτεχνῶς ἐθέλω παρέχειν,
ὅ τι βούλει, σοι,
πλὴν Κωλακρέτου γάλα πίνειν.

Χορός.

ἦπου σοφὸς ἦν, ὅστις ἔφασκεν· Πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς,
οὐκ ἂν δικάσαις. σὺ γὰρ οὖν νῦν μοι νικᾶν πολλῷ δεδόκησαι·
ὥστ' ἤδη τὴν ὀργὴν χαλάσας, τοὺς σκίπωνας καταβάλλω.
ἀλλ', ὦ τῆς ἡλικίας ἡμῖν τῆς αὐτῆς ξυνθιασῶτα,
πιθοῦ, πιθοῦ λόγοισι, μηδ' ἄφρων γένῃ,
μηδ' ἀτενὴς ἄγαν ἀτεράμων τ' ἀνήρ.
εἴθ' ὤφελέν μοι κηδεμὼν ἢ ξυγγενὴς
εἶναί τις, ὅστις δὴ τοιαῦτ' ἐνουθέτει.
νῦν δ' αὖ παρών τις ἐμφανής σοι τῶν θεῶν
ξυλλαμβάνει τοῦ πράγματος,
καὶ δῆλος εὖ ποιῶν· σὺ δ' αὖ παρὼν δέχου.

Βδ. καὶ μὴν θρέψω γ' αὐτόν, παρέχων
ὅσα πρεσβύτῃ ξύμφορα· χόνδρον

πόντου θινὸς ἐφήμενος
γελᾷ μου.

718. Hic versus vulgo in duos divisus est, qui recte in A. coalescunt.

719. ὧν οὕνεκ'. Perperam vulgo εἵνεκ'.

727. σκίπωνας. Sic scriptum in B. In A. erat primo σκίμπωνας, ut in impressis; sed μ litura inductum. Vide quæ notavi ad Euripidis Hecubam 65.

730. ἄγαν, ἀτεράμων. Insertam in impressis particulam neuter agnoscit codex.

731. ὤφελεν. Perperam vulgo ν paragogicum omissum, quod superne inter lineas repositum in A.

733. νῦν δ' αὖ παρών τις ἐμφανής σοι τῶν θεῶν. Sic numeros hujus versus restituimus: senarius est, ut duo præcedentes. Vulgo sine ulla metri forma legitur:

σοὶ δὲ νῦν τις τῶν θεῶν παρὼν ἐμφανής.

In A. τις θεῶν, omisso articulo. In B. νῦν δὲ νῦν τι θεῶν παρών.

735. σὺ δ' αὖ. Sic bene impressi, ad metri normam. In binis codd. σὺ δὲ παρών. Sæpissime δὲ et δ' αὖ a librariis commutantur, quod observavi ad Av. 579.

λείχειν, χλαῖναν μαλακὴν, σισύραν,
πόρνην, ἥ τις τὸ πέος τρίψει,
καὶ τὴν ὀσφύν. ἀλλ' ὅτι σιγᾷ,
κοὐδὲν γρύζει,
τοῦτ' οὐ δύναταί με προσέσθαι.

Χο. νενουθέτηκεν αὐτὸν ἐς τὰ πράγματα.
οἷα γὰρ ἐμαίνετ' ἀρτίως, ἔγνωκε νῦν·
λογίζεταί τ' ἐκεῖνα πάνθ' ἁμαρτίας,
ἃ, σοῦ παρακελεύοντος, οὐκ ἐπείθετο.
νῦν οὖν ἴσως τοῖς σοῖς λόγοισι πείθεται,
καὶ φρονεῖ μέντοι, μεθιστὰς ἐς τολοιπὸν τὸν τρόπον,
πιθόμενός τε σοί γ'.

Φι. ἰώ μοι μοι.

Βδ. οὗτος, τί μοι βοᾷς;

Φι. μή μοι τούτων μηδὲν ὑπισχνοῦ.
ΚΕΙΝΩΝ ΕΡΑΜΑΙ· ΚΕΙΘΙ ΓΕΝΟΙΜΑΝ,
ἵν' ὁ κήρυξ φησί· Τίς ἀψήφισ-
τος; ἀνιστάσθω.—
κἀπισταίην ἐπὶ τοῖς κημοῖς,
ψηφιζομένων ὁ τελευταῖος.
σπεῦδ', ὦ ψυχή. ποῦ μοι ψυχή;
ΠΑΡΕΣ Ω ΣΚΙΕΡΑ. μὰ τὸν Ἡρακλέα,

740. Hi anapæsti pessime vulgo distincti sunt.

744. οἷα γὰρ ἐμαίνετ' ἀρτίως, ἔγνωκε νῦν. Sic ad sententiæ et metri præscriptum reconcinnavimus versum, quem impressi corruptissimum sic exhibent:

οἷς ποτ' ἐπεμαίνετ'. ἔγνωκε γὰρ ἀρτίως,
ὅτι.

In B. οἷός τ' ἐπεμαίνετ'—et in fine ὅτι omissum. Sic etiam A. Scripta quidem in eo vox ὅτι; sed subducta minio linea indicat eam delendam esse. E vulgata lectione nullus legitimus elici potest sensus.

748. μεθιστὰς τὸν τρόπον. Sic bini etiam codd. Nec ulla causa est, cur hæc lectio mutetur. Infra 1451. μετέστη ξηρῶν τρόπων. At ibi aoristus μετέστη neutralem significationem habet: μεθιστὰς autem, participium præsentis active significat, et proinde cum accusativo rite construitur. In Equit. 398. οὐ μεθίστησι τοῦ χρώματος Attice dictum, subaudito τι, vel οὐδέν.

749. πιθόμενός τε σοί γ'. Sic ad metri legem scriptum oportuit. Male vulgo πειθόμενος. Vide ad Av. 1011.

751. Ex Euripidis Hippolyto priore seu *Velato*. Vide Valckenarium ad Hippol. v. 230.

756. ποῦ μοι ψυχή; Sic ambo codd. recte. Invenuste vulgo ποῦ μου ψυχή;

757. πάρες ὦ σκιερά. Male vertitur *ades, ô caliginosa.* πάρες, a παρίημι, *permitte, dimitte*. Transsumta sunt verba ex Euripidis Bellerophonte, cujus pleniorem locum profert Scholiastes:

πάρες, ὦ σκιερὰ φυλλὰς, ὑπερβῶ
κρηναῖα νάπη· τὸν ὑπὲρ κεφαλῆς
αἰθέρ' ἰδέσθαι σπεύδω, τίν' ἔχει
στάσιν εὐοδίας.

Hujus fragmenti sensum explanavit Cur. Nov. in Suidam pag. 120. Toupius, cui facem prætulerat Florens. πάρεσ' Berglerus excudi volebat pro πάρεσο, a πάρειμι adsum. Quod ille non primus excogitavit. In codd. scriptum πάρες. At

μὴ νῦν ἔτ' ἐγὼ 'ν τοῖσι δικασταῖς
κλέπτοντα Κλέωνα λάβοιμι.
Βδ. ἴθ', ὦ πάτερ, πρὸς τῶν θεῶν, ἐμοὶ πιθοῦ.
Φι. τί πείθομαί σοι; λέγ' ὅ τι βούλει, πλὴν ἑνός.
Βδ. ποίου; φέρ' ἴδω.
Φι. τοῦ μὴ δικάζειν. τοῦτο δὲ
ᾍδης διακρινεῖ πρότερον ἢ 'γὼ πείσομαι.
Βδ. σὺ δ' οὖν, ἐπειδὴ τοῦτο κεχάρηκας ποιῶν,
ἐκεῖσε μὲν μηκέτι βάδιζ', ἀλλ' ἐνθάδε,
αὐτοῦ μένων, δίκαζε τοῖσιν οἰκέταις.
Φι. περὶ τοῦ; τί ληρεῖς;
Βδ. ταῦθ' ἅπερ ἐκεῖ πράττεται.
ὅτι τὴν θύραν ἀνέῳξεν ἡ σηκὶς λάθρα,
ταύτης ἐπιβολὴν ψηφιεῖ μίαν μόνην.
πάντως γε κἀκεῖ ταῦτ' ἔδρας ἑκάστοτε.
καὶ ταῦτα μέν νυν εὐλόγως, ἢν ἐξέχῃ
εἵλη κατ' ὄρθρον, ἡλιάσει πρὸς ἥλιον·
ἐὰν δὲ νίφῃ, πρὸς τὸ πῦρ καθήμενος,
ὕοντος, εἴσει· κἂν ἔγρῃ μεσημβρινὸς,
οὐδείς σ' ἀποκλείσει Θεσμοθέτης τῇ κιγκλίδι.
Φι. τουτί μ' ἀρέσκει.
Βδ. πρὸς δὲ τούτοις, ἢν δίκην
λέγῃ μακρὰν τις, οὐχὶ πεινῶν ἀναμενεῖς,
δάκνων σεαυτὸν, καὶ τὸν ἀπολογούμενον.
Φι. πῶς οὖν διαγιγνώσκειν καλῶς δυνήσομαι,
ὥσπερ πρότερον, τὰ πράγματ', ἔτι μασώμενος;
Βδ. πολλῷ γ' ἄμεινον· καὶ λέγεται γὰρ τουτογὶ,
ὡς οἱ δικασταὶ, ψευδομένων τῶν μαρτύρων,
μόλις τὸ πρᾶγμ' ἔγνωσαν ἀναμασώμενοι.
Φι. ἀνά τοί με πείθεις. ἀλλ' ἐκεῖν' οὔπω λέγεις,
τὸν μισθὸν ὁπόθεν λήψομαι.
Βδ. παρ' ἐμοῦ.

in A. manu multo recentiore docti nescio cujus viri, qui codicem illum trivit, literæ ς superscriptum σ'. Sed præstat id verbum accipi eo sensu, quo apud Euripidem erat.

760. Personæ in libris omnibus admodum confusæ sunt: eas in ordinem perite restituit Berglerus in versione, quod et ego in Græcis feci.

770. πάντως γε. Sic optime A. Vulgo δέ.

772. ἡλιάσει. Jocus ex ambigua significatione verbi ἡλιάζεσθαι, *apricari*, et *judicem esse in Heliæa*. Qui plura cupit H. Stephani Thesaurum adeat. Ad pleniorem eorum quæ sequuntur intelligentiam legendus Pollux viii. 123.

Φι. καλῶς,
ὅτιὴ κατ' ἐμαυτὸν, κοὐ μεθ' ἑτέρου λήψομαι.
αἴσχιστα γάρ τοι μ' εἰργάσατο Λυσίστρατος
ὁ σκωπτόλης. δραχμὴν μετ' ἐμοῦ πρώην λαβὼν,
ἐλθὼν διεκερμάτιζεν ἐν τοῖς ἰχθύσι·
Rana 1068 κᾆπειτ' ἐπέθηκε τρεῖς λοπίδας μοι κεστρέων·
κἀγὼ 'νέκαψ'· ὀβολοὺς γὰρ ᾠόμην λαβεῖν·
κᾆτα βδελυχθεὶς, ὀσφρόμενος ἐξέπτυσα·
κᾆθ' εἷλκον αὐτόν.
Βδ. ὁ δὲ, τί πρὸς ταῦτ' εἶφ';
Φι. ὅ τι;
ἀλεκτρυόνος μ' ἔφασκε κοιλίαν ἔχειν·
Ταχὺ γοῦν καθέψεις ἀργύριον, ἦδ' ὃς λέγων.
Βδ. ὁρᾷς ὅσονπερ δῆτα τοῦτο κερδανεῖς.
Φι. οὐ πάνυ τι μικρόν. ἀλλ' ὅπερ μέλλεις ποίει.
Βδ. ἀνάμενε νῦν· ἐγὼ δὲ ταῦθ' ἥξω φέρων.
Φι. ὅρα τὸ χρῆμα· τὰ λόγι' ὡς περαίνεται.
ἠκηκόη γὰρ, ὡς Ἀθηναῖοι ποτὲ
δικάσοιεν ἐπὶ ταῖς οἰκίαισι τὰς δίκας,
κἀν τοῖς προθύροις ἀνοικοδομήσοι πᾶς ἀνὴρ
αὑτῷ δικαστηρίδιον μικρὸν πάνυ,
ὥσπερ Ἑκάταιον, πανταχοῦ πρὸ τῶν θυρῶν.
Βδ. ἰδοὺ, τί ἔτ' ἐρεῖς; ὡς ἅπαντ' ἐγὼ φέρω,
ὅσαπερ γ' ἔφασκον, κᾆτι πολλῷ πλείονα.
ἀμὶς γὰρ, ἣν οὐρητιάσῃς αὑτηῒ

786. ὅτιὴ κατ' ἐμαυτὸν, κοὐ μεθ' ἑτέρου λήψομαι. Hic versus in editt. omnibus omissus est. Eum servavit cod. A. ubi in contextus serie suo loco ab eadem antiqua manu scriptus est. In B. major adhuc quam in impressis est lacuna, omisso non solum hoc versu, sed etiam præcedentis dimidio, sic:

τὸν μισθὸν ὁπόθεν λήψομαι.
αἴσχιστα γάρ τοι—

789. διεκερμάτιζεν ἐν τοῖς ἰχθύσι. Sic legendum; non, ut vulgo, διεκερμάτιζέ μ'—quod ineptum est. Emendationem præceperat Toupius in Suidam i. 137. Casaubonus ad Theophrasti Char. περὶ ἀπονοίας p. 192. legebat διεκερματίζετ'. Formam activam adstruit Suidas in διεκερμάτισε.

795. καθέψεις ἀργύριον. Absolute. Perperam vulgo τἀργύριον.

800. ἠκηκόη. Bini codd. ἠκηκόειν. Vide not. ad Conc. 650. Nub. 329. Av. 511. Mendose in omnibus editt. est ἠκηκόεις. Sola posterior Veneta habet ἠκηκόειν, unde id Berglerus adsumsit.

802. ἀνοικοδομήσοι. Sic bene Dawesius Miscell. crit. pag. 104. Præcessit enim δικάσοιεν, pro quo in A. est δικάσαιεν, in B. δικάσειεν, utrobique mendose. Hoc autem in versu vulgo legitur ἀνοικοδομήσει ex Ant. Fracini editione: nam primariæ habent ἐνοικοδομήσει, ut scriptum est etiam in binis codd.

804. Ἑκάταιον. Vellem edidisse Ἑκάτειον, ut est apud Suidam, et in quibusdam exemplaribus scriptum fuisse testatur Scholiastes: quod verius esse censeo, ubi de sacello vel statua Hecatæ sermo est.

807. ἀμὶς γὰρ—Libri omnes ἀμὶς μὲν

παρὰ σοὶ κρεμήσετ' ἐγγὺς ἐπὶ τοῦ παττάλου.
Φι. σοφόν γε τουτὶ, καὶ γέροντι πρόσφορον
ἐξεῦρες ἀτεχνῶς φάρμακον στραγγουρίας.
Βδ. καὶ πῦρ γε τουτὶ, καὶ προσέστηκεν φακῆ,
ῥοφεῖν ἐὰν δέῃ τι.
Φι. τοῦτ' αὖ δεξιόν.
κἂν γὰρ πυρέττω, τόν γε μισθὸν λήψομαι.
αὐτοῦ μένων γὰρ τὴν φακῆν ῥοφήσομαι.
ἀτὰρ τί τὸν ὄρνιν ὡς ἔμ' ἐξηνέγκατε;
Βδ. ἵνα γ', ἢν καθεύδῃς, ἀπολογουμένου τινὸς,
ᾄδων ἄνωθεν ἐξεγείρῃ σ' οὑτοσί.
Φι. ἓν ἔτι ποθῶ· τὰ δ' ἄλλ' ἀρέσκει μοι.
Βδ. τὸ τί;
Φι. θήρῳον εἴ πως ἐκκομίσειας τοῦ Λύκου.
Βδ. πάρεστι τουτί· καὐτὸς ὤναξ οὑτοσί.
Φι. ὦ δέσποθ' ἥρως, ὡς χαλεπὸς ἄρ' ἦσθ' ἰδεῖν·
οἷός περ ἡμῖν φαίνεται Κλεώνυμος.
Σω. οὔκουν ἔχει γ' οὐδ' αὐτὸς ἥρως ὢν ὅπλα.
Βδ. εἰ θᾶττον ἐκαθίζου σὺ, θᾶττον ἂν δίκην
ἐκάλουν.
Φι. κάλει νυν, ὡς κάθημαι 'γὼ πάλαι.
Βδ. φέρε νυν, τίν' αὐτῷ πρῶτον εἰσαγάγω δίκην;
τί τις κακὸν δέδρακε τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ;

Nec mutare volui: casu in calamum illud mihi venit: nec forte deterius est.

815. ἐξηνέγκατε. Sic libri omnes. Dawesius legendum censebat εἰσηνέγκατε, *quia domi intus versatur, qui ista loquitur.* Sed fallebat eum opinio: non intus versatur Philocleo; sed in domus vestibulo, in atrio. Paulo infra quum judex sine cancellis litem se cogniturum negat, filius ei dicit:

αὐτὸς κομιοῦμαι τό γε παραυτίκ' ἔνδοθεν.

et, ut cancellos *foras efferat*, domum intrat. Postea vero, ubi vota concipienda sunt, quæ ad eam rem usui sunt e domo etiam efferri jubet, v. 860.

ἀλλ' ὡς τάχιστα πῦρ τις ἐξενεγκάτω,
καὶ μυῤῥίνας, καὶ τὸν λιβανωτὸν ἔνδοθεν.

Non ergo hæc domi intus aguntur.

819. θήρῳον εἴ πως ἐκκομίσειας τοῦ Λύκου. Perperam vulgo θηρῷον εἴ πως ἐκκομίσαις τὸ τοῦ Λύκου. Articulus τὸ invenuste repetitur, qui jam exstat in crasi θήρῳον pro τὸ ἡρῷον. Male ille infertus Atticæ formæ, quam revocavi, immutandæ ansam librario dederat.

820. καὐτὸς ὤναξ. Male vulgo ὦ 'ναξ e prava correctione. In primariis editt. erat ὦ 'ναξ.

821. ὡς χαλεπὸς ἄρ' ἦσθ' ἰδεῖν. Sic bene A. Ineptum est, quod vulgo legitur, χαλεπόν. Illud quasi per nebulam vidit Berglerus.

825. κάθημαι 'γώ. Vide supra 538. γράψομαι 'γώ.

827. δέδρακε. Sic bini codd. At quis eorum requisivisset opem ut spondeum e quarta senarii sede eliminaret? Mirum est δέδρακεν per omnes editt. propagatum fuisse. Supra bis νυν sine accentu excudi volui, ut est in primariis editt. et in A.—ἐν τῇ οἰκίᾳ. η οι in unam syllabam coalescunt. Sic Sophocles Trach. 84.

κείνου βίον σώσαντος, ἢ οἰχόμεσθ' ἅμα.

ἡ Θρᾷττα προσκαύσασα πρώην τὴν χύτραν—
Φι. ἐπίσχες οὗτος· ὡς ὀλίγου μ' ἀπώλεσας.
ἄνευ δρυφάκτου τὴν δίκην μέλλεις καλεῖν,
ὃ πρῶτον ἡμῖν τῶν ἱερῶν κατεφαίνετο.
Βδ. μὰ τὸν Δί' οὐ πάρεστιν· ἀλλ' ἐγὼ δραμὼν
αὐτὸς κομιοῦμαι τό γε παραυτίκ' ἔνδοθεν.
τί ποτε τὸ χρῆμ'; ὡς δεινὸν ἡ φιλοχωρία.
Ξα. βάλλ' ἐς κόρακας. τοιουτονὶ τρέφειν κύνα.
Βδ. τί δ' ἐστὶν ἐτεόν;
Ξα. οὐ γὰρ ὁ Λάβης ἀρτίως
ὁ κύων παρᾴξας εἰς τὸν ἰπνὸν ἐξαρπάσας
τροφαλίδα τυροῦ Σικελικὴν κατεδήδοκε;
Βδ. τοῦτ' ἄρα πρῶτον τἀδίκημα τῷ πατρὶ
εἰσακτέον μοι· σὺ δὲ κατηγόρει παρών.
Ξα. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ'· ἀλλ' ἅτερος φησὶν κύων
κατηγορήσειν, ἤν τις εἰσάγῃ γραφήν.
Βδ. ἴθι νυν, ἄγ' αὐτὼ δεῦρο.
Ξα. ταῦτα χρὴ ποιεῖν.
Φι. τουτὶ τί ἐστι;
Βδ. χοιροκομεῖον Ἑστίας.
Φι. εἶθ' ἱεροσυλήσας φέρεις;
Βδ. οὐκ· ἀλλ' ἵνα
ἀφ' Ἑστίας ἀρχόμενος ἐπιτρίψω τινά.
Φι. ἀλλ' εἴσαγ' ἀνύσας· ὡς ἐγὼ τιμᾶν βλέπω.

837. παρᾴξας. Sic bene ambo codd. nisi quod in eis ι subscribi nunc solitum abest. Male vulgo παραΐξας.—ἐξαρπάσας. Vulgo ἁρπάσας. Agnosce hic frequentissimum librariorum flagitium, nec dubita, quin poëta scripserit ἐξαρπάσας. Vide not. ad Pl. 815.

838. Σικελικήν. Sic scriptum est in A. ut legendum esse jam monuerant Orvillius ad Charit. p. 348. Pierson ad Mœrin p. 221. Vulgo Σικελὴν metro reclamante, quia in hoc nomine prima semper corripitur, quæ in illo longa est. Infra 897. in impressis etiam bene legitur τὸν Σικελικόν. Siculi autem ideo casei mentio fit, quia Laches hic innuitur, qui Præfectus classis in Siciliam missus fuerat Olymp. lxxxviii. 2.

841. ἅτερος. Atticis valet ὁ ἕτερος. Sic supra 138.

οὐ περιδραμεῖται σφῷν ταχέως δεῦρ' ἅτερος;

Sophocles Aj. 1109.

εἴτε μὴ σὺ φῄς,
εἶθ' ἅτερος στρατηγός.

Euripides Phœn. 1394.

εἰ δ' ὄμμ' ὑπερσχὸν ἴτυος ἅτερος μάθοι.

Idem Hercule Fur. 1407.

ξεῦγος δὲ φίλιον· ἅτερος δὲ δυστυχής.

Miror Heathium ad illum versum sic notantem: *Lege ὦ ''τερος, i. e. ὁ ἕτερος.* Tam illi hac in re auscultandum est, quam quum in hoc Sophoclis Trach. versu, qui est, aut erit olim 1245.

δείλαιος, ὡς ἐς πολλὰ τἀπορεῖν ἔχω.

edicit scribendum esse τὠπορεῖν. Hujus craseos pauca e millenis exempla protuli in fine notarum ad Nubes.—φησὶν—sic emendate scriptum in A. Male vulgo, titubante versu, φησί.

844. χοιροκομεῖον. Vide ad Lys. 1073.

846. Adludit ad proverbium *ab ipso Lare*, ἀφ' Ἑστίας ἄρχου, de quo videndus Scholiastes.

Βδ. φέρε νυν, ἐνέγκω τὰς σανίδας, καὶ τὰς γραφάς.
Φι. οἴμοι, διατρίψεις, κἀπολεῖς τριψημερῶν·
ἐγὼ δ' ἀλοκίζειν ἐδεόμην τὸ χωρίον.
Βδ. ἰδού.
Φι. κάλει νῦν.
Βδ. ταῦτα δή.
Φι. τίς οὑτοσὶ
ὁ πρῶτός ἐστιν;
Βδ. ἐς κόρακας· ὡς ἄχθομαι,
ὁτιὴ 'πελαθόμην τοὺς καδίσκους ἐκφέρειν.
Φι. οὗτος σὺ, ποῖ θεῖς;
Βδ. ἐπὶ καδίσκους.
Φι. μηδαμῶς.
ἐγὼ γὰρ εἶχον τούσδε τοὺς ἀρυστίχους.
Βδ. κάλλιστα τοίνυν· πάντα γὰρ πάρεστι νῷν,
ὅσων δεόμεθα, πλήν γε δὴ τῆς κλεψύδρας.
Φι. ἡδὶ δὲ δὴ τίς ἐστιν; οὐχὶ κλεψύδρα;
Βδ. εὖ γ' ἐκπορίζεις αὐτὰ, κἀπιχωρίως.
ἀλλ' ὡς τάχιστα πῦρ τις ἐξενεγκάτω,
καὶ μυρρίνας, καὶ τὸν λιβανωτὸν ἔνδοθεν,
ὅπως ἂν εὐξώμεσθα πρῶτα τοῖς θεοῖς.
Χο. καὶ μὴν ἡμεῖς ἐπὶ ταῖς σπονδαῖς,
καὶ ταῖς εὐχαῖς, φήμην ἀγαθὴν
λέξομεν ὑμῖν, ὅτι γενναίως
ἐκ τοῦ πολέμου

848. σανίδες sunt tabellæ, in quibus, postquam ex urnis calculos effuderant, eosque numerarant, si damnatorii plures essent, judices longam illam lineam ducebant, de qua supra v. 106. quamque judex noster ungue ducere solebat. At alii illam *stylo*, ἐγκεντρίδι, ducebant, ut docet Pollux, cujus locum protuli in nota ad v. 167. Simile quid post σανίδας inferri debuisse videtur. Quam bene autem Scholiastes vocem γραφὰς exponat *stylum*, alii dixerint: γραφὰς δὲ νῦν, ἀντὶ τοῦ τὸ γραφεῖον, ἐν ᾧ ἔγραφον. Nullibi, quod sciam, nomen γραφὴ ea significatione occurrit. Scripseratne καὶ τὰ γραφία, vel τάς τε γραφίδας? Nihil decerno: sed vulgatum, quod codd. fide retinui, minime probo.

852. ἐς κόρακας tantumdem hic valet, ac alibi sæpius τὸ δεῖνα.

857. δεόμεθα. Sic B. Vulgo δεόμεσθα.—κλεψύδρας. Quis clepsydræ usum ignorat in foro Attico. Vide Maussacum ad Harpocr. in διαμεμετρημένη ἡμέρα, et Valesium ad notas p. 108. Perperam hoc Florens accipit de fonte, cujus mentio in Lys. 913. sed totus est in describendo Scholiasta.

858. ἡδὶ, nempe ἡ ἀμὶς, *matula*, quam ei filius adtulerat, supra 807. Scholiastes: μήποτε τὸ αἰδοῖον αὐτῷ δείκνυσιν ὁ πρεσβύτης, ὅτι οὐρεῖ ὡς ἡ κλεψύδρα. Longius hoc petitum videtur.

863. Hi rursus anapæsti perperam vulgo digesti sunt.

καὶ τοῦ νείκους ξυνέβητον.
Βδ. εὐφημία μὲν πρῶτα νῦν ὑπαρχέτω.
Χο. ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον Πύθι', ἐπ' ἀγαθῇ τύχῃ
τὸ πρᾶγμ', ὃ μηχανᾶται
ἔμπροσθεν οὗτος τῶν θυρῶν,
ἅπασιν ἡμῖν ἁρμόσαι,
ὡς παυσαμένοισι τῶν πλάνων.
Ἰήϊε Παιάν.
Βδελυκλέων.
ὦ δέσποτ' ἄναξ, γεῖτον Ἀγυιεῦ
τοῦ 'μοῦ προθύρου,
δέξαι τελετὴν καινὴν, ὦ 'ναξ, ἣν τῷ πατρὶ καινοτομοῦμεν·
παῦσόν τ' αὐτοῦ τουτὶ τὸ λίαν στρυφνὸν καὶ πρίνινον ἦθος,
ἀντὶ σιραίου, μέλιτος σμικρὸν τῷ θυμιδίῳ παραμίξας·
ἤδη δ' εἶναι τοῖς ἀνθρώποις
ἤπιον αὐτὸν,
τοὺς φεύγοντάς τ' ἐλεεῖν μᾶλλον
τῶν γραψαμένων,
κἀπιδακρύειν ἀντιβολούντων·
καὶ παυσάμενον τῆς δυσκολίας,
ἀπὸ τῆς ὀργῆς
τὴν ἀκαλήφην ἀφελέσθαι.
Χο. ξυνευχόμεθα, κἀπᾴδομέν σοί γ' ἐν νέαισιν ἀρχαῖς,
ἕνεκά γε τῶν προλελεγμένων.
εὔνοι γάρ ἐσμεν, ἐξότου
τὸν δῆμον ᾐσθόμεσθά σου
φιλοῦντος, ὡς οὐδεὶς ἀνὴρ
τῶν νῦν γε σοῦ νεωτέρων.
Βδ. εἴ τις θύραισιν Ἡλιαστὴς, εἰσίτω·
ὡς, ἡνίκ' ἂν λέγωσιν, οὐκ εἰσφρήσομεν.
Φι. τίς ἄρ' ὁ φεύγων οὗτος; ὅσον ἁλώσεται.

875. In fine hujus versus duas voces addunt libri omnes, πρὸς πύλαις. Illatæ autem videntur in locum genuinæ vocis, cui olim interpretamenti vice superscriptæ fuerunt.

877. στρυφνὸν ἦθος, *rigidos mores*. De significatione nominis στρυφνὸς vide Ruhnkenium in aureolo commentario ad Timæi Lexicon pag. 169.

878. ἀντὶ σιραίου. Siræum, quod alii hepsema, nostri *sapam* appellant, ingenii, non naturæ opus est, musto usque ad tertiam partem mensuræ decocto: quod ubi factum ad dimidiam est, *defrutum* vocamus.

888. ᾐσθόμεσθα. Sic recte scriptum in A. ut metri ratio flagitat. Perperam vulgo ᾐσθόμεθα.

Ξανθίας ὡς κατήγορος.

ἀκούετ᾽ ἤδη τῆς γραφῆς· ἐγράψατο
κύων Κυδαθηναιεὺς Λάβητ᾽ Αἰξωνέα,
τὸν τυρὸν, ἀδικεῖν, ὅτι μόνος κατήσθιε
τὸν Σικελικόν. τίμημα κλῳὸς σύκινος.

Φι. θάνατος μὲν οὖν κύνειος, ἢν ἅπαξ ἁλῷ.
Βδ. καὶ μὴν ὁ φεύγων οὑτοσὶ Λάβης πάρα.
Φι. ὦ μιαρὸς οὗτος· ὡς δὲ καὶ κλέπτον βλέπει·
οἷον σεσηρὼς ἐξαπατήσειν μ᾽ οἴεται.
ποῦ δ᾽ ὁ διώκων, ὁ Κυδαθηναιεὺς κύων;
Κυ. αὖ, αὖ.
Βδ. πάρεστιν. ἕτερος οὗτος αὖ Λάβης,
ἀγαθός γ᾽ ὑλακτεῖν, καὶ διαλείχειν τὰς χύτρας.

Σωσίας ὡς κῆρυξ.

σίγα, κάθιζε, σὺ δ᾽ ἀναβὰς κατηγόρει.

Φι. φέρε νυν, ἅμα τήνδ᾽ ἐγχεάμενος κἀγὼ ῥοφῶ.

Ξανθίας ὡς κατήγορος.

τῆς μὲν γραφῆς ἠκούσαθ᾽, ἧς ἐγραψάμην,
ἄνδρες δικασταὶ, τουτονί. δεινότατα γὰρ
ἔργων δέδρακε κἀμὲ, καὶ τὸ ῥυππαπαί.
ἀποδρὰς γὰρ εἰς τὴν γωνίαν, τυρὸν πολὺν
κατεσικέλιζε, κἀνέπλητ᾽ ἐν τῷ σκότῳ,—

Φι. νὴ τὸν Δί᾽, ἀλλὰ δῆλός ἐστ᾽· ἔμοιγέ τοι
τυροῦ κάκιστον ἀρτίως ἐνήρυγεν
ὁ βδελυρὸς οὗτος.

Ξανθίας ὡς κατήγορος.

κοὐ μετέδωκ᾽ αἰτοῦντί μοι.
καί τοι τίς ὑμᾶς εὖ ποιεῖν δυνήσεται,
ἢν μή τι κἀμοί τις προβάλλῃ τῷ κυνί;

894. ἀκούετ᾽ ἤδη τῆς γραφῆς· ἐγράψατο. Vulgo τῆς γραφῆς, ἧς ἐγράψατο, syllaba extra numerum excurrente: cui malo remedium adferre voluit librarius in A. scribendo ἧς γράψατο. Sed illud ἧς plane delendum erat, quod nemo non videre poterat, et perite ostendit Dawesius. Erat olim in v. 907. ubi a nobis repositum fuit: inde male huc a librario retractum fuit.

896. κατήσθιε. Supra 838. κατεδήδοκε.

907. ἧς ἐγραψάμην. Vulgo ἣν. In A. superscriptum σ, quo melior nostra lectio indicatur. Vide ad Thesm. 835. Pl. 1128. In Conc. v. 665. ἀπὸ τῆς μάζης, ἧς σιτεῖται. Av. 271.

οὗτος οὐ τῶν ἠθάδων τῶνδ᾽, ὧν ὁρᾶθ᾽ ὑμεῖς ἀεί.

914. κοὐ μετέδωκ᾽—Insulsissime vulgo Philocleoni continuantur hæc verba, quæ manifesto sunt caussidici pro cane accusatore loquentis.

Φι. οὐδὲν μετέδωκεν;

Ξανθίας ὡς κατήγορος.

οὐδὲ τῷ κοινῷ γ' ἐμοί.

Φι. θερμὸς γὰρ ἀνὴρ οὐδὲν ἧττον τῆς φακῆς.
Βδ. πρὸς τῶν θεῶν, μὴ προκαταγίγνωσκ', ὦ πάτερ,
πρὶν ἄν γ' ἀκούσῃς ἀμφοτέρων.
Φι. ἀλλ', ὦ 'γαθὲ,
τὸ πρᾶγμα φανερόν ἐστιν. αὐτὸ γὰρ βοᾷ.

Ξανθίας ὡς κατήγορος.

μὴ νῦν ἀφῆτέ γ' αὐτὸν, ὡς ὄντ' αὖ πολὺ
κυνῶν ἁπάντων ἄνδρα μονοφαγίστατον,
ὅστις περιπλεύσας τὴν θυείαν ἐν κύκλῳ,
ἐκ τῶν πόλεων τὸ σκίῤῥον ἐξεδήδοκεν.
Φι. ἐμοὶ δέ γ' οὐκ ἔστ' οὐδὲ τὴν ὑδρίαν πλάσαι.

Ξανθίας ὡς κατήγορος.

πρὸς ταῦτα τοῦτον κολάσατ'· οὐ γὰρ ἄν ποτε
τρέφειν δύναιτ' ἂν μία λόχμη κλέπτα δύο·
ἵνα μὴ κεκλάγχω διακενῆς ἄλλως ἐγώ·
ἐὰν δὲ μὴ, τολοιπὸν οὐ κεκλάγξομαι.
Φι. ἰοὺ, ἰού·
ὅσας κατηγόρευσε τὰς πανουργίας.
κλέπτον τὸ χρῆμα τἀνδρός· οὐ καὶ σοὶ δοκεῖ,
ὦ 'λεκτρυών; νὴ τὸν Δί', ἐπιμύει γέ τοι.
ὁ Θεσμοθέτης. ποῦ 'σθ' οὗτος; ἀμίδα μοι δότω.

Σωσίας ὡς Θεσμοθέτης.

αὐτὸς καθελοῦ· τοὺς μάρτυρας γὰρ ἐσκαλῶ.
Λάβητι μάρτυρας παρεῖναι, τρυβλίον,

925. τὸ σκίῤῥον, τὸ ῥυπῶδες τὸ ἐπὶ τῷ τυρῷ. τὸ σκληρόν. In binis codd. scriptum τὸ σκῖρον. At Suidas, qui hunc locum protulit in nota cujus partem excerpsi, legebat τὸν σκίῤῥον, quod verum esse puto. Idem paulo post: σκίῤῥος, ὁ γύψος. Idem nomen ὁ σκίῤῥος et *crustum casei*, et *gypsum* notat; qua ex ambiguitate petitus lusus in seq. versu. Vide Hesychii Interpretes ad glossam σκιρεῖται. Faceta est accusatio, cujus acumen in eo consistit, quod crimina cani objecta fere omnia in Lachetem cadunt, quem respicit Comicus, ut supra observatum fuit.

928. κλέπτα δύο. Sic emendate B. Perperam vulgo δύω. Vide not. ad Ran. 1405. Nub. 483. Pro λόχμη, quod exhibent ambo codd. in primariis editt. est λόγχη, quod, licet absurdissimum, quum sit in edit. Farrei, miror a Berglero revocatum non fuisse: procul dubio id non animadverterat. Sincerum λόχμη primus edidit Anton. Fracinus.

929. κεκλάγχω. Vulgo κεκλάγκω. Bini codd. κεκλάγγω. Genuinam formam reposuimus: κλάζω, κλάγξω, κέκλαγχα, unde verbum κεκλάγχω.

δοίδυκα, τυρόκνηστιν, ἐσχάραν, χύτραν,
καὶ τἄλλα τὰ σκεύη τὰ προσκεκαυμένα.
ἀλλ' ἔτι σύ γ' οὐρεῖς, κοὐ καθίζεις;

Φι. οὐδέπω·
τοῦτον δέ γ' οἶμ' ἐγὼ χεσεῖσθαι τήμερον.

Βδ. οὐκ ἂν σὺ παύσει χαλεπὸς ὢν καὶ δύσκολος,
καὶ ταῦτα τοῖς φεύγουσιν, ἀλλ' ὀδὰξ ἔχει;
ἀνάβαιν', ἀπολογοῦ. τί σεσιώπηκας; λέγε.

Φι. ἀλλ' οὐκ ἔχειν οὗτός γ' ἔοικεν ὅ τι λέγῃ.

Βδ. οὐκ· ἀλλ' ἐκεῖνό μοι δοκεῖ πεπονθέναι,
ὅπερ ποτὲ φεύγων ἔπαθε καὶ Θουκυδίδης.
ἀπόπληκτος ἐξαίφνης ἐγένετο τὰς γνάθους.
πάρεχ' ἐκποδών. ἐγὼ γὰρ ἀπολογήσομαι.
Χαλεπὸν μὲν, ὦνδρες, ἐστὶ διαβεβλημένου
ὑπεραποκρίνεσθαι κυνός· λέξω δ' ὅμως.
ἀγαθὸς γάρ ἐστι, καὶ διώκει τοὺς λύκους.

Φι. κλέπτης μὲν οὖν οὗτός γε καὶ ξυνωμότης.

Βδ. μὰ Δί', ἀλλ' ἄριστός ἐστι τῶν νυνὶ κυνῶν,
οἷός τε πολλοῖς προβατίοις ἐφεστάναι.

Φι. τί οὖν ὄφελος, τὸν τυρὸν εἰ κατεσθίει;

Βδ. ὅτι σοῦ προμάχεται, καὶ φυλάττει τὴν θύραν,
καὶ τἄλλ' ἄριστός ἐστιν· εἰ δ' ὑφείλετο,
ξύγγνωθι. κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταται.

Φι. ἐγὼ δ' ἐβουλόμην ἂν οὐδὲ γράμματα,
ἵνα μὴ κακουργῶν ἐνέγραφ' ἡμῖν τὸν λόγον.

Βδ. ἄκουσον, ὦ δαιμόνι', ἐμοῦ τῶν μαρτύρων.
ἀνάβηθι, τυρόκνηστι, καὶ λέξον μέγα.
σὺ γὰρ ταμιεύουσ' ἔτυχες. ἀπόκριναι σαφῶς,
εἰ μὴ κατέκνησας τοῖς στρατιώταις ἃ 'λαβες.

940. In præcedentibus, ubi personas aliter posui, quam vulgo factum, quia nihil in lectione mutavi, annotandis his emendationibus, quæ semetipsæ probant, lectorem non moratus sum. Hic vero monendus est, vocem οὐδέπω, quæ vulgo personæ hac sigla notatæ ΘΕ. continuatur, in A. diversæ personæ tribui, cujus nomen non præfixum; nominis loco ducta minio lineola: in B. vero diserte Philocleoni, cujus nomen præfixum. Proinde pro ϗ καθίζεις, rescribi debuit, flagitante sententia, κοὐ καθίζεις. Vide infra ad v. 1002. In B. sequens versus Philocleoni continuatur: in A. præfixam habet Philocleonis personam, quæ ante οὐδέπω scribi debuerat. Miserum in modum omnia ista in vulgatis libris perturbata erant.

950. διαβεβλημένου. Sic bene A. Hoc recte Berglerus e Francofurtana editione adsumsit, cujus non major est auctoritas, quam Florentis, qui sic legendum esse monuerat. Aliæ editiones habent διαβεβλημένους.

φησὶ κατακνῆσαι.

Φι. νὴ Δί' ἀλλὰ ψεύδεται.

Βδ. ὦ δαιμόνι', ἐλέει ταλαιπωρουμένους.
οὗτος γὰρ ὁ Λάβης.καὶ τραχήλι' ἐσθίει,
καὶ τὰς ἀκάνθας· κοὐδέποτ' ἐν ταυτῷ μένει.
ὁ δ' ἕτερος οἷός ἐστιν οἰκουρὸς μόνον.
αὐτοῦ μένων γὰρ, ἅττ' ἂν εἴσω τις φέρῃ,
τούτων μεταιτεῖ τὸ μέρος· εἰ δὲ μὴ, δάκνει.

Φι. αἰβοῖ· τί κακόν ποτ' ἔσθ', ὅτῳ μαλάττομαι;
κακόν τι περιβαίνει με, κἀναπείθομαι.

Βδ. ἴθ', ἀντιβολῶ σ'· οἰκτείρατ' αὐτὸν, ὦ πάτερ,
καὶ μὴ διαφθείρητε. ποῦ τὰ παιδία;
ἀναβαίνετ', ὦ πόνηρα, καὶ κνυζούμενα
αἰτεῖτε, κἀντιβολεῖτε, καὶ δακρύετε.

Φι. κατάβα, κατάβα, κατάβα, κατάβα.

Βδ. καταβήσομαι.
καίτοι τὸ ΚΑΤΑΒΑ τοῦτο πολλοὺς δὴ πάνυ
ἐξηπάτηκεν. ἀτὰρ ὅμως καταβήσομαι.

970. ὁ δ' ἕτερος. His Cleonem innuit Lachetis accusatorem. οἰκουρὸς est in libris omnibus: mendosum tamen esse censeo. Scribendum, solita Atticis scriptoribus constructione:

ὁ δ' ἕτερος οἷός ἐστιν οἰκουρεῖν μόνον.

Harpocratio, quem descripsit Suidas: Οἷος εἶ, καὶ οἷός τε εἶ. τὸ μὲν χωρὶς τοῦ τε, σημαίνει τὸ βούλει, καὶ προῄρησαι· τὸ δὲ σὺν τῷ τε, τὸ δύνασαι. ἀμφοτέροις ἐχρήσατο Λυσίας. Exemplum e Lysia profert Suidas: ἐβιάζετό τε γὰρ, καὶ οἷος ἦν ἐξιυρεῖν τὴν θύραν. aliudque ex incerto auctore: ὁ δὲ ἐπολυπραγμόνησε πάντα. ἦν γὰρ οἷος μηδὲν μήτ' ἀνθρώπειον, μήτε θεῖον ἀδιερεύνητον ἐᾶν.

977. κνυζούμενα. Sic bini codd. ut edidit Ant. Fracinus. Mendose in primariis editt. erat κνυζόμενα. Henr. Stephanus Thes. T. ii. col. 283. locum hunc citans in κνυζάω legit κνυζώμενα. κνυζεῖσθαι vox canum propria, de vagitu infantium etiam adhibetur. Theocritus in Pharmaceutria 109.

κνυζεῦνται φωνεῦντα φίλαν ποτὶ ματέρα τέκνα.

ubi minus caute lectionem codd. aliquot adscivi κνυζεῦντα φωνεῦντι. Nam forma hujus verbi activa præterquam apud Grammaticos in usu non est. Conferri dignus est locus facetissimus Gallicæ Comœdiæ ex hoc Aristophanis adumbratus:

L'INTIME.

Venez, famille désolée,
venez, pauvres enfans, qu'on veut rendre orphelins,
venez faire parler vos esprits enfantins.
oui, Messieurs, vous voyez ici notre misère.
nous sommes orphelins, rendez-nous notre père,
notre père, par qui nous fûmes engendrés,
notre père, qui nous . . .

DANDIN.

Tirez, tirez, tirez.

L'INTIME.

Notre père, Messieurs . . .

DANDIN.

Tirez donc. quel vacarme!
ils ont pissé par-tout.

L'INTIME.

Monsieur, voyez nos larmes.

DANDIN.

Ouf! je me sens déja pris de compassion.

Φι. ἐς κόρακας. ὡς οὐκ ἀγαθόν ἐστι τὸ ῥοφεῖν.
ἐγὼ γὰρ ἀπεδάκρυσα νῦν. γνώμην ἐμὴν,
οὐδ᾽ ἂν ποτέ γ᾽, ἀλλ᾽ ἢ τῆς φακῆς πεπλησμένος.
Βδ. οὔκουν ἀποφεύγει δῆτα;
Φι. χαλεπὸν εἰδέναι.
Βδ. ἴθ᾽, ὦ πατρίδιον, ἐπὶ τὰ βελτίω τρέπου.
τηνδὶ λαβὼν τὴν ψῆφον, ἐπὶ τὸν ὕστερον
μύσας παρᾷξον, κἀπόλυσον, ὦ πάτερ.
Φι. οὐ δῆτα· κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.
Βδ. φέρε νυν, σὲ τηνδὶ τὴν ταχίστην περιάγω.
Φι. ὅδ᾽ ἔσθ᾽ ὁ πρότερος;

982. *ὡς οὐκ ἀγαθόν ἐστι τὸ ῥοφεῖν.* Sic ptime B. Vulgo *τό γε ῥοφεῖν.* Partiulam infersit imperiti librarii mala seulitas. Vide not. ad Pl. 1065.

983. Sic vulgo leguntur et distinguunur hi versus:

ἐγὼ γὰρ ἀπεδάκρυσα νῦν γνώμην ἐμὴν
οὐδέποτέ γ᾽, ἀλλ᾽ ἢ τῆς φακῆς πεπλησμένος.

Licet verba sic structa nullam sententiam undant, istam tamen ex iis expressit Berlerus: *Ego enim nunc sententiam meam lacrymans mutassem nunquam, nisi lente fervila, impletus fuissem.* Quam bene ista cum Græcis congruant, ipse viderit. *οὐδέποτε* cum *ἀπεδάκρυσα* jugari non potest, quia, ut sæpe observavimus, cum verbis futuri antum temporis construitur, quapropter Piersonus ad Mœrin p. 461. suspicabatur hic legendum esse *οὐπώποτ᾽, ἀλλ᾽ ἢ*—Sed ne sic quidem locus peranatus esset. Nam, verba eodem sensu accipiendo, quo Berglerus, sic vertendum esset: *Ego enim* NUNC *sententiam meam lacrymans mutavi* NUNQUAM. Quam epide, statim quivis percipit. Quid multa? Desideratur particula *ἂν*, quod invitus affirmo: non enim me simultaibus oblecto, nec lubens in CLARISSIMI PROFESSORIS REGII reprehensionem ncurro. At quibuscunque ille Græcæ Linguæ rudimentis discipulos suos imbuat, dico particulam *ἂν* hic poëtæ manu positam fuisse, ejusque vestigia remanere in amborum codd. scriptura, quæ sic habet: *οὐδὲν ποτέ γ᾽, ἀλλ᾽*— Manifestum est exscriptoris errorem sic corrigi debuisse *οὐδ᾽ ἂν ποτέ γ᾽, ἀλλ᾽*— Præterea hujus loci sententiam prorsus obscuraverat deterrima interpunctio. Sic autem scribendus est:

ἐγὼ γὰρ ἀπεδάκρυσα νῦν. γνώμην ἐμὴν,
οὐδ᾽ ἂν ποτέ γ᾽, ἀλλ᾽ ἢ τῆς φακῆς πεπλησμένος.

Verba *γνώμην ἐμὴν* valent *mea sententia, ut mihi videtur,* et pendent a suppressa præpositione *κατά*. Suidas: *γνώμην ἐμὴν, ἀντὶ τοῦ κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην καὶ οἴησιν.* Vide Conc. 349. Pace 232. Verti: *Ecce enim illacrimavi ego, quod, animo quidem meo, haud fecissem unquam, ni implessem me lente.* Pro *πεπλησμένος* melius legeretur *ἐμπλήμενος*, quod, ut magis Atticum, Comico nostro frequentatur. Vide infra ad v. 1127. De constructione adverbii *οὐδέποτε* vide not. ad Conc. 384. Quam hic medelam faciebat Piersonus, ea Philemoni adhibenda est in fragmento apud Bentleium cccxxi. pag. 135.

λίθον μὲν εἶναι τὴν Νιόβην, μὰ τοὺς θεοὺς,
οὐπώποτ᾽ ἐπείσθην· οὐδὲ νῦν πεισθήσομαι,
ὡς τοῦτ᾽ ἐγένετο.

984. *πεπλησμένος* hic quoque e glossemate est. Res palam perspicua est in B. ubi scriptum *ἐμπεπλησμένος*, quod purum putum est glossema genuinæ vocis Comico usitatæ, *ἐμπλήμενος*. Postquam illud in textum se intrusit, metro consulens alius librarius importunam resecuit syllabam. Hic locus e v. 1127. restitui debuit, ad quem vide quæ notavimus. Simile librariorum flagitium modo deprehendimus in Pluti versu 892.

985. *οὔκουν ἀποφεύγει δῆτα;* Sic in A. cum interrogationis signo. In B. etiam *ἀποφεύγει*. Male vulgo *ἀποφεύγῃ*.

988. *παρᾷξον.* Sic A. omisso tamen iota subscripto. Vulgo male *παράϊξον*.

Βδ. οὗτος.
Φι. αὕτη 'ντευθενί.
Βδ. ἐξηπάτηται, κἀπολέλυκεν οὐχ ἑκών.
Φι. φέρ', ἐξεράσω, πῶς γὰρ ἠγωνίσμεθα;
Βδ. δείξειν ἔοικεν· ἐκπέφευγας, ὦ Λάβης.
πάτερ, πάτερ, τί πέπονθας;
Φι. οἴμοι· ποῦ 'σθ' ὕδωρ;
Βδ. ἔπαιρ', ἔπαιρε σαυτόν.
Φι. εἰπ' ἐκεῖνό μοι·
ὄντως ἀπέφυγε;
Βδ. νὴ Δί'.
Φι. οὐδὲν εἶμ' ἄρα.
Βδ. μὴ φροντίσῃς, ὦ δαιμόνι', ἀλλ' ἀνίστασο.
Φι. πῶς οὖν ἐμαυτῷ τοῦτ' ἐγὼ ξυνείσομαι,
φεύγοντ' ἀπολύσας ἄνδρα; τί ποτε πείσομαι;
ἀλλ', ὦ πολυτίμητοι θεοί, ξύγγνωτέ μοι.
ἄκων γὰρ αὔτ' ἔδρασα, κοὐ τοῦ 'μοῦ τρόπου.
Βδ. καὶ μηδὲν ἀγανάκτει γ'· ἐγὼ γάρ σ', ὦ πάτερ,
θρέψω καλῶς, ἄγων μετ' ἐμαυτοῦ πανταχοῖ,
ἐπὶ δεῖπνον, εἰς ξυμπόσιον, ἐπὶ θεωρίαν,
ὥσθ' ἡδέως διάγειν σε τὸν λοιπὸν χρόνον·
κοὐκ ἐγχανεῖταί σ' ἐξαπατῶν Ὑπέρβολος.
ἀλλ' εἰσίωμεν.
Φι. ταῦτα νῦν γ', εἴπερ δοκεῖ.
Χο. ἀλλ' ἴτε χαίροντες, ὅποι βούλεσθ',
ὑμεῖς ταχέως· ὦ μυριάδες δ'
ἀναρίθμητοι, νῦν μὲν, τὰ μέλλοντ' εὖ λέγεσθαι,
μὴ πέσῃ φαύλως χαμᾶζ', εὐλαβεῖσθε.
τοῦτο γὰρ σκαιῶν θεατῶν
ἔστι πάσχειν, κοὐ πρὸς ὑμῶν.
Νῦν αὖτε λεῴ, προσέχετε τὸν νοῦν, εἴπερ καθαρόν τι φιλεῖτε.

1002. κοὐ τοῦ 'μοῦ τρόπου. Sic legendum esse res ipsa clamat; nec aliter est in ulla editione. At in A. scriptum est καὶ τοῦ 'μοῦ τρόπου, eadem menda quam supra sustulimus in v. 940. ubi erat καὶ καθίζεις, pro κοὐ καθίζεις.

1004. πανταχοῖ. Vulgo πανταχοῦ. Vide not. ad Lys. 1230.

1010. ὑμεῖς ταχέως. Jungenda hæc cum præcedente verbo ἴτε. Pessime vulgo legitur:

ἀλλ' ἴτε χαίροντες, ὅποι βούλεσθ'. ὑμεῖς δέ γε ταχέως, ὦ μυριάδες ἀναρίθμητοι, νῦν—

1014. κοὐ πρὸς ὑμῶν, et vobis non convenit. Vide not. ad Plutum 355.

1015. προσέχετε. Vide duplicem notam ad Nub. 916. Hic in A. scriptum πρόσχετε, quod magis Atticum esse statuit Bentleius ad Nub. 575. ubi pro προσέχετε legi volebat πρόσχετε. Illius emendationis, qua nihil magis inutilius,

μέμψασθαι γὰρ τοῖσι θεαταῖς ὁ ποιητὴς νῦν ἐπιθυμεῖ.
ἀδικεῖσθαι γάρ φησιν, πρότερος πόλλ' αὐτοὺς εὖ πεποιηκὼς,
τὰ μὲν οὐ φανερῶς, ἀλλ' ἐπικουρῶν κρύβδην ἑτέροισι ποιηταῖς,
μιμησάμενος τὴν Εὐρυκλέους μαντείαν καὶ διάνοιαν,
εἰς ἀλλοτρίας γαστέρας ἐνδὺς, κωμῳδικὰ πολλὰ χέασθαι.
μετὰ τοῦτο δὲ καὶ φανερῶς ἤδη κινδυνεύων καθ' ἑαυτὸν,
οὐκ ἀλλοτρίων, ἀλλ' οἰκείων Μουσῶν στόμαθ' ἡνιοχήσας.
ἀρθεὶς δὲ μέγας, καὶ τιμηθεὶς, ὡς οὐδεὶς πώποτ' ἐν ὑμῖν,
οὐκ ἐκτελέσαι φησὶν ἐπαρθεὶς, οὐδ' ὀγκῶσαι τὸ φρόνημα,
οὐδὲ παλαίστρας περικωμάζειν πειρῶν· οὐδ', εἴ τις ἐραστὴς,
κωμῳδεῖσθαι παίδιχ' ἑαυτοῦ μισῶν, ἔσπευδε πρὸς αὐτὸν,
οὐδενί πώποτέ φησι πιθέσθαι, γνώμην τιν' ἔχων ἐπιεικῆ,
ἵνα τὰς Μούσας, αἷσιν χρῆται, μὴ προαγωγοὺς ἀποφήνῃ.
οὐδ', ὅτε πρῶτόν γ' ἦρχε διδάσκειν, ἀνθρώποις φήσ' ἐπιθέσθαι·
ἀλλ' Ἡρακλέους ὀργήν τιν' ἔχων, τοῖσι μεγίστοις ἐπιχειρεῖν,
θρασέως ξυστὰς εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς αὐτῷ τῷ καρχαρόδοντι,
οὗ δεινόταται μὲν ἀπ' ὀφθαλμῶν Κύννης ἀκτῖνες ἔλαμπον,
ἑκατὸν δὲ κύκλῳ κεφαλαὶ κολάκων οἰμωξομένων ἐλιχμῶντο
περὶ τὴν κεφαλήν· φωνὴν δ' εἶχεν χαράδρας ὄλεθρον τετοκυίας,
φώκης δ' ὀσμὴν, Λαμίας δ' ὄρχεις ἀπλύτους, πρωκτὸν δὲ καμήλου.
τοιοῦτον ἰδὼν τέρας, οὔ φησιν δείσας καταδωροδοκῆσαι·
ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν ἔτι καὶ νυνὶ πολεμεῖ· φησίν τε μετ' αὐτοῦ
τοῖς ἠπιάλοις ἐπιχειρῆσαι πέρυσιν, καὶ τοῖς πυρετοῖσιν,

cuique nullus addicit codex, ne meminisse quidem operæ pretium duxi. Plerisque in locis in hac forma προσέχειν consentiunt codd. Nec ulla est ratio cur minus Attica, quam altera, videri debeat. προσέχειν τὸν νοῦν plene apud Comicum occurrit rursus Equit. 503. Pl. 113. 151. προσέχειν τὴν γνώμην, Conc. 600. Multo rarius προσέχειν simpliciter, per ellipsin substantivi. Quod Thomæ M. observatum fuisse credo, cumque impulisse, ut hanc notam scriberet: προσέχω σοι τὸν νοῦν κάλλιον, ἢ προσέχω σοι μόνον. Falsum esse hoc decretum ostendunt interpretes.

1017. φησὶν ob metrum. Sic recte A. Male vulgo φησί.

1025. οὐδὲ παλαίστρας περικωμάζειν πειρῶν. Vulgo legitur περιιὼν, metro repugnante, nec valde bona sententia. Quid enim addit participium illud præcedenti verbo? Quid differunt περιιέναι περικωμάζων, et περικωμάζειν περιιών? Inepta ταυτολογία est. Certissimam emendationem ipse suppeditavit Comicus in parabasi Pacis, v. 762.

καὶ γὰρ πρότερον πράξας κατὰ νοῦν,
οὐχὶ παλαίστρας περινοστῶν
παῖδας ἐπείρων· ἀλλ' ἀράμενος τὴν σκευὴν
εὐθὺς ἐχώρουν.

1027. οὐδενὶ πώποτε φησὶ πιθέσθαι. Quis non videt ita emendari debuisse? Sic etiam scriptum est in utroque cod. Vulgo φησὶν πείθεσθαι. Supra v. 1017. ubi metrum requirebat φησὶν, ediderant φησί: hic in contraria abierunt. Solemnis est permutatio formarum πείθεσθαι et πιθέσθαι, etiam in hac fabula observata v. 749.

1028. αἷσιν χρῆται. Perperam vulgo αἷσι.

1031. τῷ καρχαρόδοντι. Cleonem innuit, quem in Equitibus exagitaverat.

1033. οἰμωξομένων. Sic recte edidit Berglerus, ut est in parabasi Pacis, ubi hi versus repetuntur: et ita hoc loco scriptum est in B.

οἳ τοὺς πατέρας τ' ἦγχον νύκτωρ, καὶ τοὺς πάππους ἀπέπνιγον·
κατακλινόμενοί τ' ἐπὶ ταῖς κοίταις, ἐπὶ τοῖσιν ἀπράγμοσιν
ὑμῶν,
ἀντωμοσίας καὶ προσκλήσεις καὶ μαρτυρίας ξυνεκόλλων,
ὥστ' ἀναπηδᾶν δειμαίνοντας πολλοὺς ὡς τὸν Πολέμαρχον.
τοιόνδ' εὑρόντες ἀλεξίκακον, τῆς χώρας τῆσδε καθαρτὴν,
πέρυσιν καταπροὔδοτε, καινοτάταις σπείροντ' αὐτὸν διανοίαις,
ἃς ὑπὸ τοῦ μὴ γνῶναι καθαρῶς ὑμεῖς ἐποιήσατ' ἀναλδεῖς·
καί τοι σπένδων πόλλ' ἐπὶ πολλοῖς ὄμνυσιν τὸν Διόνυσον,
μὴ πώποτ' ἀμείνον' ἔπη τούτων κωμῳδικὰ μηδέν' ἀκοῦσαι.
τοῦτο μὲν οὖν ἔσθ' ὑμῖν αἰσχρὸν, τοῖς μὴ γνοῦσιν παραχρῆμα·
ὁ δὲ ποιητὴς οὐδὲν χείρων παρὰ τοῖσι σοφοῖς νενόμισται,
εἰ παρελαύνων τοὺς ἀντιπάλους, τὴν ἐπίνοιαν ξυνέτριψεν.
ἀλλὰ τολοιπὸν τῶν ποιητῶν,
ὦ δαιμόνιοι, τοὺς ζητοῦντας
καινόν τι λέγειν, κἀξευρίσκειν,
στέργετε μᾶλλον, καὶ θεραπεύετε,
καὶ τὰ νοήματα σώζεσθ' αὐτῶν.
ἐσβάλλετε δ' εἰς τὰς κιβωτοὺς
μετὰ τῶν μήλων· κἂν ταῦτα ποιῆθ',
ὑμῖν δι' ἔτους τῶν ἱματίων
ὀζήσει δεξιότητος.

Ημ. Ὦ πάλαι ποτ' ὄντες ἡμεῖς ἄλκιμοι μὲν ἐν χοροῖς,
ἄλκιμοι δ' ἐν μάχαισι,
καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο δὴ μόνον ἄνδρες γε μαχιμώτατοι,
πρίν ποτ' ἦν, πρὶν ταῦτα· νῦν δ'
οἴχεταί γε, κύκνου τε πολιώτεραι δὴ
αἵδ' ἐπανθοῦσιν τρίχες.

1038. Nubes innuit quas anno ante infelici successu primum docuerat.

1044. πέρυσιν ob metrum, et sic emendate excusum est in vett. editt. Perperam recentiores πέρυσι.

1046. καί τοι σπένδων πόλλ' ἐπὶ πολλοῖς ὄμνυσιν τὸν Διόνυσον. Sic bini codd. nisi quod in ὄμνυσιν paragogicum ν male in iis omissum. At vulgo fœde corruptis numeris legitur:

καίτοι σπένδων πόλλ' ἐπὶ πολλοῖσιν
ὄμνυσι τὸν Διόνυσον.

Metrum vel novitius tiro restituere poterat: socordiam editorum satis mirari nequeo, ejusmodi sordes lectoribus identidem objicientium.

1053. καινόν τι λέγειν. Sic bini codd. recte. Vulgo κοινόν. In Nubium parabasi dixerat v. 547.

ἀλλ' ἀεὶ καινὰς ἰδέας εἰσφέρων σοφίζο-
μαι.

1060. Adlusio ad proverbium, quod exstat in Pluto 1002. et 1075.

1062. καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο δὴ μόνον ἄνδρες γε μαχιμώτατοι. Versus hic est, ut esse debet, tetrameter trochaicus, cujus in impressis corrupti sunt numeri ad hunc modum:

καὶ κατ' αὐτὸ δὴ τοῦτο μόνον ἄνδρες μα-
χιμώτατοι.

ἀλλὰ κἀκ τῶν λειψάνων
δεῖ τῶνδε ῥώμην νεανικὴν ἔχειν. ἐγὼ
τοὐμὸν νομίζω γῆρας εἶναι κρεῖττον, ἢ πολ-
λῶν κικιννους νεανιῶν,
καὶ σχῆμα, κεὐρυπρωκτίαν.

Χο. Εἴ τις ὑμῶν, ὦ θεαταὶ, τὴν ἐμὴν ἰδὼν φύσιν,
εἶτα θαυμάζει μ' ὁρῶν μέσον διεσφηκωμένον,
ἢ τίς ἐστιν ἡ 'πίνοια τῆσδε τῆς ἐγκεντρίδος,
ῥᾳδίως ἐγὼ διδάξω, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.
ἐσμὲν ἡμεῖς, οἷς πρόσεστι τοῦτο τοὐῤῥοπύγιον,
'Αττικοὶ, μόνοι δικαίως εὐγενεῖς αὐτόχθονες·
ἀνδρικώτατον γένος, καὶ πλεῖστα τήνδε τὴν πόλιν
ὠφελῆσαν ἐν μάχαισιν, ἡνίκ' ἦλθ' ὁ βάρβαρος,
τῷ καπνῷ τύφων ἅπασαν τὴν πόλιν, καὶ πυρπολῶν,
ἐξελεῖν ἡμῶν μενοινῶν πρὸς βίαν τἀνθρήνια.
εὐθέως γὰρ ἐκδραμόντες ξὺν δορὶ, ξὺν ἀσπίδι,
ἐμαχόμεσθ' αὐτοῖσι, θυμὸν ὀξίνην πεπωκότες,
στὰς ἀνὴρ παρ' ἄνδρ', ὑπ' ὀργῆς τὴν χελύνην ἐσθίων·
ὑπὸ δὲ τῶν τοξευμάτων οὐκ ἦν ἰδεῖν τὸν οὐρανόν.
ἀλλ' ὅμως ἀπεωσάμεσθα ξὺν θεοῖς πρὸς ἑσπέρᾳ.
γλαῦξ γὰρ ἡμῶν, πρὶν μάχεσθαι, τὸν στρατὸν διέπτετο.
εἶτα δ' ἑσπόμεσθα θυννάζοντες εἰς τοὺς θυλάκους·
οἱ δ' ἔφευγον, τὰς γνάθους καὶ τὰς ὀφρῦς κεντούμενοι·
ὥστε παρὰ τοῖς βαρβάροισι πανταχοῦ καὶ νῦν ἔτι
μηδὲν 'Αττικοῦ καλεῖσθαι σφηκὸς ἀνδρικώτερον.

Ημ. Ἆρα δεινὸς ἦ τόθ', ὥστε πάντα μὴ δεδοικέναι·
καὶ κατεστρεψάμην γε
τοὺς ἐναντίους, πλέων ἐκεῖσε ταῖς τριήρεσιν.
οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν ὅπως

1071. φύσιν hic *speciem*, *figuram* significat. Vide not. ad Nub. 504. Male verterat Interpres: *Si quis vestrum novit meum ingenium.*

1073. ἢ τίς ἐστιν ἡ 'πίνοια. Perperam vulgo inseritur pronomen ἡμῶν, quod sensui inutile, metrum prorsus respuit.

1078. ἡνίκ' ἦλθ' ὁ βάρβαρος. Sic ambo codd. Vulgo ἦλθεν ὁ βάρβαρος.

1081. ξὺν δορὶ, ξὺν ἀσπίδι. Pessime vulgo ξὺν δουρὶ, quod utique emendasset, quivis editor, qui leges trochaici metri cognitas habuisset. Suidas: δορὶ, τῷ δόρατι. Auctor Etymol. M. legebat σὺν δόρει, σὺν ἀσπίδι. Vide eum in δόρει p. 284. Minime recipi debuit hæc lectio.

1083. στὰς ἀνὴρ παρ' ἄνδρ'—Sic optime A. In B. τὰς—Vulgo πᾶς ἀνὴρ, quod nauci non est, et manifesto depravatum. Jamdudum restitui potuisset hæc lectio, quæ apud Suidam exstat. Sic ille: χελύνη, τὸ ἄνω χεῖλος. Εἰς τὴν ὑπερῴαν χελύνην οἰστὸς Μηδικὸς ἐνεῤῥίζωτο. καὶ αὖθις· Στὰς ἀνὴρ παρ' ἄνδρ' ὑπ' ὀργῆς τὴν χελύνην ἐσθίων.

ῥῆσιν εὖ λέξειν ἐμέλλομεν τότ᾽, οὐδὲ
συκοφαντήσειν τινὰ
φροντίς· ἀλλ᾽ ὃς ἂν ἐρέτης
ἔσοιτ᾽ ἄριστος. τοιγαροῦν πολλὰς πόλεις
Μήδων ἑλόντες, αἰτιώτατοι φέρεσθαι
τὸν φόρον δεῦρ᾽ ἐσμὲν, ὃν
κλέπτουσιν οἱ νεώτεροι.

Χο. Πολλαχοῦ σκοποῦντες ἡμᾶς, εἰς ἅπανθ᾽ εὑρήσετε
τοὺς τρόπους καὶ τὴν δίαιταν σφηξὶν ἐμφερεστάτους.
πρῶτα μὲν γὰρ οὐδὲν ἡμῶν ζῶον ἠρεθισμένον
μᾶλλον ὀξύθυμόν ἐστιν, οὐδὲ δυσκολώτερον·
εἶτα τἄλλ᾽ ὅμοια πάντα σφηξὶ μηχανώμεθα.
ξυλλεγέντες γὰρ καθ᾽ ἑσμοὺς, ὡσπερεὶ τανθρήνια,
οἱ μὲν ἡμῶν, οὗπερ ὥρχων, οἱ δὲ παρὰ τοὺς Ἕνδεκα,
οἱ δ᾽ ἐν Ὠδείῳ δικάζουσ᾽· οἱ δὲ πρὸς τοῖς τειχίοις
ξυμβεβυσμένοι, πυκνὸν νεύοντες εἰς τὴν γῆν, μόλις,
ὥσπερ οἱ σκώληκες, ἐν τοῖς κυττάροις κινούμενοι.
ἔς τε τὴν ἄλλην δίαιταν ἐσμὲν εὐπορώτατοι.
πάντα γὰρ κεντοῦμεν ἄνδρα, κἀκπορίζομεν βίον.
ἀλλὰ γὰρ κηφῆνες ἡμῖν εἰσὶν ἐγκαθήμενοι,
οὐκ ἔχοντες κέντρον· οἱ μένοντες ἡμῶν τοῦ φόρου
τὸν γόνον κατεσθίουσιν, οὐ ταλαιπωρούμενοι.
τοῦτο δ᾽ ἔστ᾽ ἄλγιστον ἡμῖν, ἤν τις ἀστράτευτος ὢν
ἐκφορῇ τὸν μισθὸν ἡμῶν, τῆσδε τῆς χώρας ὕπερ
μήτε κώπην, μήτε λόγχην, μήτε φλύκταιναν λαβών.
ἀλλ᾽ ἐμοὶ δοκεῖ τολοιπὸν τῶν πολιτῶν ἔμβραχυ
ὅστις ἂν μὴ ᾽χῃ τὸ κέντρον, μὴ φέρειν τριώβολον.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Φι. Οὔ τοι ποτὲ ζῶν τοῦτον ἀποδυθήσομαι,

1100. τὸν φόρον. Male vulgo καὶ τὸν φόρον. Nullus hic locus est copulæ, quam sententia non magis admittit, quam metrum Recte abest in B. Versus est dimeter trochaicus catalect. In antithetico 1069. duæ primæ syllabæ nominis νεανιῶν in unam coalescunt.

1108. οὗπερ ὥρχων. Vulgo sine articulo Ἄρχων. Vide ad 1441.

1111. κύτταρος. ἡ ἐν τοῖς κηρίοις τῶν μελιττῶν πυελὶς καὶ κατάτρησις. Suidas, apud quem alias significationes vide.

1117. τοῦτο δ᾽ ἔσ᾽ ἄλγιστον ἡμῖν, ἤν τις—Sic legi debere manifestum est. In binis codd. est ἡμῶν, quod e seq. versu huc male retractum. Pejus in impressis ὑμῶν.

1120. ἔμβραχυ. Suidas: ἁπλῶς, ὅλως, συντόμως. Vide ad Thesm. 390.

ἐπεὶ μόνος μ᾽ ἔσωσε παρατεταγμένον,
ὅθ᾽ ὁ Βορέας ὁ μέγας ἐπεστρατεύσατο.
Βδ. ἀγαθὸν ἔοικας οὐδὲν ἐπιθυμεῖν παθεῖν.
Φι. μὰ τὸν Δί᾽, οὐ γὰρ οὐδαμῶς μοι ξύμφορον.
καὶ γὰρ πρότερον ἐπανθρακίδων ἐμπλήμενος
ἀπέδωκ᾽ ὀφείλων τῷ γναφεῖ τριώβολον.
Βδ. ἀλλ᾽ οὖν πεπειράσθω γ᾽, ἐπειδήπερ γ᾽ ἅπαξ
ἐμοὶ σεαυτὸν παραδέδωκας εὖ ποιεῖν.
Φι. τί οὖν κελεύεις δρᾶν με;
Βδ. τὸν τρίβων᾽ ἄφες·
τηνδὶ δὲ χλαῖναν ἀναβαλοῦ τριβωνικῶς.
Φι. ἔπειτα παῖδας χρὴ φυτεύειν καὶ τρέφειν,
ὅθ᾽ οὑτοσί με νῦν ἀποπνῖξαι βούλεται;
Βδ. ἔχ᾽, ἀναβαλοῦ τηνδὶ λαβών, καὶ μὴ λάλει.
Φι. τουτὶ τὸ κακὸν τί ἐστι, πρὸς πάντων θεῶν;
Βδ. οἱ μὲν καλοῦσι Περσίδ᾽· οἱ δὲ καυνάκην.
Φι. ἐγὼ δὲ σισύραν ᾠόμην Θυμοιτίδα.
Βδ. κοὐ θαῦμά γ᾽· ἐς Σάρδεις γὰρ οὐκ ἐλήλυθας.
ἔγνως γὰρ ἄν· νῦν δ᾽ οὐχὶ γιγνώσκεις.
Φι. ἐγώ;
μὰ τὸν Δί᾽ οὐ τοίνυν· ἀτὰρ δοκεῖ γ᾽ ἐμοὶ
ἐοικέναι μάλιστα Μορύχου σάγματι.
Βδ. οὔκ· ἀλλ᾽ ἐν Ἐκβατάνοισι ταῦθ᾽ ὑφαίνεται.
Φι. ἐν Ἐκβατάνοισι γίγνεται κρόκης χόλιξ;
Βδ. πόθεν, ὦ ᾽γάθ᾽; ἀλλὰ τοῦτο τοῖσι βαρβάροις
ὑφαίνεται πολλαῖς δαπάναις. αὕτη γέ τοι

1127. ἐμπλήμενος. Vulgo πιπλησμένος. Hoc quidem habet A. in contextu; sed superscriptum est illud, quod prætulimus. In B. ἐμπεπλησμένον. Vide not. ad Conc. 56.

1132. χλαῖναν ἀναβαλοῦ. Sic recte A. Infra 1152. οὐκ ἀναβαλεῖ; Perperam vulgo et hic et tertio abhinc versu ἀναλαβοῦ. Altero in versu emendate etiam cod. A. exhibet ἀναβαλοῦ. Nihil frequentius hac literarum inversione. Similem mendam sustollendam esse monuimus in Conc. v. 536. Consuli potest Ferrarius de Re Vestiaria P. ii. p. 179.

1133. παῖδας. Sic primus edidit Ant. Fracinus. Bini codd. et primariæ editt. habent παῖδα. Melius est illud, ob emphasin pluralis numeri.

1137. Hunc versum citat Pollux vii. 59.

1138. Θυμοιτίδα. Vulgo Θυμαιτίδα. Libri quidem; sed descriptorum errore. Vide Meursium de Pop. Att. in Θυμαιτάδαι.

1141. τοίνυν· ἀτάρ. Sic B. sine particula quæ vulgo inseritur.

1144. Quia læna, qua filius patrem volebat amicire, e molli, villosa et crispa lana erat, pater comparans illos villos intortis implicitisque intestinis, percontatur an Ecbatanis intestinorum in modum lanæ pararentur, seu an fierent intestina ex lana.

1145. πόθεν; Negatio morata. Vide not. ad Ran. 1455.

ἐρίων τάλαντον καταπέπωκε ῥᾳδίως.
Φι. οὐκοῦν ἐριώλην δῆτ' ἐχρῆν ταύτην καλεῖν
δικαιότερόν γ', ἢ καυνάκην.
Βδ. ἔχ', ὦ 'γαθὲ,
καὶ στῆθί γ' ἀμπισχόμενος.
Φι. οἴμοι δείλαιος·
ὡς θερμὸν ἡ μιαρά τι μου κατήρυγεν.
Βδ. οὐκ ἀναβαλεῖ;
Φι. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ'. ἀλλ', ὦ 'γαθὲ,
εἴπερ γ' ἀνάγκη, κρίβανόν μ' ἀμπίσχετε.
Βδ. φέρ', ἀλλ' ἐγώ σε περιβαλῶ· σὺ δ' οὖν ἴθι.
Φι. κατάθου γε μέντοι καὶ κρεάγραν.
Βδ. τιὴ, τί δή;
Φι. ἵν' ἐξέλῃς με, πρὶν διεῤῥυηκέναι.
Βδ. ἄγε νῦν, ἀποδύου τὰς καταράτους ἐμβάδας,
τασδὶ δ' ἀνύσας ὑπόδυθι τὰς Λακωνικάς.
Φι. ἐγὼ γὰρ ἂν τλαίην ὑποδύσασθαί ποτε
ἐχθρῶν παρ' ἀνδρῶν δυσμενῆ καττύματα;
Βδ. ἔνθες πόδ', ὦ 'τὰν, κᾆτα βαῖν' ἐῤῥωμένως,
ἐς τὴν Λακωνικὴν ἀνύσας.
Φι. ἀδικεῖς γ' ἐμὲ,
ἐς τὴν πολεμίαν ἀποβιβάζων τὸν πόδα.
Βδ. φέρε καὶ τὸν ἕτερον.
Φι. μηδαμῶς τοῦτόν γ', ἐπεὶ
πάνυ μισολάκων αὐτοῦ 'στιν εἷς τῶν δακτύλων.
Βδ. οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα.
Φι. κακοδαίμων ἐγὼ,
ὅστις ἐπὶ γήρᾳ χίμετλον οὐδὲν λήψομαι.
Βδ. ἄνυσόν ποθ' ὑποδυσάμενος· εἶτα πλουσίως

1148. ἐριώλην. Facetissimus jocus. ἐριώλη proprie significat *vehementis venti turbinem*. Hic autem, tanquam si compositum esset ab ἔριον et ὄλλυμι, lænam illam, quæ tantam vim lanæ absumserat, non καυνάκην, sed ἐριώλην appellari debuisse dicit Philocleo. De hujus nominis scriptura opportunior erit dicendi locus ad Acharn. 1177.

1154. φέρ', ἀλλ'. Sic bini codd. Perperam in impressis φέρε, ἀλλ'—

1162. ἔνθες πόδ', ὦ 'τὰν, κᾆτα βαῖν' ἐῤῥωμένως. Perperam editt. omnes et cod. etiam A. habent ποτ' pro πόδ'. In primariis est: ὦ 'τὰν καταβαίν' ἐῤῥωμένως. In A. ὦ 'τὰν καὶ καταβαίν', e prava librarii emendatione. Melior non est illa quam invexit Ant. Fracinus κᾆτ' ἐπιβαίν'. Nec composito ἀποβαίνειν, nec καταβαίνειν ullus hic locus est. In B. hic versus omissus. καταβαίν' e librarii errore est, qui scribere debebat κᾆτα βαῖν'. Menda non infrequens est, cujus exempla enotavimus ad Thesm. 482. Ran. 951. 1440. Pl. 69. Conc. 682. Nub. 1076. Av. 825.

ὡδὶ προβὰς, τρυφερόν τι διασαλακώνισον.
Φι. ἰδού. θεῶ τὸ σχῆμα, καὶ σκέψαι μ', ὅτῳ
μάλιστ' ἔοικα τὴν βάδισιν τῶν πλουσίων.
Βδ. ὅτῳ; δοθιῆνι σκόροδον ἠμφιεσμένῳ.
Φι. καὶ μὴν προθυμοῦμαί γε σαυλοπρωκτιᾷν.
Βδ. ἄγε νυν, ἐπιστήσει λόγους σεμνοὺς λέγειν,
ἀνδρῶν παρόντων πολυμαθῶν καὶ δεξιῶν;
Φι. ἔγωγε.
Βδ. τίνας δῆτ' ἂν λέγοις;
Φι. πολλοὺς πάνυ.
πρῶτον μὲν, ὡς ἡ Λαμί' ἁλοῦσ' ἐπέρδετο·
ἔπειτα δ', ὡς ὁ Καρδοπίων τὴν μητέρα---
Βδ. μὴ 'μοιγε μύθους. ἀλλὰ τῶν ἀνθρωπίνων,
οἵους λέγομεν μάλιστα τοὺς κατ' οἰκίαν.
Φι. ἐγῷδα τοίνυν τῶν γε πάνυ κατ' οἰκίαν
ἐκεῖνον, ὡς οὕτω ποτ' ἦν μῦς καὶ γαλῆ---
Βδ. Ω ΣΚΑΙΕ, ΚΑΠΑΙΔΕΥΤΕ, Θεογένης ἔφη
τῷ κοπρολόγῳ, καὶ ταῦτα λοιδορούμενος.
μῦς καὶ γαλᾶς μέλλεις λέγειν ἐν ἀνδράσι;
Φι. ποίους τινὰς δὲ χρὴ λέγειν;
Βδ. μεγαλοπρεπεῖς.
ὡς ξυνεθεώρεις Ἀνδροκλεῖ καὶ Κλεισθένει.
Φι. ἐγὼ δὲ τεθεώρηκα πώποτ' οὐδαμοῦ,
πλὴν ἐς Πάρον· καὶ ταῦτα δύ' ὀβολὼ φέρων.
Βδ. ἀλλ' οὖν λέγειν χρή σ', ὡς ἐμάχετό γ' αὐτίκα
Ἐφουδίων παγκράτιον Ἀσκώνδᾳ καλῶς,

1169. διασαλακώνισον. Schol. ἁβρῶς καὶ μαλακῶς σαυτὸν διακίνησον. ἀπό τινος Σαλάκωνος τρυφηλοῦ. Simul autem adludit ad nomen Λάκων, tanquam si diceret: τρυφερόν τι διακίνει τὰς Λακωνικάς.

1176. τίνας δῆτ' ἂν λέγοις; Sic A. In B. τίνα, ut edidit Ant. Fracinus. In primariis editt. erat τί δῆτ' ἂν—

1178. ὡς ὁ Καρδοπίων. Sic bini codd. Perperam vulgo omittitur articulus, quem reponendum esse jam monuerat Toupius Addend. in Theocritum p. 389. Additurus erat pater ἐσπόδει, ἐκίνει, vel simile quid, ni ejus sermonem abrupisset filius.

1181. ἐγῷδα. Sic scriptum in binis codd.

1183. Θεογένης. Sic libri. Vera tamen nominis scriptura esse videtur Θεαγένης. Sæpe apud Comicum occurrit. Qui hic perstringitur, idem esse videtur, cujus mentio in Pace 928.

1187. Θεωροὶ apud Athenienses appellabantur, qui publica auctoritate ad sacrificia exterorum, ad oracula consulenda, ad festa, sacra certamina, aliosque conventus mittebantur, quibusque stipendium e publico dabatur. Vide Hesychii Interpretem ad glossam Θεωρικός. Sacram se legationem semel tantum, in Parum missum, obiisse dicit Philocleo, accepto duorum obolorum in singulos dies stipendio. Hic autem salse Athenienses perstringit Comicus, qui harum legationum munus sæpe in homines abjectissimos conferebant, quales erant Androcles et Clisthenes.

1188. ἐγὼ δὲ—Male in A. ἔγωγε.

ἤδη γέρων ὢν καὶ πολιός· ἔχων δέ τοι
πλευρὰν βαρυτάτην, καὶ χέρας, λαγόνας τε, καὶ
θώρακ' ἄριστον.
Φι. παῦε, παῦ'· οὐδὲν λέγεις.
πῶς δ' ἂν μαχέσαιτο παγκράτιον, θώρακ' ἔχων;
Βδ. οὕτως διηγεῖσθαι νομίζουσ' οἱ σοφοί.
ἀλλ' ἕτερον εἰπέ μοι; παρ' ἀνδράσι ξένοις
πίνων, σεαυτοῦ ποῖον ἂν λέξαι δοκεῖς
ἐπὶ νεότητος ἔργον ἀνδρικώτατον;
Φι. ἐκεῖν', ἐκεῖν' ἀνδρειότατόν γε τῶν ἐμῶν,
ὅτ' Ἐργασίωνος τὰς χάρακας ὑφειλόμην.
Βδ. ἀπολεῖς με. ποίας χάρακας; ἀλλ' ὡς ἢ κάπρον
ἐδιώκαθές ποτ', ἢ λαγών, ἢ λαμπάδα
ἔδραμες, ἀνευρὼν ὅτι νεανικώτατον.
Φι. ἐγῷδα τοίνυν τό γε νεανικώτατον·
ὅτε τὸν δρομέα Φάϋλλον, ὢν βούπαις ἔτι,
εἷλον, διώκων λοιδορίας, ψήφοιν δυοῖν.
Βδ. παῦ'· ἀλλὰ δευρὶ κατακλινεὶς προσμάνθανε
ξυμποτικὸς εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός.
Φι. πῶς οὖν κατακλίνω, φράζ' ἀνύσας.
Βδ. εὐσχημόνως.
Φι. ὡδὶ κελεύεις κατακλιθῆναι;
Βδ. μηδαμῶς.
Φι. πῶς δαί;
Βδ. τὰ γόνατ' ἔκτεινε, καὶ γυμναστικῶς
ὑγρὸν χύτλασον σεαυτὸν ἐν τοῖς στρώμασιν.
ἔπειτ' ἐπαίνεσόν τι τῶν χαλκωμάτων·
ὀροφὴν θέασαι· κρεκάδι' αὐλῆς θαύμασον·

1198. ποῖον ἂν λέξαι δοκεῖς; Perperam in A. δοκῇς. Vide not. ad Av. 355.

1206. Illustris Athleta fuit Phayllus Crotoniata, de quo videndus Pausanias p. 818. In eum exstat vetus Epigramma:

Πέντ' ἐπὶ πεντήκοντα πόδας πήδησε Φάϋλλος·
δίσκευσε δ' ἑκατὸν, πέντ' ἀπολειπομένων.

Facetus hic jocus est in ambiguitate vocum εἷλον διώκων, quas significatione forensi adhibet senex judiciis adsuetus.

1210 πῶς οὖν κατακλίνω; Sic excudi debuit, ut perspicue scriptum est in A. utque jam scribendum esse monuerat Berglerus. Est aor. 2. subjunctivi passivi, cujus secundo ante hunc versu participium occurrit κατακλινείς.

1215. κρεκάδι' αὐλῆς θαύμασον. Neminem novi e veteribus Grammaticis, qui vocem illam κρεκάδια interpretatus fuerit. Solus e recentioribus Comici Interpretibus eam declarare aggressus est Bisetus. Quia nomen istud hoc unico in loco occurrit, Lexicographisque prætermissum fuit, non idonea causa est cur ei controversia moveatur, depravationisque in suspicionem veniat: nihil variant in scriptura codices. Biseti conje-

ὕδωρ κατὰ χειρός· τὰς τραπέζας εἰσφέρειν·
δειπνοῦμεν· ἀπονενίμμεθ'· ἤδη σπένδομεν.—
Φι. πρὸς τῶν θεῶν, ἐνύπνιον ἑστιώμεθα;
Βδ. αὐλητρὶς ἐνεφύσησεν. οἱ δὲ συμπόται
εἰσὶν, Θέωρος, Αἰσχίνης, Φανὸς, Κλέων,
ξένος τις ἕτερος πρὸς κεφαλῆς Ἀκέστορος.
τούτοις ξυνὼν, τὰ σκόλι' ὅπως δέξει καλῶς.
Φι. ἀληθὲς, ὡς οὐδείς γε Διακρίων δεδέξεται.
Βδ. ἐγὼ εἴσομαι· καὶ δὴ γάρ εἰμ' ἐγὼ Κλέων·

cturam, reponentis καὶ ἰκρίδι' αὐλῆς, eo minus admittendam esse censeo, quo magis absurdum videtur in aula privatæ domus tabulata extitisse, qualia struebantur in publicis locis, siquando ederentur spectacula, ut populus in iis sedens commodius spectaret. Nec magis κρεκάδι' αὐλῆς accipi posse credo de *concentu instrumentorum, quæ pulsarent citharistæ in aula stantes.* Ab hac significatione prorsus abhorret loquendi formula. Præterea in conviviis inducebantur citharœdi, tibicines, saltatrices solummodo,

Postquam exemta fames epulis, mensæque remotæ,

et ultima libatione facta, ut infra declaratur :

ἤδη σπένδομεν·
αὐλητρὶς ἐνεφύσησεν.

Ergo de musico concentu ne quidem hic cogitandum est. Bergleri autem *crepitacula,* quid illa sibi velint, equidem nescio, nec ipse, ut opinor, dixerit. Casauboni commenta vide in Animadv. in Athenæum l. iv. cap. 27. Non aliunde derivari posse videtur nomen κρεκάδιον, quam a κρέκω. Hoc autem verbum non solum de pulsatione instrumentorum chordis instructorum adhibetur, sed et de telæ pulsatione et densatione, quæ pectine textorio fit, ut in his Sapphûs versibus:

γλυκεῖα μᾶτερ, οὔ τι δύναμαι κρέκειν τὸν ἱστὸν,
πόθῳ δαμεῖσα παιδὸς, βραδινὰν δι' Ἀφροδίταν.

Proinde nihil probabilius afferri potest, quam κρεκάδια hic posita esse pro ἱστουργήματα, παραπετάσματα, et intelligi de *aulæis,* seu *velis,* quibus aula tam ornatus gratia, quam arcendo vento, pulveri, aut si quid aliud nocere poterat, obtendebatur.

1217. ἀπονενίμμεθ'· ἤδη σπένδομεν. Sic distinctum est in A. melius, quam vulgo post ἤδη.

1221. Vulgo legitur ξένος τις ἕτερος πρὸς κεφαλῆς Ἀκέστερος. Berglerus verterat : *Hospes alius quidam prope caput* HUJUS *Acesterus.* HUJUS non est in græcis, neque suppleri potest. Levi scripturæ menda obscuratus est hic locus, cujus acumen prorsus perierat. Scribi debuit Ἀκέστορος. *Hospes alius nescio quis ad caput Acestoris,* quod tantumdem valet, ac si dixisset: *Æschines, Phanus, Cleo, Acestor, alterque ad hujus caput peregrinus quidam.* Perstringitur hic Acestor, cui barbaros natales et peregrinitatem exprobrarunt Comici, ut e scholiis ad hunc locum et ad Av. 31. docemur. Idcirco peregrinum alterum convivam, qui non nominatur, Acestoris ad caput sedere ait Comicus, quia, ut ait ille,

—αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον.

Similis se simili applicat. ἕτερος proprie hic adhibetur, *alter e duobus.*

1223. Depravata est hujus versus scriptura, cui emendandæ nihil opis præstant codd. Post eum in B. sequitur v. 1227. tribus intermediis omissis, et vacuo reliquæ paginæ spatio. Ad senarii mensuram versum exæquare tentabat Florens, recisis duabus voculis, quarum altera ὡς sententia carere non potest. Si conjecturis in re obscura indulgere liceret, mallem, extra versum posito ἀληθὲς;

ὡς οὐ δεδέξεται Διακρίων οὐδὲ εἷς.

Sed jocum, qui hic latet, nec satis ipse capio. Rem non expediunt veteres critici, quorum nota non indigebamus ad cognoscendam antiquam Attici populi divisionem in Diacrios, Paralos et Pediæos. Vide Meursii Pisistratum cap. iii.

1224. ἐγὼ εἴσομαι. In unam sylla-

ᾄδω δὲ πρῶτος Ἁρμοδίου· δέξει δὲ σύ.
ΟΥΔΕΙΣ ΠΩΠΟΤ' ΑΝΗΡ ΕΓΕΝΕΤ' ΑΘΗ-
ΝΑΙΟΣ—
Φι. ΟΥΧ ΟΥΤΩ ΓΕ ΠΑΝΟΥΡΓΟΣ ΚΛΕΠΤΗΣ—
Βδ. τουτὶ σύ γ' ᾄδεις; παραπολεῖ. βοώμενος
φήσει γὰρ ἐξολεῖν σε καὶ διαφθερεῖν,
καὶ τῆσδε τῆς γῆς ἐξελᾶν.
Φι. ἐγὼ δέ γε,
ἐάν γ' ἀπειλῇ, νὴ Δί', ἕτερον ᾄσομαι.
Ω 'ΝΘΡΩΦ', ΟΥΤΟΣ Ο ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ,
ΤΟ ΜΕΓΑ ΚΡΑΤΟΣ,
ΑΝΑΤΡΕΨΕΙΣ ΕΤΙ ΤΑΝ ΠΟΛΙΝ;
Α Δ' ΕΧΕΤΑΙ ΡΟΠΑΣ.
Βδ. τί δ'; ὅταν Θέωρος, πρὸς ποδῶν κατακείμενος,
ᾄδῃ, Κλέωνος λαβόμενος τῆς δεξιᾶς,
ΑΔΜΗΤΟΥ ΛΟΓΟΝ, Ω' ΤΑΙΡΕ, ΜΑΘΩΝ.
ΤΟΥΣ ΑΓΑΘΟΥΣ ΦΙΛΕΙ.
τούτῳ τί λέξεις σκόλιον;
Φι. ᾠδικῶς ἐγὼ,

bam coalescunt ω ει, ut supra v. 416. ἐγὼ οὐ disyllabum est. Sophocles Phil. 585.

ἐγώ εἰμ' Ἀτρείδαις δυσμενής· οὗτος δ' ἐμοὶ—

1228. Vulgo sic legitur hic locus:

τουτὶ σὺ δράσεις; παραπολεῖ βοώμενος.
φήσει γὰρ ἐξολεῖν σε.

Quæ partim depravata sunt, partim male interpuncta. δράσεις a sententia alienum est. Marklandus ad Euripidis Suppl. 932. sensum adsecutus est, duabus tantum literis a genuina scriptura aberrans. Sic ille reponendum censet;

τουτὶ σὺ δ' ᾄσεις; παραπολεῖ. βοώμενος.
φήσει γὰρ—

Sed, ut bene observat Kœnius ad Corinthum pag. 49. *qui futurum medium ᾄσομαι posuerat* v. 1231. *eum loco tam vicino ᾄσεις scripsisse, probabile non est. Non displiceret* τουτὶ σύ γ' ᾄδεις, *quoniam præsens tempus est et* v. 1225. ᾄδω δὲ πρῶτος. Verissima est hæc emendatio. Nam activa forma futuri a verbo ᾄδω Comicus noster non utitur, sed media duntaxat ᾄσομαι, quod sagaciter observavit Dawesius ad Pacis v. 1297.

οὐ πράγματ' ᾄσει· σώφρονος γάρ εἰ πατρός.

Vulgo ibi legebatur ἄσεις. Finale ς e sequente voce adhæsit, quod agnoscit etiam Kœnius loco laudato.

1232. Ineptissime vulgo Scolion hoc, quod Philocleo canit, Choro tribuitur, cujus nullæ hic sunt partes. Ad fidem codicis A. personas in ordinem reposui, quod et absque illius ope quivis facere poterat.

1236. πρὸς ποδῶν. Sic ambo codd. Mendosam impressorum lectionem, vel metro ipso flagitante, quivis corrigere poterat, πρὸ ποδῶν. Sic supra 1221. πρὸς κεφαλῆς.

1237. ᾄδῃ. Solœce vulgo ᾄδει.

1240. ᾠδικῶς ἐγώ. Sic ambo codd. optime. In vett. editt. excusum ᾀδικὸς ἐγὼ, vel ἀδικὸς, omisso in quibusdam ι subscripto. Kusterus multo pejus edidit ἄδικος ἐγώ. Berglerus verterat, *injurius ego*: quod profecto est longe absurdissimum. In nota autem imperitiam suam metricarum legum turpiter prodit. *Aldina, Juntina et Brub.* ᾀδικὸς *cum iota subscr. Forte* ᾠδικός. Immo, ὦ bone, ᾠδικῶς: nam istud, quod suades, versum

ΟΥΚ ΕΣΤΙΝ ΑΛΩΠΕΚΙΖΕΙΝ,
ΟΥΔ᾽ ΑΜΦΟΤΕΡΟΙΣ ΓΙΓΝΕΣΘΑΙ ΦΙΛΟΝ.
Βδ. μετὰ τοῦτον Αἰσχίνης ὁ Σέλλου δέξεται,
ἀνὴρ σοφὸς καὶ μουσικός· κᾆτ᾽ ᾄσεται·
ΧΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΒΙΑΝ
ΚΛΕΙΤΑΓΟΡΑ ΤΕ ΚΑ-
ΜΟΙ ΜΕΤΑ ΘΕΤΤΑΛΩΝ—
Φι. ΠΟΛΛΑ ΔΗ ΔΙΕΚΟΜΙΣΑΣ ΣΥ ΤΕ ΚΑΓΩ.
Βδ. τουτὶ μὲν ἐπιεικῶς σύ γ᾽ ἐξεπίστασαι·
ὅπως δ᾽ ἐπὶ δεῖπνον εἰς Φιλοκτήμονος ἴμεν.
παῖ, παῖ, τὸ δεῖπνον, Χρυσὲ, συσκεύαζε νῷν,
ἵνα καὶ μεθυσθῶμεν διὰ χρόνου.
Φι. μηδαμῶς.
κακὸν τὸ πίνειν. ἀπὸ γὰρ οἴνου γίγνεται
καὶ θυροκοπῆσαι, καὶ πατάξαι, καὶ βαλεῖν·
κᾄπειτ᾽ ἀποτίνειν ἀργύριον ἐκ κραιπάλης.
Βδ. οὐκ, ἢν ξυνῇς ἀνδράσι καλοῖς τε κἀγαθοῖς.
ἢ γὰρ παρῃτήσαντο τὸν πεπονθότα·
ἢ λόγον ἔλεξας αὐτὸς ἀστεῖόν τινα,
Αἰσωπικὸν γέλοιον, ἢ Συβαριτικὸν,
ὧν ἔμαθες ἐν τῷ ξυμποσίῳ· κᾆτ᾽ ἐς γέλων
τὸ πρᾶγμ᾽ ἔτρεψας, ὥστ᾽ ἀφείς σ᾽ ἀποίχεται.
Φι. μαθητέον γ᾽ ἆρ᾽ ἐστὶ πολλοὺς τῶν λόγων,
εἴπερ γ᾽ ἀποτίσω μηδὲν, ἤν τι δρῶ κακόν.
ἄγε νυν ἴωμεν, μηδὲν ἡμᾶς ἰσχέτω.
Χο. πολλάκις δὴ ᾽δοξα ᾽μαυτῷ δεξιὸς πεφυκέναι,
καὶ σκαιὸς οὐδεπώποτε·
ἀλλ᾽ Ἀμυνίας ὁ Σέλλου μᾶλλον, οὑκ τῶν Κρωβύλου,
οὗτος, ὅντιν᾽ ἐγώ ποτ᾽ εἶδον ἀντὶ μήλου καὶ ῥοᾶς
δειπνοῦντα μετὰ Λεωγόρου.
πεινῇ γὰρ, ἧπερ Ἀντιφῶν.
ἀλλὰ πρεσβεύων γὰρ ἐς Φάρσαλον ᾤχετ᾽· εἶτ᾽ ἐκεῖ
μόνος μόνοισι τοῖς Πενέσ-

pessundat, pyrrichio in quintam sedem illato.

1248. πολλὰ δὴ—Sic bene uterque cod. Perperam in impressis πολλὰ δὴ—

1250. Hic versus et duo seqq. usque ad μηδαμῶς recte in binis codd. filio continuantur. Ita in impressis confusæ sunt personæ, ut vix cum magno labore se quis ex hoc diverbio extricare possit.

1259. Vide Hesychium in Συβαριτικοὶ λόγοι, et Fabricium Bibl. Gr. l. ii. cap. ix. §. 5. et 6.

1268. ῥοᾶς. Minus bene vulgo ῥοιᾶς.

1272. Hic et sequens versus male

ταισι ξυνῆν τῶν Θετταλῶν,
αὐτὸς πενέστης ὢν ἐλάττων οὐδενός.

Ημ. ὦ μακάρι' Αὐτόμενες, ὥς σε μακαρίζομεν.
παῖδας ἐφύτευσας ὅτι χειροτεχνικωτάτους.
πρῶτα μὲν ἅπασι φίλον, ἄνδρα τε σοφώτατον,
τὸν κιθαραοιδότατον, ᾧ χάρις ἐφέσπετο·
τὸν δ' ὑποκριτὴν ἕτερον, ἀργαλέον ὡς σοφόν·
εἶτ' Ἀριφράδην, πολύ τι θυμοσοφικώτατον,
ὅντινά ποτ' ὤμοσε, μαθόντα παρὰ μηδενὸς,
ἀλλ' ἀπὸ σοφῆς φύσεος αὐτόματον ἐκμαθεῖν
γλωττοποιεῖν, εἰς τὰ πορνεῖ' εἰσιόνθ' ἑκάστοτε.

Ημ. εἰσί τινες, οἵ μ' ἔλεγον, ὡς καταδιηλλάγην,
ἡνίκα Κλέων μ' ὑπετάραττεν ἐπικείμενος,
καί με κακίαις ἔκνισε· κᾆθ', ὅτ' ἀπεδαιρόμην,
οἱ 'κτὸς ἐγέλων μέγα κεκραγότα θεώμενοι,
οὐδὲν ἄρ' ἐμοῦ μέλον, ὅσον δὲ μόνον εἰδέναι,
σκωμμάτιον εἴποτέ τι θλιβόμενος ἐκβαλῶ.
ταῦτα κατιδὼν, ὑπό τι μικρὸν ἐπιθήκισα·
εἶτα νῦν ἐξηπάτησεν ἡ χάραξ τὴν ἄμπελον.

ΞΑΝΘΙΑΣ, ΧΟΡΟΣ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΑΡΤΟΠΩΛΙΣ, ΚΑΤΗΓΟΡΟΣ.

Ξα. ΙΩ χελῶναι μακάριαι τοῦ δέρματος,
καὶ τρισμακάριαι, τοῦ 'πὶ ταῖς πλευραῖς ἐμαῖς·

vulgo in unum coaluerunt. Dimetri sunt duo iambici. Decem hujus cantici sunt versus, quorum quatuor tetrametri trochaici, reliqui omnes iambici.

1282. φύσεος. Perperam vulgo φύσεως metro reclamante. Versus hi sunt tetrametri pæonici, constantes omnes e tribus pæonicis primis et cretico. Rationem hujus metri declarat Hephæstio pag. 42. Ultimus utriusque Semichori versus tetrameter est trochaicus.

1286. καί με κακίαις ἔκνισε. Sic optime Florens. Vulgo legitur pessundato metro, κακίσταις.

ἀπεδαιρόμην. Vide not. ad Nub. 442.

1287. οἱ 'κτὸς—Sic scriptum in A. et excusum in primariis editionibus. Perperam in posteriori Basileensi οἰκτὸς, unde in Kusterianam transiit. Mendam correxit Berglerus. In B. omisso articulo ἐκτός.

1289. ἐκβαλῶ. Perperam vulgo ἐκβάλλω contra metri legem et temporum rationem.

1293. τοῦ 'πὶ ταῖς πλευραῖς ἐμαῖς. Sic A. ut impressi. In B. pronomen prorsus omissum, versu in πλευραῖς desinente. Vertitur tanquam si suppressa esset præpositio παρά. Sed illa in comparatione *præ* significans cum quarto casu construitur, nec supprimi solet. Florens legendum censet πλευραῖς ἰαῖς, ut ad testudines referatur. Sed poëticum ἰαῖς nescio an in senario comico locum tueri possit. Subaudiri videtur μᾶλλον, cujus frequens est ellipsis, haud tamen fere aliter, quam sequente particula ἤ: vel nomen comparativum κρείττονος, γιγαντωτέρου aut simile quid, ea constructione: ἰὼ χελῶναι μακάριαι, καὶ

ὡς εὖ κατηρέψασθε καὶ νουθυστικῶς
κεράμῳ τὸ νῶτον, ὥστε τὰς πληγὰς στέγειν.
ἐγὼ δ' ἀπόλωλα στιζόμενος βακτηρίᾳ.

Χο. τί δ' ἔστιν, ὦ παῖ; παῖδα γὰρ, κἂν ᾖ γέρων,
καλεῖν δίκαιον, ὅστις ἂν πληγὰς λάβῃ.

Ξα. οὐ γὰρ ὁ γέρων ἀτηρότατον ἄρ' ἦν κακὸν,
καὶ τῶν ξυνόντων πολὺ παροινικώτατος;
καίτοι παρῆν Ἵππυλος, Ἀντιφῶν, Λύκων,
Λυσίστρατος, Θούφραστος, οἱ περὶ Φρύνιχον.
τούτων ἁπάντων ἦν ὑβριστότατος μακρῷ.
εὐθὺς γὰρ, ὡς ἐνεπλῆτο πολλῶν κἀγαθῶν,
ἐνήλλετ', ἐσκίρτα, 'πεπόρδει, κατεγέλα,
ὥσπερ καχρύων ὀνίδιον εὐωχημένον·
κἄτυπτε δή με νεανικῶς, παῖ, παῖ, καλῶν.
εἶτ' αὐτὸν ὡς εἶδ', ἤκασεν Λυσίστρατος·
Ἔοικας, ὦ πρεσβῦτα, νεοπλούτῳ τρυγὶ,
κλητῆρί τ' εἰς ἀχυρῶνας ἀποδεδρακότι.—
ὁ δ' ἀνακραγὼν, ἀντήκασ' αὐτὸν πάρνοπι,
τὰ θρῖα τοῦ τρίβωνος ἀποβεβληκότι,
Σθενέλῳ τε τὰ σκευάρια διακεκαρμένῳ.
οἱ δ' ἀνεκρότησαν, πλήν γε Θουφράστου μόνου·
οὗτος δὲ διεμύλλαινεν, ὡς δὴ δεξιός.
ὁ γέρων δὲ τὸν Θούφραστον ἤρετ'· Εἰπέ μοι,
ἐπὶ τῷ κομᾷς, καὶ κομψὸς εἶναι προσποιεῖ,
κωμῳδολειχῶν περὶ τὸν εὖ πράττοντ' ἀεί;—
τοιαῦτα περιύβριζεν αὐτοὺς ἐν μέρει,
σκώπτων ἀγροίκως, καὶ προσέτι λόγους λέγων
ἀμαθέστατ', οὐδὲν εἰκότας τῷ πράγματι.
ἔπειτ', ἐπειδὴ 'μέθυεν, οἴκαδ' ἔρχεται

τρισμακάριοι ἕνεκα τοῦ ὑμετέρου δέρματος, κρείττονος τοῦ ἐπὶ ταῖς πλευραῖς ἱμαῖς.

1295. ὥστε τὰς πληγὰς στέγειν. Sic recte in contextu A. superscripta alia lectione πλευρὰς, quam habet B. ut primariæ editt. Ant. Fracinus e vitioso cod. edidit ταῖς πλευραῖς, quod librarius e secundo ante hunc versu repetiit. Unice verum est, quod dedimus, τὰς πληγὰς, ut etiam apud Suidam est in στέγει.

1297. Confer similem formulam Thesm. 582.

1305. Bini quidem codd. ἐνήλλετ'. Priorum editt. menda sublata fuit in Kusteriana, ubi recte editum ἐνήλλετ', in imperfecto ab ἐνάλλομαι, quod tempus melius etiam huc quadrat. Aoristus vero est ἐνήλατ', unico λ, ut Ran. 39. Nub. 147.

1312. τὰ θρῖα τοῦ τρίβωνος. Sic scribi debuit. In A. ut in vett. editt. τὰ θρία γε τοῦ—In B. γε omissum. Inserta fuit illa particula a male sedulo librario, qui primam in θρία corripi credebat. Atqui producitur Conc. 707. ubi θρῖα excudi debuerat, Eq. 954. et alibi.

τύπτων ἅπαντας, ἤν τις αὐτῷ ξυντύχῃ.
ὁδὶ δὲ δὴ καὶ σφαλλόμενος προσέρχεται.
ἀλλ' ἐκποδὼν ἄπειμι, πρὶν πληγὰς λαβεῖν.

Φι. ἄνεχε, πάρεχε·
κλαύσεταί τις τῶν ὄπισθεν
ἐπακολουθούντων ἐμοί·
οἷον, εἰ μὴ 'ρρήσεθ', ὑμᾶς,
ὦ πονηροὶ, ταυτηὶ τῇ
δαδὶ φρυκτοὺς σκευάσω.

Βδ. ἦ μὴν σὺ δώσεις αὔριον τούτων δίκην
ἡμῖν ἅπασι, κεἰ σφόδρ' εἶ νεανίας.
ἀθρόοι γὰρ ἥξομέν σε προσκαλούμενοι.

Φι. ἰὴ, ἰεῦ, καλούμενοι.
ἀρχαῖά γ' ὑμῶν· ἆρά γ' ἴσθ'
ὡς οὐδ' ἀκούων ἀνέχομαι
δικῶν; ἰαιβοῖ, αἰβοῖ.
ταδί μ' ἀρέσκει· βάλλε κημούς.
οὐκ ἄπιτε γάρ; ποῦ 'σθ' Ἡλιαστής; ἐκποδών.
ἀνάβαινε δεῦρο χρυσομηλολόνθιον,
τῇ χειρὶ τουδὶ λαβομένη τοῦ σχοινίου.
ἔχου· φυλάττου δ', ὡς σαπρὸν τὸ σχοινίον·
ὅμως γε μέντοι τριβόμενον οὐκ ἄχθεται.
ὁρᾷ δ', ἐγώ σ' ὡς δεξιῶς ὑφειλόμην,
μέλλουσαν ἤδη λεσβιεῖν τοὺς ξυμπότας·
ὧν οὕνεκ' ἀπόδος τῷ πέει τῳδὶ χάριν.
ἀλλ' οὐκ ἀποδώσεις, οὐδὲ φιαλεῖς, οἶδ' ὅτι·

1323. ἤν τις αὐτῷ ξυντύχῃ. Sic bene A. Vulgo ξυντύχοι, solœce, quod jam emendaverat Toupius ad Suidam i. 134.

1326. ἄνεχε, πάρεχε. Mihi satis probabile est, scripsisse poëtam ἄναγε, πάρεχε, ut Av. 1720.

1329. οἷον, εἰ μὴ 'ρρήσεθ', ὑμᾶς. Versus est dimeter trochaicus, cujus vulgo corrupti sunt numeri prava lectione, 'ρρήσεσθ'.

1330. ὦ πονηροὶ, ταυτηὶ τῇ. Idem metrum ac in superiore versu. Pessime vulgo ταύτῃ τῇ.

1331. δαδὶ—Sic ubique noster: perperam vulgo δαΐδι.

1339. ταδί μ' ἀρέσκει. Hoc modo si legas, versus est iambicus: si, ut vulgo, τάδε, erit trochaicus. Sed probabile non est trochaicum sic medios inter iambicos poëtam inseruisse.

1340. οὐκ ἄπιτε γάρ; Perperam vulgo, corrupto prorsus metro, οὐκ ἄπιτε γάρ.

1345. ὁρᾷ δ', ἐγώ σ' ὡς δεξιῶς ὑφειλόμην. Vulgo, ὁρᾷς, ἐγώ σ' ὡς—In A. ὁρᾷς ἔγωγ' ὡς—In B. ὁρᾷς ἐγὼ δ' ὡς—Posterior lectio a nostra non differt, nisi literarum ordine.

1347. ὧν οὕνεκ'—Perperam vulgo εἵνεκ'.

1348. οὐδὲ φιαλεῖς. Sic A. juxta impressos. In B. ἀλλὰ φιαλεῖς, mendose quod ad priorem vocem. φιαλεῖς tuetur etiam Suidas in hac voce, ubi inter alia hæc prostant: φιαλεῖν δὲ κυρίως ἐστὶ τὸ ἄρχεσθαι πράγματος. Hoc sensu occurrit rursus hoc verbum in *Pace* v. 432.

ἀλλ᾽ ἐξαπατήσεις, κἀγχανεῖ τούτῳ μέγα·
πολλοὺς γὰρ ἤδη χ᾽ ἀτέρους αὔτ᾽ εἰργάσω.
ἐὰν γένῃ δὲ μὴ κακὴ νυνὶ γυνή,
ἐγώ σ᾽, ἐπειδὰν οὑμὸς υἱὸς ἀποθάνῃ,
λυσάμενος, ἕξω παλλακήν, ὦ χοιρίον.
νῦν δ᾽ οὐ κρατῶ ᾽γὼ τῶν ἐμαυτοῦ χρημάτων.
νέος γάρ εἰμι, καὶ φυλάττομαι σφόδρα.
τὸ γὰρ υἱίδιον τηρεῖ με, κἄστι δύσκολον,
κἄλλως κυμινοπριστοκαρδαμογλύφον.
ταῦτ᾽ οὖν περί μου δέδοικε, μὴ διαφθαρῶ.
πατὴρ γὰρ οὐδείς ἐστιν αὐτῷ, πλὴν ἐμοῦ.
ὁδὶ δὲ καὐτὸς ἐπὶ σὲ κἀμ᾽ ἔοικε θεῖν.
ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα στῆθι, τάσδε τὰς δετὰς
λαβοῦσ᾽, ἵν᾽ αὐτὸν τωθάσω νεανικῶς,
οἵως ποθ᾽ οὗτος ἐμὲ πρὸ τῶν μυστηρίων.
Βδ. ὦ οὗτος, οὗτος, στυφεδανὲ, καὶ χοιρόθλιψ,
ποθεῖν, ἐρᾷν τ᾽ ἔοικας ὡραίας σοροῦ.
οὔ τοι καταπροίξει, μὰ τὸν ᾽Απόλλω, τοῦτο δρῶν.

ἄγε δὴ σὺ ταχέως ὕπεχε τὴν φιάλην, ὅπως
ἔργῳ φιαλοῦμεν, εὐξάμενοι τοῖσιν θεοῖς.

Utroque in loco φιαλοῦμεν et φιαλεῖς futura sunt, quæ nescio qua ratione a themate φιαλέω formari queant. Proinde melior videri possit Eustathii lectio οὐδ᾽ ἐφιαλεῖς, et ἔργῳ ᾽φιαλοῦμεν. Archiepiscopi verba apponam e Commentario in Odyss. p. 1403. ῾Ιστέον ὅτι τὸ ἰάλλειν ψιλοῦται. ὁ δὲ ῾Ομηρικὸς ᾽Εφιάλτης ὑποβάλλει νοεῖν, ὡς καὶ δασύνεται, ἀπὸ τοῦ ἵημι. βοηθεῖ δὲ τῇ ἐνταῦθα δασείᾳ, καὶ ἐκ τῶν τῆς Κωμῳδίας τὸ, ᾽Αλλ᾽ οὐκ ἀποδώσεις, οὐδ᾽ ἐφιαλεῖς, οὐδ᾽ ὅτι. ἀντὶ τοῦ ἐπιβαλεῖς, ὁρμήσεις. καὶ εἰ μὲν οὕτως ἡ γραφὴ συναλείφεται, ἔχομεν τὴν ἀνάλογον δασεῖαν τοῦ ἰάλλειν. εἰ δὲ κατὰ τὸν Σουΐδαν οὐκ ἔστι τετρασυλλάβως ἐφιαλεῖς, ἀλλὰ τρισυλλάβως φιαλεῖς, ἀπὸ τῆς φιάλης, ἀντὶ τοῦ, μετ᾽ εὐχῆς ἕξῃ τοῦ πράγματος, κατὰ τὸ, Ταχέως ὕπεχε τὴν φιάλην, ὅπως ἔργῳ φιαλοῦμεν· τοῦτο μὲν χρήσιμον ἔσται εἰς τὸ νοεῖν, ὅτι ἐκ τῆς φιάλης καὶ ῥῆμά ἐστι τὸ φιαλῶ—καὶ μὴν ἄλλως οὐκ ἀναντίῤῥητον, ὅτι ἐν τῷ, ἔργῳ φιαλοῦμεν, τὸ τοῦ ἐφιαλεῖν ἔγκειται ῥῆμα. δύναται γὰρ, ὥσπερ ἀττικίζεται ὁ λόγος ἐν τῷ, τῷ ἐμῷ, τὠμῷ, οὕτως εἶναι κατὰ συναλοιφὴν καὶ τὸ, ἔργῳ ᾽φιαλοῦμεν, ἀντὶ τοῦ ἐφιαλοῦμεν καὶ ἐπιβαλοῦμεν ἔργῳ· ἵνα κατὰ τὸ χεῖρας ἰάλλειν χρέασιν, οὕτω καὶ ἔργῳ ἐφιαλεῖν ᾖ, τὸ ἐγχειρῆσαι πράξει τινί. Inde liquet librorum nostrorum lectionem Eustathio non aliunde, quam e Suida, innotuisse, ipsumque in libro suo legisse οὐδ᾽ ἐφιαλεῖς, quod sincerum esse credam, donec me quis doceat, quomodo a ποιεῖν oriatur futurum ποιῶ.

1358. περί μου. In A. περὶ ᾽μοῦ. Plene in B. περὶ ἐμοῦ.

1361. δεταὶ vox est Homerica, qua bis utitur poëta in pulcherrima similitudine leonis, quem a caula abigunt rustici:

ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων
ἰθύει· ἀλλ᾽ οὔ τι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
ἀντίοι ἀΐσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
καιόμεναί τε δεταὶ, τάς τε τρεῖ, ἐσσύμενός περ.

1364. ὦ οὗτος, οὗτος. Sic bini codd. Pronomen, quod ad metri integritatem, non sine sermonis venustate repeti debuit, semel tantum exstat in impressis. Quid deesset, acute vidit Florens, cujus conjectura recipi poterat. Confer not. ad Conc. 998.—στυφεδανέ. Sic bene Suidas. Codd. nostri, ut impressi, habent τυφεδανέ. Vide Toupium in Suidam iii. 142.

Φι. ὡς ἡδέως φάγοις ἂν ἐξ ὄξους δίκην;
Βδ. οὐ δεινὰ τωθάζειν σε, τὴν αὐλητρίδα
τῶν ξυμποτῶν κλέψαντα;
Φι. ποίαν αὐλητρίδα;
τί ταῦτα ληρεῖς, ὥσπερ ἀπὸ τύμβου πεσών;
Βδ. νὴ τὸν Δί', αὕτη που 'στὶ σοί γ' ἡ Δαρδανίς.
Φι. οὐκ· ἀλλ' ἐν ἀγορᾷ τοῖς θεοῖς δᾲς καίεται.
Βδ. δᾲς ἥδε;
Φι. δᾲς δῆτ'. οὐχ ὁρᾷς ἐστιγμένην;
Βδ. τί δὲ τὸ μέλαν τοῦτ' ἐστὶν αὐτῆς τοὐν μέσῳ;
Φι. ἡ πίττα δήπου καομένης ἐξέρχεται.
Βδ. ὁ δ' ὄπισθεν, οὐχὶ πρωκτός ἐστιν οὑτοσί;
Φι. ὄζος μὲν οὖν τῆς δᾳδὸς οὗτος ἐξέχει.
Βδ. τί λέγεις σύ; ποῖος ὄζος; οὐκ εἶ δεῦρο σύ;
Φι. ἆ, ἆ, τί μέλλεις δρᾶν;
Βδ. ἄγειν ταύτην λαβὼν
ἀφελόμενός σε, καὶ νομίσας εἶναι σαπρὸν,
κοὐδὲν δύνασθαι δρᾶν.
Φι. ἄκουσον νῦν ἐμοῦ.
'Ολυμπιάσι γὰρ ἡνίκ' ἐθεώρουν ἐγὼ,
'Εφουδίων ἐμαχέσατ' 'Ασκώνδᾳ καλῶς,
ἤδη γέρων ὤν· εἶτα τῇ πυγμῇ θένων
ὁ πρεσβύτερος κατέβαλε τὸν νεώτερον.
πρὸς ταῦτα τηροῦ μὴ λάβῃς ὑπώπια.
Βδ. νὴ τὸν Δί' ἐξέμαθές γε τὴν 'Ολυμπίαν.
Αρ. ἴθι, μοι παράστηθ', ἀντιβολῶ πρὸς τῶν θεῶν.
ὁδὶ γάρ ἐστιν ὅς μ' ἀνὴρ ἀπώλεσε,
τῇ δᾳδὶ παίων, κἀξέβαλεν ἐντευθενὶ
ἄρτους δέκ' ὀβολῶν, κἀπιθήκην τέτταρας.
Βδ. ὁρᾷς ἃ δέδρακας πράγματ' αὖ; δεῖ καὶ δίκας
ἔχειν διὰ τὸν σὸν οἶνον.
Φι. οὐδαμῶς γ', ἐπεὶ
λόγοι διαλλάξουσιν αὐτὰ δεξιοί·
ὥστ' οἶδ' ὁτιὴ ταύτῃ διαλλαχθήσομαι.

1386. τηροῦ, *cave*, ut φυλάττου. Rarius occurrit forma hujus verbi passiva in neutrali significatione, cujus unicum hoc exemplum non satis idoneum affert H. Stephanus in Thesauro. Hic enim poëta, ut Pac. 146. scribere potuisset τήρει. At in hujus fabulæ v. 372. non aliam quam passivam formam admittit metri lex, nec adeo depravationis ulla suspicio esse possit:

ἀλλὰ τηρώμεσθ', ὅπως μὴ Βδελυκλέων
αἰσθήσεται.

Αρ. οὔ τοι, μὰ τὼ θεὼ, καταπροίξει Μυρτίας,
τῆς Ἀγκυλίωνος θυγατέρος καὶ Σωστράτης,
οὕτω διαφθείρας ἐμοῦ τὰ φορτία.
Φι. ἄκουσον, ὦ γύναι. λόγον σοι βούλομαι
λέξαι χαρίεντα.
Αρ. μὰ Δία, μὴ ᾽μοι γ᾽, ὦ μέλε.
Φι. Αἴσωπον ἀπὸ δείπνου βαδίζονθ᾽ ἑσπέρας
θρασεῖα καὶ μεθύση τις ὑλάκτει κύων.
κᾆπειτ᾽ ἐκεῖνος εἶπεν· Ὦ κύον, κύον,
εἰ, νὴ Δί᾽, ἀντὶ τῆς κακῆς γλώττης ποθὲν
πυροὺς πρίαιο, σωφρονεῖν ἄν μοι δοκοῖς.
Αρ. καὶ καταγελᾷς μου; προσκαλοῦμαί σ᾽, ὅστις εἶ,
πρὸς τοὺς Ἀγορανόμους βλάβης τῶν φορτίων,
κλητῆρ᾽ ἔχουσα Χαιρεφῶντα τουτονί.
Φι. μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ ἄκουσον, ἤν τι σοι δόξω λέγειν.
Λᾶσός ποτ᾽ ἀντεδίδασκε καὶ Σιμωνίδης.
ἔπειθ᾽ ὁ Λᾶσος εἶπεν ΟΛΙΓΟΝ ΜΟΙ ΜΕΛΕΙ.
Αρ. ἀληθὲς, οὗτος;
Φι. καὶ σὺ δή μοι, Χαιρεφῶν,
γυναικὶ κλητεύειν ἔοικας θαψίνῃ,
Ἰνοῖ κρεμαμένῃ πρὸς ποδῶν Εὐριπίδου.
Βδ. ὁδί τις ἕτερος, ὡς ἔοικεν, ἔρχεται
καλούμενός σε· τόν γε τοι κλητῆρ᾽ ἔχει.
Κα. οἴμοι κακοδαίμων. προσκαλοῦμαί σ᾽, ὦ γέρον,
ὕβρεως.
Βδ. ὕβρεως; μὴ, μὴ καλέσῃς, πρὸς τῶν θεῶν.
ἐγὼ γὰρ ὑπὲρ αὐτοῦ δίκην δίδωμί σοι,

1405. *σωφρονεῖν ἂν μοι δοκοῖς.* Sic bene A. In B. *δοκῇς.* Vulgo *δοκεῖς.* Utrumque solœcum. Particula *ἂν* ad infinitivum *σωφρονεῖν* non pertinet; cogitandi verbum hic afficit, præcedente conditione: *si—sapere mihi videreris.* Vide not. ad Av. 355. Vulgatæ lectioni mendam subesse vidit, sed non recte collineavit Florens, conjiciendo *μοι 'δόκεις*, pro *μοι ἐδόκεις*. Præcedente *εἰ* cum optativo, alterius membri verbum cum *ἂν* itidem in optativo esse debet, quod jam sæpius adstruximus.

1414. Allusio ad Euripidis Inonem, quod drama, quum ad nos non pervenerit, difficile dictu est, quo Comicus respexerit. Utique in scena non exhibebatur Ino in mare se dejiciens.

1417. ΚΑΤΗΓΟΡΟΣ. Quia paulo ante mentio facta fuerat Euripidis, ineptus librarius illius nomen his versibus præposuit: et, quamvis idem semper homo loquatur, qui primum erat *Euripides*, postea *accusator* appellatur. Nullæ in hac fabula partes sunt Euripidis, cujus nomen in personarum syllabo conspici non debebat. In B. huic versui præfixa persona *ἀνήρ τις*, sequenti vero *Εὐριπίδης*: postea ubicunque homo ille injuriam passus et pœnas repetens loquitur, persona est *κατήγορος*. In A. post v. 1370. nullæ amplius personæ adscriptæ,

ἣν ἂν σὺ τάξῃς, καὶ χάριν προσείσομαι.
Φι. ἐγὼ μὲν οὖν αὐτῷ διαλλαχθήσομαι
ἑκών· ὁμολογῶ γὰρ πατάξαι καὶ βαλεῖν.
ἀλλ' ἐλθὲ δευρὶ πρότερον. ἐπιτρέπεις ἐμοὶ,
ὅ τι χρή μ' ἀποτίσαντ' ἀργύριον τοῦ πράγματος,
εἶναι φίλον τολοιπὸν, ἢ σύ μοι φράσεις;
Κα. σὺ λέγε. δικῶν γὰρ οὐ δέομ', οὐδὲ πραγμάτων.
Φι. ἀνὴρ Συβαρίτης ἐξέπεσεν ἐξ ἅρματος,
καί πως κατεάγη τῆς κεφαλῆς μέγα σφόδρα·
ἐτύγχανεν γὰρ οὐ τρίβων τῆς ἱππικῆς.
κᾆπειτ' ἐπιστὰς εἶπ' ἀνὴρ αὐτῷ φίλος·
"Ερδοι τις, ἣν ἕκαστος ἂν εἰδείη τέχνην. ---
οὕτω δὲ καὶ σὺ παράτρεχ' εἰς τὰ Πιττάλου.
Βδ. ὅμοιά σου καὶ ταῦτα τοῖς ἄλλοις τρόποις.
Κα. ἀλλ' οὖν σὺ μέμνησ' αὐτὸς οἷ' ἀπεκρίνατο.
Φι. ἄκουε, μὴ φεῦγ'. ἐν Συβάρει γυνή ποτε
κατέαξ' ἐχῖνον---
Κα. ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.
Φι. οὑχῖνος οὖν ἔχων τιν' ἐπεμαρτύρατο.
εἶθ' ἡ Συβαρῖτις εἶπεν· Εἰ, ναὶ τὰν κόραν,
τὴν μαρτυρίαν ταύτην ἐάσας, ἐν τάχει
ἐπίδεσμον ἐπρίω, νοῦν ἂν εἶχες πλείονα.
Κα. ὕβριζ', ἕως ἂν τὴν δίκην ὥρχων καλῇ.
Βδ. οὔ τοι, μὰ τὴν Δήμητρ', ἔτ' ἐνταυθοῖ μενεῖς.
ἀλλ' ἀράμενος ἔγωγε ---
Φι. τί ποιεῖς;
Βδ. ὅ τι ποιῶ;

1420. προσείσομαι, Sic bene A. ut legendum esse Berglerus vidit. Male vulgo προσείσομαι.

1428. κατεάγη τῆς κεφαλῆς. Thomas M. in κατεαγῆναι: Ἰστέον, ὅτι κατέαγα τῆς κεφαλῆς Ἀττικοὶ λέγουσι, οὐ τὴν κεφαλήν· ἤγουν κατὰ τῆς κεφαλῆς τὴν πληγὴν ἐδεξάμην. Λουκιανὸς ἐν Τίμωνι, (p. 161.) κατέαγα τοῦ κρανίου. Utroque sane modo loquuntur Attici; sed prior ille elegantior est.

1431. Proverbialem hunc versum Ciceronis verbis reddidi in Tuscul. i. 18. Opportune, ut opinor, illum citavi in nota ad Thesm. 56. In utroque cod. particula ἂν male omissa est. In B. pro εἰδείη, εἰδείη.

1434. οἷ' ἀπεκρίνατο. Vulgo ἃ 'ν ἀπεκρίνατο. In B. neutrum exstat: claudicat versus deficiente syllaba, αὐτὸς ἀπεκρίνατο. Quod loquendi ratio flagitat, reposuimus, οἷ'. Nullus enim hic locus est particulæ ἄν.

1441. ὥρχων. Male vulgo ἄρχων, omisso contra linguæ indolem articulo. Sic supra 304. vulgati etiam libri ὥρχων exhibent.

1443. ἀλλ' ἀράμενος ἔγωγε. Vulgo ἀλλ' ἀράμενος οἴσω σε. Nostram lectionem longe elegantiorem præstat A. in quo post ἀράμενος inficete inserta particula γε. Hæc verba dicens filius sublimem medium patrem abripit: hic incertus, quid filius in animo habeat, sermo-

εἴσω φέρω σ' ἐντεῦθεν· εἰ δὲ μὴ, τάχα
κλητῆρες ἐπιλείψουσι τοὺς καλουμένους.
Φι. Αἴσωπον οἱ Δελφοί ποτ' - - -
Βδ. ΟΛΙΓΟΝ ΜΟΙ ΜΕΛΕΙ.
Φι. φιάλην ἐπῃτιῶντο κλέψαι τοῦ θεοῦ.
ὁ δ' ἔλεξεν αὐτοῖς, ὡς ὁ κάνθαρός ποτε - - -
Βδ. οἴμ', ὡς ἀπολεῖς αὐτοῖσι τοῖσι κανθάροις.
Χο. ζηλῶ σε τῆς εὐτυχίας,
τὸν πρέσβυν, οἷ μετέστη
ξηρῶν τρόπων καὶ βιοτῆς·
ἕτερα δὲ νῦν ἀντιμαθὼν,
ἦ μέγα τι πείσεται
τρυφερόν τε καὶ μαλακόν.
τάχα δ' ἂν ἴσως οὐκ ἐθέλοι.
τὸ γὰρ ἀποστῆναι χαλεπὸν
φύσεος, ἣν ἔχει τις ἀεί.
καί τοι πολλοὶ ταῦτ' ἔπαθον·
ξυνόντες γνώμαις ἑτέρων
μετεβάλοντο τοὺς τρόπους.
πολλοῦ δ' ἐπαίνου παρ' ἐμοὶ,
καὶ τοῖσιν εὖ φρονοῦσι,
τυχὼν ἄπεισιν, διὰ τὴν
φιλοπατρίαν καὶ σοφίαν
παῖς Φιλοκλέωνος. οὐ-

nem illius abrumpens percunctatur *τί ποιεῖς;* respondet ille, *εἴσω φέρω σ' ἐντεῦθεν*, unde liquet eum jam ante dicere non debuisse, *εἴσω σε.*

1451. *οἷ μετέστη.* In binis codd. mendose *μέτεστι.* Ante hæc verba plene distingui debuit.

1454. Vulgo sic leguntur hi versus:

ἦ μεταπείσετ' ἐπὶ
τὸ τρυφερὸν καὶ μαλακόν.

Contaminatam esse hanc lectionem sola metri ratio evincit, siquidem prior versus antistrophico minime congruit. In B. scriptum:

ἦ μέγα τι πείσεται
ἐπὶ τὸ τρυφερὸν καὶ μαλακόν.

Unde sinceram poëtæ manum elicuisse mihi videor:

ἦ μέγα τι πείσεται
τρυφερόν τε καὶ μαλακόν.

1458. *φύσεος, ἣν ἔχει τις ἀεί.* Male in binis codd. scriptum *φύσεως* metro reclamante.

1461. *μετεβάλοντο.* Sic bene ambo codd. Vulgo *μετεβάλλοντο* contra temporum rationem. Hoc emendatori debetur, qui syllabas antitheticorum versuum exæquare voluit. In choriambicis lege solutis, quales sunt hi versiculi, locum habent pæones et Ionici. Hic pæon est quartus, cui respondet ionicus a minore.

1464. *τυχὼν ἄπεισιν.* Sic bene A. ita ut pes secundus, ut in strophico versu, choriambus sit. Vulgo *ἄπεισι.*

1466. *παῖς Φιλοκλέωνος.* In A. ut in impressis, *παῖς ὁ Φιλ.* In B. *ὁ παῖς ὁ Φιλ.* Utrumque articulum admittit græca phrasis: neutrum metrica ratio. In vulgata scriptura binorum sibi correspondentium versuum, non quadrant numeri.

δενὶ γὰρ οὕτως ἀγανῶ
ξυνεγενόμην, οὐδὲ τρόποις
ἐπεμάνην, οὐδ᾽ ἐξεχύθην.
τί γὰρ ἐκεῖνος ἀντιλέγων
οὐ κρείττων ἦν, βουλόμενος
τοὺς φύσαντας σεμνοτέροις
κατακοσμῆσαι πράγμασι;

ΞΑΝΘΙΑΣ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Ξα. ΝΗ τὸν Διόνυσον, ἄπορά γ᾽ ἡμῖν πράγματα
δαίμων τις εἰσκεκύκληκεν εἰς τὴν οἰκίαν.
ὁ γὰρ γέρων, ὡς ἔπιε διὰ πολλοῦ χρόνου,
ἤκουσέ τ᾽ αὐλοῦ, περιχαρὴς τῷ πράγματι,
ὀρχούμενος τῆς νυκτὸς οὐδὲν παύεται
τἀρχαῖ᾽ ἐκεῖν᾽, οἷς Θέσπις ἠγωνίζετο·
καὶ τοὺς τραγῳδούς φησιν ἀποδείξειν κρόνους
τοὺς νῦν, διορχησόμενος ὀλίγον ὕστερον.
Φι. τίς ἐπ᾽ αὐλείοισι θύραις θάσσει;
Ξα. τουτὶ καὶ δὴ χωρεῖ τὸ κακόν.
Φι. κλῇθρα χαλάσθω τάδε. καὶ γὰρ δὴ
σχήματος ἀρχὴ - - -
Ξα. μᾶλλον δέ γ᾽ ἴσως μανίας ἀρχή.
Φι. πλευρὰν λυγίσαντος ὑπὸ ῥώμης,

ἢ μετακτί | σεν᾽ ἐπί.
παῖς ὁ φιλο | κλέωνος οὐ—

Juxta Scholiastam sunt hi versus dimetri acatalecti. Plumbeus in re metrica fuit ille homo, aut aliter eum legisse necesse est. In nostra lectione examussim quadrant versiculi:

ἢ μέγα τι | πείσεται.
παῖς φιλοκλέ | ωνος οὐ— .

1475. εἰσκεκύκληκεν. Sic bene edidit Berglerus, Scholiastæ morem gerens. In aliis editt. ut in A. est εἰσκέκληκεν. At in B. εἰσκεκήκληκεν, quæ ipsissima nostra est lectio, solemni describentis errore contaminata, η pro υ. Reponere eam poterat Kusterus e Suida, qui hos versus profert in εἰσκεκύκληκεν, εἰσήνεγκεν.

1478. οὐδὲν παύεται. Sic legendum esse luculenter ostendit Bentleius in phalaridea dissertatione de origine Tragœdiæ, quæ omnino adeunda est ad hujus loci intelligentiam, ex summi viri sententia a nobis constituti.

1481. τοὺς νῦν. Sic Bentleius optime. φησὶν ἀποδείξειν κρόνους τοὺς τραγῳδοὺς τοὺς νῦν. Vulgo ineptissime τὸν νῦν.— διορχησόμενος. Subauditur αὐτοῖς, nempe τοῖς τραγῳδοῖς. Paulo infra senex Tragicos ad saltationem provocans eodem composito utitur, ἐμοὶ διορχησόμενος, *mecum saltatione certaturus*. Præpositio studium notat, quo alter alterum vincere contendit.

1487. ὑπὸ ῥώμης. Sic optime B. Vulgo ὑπαὶ, e prava librarii sedulitate ignorantis proprietatem literæ ρ, de qua vide notata ad Plut. 1065.

οἷον μυκτὴρ μυκᾶται, καὶ
σφόνδυλος ἀχεῖ - - -

Ξα. πῖθ' ἐλλέβορον.

Φι. πλήσσει Φρύνιχος, ὥς τις ἀλέκτωρ, - - -

Ξα. τάχα βαλλήσεις.

Φι. σκέλος οὐράνιόν γ' ἐκλακτίζων.
πρωκτὸς χάσκει.

Ξα. κατὰ σαυτὸν ὅρα.

Φι. νῦν γὰρ ἐν ἄρθροις τοῖς ἡμετέροις
στρέφεται χαλαρὰ κοτυληδών.

Βδ. οὐκ εὖ, μὰ Δί' οὐ δῆτ', ἀλλὰ μανικὰ πράγματα.

Φι. φέρε νῦν ἀνείπω, κἀνταγωνιστὰς καλῶ.
εἴ τις τραγῳδός φησιν ὀρχεῖσθαι καλῶς,
ἐμοὶ διορχησόμενος ἐνθάδ' εἰσίτω.
φησίν τις, ἢ οὐδείς;

Βδ. εἷς γ' ἐκεινοσὶ μόνος.

Φι. τίς ὁ κακοδαίμων ἐστίν;

Βδ. υἱὸς Καρκίνου
ὁ μέσατος.

Φι. ἀλλ' οὗτός [illegible] καταποθήσεται·
ἀπολῶ γὰρ αὐτὸν ἐμμελείᾳ κονδύλου.
ἐν τῷ ῥυθμῷ γὰρ οὐδέν ἐστ'.

Βδ. ἀλλ' ὦ ζυρὲ,
ἕτερος τραγῳδὸς Καρκινίτης ἔρχεται,
ἀδελφὸς αὐτοῦ.

Φι. νὴ Δί' ὠψώνηκ' ἄρα.

Βδ. μὰ τὸν Δί' οὐδέν γ' ἄλλο, πλήν γε καρκίνους.
προσέρχεται γὰρ ἕτερος αὖ τῶν Καρκίνου.

Φι. τουτὶ τί ἦν τὸ προσέρπον; ὀξὶς, ἢ φάλαγξ;

1490. *πλήσσει Φρύνιχος.* Sic e certissima Bentleii emendatione edidi. Vulgo absurde *πτήσσει.* Saltationis admodum studiosus fuit Phrynichus, quod testatur proverbium, cui occasionem dedit, *σχῆμα καὶ τριώβολον*, de quo videndus Eustathius ad Iliadem p. 951. l. 50.

1507. *οὐδέν γ' ἄλλο.* Sic quidem codd. Præstaret *οὐδὲν ἄλλο*, omissa particula, quæ mox idoneo loco recurrit. V. seq. *αὖ τῶν*, duæ voculæ, in Kusteri edit. operarum errore in unam vocem *αὐτῶν* coaluere.

1509. Xenocles hic innuitur, unus e Carcini filiis, tragœdiarum malus poëta, cujus meminit Noster Thesm. 171. 440. et Ran. 86. Corpore erat exiguo et gracili, ob quod vitium irridetur etiam in Pace, ubi Carcini filii *νανοφυεῖς* appellantur. In quæstione *ὀξὶς ἢ φάλαγξ*, idem est schema, quod Av. 1203. ubi Pisthetærus Iridem rogat:

ὄνομα δέ σοι τί ἐστι, πλοῖον, ἢ κυνῆ;

Βδ. ὁ πιννοτήρης οὗτός ἐστι τοῦ γένους,
ὁ σμικρότατος, ὃς τὴν τραγῳδίαν ποιεῖ.
Φι. ὦ Καρκίν', ὦ μακάριε τῆς εὐπαιδίας·
ὅσον τὸ πλῆθος κατέπεσεν τῶν ὀρχίλων.
ἀτὰρ καταβατέον γ' ἐπ' αὐτούς, ὦ ζυρέ.
ἅλμην κύκα τούτοισιν, ἣν ἐγὼ κρατῶ.
Χο. φέρε νῦν ἡμεῖς αὐτοῖς ὀλίγον ξυγχωρήσωμεν ἅπαντες,
ἵν' ἐφ' ἡσυχίας ἡμῶν πρόσθεν βεμβικίζωσιν ἑαυτούς.
Ημ. ἄγ' ὦ μεγαλώνυμα
τέκνα τοῦ θαλασσίου,
πηδᾶτε παρὰ ψάμαθον,
καὶ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
καρίδων ἀδελφοί·
ταχὺν πόδ' ἐν κύκλῳ σοβεῖτε,
καὶ τὸ Φρυνίχειον
ἐκλακτισάτω τις, ὅπως
ἰδόντες ἄνω σκέλος,
ὤζωσιν οἱ θεαταί.
Ημ. στρόβει, παράβαινε κύκλῳ,
καὶ γάστρισον σεαυτόν,
ῥίπτε σκέλος οὐράνιον·
βέμβικες ἐγγενέσθων.
καὐτὸς γὰρ ὁ ποντομέδων
ἄναξ πατὴρ προσέρπει,
ἡσθεὶς ἐπὶ τοῖσιν ἑαυτοῦ παισί, τοῖσι τριόρχαις.
ἀλλ' ἐξάγετ', εἴ τι φιλεῖτ' ὀρχούμενοι, θύραζε

Sic res dissimillimas jungere solent, quum mira et insolita oblata specie, quo eam nomine appellare debeant hæsitant. De cancro, qui *pinnoteres*, vel *pinnophylax* appellatur, videndi, ne plures memorem, Plinius L. ix. p. 528. Athenæus L. iii. p. 89. E. et Oppianus Halieut. ii. 186.

1515. ἣν ἐγὼ κρατῶ. Sic bini codd. recte. Operarum errore manifesto in quibusdam editt. excusum ἦν—

1517. βεμβικίζωσιν. Sic bene uterque cod. Prava est impressorum scriptura βεμβηκίζωσιν. In Callimachi Epigr. xxxvii. cujus distichon profert Scholiastes, editiones exhibent βέμβικας, non βέμβηκας. Eadem mox v. 1531. recurrit in impressis menda, βέμβηκες, quo in loco itidem codd. nostri habent βέμβικες.

1526. ἰδόντες ἄνω σκέλος. Sic plane scriptum in A. ut emendandum esse viderat Bentleius. Absurde vulgo legitur ᾄδοντες, ita ut voces ἄνω σκέλος nihil habeant quo referri possint. Vim linguæ fecerunt interpretes, qui ea cum ἐκλακτισάτω struxerunt. Verterat Berglerus: *Et Phrynichi more aliquis crus sublime jactet, ut cantantes, ô, exclament spectatores.* Itaque juxta eum cantandi partes a Choro ad spectatores transferuntur.

ἡμᾶς ταχύ· τοῦτο γὰρ οὐδείς πω πάρος δέδρακεν,
ὀρχούμενον ὅστις ἀπήλλαξεν χορὸν τρυγῳδῶν.

1537. τρυγῳδῶν. Male in utroque cod. τραγῳδῶν. Vide not. ad Nub. 296. Sex primos hujus Semichori versus distinxi ad fidem cod. A.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΣΦΗΚΩΝ.

IN CONCIONANTES.

IN membranis Regiis, seu cod. MMDCCXII. servati fuere hujus Fabulæ versus tantum 444. priores: reliqua pars, et quæ forte olim eodem in libro sequebantur alia dramata, temporis injuria periere.

In altero Regio MMDCCXV. exstat hæc Fabula, nec tamen integra: desinit in v. 1135. sed non itidem ob foliorum aliquot interitum. Extremam fabulæ partem non descripsit librarius: duo ultimi versus in summa pagina conspiciuntur, cujus reliquum spatium, ut et septem sequentium, vacuum: postea demum incipit fabula ΕΙΡΗΝΗ, quæ hujus codicis ultima est. In eo nec argumentum est nec personarum synopsis: quin etiam nullibi in fabulæ serie personæ notatæ. Mediis in versibus ubi persona mutatur, aliquantulum vacui relictum spatii: initio versuum nullus personarum index. Aristophanis Fabularum quæ supersunt, hæc omnium erat depravatissima.

IN NUBES.

EXACTA fuit hæc fabula ad quatuor eosdem codices, quorum syllabus præmissus est notis in Ranas.

Hæc est omnium Aristophanis Comœdiarum nobilissima et artificiosissima, cujus in inveniendo argumento et disponendis partibus vim comicam exseruit admirabilem. Sed ingenii laudem pæne exstinxit invidia, quam auctori apud bonos multos conflavit Socratis derisio, cum præteritis ætatibus, tum maxime hac nostra, qua tam multi perhibentur sapientes, quia nihil magis quam sapientiam crepant. Scilicet imperitis hominibus persuasum est ab accusatoribus Socratis Anyto et Melito, periculum suæ in illum calumniæ facere cupientibus, pretio subornatum fuisse Comicum, ut Sophistam in scena exagitaret, ejusque maledictis populi odium in Socratem, iramque judicum ita exarsisse, ut statim postea capitali judicio condemnatus fuerit. Ineptam historiolam nescio cujus fide in farraginem suam retulit Ælianus, cum aliis quibusdam ad hujus comœdiæ fata pertinentibus, quæ itidem falsi arguuntur. Ignorant quoque boni isti Aristophanis obtrectatores, exstitisse illius ætate acerrima jurgia inter philosophos, scenicosque poëtas, maxime vero Comicos: Sophistas plurimos in scena traductos fuisse a diversis poëtis, ipsumque in primis Socratem. Fabulæ, quam contra eum fecerat Amipsias, memini ad Ran. 13. Bis commissæ fuerunt Nubes. Primo an. 1. Ol. LXXXIX. Archonte Isarcho. Aspere acceptæ fuerunt: iis prætulere judices chororum Cratini *Pytinam* et Amipsiæ *Connum*, quam Menagius

admodum probabiliter eam esse autumat fabulam, in qua Socratem traducebat, ita ut bis uno die a duobus poëtis comico sale defricatus fuerit Socrates. Quocirca miror egregium illum scriptorem, e quo sua hausit Ælianus, non potius de Amipsia victore cogitasse, quam de Aristophane victo, ut in eum crimen conferret præparatæ Socratis condemnationis. Sequenti anno Archonte Aminia Pronapi filio, Nubes emendatas iterum docuit, verum eventu haud feliciori: nec amplius postmodo eas produxit, licet subinde eas expolivisse videatur. Jam vero Socratis accusatio et mors incidit in an 1. Ol. xcv. quo Laches fuit Archon. Itaque inter primam hujus fabulæ commissionem et Socratis condemnationem intercessere anni xxiii. Quo tempore vero actæ fuerunt Nubes, hominem natum Athenis non exstitisse credo, cui præsagire animus potuerit fore, ut post xxiii. annos impietatis reus ageretur Socrates. Sane si tum illas cum eo simultates gessissent ejus accusatores, statim eodem anno diem ei dixissent, nec populi et judicum exasperassent animos in hominem post xxiii. annos demum deferendum. Sed quid pluribus calumniam istam confutem, quam sua satis refellit absurditas? Et hæc tamen ratio est, cur tot hodie sapientiæ amatores infensi sint Comico nostro, quem Socratis condemnationis vel causam vel instrumentum fuisse opinantur, qua de re ne cogitare quidem potuit unquam. Euripidem eodem quo Socratem defricuit sale, quod ad Thesm. 451. observavi, nec tamen eum unquam in capitis periculum adducere voluit. Comicorum procacitatem, obscenam lasciviam vituperabant Sophistæ: horum Comici deridebant exiles disputationes; inde eorum jurgia et perpetuæ concertationes, ab ira tamen et odio longe remotæ. Singuli, ut solent agyrtæ, artem suam præ aliorum arte laudibus evehebant, quod apparet ex hoc Comici loco in Ran. 1491.

χαρίεν οὖν, μὴ Σωκράτει
παρακαθήμενον λαλεῖν,
ἀποβαλόντα μουσικὴν,
τά τε μέγιστα παραλιπόντα
τῆς τραγῳδικῆς τέχνης.
τὸ δ' ἐπὶ σεμνοῖσιν λόγοισι
καὶ σκαριφισμοῖσι λήρων
διατριβὴν ἀργὸν ποιεῖσθαι,
παραφρονοῦντος ἀνδρός.

Ranæ eodem anno exhibitæ fuere, quo Socrates, Prytanis quum esset, pro optimo cive se gessit in cognitione causæ Præfectorum classis ad Arginusas: quod ob factum Aristophani carus esse debuit: nihilo tamen minus eum sugillavit ob disserendi de rebus subtilibus consuetudinem, et quia auditores suos a spectandis scenicis ludis avertebat. Sed non obstabat hæc sophistarum et poëtarum æmulatio, quin una conversarentur, officiisque sibi responderent mutue.

Ni vera ista sunt, philosophos istius ævi eorum quos hodie videmus longe dissimiles fuisse oportet, prorsusque immutatam exinde fuisse hominis indolem. Quis enim animum inducat, Platonem in Symposio Comicum nostrum cum Socrate eidem mensæ accumbentem repræsentaturum fuisse, si credidisset Aristophanem aliquid momenti ad Socratis condemnationem adtulisse, idque *pretio subornatum?* Si Socratis morte gavisus fuisset Aristophanes, quis non miraretur eundem Platonem epigramma hoc fecisse Comici inscribendum sepulchro?

Αἱ Χάριτες τέμενός τι λαβεῖν, ὅπερ οὐχὶ πεσεῖται,
ζητοῦσαι, ψυχὴν εὗρον Ἀριστοφάνους.

Id est, interprete Raymundo Cunichio :

Quærebant Charites templum, quod nulla vetustas
solveret. Inventum est pectus Aristophanis.

VOLTARIO hæc nostro perspecta non fuere, quo iniquiorem Aristophani novi neminem. Multa ille in Comicum, quem græce nunquam legerat, temere et sinistre scripsit, quæ in vasta et indigesta operum mole quærere non vacat. Unicus mihi succurrit locus in *Lexico philosophico*, cui postmodo titulum fecit *La Raison par Alphabet*, in voce *Athée, Athéisme*. In una pagella, ubi de Aristophane agit, multi sunt errores, quos ingenioso seni lubens condono ; at ista nollem ibi legi : *Ce poëte comique, qui n'est ni comique, ni poëte, n'aurait pas été admis parmi nous à donner ses farces à la foire St. Laurent.* Ista, si quid sapiunt literati illi, qui editionem integram summi Viri operum, ab omni interpolatione purgatam digerunt, quæ in Germania ad Rheni pontem, quo Alsatiæ nostræ sub hac urbe committitur, maximis sumtibus summaque cum cura pulcherrimis typis describitur, ista, inquam, pro spuriis habebunt, furcillisque ejicient. Nisi enim Aristophanes *poëta* est, nobis dicant quem comœdiarum scriptorem poëtæ nomine dignari oporteat: nisi *comicus* idem est, nobis rursus dicant, ubinam gentium uberior salium, jocorum, facetiarumque fons reperiri queat. Quam facile ista in Voltarium retorqueri possint, sciunt qui antiqua et nova perinde intelligunt, eoque pollent sensu, qui ad eorum comparationem bene instituendam requiritur. Sane Ciceroni idoneo judici nuncupatur Aristophanes *facetissimus poëta veteris comœdiæ*. VOLTARIO fraudi fuit pravum Plutarchi judicium, qui in mutilo illo fragmento quod exstat comparationis Aristophanis cum Menandro, philosophiæ amorem, partiumque studium magis ostendit, quam criticum acumen. Illius criminationes perite refutavit Nicod. Frischlinus. Si apud Comicum multa occurrunt, quæ nostris moribus repugnant, id illi vitio vertendum non est : popularibus enim suis, non nobis, scripsit. Quæ autem divino Platonis ingenio valde accepta fuisse compertum est, si cui hodie illa placeant, is stulte sapere mihi non videtur. Plato etenim, ut refert Olympiodorus in ejus vita, *ἔχαιρε πάνυ καὶ Ἀριστοφάνει τῷ Κωμικῷ, καὶ Σώφρονι, παρ' ὧν καὶ τὴν μίμησιν τῶν προσώπων ἐν τοῖς διαλόγοις ὠφελήθη. λέγεται δὲ οὕτως αὐτοῖς χαίρειν, ὥστε καὶ ἡνίκα ἐτελεύτησεν, εὑρεθῆναι ἐν τῇ κλίνῃ αὐτοῦ Ἀριστοφάνην καὶ Σώφρονα.* Hæc forte olim alio in opere uberius exsequar : nunc vero disputatiunculam hancce Quintiliani, magni illius eloquentiæ magistri, cui neminem arbitror Voltarium in hac arte parem esse censere, judicio concludam. « Antiqua comœdia cum sinceram illam sermonis Attici gratiam prope sola retinet, tum facundissimæ libertatis, « etsi est in insectandis vitiis præcipua, plurimum tamen virium etiam in ceteris « partibus habet. Nam et grandis, et elegans, et venusta, et nescio an ulla, « post Homerum tamen, quem, ut Achillem, semper excipi par est, aut similior « sit oratoribus, aut ad oratores faciendos aptior. Plures ejus auctores : *Aristophanes* tamen, et *Eupolis*, *Cratinus*que præcipui.»

IN AVES.

COLLATA fuit hæc fabula ad tres Mss. codd. Sunt autem:
A. Regius membranaceus MMDCCXII.
B. Regius chartaceus MMDCCXV.
C. Regius chartaceus MMDCCXVII.

IN VESPAS.

COLLATA fuit hæc Fabula ad Mss. codices duos. Sunt autem:
A. Regius chartaceus MMDCCXV.
B. Regius chartaceus MDCCXVII.

